

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર

કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક-૨૦૨૪

- ❑ માહિતી ખાતા દ્વારા પ્રતિ બુધવારે પ્રસિદ્ધ થતું રોજગારલક્ષી માહિતી આપતું સાપ્તાહિક
- ❑ રાજ્યભરમાં રોજગાર વાંચુઓ માટેનું વિશ્વસનીય સાપ્તાહિક
- ❑ લવાજમ : કોઇપણ કોમ્પ્યુટરાઈઝ પોસ્ટ ઓફિસમાં અથવા જિલ્લા માહિતી કચેરીઓ ખાતે ભરી શકાશે
- ❑ શહેરી વિસ્તારો તેમજ રાજ્યના અંતરિયાળ ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં રોજગાર અને ભરતી વિષયક જાહેરાતોની અધિકૃત માહિતી પહોંચાડતું અસરકારક માધ્યમ
- ❑ કેન્દ્ર અને રાજ્યના વિવિધ વિભાગો, સ્થાનિક સ્વરાજની સંસ્થાઓ, ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગ, ગૌણ સેવા પસંદગી મંડળ, પંચાયત સેવા પસંદગી બોર્ડ સહિત વિવિધ મંત્રાલયો, નિગમો, જાહેર સાહસો, બેંક, રેલવે રિક્રુટમેન્ટ બોર્ડ, સંરક્ષણ દળોમાં ભરતી વિષયક જાહેરાતોનું સંકલન.
- ❑ રોજગાર-સ્વરોજગાર વિષયક વિપુલ માહિતીનો ભંડાર
- ❑ વાર્ષિક લવાજમ માત્ર ₹ ૩૦/-

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર
કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક-૨૦૨૪

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક-૨૦૨૪

તંત્રી	: કે. એલ. બચાણી
સહતંત્રી	: અરવિંદ પટેલ
કાર્યવાહક તંત્રી	: પુલક ત્રિવેદી
સંપાદક	: ઉર્વિ રાવલ
ઉપસંપાદક	: અંકુર શ્રીમાળી, શ્રેયા સાહે, બેલા મહેતા
વિતરણ વ્યવસ્થા	: ભરતભાઈ પરમાર, પી. જી. ચંડીસરા, હિતેન્દ્રસિંહ કે. પરમાર, દામિનીબેન ચૌહાણ પ્રકાશન શાખા, ગાંધીનગર તથા જિલ્લા કચેરીઓ
પ્રકાશક	: માહિતી નિયામકની કચેરી, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.
પ્રોસેસિંગ અને મુદ્રણ	: સરકારી ફોટો લીથો પ્રેસ, અમદાવાદ.
વેબસાઈટ	: www.gujaratinformation.gujarat.gov.in

કિંમત : ₹ ૨૦-૦૦

વિદ્યાર્થીઓને કારકિર્દી અંગેની જાણકારી અને માર્ગદર્શન મળી રહે એ આશયથી કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યો છે. અનુભવી અને વ્યવસાયિક તજજ્ઞો દ્વારા સંપૂર્ણ ચોકસાઈ રાખીને વિગતો પ્રસ્તુત કરવામાં આવી છે. આમ છતાં વિદ્યાર્થી મિત્રો કે વાલી મિત્રોને તેમાં કોઈ હકીકત અંગે વધુ જાણકારી પ્રાપ્ત કરવી હોય તો સંબંધિત લેખક / સંસ્થાનો સંપર્ક કરવા વિનંતી છે. આ વિશેષાંકમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા લેખોનાં પુનઃ મુદ્રણ માટે માહિતી નિયામકશ્રીની પૂર્વ મંજૂરી મેળવવી આવશ્યક છે.

ઉજ્જવળ ભવિષ્યનું નિર્માણ કરવા સજ્જ બનીએ...

શાળાના પ્રાંગણમાંથી પ્રારંભ થતું વિદ્યાર્થીના જીવનનું ઘડતર દેશના ઉજ્જવળ ભવિષ્યની મૂડી સમાન છે. વિદ્યાર્થી જીવનમાં ધોરણ-૧૦ અને ધોરણ-૧૨ કારકિર્દી ઘડતરમાં અત્યંત મહત્વના પડાવ છે. વિદ્યાર્થી જીવનનો આ મહત્વપૂર્ણ નિર્ણાયક અવસર છે. ઉચ્ચ અભ્યાસ માટે કારકિર્દી વિષયક માર્ગદર્શન મેળવીને લીધેલો નિર્ણય વિદ્યાર્થીના જીવનને વધુ ઉજ્જવળ અને સમૃદ્ધ બનાવે છે.

કારકિર્દી શબ્દની સાથે યુવાનોની સમગ્ર જીવનયાત્રા જોડાયેલી છે. યુવાનીનો ઉત્સાહ, ઉમંગ અને પસંદગી આવનારા જીવનની દિશા નક્કી કરનારાં પરિબળો પુરવાર થાય છે. કારકિર્દીની પસંદગી કરતા પહેલાં પોતાની આવડત, શોખ અને જ્ઞાન જેવાં તમામ પાસાંઓને સર્વગ્રાહી દૃષ્ટિથી ચકાસી જોવા આવશ્યક છે. વળી આજના ડિજિટલ યુગમાં વિદ્યાર્થીઓ શાળાના શિક્ષણની સાથે-સાથે ટેકનોલોજીમાં પણ આગળ વધે એ સમયની માંગ છે. ભાષાના શોખીન યુવક-યુવતીઓ મીડિયાના ક્ષેત્રે અને ગણતરીમાં પાવરધા એવા ડેટા-એનાલિસ્ટ તરીકે કારકિર્દી ઘડે તો કાર્યમાં સફળતા અને સંતોષ અનુભવવાના અવસરો વધી જાય. આથી તજજ્ઞો, વડીલો, ગુરુજનોની મુલાકાત અને માર્ગદર્શન મેળવી જીવનને પ્રગતિના પંથે ગતિમાન બનાવવું જોઈએ.

સ્વામી વિવેકાનંદે કહ્યું છે કે, 'ઊઠો, જાગો અને ધ્યેય પ્રાપ્તિ સુધી પ્રયત્નશીલ રહો.' યાદ રહે કે, ધોરણ-૧૦ અને ધોરણ-૧૨ના પડાવથી આ મંત્ર વધુ અસરકારક બની જતો હોય છે. આ મંત્ર જીવનના દરેક પડાવ ઉપર આગળ ધપવાની અનેરી પ્રેરણા આપે છે. ભરપૂર આત્મવિશ્વાસથી પાંખો પ્રસારી આકાશમાં ઉડાન ભરવા સજ્જ થઈ ગુજરાતનો વિદ્યાર્થી ભારતની વિકાસયાત્રામાં પોતાનું આગવું યોગદાન આપવા માટે તત્પર છે. ધોરણ-૧૦, ધોરણ-૧૨ અને સ્નાતક કક્ષાના વિદ્યાર્થીઓની કારકિર્દીલક્ષી મૂંઝવણ દૂર કરવા માટે યોગ્ય કારકિર્દી ઘડતરના વિકલ્પોમાંથી શ્રેષ્ઠ વિકલ્પ પસંદ કરવાની જરૂર છે. યુવાઓને જો સાચું અને સમયસર માર્ગદર્શન મળે તો એ સમાજ અને રાષ્ટ્ર માટે વિકાસનો મજબૂત સેતુ બનવાની અસીમ ક્ષમતા ધરાવે છે. યુવાઓને રોજગાર અને કારકિર્દીક્ષેત્રે માર્ગદર્શન મળી રહે તે હેતુથી માહિતી ખાતા દ્વારા પ્રતિવર્ષની પરંપરા અનુસાર પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવતો 'ગુજરાત રોજગાર સમાચાર કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક' વિદ્યાર્થીઓ માટે રાહબર બનતો હોય છે. ગુજરાત રોજગાર સમાચાર કારકિર્દી માર્ગદર્શક વિશેષાંક-૨૦૨૪ વાલીઓ, શિક્ષકો તેમજ વિદ્યાર્થીઓને નિઃસંદેહપણે ઉપયોગી બની રહેશે એવી મને શ્રદ્ધા છે.

વિદ્યાર્થીઓને ગમતા અને નિર્ધારિત કરેલા ક્ષેત્રમાં સક્રિય બન્યા બાદ પણ પોતાની આવડત અને કૌશલ્યને વધુ ઉપયોગી બનાવવાના વિકાસના માર્ગો સતત શોધતા રહેવું જોઈએ. પરિશ્રમને સાચો મિત્ર બનાવી સફળતા, સિદ્ધિ અને સમૃદ્ધિના સંગાથે સર્વ વિદ્યાર્થીમિત્રો ઉજ્જવળ કારકિર્દીના નિર્માણ તરફ આગળ વધે એવી શુભકામનાઓ પાઠવું છું. જ્ઞાનની કોઈ સીમા નથી. જુદાં જુદાં ક્ષેત્રોમાં સ્કીલ્ડ રોજગારીની વિશાળ તકોનું નિર્માણ થયું છે, ત્યારે તમે પસંદ કરેલી કારકિર્દી આપના સ્વપ્નોને સફળતાના દ્વાર સુધી લઈ જશે એમાં બેમત નથી.

વિદ્યાર્થીમિત્રોની આવતીકાલ ઉજ્જવળ બને એ માટેની વિકાસયાત્રામાં 'ગુજરાત રોજગાર સમાચાર કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક-૨૦૨૪' સહાયક બની રહે તેવી હાર્દિક શુભેચ્છા સાથે ઉત્તરોત્તર પ્રગતિ થતી રહે એવી મંગલકામનાઓ પાઠવું છું.

અવંતિકા સિંઘ IAS
સચિવ, માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગ

શ્રેષ્ઠ વિકલ્પ પસંદ કરીને આગળ વધીએ...

યોગ્ય સમયે યોગ્ય કારકિર્દીનો નિર્ણય લેવાય તો તેના ઉત્તમ પરિણામો મળે છે. ધો-૧૦ અને ધો-૧૨ની પરીક્ષા જીવનનો મહત્વપૂર્ણ પડાવ છે. વાલીઓએ સંતાનો મુંઝાય ત્યારે એમને સાચી દિશામાં માર્ગદર્શન આપીને આગળ વધવાનો માર્ગ બતાવવાનો હોય છે. વાલીઓએ કે શિક્ષકોએ અન્ય વિદ્યાર્થીઓની સાથે સરખામણી કરી બાળકને વિમાસણમાં ન મૂકી દેવાય એની વિશેષ કાળજી લેવી ઘટે. વાલીઓ અને શિક્ષકોએ યોગ્ય દિશામાં વિદ્યાર્થીઓને પ્રોત્સાહિત કરવાના હોય છે.

ધોરણ-૧૦ અને ધો-૧૨ના પરિણામ બાદ વિદ્યાર્થી મિત્રો માટે કારકિર્દીની ઉત્તમ કેડી કંડારવાનો મહત્વપૂર્ણ તબક્કો શરૂ થાય છે. આજે વિદ્યાર્થીઓ પાસે કારકિર્દી ઘડતર માટેના અનેક વિકલ્પો હોય છે. આ પૈકી એમના રસ અને રુચિ અનુસાર યોગ્ય વિકલ્પની પસંદગી માટે કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક-૨૦૨૪ ચોક્કસ પથદર્શક બની રહેશે એવી મને શ્રદ્ધા છે.

છેલ્લા બે દાયકામાં ગુજરાતમાં શિક્ષણ ક્ષેત્રે અદ્ભુત વિકાસ થયો છે. વર્લ્ડક્લાસ યુનિવર્સિટીઓના નિર્માણથી ગુજરાતના વિદ્યાર્થીઓને ઘરઆંગણે ઉચ્ચ શિક્ષણની સવલતો પ્રાપ્ત થઈ છે. ગુજરાત સરકારે રાજ્યમાં શૈક્ષણિક સ્તરના વિકાસ માટે શ્રેણીબદ્ધ પગલાં લીધાં છે જેને પરિણામે આજે એરોનોટીકલ, ફેશન ડિઝાઇનિંગ, ડેટા સાયન્સ, ડિજિટલ માર્કેટિંગ, મીડિયા વર્લ્ડ, સાયબર સિક્યોરિટી, ક્લાઉડ કમ્પ્યૂટિંગ, સ્પોર્ટ્સ યુનિવર્સિટી, ફોરેન્સિક સાયન્સ, મરીન ટેકનોલોજી જેવા નવતર ક્ષેત્રો વિકસ્યા અને વિસ્તર્યા છે. વિદ્યાર્થીઓ આ ક્ષેત્રોમાં સફળ કારકિર્દીનું ઘડતર કરી શકે એ આશયથી 'કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક-૨૦૨૪'માં આ અંગેના વિષયોની વિગતે ચર્ચા કરવામાં આવી છે. જે વિદ્યાર્થીઓને અવશ્ય ઉપયોગી થઈ પડશે.

ગરીબ અને વંચિત પરિવારના હોનહાર વિદ્યાર્થીઓને ઉચ્ચ અભ્યાસ અર્થે વિદેશ જવા માટે આર્થિક સવલતો પણ રાજ્ય સરકાર આપી રહી છે. ગુજરાતમાં વિદ્યાર્થીઓ તેમના ઉચ્ચ અભ્યાસ માટે ઓનલાઇન રજિસ્ટ્રેશન કરીને ભાવિ ઉજ્જવળ કારકિર્દી ઘડી શકે છે. આ જ્ઞાનની સદીમાં વિવિધ ક્ષેત્રોમાં કારકિર્દીની અપાર તકો બંને હાથ ફેલાવીને આપને પ્રેમથી આવકારે છે, ત્યારે કયો શ્રેષ્ઠ માર્ગ પસંદ કરવો એનો નિર્ણય કરવા માટેનો આ સમય છે. મને વિશ્વાસ છે કે, વિદ્યાર્થી મિત્રો આપને કારકિર્દી ઘડતર માટેનો શ્રેષ્ઠ વિકલ્પ પસંદ કરવામાં 'ગુજરાત રોજગાર સમાચાર કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક-૨૦૨૪' અવશ્ય ઉપયોગી થઈ પડશે. કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક-૨૦૨૪માં ધોરણ ૧૦ થી શરૂ કરીને અનુસ્નાતક સુધીના વિવિધ અભ્યાસક્રમો અને વ્યવસાયલક્ષી અભ્યાસક્રમોને સાંકળી લેવામાં આવ્યા છે.

સૌ વિદ્યાર્થી મિત્રોને ઉજ્જવળ કારકિર્દી માટે અંતઃકરણપૂર્વકની શુભેચ્છા પાઠવું છું.

જય જય ગરવી ગુજરાત...

કે. એલ. બયાણી IAS
માહિતી નિયામક

અનુક્રમણિકા

પ્રેરણાદાયી લેખો

ક્રમ	વિષય	લેખક	પા.નં.
૧	આજીવન વિદ્યાર્થી બનીને રહેવાનો મિજાજ કેળવવો જ પડશે	- ભવેન કચ્છી	૩
૨	‘સખત પરિશ્રમનો કોઈ વિકલ્પ નથી’	- સફીન હસન	૬
૩	આત્મવિશ્વાસ એ સફળતાનું પ્રથમ પગથિયું	- પુલક ત્રિવેદી	૭
૪	પોઝિટિવિટીને કેવી રીતે પામી શકાય ?	- રમેશ તન્ના	૧૧
૫	સેલ્ફ મેનેજમેન્ટની એબીસીડી, કારકિર્દીનું એ ટુ ઝેડ	- અંકિત દેસાઈ	૧૩
૬	સિવિલ સેવા પાર પાડવા સંઘર્ષ બાદ સફળતાનો સ્વાદ	- ઉત્સવ પરમાર	૧૫
૭	કારકિર્દીના ઘડતરમાં માઈન્ડફુલ મેડિટેશન	- દેવેશ મહેતા	૧૮

ધોરણ-૧૦ પછી શું ?

ક્રમ	વિષય	લેખક	પા.નં.
૧	ધોરણ-૧૦ પછી પ્રાપ્ત વિકલ્પો	- જયાબહેન ડી. પટેલ	૨૩
૨	ધોરણ-૧૦ પછી ‘ન્યૂ ટ્રેન્ડ’ની ઝલક	- ગુર્જર ધર્મિષ્ઠાબહેન એમ.	૨૭
૩	ડેટા સાયન્સ - આગામી સમયની માંગ અને જરૂરિયાત	- ધવલ પ્રકાશભાઈ ગોકાણી	૩૫
૪	ડિજિટલ માર્કેટિંગના સમુદ્રમાં લાંબુ તરવા જેવું ખરું	- ખ્યાતિ જોશી	૪૧
૫	ધોરણ-૧૦ પછી કૃષિના અભ્યાસક્રમોમાં કારકિર્દી	- પ્રાંજુલ મિશ્રા	૪૪

ધોરણ-૧૨ પછી શું ?

ક્રમ	વિષય	લેખક	પેજ
૧	ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ પછીના કારકિર્દીના વિકલ્પો	- કુલસુમબહેન ઘાંચી	૫૧
૨	ધોરણ-૧૨ સાયન્સ પછી મેડિકલ/પેરા-મેડિકલ ક્ષેત્રે કારકિર્દી	- ડૉ. ભાવેશ મોદી	૫૫
૩	ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ પછીના ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગ, ડિગ્રી/ડિપ્લોમા ફાર્મસીના અભ્યાસક્રમો	- પ્રો. (ડૉ.) નિલય એન. ભૂમાની	૭૮
૪	એન્જિનિયરિંગ ક્ષેત્રે કારકિર્દીની ઉપલબ્ધ તકો	- ડૉ. ઉમંગ પરમાર	૯૧

ક્રમ	વિષય	લેખક	પેજ
૫	આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સના ક્ષેત્રે ઉજ્જવળ સંભાવનાઓ	- ચાંદની ગોકાણી	૧૨૮
૬	સાયબર સુરક્ષા: તમારા ડિજિટલ ભાવિને નિયંત્રિત કરો	- અમન વેરસીયા	૧૩૬
૭	ક્લાઉડ કોમ્પ્યુટિંગ પ્રોફેશનલ્સની ભારે માંગ	- કિશન જોશી	૧૩૮
૮	NFSUમાં સાયબર સિક્યોરિટી અને ડિજિટલ ફોરેન્સિક અંગેનું આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાનું શિક્ષણ	- ધર્મેશ દવે	૧૪૦
૯	આયુર્વેદ ક્ષેત્રે કારકિર્દી	- ડૉ. અશોક ચાવડા	૧૪૨
૧૦	કન્ટેન્ટ ક્રિએટર પણ એક મજાની કારકિર્દી	- દેવાંગ ભટ્ટ	૧૪૪
૧૧	સમાજસેવાના ક્ષેત્રે પ્રાપ્ય તકો	- વિકાસ વર્તુળ ટ્રસ્ટ	૧૪૭
૧૨	ડિજિટલ મીડિયા : ન્યૂ ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે કારકિર્દીની તકો	- પ્રા. પુનિતા હર્ષો	૧૫૦
૧૩	ધીરુભાઈ અંબાણી ઇન્સ્ટિટ્યૂટમાં અભ્યાસની તકો	- સિદ્ધાર્થ સ્વામિનાથન	૧૫૪
૧૪	દિવ્યાંગોની કારકિર્દી ઘડતું વીઆરસી ભવન	- પરવેઝ આલમ	૧૬૪
૧૫	ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ રૂરલ મેનેજમેન્ટ આણંદ (IRMA)	- નિત્યાબેન ત્રિવેદી	૧૬૭
૧૬	જ્ઞાન સંપાદનનું વિશાળ કેન્દ્ર : સેન્ટ્રલ યુનિવર્સિટી ઓફ ગુજરાત	- ડૉ. બળદેવ પ્રજાપતિ	૧૬૮
૧૭	ગણપત યુનિવર્સિટી, ખેરવામાં ચાલતા કોર્સની માહિતી	- પ્રો. ભીખેશ ભટ્ટ	૧૭૪
૧૮	ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઇન્ફાસ્ટ્રક્ચર, ટેકનોલોજી, રિસર્ચ એન્ડ મેનેજમેન્ટ (IITRAM)	- જયેશ પટેલ	૧૭૮
૧૯	ઇજનેરી કૌશલ્ય નિર્માણ માટે CEPT	- મોના ગલસર	૧૭૯
૨૦	AMANA વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમોની ઝલક	- ઉન્મેષ દીક્ષિત	૧૮૬
૨૧	પત્રકારત્વમાં કારકિર્દી ઘડવામાં નવી તક આપતો અભ્યાસક્રમ : MA માસ કમ્યુનિકેશન એન્ડ ફોરેન્સિક જર્નાલિઝમ	- પ્રણવ દવે	૧૯૧
૨૨	રાષ્ટ્રીય રક્ષા યુનિવર્સિટીના વિવિધ અભ્યાસક્રમની જાણકારી	- કુમાર સબ્યસાચી	૧૯૩
૨૩	ગણપત યુનિવર્સિટી : યુવી પટેલ કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગનો મર્યન્ટ નેવી ઓફિસર કેડરનો અભ્યાસક્રમ	- પ્રો. ભીખેશ ભટ્ટ	૨૦૪
૨૪	ડેરી અને ફૂડ ઇન્ડસ્ટ્રીઝમાં ઉજ્જવળ કારકિર્દી	- ડૉ. ગૌરાંગ દવે	૨૦૭
૨૫	એથિકલ હેકિંગ ક્ષેત્રે કારકિર્દીનું નિર્માણ	- કુંતલ નિમાવત	૨૧૧
૨૬	પંડિત દીનદયાળ એનર્જી યુનિવર્સિટી (પીડીઈયુ)	- મુકુન્દ શુક્લ	૨૧૪
૨૭	જનસંપર્કના પ્રત્યેક માધ્યમમાં જોડાવા માટેના અભ્યાસક્રમ અને વ્યવસાયની તકો	- ડૉ. શિરીષ કાશીકર	૨૧૭

ક્રમ	વિષય	લેખક	પેજ
૨૮	“ટ્રોન્સની પાંખો પર ઊડતું ભારત : સીડેકના કોર્સમાં ટ્રોન ટેકનોલોજીમાં ઉજ્જવળ તકો”	- જગદીશ પટેલ	૨૨૦
૨૯	સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટીના કાર્યરત અભ્યાસક્રમો	- પ્રો. ડૉ. નિરંજન પટેલ	૨૨૩
૩૦	સ્વર્ણિમ ગુજરાત સ્પોર્ટ્સ યુનિવર્સિટી	- વાય. પી. જોશી	૨૨૫
૩૧	કૃષિ યુનિવર્સિટીના ધોરણ-૧૨ પછીના અભ્યાસક્રમો	- સુશીલ કિશ્ચિયન	૨૩૦
૩૨	ભાઈકાકા યુનિવર્સિટીના વિવિધ અભ્યાસક્રમો	- જનક ઠેશિયા	૨૩૬
૩૩	ફાઈનાન્સિયલ એનાલિસ્ટમાં કરિયર : એક શ્રેષ્ઠ વિકલ્પ	- કિશન જોશી	૨૪૨
૩૪	ગતિ શક્તિ વિશ્વવિદ્યાલય : કારકિર્દી ઘડતરનો ઉમદા વિકલ્પ	- શ્રેયા સાઠે	૨૪૪

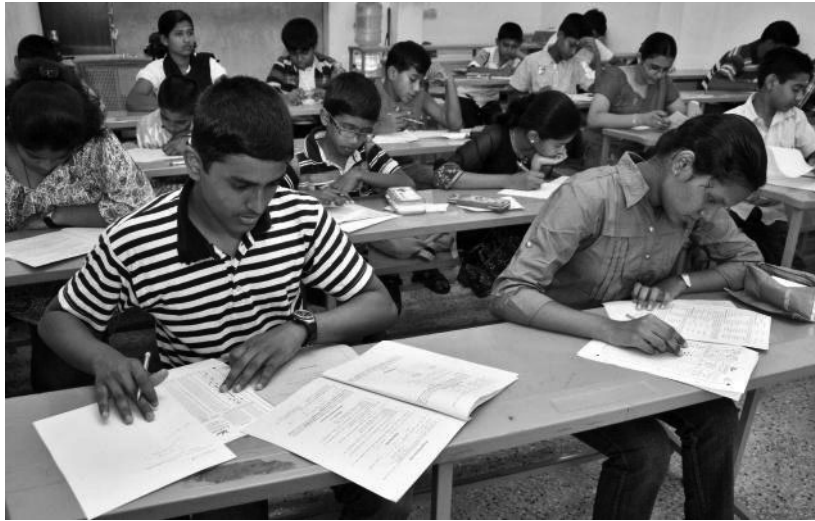

પ્રેરણાદાયી લેખો

- પ્રબળ પુરુષાર્થ એ જ સફળતાનું પ્રથમ સોપાન
- કિસ્મત નહીં પરંતુ મહેનત સફળતા આણે છે
- હકારાત્મક વિચારસરણી + હકારાત્મક ક્રિયા = જીવન સાર્થકતા
- સુશોભિત વિચાર દ્વારા સુસ્થાપિત જીવન

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	વિષય	લેખક	પેજ
૧	આજીવન વિદ્યાર્થી બનીને રહેવાનો મિજાજ કેળવવો જ પડશે	- ભવેન કચ્છી	૩
૨	‘સખત પરિશ્રમનો કોઈ વિકલ્પ નથી’	- સફીન હસન	૬
૩	આત્મવિશ્વાસ એ સફળતાનું પ્રથમ પગથિયું	- પુલક ત્રિવેદી	૭
૪	પોઝિટિવિટીને કેવી રીતે પામી શકાય ?	- રમેશ તન્ના	૧૧
૫	સેલ્ફ મેનેજમેન્ટની એબીસીડી, કારકિર્દીનું એ ટુ ઝેડ	- અંકિત દેસાઈ	૧૩
૬	સિવિલ સેવા પાર પાડવા સંઘર્ષ બાદ સફળતાનો સ્વાદ	- ઉત્સવ પરમાર	૧૫
૭	કારકિર્દીના ઘડતરમાં માઈન્ડફુલ મેડિટેશન	- દેવેશ મહેતા	૧૮

આજીવન વિદ્યાર્થી બનીને રહેવાનો મિજાજ કેળવવો જ પડશે

- ભવેન કચ્છી

આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સના જમાનામાં તમારે સજ્જ થવાનું છે.

ચીનના ધનાઢ્ય કોર્પોરેટ જાયન્ટ જેક માની કંપની 'અલિબાબા ગ્રૂપ' હવે માર્કેટલેડ, ગુગલ, એમેઝોન જેવી આગવી ઓળખ ધરાવે છે. 'ફોર્ચ્યુન' મેગેઝિનની વિશ્વની શક્તિશાળી હસ્તીઓમાં જેક માનું સ્થાન ૩૦ અબજ ડોલરની વર્થ સાથે ૫૦મું છે. જોકે તેના જેવી નિષ્ફળતા અને જાકારા બાદ આ હદે સફળ થનાર તે કદાચ નંબર એક કહી શકાય. જેક મા વિશ્વમાં અગ્રક્રમનો મોટિવેટર લેકચરર છે. 'ટેડ' શોમાં તેનું વક્તવ્ય રેકોર્ડ શ્રોતા આંક ધરાવે છે. માત્ર ચીનના જ નહીં, જેક માને આંતરરાષ્ટ્રીય નાગરિક બનવાની કિશોરવયથી જ ખ્વાહિશ હતી. અમેરિકા અને બ્રિટનના પ્રવાસીઓ જોડેથી અંગ્રેજી ભાષા શીખી શકાય તે માટે તે તેનો ગાઈડ બનતો. જે તે સ્થળ વિશે અંગ્રેજીમાં વાંચી લેતો. ગોખેલુ પણ બોલી નાખતો.

જેક મા તેના ઘરથી જોવાલાયક સ્થળોએ ગાઈડ બનવા શનિ-રવિ ૭૦ માર્ચલ સાઈકલ ચલાવતો. ચીનમાં કોલેજ પ્રવેશ માટેની ૧૨માં ધોરણ જેવી પરીક્ષામાં જેક મા લગાતાર ચાર વર્ષ સુધીના પ્રયત્નમાં નાપાસ થયો હતો. જેક માએ માંડ માંડ ગ્રેજ્યુએટ થઈને ૩૦ જગાએ નોકરી માટેના ઇન્ટરવ્યૂ આપ્યા હતા જે તમામમાં તેના નામ પર ચોકડી વાગી હતી. કેએફસી ફાસ્ટ ફૂડ ચેઈનમાં ડિલિવરી મેનની જગાઓ માટે ૨૪ ઉમેદવારોએ ઇન્ટરવ્યૂ આપ્યા હતા જેમાંથી ૨૩ને પસંદ કરાયા અને જે એક નાપાસ જાહેર થયો તે જેક મા હતો. ૧૦ વખત તે હાર્વર્ડ બિઝનેસ સ્કૂલમાં પ્રવેશની અરજી કરવા છતાં રિજેક્ટ થયેલો.

હવે તેણે ચીનમાં પોલીસની નોકરી કરવાની તૈયારી બતાવી. તેના ઘર નજીકની એક કોન્ટ્રાક્ટ પરની જગામાં પાંચ જણાએ ઇન્ટરવ્યૂ આપ્યા. એક માત્ર જેક મા સિવાય અન્ય ચાર પસંદ થયા. જેક માને લાગ્યું કે

કદાચ તે હોટલના વેઈટર બનવાને લાયક હશે તેથી તેણે તે પ્રયત્ન કર્યો. પણ કુદરત તેની પાસેથી કંઈક ઐતિહાસિક કરાવવા માંગતી હશે. જો તેને કેએફસી કે પોલીસની નોકરી મળી ગઈ હોત તો ?

જેક માને આવી હતાશા વચ્ચે મનમાં પ્રેરણા ઝબૂકી હતી કે 'ઈફ યુ કેન ગેટ યુઝડ ટુ ફેલ્યોર - જસ્ટ લાઈક અ બોક્સર - ઈફ યુ કેન નોટ ગેટ યુઝડ ટુ બીઈંગ હીટ, હાઉ કેન યુ વીન ?' જેક મા વિદ્યાર્થીઓને તેના વક્તવ્ય દરમિયાન કહે છે કે 'સફળ વ્યક્તિઓનાં ચરિત્ર વાંચવા (જેમાં સંઘર્ષ પર જ ભાર મુકાયો હોય છે) કરતા નિષ્ફળતા, જાકારા છતાં મનોબળ ટકાવી ઊંચાઈ હાંસલ કરનારાઓને કયા સમયે કેવો સ્પાર્ક થયો તેવાં પુસ્તકો આત્મસાત્ કરવા જોઈએ. જેક માએ તેની શાળાના અરસાની મિત્ર ઝાંગ ચિંગ સાથે લગ્ન કર્યા ત્યારે તેની માસિક આવક ૧૫ ડોલર હતી. વિદ્યાર્થીઓને તેમના મનગમતા ક્ષેત્રમાં પ્રવેશ ના મળે તો અથવા તો આર્થિક જરૂરિયાત હોય અને નોકરી કરવા ઘણી જહેમત બાદ પરીક્ષા-ઇન્ટરવ્યૂ આપે ત્યારે નાપાસની હારમાળા સર્જાય તેવું બનતું હોય છે.

બોર્ડની પરીક્ષા આપો કે જોબ માટે ઇન્ટરવ્યૂ હોય ઉમેદવારોને ૧૦-૧૫ કંપનીના ઇન્ટરવ્યૂ પછી પણ નોકરી ના મળે ત્યારે કે, વિદ્યાર્થી ધાર્યા માર્ક્સ ન મેળવે ત્યારે તેને અને તેના પરિવારજનો હતાશ થાય તે સ્વાભાવિક

છે. વિદ્યાર્થીએ આવે વખતે એવું હકારાત્મક જ વિચારતા રહેવાનું છે કે જે પણ અભ્યાસક્રમની લાઈન લેશે કે ધંધો કે નોકરી માટેના દરવાજા બંધ થયા પછી સ્ફુરણા થશે તે જ તેની સાચી નિયતિ અને ખેડાણનું પ્લેટફોર્મ હશે. પ્રત્યેક જાકારો (રિજેક્શન)એમ કહે છે કે તું આના માટે નથી ઘડાયો. કંઈક વિશિષ્ટ અને આગવું તારો ઈંતેજાર કરે છે. એવું પણ બને જ કે બીજા ત્રીજા પ્રયત્ન પછી જે માર્ક્સ કે વિષય પર પકડ આવે તે વધુ સફળ બનાવે. ૧૫ નાની કંપનીએ ઈન્ટરવ્યૂમાં નકાર્યા પછી ૧૬મા જાયન્ટ કંપનીના ઈન્ટરવ્યૂમાં તમે સફળ નીવડો. નોકરી મળે જ નહીં અને કોઈ હુમ્મર, શ્રમ કે બિઝનેસ કરો તેમાં તમે છવાઈ જાવ. હીરો બનવા જાઓ અને એક્સ્ટ્રા બનીને આવો તે પછી તમે ફિલ્મ પ્રોડ્યુસર પણ બની શકો.

૧૯૬૮ની આસપાસ અમિતાભ બચ્ચન દવાની કંપનીમાં સેલ્સમેન હતા ત્યારે વધુ રકમ કમાવવા તેણે આકાશવાણી કલકત્તામાં ઉદ્ઘોષક તરીકે ઈન્ટરવ્યૂ આપ્યો હતો. પણ તેનો અવાજ સારો નથી તેમ જણાવી તેને ઓડિયો ટેસ્ટમાં નાપાસ કરવામાં આવ્યા હતા, એટલું જ નહીં સુનિલ દત્તે તેની ફિલ્મ 'રેશમા ઓર શેરા'માં તેને સંઘર્ષના એ દિવસોમાં સાવ ટૂંકો રોલ આપ્યો હતો, જે પણ મૂંગાનો હતો. ત્યાર પછી અમિતાભે તેની એક્ટિંગ, ડાયલોગ ડિલિવરી અને અવાજની મદદથી કેવો ઇતિહાસ સર્જ્યો તે આપણે જાણીએ છીએ. તેવી જ રીતે મહાન કાર્ટૂનિસ્ટ આર. કે. લક્ષ્મણ તરોતાજા અને કામ માટે ભટકતા હતા ત્યારે તે અરસાના ટોચના અખબાર "ફ્રી પ્રેસ જર્નલ"ના ધક્કા ખાતા હતા પણ ત્યાં તેમને નિરાશાજનક રીતે જાકારો મળ્યો હતો. ત્યાર પછી તેમણે 'ધ ટાઈમ્સ ઓફ ઈન્ડિયા'ની મુંબઈ સ્થિત ઓફિસમાં જઈને તેમનું કામ બતાવ્યું અને તંત્રીએ તેમને નોકરીમાં રાખી લીધા. 'ફ્રી પ્રેસ જર્નલ'નો ઈન્કાર આગળ જતાં 'ધ ટાઈમ્સ ઓફ ઈન્ડિયા' અને આર. કે. લક્ષ્મણની અરસપરસ લોકપ્રિયતા ઐતિહાસિક ઓળખ પુરવાર બન્યા.

આ તો થઈ મહાનુભાવોના જીવનને વળાંક આપતી વાત. પણ આજે આપણે ટેકનોલોજીના જમાનામાં રહી ૨૧મી સદીમાં શોભીએ તેવા નાગરિક બની શક્યા છીએ તેવી શોધખોળો સૌ પ્રથમ જ્યારે અસ્તિત્વમાં આવી ત્યારે ખુદ તેના શોધક પણ તેના શૂન્ય ભાવિ અંગે નિસાસા નાંખતા હતા. અત્યારે ભલે મહાનુભાવોનાં

જીવનચરિત્રોને ઉદાહરણીય રીતે રજૂ કરાતાં હોય કે પછી મેનેજમેન્ટ ગુરુઓ પોઝિટિવ બનવાની બડાશ મારી લેક્યરો આપતા હોય પણ સફળ વ્યક્તિ, મહાન એક્ટર, આર્ટિસ્ટ, શોધકે જ્યારે પ્રારંભમાં ડગ માંડ્યા ત્યારે સમાજ તરફથી તેઓને કે તેઓ જે ચીજવસ્તુ કે ધંધો કરવા માંગતા હતા તે માટે તેઓને નકારવામાં આવ્યા હતા. આમ છતાં આવા લોકોનો વિશ્વાસ ડગ્યો નહોતો. તમામ વખતે તેઓ જ પોઝિટિવ રહ્યા તેવું નથી, પણ તેમને ચાન્સ મળતો રહ્યો અને લોકોએ તેમને સ્વીકારી આસમાન પર બેસાડી દીધા. જરૂરિયાત એ શોધની ભલે જનેતા કહેવાતી હોય પણ મોટેભાગે તો વિશ્વની પ્રજાએ બદલાતા જમાના સાથે નવી વસ્તુઓ અપનાવવાની જે માનસિક વૃત્તિ ધારણ કરી છે તે જ વિશ્વમાં સામાજિક, આર્થિક અને ગ્રાહકવાદની ક્રાંતિ માટે જવાબદાર છે.

શોધકો તેના સંશોધનને કે નિર્માતા કલાકારને બે કોડીનો ગણે તો પણ પાછળથી કેવો ઇતિહાસ સર્જાઈ શકે છે તે જાણવા માટે આ વાક્યો પર નજર ફેંકવા જેવી છે. અહીં કેટલાંક ઉદાહરણો આપ્યાં છે તેની સાથે સંકળાયેલા પછીથી એવું જ કહે છે કે

"Thank god we didn't believe what other or we thought" (સારું થયું તે વખતે અમે જેઓ નકારતા હતા તેનું કે અમારી નકારાત્મકતાનું માન્યું નહીં)

"મને લાગે છે કે બહુ બહુ તો વિશ્વમાં પાંચેક પર્સનલ કમ્પ્યુટર વેચી શકાય." (થોમસ વોટસન, આઈબીએમના ચેરમેન (૧૯૪૩)

"૬૪૦ K થી વિશેષ ક્ષમતાના કમ્પ્યુટરની આપણને ક્યારેય જરૂર નહીં પડે."- બિલ ગેટ્સ (માઈક્રોસોફ્ટ) (૧૯૮૧)

"લોકો તેમના ઘરમાં કોમ્પ્યુટર વસાવે તેવું એક પણ કારણ હું જોઈ નથી શકતો."- (ડિજિટલ ઇકિવપમેન્ટ કંપનીનો સ્થાપક પ્રમુખ કેન ઓલ્સોન (૧૯૭૦)

"આ ટેલિફોન નામના સાધનમાં ઘણી ખામીઓ છે. સંદેશાવ્યવહારના સાધન તરીકે તેના પર બહુ આશા રાખવા જેવી નથી. આપણા માટે તેનું કોઈ મહત્વ નથી જોઈ શકતો." (વેસ્ટન યુનિયન મેમો, ૧૮૭૬)"

"રેડિયોની પ્રચલિતતા વધે તેવી કોઈ શક્યતા નથી. તેને કોઈ ખાસ અપનાવવાનું જ નથી ત્યારે તેમાં

મેસેજ મોકલવા માટે કોઈ શું કામ પૈસા વેડફે ?”- (તેના રેડિયો પ્રોજેક્ટ દરમિયાન ડેવિડ સાર્નોફ અને તેની ટીમ - ૧૯૨૦)

“તમે આ ગ્રાઉન્ડમાં તેલ કાઢવા માટે ડ્રિલ કરવાનું કહો છો ? પાગલ તો નથી થઈ ગયા ને!”- (જ્યાંથી મબલખ તેલ મળી આવ્યું તે ડ્રેક્સ ઓઈલ પ્રોજેક્ટ પર કામ હાથમાં લેતાં પહેલાં શારકામ (ડ્રિલિંગ)ના નિષ્ણાતોની રોષભેર હતાશા (૧૯૫૯માં)'

“એક્ટરોની વાતો સાંભળવી કોને ગમે ? ગોસીપ, પબ્લિસિટીને હાસ્યાસ્પદ નિષ્ફળતા સાંપડશે” (એચ એમ વોર્નર, વોર્નર બ્રધર્સ ૧૯૨૭)

“આવા કાન ધરાવતી વ્યક્તિને તમે કઈ રીતે ફિલ્મ દુનિયામાં તક આપી શકો ?” (મહાન એક્ટર કલાર્ક ગેબલની હાંસી ઉડાવી રિજેક્ટ કરતી વખતે જેક વોર્નરના શબ્દો, ૧૯૩૦)

“મને તેઓનો અવાજ બિલકુલ જ પસંદ નથી પડ્યો, અને ગિટાર મ્યુઝિકનો હવે જમાનો અસ્ત થઈ રહ્યો છે.” (બિટલ્સને રિજેક્ટ કરતી ડેકા રેકોર્ડિંગ કંપની, ૧૯૬૨માં)

“ચીપ તો શોધાઈ, પણ તેનું હવે કરવાનું શું!”- (આઈબીએમના એન્જિનિયરે ૧૯૬૮માં કરેલી કોમેન્ટ)

“વિમાન ખૂબ જ રસપ્રદ અને સાહસપૂર્ણ રમતનાં રમકડાં કહી શકાય. પણ તેની લશ્કરમાં કોઈ રીતે ઉપયોગી થવાની ક્ષમતા નથી.” (ફ્રાન્સની જાણીતી રિકેન્સ એજન્સીના પ્રોફેસર મારેચલ ફર્દીનાન્ડ ૧૯૦૦ની આસપાસ)

“અમે કમ્પ્યુટરનાં મોડેલ-ડિઝાઇન સાથે અટારી કંપનીમાં ગયા હતા. તેઓએ અમને સહયોગ આપવાનો સ્પષ્ટ ઈન્કાર કરી દીધો હતો. ત્યાર પછી અમે એચપી સમક્ષ ગયા. તેઓએ અમારું અપમાન કરતા હોય તેમ કહી દીધું કે હજુ તમે કોલેજનું શિક્ષણ ના લીધું હોય તેવા કાચા લાગો છો.”- (એપલના સ્થાપક સ્ટીવ જોબ્સ-૧૯૮૦ના દાયકાના પ્રારંભમાં)

“ફેડ અસ્તાઈર, તમે એક્ટિંગ કરી શકતા નથી, ગાઈ શકતા નથી, તમને ટાલ પણ પડતી જાય છે. તમે ડાન્સ પણ સામાન્ય સ્તરનો કરી શકો છો.”- (એમજીએમ ફિલ્મ કંપની માટે એક્ટરો શોધવાનું કામ કરતી એમજીએમ ટેલેન્ટ સ્કાઉટે મહાન એક્ટર અસ્તાઈર

માટે જણાવ્યું હતું - ૧૯૨૮માં)

“જે શોધવાનું હતું તે તમામ શોધાઈ ચૂક્યું છે. હવે આપણી ઓફિસનું કોઈ ખાસ કામ નહીં રહે.”- શોધખોળોનું પેમેન્ટ કરતી અમેરિકાની સંસ્થાના કમિશનર ચાર્લ્સ ડયૂબ - ૧૮૯૯માં)

આવી જ રીતે ફેશન ઈન્ડસ્ટ્રીમાં ક્રાંતિ લાવનાર જીન્સનો પ્રવેશ થયો ત્યારે પણ ટોચના ગાર્મેન્ટ્સ અને ફેશન ગુરુઓએ તેને ખાણિયા અને મજૂરોનાં કપડા તરીકે ઉતારી પાડ્યો હતો.

અખબારોનું વ્યાપારીકરણ થયું ત્યારે યુરોપથી માંડી ભારતના ક્રાંતિકારીઓ અને ચળવળિયાઓ મોં મચકોડતાં કહેતા હતા કે અખબાર તો કોઈ મુખપત્ર, ઝુંબેશ માટે હોય. રોજરોજ તેને સમાચારો જાણવા શું કામ ખરીદે ?

તમારા જીવનમાં આવેલાં તમામ પરિવર્તનો સગવડોની ઈમારતના પાયામાં જાકારો જ જોવા મળશે.

તો વિદ્યાર્થી મિત્રો માત્ર અને માત્ર તમારામાં અડગ શ્રદ્ધા રાખો... મંતવ્યો અને પ્રેરણા ચોકકસ બધાનાં લો પણ ઘણા નકારાત્મક માનસ ધરાવતા પણ હોઈ શકે. કોઈ વખત ખુદ આપણને જે લાઈન કે ક્ષેત્ર અપનાવતા હોઈએ તેનું ભાવિ સુખદ ન લાગતું હોય પણ તેમાં ખંત રેડવી પડે. હંમેશા જે ઈચ્છા હોય તે જ મળે તેવી જીદ ન રાખો... જે મળે તેને ગમાડી તેમાં ઓતપ્રોત થઈ જવાનો મિજાજ કેળવો. જાકારો મળતો રહે તો એમ માનો કે હજુ વધુ સારી તક અને ભવિષ્યના દ્વાર પર ઈશ્વર આપણને મોકલવા માંગે છે. બીજું એ પણ ખાસ યાદ રાખજો કે એ.આઈ.ના જમાનામાં તમારે તમારું સ્થાન જમાવવા તૈયાર રહેવું પડશે. આ માટે અપડેટ થતી દુનિયા જોડે તાલ મિલાવવા આજીવન વિદ્યાર્થી બનીને રહેવું પડશે.

...તમે નિષ્ફળ ગયા તેમ ન કહેતા કેમકે તે પ્રયત્ન પર હતાશા સાથે પૂર્ણવિરામ મૂકી દે છે. તમારે એક પ્રયત્નમાં સફળતા ન મળે તો એમ કહેવાનું કે “હજુ હું હાલ અસફળ છું.” અર્થાત્ સફળતા માટેના પ્રયત્નો જારી જ છે.

એમ-૭૦૪, સર્જનટાવર, સુભાષચોક પાસે,
મેમનગર, અમદાવાદ-૩૮૦૦૫૨
મો - ૯૮૯૮૯૮૯૮૦૧૪

‘સખત પરિશ્રમનો કોઈ વિકલ્પ નથી’

- સફીન હસન (આઈ.પી.એસ.)

આપણે જ્યારે પણ કોઈ વ્યાખ્યાનોમાં કે દૃષ્ટાંતોમાં વિશ્વની મહાન વિભૂતિઓની વાત કરીએ છીએ કે સાંભળીએ છીએ ત્યારે એટલું ચોક્કસ સમજી લેવું જરૂરી છે કે આ બધા જ મહાન વ્યક્તિત્વોની સફળતા પાછળ સખત પરિશ્રમ રહેલો છે. એમનો પરિશ્રમ જે એમને અત્યંત વિપરીત પરિસ્થિતિઓમાંથી બહાર લાવી સફળ વ્યક્તિત્વોની કક્ષામાં ઊભા કરે છે. જેટલી પણ મહાન વ્યક્તિઓના જીવનની સંઘર્ષયાત્રાનો અભ્યાસ કરીએ ત્યારે આપણને જાણવા મળે છે કે તેમના જીવનમાં ક્યારેક ને ક્યારેક એવો સમય આવ્યો હોય છે જ્યારે તેમના સંઘર્ષો તેમની મુશ્કેલીઓ ટોચની કક્ષાએ પહોંચી ગઈ હોય.

એ પીક પોઈન્ટ પર તમારે નક્કી કરવાનું હોય છે કે તમારે અહીંથી યૂ-ટર્ન લેવો છે કે ત્યાંથી આગળ વધવું છે. આપણે જેની ગણના મહાન વિભૂતિઓમાં કરીએ છીએ તે તમામે નક્કી કર્યું હતું કે ત્યાંથી આગળ નીકળવું છે અને એ જ લાઈફનો ફંડા છે. સફળતા તેને જ મળે છે જે સતત સંઘર્ષ કરે છે અને સંઘર્ષની ટોચેથી આગળ વધે છે. જ્યારે પણ તમને એવું લાગે કે તમે જીવનમાં ખૂબ ખરાબ રીતે ફસાઈ ગયા છો. આગળ વધવાનો કોઈ માર્ગ દેખાતો ન હોય, ચારેકોર અંધકાર જ દેખાતો હોય, ત્યારે વિચારી લેજો કે આ એ જ ક્ષણ છે જ્યાંથી તમારું જીવન બદલાવાનું છે કારણ કે હીરો ત્યારે જ મૂલ્યવાન બને છે જ્યારે તે ખૂબ ઘસાય છે. ઘડાય છે. આથી જ હું હંમેશાં મારાં વ્યાખ્યાનોમાં કહું છું કે જીવનમાં આવી રહેલા સંઘર્ષો, જીવનમાં પડી રહેલી તકલીફો અને મુશ્કેલીઓ તમને ઘડે છે. તમારી વેલ્યુ વધારે છે અને પછી તમને સફળતા અપાવે છે.

જીવનસંગ્રામમાં સફળ થયેલાં વ્યક્તિઓ સંકટની અત્યંત કપરી ઘડીમાં પણ ડગ્યા નહોતા, સંઘર્ષની અણીદાર ટોચ ઉપર ઊભા રહીને પણ એ હિંમત હારી નહોતી. એટલે એટલું સમજી લો કે સફળતાનો કોઈ શોર્ટકટ રસ્તો છે જ નહીં. સંઘર્ષ જ તમને શાનદાર સફળતા સુધી પહોંચાડી શકે છે. આ વાત આપણે એક દૃષ્ટાંતથી સમજીએ. યાણક્ય-ચંદ્રગુપ્તના સંવાદમાં એક વાર ચંદ્રગુપ્ત કહે છે ‘ભારતના

સમ્રાટ બનવામાં આટલાં બલિદાન, ત્યાગ દેવાં પડત તો ? યાણક્ય વળતો જવાબ વાળે છે. ‘તો દરેક વ્યક્તિ ભારતનો સમ્રાટ હોત.’ આ જ નિયમ છે સફળ જિંદગીનો. કંઈક મેળવવા માટે કંઈક ત્યાગ ન કરવો પડે તો તો દરેક ઘરમાંથી આઈએએસ, આઈપીએસ મળી જાય.

જ્યારે પરિશ્રમને યોગ્ય દિશા મળે, પોતાની ક્ષમતાઓ અને નબળાઈને જાણીને કરવામાં આવેલા યોગ્ય દિશાના પરિશ્રમનો થાક લાગતો નથી. આવો પરિશ્રમ વેડફાતો નથી, તેનું પરિણામ સોએ સો ટકા સફળતામાં જ હોય છે.

મિત્રો, એક વાત સમજી લો. સફળ થવું હશે તો વટ, વતન અને વ્યસનને છોડવું પડશે. વટ એટલે આત્મસન્માન નહીં ? આપણો ખોટો વટ જે આત્મવિશ્વાસમાં અવરોધક બને છે. વતન એટલે ફક્ત ઘર-પરિવારના અર્થમાં નહીં પરંતુ એ જગ્યા જ્યાં આપણે સ્થાયી થઈ, કમ્ફર્ટઝોન બનાવી લઈએ, એને છોડવું જરૂરી છે. કોઈ પણ જાતનું વ્યસન જે આપણા વિકાસમાં અવરોધક બનતું જણાય તેને તો તાત્કાલિક છોડવું જરૂરી છે. જેટલો ત્યાગ કર્યો હશે એટલી સફળતા વધુ ઝળહળશે.

મિત્રો, એક વાત ગાંઠે બાંધી લેજો, સફળતાના માર્ગમાં અસંખ્ય પીડાઓ, યાતનાઓ, મોહભંગ, નિંદા મળશે... જિંદગી તમને ખૂબ પીડા આપતી હોય એવું લાગશે પરંતુ એનું કાર્ય ફક્ત તમને મજબૂત બનાવવાનું છે. એનાથી મજબૂર નથી બનવાનું... સતત અભ્યાસ સાથે આપણે આપણા માર્ગ પર ચાલતા રહીશું તો આપણને સફળતાના શિખરે પહોંચતા કોઈ અટકાવી નહીં શકે.

અંતે મિત્રો એટલું જ કહેવું છે કે, મહેનત અને મજૂરી વચ્ચેની ભેદરેખાને ઓળખીને આપણી ઈચ્છાશક્તિ મુજબ નક્કી કરેલા લક્ષ્ય તરફ સતત આગળ વધતા રહીશું તો ત્યાં ચોક્કસ પહોંચીશું તેવો વિશ્વાસ રાખીએ... અને ત્યાં પહોંચ્યા પછી ? થાક ખાઈને હિંમતનો શ્વાસ લઈને નવી ડગર, નવી રાહ પર આગળ વધીએ એ જ તો છે જીવનનો સાચો મર્મ...

ડી.સી.પી.-ટ્રાફિક અમદાવાદ સિટી, અમદાવાદ.

આત્મવિશ્વાસ એ સફળતાનું પ્રથમ પગથિયું

- પુલક ત્રિવેદી

કોઈ મુસીબત જોઈને ડરીને માર્ગમાંથી હટી જતો હોય છે, જ્યારે કોઈ મુસીબતનો મુકાબલો કરીને કંઈક બની જતો હોય છે.

એક ઈચ્છાથી કશું ન બદલી શકાય. એક નિર્ણયથી કદાચ થોડું ઘણું બદલી શકાય. પણ આત્મવિશ્વાસ સાથેના એક સંકલ્પથી ઘણું બધું બદલી શકાય.

બનારસમાં ફેક્ટરીઓના ઘોંઘાટવાળા વિસ્તારમાં ધનાઢ્યોની કોલોની પાસે એક સાંકડી ગલીમાં નાનકડી ભાડાની ખોલીમાં રહેતા પરિવારના હોનહાર છોકરાની વાત છે. છઠ્ઠા સાતમામાં ભણતો આ છોકરો એક દિવસ રમતાં રમતાં એના મિત્ર સાથે તેના બંગલામાં પહોંચી ગયો. મિત્રના પિતાજી આ બાળકને જોઈને એની ઉપર ગુસ્સે થઈ ગયા, ધમકાવીને એમણે આ છોકરાને કહ્યું, 'તારા જેવા પરિવારના છોકરાઓની મારા ઘરમાં આવવાની હિમ્મત થઈ કેવી રીતે ?' આમ કહીને હાથ પકડીને એને બંગલાની બહાર કાઢી મૂક્યો. એ ચોંકી ગયો. અંકલના આવા બેહૂદગીભર્યા વર્તનથી. દસ-બાર વર્ષના આ નાના બાળકને ખબર જ ન પડી કે અંકલ એકદમ મારી ઉપર ગુસ્સે કેમ થઈ ગયા ?

દિવસો સુધી આ બાળકના મનમાં મિત્રના પિતાજીએ કરેલો ગુસ્સો અને વર્તણૂક સતત ધુમરાતા રહ્યાં અને એનો જવાબ શોધવા એનું બાળમાનસ મથતું રહ્યું. પણ તેને કોઈ જવાબ ન મળ્યો. આ બાળકે એની ગલીમાં રહેતા એક વરિષ્ઠ સજ્જનને એના મિત્રના પિતાજીએ કરેલા ગુસ્સાની વાત કરી અને પૂછ્યું 'મારા કોઈ પણ વાંક વગર એ અંકલે મારી ઉપર ગુસ્સો કરીને મને એમના ઘરની બહાર કેમ કાઢી મૂક્યો ?' ગલીના વરિષ્ઠ બાળકને સમજાવ્યું કે, 'બેટા તારા પરિવારના સામાજિક 'બેકગ્રાઉન્ડ'ને કારણે એ અંકલે તારી ઉપર આવો ગુસ્સો કર્યો.'

બાળકે સહજતાથી પૂછ્યું ' મારું આ બેકગ્રાઉન્ડ કેવી રીતે બદલી શકાય ?'

પેલા વરિષ્ઠે જવાબ આપ્યો 'તારા પિતાજીનો વ્યવસાય બદલાય અથવા તું તારી જાતને સમાજમાં એવા સ્થાને મૂકી દે કે એની ઉપર જવાનું કોઈ કલ્પી ન શકે.'

બાળકે ફરી પ્રશ્ન કર્યો, 'આ દેશમાં એવું શું છે કે, એની ઉપર જવાનું કોઈ વિચારી ન શકે ?'

વરિષ્ઠે મજાકમાં કહ્યું કે, 'તું આઈ.એ.એસ. બની જાય તો એની ઉપરની કોઈ જોબ નથી.'

બસ, એ દિવસે આ બાળકે દૃઢ સંકલ્પ કર્યો કે, હું આઈ.એ.એસ. બનીશ. પાંચ વ્યક્તિનો પરિવાર. બાર બાય આઠની ભાડાની ખોલી. આસપાસ ફેક્ટરીઓ અને જનરેટરનો ઘોંઘાટ. આર્થિક સંકડામણ અને ઉપરથી આસપાસના લોકોનાં મહેણાં-ટોણાં. હદ તો ત્યાં સુધીની હતી કે, આ બાળકની બહેન ભણવા જતી તો લોકો ચીડવતા કે, 'તું શું કામ ભણવા જાય છે. આના કરતાં તો બે-ચાર ઘરે કામ કરીશ તો તારા પરિવારને મદદ થશે.' આ બાળક પણ જ્યારે ભણતો હોય ત્યારે લોકો મશ્કરી કરતાં કે, 'ભાઈ, તું ભણીને શું કરીશ ? વધુમાં વધુ એક ને બદલે બે રિક્ષા આવશે...'

બેટાના અભ્યાસ માટે પિતાજીએ દિલ્હીમાં રિક્ષા ચલાવી. સખત મહેનત કરી. દેવું કર્યું અને દીકરાને ભણાવ્યો. મજબૂત સંકલ્પ અને સખત મહેનતના બળે દીકરો પણ યુ.પી.એસ.સી.ની લેખિત પરીક્ષાઓમાં પ્રથમ પ્રયાસે ઉત્તીર્ણ થઈ ગયો. ઈન્ટરવ્યૂ માટે જવાનો સમય આવ્યો ત્યારે આ છોકરા પાસે સારાં કપડાં અને બૂટ નહોતાં. આ સમસ્યા દૂર કરી સાસરે ગયેલી મોટી બહેને. બહેને આપ્યા રૂ.૨૦૦૦. પણ આ ૨૦૦૦ રૂપિયા આપવા પાછળનો ઈતિહાસ પણ રૂંવાડાં ખડા કરી દે એવો છે. બહેને એની ડિલિવરી માટે બચાવી રાખેલા પૈસા ભાઈને ઈન્ટરવ્યૂ માટે આપી દીધા.

આખરે આ છોકરાના દૃઢ સંકલ્પે શાનદાર ભવિષ્યનું સોણાલું સાકાર કર્યું. આ સંકલ્પવાન છોકરો એટલે ગોવિંદ જયસ્વાલ. એક રિક્ષા ચાલકનો દીકરો દૃઢ સંકલ્પ અને

જોરદાર મહેનતથી દેશની સૌથી અઘરી અને પ્રતિષ્ઠિત ગણાતી સનદી અધિકારીની નોકરી માટેની પરીક્ષામાં સફળતાપૂર્વક ઉત્તીર્ણ થયો અને સનદી અધિકારી બન્યો. કામિયાબી ક્યારેય મોટી નથી હોતી. કામિયાબી મેળવનારનો દૃઢ સંકલ્પ મોટો હોય છે. આપણે એમ કહેતાં હોઈએ છીએ કે તિરાડો મોટી છે, પણ તિરાડો ક્યારેય મોટી ન હોય. મુશ્કેલીઓ, વિડંબણાઓ, પ્રશ્નોની દરારની મોટી સાઈઝ જોયા કરવાવાળો ક્યારેય વિકસી ન શકે. દૃઢ સંકલ્પ અને મજબૂત મનોબળથી પ્રશ્નોની તિરાડ પૂરવાવાળો જ જીતતો હોય છે. આગળ વધતો હોય છે અને સફળ થતો હોય છે.

એક મિત્રનો દીકરો ૧૨મા ધોરણમાં ભણતો હતો. આ બાળક ખૂબ હોંશિયાર, ખૂબ મહેનતુ. ૧૨મા ધોરણની શાળાની તમામ આંતરિક પરીક્ષામાં એ અવ્વલ રહેતો. પ્રિલિમ પરીક્ષામાં પણ એ આખી શાળામાં ૮૮ ટકા માર્ક્સ લાવીને પ્રથમ આવ્યો અને ૧૨મા ધોરણની ફાઈનલ પરીક્ષાના પચીસેક દિવસ પહેલાં ટ્યૂશને જતાં મોટરસાઈકલ પરથી સ્લીપ થયો. પગમાં ફેકચર થયું. ડોક્ટર બનવાનું એનું સ્વપ્ન રોળાઈ જશે એમ બધાં જ વિચારતાં હતાં. પણ આ બાળકે દૃઢ મનોબળથી કરેલા નિર્ધાર અને સંકલ્પે એને ડગવા દીધો નહીં. મહેનતમાં કોઈ ક્યાશ રાખી નહીં. હાડકાના દર્દને એણે એના સંકલ્પની સંજીવનીથી નેસ્તનાબૂદ કરી નાખ્યું. અને જ્યારે પરિણામ આવ્યું ત્યારે આ મિત્રનો દીકરો ૮૮ ટકા માર્ક સાથે ઉત્તીર્ણ થયો. એ મનપસંદ મેડિકલ કોલેજમાં અભ્યાસ માટે પ્રવેશ મેળવી શક્યો.

જીવનમાં ક્યારેય અટકીશ નહીં એવો નિર્ણય લેવો પડે. શક્ય છે કે, તમે લડખડાઓ, પડો પણ ખરા પણ અટકવાનું કે પાછા વળવાનું નામ ન હોવું જોઈએ. હંમેશાં સંકલ્પ નજર સામે રાખીએ અને બસ એની માટે લગનથી આગળ ધપતા રહેવાની જ મજા છે. જીવનમાં ક્યારેય કશું ઓછું હોતું જ નથી. વયમાં જ્યારે પણ જે અટકે અથવા પાછો વળે તો નિઃસંદેહપણે સમજવું કે એ વ્યક્તિ સંકલ્પવાન નથી. પડે, આખડે, લડખડાય પણ અટકે નહીં એ સંકલ્પવાન કહેવાય. પતંગને તેના ભવિષ્યની ખબર છે કે, તેણે કપાઈને ફાટી-તૂટીને કચરાના ઢગલામાં જ જવાનું છે. પણ ભવિષ્યને મનમાં વાગોળીને ખૂલા આસમાનમાં ઊડવાનો દૃઢ સંકલ્પ એ ઇંડી ન શકે. જ્યારે

આસમાનમાં ઊડવાનો જ સંકલ્પ કર્યો હોય તો પછી ગગનની વિશાળતા જોઈને ગભરાઈને બેસી રહેવાનું વ્યર્થ છે. આકાશમાં ઊડવાનો આનંદ અને એ માટેનો સંકલ્પ સૌથી અગત્યની વાત છે.

મોટું વિચારો, જલદી વિચારો, આગળનું વિચારો. તમારા વિચારો ઉપર તમારો જ અધિકાર છે. તમારા સંકલ્પ તમારી પાંખ છે. સંકલ્પની દૃઢતા ઉડાનને આસાન બનાવે છે. એક ઈચ્છાથી કશું ન બદલી શકાય. એક નિર્ણયથી કદાચ થોડું ઘણું બદલી શકાય. પણ આત્મવિશ્વાસ સાથેના એક સંકલ્પથી ઘણું બધું બદલી શકાય. ઈચ્છાઓના બીજ ત્યારે જ અંકુરિત થઈ વટવૃક્ષ બને જ્યારે એને દૃઢ નિશ્ચય અને મજબૂત સંકલ્પની ફળદ્રુપ ભૂમિમાં વાવવામાં આવે. એ વ્યક્તિને હરાવવો ખૂબ મુશ્કેલ છે કે જે હારવા માંગતો જ નથી. એક બાબત મનમાં કોતરાઈ જવી જોઈએ કે જે તમારી ઈર્ષ્યા કરે છે એને ક્યારેય ઘૂણાની નજરે ન જોવા દયાની નજરે જોવા કારણ કે આ લોકો સમજે છે કે, એમનાથી તમે ઘણા આગળ છો.

ફેસબુકનું સર્જન કરી દુનિયાભરને ઝડપી કોમ્યુનિકેશનની નવી પરિભાષા શિખવાડનાર માર્ક ઝકરબર્ગ કહે છે કે, 'લોકો એની પરવા નથી કરતા કે તમે શું કહો છો, લોકો તો એ જુએ છે કે તમે શું કરો છો, તમારું કાર્ય શું છે, પરિણામ શું છે અને તમારી પ્રોડક્ટ શું છે?' જીવન સૌંદર્યથી ભરપૂર છે. એને દૃઢ સંકલ્પની સંજીવનીથી જોવું પડે, મહેસૂસ કરવું પડે, સંપૂર્ણ રીતે જીવવું પડે. મજબૂત ઈરાદાઓ, સખત પરિશ્રમના બળથી એને હકીકતમાં પલટાવવા જોઈએ. હરીપ્રસાદ દ્વિવેદીજીએ સરસ વાત કરી છે. 'મહાન સંકલ્પો જ મહાન ફળના જનક હોય છે.' સંકલ્પ મનુષ્યનું સાચું બળ છે. જે વ્યક્તિએ સંકલ્પ કર્યો એની માટે હવે માત્ર કાર્ય જ કરવાનું બાકી હોય છે. સમય નથી એ તો બહાનું છે. સફળ થયેલી વ્યક્તિ પાસે દિવસના ૨૪ કલાક છે એમ તમારી પાસે પણ દિવસના ૨૪ કલાક જ છે.

ભૂલો અને ખોટા નિર્ણયોનો સ્વીકાર અને આગળ વધવાનો પડકાર એ જ તો જીવનનું સાચું સ્મિત છે. ખોટા પડવાનો ભય અને ભૂલ થવાની ભીતિના કારણે કોઈ જોખમ જ ન લેવાય અને પાછા વળી જવાય તો એનાથી મોટી દુર્બળતા અને નિર્માલ્યતા બીજી કઈ હોઈ

શકે ? જિંદગીને ‘હા’ કહેવાની તાકાત બરકરાર તો જ રહે જો ભૂલોનો ભય ન રહે. મલ્ટિ સ્પેશ્યાલિસ્ટ કોર્પોરેટ હોસ્પિટલના સીઈઓ મિત્રે એક વાર કહ્યું કે, ‘મારે ડોક્ટર બનવું હતું પણ એચએસસીના વર્ષે મેં ફિલ્મો અને વર્લ્ડ કપ જોવામાં સમય બગાડ્યો એ મારી મોટી ભૂલ હતી. મને ૭૮ ટકા જ આવ્યા. પિતાજી ડોનેશન આપી મને મેડિકલમાં મોકલી શકે એવી આર્થિક સ્થિતિ પણ ન હતી. આ ભૂલના પરિણામે હું ડોક્ટર તો ન બની શક્યો પણ તબીબી ક્ષેત્રે સેવા આપવાની અદમ્ય ઈચ્છાને ફળીભૂત કરવા મેનેજમેન્ટનો અભ્યાસ કરાવતી પ્રતિષ્ઠિત આઈ.આઈ.એમ.માંથી એમ.બી.એ. કરીને વરિષ્ઠ ડોક્ટરો સાથે બેસીને તબીબી સેવાઓમાં વહીવટકર્તા તરીકેની કારકિર્દી બનાવી. આ મિત્રે એક નિષ્ફળતામાંથી માર્ગ શોધી બીજા ક્ષેત્રમાં આગળ વધવાનો નિર્ણય કર્યો અને એમાં એ સફળ પણ બન્યો.

યાદ રહે, એક ભૂલ-ખોટો નિર્ણય એક દ્વાર બંધ કરે પરંતુ સાથે સાથે બીજાં અનેક દ્વાર ખોલે છે. જીવનમાં આગળ વધવાની તમન્ના અને વિચારના પાયામાં ભૂલોના ભંડારો હોય છે. હંમેશાં પોતાની ભૂલોને ‘અપડેટ’ થતા રહેવું પડે. ભૂલની ભયંકરતા અને વિકરાળતા સામે મોં વકાસીને પાછા વળવાનું મન થાય ને, તો એ આફતને સીધે સીધું આમંત્રણ છે. જીવન તો ભૂલોની ભરમાર છે. આ વાતને દિલથી સમજી લેવી પડે. પછી હાર-જીત ગૌણ બની જાય છે. જો કોઈ એમ કહેતું હોય કે, એણે જીવનમાં ભૂલો જ કરી નથી તો એ માણસ સદંતર ખોટો છે અથવા જો એ ખરેખર સાચો હોય તો એણે જીવનમાં કશું નવું કરવાનો અખતરો જ નથી કર્યો.

એક મિત્રે એના ટેબલ ઉપર સરસ મજાનું સૂત્ર લેમિનેટ કરાવી નેઈમપ્લેટની જેમ મૂક્યું છે. “સોરી, બટ આઈ એમ નોટ પરફેક્ટ...” મતબલ, માફ કરશો હું સંપૂર્ણ નથી. હું ભૂલો કરું છું. મારાથી ખોટા નિર્ણયો ક્યારેક લેવાઈ જાય છે. જ્યાં અપૂર્ણતા છે ત્યાં પૂર્ણતા પ્રતિ ગતિ હોય છે. પણ જ્યાં હું સંપૂર્ણ છું એવો ખ્યાલ અને પૂર્ણતા છે એવી માનસિકતા છે ત્યાં ગતિ નથી, વિકાસ સ્થગિત છે. પૂર્ણતા સુધી પહોંચવા અપૂર્ણ હોવાનો અહેસાસ અગત્યનો છે. અને એ અહેસાસનો હૃદયપૂર્વકનો સ્વીકાર પૂર્ણતા તરફની મજબૂત દોડની શરૂઆત છે. ભૂલો થાય, ખોટા નિર્ણયો લેવાય, ક્યારેક

પછડાટ ખાવી પડે, પણ સજ્જતા રાખવી જોઈએ. હા, એક વાર થયેલી ભૂલ ફરી ફરી તો ન જ થાય. અને જો એમ થાય તો નિ:સંદેહપણે જાગૃતિનો અભાવ ગણાય. નવી ભૂલો થવાની જ છે. એ માટે હરહંમેશ તૈયાર રહેવું પડે. માણસ માત્ર ભૂલને પાત્ર. કવિ મિત્ર ભાવેશ ભટ્ટના એક શેરમાં સરસ વાત છે.

**‘સદાય એક સમો થનગનાટ ના પણ હોય,
હવાની ચાલ બધે સડસડાટ ના પણ હોય.’**

જીવનમાં હંમેશાં બધું સમુંસુતરું અને સર્વગુણસંપન્ન રીતે ન જ થાય. ક્યાંક કોઈ ભૂલ, પછડાટ કે ખોટો માર્ગ પણ પસંદ થઈ જાય. પણ આવશ્યકતા છે, આ ભૂલની સમયસર સમજ પડે અને નવા માર્ગે ચાલવાની નહીં, દોડવાની સજ્જતા કેળવાય. ભૂલોને આમંત્રણ ન અપાય પણ ભૂલને કારણે આવી પડેલી મુશ્કેલીને મહેફિલમાં પલટી નાખીએ એ જ તો જીવનની ખરી મોજ છે.

જીવનમાં કશું સ્થાયી કે સ્થિર હોતું નથી. જિંદગી એટલે જ વિજય અને પરાજય, ચડતી અને પડતી, અંધકાર અને ઉજાશ. ખોટો નિર્ણય લેવાય તોય ભલે એમાંથી પદાર્થપાઠ લઈ વધુ વેગથી બીજા નવા રસ્તે દોડશું એવો વિશ્વાસ હોવો જોઈએ. ઊંચા ઝાડની સૌથી ઊંચી ડાળી ઉપર બેઠેલા પક્ષીને જોરથી વહેતા પવનને કારણે ઝોલા ખાતી ડાળી ઉપરથી પડી જવાનો ભય નથી. પંખીને પવન અને ડાળીના હલવાના ખોફ કરતાં તેની પાંખોની તાકાત ઉપર વધુ ભરોસો હોય છે. ભૂલોથી ભાંગી પડવાના ભય કરતાં ભૂલોમાંથી શીખ મેળવી બમાણી તાકાતથી આગળ વધવાની સ્વયંની તાકાત ઉપર વધુ વિશ્વાસ હોવો જોઈએ.

સામાન્ય રીતે લોકો ભૂલોને કારણે ઊભા થનાર પ્રશ્નોથી ગભરાઈ જતા હોય છે. એ લોકો જીવનમાં કોઈ પ્રશ્ન જ ઊભા ન થાય અને જીવન સરળતાથી ચાલ્યા કરે એવી આગોતરી વ્યવસ્થામાં જ સતત રચ્યાપચ્યા રહેતા હોય છે. આવા લોકો જોખમ ઉઠાવવાની હિંમત ખોઈ બેસે છે. જીવન તો વહેતી નદી જેવું છે એમાં તણખલા, માટી, રોડા વગેરે સાથે સાથે વહેતાં હોય. જે ભૂલો સમજીને એનો સ્વીકાર કરે છે એ વ્યક્તિને હંમેશાં વિકાસનો નવો માર્ગ જડે છે. નવો આત્મવિશ્વાસ ઊભો થઈ શકે છે. ભૂલોના ભયથી મુક્તિ મળે છે. વ્યક્તિ અંદરથી મજબૂત બને છે અને આત્મવિશ્વાસ

ઊભો થાય છે. મનમાં ગજબની શાંતિ અનુભવાય છે. ભૂલોથી ભયભીત બની હાંફળા-ફાંફળા બની અદ્ધર જીવે આમતેમ દોડાદોડ કરવાની માનસિક અવસ્થા બદલાઈ જતી હોય છે.

જ્યારે એમ લાગે કે, આત્મવિશ્વાસ ડગી રહ્યો છે ત્યારે એને વધારવા માટે એ જ કામ કરો કે, જેનાથી સૌથી વધારે ડર લાગતો હોય. મુસીબત અને સંકલ્પ આડેના અંતરાયો સૌ કોઈની ઉપર આવે, પણ કોઈ મુસીબતથી ડરીને હટી જાય છે અને કોઈ મુસીબતનો આત્મવિશ્વાસપૂર્વક મુકાબલો કરીને કંઈક બની જાય છે. આત્મવિશ્વાસપૂર્વકના સંકલ્પમાં જબરી તાકાત હોય છે. યાદ રહે, જીવનમાં સૌથી વધુ ખુશી એ કામમાં આવવી જોઈએ કે, જે કામ કરવા માટે લોકો એમ કહેતા હોય કે, ‘ ભાઈ રહેવા દે આ કામ તું નહીં કરી શકે. ‘જો તમે તમારું સપનું નહીં સજાવો ને તો કોઈક બીજો તેનું સમણું સાકાર કરવા તમને એની મદદ માટે ભાડે રાખી લેશે. સંકલ્પો સપનું સજાવે છે. આપણે એવા જ બનીએ છીએ જેવું આપણે વિચારીએ છીએ. એક ઈચ્છાથી કશું બદલી ન શકાય, એક નિર્ણયથી કદાચ થોડું ઘણું બદલી શકાય પણ આત્મવિશ્વાસપૂર્વકના એક મજબૂત સંકલ્પથી ઘણું બધું બદલી શકાય છે.

મહાન બનેલી પાંચ-સાત વ્યક્તિઓની આત્મકથા વાંચો તો દરેક આત્મકથાનું સારતત્ત્વ એક સરખું જ લાગશે. શ્રેષ્ઠતા ભણી પહોંચવાની દોડના માર્ગમાં આવતી મુશ્કેલીઓ લગભગ એક સરખી જણાશે. પારિવારિક તકલીફો, મિત્રોની મજાક, સાથીઓની

ખેંચતાણ વગેરે વગેરે પ્રશ્નો એક સમાન જ હોય. પણ સ્વરૂપ કદાચ જૂદાં હોય. વ્યક્તિની બૌદ્ધિકશક્તિની ઊંચાઈ એની આસપાસના લોકોની કક્ષા ઉપરથી નક્કી થતી હોય છે. પ્રત્યેક ઉંમરની એક અલગ મોજ હોય છે. દરેક અવસ્થામાં અનુભવના નિયોડનો આનંદ અને કાર્ય કરવાનો તરવરાટ હોય છે. પ્રત્યેક ઉંમર અનુભવની અણમોલ ગલીમાંથી પસાર થતી હોય છે.

મુસીબતો જીવનની સચ્ચાઈ છે. અમેરિકાના સૌથી લોકપ્રિય રાષ્ટ્રપતિ અબ્રાહમ લિંકનનું બાળપણ ખૂબ જ ગરીબીમાં વીત્યું. એવી જ રીતે ભારતના જાણીતા ગણિતજ્ઞ શ્રીનિવાસ રામાનુજની આર્થિક સ્થિતિ પણ અત્યંત નબળી હતી. નેલ્સન મંડેલા, કર્નલ એન્ડર્સ, વોલ્ટ ડિઝની જેવા ઘણા સફળ લોકોએ પોતાના જીવનમાં પારાવાર મુશ્કેલીઓનો સામનો કર્યો છે. ગરમ ચાની ઉપર જામેલી તોર જોઈ છે ને ! તોરને ફૂંક મારો અને પછી મોજથી ચાનો ઘૂંટડો ગળા નીચે ઉતારો. મુસીબતોનું પણ એવું જ છે. ચા પર જામેલી તોરને મારવામાં આવતી ફૂંકની જેમ મુસીબતોને ફૂંક મારો, એને દૂર હડસેલો અને પછી સફળતાની ગરમા ગરમ ચાની ચૂસકી મારો... શ્રેષ્ઠતા તરફ પહોંચવાની દોડના માર્ગમાં આવતી મુસીબતો જ જીવનની સચ્ચાઈ છે. લક્ષ્ય પ્રાપ્ત કરવા માટે જરૂર છે, દમદાર આત્મવિશ્વાસ સાથેના સંકલ્પની.

૫૩૩/૨, સૌરભ સોસાયટી,
સેક્ટર-૨૩, ગાંધીનગર.
સેલ નં. : ૯૯૭૮૪૦૫૮૩૫

પોઝિટિવિટીને કેવી રીતે પામી શકાય ?

- રમેશ તન્ના

આપણે ત્યાં પોઝિટિવિટીની વાતો બહુ થાય છે, પરંતુ સાચા અર્થમાં પોઝિટિવિટી કોને કહેવાય તેની બહુ ઓછાને ખબર હોય છે.

આપણે વિગતે વાત કરીએ.

પોઝિટિવિટી એટલે હકારાત્મકતા. પોઝિટિવિટી એટલે જીવનની કોઈ પણ સ્થિતિનો સહજ રીતે પ્રેમથી સ્વીકાર કરવો તે. જે પણ સંજોગો આપણા જીવનમાં આવ્યા છે તે આપણા અને તમામના સારા અને ભલા માટે છે એવું દૃઢતાથી વિચારવું તેનું નામ પોઝિટિવિટી.

જીવનની પ્રત્યેક ક્ષણને આશાવાદી નજરે જોવી અને માણવી એનું નામ પોઝિટિવિટી. પોઝિટિવિટી એટલે સમસ્યાનો વિચાર કરવાને બદલે તેના સમાધાન માટે પ્રયાસ કરવો તે. કોઈ પણ પ્રકારની શંકા કે આશંકા વિના જે પણ પરિણામ આવશે તે ઉત્તમ જ આવશે તેવી શ્રદ્ધા રાખવી તેનું નામ પોઝિટિવિટી.

પોઝિટિવ વ્યક્તિ હંમેશાં પોતાના મનને તનાવથી દૂર રાખે છે. માર્ઈન્ડને 'સ્ટ્રેસ ફ્રી' રાખવું તેનું નામ પોઝિટિવિટી.

અંધકાર-પ્રકાશ, સુખ-દુઃખ, તડકો-છાંયડો, આરોહ-અવરોહ આ બધું જીવનનો એક ભાગ હોય છે. પોઝિટિવિટી એટલે જીવનની ઊજળી બાજુઓને જોવી.

જે વ્યક્તિ નકારાત્મકતામાં એટલે કે નેગેટિવિટીમાં પણ હકારાત્મકતા જોઈ શકે તે વ્યક્તિ હકારાત્મક અભિગમ એટલે કે પોઝિટિવ એટિટ્યૂડ ધરાવતી હોય.

નબળું કે ખરાબ પણ કંઈક તો સારું હોય જ છે, એ અભિગમ જીવનને ખૂબ મદદ કરે છે. 'પોઝિટિવ ફ્રેમ ઓફ માર્ઈન્ડ' જેનું હોય છે એ વ્યક્તિ કોઈ દિવસ કોઈ પણ સ્થિતિને વ્યક્તિગત કે પર્સનલી લેતી નથી. તમે જોજો નેગેટિવ વ્યક્તિઓ મોટાભાગે દરેક સ્થિતિને પર્સનલી લઈ લે છે.

'પોઝિટિવ ફ્રેમ ઓફ માર્ઈન્ડ' ધરાવતી વ્યક્તિ અત્યારની ક્ષણને માણે છે અને ભવિષ્યની ચિંતા કરતી

નથી. પોઝિટિવ અભિગમ ધરાવતી વ્યક્તિ મુખ્ય પાક ઉપર જ ધ્યાન આપે છે. નીંદણની ઉપેક્ષા કરે છે. મુખ્ય ધ્યેયને પ્રાપ્ત કરવા સતત પ્રયત્ન કરવો એ એક જાતની પોઝિટિવિટી છે.

પોઝિટિવિટીને કારણે વ્યક્તિ હળવીફૂલ રહે છે. તેના મગજ કે હૃદય ઉપર કોઈ ભાર રહેતો નથી. તે વ્યક્તિ પ્રેમ અને આનંદનો અનુભવ કરી શકે છે.

પોઝિટિવિટીનો સૌથી મોટો ફાયદો એ છે કે, નકારાત્મક લાગણીઓ ધીમેધીમે ઘટે છે અને તેથી વ્યક્તિને કંઈક નવું કરવાની પ્રેરણા મળે છે.

ભારત દેશમાં સંવેદના અને લાગણી કરતાં લાગણીવેડા મોટી માત્રામાં જોવા મળે છે. એમાંથી જ અનેક મૂંઝવણો અને ગૂંચવણો ઊભી થાય છે. પોઝિટિવિટી લાગણીવેડાને ઉકેલી શકે છે. ઈમોશન્સની બિનજરૂરી ગૂંચવણો તમે પોઝિટિવિટીની કાંસકીથી ઉકેલી શકો છો.

પોઝિટિવિટી લાગણીવેડાને સંવેદનામાં પરિવર્તિત કરી શકે છે.

પોઝિટિવ વિચારોને કારણે વ્યક્તિ પોતાનું જાતનું વિશ્લેષણ (સેલ્ફ એનાલિસિસ) તટસ્થ રીતે કરી શકે છે.

પોઝિટિવિટી ધરાવતી વ્યક્તિનો અભિગમ મક્કમ બને છે. તેનામાં દૃઢતા આવે છે. તેનો આત્મવિશ્વાસ

વધે છે. તે કહે છે કે, “આઈ કેન.” હું આ કરીશ જ. તે કહે છે “ઈટ ઈઝ પોસિબલ.” આ શક્ય છે. “આઈ એમ ડુઈંગ માય બેસ્ટ ટુ ઈમ્પ્રુવ માય સેલ્ફ એન્ડ માય લાઈફ.” એટલે કે, મારી જાત અને મારી જિંદગીને સંવર્ધિત કરવા હું મારાથી બનતા શ્રેષ્ઠ પ્રયાસો કરીશ.

પોઝિટિવ અભિગમ ધરાવતી વ્યક્તિ નેગેટિવિટીથી ડરતી નથી અને તેનાથી ભાગતી પણ નથી. આ ખૂબ મહત્વની વાત છે. નકારાત્મકતાને આવી વ્યક્તિ હકારાત્મક દૃષ્ટિકોણથી જુએ છે. જિંદગીના વિકટ સંજોગોમાંથી પોઝિટિવ વ્યક્તિ શીખવા જેવું હોય તે શીખી લે છે અને જે છોડવા જેવું હોય તે છોડે છે. ભૂલવા જેવું હોય તે ભૂલી જાય છે. ખરેખર તો આવી વ્યક્તિ નકારાત્મકતાનો ઉપયોગ પોતાની હકારાત્મકતાને વધારે સંગીન બનાવવામાં કરે છે. શીખવાનું હોય એ શીખીને આગળ વધી જવાનું.

પોઝિટિવ અભિગમ ધરાવતી વ્યક્તિ ટીકા-ટિપ્પણ અને નિંદામાં પડતી નથી. એમાં એ સમય બગાડતી જ નથી. લોકોનો મોટાભાગનો સમય બીજાની નિંદા કરવામાં જતો હોય છે. પોઝિટિવ વ્યક્તિ સમજે છે કે, જે સારું છે તે મારું છે. જે સારું છે તે સહિયારું છે. પોઝિટિવ વ્યક્તિ માને છે કે, દરેક વ્યક્તિમાં કોઈને કોઈ સારી બાબત હોય જ છે. આ અભિગમ ખૂબ મહત્વનો છે.

જેમ નકારાત્મકતાની અસર પડે છે એ જ રીતે હકારાત્મકતાની પણ અસર પડતી જ હોય છે.

નકારાત્મકતા એટલે અસ્વીકાર અને હકારાત્મકતા એટલે સ્વીકાર. હકારાત્મક વ્યક્તિના વિચારો અને વર્તનની અસર ધીમેધીમે તેની જાત ઉપર, તેના સમગ્ર પરિવાર ઉપર અને આગળ જતાં સમાજ ઉપર પડે છે.

પોઝિટિવિટી મોટી તાકાત છે. પોઝિટિવિટી પ્રચંડ શક્તિ છે.

શ્લોકાર્ધેન પ્રવક્ષ્યામિ યદુક્તં ગ્રંથકોટિભિઃ

પરોપકારઃ પુણ્યાયય પાપાય પરપીડનમ્

(મહાભારત)

જે વાત કરોડો ગ્રંથોમાં કહેલી છે તે હું - વ્યાસ તમને અડધા શ્લોકમાં કહી દઉં છું. “બીજાઓને સુખ પહોંચાડવામાં, એટલે કે પરોપકાર કરવામાં, પુણ્ય છે અને અન્યને પીડાદાથી કર્મ કરવામાં પાપ છે.”

છેલ્લે..

જે વ્યક્તિ નકારાત્મકતામાં પણ હકારાત્મક બાબત શોધી શકે છે તે વ્યક્તિ જીવનમાં ક્યારેય દુખી થતી નથી.

૨૦૨, યશ એક્વા, વિજય ચાર સ્તા,
નવરંગપુરા, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮.
મો - ૯૮૨૪૦૩૪૪૧૫

સેફ મેનેજમેન્ટની એબીસીડી, કારકિર્દીનું એ ટુ એડ

- અંકિત દેસાઈ

ગુજરાત સરકારના માહિતી વિભાગ દ્વારા અત્યંત ચીવટપૂર્વક તૈયાર થયેલો આ 'કારકિર્દી વિશેષાંક' તમારા હાથમાં આવી ગયો હશે એટલે તમારે કારકિર્દી કયા ક્ષેત્રમાં બનાવવી એ વિશેની સ્પષ્ટતા અને પ્રેરણા તો તમને મળી જ ગયા હશે. પરંતુ મારે વાત કરવી છે માત્ર અને માત્ર મેનેજમેન્ટ અથવા માઈન્ડસેટ માટે જ! આખરે અંગત જીવન હોય કે કરિયર હોય. આ બંને ક્ષેત્રે જવલંત સફળતા મેળવવી હોય અથવા ભડભડ કર્યા વિના અત્યંત શાંત ચિત્તે જીવતા રહેવું હોય તો આપણું મેનેજમેન્ટ અત્યંત પરફેક્ટ હોવું જોઈએ. અને આ મેનેજમેન્ટ એટલે શું ભલા? તો કે મેનેજમેન્ટ એટલે એવું માઈન્ડસેટ જે માઈન્ડસેટ આપણને અનેક માથાકૂટો, પળોજણો કે મુસીબતોથી દૂર રાખે. અને એ માઈન્ડસેટથી જ આપણે અંગત જીવનમાં કે પછી આપણી કરિયરમાં ઉત્તરોત્તર પ્રગતિ કરતા રહીએ!

કારકિર્દીમાં તો એવું છે કે તમે કાલ ઊઠીને ટેકનિકલ ફિલ્ડમાં જશો કે સરકારી પરીક્ષાઓ આપીને વહીવટી પદ પર બેસશો, કે પછી વર્ગ એકથી વર્ગ ચાર સુધીના કોઈ પણ વર્ગમાં કામ કરશો. તમારા એ વર્ગના હિસાબે કે તમારા પદને હિસાબે તમને પગારધોરણ કે પછી અમુક સવલતો મળશે એ આડ વાત છે. પરંતુ મૂળ વાત એ છે કે કોઈ પણ પદ પર કે કોઈ પણ ક્ષેત્રમાં કામ કરતી વખતે અમુક ચોક્કસ પ્રકારના સ્ટ્રેસ, અમુક ચોક્કસ પ્રકારનું પરફોર્મન્સ પ્રેશર કે પછી અમુક ચોક્કસ પ્રકારનો વર્કલોડનો સામનો તમારે કરવો જ પડશે. આખરે દરેક કામ કે પદની રિક્વાયરમેન્ટ છે અમુક પ્રકારની સ્કિલ્સ, અમુક પ્રકારની સમય મર્યાદા, અમુક પ્રકારની ચોક્સાઈ, અમુક પ્રકારનો અનુભવ, અમુક પ્રકારનો દૃષ્ટિકોણ કે પછી અમુક પ્રકારની દાનત.

ઉપર ગણાવ્યા એટલા બધા ગુણોનું સાયુજ્ય હશે તો જ તમારું કામ અત્યંત સુચારુરૂપે ચાલશે અને તમે સ્ટ્રેસ ફ્રી રહીને જીવનમાં અને કારકિર્દીમાં નવું નવું એક્સપ્લોર કરી શકશો. પણ આ ગુણો કેળવવા કઈ

રીતે? શું એ માટે કોઈ ચોક્કસ નિયમાવલી કે માર્ગદર્શિકા છે ખરી? કે જીપીએસસી અથવા અન્ય ડિપાર્ટમેન્ટલ પરીક્ષાઓના અભ્યાસક્રમની જેમ એ વાંચી જઈએ એટલે આપણને એ આવડી જાય અને આપણે શ્રેષ્ઠ મેનેજમેન્ટ કરતા થઈ જઈએ? જો કે આ કિસ્સામાં આમ તો તુંડે તુંડે મર્તિભિન્નાનો જ નિયમ લાગુ પડે છે. એવી કોઈ ચોક્કસ ગાઈડલાઈન કે અભ્યાસક્રમ તો સ્વાભાવિક જ નહીં હોય. આ આખી બાબત વ્યક્તિની સમજણ અને વિવેક પર જ આધાર રાખે છે.

પરંતુ છતાં એવી અમુક બાબતો તો ખરી જ, જે બાબતો પર જો ધ્યાન રાખવામાં આવે તો માણસ કોઈ પણ પદ પર બેઠો હોય તો શ્રેષ્ઠ રીતે મેનેજમેન્ટ કરી શકે. આ માટેની સૌથી પહેલી શરત એ છે કે આપણે કોઈ પણ કામ કરીએ છીએ અથવા તો કોઈ પણ ક્ષેત્ર પસંદ કરીએ છીએ એ શું કામ કરીએ છીએ એની આપણી પાસે ક્લેરીટી હોવી જોઈએ. મોટાભાગના કિસ્સામાં યુવાનો કે વિદ્યાર્થીઓ આ બાબતે ક્લેરીટી હોતી નથી. તેઓ જે-તે ક્ષેત્રમાં કાં તો એટલા માટે આવ્યા હોય છે કે તેમને પૈસાની અને નોકરીની જરૂર હોય. અથવા તો જે-તે સમયે અમુક ક્ષેત્રોનો દબદબો હોય. જેમ કે એક સમયે બધાનો ઝોક એન્જિનિયરિંગ તરફ હતો, પછી બધાનો ઝોક એમબીએ તરફ આવ્યો પછી હવે એક મોટો વર્ગ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ તરફ વળ્યો છે. પરંતુ આ બધાં ક્ષેત્રો પસંદ કર્યા પછી મળતાં કામ નિભાવવાના આવે ત્યારે એ મોટા વર્ગને ખ્યાલ આવતો હોય છે કે આ કામ કે ક્ષેત્ર તેણે કરવું જ નહોતું! અને એ આખા કિસ્સામાં જેતે વ્યક્તિ પોતાના કામને ધિક્કારવાનું શરૂ કરે છે. જેના કારણે ધીમે ધીમે તેની કારકિર્દીમાં રમણભમણ શરૂ થાય છે.

તો પછી કરવું શું? તો એ સંદર્ભે કોઈ પણ માણસ પાસે બે જ વિકલ્પ છે. એક વિકલ્પ છે ગમતું કામ શોધી લો. અને જો કામ ગમતું ન મળ્યું હોય તો જે કામ મળ્યું છે એને ગમતું કરી લો. ત્રીજો વિકલ્પ છે જ

નહીં. એટલે યેનકેનપ્રકારેણ એ સેન્સ ડેવલપ કરી લેવી કે તમારું કામ તમને ગમવા માંડે. અથવા તમે તમારા કામને ચાહવા માંડો. જો આ નહીં થયું તો તમે કાલ ઊઠીને કલેક્ટર થશો તોપણ તમને કામમાં મજા નહીં આવે. તમને સ્ટ્રેસ ફીલ થશે. તમને એમ થયાં કરશે કે આ દુનિયાનામાં એકમાત્ર તમારા સિવાય બાકી બધા સુખી છે. આ ભાવના બહુ ખરાબ છે. આ લાગણી કોઈ પણ માણસને તેનું કામ સરખી રીતે કરવા દેતી નથી. અને પોતાના કામને ધિક્કારતો માણસ તેના દરેક કામમાં વેઠ ઉતારતો થઈ જાય છે. ઈનશોર્ટ આ એક પ્રકારનો માઈન્ડસેટ છે. કોઈ પણ માણસે તેના મનને આ બાબતે કેળવવું જ રહ્યું. નહીંતર તેનું મૈનેજમેન્ટ થઈ રહ્યું.

આવી જ એક બીજી બાબત છે પોતાના કામને સમજવું. જે લોકો પોતાના કામને ચાહતા નથી એ લોકો તો સ્વાભાવિક જ પોતાનાં કામને સમજતા નથી. પરંતુ જેઓ પોતાના કામને ચાહે છે એ લોકો પણ પોતાના કામને સમજવામાં થાપ ખાઈ જતા હોય છે. દરેક પદ, દરેક જવાબદારી કે દરેક કામની પોતાની આગવી જરૂરિયાતો હોય છે. જેમકે એ કામ કે પદને અમુક ગરિમાની, અમુક શિસ્તની, અમુક રિસર્ચની, અમુક મહેનતની કે અમુક રિસોર્સિસની જરૂર હોય. દરેક કામ કંઈ યુનિવર્સિટીમાં કે અભ્યાસક્રમોમાં ભણાવાતી થિયરીઓથી નથી ચાલતું. એને અમુક આગવા પ્રેક્ટિકલ નિર્ણયોની જરૂર હોય છે. આ ઉપરાંત પણ દરેક કામની અન્ય પણ કેટલીક જરૂર હોવાની. એટલે એ બહુ મહત્વનું હોય છે કે તમે તમારા કામ અને તેની રિક્વાયરમેન્ટને સમજો, તેને આત્મસાત્ કરો.

જો આ મોરચે તમે સફળ થયા તો તમારો બેડો પાર છે એમ સમજી લેવું. કારણ કે મોટાભાગના કિસ્સામાં કરિયરમાં લોચાલબાયા ત્યાં જ થતા હોય છે જ્યાં લોકો પોતાના કામને સમજતા નથી અને કશાક ભળતે જ મોરચે યુદ્ધ કરતા હોય છે. તો ત્રીજો મહત્વનો મુદ્દો છે તમારું ગ્રાઉન્ડેડ હોવું! એટલે કે જમીનથી જોડાયેલા રહેવું. આ ગુણ અથવા તો માઈન્ડસેટ કોઈ પણ કરિયર કે ક્ષેત્ર માટે અત્યંત મહત્વની બાબત બની જતી હોય છે. પરંતુ આપણે એ સમજી જવું પડશે કે કોઈ પણ અંકુર પોચી જમીનમાં જ ફૂટતો હોય છે. પથ્થરમાંથી કંઈ બીજ ન ફૂટે.

એવું જ કરિયર બાબતે લાગુ પડે. મોટાભાગના લોકો એવું માની લેતા હોય છે કે તેમની પાસે અમુક

ડિગ્રીઓ, અમુક સત્તા કે અમુક અનુભવો હોય એટલે તેઓ લોર્ડ કર્ઝન થઈ ગયા! પરંતુ એવું નથી. એ ડિગ્રીઓ, સત્તા કે અનુભવો તો અત્યંત અસ્થાયી અને સીમિત હોય છે. એ ડિગ્રીઓ, સત્તા કે અનુભવ કંઈ બધા કિસ્સામાં કામ નથી આવતા. આ માટે તમારું ફ્લેક્સિબલ હોવું અત્યંત જરૂરી છે. તમારે નવું શીખવા, નવા દૃષ્ટિકોણથી વિચારવા કે નવા પ્રયોગો કરવા તૈયાર રહેવું પડે. એ માટે જડભરતોની જેમ ડિગ્રીઓ, સત્તા કે અનુભવનું પૂંછડું પકડી રાખો એ ન ચાલે. નહીંતર તમે એક જ ઘરેડમાં અને અત્યંત સીમિત રીતે કામ કરતા રહેશો. અને જીવનમાં કશું જ એક્સપ્લોર નથી કરી શકવાના!

પણ નવું શીખવા કે નવું એક્સપ્લોર તમે તો જ કરી શકશો જો તમે ગ્રાઉન્ડેડ હશો. તમે જો જમીન અને જમીની સમસ્યાઓ કે હકીકતો સાથે જોડાયેલા હશો તો જ તમે તમારા કામના પડકારોમાં રસ્તાઓ કાઢી શકશો અથવા તો નવી ઉપલબ્ધિઓ મેળવી શકશો. એનો અર્થ એ થયો કે ગ્રાઉન્ડેડ રહેવું કે નવું શીખવાની વૃત્તિ રાખવી એ પણ એક પ્રકારનો માઈન્ડસેટ થયો. તો છેલ્લી બાબત છે રોજનું કામ રોજ પતાવી દેવાની વૃત્તિ! આપણા જીવનમાં કે કરિયરમાં મોટાભાગના કામ સહજ હોય છે. બહુ જૂજ કામો એવાં હોય કે એ અત્યંત પડકારજનક કે ચિંતાજનક હોય. પરંતુ આપણે છીએ કે એવા સહજ અને નાનાં નાનાં કામો પણ ઠેલતા રહીએ છીએ. જેને કારણે એક આપણાં નાનાં કામો પણ એક તબક્કે આપણે માટે મોટી મુસીબત બની જતાં હોય છે.

એટલે જ ઘરડા કહી ગયા છે કે કાલ કરે સો આજ કર! કારણ કે પાછળ ઠેલાતું કામ કરિયરમાં અત્યંત મોટી મુશ્કેલીઓ નોતરતું હોય છે. આ બાબતને ચોકસાઈ તરીકે પણ ગણી શકાય. આખરે ચોકસાઈ હોય તો જ રોજનું કામ રોજ થાય. બાકી, કામ ઠેલતા હોય એને તો લઘરા કહેવાય! વ્યક્તિગત રીતે હું માનું છું કે આ આટલી બાબતોનું ધ્યાન રાખનાર વ્યક્તિને તેની કારકિર્દીમાં કશું નહીં નડે. દેખીતી રીતે આ બાબતો અત્યંત નાની છે. કોઈ કહેશે કે આવી બાબતો કંઈ મૈનેજમેન્ટમાં આવી શકે? પરંતુ દાવાપૂર્વક કહી શકાય કે આપણા જીવનની કે કરિયરની મોટાભાગની સમસ્યાઓમાં આવી નાની બાબતો અત્યંત જવાબદાર હોય છે.

એ-૩૦૨, સ્ટર્લિંગ ટાવર, આર્યા હાઈટ્સની નજીક
નૂતનનગર, ઓલ્ડ વાપી-૩૯૬૧૯૧ મો - ૯૯૭૮૭૯૩૩૪૦

સિવિલ સેવા પાર પાડવા સંઘર્ષ બાદ સફળતાનો સ્વાદ

- ઉત્સવ પરમાર (IIS)

ભારત વિવિધતા અને વિરોધિતાનો દેશ છે. ભારતના દુર્ગમ વિસ્તારોમાં જ્યારે પણ જવાનો મોકો મળ્યો છે ત્યારે લોકતંત્ર પર હેત વધી જાય. ભારતની ઉત્તર સરહદે આવેલા છેલ્લા ગામ તુર્તુકમાં રાત્રે વીજળીનો બલ્બ ચમકતો જોયો ત્યારે મનમાં થયું પહેલા તો આ વીજળીની લાઈન કોઈ સરકારી ફાઈલમાં નંખાઈ હશે. કેટલીય મિટિંગોમાં એની ચર્ચા થઈ હશે. કોઈ અધિકારીએ એ ફાઈલ પર સહી કરી હશે. વહીવટી અને ટેકનિકલ કર્મચારીઓ એ દુર્ગમ વિસ્તારોમાં દોડી ગયા હશે અને છેલ્લે ક્યાંય દૂર પેદા થયેલી વીજળી એ બલ્બ સુધી પહોંચી હશે. અંધારી રાતમાં એક પ્રકાશિત બલ્બ એટલે શું? મોડે સુધી કામ કરવાની છૂટ, દુનિયા સાથે જોડાવાની તક, ગમતા ચહેરા લાંબો સમય તાકી શકાય એવી નિરાંત. પ્રકાશવર્ષો ખૂલી જાય છે, અર્થવ્યવસ્થાને નવા અવસર મળે છે. કેટલું બધું થાય છે? સિક્કિમ કે છત્તીસગઢ કે મણિપુરના દુર્ગમ વિસ્તારોમાં રોડ-રસ્તા, દવાખાનાં, વીજળી, પાણી, રેલવે, સ્કૂલ, પોસ્ટ ઓફિસ આ બધું જોઈને એમ જ થાય કે જાહેર સેવાના કોઈને કોઈ માણસો ક્યારેક ને ક્યારેક આ વ્યવસ્થાઓ ઊભી કરવામાં ભાગીદાર બન્યા જ હશે. રસ્તા પર કોઈ ભૂખ્યાને ભોજન આપવાનો કે દિવ્યાંગને રસ્તો ઓળંગવામાં મદદ કરતી વખતે કેવો આત્મસંતોષ વ્યક્તિગત સ્તરે થતો હોય છે! વિચાર કરો સિવિલ સેવામાં એક નહિ લાખો વ્યક્તિઓના જીવન પર સીધી અસર પાડી શકો છો.. એ સંતોષનું કોઈ મૂલ્ય ખરું?

દુનિયામાં ઘણા બધા પ્રકારના કામઘંધા છે. રોજગારની અનેક પદ્ધતિઓ છે. દરેક વ્યક્તિ પોતાની રસ, રુચિ, આવડત અને કિસ્મતના આધારે પોતાના જીવનને કોઈને કોઈ કામ સાથે જોડે છે. દરેકના જીવનનું સત્ય જુદું છે. જો તમારું સત્ય દેશના છેલ્લા માણસના કલ્યાણના સત્ય સાથે સાતત્ય ધરાવતું હોય તો સિવિલ સેવા તરફ તમે પ્રયાણ કરી શકો છો. સિવિલ સેવામાં

માત્ર સેવા જ નથી, તમે કેટલાય લોકોના અધિકારોનું રક્ષણ કરો છો. સમાજમાં ન્યાય જીવંત રહે એ માટે આખી વ્યવસ્થા સાથે મળીને કામ કરો છો. લોકતંત્ર એક નદી હોય તો એનું પાણી ઘર ઘર સુધી પહોંચે એ સુનિશ્ચિત કરવાનું કામ સિવિલ સેવાનું છે.

સરકારી નોકરીઓ અને સિવિલ સેવાઓ વિશે ઘણી બધી ભ્રમણાઓ લોકોના મનમાં હોય છે. એનું કારણ એ જ કે દરેક નાગરિકને જીવનનાં કોઈના કોઈ તબક્કે સરકારી વ્યવસ્થાના સંપર્કમાં આવવાનું થાય જ. બર્થ સર્ટિફિકેટથી ડેથ સર્ટિફિકેટ સુધીની યાત્રામાં સરકારી તંત્ર સાથે જોડાવું પડે જ છે. દરેક વ્યક્તિને એમાં સારા નરસા અનુભવ થાય એ સ્વાભાવિક છે. સિવિલ સેવા જાહેર જીવનનાં એવાં પાસાંઓ સાથે પરિચય કરાવે છે જે કદાચ વ્યક્તિગત સ્તરે કરવા લગભગ અશક્ય છે.

સરકારી વ્યવસ્થામાં જોડાવાની ઘણી રીતો છે. પણ જેમાં વ્યાપક સ્તરે ઉચ્ચ હોદ્દા પ્રાપ્ત થાય એવી પરીક્ષા એટલે યુનિયન પબ્લિક સર્વિસ દ્વારા લેવાતી સિવિલ સર્વિસિસની પરીક્ષા. એ પરીક્ષામાંથી ઉત્તીર્ણ થનારા ઉમેદવારો આઈ.એ.એસ. , આઈ.પી.એસ. , આઈ.એફ. એસ. અને અન્ય સેન્ટ્રલ સર્વિસીસના અધિકારીઓ બને

છે. આઈ.એ.એસ. અને આઈ.પી.એસ. ખૂબ પ્રચલિત સેવાઓ છે. એમાં પણ કલેક્ટર અને એસ.પી./કમિશનર જેવા પદો લોકો તેમજ ફિલ્મો, સાહિત્ય અને મીડિયામાં પણ પ્રચલિત છે.

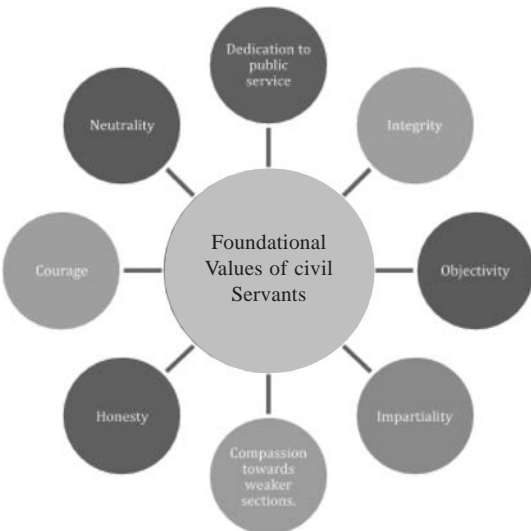
યુનિયન પબ્લિક સર્વિસ કમિશન ત્રણ તબક્કાની આખું વર્ષ ચાલે એવી પરીક્ષા લઈને સક્ષમ ઉમેદવારોની પસંદગી કરે છે. પ્રિલિમ્સ, મેઈન્સ અને પર્સનાલિટી ટેસ્ટ (આમ તો પર્સનાલિટી ટેસ્ટ એ મેઈન્સનો જ ભાગ છે). અંદાજે દસ લાખ જેટલા ફોર્મ દર વર્ષે ભરાય છે. એક અંદાજ મુજબ દુનિયામાં પચ્ચીસેક દેશ એવા છે જેની વસ્તી દસ લાખ નથી. લગભગ પાંચથી છ લાખ લોકો પ્રિલિમ્સમાં બેસે અને છેલ્લે નવસો કે હજાર જેટલા જ ઉમેદવારો પસંદગી પામે. એટલે સફળતાની શક્યતા એક ટકો નહિ પણ અડધા ટકાથી પણ ઓછી. આટલી અનિશ્ચિતતાથી ભરેલી પરીક્ષાને ઘણા લોકો ગેમ ઓફ લક પણ કહે છે.

પરીક્ષા અઘરી નથી. અઘરો છે ઉમરનો તબક્કો અને પરીક્ષાનો સમયગાળો. કોલેજ પૂરી થયા પછી જીવનની સ્પર્ધામાં સીધું ઊતરવું પડે છે. તડકા, ધૂળ અને પરસેવા સાથે ચારી કરવી પડે છે. મિત્રો છૂટા પડે છે, પોતાના રસ્તા પકડે છે. માતા-પિતાના ચહેરા પરના સફેદવાળની ચમક હવે દેખાવા લાગે છે. કેટલાકને તો તરત જ ઘરની જવાબદારી ઉપાડી લેવી પડે એવી સ્થિતિ હોય છે. જીવનનો ત્રીજો દાયકો દરેક માટે તોફાનો જ લઈને આવતો હોય છે. આવાં તોફાનોમાં સિવિલ સેવાનો

તરાપો ઉતારતાં પહેલાં કુશળ નાવિક અને તરવૈયા થવું પડે. તરવૈયા એટલા માટે કે જો તરાપો ઉથલ્યો તો તરીને બચી શકાય. તરાપો પહોંચાડે ના પહોંચાડે પણ તોફાની દરિયા સાથે દોસ્તી કરવાનું તમે શીખી જ લો. સિવિલ સેવા પરીક્ષામાં એક તબક્કે સફળ ના પણ થવાય તો પણ જે શીખવા મળે એ દુનિયાના કોઈ પણ ખૂણે તમારી કરોડરજીતુ ટટ્ટાર રાખીને વાત કરવા સમર્થ તો બનાવી જ દે.

ઘણા બધા લોકોના મનમાં એવી માન્યતાઓ હોય છે કે આ પરીક્ષામાં “એનીથિંગ અન્ડર ધ સ્કાય” આવે એટલે બધું જ વાંચવું પડે, ગમે તે અને ગમે તેવું પૂછાય જે અમારી તાકાત બહારનું કામ છે. પણ વાસ્તવમાં એવું નથી. આ પરીક્ષાનો કોર્સ વ્યાપક ખરો પણ એ તાર્કિક છે. કોઈ પણ વ્યક્તિ પાસે દુનિયાના બધા જ વિષયોનું જ્ઞાન હોઈ શકે નહિ. ખરેખર તો વાસ્તવિક વહીવટમાં જ્ઞાનના અભાવમાં કે અલ્પ જ્ઞાન સાથે પણ સમયસર નિર્ણયો લેવા પડતા હોય છે. ધારો કે કોઈ નવો વાઈરસ ફેલાય ત્યારે એનો સંપૂર્ણ અભ્યાસ થાય ત્યારે જ કોઈ નિર્ણય લઈશું એવું ના કરી શકાય. જે માહિતી ઉપલબ્ધ હોય એના આધારે સ્ટાન્ડર્ડ પ્રોટોકોલ મુજબ હંગામી ધોરણે પણ નિર્ણય લેવા જ પડે. આ નિર્ણય લેવા માટે અધિકારી વ્યવસ્થા અને બંધારણના મૂળભૂત સિદ્ધાંતોની સમજ સાથે જે તે પરિસ્થિતિનો વાસ્તવિક અંદાજ લગાવવા સક્ષમ હોવો જોઈએ. એટલે સિવિલ સેવા પરીક્ષામાં આ પ્રકારના એપ્લિકેટિવ ધરાવતા ઉમેદવારોની શોધ કરવામાં આવે છે. અર્થકારણ, રાજનૈતિક વિજ્ઞાન, સમાજ શાસ્ત્ર, વિજ્ઞાન, પર્યાવરણ, કળા-સંસ્કૃતિ સહિતના વિષયોનું વાંચન મનન વ્યક્તિને એક વ્યાપક દૃષ્ટિકોણ વિકસાવવામાં મદદ કરે છે. આ વિષયોની પાયાગત બાબતો પર સમજણ કેળવો તો એના આધારે ઊભી થતી અનુપૂરક માહિતીઓને સમજવી સરળ હોય છે.

ઘણા લોકો પૂછતાં હોય છે કે ક્યારથી તૈયારી શરૂ કરવી? કોલેજના છેલ્લા વર્ષથી સિવિલ સેવાના વર્ગો કે સેમિનાર ભરીને સમજણ લઈ શકાય. સ્કૂલમાં હોવ કે કોલેજમાં પ્રવેશ લીધો હોય તો રોજ રાષ્ટ્રીય અને પ્રાદેશિક અખબારો વાંચવાથી શરૂઆત કરી શકાય. અખબારોમાં પણ સંપાદકીય પાનું વાંચવું થોડું યોગ્ય રહે છે. રોજ વાંચતાં વિચારતાં કુદરતી રીતે જ

સૂઝ વિકસશે. મોબાઇલ અને ઇન્ટરનેટ પણ હાથવગું હથિયાર જ ગણાય. અલગ અલગ વિષયો પર સારી સમજણ આપતી યૂટ્યૂબ ચેનલ્સ, પોડકાસ્ટ, વેબસાઇટ પણ પુષ્કળ પ્રમાણ છે. એટલું જ નહિ ઇન્સ્ટાગ્રામ જેવી સોશિયલ મીડિયા એપ પર પણ સારું કન્ટેન્ટ ફોલો કરી શકાય છે. જોકે આજના સમયમાં પણ પુસ્તકોનો બીજો કોઈ વિકલ્પ નથી. આ તમામ વિષયોની ચર્ચા કરનાર મિત્રોનું એક વર્તુળ ઊભું થાય તો પણ જે અલગ અલગ માણસો કેવા દૃષ્ટિકોણથી એક જ મુદ્દાને જુએ છે એનો પણ અંદાજ આવવા લાગે છે.

સારા લેખકો અને સારું સાહિત્ય વાંચવું પણ જરૂરી છે. આ પરીક્ષામાં લેખન કૌશલ્ય અને અભિવ્યક્તિની ભૂમિકા અગત્યની છે. ઘણા ઉમેદવારો જાણે-વિચારે ઘણું પણ કાગળ પર સમયસર અને શબ્દસર ઉતારી ના શકે. એટલે સ્કૂલ કે કૉલેજકાળમાં લખવાની ટેવ કેળવાય તો પરીક્ષા આવતા સુધી હાથ ટેવાઈ ગયો હોય.

દસમા કે બારમા ધોરણમાં આવેલી ટકાવારી નહિ પણ મનમાં રહેલી તાકાત જ આ પરીક્ષામાં ભાગ્ય નક્કી કરે. ઘણા ઉમેદવારો સ્કૂલમાં સામાન્ય કે સાવ નબળા વિદ્યાર્થી રહ્યા હોય, કેટલાક નાપાસ પણ થયા હોય તેમ છતાં સ્વબળે કરેલી મહેનતથી સરકારના મહત્વનાં પદો પર શોભી રહ્યા છે

આ પરીક્ષામાં સફળતા-નિષ્ફળતા બીજી વાત છે પણ આ પરીક્ષા શિખવાડે છે ઘણું. આ પરીક્ષાની

તૈયારી તમારા વ્યક્તિત્વમાં એક ઠહેરાવ આપે છે. પ્રેશર ઝીલવાની તાકાત ઊભી કરી આપે છે. નિરાશા સામે આંખ મિલાવીને જોતા કરે છે. લાગણીઓના ઝંઝાવાત સામે છાતી ઉગામીને ચાલતા શિખવાડે છે. લોહીમાં ઈમાનદારી અને સપનાઓને પ્રેમ આપે છે. જ્ઞાનની શક્તિ શું હોય એ આ પ્રક્રિયામાંથી પસાર થયા બાદ શીખવા મળે છે.

આ પરીક્ષા ઉત્તીર્ણ કર્યા બાદ નવી જ ક્ષિતિજો ખૂલે છે. અલગ અલગ વીસથી વધુ જેટલી સેવાઓમાં જવાની તક મળે છે. બે વર્ષના ટ્રેનિંગ કાળમાં દેશની સંસ્કૃતિ અને વહીવટી પદ્ધતિઓથી વાકેફ થવા મળે છે. લોકો તમારા તરફ માનથી જુએ છે, લોકોની નજરમાં એક નવી આશા હોય છે. ઉંમરમાં તમે કદાચ નાના હો પણ એ પદની ગરિમા તમામ બંધનો વટાવીને તમને એક ઊંચાઈ પર મૂકે છે. કેમકે આ શક્તિ તમારી વ્યક્તિગત નથી. ભારતના લોકોનો ભરોસો છે. ભારતના બંધારણે આપેલી આ શક્તિ છે. લોકતંત્રએ તમારા પર મૂકેલો વિશ્વાસ છે. આ વિશ્વાસ તૂટે નહિ એ સંબંધની દોર સાચવવાનું કામ એટલે ભારતીય સિવિલ સેવા...

ડેપ્યુટી ડાઈરેક્ટર,
IIS, ઇન્ડિયન ઇન્ફર્મેશન સર્વિસ,
ડીડી ન્યૂઝ, ભારત સરકાર.
મો - ૯૭૨૩૩૬૭૮૪૭

કારકિર્દીના ઘડતરમાં માઈન્ડફૂલ મેડિટેશન

- દેવેશ મહેતા

योगસ્થઃ કુરુ કર્માણિ સઙ્ગં ત્યક્ત્વા ધનઞ્જય
સિદ્ધયાસદ્ધયોઃ સમો ભૂત્વા સમત્વં યોગ ઉચ્યતે ॥
બુદ્ધિયુક્તો જહાતીહ ઉભે સુકૃત દુષ્કૃતે ।
તસ્માદ્ યોગાય યુદ્ધ્યસ્વ યોગઃ કર્મસુ કૌશલમ્ ॥

‘હે ધનંજય (અર્જુન) ! તું યોગમાં સ્થિત થઈ
ફળ વિશેની આશક્તિ છોડી, સિદ્ધિ-અસિદ્ધિમાં સમાન
(બુદ્ધિવાળો) થઈ કર્મો કર. સમત્વ એ જ યોગ કહેવાય
છે.’ ‘સમત્વ બુદ્ધિવાળો પુણ્ય અને પાપ બન્નેને અહીં
ત્યજી દે છે. તેથી (એ સમત્વ) યોગ માટે તું જોડાઈ જા.
કર્મોમાં કુશળતા એ યોગ છે.’

- શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતા, અધ્યાય-૨ શ્લોક-૪૮, ૫૦
માઈન્ડ ફૂલનેસ (Mindfulness) એક
સંજ્ઞાત્મક કૌશલ (Cognitive Skill) છે જેને મોટે
ભાગે ધ્યાનના માધ્યમથી વિકસિત કરવામાં આવે છે.
વર્તમાન ક્ષણમાં પોતાની મસ્તિષ્કીય પ્રવૃત્તિ તરફ પૂર્ણ
સભાનતા, આત્મ, હોશ, જાગૃતિ (Meta aware-
ness) જાળવી રાખવામાં આવે છે. માઈન્ડ ફૂલનેસ
હિંદુ, બૌદ્ધ, તિબેટન, યોગ, ઝેન, વિપશ્યના જેવી

પ્રતિક્રિયાનો રૂપાંતરિત ભાગ છે. જે વ્યક્તિઓએ
અર્વાચીન પાશ્ચાત્ય સંદર્ભમાં માઈન્ડફૂલ મેડિટેશનની
લોકપ્રિયતામાં સર્વાધિક યોગદાન આપ્યું છે તેમાં થિક
નેહટ હન્ડ, જોસેફ ગોલ્ડસ્ટીન, હર્બર્ટ બેન્સન, જોન
કેબેટ ઝીન, રોબર્ટ થર્મન અને રિચર્ડ જે. ડેવિડસનનો
સમાવિષ્ટ છે.

વિશ્વવિખ્યાત ટાઈમ મેગેઝિને પચીસ સર્વાધિક
પ્રભાવશાળી અમેરિકનોમાં જેમની પસંદગી કરી હતી,
અમેરિકાની કોલંબિયા યુનિવર્સિટીના પ્રાધ્યાપક અને
ઈન્ડો તિબેટીયન બુદ્ધિસ્ત સ્ટડિઝના વિદ્વાન ડૉ. રોબર્ટ
એલેક્ઝાન્ડર થર્મન માઈન્ડફૂલ મેડિટેશનના પુરસ્કર્તા
છે. સાહિત્ય અને શિક્ષણ માટે અમૂલ્ય યોગદાન પ્રદાન
કરનારા ડૉ. રોબર્ટ થર્મનને ભારત સરકાર તરફથી
પ્રતિષ્ઠિત એવો પદ્મશ્રી એવોર્ડ એનાયત કરાયો હતો.
ભારતના વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ ૨૧ જૂન
૨૦૨૩ના રોજ અમેરિકાના ન્યૂયોર્કમાં ડૉ. રોબર્ટ
થર્મનની મુલાકાત લીધી હતી અને તે બન્નેએ વૈશ્વિક
મુસીબતોનું સમાધાન શોધવા બૌદ્ધ ધર્મનાં મૂલ્યો કઈ
રીતે માર્ગદર્શક બની મદદરૂપ થઈ શકે તે માટે વિચારોનું
આદાન-પ્રદાન કર્યું હતું. તેમણે ભારતના બૌદ્ધ જોડાણ
અને બૌદ્ધ વારસાના રક્ષણ માટે ભારત દ્વારા કરાતા
પ્રયાસો વિશે પણ ચર્ચા વિચારણા કરી હતી. ડૉ. રોબર્ટ
થર્મન બૌદ્ધ ધર્મની વિચારધારાને સમજાવતાં કહે છે
કે માનવીએ પોતાના મનને ઓળખીને, સમજીને,
એના પર સંયમ પ્રાપ્ત કરીને જાગૃકતાપણું, સભાનતા
(Awareness) જાળવી રાખવી જોઈએ. એની ભીતર
એક્ટિવ, માઈન્ડફૂલ મેડિટેશન કરતા રહેવું જોઈએ. આ
પ્રકારનું માઈન્ડફૂલ મેડિટેશન કોઈ પણ રોજિંદી ક્રિયા
કરતા સભાનતા, જાગૃતતા જાળવી રાખવાની પ્રક્રિયા

શીખવે છે. શ્વાસ અને પ્રાણના નિયંત્રણ પર આધારિત પરંપરાગત ધ્યાન અને યોગ કરવાની સાથે પ્રેમયોગ, સહયોગ અને સેવાયોગ સાધવો પણ જરૂરી છે.

ધોરણ-૧૦ અને ૧૨ની બોર્ડની પરીક્ષાઓ, તે પછીની ગ્રેજ્યુએશન અને પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએશનની પરીક્ષાઓ કે તાલીમ લીધા બાદ મોટાભાગના વિદ્યાર્થીઓ કે તાલીમાર્થીઓની સામે પોતાની કારકિર્દી કેવી રીતે ઘડવી તેની મૂંઝવણભરી સમસ્યા ઊભી થતી હોય છે. પરીક્ષાનું ધાર્યા પ્રમાણે સારું પરિણામ ન આવ્યું હોય, કોઈને ઓછી સફળતા મળી હોય કે કોઈને નિષ્ફળતા મળી હોય, આગળ અભ્યાસ કરવાની ઈચ્છા હોવા છતાં તેમાં પ્રવેશ ન મળે એમ હોય, અભ્યાસ પૂર્ણ થયા બાદ કારકિર્દીની શરૂઆતમાં મનગમતા ક્ષેત્રમાં જોબ મળતી ના હોય, જોબ મળ્યા પછી એમાં સંતોષ પ્રાપ્ત થતો ના હોય એવી અનેક સમસ્યાઓ ઉદભવતી હોય છે.

અત્યારે માનવીનું જીવન અત્યંત દોડધામભર્યું અને સ્પર્ધાત્મક બની ગયું છે તેના લીધે તે ડગલે ને પગલે અશાંતિ, અજંપો અને તનાવ અનુભવવા લાગે છે. આ તનાવ, હતાશા, નિરાશા, ઉદ્વેગ વગેરે નકારાત્મક ભાવો ઉત્પન્ન કરી અનિર્ણયાત્મકતા, ખોટા નિર્ણયો લેવાની સ્થિતિ સર્જે છે. તે તેના વ્યક્તિત્વને રૂંધે છે. તેના શરીર-મનને રોગોથી ભરી દે છે. આ સંજોગોમાં તેના જીવનમાં ધ્યાન અને યોગ ઉપયોગી બને છે. માર્ઈન્ડફૂલ મેડિટેશન તેના માટે સર્વશ્રેષ્ઠ પ્રયુક્તિ બને છે.

કેટલીક વાર એવા સંજોગો ઊભા થાય છે જ્યારે વ્યક્તિ તેના કોઈ નિશ્ચિત ધ્યેયને પૂરું કરી શકતી નથી કેમકે તે જ સમયે બીજું ધ્યેય પણ તેની સામે ટકરાતું હોવાથી સંઘર્ષ ઉત્પન્ન થાય છે. એક ધ્યેયનો ભોગ આપવાથી જ બીજું ધ્યેય સિદ્ધ થઈ શકે તેમ હોવાથી એક પ્રકારનો તનાવ પેદા થાય છે જે તેના જીવનમાં સંઘર્ષ (Conflict) ઉત્પન્ન કરે છે. આ સંઘર્ષ પણ અનેક પ્રકારના હોય છે.

૧. ગ્રાહ્ય : ગ્રાહ્ય સંઘર્ષ (Approach - Approach conflict) આ પ્રકારના સંઘર્ષમાં વ્યક્તિની સામે

બે મનગમતાં, આકર્ષક ધ્યેયો હોય છે. તેમાંથી કોઈ એકની પસંદગી કરવાની સ્થિતિ ઉત્પન્ન થાય છે.

૨. ત્યાજ્ય સંઘર્ષ (Avoidance - Avoidance Conflict) આ પ્રકારના સંઘર્ષમાં વ્યક્તિની સામે બે અણગમતા, અનાકર્ષક ધ્યેયો હોય છે. એમાંથી કોઈ એકની પસંદગી કરવાની હોય છે.

૩. ગ્રાહ્ય - ત્યાજ્ય સંઘર્ષ (Approach - Avoidance Conflict) આ સંઘર્ષમાં વ્યક્તિની સામે એક જ ધ્યેય હોય છે પણ તે તેના વિશે હકારાત્મક અને નકારાત્મક એવા બન્ને પ્રકારના અભિગમો ધરાવતો હોવાથી એમાંથી પસંદગી ન કરી શકવાને કારણે સંઘર્ષ અનુભવતો હોય છે.

૪. અનેકાનેક બહુ સંખ્યાય ગ્રાહ્ય - ત્યાજ્ય સંઘર્ષ (Multiple Approach - Avoidance Conflict) આ પ્રકારના સંઘર્ષમાં વ્યક્તિ સામે સંખ્યાબંધ વૈકલ્પિક ધ્યેયો હોય છે. જેમાંના દરેક હકારાત્મક અને નકારાત્મક એવા બન્ને પ્રકારના પાસાઓ ધરાવે છે. તે બધામાંથી પસંદગી ન કરી શકવાને કારણે તે સંઘર્ષ અનુભવે છે.

માઈન્ડફૂલ મેડિટેશન આપણને જાગરૂકતા, આત્મનિયંત્રણ, સર્વ સ્વીકૃતિ આપે છે. કારકિર્દીની પસંદગીમાં અને તે પછી તે સફળતાપૂર્વક અગળ વધવામાં આ બધા ગુણધર્મો જરૂરી છે. બૌદ્ધ ભિક્ષુ, માર્ઈન્ડફૂલ મેડિટેશનના ગુરુ થિક નેહટ હમ્મ તેમના એક પુસ્તકમાં જાગરૂકતા વિશે લખે છે. ‘એક ઝેન વાર્તામાં

એવું વર્ણન કરાયેલું છે કે એક વ્યક્તિ અનિયંત્રિત, બેકાબૂ ઘોડા પર બેસીને ક્યાંક જઈ રહ્યો હતો. ઘોડો દિશાહીન બની ઝડપથી એને જ્યાં જવું હોય ત્યાં ભાગી રહ્યો હતો. રસ્તા પર એને જોનારાં એક વ્યક્તિએ બૂમ પાડીને તેને પૂછ્યું - ‘તું ક્યાં જઈ રહ્યો છે ?’ ઘોડેસવાર વ્યક્તિએ તેને બૂમ પાડીને જવાબ આપ્યો - ‘મને ખબર નથી, તું ઘોડાને પૂછ.’

આપણી પણ આવી જ દશા છે. આપણે તો આવા એક નહીં અનેક ઘોડાઓ ઉપર સવાર છીએ અને એમના પર આપણું કોઈ નિયંત્રણ નથી. એ એની મરજીમાં આવે ત્યાં આપણને લઈ જાય છે. આપણી અનિયંત્રિત ઈચ્છાઓ આ બેકાબૂ ઘોડાઓ જેવી છે. આપણે આ ઘોડાઓ પર કાબૂ મેળવવા ઘણા પ્રયત્નો કરીએ છીએ પણ એમાં સફળ થતા નથી. આવી અનિયંત્રિત ઈચ્છાઓની જંજાળમાં આપણે ફસાયેલા જ રહીએ છીએ. આપણી પાસે એમાંથી બહાર નીકળવાનો સમય નથી અને ક્યારેક સમય કાઢી પણ લઈએ તોય તે માટેનું સામર્થ્ય પણ નથી. મોટે ભાગે તો આપણે એના માટે જાગરૂક કે સભાન જ હોતા નથી.

માઈન્ડફૂલ મેડિટેશન આ માટેની જાગરૂકતા, સભાનતા અને સામર્થ્ય આપે છે. તેનાથી વિચારોની ગતિ શાંત થાય છે, નકારાત્મકતા દૂર થાય છે. તે સ્ટ્રેસ, ટેન્શન

અને બેચેની દૂર કરે છે. તે ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. વિચાર શક્તિ અને સમજણ શક્તિનો વિકાસ કરે છે. તેનાથી ભાવનાઓ પર કાબૂ રાખી શકાય છે અને સારાસાર વિવેકપૂર્વક નિર્ણય લેવાની શક્તિ પ્રાપ્ત થાય છે.

માઈન્ડફૂલ મેડિટેશન આ રીતે કરવું - શ્વાસ લેવા અને છોડવાની પ્રક્રિયાને નીરખતા રહેવું. એ પ્રક્રિયાને પૂર્ણ સભાનતાપૂર્વક કરવી. શરીરની ઈન્દ્રિયો જે કરતી હોય તેનો ઊંડો પૂરા હોશપૂર્વક અનુભવ કરવો. શ્વાસની જેમ મનમાં ઉદભવતા ભાવો (emotion)ને પણ સારા કે ખરાબની છાપ માર્યા વગર જોતા રહેવું. કેવળ સાક્ષીભાવ રાખવો. એમની સાથે તમારી જાતને જોડવી નહીં. વિચાર કે ભાવનો તરંગ મનરૂપી સમુદ્રમાં ઉત્પન્ન થાય તેને કિનારે બેઠેલી વ્યક્તિ જોયા કરે તેમ જોયા કરવો. થોડીવારમાં તે પાછો શમી જાય તેમ ભાવનાના તરંગને શમી જવા દેવો. આત્મહોશ શાંતિ અને સુખ લાવે છે. મયા સંતુષ્ટ મનસઃ સર્વા સુખમયા દિશઃ । સંતુષ્ટ મનવાળાને બધી દિશાઓ સુખમય બની જાય છે. આમ, માઈન્ડફૂલ મેડિટેશન કારકિર્દીમાં સફળતા, સંતોષ અને સુખ પ્રદાન કરે છે.

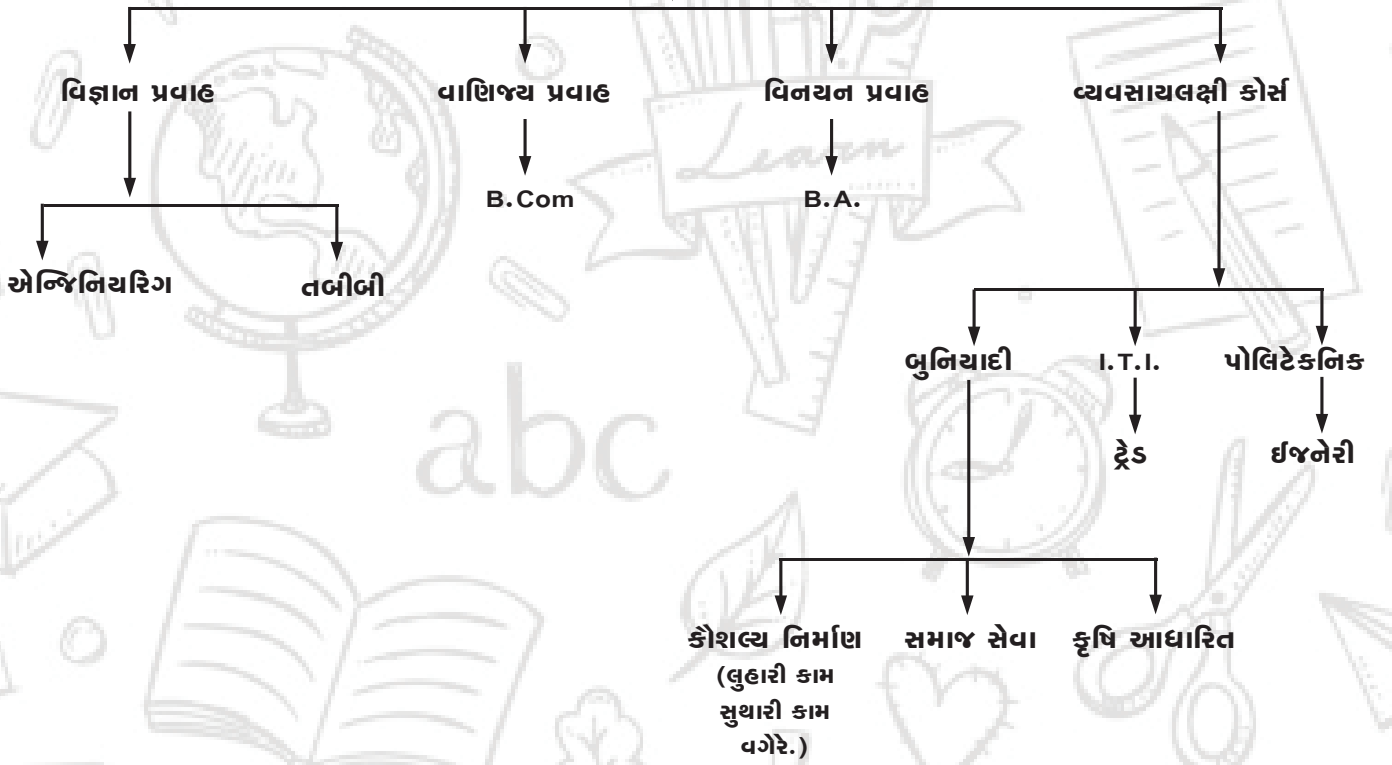
પ્રસિદ્ધ કટાર લેખક,
અમદાવાદ.

મો - ૯૮૨૫૦૪૫૮૨૯

ધોરણ-૧૦ પછી શું ?

ધોરણ-૧૦ પછીના અભ્યાસક્રમો

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	વિષય	લેખક	પેજ
૧.	ધોરણ-૧૦ પછી પ્રાપ્ત વિકલ્પો	- જયાબહેન ડી. પટેલ	૨૩
૨.	ધોરણ-૧૦ પછી 'ન્યૂ ટ્રેન્ડ'ની ઝલક	- ગુર્જર ધર્મિષ્ઠાબહેન એમ.	૨૭
૩.	ડેટા સાયન્સ - આગામી સમયની માંગ અને જરૂરિયાત	- ધવલ પ્રકાશભાઈ ગોકાણી	૩૫
૪.	ડિજિટલ માર્કેટિંગના સમુદ્રમાં લાંબુ તરવા જેવું ખરું	- ખ્યાતિ જોશી	૪૧
૫.	ધોરણ-૧૦ પછી કૃષિના અભ્યાસક્રમોમાં કારકિર્દી	- પ્રાંજુલ મિશ્રા	૪૪

ધોરણ-૧૦ પછી પ્રાપ્ત વિકલ્પો

- જયાબહેન ડી. પટેલ

અત્યાર સુધી આપે કરેલ અભ્યાસમાં મતલબ કે ધોરણ ૧ થી ૯ સુધી આગળના ધોરણમાં પ્રવેશ મેળવવા સિવાય અન્ય કોઈ વિકલ્પ ન હતો, પરંતુ ધોરણ-૧૦ પાસ કર્યા બાદ કારકિર્દીના ઘડતર માટે ઘણા વિકલ્પો રહેલા છે. આ વિકલ્પોમાંથી કયો વિકલ્પ પસંદ કરવો તેની મૂંઝવણ આપને થતી જ હશે. આ મૂંઝવણનો ઉપાય આપ જ શોધી શકો છો. આપની રસ, રુચિ, ક્ષમતા વગેરેને ધ્યાને લઈ આપ યોગ્ય વિકલ્પો પસંદ કરીને ઉજ્જવળ ભવિષ્યનું ઘડતર કરી શકો છો. ઉજ્જવળ ભવિષ્યના નિર્માણ માટે ધોરણ-૧૦ પછીના વિવિધ વિકલ્પો નીચે મુજબ છે.

● ધોરણ-૧૦ પછીના મુખ્ય વિકલ્પો :

- ધોરણ-૧૧-૧૨માં અભ્યાસ
- ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમ
- આઈટીઆઈ અભ્યાસક્રમ
- કૃષિ વિષયક અભ્યાસક્રમ
- અન્ય અભ્યાસક્રમો
- સંરક્ષણદળ ક્ષેત્રે કારકિર્દી

● ધોરણ-૧૧-૧૨માં અભ્યાસ :

ધોરણ-૧૦ પાસ કર્યા પછી ધોરણ-૧૧ સામાન્ય પ્રવાહમાં પ્રવેશ લઈ શકાય છે. સ્ટાન્ડર્ડ ગણિત સાથે ધોરણ-૧૦ પાસ થયેલ વિદ્યાર્થીઓ ધોરણ-૧૧ વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં એ-ગ્રૂપમાં અને બેઝિક ગણિત સાથે ધોરણ-૧૦ પાસ થયેલ વિદ્યાર્થીઓ ધોરણ-૧૧ વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં બી-ગ્રૂપમાં પ્રવેશ મેળવી શકે છે.

● ધોરણ-૧૨ સામાન્ય પ્રવાહ પાસ કર્યા બાદ બી.એ., બી.કોમ.માં સ્નાતક થઈને GPSC, UPSC તથા અન્ય સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ આપી શકે છે.

● ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ પાસ કર્યા બાદ NEET-UG, GUJ-CAT જેવી પ્રવેશ પરીક્ષાઓમાં ઉચ્ચ સ્કોર પ્રાપ્ત કરી મેડિકલ, ઈજનેરી, ફાર્મસી તેમજ B. Sc.માં સ્નાતક થઈને GPSC, UPSC તથા અન્ય

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ આપી શકે છે.

● ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમો -

ધોરણ-૧૦ પછીના વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમોમાં ડિપ્લોમા એન્જિનિયરિંગ મોખરે છે. ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમો સરકારી અને સ્વનિર્ભર કોલેજોમાં ઉપલબ્ધ છે.

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક કરો -

ACPDC - એડમિશન કમિટી ફોર પ્રોફેશનલ ડિપ્લોમા સર્વિસ.

એડમિશન બિલ્ડિંગ,

સરકારી પોલિટેકનિક,

પાંજરાપોળ પાસે, આંબાવાડી,

અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૫ અથવા

GTU, ગાંધીનગર હાઈવે, અમદાવાદ. વેબસાઈટ

<https://gujdiploma.admissions.nic.in>

● ફાઈન આર્ટ્સ ડિપ્લોમા અને મલ્ટિમીડિયાના અભ્યાસક્રમો :

● ડિઝાઈનનું ફિલ્ડ

● જાહેરાતની દુનિયા

● ફાઈન આર્ટ ડિપ્લોમા

● ડ્રોઈંગ એન્ડ પેઈન્ટિંગ

● સ્કલ્પચર એન્ડ મોડેલિંગ

● એપ્લાઈડ/કોમર્શિયલ આર્ટ

ફાઈન આર્ટ્સ ડિપ્લોમામાં કોલેજનું નામ :

સી.એન. વિદ્યાવિહાર આંબાવાડી,

અમદાવાદ - ૩૮૦૦૦૬

સંપર્ક : ૦૭૯ ૨૬૪૬૩૬૯૬ અને ૨૬૪૬૩૫૧૧

ઈ-મેલ :

cndirectorsoffice@cnvidyavihar.edu.in

ફી : રૂ. ૩૩૦૦/-

પ્રસ્તુત કોર્સમાં દર્શાવેલ અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ પરીક્ષાની જરૂરિયાત નથી. તેમજ ફીની વિગતો અભ્યાસક્રમ અને કોલેજો મુજબ બદલાતી રહે છે.

● **ITI કક્ષાના અભ્યાસક્રમો :**

આજના ટેકનિકલ યુગમાં તાલીમ પામેલા ટેકનિશિયનોની જરૂરિયાત છે. NEP-2020માં સ્કિલ ડેવલપમેન્ટ ઉપર ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે. આ પ્રકારની કારકિર્દી ઘડવા માટે ITIના અભ્યાસક્રમો ઉપલબ્ધ છે. આ અભ્યાસક્રમોને મુખ્યત્વે બે પ્રકારમાં વહેંચી શકાય.

૧. NCVTના રાષ્ટ્રીય કક્ષાના અભ્યાસક્રમો

૨ GCVT પેટર્નના રાજ્ય કક્ષાના અભ્યાસક્રમો

ઉપરોક્ત અભ્યાસક્રમો પૈકી NCVT પેટર્નનો અભ્યાસક્રમ સફળતાપૂર્વક અને GCVT પેટર્નનો અભ્યાસક્રમ સફળતાપૂર્વક પાસ કરનારને સ્ટેટ સર્ટિફિકેટ આપવામાં આવે છે. ITI દરેક તાલુકા મથકે ઉપલબ્ધ છે. જે સરકારી ગ્રાન્ટ ઈન-એઈડ તથા સ્વનિર્ભર ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થાઓ દ્વારા ઉપલબ્ધ છે. ITIમાં એન્જિનિયરિંગ તથા નોન એન્જિનિયરિંગ વ્યવસાયોના ટ્રેડ ચાલે છે. સરકારી ધારાધોરણો મુજબ તેમાં પ્રવેશ અપાય છે. ITIમાં લગભગ ૧૪૩ પ્રકારના કોર્સ ચાલે છે. રોજગાર મેળવવા માગતા યુવાનો માટે ITI આશીર્વાદરૂપ છે.

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક કરો.

રોજગાર અને તાલીમ નિયામકની કચેરી બ્લોક નં. ૧, ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન સેક્ટર-૧૦બી, ગાંધીનગર-૩૮૨ ૦૧૦

વેબસાઈટ - <https://itiadmission.gujarat.gov.in>

● **કૃષિ વિષયક અભ્યાસક્રમો -**

ભારત કૃષિપ્રધાન દેશ હોવાથી કૃષિ અને પશુપાલન સૌથી વધારે મહત્વ ધરાવે છે. પશુપાલન ક્ષેત્રે ગુજરાત મોખરે છે.

● **ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમો**

- કૃષિ ડિપ્લોમા
- કૃષિ ઈજનેરી ડિપ્લોમા
- ફૂડ ટેકનોલોજી એન્ડ ન્યુટ્રિશન ડિપ્લોમા
- પશુપાલન ડિપ્લોમા
- પશુધન નિરીક્ષક તાલીમ
- બાગાયત ડિપ્લોમા
- એગ્રો પ્રોસેસિંગ ડિપ્લોમા
- પશુધન નિરીક્ષક તાલીમ

● **સર્ટિફિકેટ અભ્યાસક્રમો**

- ગૃહવિજ્ઞાન તાલીમ
- બેકરી તાલીમ
- બેક્રિંગ ટેકનોલોજી
- મરઘાઉછેર તાલીમ
- ગ્રામ્ય કારીગર તાલીમ
- માળી તાલીમ

● **યુનિવર્સિટીની વિગતો :**

- આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી, આણંદ www.aau.in
- જૂનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી, જૂનાગઢ www.jau.in
- નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી, નવસારી www.nau.in
- સરદાર કૃષિ યુનિવર્સિટી, કૃષિનગર દાંતીવાડા, www.sdau.edu.in
- કામધેનુ યુનિવર્સિટી, ગાંધીનગર www.kamdhenuni.edu.in

● **ઈન્ડો જર્મન ટૂલરૂમના જોબ ઓરિએન્ટેડ કોર્સ**

ઈન્ડો જર્મન ટૂલરૂમ નામની સંસ્થા અમદાવાદમાં વટવા, જીઆઈડીસી ખાતે આવેલ છે. ભારત સરકારની Ministry of MSME અંતર્ગત સર્ટિફાઈડ ટ્રેનિંગ સેન્ટર છે.

ક્રમ	કોર્સનું નામ
૧	ડિપ્લોમા ઈન ટૂલ એન્ડ ડાઈ મેક્રિંગ AICTE માન્ય
૨	ડિપ્લોમા ઈન ટૂલ એન્ડ ડાઈ એન્જિનિયરિંગ NSQF Level-5
૩	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન મશીનિષ્ટ ટૂલરૂમ NSQF Level-5
૪	ટેકનિશિયન મેકાટ્રોનિક્સ (NCVT માન્ય) NSQF Level-5
૫	મશિનિષ્ટ (NCVT માન્ય) NSQF Level-5
૬	કોમ્પ્યુટર ઓપરેટર અને પ્રોગ્રામિંગ આસિસ્ટન્ટ (NCVT માન્ય) NSQF Level-૪
૭	વેલ્ડર (ફિબ્રિકેશન અને ફિટિંગ) (NCVT માન્ય) NSQF Level-૩

ઈન્ડો જર્મન ટૂલરૂમ, પ્લોટ નં. ૫૦૦૩, ફેઝ-૪, જીઆઈડીસી, મહેમદાવાદ રોડ, વટવા, અમદાવાદ-૩૮૨૪૪૫

વેબસાઈટ - www.igtrahd.com

● અન્ય અભ્યાસક્રમો -

ફીમેલ હેલ્થ વર્કર:-

વિવિધ જિલ્લાઓમાં આવેલી જિલ્લા પંચાયત હેલ્થની સરકારી હોસ્પિટલોમાં ફીમેલ હેલ્થ વર્કરનો અભ્યાસ ચાલતો હોય છે.

મુદત : ૧૮ માસ, વય : ૨૫ થી ૩૫ વર્ષની બહેનો માટે.

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક કરો.

આ અંગે જિલ્લા પંચાયત દ્વારા જાહેરાત બહાર પાડવામાં આવે છે. આ માટે જિલ્લાના મુખ્ય આરોગ્ય અધિકારી, જિલ્લા પંચાયતનો સંપર્ક કરવો.

● સેનેટરી ઇન્સ્પેક્ટર ડિપ્લોમા

ઓલ ઇન્ડિયા ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ લોકલ સેલ્ફ ગવર્નમેન્ટ (LSG) રાજકોટ, સુરત, વડોદરા, અમદાવાદ ખાતે સેનેટરી ઇન્સ્પેક્ટર ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમ ચાલે છે.

ધોરણ : ૧૦ પાસ. મુદત:- ૧૮ માસ

સંસ્થા : ઓલ ઇન્ડિયા ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ સેલ્ફ ગવર્નમેન્ટ, બરફીવાલા ભવન, કામા હોટેલની સામે, ખાનપુર, અમદાવાદ.

વેબસાઈટ : www.aiilsg.org

● ફાયરમન કોર્સ :

પ્રવેશ લાયકાત : ધોરણ-૧૦ પાસ.

મુદત - ૧ વર્ષ

જે ઉમેદવારે સાહસિકવૃત્તિ, શારીરિક ક્ષમતા અને રોમાંચક કારકિર્દી બનાવવી હોય તેવા લોકો આ અભ્યાસક્રમ પસંદ કરે છે.

સંસ્થા : ગુજરાત સરકારના શ્રમ અને રોજગાર વિભાગ દ્વારા G.C.V.T. માન્ય ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થા.

વેબસાઈટ : www.talimrojgar.org/www.itiadmission.guj.nic.in

રોજગારીની તકો: સરકારી ક્ષેત્રોમાં, મ્યુનિસિપાલિટી તેમજ જિલ્લા અને તાલુકા પંચાયતનાં ફાયર સ્ટેશન, સંરક્ષણ ક્ષેત્રે, રેલવે, એરપોર્ટ, જીઈબી વગેરેમાં નોકરીની સારી તકો છે.

● સંરક્ષણદળ :

ભારતીય ભૂમિદળમાં જોડાવવાની પ્રવેશ પરીક્ષાઓ કારકિર્દીની સુવર્ણ તક પૂરી પાડે છે. આ ભરતી પ્રક્રિયા ગુજરાતમાં લશ્કરી ભરતી કાર્યાલય દ્વારા જિલ્લા અથવા તાલુકા મથકોએ થાય છે. તેમાં જિલ્લાની રોજગાર કચેરીઓ મદદરૂપ બને છે.

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક કરો:-

૧. આર્મી રિફ્રુટમેન્ટ કચેરી, કેમ્પના હનુમાન મંદિરની સામે, કેન્ટોનમેન્ટ, ડફનાળા, શાહીબાગ, અમદાવાદ.

૨. આર્મી રિફ્રુટમેન્ટ કાર્યાલય, સેનેટોરિયમ પાસે, જી.જી. હોસ્પિટલ રોડ, જામનગર

વેબસાઈટ : www.joinindianarmy.nic.in

● વિવિધ જગ્યાઓ માટે યુવાનોની ભરતી :

૧. સોલ્જર જનરલ ડ્યૂટી

ધોરણ - ૧૦ પાસ.

સોલ્જર ટેકનિકલ અને નર્સિંગ આસિસ્ટન્ટ

લાયકાત : ધોરણ - ૧૦ પાસ. ગણિત, વિજ્ઞાન, અંગ્રેજી સાથે.

૨. સોલ્જર ટ્રેડ્સ મેન

લાયકાત - નોન મેટ્રિક.

● ઇન્ડિયન એરફોર્સ :

ઇન્ડિયન એરફોર્સમાં એરમેન ઇન ગ્રાઈવર મિકેનિકલ ટ્રાન્સપોર્ટ (MTD) ટ્રેડ, એરમેન નોન

ટેકનિકલ ટ્રેડ વગેરેની પ્રવેશ પરીક્ષાઓ તેમજ ભરતી પ્રક્રિયા ગુજરાતમાં લશ્કરી ભરતી કાર્યાલય દ્વારા જિલ્લા અથવા તાલુકા મથકોએ થાય છે. તેમાં જિલ્લાની રોજગાર કચેરીઓ મદદરૂપ બને છે. તેથી જે-તે જિલ્લામાં આ કચેરીનો સંપર્ક કરવાથી માહિતી તેમજ માર્ગદર્શન મળી રહે છે.

સંપર્ક સ્થાન : એરમેન ભરતી કાર્યાલય (પશ્ચિમ વિભાગ) મુંબઈ

કમાન્ડિંગ ઓફિસર - દ એરમેન સિલેક્શન સેન્ટર, કોટન ગ્રીન એરફોર્સ સ્ટેશન,

મુંબઈ-૪૦૦ ૦૩૩. ફોન: (૦૨૨) ૨૩૭૧૪૯૮૨ (એક્સટેન્શન ૩૧૬)

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક

www.airmenselection.gov.in

● **ઈન્ડિયન નેવીમાં સેઈલર :**

ભારતીય નૌકાદળમાં સેઈલરનું સ્થાન મહત્વનું છે. નૌકાદળની મશીનરી, શાસ્ત્રો, વિજ્ઞાણ “સેન્સર્સ” અને જહાજ પરના સાધનોને કાર્યાન્વિત કરવાની અને યોગ્ય રીતે જાળવવાનું કાર્ય સેઈલર દ્વારા થાય છે. વળી નાવિકોને નૌકાદળમાંથી છૂટા કરતા પહેલા તેમને પ્રિ-રીલીઝ અભ્યાસ દ્વારા નાગરિક જીવનમાં ગોઠવાઈ શકે તેની તાલીમ પણ આપવામાં આવે છે. ફક્ત અપરિણિત ભારતીય પુરુષ નાગરિક જ અરજીપાત્ર છે.

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક કરો :

ઈન્ડિયન નેવી, C/o. INS, વાલસુરા- જામનગર
વેબસાઈટ : www.indiannavy.nic.in

સંરક્ષણ દળ ક્ષેત્રે ભરતી અને તાલીમ માટે સંબંધિત ક્ષેત્રની વેબસાઈટ, રોજગાર સમાચાર, એમ્પ્લોયમેન્ટ ન્યૂઝ, વર્તમાનપત્રો વગેરેમાં લાયકાત, વય અને ફિઝિકલ ટેસ્ટ અંગેની વિગતે માહિતી આવે છે.

રેલવે રિફ્રુટમેન્ટ બોર્ડ :

રેલવે સુરક્ષા દળમાં વોટર કેરિયર, સફાઈવાળા, માળી, ધોબી, દરજી, મોચી જેવા કર્મચારીઓની ભરતી પણ થાય છે. આ પદો માટે ઓછામાં ઓછી શૈક્ષણિક લાયકાત ધોરણ-૮ પાસ છે. અને વય મર્યાદા ૧૮થી ૨૫ વર્ષ છે. ફિઝિકલ ફિટનેસ ટેસ્ટ તથા લેખિત કસોટી અને મૌખિક કસોટીમાં પાસ થવું ફરજિયાત છે.

રેલવેમાં ગ્રૂપ “ડી” પોસ્ટ અંતર્ગત ગેંગમેન, ટ્રેકમેન, ખલાસી, પ્લેટફોર્મ પોર્ટર, પાર્સલ પોર્ટર, સફાઈવાળા જેવી પોસ્ટ પર પણ ભરતી થાય છે. લેખિત પરીક્ષા અને શારીરિક ક્ષમતા કસોટી ફરજિયાત છે.

વિદ્યાર્થી મિત્રો, ધો. ૧૦ પછી ઉપરોક્ત યોગ્ય અભ્યાસક્રમ પસંદ કરીને સફળતાનાં શિખર સર કરી શકાય છે.

નોંધ : પ્રસ્તુત લેખમાં આપેલ વિગતો જાણકારી અને દિશાસૂચન માટે છે. તેને આખરી ન ગણતા ચોક્કસ અને આખરી માહિતી માટે જે તે સંસ્થાનો સંપર્ક સાધવો તેમજ પ્રવેશ ફોર્મ સાથે અપાતી માહિતી પુસ્તિકા તથા ફોર્મ સાથેની સૂચનાના અભ્યાસ કરવો જરૂરી છે.

મદદનીશ, વ્યવસાયી માર્ગદર્શન સંસ્થા,
રાયખડ, અમદાવાદ.

ફોન : ૦૭૯-૨૫૩૮૪૯૩૯, મો-૭૮૭૪૩૪૮૭૨૮

ધોરણ-૧૦ પછી 'ન્યૂ ટ્રેન્ડ'ની ઝલક

- ગુજરાત ધર્મિષ્ઠાબહેન એમ.

ધોરણ-૧૦ના અભ્યાસ બાદ વિવિધ પ્રવાહોની પસંદગી તદ્દન ભિન્ન કારકિર્દીનું ઘડતર કરે છે. આ અભ્યાસક્રમો ઉપરાંત પણ વીમા એજન્ટ, ડાયમેકિંગ, આયુર્વેદ, આઈટીઆઈ જેવા નવા અભ્યાસક્રમો વર્તમાન સમયમાં વિદ્યાર્થીઓ માટે ઉપલબ્ધ છે.

નવીન તકોના અભ્યાસક્રમો :

વીમા એજન્ટ : ભારતમાં વીમા શિક્ષણ અને તાલીમને પ્રોત્સાહન આપવાના હેતુથી વર્ષ ૧૯૫૫માં ભારતીય વીમા સંસ્થાની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી.

લાયકાત :

- ઈન્સ્યોરન્સ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઈન્ડિયા (III)ની ઉમેદવારોએ એસોસિયેટશિપ/ફેલોશિપ પાસ કરવાની રહે છે.
- ઈન્સ્યોરન્સ રેગ્યુલેટરી ઓથોરિટી ઓફ ઈન્ડિયા મુજબ ઈન્સ્યોરન્સ એજન્ટ બનવા ઈચ્છતા ઉમેદવારોએ (IRDA) Insurance Regulatory and Development Authority of India દ્વારા અધિકૃત સંસ્થામાંથી ૧૦૦ કલાકની પ્રેક્ટિકલ તાલીમ લેવી પડે છે.
- દરેક વીમા કંપનીની પાત્રતા અલગ અલગ હોય છે. તેથી વીમા એજન્ટ બનનાર વ્યક્તિએ પસંદ કરેલી કંપની પાસેથી તેના નિયમો અને શરતો વિશે સંપૂર્ણ માહિતી મેળવવી પડે.
- વીમા એજન્ટ તરીકેની કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છતા ઉમેદવારે પસંદ કરેલી વીમા કંપનીની MCQ પરીક્ષા પાસ કરી લાયસન્સ મેળવવાનું રહે છે. ત્યાર બાદ તે વીમા એજન્ટ તરીકે પોતાની કારકિર્દી આગળ વધારી શકે છે.

શૈક્ષણિક લાયકાત : ધોરણ-૧૦/૧૨ પાસ ફરજિયાત
વય : વીમા એજન્ટ બનવા માટે ઉમેદવારની ઉંમર ૧૮ વર્ષ કે તેથી વધુ હોવી જોઈએ.

ઉમેદવાર વીમા એજન્ટ તરીકેની જોબ પાર્ટ ટાઈમ

તરીકે પણ સ્વીકારીને સારું એવું વેતન પ્રાપ્ત કરી શકે છે.

ઇન્ડો-જર્મન ટૂલરૂમના જોબ ઓરિએન્ટેડ કોર્સ

ઈન્ડો-જર્મન ટૂલરૂમ નામની સંસ્થા અમદાવાદમાં વટવા જીઆઈડીસી ખાતે આવેલી છે. ભારત સરકારની મિનિસ્ટ્રી ઓફ સ્મોલ ISO-90012000 સર્ટિફાઈડ ટ્રેનિંગ સેન્ટર છે. આ સંસ્થાના પ્રોફેશનલ અભ્યાસક્રમોની ઈન્ડસ્ટ્રીમાં ઘણી ડિમાંડ છે.

અભ્યાસક્રમો :

- ડિપ્લોમા ઈન ટૂલરૂમ એન્ડ ડાયમેકિંગ (DMT)
 - સર્ટિફિકેટ ઈન ટૂલરૂમ એન્ડ ડાયમેકિંગ
 - પોસ્ટ ડિપ્લોમા ઈન CAD/CAM
- મુદત - ૩ માસથી ૪ વર્ષ - કોર્સ મુજબ ફુલટાઈમ વધુ માહિતી માટે સંપર્ક કરો :

ઈન્ડો-જર્મન ટૂલરૂમ, ૫૦૦૩, ફેઝ-૪ GIDC , વટવા, અમદાવાદ. વેબસાઈટ - www.igtrahd.com

ડી-ફાર્મસી (આયુર્વેદ)

મુદત - ૨ વર્ષ
સંસ્થા - IPS (Institute of Pharmasutical Science) C/o ગુજરાત આયુર્વેદિક યુનિવર્સિટી, એ. કે. જમાલ બિલ્ડિંગ, ગુરુનાનક રોડ, જામનગર
વેબસાઈટ : ayurveduniversity.com

આયુર્વેદ કમ્પાઉન્ડર

લાયકાત - ધોરણ ૧૦ સંસ્કૃત વિષય સાથે પાસ
મુદત - ૧ વર્ષ
વય - ૧૬થી ૨૩ વર્ષ
સરકારી આયુર્વેદ મહાવિદ્યાલય,
આજવા રોડ, વડોદરા.

ITI

ધોરણ-૧૦ પાસ કર્યા બાદ વિદ્યાર્થી ITIમાં પ્રવેશ મેળવી ૧ વર્ષની મુદતનો નીચે જણાવેલ કોર્સ કરી શકે છે.
જે ગુજરાત કાઉન્સિલ ઓફ વોકેશનલ ટ્રેનિંગ

(આઈ.ટી.આઈ)માં થાય છે.

ITI દ્વારા સંચાલિત કોર્સમાં સરકાર દ્વારા સ્ટાઇપેન્ડ ચૂકવવામાં આવે છે.

NCVT NCQF align વ્યવસાયો

વ્યવસાય ક્રમ	ટ્રેડ કોડ	વ્યવસાયનું નામ	NSQF લેવલ	પ્રકાર અને મુદત એન્જિ/નોન એન્જિ.	ન્યૂનતમ શૈક્ષણિક લાયકાત
૪૩	૧૮૫	ફાયર ટેકનોલોજી એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રિયલ સેફ્ટી મેનેજમેન્ટ	૪	નોન એન્જિ. મુદત ૧ વર્ષ	ધોરણ-૧૦ પાસ ડિગ્રી ૧૬૫ સેમી વજન ૫૨ કિલો છાતી - ૮૧ સેમી ૮૫ સેમી (ફુલાવી) MBBS ડોક્ટરનું મેડિકલ સર્ટિફિકેટ

GCVT પેટર્નના વ્યવસાયો

વ્યવસાય ક્રમ	ટ્રેડ કોડ	વ્યવસાયનું નામ	પ્રકાર અને મુદત	ન્યૂનતમ શૈક્ષણિક લાયકાત
૧૦૯	૨૫૭	ફાયરમેન	એન્જિનિયરિંગ ૧ વર્ષ	ધોરણ-૧૦ પાસ (ગણિત, વિજ્ઞાન સાથે)
૧૧૧	૨૦૮	સેફ્ટી એન્ડ સિક્યોરિટી મેન	એન્જિનિયરિંગ ૧ વર્ષ	ધોરણ-૧૦ પાસ (ગણિત, વિજ્ઞાન સાથે)
૧૩૦	૮૫૮	સબ ફાયરમેન ઓફિસર	એન્જિનિયરિંગ ૬ માસ	ધોરણ-૧૦ પાસ

કોલેજ ઓફ સેફ્ટી એન્ડ ફાયર ટેકનોલોજી :

કોર્પોરેટ હાઉસ ૩, પાર્શ્વનાથ બિઝનેસ પાર્ક, પ્રહલાદનગર, ઔડા ગાર્ડન પાછળ, આનંદનગર રોડ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૧૫

એન.સી.વી.ટી પેટર્નના NSQF Align અભ્યાસક્રમ						
ક્રમ નં.	ટ્રેડ કોડ	અભ્યાસક્રમનું નામ	NSQF Leved	ન્યૂનતમ શૈક્ષણિક લાયકાત	અભ્યાસક્રમનો પ્રકાર	અભ્યાસક્રમની મુદત
૧	૧૨૪	એટેન્ડન્ટ ઓપરેટર (કમિકલ પ્લાન્ટ)	૫	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ (ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય સાથે) અથવા તેને સમકક્ષ	એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૨	૧૦૧	ડ્રાફ્ટસમેન (મિકેનિકલ)	૫		એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૩	૧૧૪	ઇલેક્ટ્રિશિયન	૫		એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૪	૧૨૧	ઇલેક્ટ્રોનિક્સ મિકેનિક	૫		એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૫	૧૦૪	ફિટર	૫		એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૬	૧૧૧૩	ફાઉન્ડ્રીમેન	૪	ધોરણ-૧૦ પાસ	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ

૭	૧૬૮	ઈન્ફોર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી સિસ્ટમ મેન્ટેનન્સ	૫	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ (ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય સાથે) અથવા તેને સમકક્ષ	એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૮	૧૧૦	ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ મિકેનિક	૫		એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૯	૧૨૫	ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ મિકેનિક (કમિકલ પ્લાન્ટ)	૫		એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૧૦	૧૫૬	ઈન્ટિરિયર ડિઝાઇન એન્ડ ડેકોરેશન	૪		એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૧	૧૨૬	લેબોરેટરી આસિસ્ટન્ટ (કમિકલ પ્લાન્ટ)	૫		એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૧૨	૧૦૬	મશીનિસ્ટ	૫		એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૧૩	૧૦૭	મશીનિસ્ટ (ગ્રાઈન્ડર)			એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૧૪	૧૨૩	મેન્ટેનન્સ મિકેનિક (કમિકલ પ્લાન્ટ)	૫		એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૧૫	૧૧૮૨	મરીન ફીટર	૫		એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૧૬	૧૩૬	મિકેનિક ટ્રેકટર	૪		એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૧૭	૧૩૫	મિકેનિક ડીઝલ	૪		એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૮	૧૧૭	મિકેનિક મોટર (વ્હીકલ)	૫		એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૧૯	૧૦૯	રેફ્રીજરેશન એન્ડ એર કન્ડીશનિંગ	૫		એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૨૦	૧૧૭૭	મલ્ટીમીડિયા એનિમેશન એન્ડ સ્પેશિયલ ઇફેક્ટ્સ	૪		ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ અથવા તેને સમકક્ષ	નોન એન્જિનિયરિંગ
૨૧	૧૩૯	પ્લાસ્ટિક પ્રોસેસિંગ ઓપરેટર	૪	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૨૨	૧૦૩	સર્વેયર	૫	ધોરણ-૧૦ પાસ (ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય સાથે) અથવા તેને સમકક્ષ	એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૨૩	૧૧૧	ટુલ એન્ડ ડાઈમેકર (પ્રેસ ટુલ્સ, જિગ્સ એન્ડ ફિક્સચર	૫	એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ	
૨૪	૧૦૫	ટર્નર	૫	એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ	
૨૫	૧૧૦૬	કોસ્મેટોલોજી	૪	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ અથવા તેને સમકક્ષ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૨૬	૧૪૦	કમ્પ્યૂટર ઓપરેટર એન્ડ પ્રોગ્રામિંગ (કોપા)	૪	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ	
૨૭	૧૬૭	ડેસ્ક ટોપ પબ્લિસિંગ ઓપરેટર	૪	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ	
૨૮	૧૦૨	ડ્રાફ્ટ્સમેન (સિવિલ)	૫	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ (ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય સાથે) અથવા તેને સમકક્ષ	એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૨૯	૧૬૦	ડ્રેસ મેકિંગ	૪	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૮ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ

૩૦	૧૧૦૭	ફેશન ડિઝાઇન એન્ડ ટેકનોલોજી	૪	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૩૧	૧૭૬	હેલ્થ સેનેટરી ઇન્સ્પેક્ટર	૪		નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૩૨	૧૩૩	પ્લમ્બર	૪	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૩૩	૧૧૦૮	સુઈંગ ટેકનોલોજી	૪	ધોરણ-૮ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૩૪	૧૧૧૧	સ્ટેનોગ્રાફર સેક્ટરિયલ આસિસ્ટન્ટ (અંગ્રેજી)	૪	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૮ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૩૫	૧૧૦૯	સરફેસ ઓર્નામેન્ટેશન ટેકનિક્સ (એમ્પ્રોઇડરી)	૪	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૮ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૩૬	૧૨૨	પેઈન્ટર જનરલ	૫		એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૩૭	૧૩૧	શીટ મેટલ વર્કર	૩		એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૩૮	૧૨૮	વેલ્ડર	૪		એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૩૯	૧૧૬	વાયરમેન	૪		એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૪૦	૧૮૬	ફિઝિયોથેરાપી ટેકનિશિયન	૪	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૪૧	૧૯૯	કમ્પ્યુટર હાર્ડવેર એન્ડ નેટવર્કિંગ મેન્ટેનન્સ	૪	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ (ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય સાથે)	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૪૨	૧૫૨	ડેઈરિંગ (Dairying)		ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૪૩	૧૮૫	ફાયરટેકનોલોજી એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રિયલ સેફ્ટી મેનેજમેન્ટ	૪	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ ઊંચાઈ ૧૬૫ સે.મી. વજન-૫૨ કિલો છાતી ૮૧ સે.મી. કુલાવીને ૮૫ સે.મી., MMBS ડો.નું મેડિકલ સર્ટિફિકેટ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૪૪	૧૫૩	ડિજિટલ ફોટોગ્રાફર	૪	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૪૫	૧૩૦	કારપેન્ટર	૪	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૪૬	૧૩૮	મેશન (બિલ્ડિંગ કન્સ્ટ્રક્શન)	૪	ધોરણ-૮ પાસ	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૪૭	૧૫૮	ફૂડ પ્રોડક્શન (જનરલ)		ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ

૪૮	૧૧૪૫	મિકેનિક ઓટોબોડી રિપેર	૪	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ (ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય સાથે) અથવા તેને સમકક્ષ	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૪૯	૧૧૨૨	મિકેનિક ઓટોબોડી પેઇન્ટિંગ	૪	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૫૦	૧૮૧	ડ્રાયવર કમ મિકેનિક (લાઇટ મોટર વ્હીકલ)	૩	ધોરણ : ૮ પાસ (૧૮ વર્ષ)	નોન એન્જિનિયરિંગ	૬ માસ
૫૧	૧૧૨૪	એડિટિવ મેન્યુફેક્ચરિંગ ટેકનિશિયન (૩-ડી પ્રિન્ટિંગ)	૪	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ (ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય સાથે)	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૫૨	૧૧૨૫	આર્કિટેક્ચરલ ડ્રાફ્ટ્સમેન	૫		એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૫૩	૧૧૨૬	સિવિલ એન્જિનિયરિંગ આસિસ્ટન્ટ	૫		એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૫૪	૧૧૨૮	IOT ટેકનિશિયન (સ્માર્ટ એગ્રિકલ્ચર)	૪		નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૫૫	૧૧૩૦	IOT ટેકનિશિયન (સ્માર્ટ સિટી)	૪	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ (ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય સાથે) અથવા તેને સમકક્ષ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૫૬	૧૧૩૧	IOT ટેકનિશિયન (સ્માર્ટ હેલ્થકેર)	૪		નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૫૭	૧૧૩૨	મિકેનિક ટુ એન્ડ થ્રી વ્હીલર	૪		એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૫૮	૧૨૦૧	મિકેનિક મશીન ટુલ મેન્ટેનન્સ	૫		એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૫૯	૧૧૩૩	રિમોટલિ પાઇલોટેડ એરક્રાફ્ટ- ડ્રોન પાઇલોટ	૪	ધોરણ : ૧૦ પાસ (ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય સાથે) (૧૮ વર્ષ)	નોન એન્જિનિયરિંગ	૬ માસ
૬૦	૧૧૩૪	સ્માર્ટ ફોન ટેકનિશિયન કમ એપ ટેસ્ટર	૩	ધોરણ-૧૦ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૬ માસ
૬૧	૧૧૩૬	સોલાર ટેકનિશિયન (ઇલેક્ટ્રીકલ)	૪	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ (ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય સાથે)	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૬૨	૧૧૩૭	ટેકનિશિયન મેકાટ્રોનિક્સ	૫		એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૬૩	૧૧૩૮	ટેકનિશિયન મેડિકલ ઇલેક્ટ્રોનિક્સ	૫		એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૬૪	૧૧૪૦	વેલર (ફેબ્રિકેશન એન્ડ ફીટિંગ)	૩	ધોરણ-૮ પાસ	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૬૫	૧૧૪૧	વેલર (જીએમએડબલ્યુ એન્ડ જીટીએડબલ્યુ)	૩	ધોરણ-૮ પાસ	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૬૬	૧૧૪૨	વેલર (પાઇપ)	૩	ધોરણ-૮ પાસ	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૬૭	૧૧૪૩	વેલર (સ્ટ્રક્ચરલ)	૩	ધોરણ-૮ પાસ	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ

૬૮	૧૧૪૪	વેલર (વેલિંગ એન્ડ ઇન્સ્પેક્શન)	૩	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ (ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય સાથે) અથવા તેને સમકક્ષ	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૬૯	૧૮૪	હેલ્થ સેફ્ટી એન્ડ એન્વાયર્મેન્ટ	૪	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ ઉચ્ચાઈ ૧૬૫ સે.મી. વજન-૫૦ કિલો છાતી ૮૧ સે.મી. કુલાવીને ૮૫ સે.મી.	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૭૦	૧૯૯	મરીન એન્જિનિયરિંગ ફીટર	૪	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ (ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય સાથે)	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૭૧	૧૭૨	અર્લી ચાઇલ્ડહુડ એજ્યુકેટર	૪	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૭૨	૧૯૫	ઓલ્ડ એઈજ કેર આસિસ્ટન્ટ	૪		નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૭૩	૪૭૧	હાઉસ કીપર	૪		નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૭૪	૧૯૩૧	ફાયરમેન	૩		નોન એન્જિનિયરિંગ	૬ માસ
૭૫	૨૪૪૧	હોસ્પિટલ હાઉસ કીપિંગ	૪		નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૭૬	૧૮૦	ડેટા એન્ટ્રી ઓપરેટર	૪		નોન એન્જિનિયરિંગ	૬ માસ
૭૭	૧૯૩	કમ્પ્યુટર એડેડ એમ્પ્રોઇડરી એન્ડ ડિઝાઇનિંગ	૪		નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ

જી.સી.વી.ટી. પેટર્નનાં અભ્યાસક્રમો

ક્રમ નં.	ટ્રેડ કોડ	અભ્યાસક્રમનું નામ	ન્યૂનતમ શૈક્ષણિક લાયકાત	અભ્યાસક્રમનો પ્રકાર	અભ્યાસક્રમની મુદત
૧૦૧	૯૪૧	એડવાન્સ ઇન્ડસ્ટ્રિયલ સબ ફાયરમેન ઓફિસર	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૬ માસ
૧૦૨	૨૭૧	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઇન હાર્ડવેર ટેકનોલોજી એન્ડ ડીટીપી		એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૦૩	૨૭૪	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઇન મલ્ટિમીડિયા ટેકનોલોજી એન્ડ ડીટીપી	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ AICTE માન્ય ઈજનેરી ડિપ્લોમા ફાઇન આર્ટ્સ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ

૧૦૪	૯૩૧	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઇન લાઇબ્રેરી એન્ડ ઇન્ફોર્મેશન સાયન્સ	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૬ માસ
૧૦૫	૨૬૯	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઇન ઇ-કોમર્સ		નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૦૬	૨૭૦	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઇન સોફ્ટવેર પ્રોગ્રામીંગ		નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૦૭	૨૭૫	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઇન વેબ ડિઝાઇન		નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૦૮	૨૧૦	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઇન મશીનિસ્ટ ટુલરૂમ	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ (ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય સાથે)	એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૧૦૯	૨૫૭	ફાયરમેન		એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૧૦	૨૯૨૮	ડોમેસ્ટીક હોમ એપ્લાયન્સીસ રીપેરર	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૧૧	૨૦૮	સેફ્ટી એન્ડ સિક્યુરિટી મેન	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ (ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય સાથે)	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૧૨	૨૦૨	મેડ મેન ફાયબર ટેકનોલોજી	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ	એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૧૧૩	૨૦૭	મેન મેડ યાર્ન પ્રોસેસીંગ ટેકનોલોજી	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ	એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૧૧૪	૨૦૪	ઓફસેટ પ્રિન્ટર એન્ડ પેકેજર્સ		નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૧૫	૨૯૫	સ્ટેનો કમ કમ્પ્યુટર ઓપરેટર (અંગ્રેજી)	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ અંગ્રેજી સાથે	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૧૬	૨૮૧	સ્ટેનો કમ કમ્પ્યુટર ઓપરેટર (ગુજરાતી)	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ ગુજરાતી સાથે	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૧૭	૨૭૩	સ્ટેનોગ્રાફી (ગુજરાતી)	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ ગુજરાતી સાથે	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૧૮	૨૬૭	ટેલિફોન મોબાઇલ ફોન રીપેરીંગ	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ	એન્જિનિયરિંગ	૬માસ
૧૧૯	૨૧૧	આર્મેચર મોટર રિવાઇન્ડીંગ-કોઇલ વાઇન્ડર	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૭ પાસ	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૨૦	૨૯૨૯	કન્સ્ટ્રક્શન ટેકનિશિયન	ધોરણ:૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૮ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૨૧	૨૨૭	એમ્બ્રોયડરી એન્ડ નિડલ વર્ક્સ		નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૨૨	૨૧૫	જનરલ મિકેનિક	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૭ પાસ	એન્જિનિયરિંગ	૨ વર્ષ
૧૨૩	૨૯૪	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઇન હેર એન્ડ સ્કીન કેર	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૮ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૨૪	૨૦૧	મરીન એન્ડ એન્જિ. ટેકનિશિયન		એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૨૫	૨૨૪	મેન્સ એન્ડ વુમેન ગારમેન્ટ મેકીંગ	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૭ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ

૧૨૬	૨૦૩	ઑફસેટ પ્રિન્ટિંગ એન્ડ બુક બાઈન્ડિંગ	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૮ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૨૭	૨૯૨	પ્લમ્બિંગ આસિસ્ટન્ટ		એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૨૮	૨૮૮	ટુ વ્હીલર ઓટો રિપેરર		એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૨૯	૨૯૭	વેલ્ડર કમ ફેબ્રિકેટર	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૭ પાસ	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૩૦	૮૫૮	સબ ફાયરમેન ઓફિસર	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ	એન્જિનિયરિંગ	૬ માસ
૧૩૧	૯૪૦	એમએલટી (ટેકનોલોજિસ્ટ)	B.Sc. (Chemistry/Micro-Biology Bio-Chemistry/ Zoology/Botony	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૩૨	૨૯૩૬	મિકેનિક રેડિયો એન્ડ ટેલિવિઝન	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ (ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય સાથે)	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૩૩	૨૧૦૪	લિફ્ટ મિકેનિક	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૩૪	૯૩૯	એમએલટી (ટેકનિશિયન)	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ (with Biology)	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૩૫	૨૧૩	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન કમ્પ્યુટર ટીચર્સ ટ્રેનિંગ	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૬ માસ
૧૩૬	૨૯૨૦	ઑટોમોબાઈલ બોડી રિપેરર	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૩૭	૨૯૨૩	ઑટોમોબાઈલ પેઇન્ટ રિપેરર		એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૧૩૮	૨૪૯૧	કમ્પ્યુટર એડ્ડેડ ડ્રેસમેકિંગ એન્ડ ડ્રેસ ડિઝાઇન	ધોરણ-૧૦ પાસ (અંગ્રેજી વિષય સાથે)	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ

નોંધ :

- (૧) એન.સી.વી.ટી. પેટર્નના વ્યવસાયી અભ્યાસક્રમો માટે ન્યૂનતમ પ્રવેશ લાયકાત, વ્યવસાયનો પ્રકાર તથા મુદત ભારત સરકારના ડાયરેક્ટર જનરલ ઓફ ટ્રેનિંગ, નવી દિલ્હીની વેબસાઈટ <http://www.dget.nic.in/> માં દર્શાવ્યા મુજબ રહેશે. જે સમયાંતરે ફેરફારને આધીન રહેશે, જે તાલીમાર્થીઓને બંધનકર્તા રહેશે.
- (૨) જી.સી.વી.ટી. પેટર્નના વ્યવસાયી અભ્યાસક્રમો માટે ન્યૂનતમ પ્રવેશ લાયકાત, વ્યવસાયનો

પ્રકાર તથા મુદત ગુજરાત કાઉન્સિલ ઓફ વોકેશનલ ટ્રેનિંગ, ગાંધીનગરની વેબસાઈટ <http://www.gcvet.org/> માં દર્શાવ્યા મુજબ રહેશે. જે સમયાંતરે ફેરફારને આધીન રહેશે, જે તાલીમાર્થીઓને બંધનકર્તા રહેશે.

મદદનીશ, વ્યવસાયી માર્ગદર્શન સંસ્થા,
રાયખડ, અમદાવાદ.

મો - ૯૯૭૮૧૩૬૩૬૯

ડેટા સાયન્સ - આગામી સમયની માંગ અને જરૂરિયાત

- ધવલ પ્રકાશભાઈ ગોકાણી

વિજ્ઞાન - આ શબ્દ તો ચોક્કસ સાંભળ્યો જ હશે. સદીઓથી અલગ-અલગ ક્ષેત્રોમાં વિજ્ઞાનની એક મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા રહી છે. આજના વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના આધુનિક યુગમાં આપણે વિવિધ ઉપકરણો અને એપ્લિકેશનનો ઉપયોગ કરી રહ્યા છીએ. સમગ્ર વિશ્વમાં આ પ્રકારના વિવિધ સ્ત્રોતમાંથી બહુબધો ડેટા ઉત્પન્ન થાય છે. શરૂઆતના તબક્કામાં આ ડેટા ઘણો ઓછો ઉત્પન્ન થતો હતો ત્યારે તેને એકસેલ અને તેના જેવા બીજા સોફ્ટવેરમાં સાચવી અને તેને ઉપયોગમાં લેવામાં આવ્યો છે.

“અત્યારના સમયમાં ડેટા સાયન્સ / ડેટા વિજ્ઞાનની જરૂરિયાત ઊભી થઈ કારણ કે અત્યારે ડેટામાં વિવિધતા છે અને તેમાં બહુબધું જ્ઞાન પણ ઇજાયાયેલું છે.”

ડેટા સાયન્સ એ અભ્યાસનું ક્ષેત્ર છે જેમાં વિવિધ આધુનિક સાધનો (ટૂલ્સ), અલ્ગોરિથમ્સ અને તકનીકોનો ઉપયોગ કરી વિવિધ સ્ત્રોતમાંથી મળેલ વિવિધ પ્રકારના ડેટામાંથી વિવિધ પ્રકારનું જ્ઞાન જેમકે અદૃશ્ય પેટર્ન શોધવા, અર્થપૂર્ણ માહિતી મેળવી તેનો અનેક ક્ષેત્રોમાં વિવિધ કાર્યોમાં ઉપયોગ કરવામાં મદદરૂપ થાય છે.

ડેટા સાયન્સના વિવિધ કાર્યક્ષેત્ર

૧. માર્કેટિંગ - કયા વિસ્તારમાં કઈ વસ્તુનું કેટલું માર્કેટિંગ ક્યારે કરવું દા.ત. કપડાં - કયા વિસ્તારમાં લોકો કઈ પ્રકારના પહેરવેશ પસંદ કરે છે?, એન્ટિ-ડેટરફ શેમ્પૂ - કયા સમયે વધારે માંગ રહે છે? ટ્રેક્ટર - કયા વિસ્તારમાં ક્યારે અને કેટલી માંગ છે?, વગેરે.

૨. બેંકિંગ - કઈ સેવાની બેંકમાં ક્યારે કયા લોકોને કેટલી માંગ છે દા.ત. ક્રેડિટ કાર્ડનો ઉપયોગ કઈ ઉમરનાં લોકો? ક્યાં? કેટલો? કેવી રીતે ઉપયોગ કરે છે? કઈ વસ્તુની ખરીદી ક્યારે ક્યાંથી કરે છે? આ બધી માહિતી મેળવી ગ્રાહકને શ્રેષ્ઠ પ્રોડક્ટ અથવા સેવા આપી શકીએ.

૩. ફાઈનાન્સ - લોકો કયા ક્ષેત્રમાં રોકાણ કરે છે,

કયા ક્ષેત્રમાં ક્યારે કેટલું વળતર છે, શેરમાર્કેટમાં ક્યારે કયા શેરમાં કેટલું રોકાણ કરવું?

૪. ટ્રાન્સપોર્ટેશન, લોજિસ્ટિક્સ અને સપ્લાય ચેઇન મેનેજમેન્ટ - કયા રૂટ પર કઈ વસ્તુ, કેટલી, કયા માધ્યમથી ક્યારે મોકલી શકે જેથી કરીને બને તેટલો ઓછો ખર્ચો થાય અને ઓછા સમયમાં સામાન પહોંચી શકે ?

૬. CRM - કસ્ટમર રિલેશન્સશિપ મેનેજમેન્ટ - ગ્રાહકની માહિતી એકઠી કરી વધુ સારી રીતે તેની જરૂરિયાત સમજી યોગ્ય સમયે યોગ્ય પ્રોડક્ટ અથવા સેવા પ્રદાન કરી શકીએ છીએ. ગ્રાહકને મનપસંદ સુવિધા આપી તેને ખાસ મહેસૂસ કરાવી કંપની સાથેના તેના સંબંધને વધુ સારો બનાવી શકીએ છીએ.

૭. ઉત્પાદન ક્ષેત્ર - વસ્તુની માંગ અને વેચાણનું વિશ્લેષણ કરી તે પ્રમાણે તેનું ઉત્પાદન કરવું, એ પ્રમાણે સ્ટાફ રાખવો અને બીજી બધી તૈયારી રાખવી જેથી અછત પણ ઊભી ન થાય અને બહુ વધારે પડતું ઉત્પાદન પણ ન થાય.

૮. મેડિકલ અને હેલ્થ ક્ષેત્ર - દર્દીના ભૂતકાળના તબીબી રેકૉર્ડના આધારે સંભવિત રોગોને ઓળખી, યોગ્ય સમયે નિવારણના પગલાં લઈને સંભવિત રોગના જોખમને ટાળવામાં મદદ કરી શકે છે.

૯. સુરક્ષા ક્ષેત્ર - સમાજમાં થતાં ગુના, ચોરી, ભ્રષ્ટાચાર અને આતંકવાદના કિસ્સાઓની વિસ્તૃત માહિતી મેળવી તેને કેવી રીતે રોકી શકાય અથવા કઈ રીતે તેને કાબૂમાં લાવી શકાય તેના પર યોગ્ય પગલાં ભરી શકે. અકસ્માતની માહિતી મેળવી જેમકે કયા સ્થળ પર સૌથી વધુ અકસ્માત થાય છે, ક્યાં વાહનો વચ્ચે થાય છે, કયા સમયે થાય છે, કેવી રીતે થાય છે. આ બધી માહિતીના આધાર પરથી રોડ સુરક્ષામાં પણ ઘણો સુધારો થઈ શકે છે.

૧૦. રિસર્ચ અને ડેવલપમેન્ટ ક્ષેત્ર - ભૂતકાળ

અને વર્તમાનની માહિતી મેળવી, ભવિષ્યની માંગ સમજી સમાજને કંઈક નવીન અને વધુ ઉપયોગી એવું શું આપી શકાય તેના પર રિસર્ચ કરવું અને સમાજનો વિકાસ કરવો.

આ સિવાય પણ બીજા બહુ બધા વિભાગોને વિવિધ પરિસ્થિતિઓના ઉપલબ્ધ ડેટાના આધારે ભવિષ્યમાં સંભવિત સમસ્યા અથવા ભૂલ વિશે જાગૃત કરી શકે છે, સાથે-સાથે આ બધી માહિતી વધુ સારા નિર્ણયો લેવામાં પણ મદદ કરે છે.

તમારા હાથમાં જે પુસ્તક છે “કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક” તે પણ ડેટા સાયન્સનું એક ઉદાહરણ છે જેમાં વિવિધ પ્રકારના કોર્સ, કોલેજ, કારકિર્દીને લગતો બીજો ઉપયોગી ડેટા તમને રજૂ કરવામાં આવે છે. આ બધો ડેટા એકઠો કરી, તૈયાર કરી, તેને વ્યવસ્થિત રીતે તૈયાર કરી તમારા સુધી પહોંચાડવા પાછળ પણ ગુજરાત સરકારના માહિતી વિભાગની ટીમ અથાગ મહેનત કરે છે.

દિવસે ને દિવસે મોબાઈલ, સ્માર્ટ યંત્રો, વિવિધ એપ્લિકેશનનો ઉપયોગ વધવાની સાથે સાથે તેમાંથી ઉત્પન્ન થતાં ડેટામાં પણ ઘણો વધારો થયો છે અને એટલાં માટે ડેટા સાયન્સ ક્ષેત્રની માંગ અને જરૂરિયાત અત્યારે પણ છે અને ભવિષ્યમાં પણ રહેવાની છે.

આ વિભિન્ન પ્રકારના કામ કરવા માટે ડેટા સાયન્સમાં પાંચ તબક્કા છે:

1. ડેટાને એકઠો કરવો / મેળવવો

2. ડેટાને સાચવવો / જાળવી રાખવો

3. ડેટા પર પ્રક્રિયા કરવી

4. ડેટાનું વિશ્લેષણ કરવું

5. ડેટાને પ્રસ્તુત / રજૂ કરવો

તબક્કાવાર આ ક્ષેત્રમાં વિવિધ પ્રકારનાં કાર્યો કરવાનાં હોવાથી કામની પણ વિવિધ ભૂમિકાઓ અને જવાબદારીઓ છે.

કામના વિવિધ પ્રકાર

- ડેટા વૈજ્ઞાનિક (સાયન્ટિસ્ટ)
- ડેટા એનાલિસ્ટ અથવા બિઝનેસ એનાલિસ્ટ
- ડેટા આર્કિટેક્ટ
- ડેટા માર્શનિંગ એન્જિનિયર
- ડેટા સોલ્યુશન્સ એનાલિસ્ટ
- ડેટાબેઝ એડમિનિસ્ટ્રેટર
- સ્ટેટિસ્ટિકલ એનાલિસ્ટ
- CRM એનાલિસ્ટ

લાયકાત : ડેટા સાયન્સ ક્ષેત્રમાં કારકિર્દી બનાવવા માગતા ધોરણ ૧૦ અને ૧૨ના વિદ્યાર્થીઓ માટે ગુજરાતની ઘણી કોલેજ, યુનિવર્સિટીમાં ડિગ્રી અને ડિપ્લોમા કોર્સ શરૂ કરવામાં આવ્યા છે, જેની વિગતવાર માહિતી નીચે આપેલી છે.

પ્રવેશ લાયકાત : ધોરણ-૧૦ અથવા ધોરણ-૧૨

ડેટા સાયન્સના કોર્સ અને કોલેજ, યુનિવર્સિટી

Course Name	College and University Name	Course Duration	Fees per Year	Address, Contact Number & Website
B.Sc. + M.Sc. Data Science	Gujarat University - GU, Ahmedabad	5 Years	75,200	Navarangpura Ahmedabad GU office: 079-26301341,26300342-43, 26300126 IVRS Student Helpline: 079-26300105, 26308565 Website: www.gujaratuniversity.ac.in

B.Sc. Data Science	School of Engineering and Technology, Navrachana University - NUV, Vadodara	3 Years	1,14,000	Vasna-Bhayli Road, Vadodara -391 410, Gujarat, India School of Science - Phone: 0265 2617139, 97279 32258 University - Phone: 8882206206, 0265-2617000 / 100 WhatsApp: 9737071700 Mail: nuv@nuv.ac.in Website: www.nuv.ac.in
BBA (Hons.) - Data Analytics	United world School of Business, Karnavati University - KU, Gandhinagar	4 Years	2,20,000	Adalaj - Uvarsad Road, At. & Po.: Uvarsad, Gandhinagar 382422 Admission Contact - 72270 35143, 72270 33817 University Ph.: 96670 48555, 079-61755500 Mail: info@karnavatiuniversity.com Website: www.karnavatiuniversity.edu.in
B.Sc. (Hons.) Data Science	United World Institute of Technology, Karnavati University - KU, Gandhinagar	4 Years	2,20,000	Adalaj - Uvarsad Road, At. & Po.: Uvarsad, Gandhinagar 382422 Admission Contact - 75748 11135, 90330 01283 University Ph.: 96670 48555, 079-61755500 Mail: info@karnavatiuniversity.com Website: www.karnavatiuniversity.edu.in

B.Tech. Computer Science and Engineering with Specialization in Data Science	United World Institute of Technology - Karnavati University - KU, Gandhinagar	4 Years	1,39,000	Adalaj - Uvarsad Road, At. & Po.: Uvarsad, Gandhinagar 382422 Admission Contact - 75748 11135, 90330 01283 University Ph.: 96670 48555, 079-61755500 Mail: info@ karnavatiuniversity.com Website: www. karnavatiuniversity.edu.in
M.Sc. Data Science	School of Science, GSFC University, Vadodara	2 Years	1,00,000	Vigyan Bhavan, P. O. Fertilizer nagar, Vadodara - 391750 Admission Contact: 63587 88892 University: 0265- 3093740 / 7573002444 Website: www.gsfcuni. edu.in
B.Sc. Data Science	School of Science, GSFC University, Vadodara	3 Years	80,000	Vigyan Bhavan, P. O. Fertilizer nagar, Vadodara - 391750 Admission Contact: 63587 88892 University: 0265- 3093740 / 7573002444 Website: www.gsfcuni. edu.in
B.Sc. Data Science	Marwadi University - MU, Rajkot	3 Years	72,000	Rajkot-Morbi Road, Rajkot 360 003 Admission Contact: 89800 30090 Office: 0281 7123456 Mail: info@ marwadiuniversity.ac.in Website: www. marwadiuniversity.ac.in

B.Sc. Data Science	Faculty of Computer Applications, Ganpat University, Mehsana	3 Years	1,23,000	Ganpat Vidyanagar, Mehsana-Gandhinagar Highway, PO - 384012, North Gujarat Admission Ph.: 98254 27921 Email: admission.dcs@ganpatuniversity.ac.in Email: info@ganpatuniversity.ac.in Tele : 02762-226000, 286080 Toll Free No : 1800 233 12345 For Admission: 81006 16161 Website: www.ganpatuniversity.ac.in
B.Tech. Computer Science and Engineering (Specialisation in Big Data and Analytics)	Faculty of Engineering and echnology, Ganpat University Institute of Computer Technology - ICT, Mehsana	4 Years	1,39,000	Ganpat Vidyanagar, Mehsana - Gozaria Highway, PO - 384012, North Gujarat Mobile: 75670 20548 Email: info.ict@ganpatuniversity.ac.in Website: ict.guni.ac.in
B.Sc. Data Science	Gandhinagar Institute of Computer Science and Applications, Gandhinagar University, Gandhinagar	3 Years	35,000	Khatraj - Kalol Road, Moti Bhoyan, Tal. Kalol, Dist. Gandhinagar-382721. Admission: 70690 88195 Ph.: 9904405900 / 01 , 027642 81862 Email: director@git.org.in Website: www.gandhinagaruni.ac.in
B.Sc. IT with specialization in Data Science	Rai School of Engineering, Rai University RU, Ahmedabad	3 Years	50,000	SH 144, Village - Saroda, Taluka - Dholka, Dist. Ahmedabad - 382260, Helpline Number: 8980004325 Email: info@raiuniversity.edu Website: www.raiuniversity.edu

Diploma in Data Analysis and Visualization	Rai School of Engineering, Rai University RU, Ahmedabad	3 Years after Std. 10 th	43,000	SH 144, Village - Saroda, Taluka - Dholka, Dist. Ahmedabad - 382260, Helpline Number: 8980004325 Email: info@raiuniversity.edu Website: www.raiuniversity.edu
Diploma in Data Analysis and Visualization {Lateral}	Rai School of Engineering, Rai University RU, Ahmedabad	2 Years Course after ITI or Technical School Exam	43,000	SH 144, Village - Saroda, Taluka - Dholka, Dist. Ahmedabad - 382260, Helpline Number: 8980004325 Email: info@raiuniversity.edu Website: www.raiuniversity.edu

સી-૧૦૭, સી.પી. નગર વિભાગ ૨,
અર્જુન ટાવરની બાજુમાં, ભુયંગદેવ ચાર રસ્તા,
ઘાટલોરિયા, અમદાવાદ - ૩૮૦૦૬૧
મો.: ૭૭૭ ૯૦૫ ૭૫૪૧

ડિજિટલ માર્કેટિંગના સમુદ્રમાં લાંબું તરવા જેવું ખરું

- ખ્યાતિ જોશી

પ્રિય વિદ્યાર્થી મિત્રો,

દુનિયાભરમાં કોઈ પણ પ્રકારના વેપાર-ધંધાથી માંડી બીજા બધાં ક્ષેત્રોમાં ડિજિટલ માર્કેટિંગ વિના હવે કોઈને ચાલી શકે તેમ નથી એ જગજાહેર છે. વિશ્વના ઝડપી અને સતત વિકસતા લેન્ડસ્કેપમાં જો તમારે નક્કી કરેલા લક્ષ્યાંકો નિશ્ચિત સમયમાં હાંસલ કરવા છે તો ડિજિટલ માર્કેટિંગની મદદ લેવી અનિવાર્ય બની રહેશે. અત્યારના અને આવનારા ભવિષ્યમાં ડિજિટલ માર્કેટિંગ વિના કોઈને ચાલવાનું નથી તો વિદ્યાર્થી મિત્રોએ આ ક્ષેત્રે કારકિર્દી ઘડતરનો વિકલ્પ અપનાવવા જેવો ખરો.

ટેકનોલોજી અને ઇન્ટરનેટ પર વધતી જતી નિર્ભરતા બાદથી કંપનીઓ ગ્રાહકો સાથે વધુ સીધી અને અસરકારક રીતે જોડાવા માટે ડિજિટલ માર્કેટિંગ વ્યૂહરચના તરફ વળતી થઈ છે. ડિજિટલ માર્કેટિંગની ઉત્ક્રાંતિની વાત કરીએ તો - ડિજિટલ માર્કેટિંગ તેની શરૂઆતના સમયથી ખૂબ આગળ નીકળી ગયું છે, જેમાં ટેકનોલોજીની પ્રગતિ સાથે વ્યવસાયો તેમનાં ઉત્પાદનો અને સેવાઓને

પ્રોત્સાહન આપે છે. સરળ બેનર જાહેરાતોથી લઈને અત્યાધુનિક સોફ્ટવેરથી બનાવેલી આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ(એઆઈ) ડિઝાઇન-લૂક ધરાવતી જાહેરાતની ઝુંબેશે પ્રેક્ષકો સુધી પહોંચવા અને તેમની સાથે સંલગ્ન થવાની નવી શક્યતાઓ ખોલી છે જે અગાઉ ક્યારેય ન હતી.

પરંપરાગતથી ડિજિટલ સુધીનો સંક્ષિપ્ત ઇતિહાસ એવું કહે છે કે, પરંપરાગત રીતે માર્કેટિંગના પ્રયાસો પ્રિન્ટ, ટેલિવિઝન અને રેડિયો જેવા માધ્યમો પર કેન્દ્રિત હતા. ઇન્ટરનેટ અને સોશિયલ મીડિયાના ઉદય સાથે ડિજિટલ માર્કેટિંગ મોટાભાગના વ્યવસાયો માટે પ્રથમ પસંદગી બન્યું છે. સોશિયલ મીડિયા માર્કેટિંગથી લઈને ઇમેલ ઝુંબેશ સુધી શક્યતાઓ અનંત છે. ઓનલાઇન પ્લેટફોર્મની શક્તિનો લાભ લઈને વ્યવસાયો વિશાળ પ્રેક્ષકો સુધી પહોંચી શકે છે અને તેમની વેબસાઇટ્સ પર વધુ ટ્રાફિક લાવી શકે છે.

વિદ્યાર્થીઓ માટે ધોરણ-૧૦ અને ૧૨ બાદ આ ક્ષેત્રે અભ્યાસની વિશાળ તક છે. ધોરણ બાર સુધી

આર્ટ્સ, કોમર્સનો અભ્યાસ કરનારાઓ સીધા ડિજિટલ માર્કેટિંગમાં એમબીએના અભ્યાસક્રમમાં દાખલ થઈ શકે છે. આ માટે રાજ્યભરમાં અને રાજ્યની બહાર મહારાષ્ટ્ર, કર્ણાટક, દિલ્હીમાં અભ્યાસના સારા વિકલ્પો છે. દરેક ક્ષેત્રે શરૂઆતમાં સામાન્ય પગારધોરણ રહે છે તે પ્રકારે અહીં પણ છે. પાંચ વર્ષના અનુભવ બાદ આ ક્ષેત્રે તકની સંખ્યા વધવાની સાથે વિસ્તારની અનેક તક છે.

રોજગારીની તકો :

ડિજિટલ માર્કેટિંગના વિદ્યાર્થી પાસે કન્ટેન્ટ માર્કેટિંગ ક્ષેત્રે વિસ્તાર વધારવાની તક છે. કન્ટેન્ટ માર્કેટિંગ એ કોઈ પણ વ્યવસાયો માટે એક શક્તિશાળી સાધન છે. કન્ટેન્ટ માર્કેટિંગ નવા ગ્રાહકોને જોડવા માટેનું સૌથી આર્કષક સાધન છે. બ્લોગ પોસ્ટ્સથી લઈને સોશિયલ મીડિયા અપડેટ્સ સુધી, ઈન્ફોગ્રાફિક્સથી લઈને વીડિયો સુધી, કન્ટેન્ટ માર્કેટિંગ વ્યવસાયોને તેમના પ્રેક્ષકો સાથે કનેક્ટ થવા માટે અસંખ્ય વિકલ્પો પ્રદાન કરે છે.

વિદ્યાર્થીઓ ઈમેલ માર્કેટિંગ પણ વિચારી શકે છે. ઈમેલ માર્કેટિંગ એ ગ્રાહકો સુધી પહોંચવા અને ઉત્પાદનો અથવા સેવાઓને પ્રમોટ કરવાની સૌથી અસરકારક રીતો પૈકીની એક છે. આકર્ષક ઈમેલ્સ મોકલી વ્યવસાયો વેચાણે ચોક્કસ લક્ષ્યાંક સુધી લઈ જઈ શકે છે.

નિષ્ણાતો અને અભ્યાસુ કહે છે કે, નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૦માં ડિજિટલ માર્કેટિંગનું માર્કેટ ૧૯૯ અબજ રૂપિયાનું હતું. જ્યારે વર્ષ ૨૦૧૫માં આ માર્કેટ માત્ર ૪૭ અબજનું હતું. કોરોના મહામારી બાદથી દુનિયાભરમાં ડિજિટલાઈઝેશનમાં ઉછાળો આવતા ડિજિટલ માર્કેટિંગનું બજાર અને તેનું કદ વધ્યું છે. ચાલુ વર્ષના અંત સુધીમાં દેશમાં ડિજિટલ માર્કેટિંગનું કદ ૫૩૯ અબજ થશે. જે બે આંકડાના વૃદ્ધિદરને સૂચવે છે. આ આંકડા અપેક્ષા કરતાં થોડા વધુ છે તેની ના નહીં. પરંતુ જે પ્રકારે એઆઈની જાળ વધી રહી છે તે જોતાં ડિજિટલ માર્કેટિંગની દુનિયા

અત્યાર કરતાં જેટ ગતિએ વિસ્તાર અને સ્વીકાર પામશે તેમાં કોઈ શંકા નથી.

ડિજિટલ માર્કેટિંગમાં રોજગારીનાં ક્ષેત્રો :

- ઈમેલ માર્કેટિંગ
- કન્ટેન્ટ માર્કેટિંગ
- પે-પર ક્લીક માર્કેટિંગ
- વીડિયો માર્કેટિંગ
- ઈન્ફ્લુએન્સર માર્કેટિંગની દિશામાં આગળ વધવાની વિદ્યાર્થીઓ પાસે તક છે. ગ્લોબલ મીડિયાના અભ્યાસ મુજબ ફેસબુકના ૩૨૦ મિલિયન કરતા વધુ સક્રિય એકાઉન્ટધારકો ભારતીયો છે. ઈન્સ્ટા, વોટ્સએપ, ટેલીગ્રામ, યૂટ્યૂબ, એક્સના વપરાશકર્તાઓના આંકડાનો સરવાળો કોઈ પણ ધંધાર્થીને પોતાની પ્રોડક્ટના વેચાણ માટે ડિજિટલ માર્કેટિંગના વિચારને અમલમાં મૂક્યા વિના છૂટકો નથી.

અંતમાં, જે ધોરણ-૧૦ કે ૧૨ બાદ ડિજિટલ માર્કેટિંગનો ટૂંકા ગાળાના કોર્સ પછી કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છે છે તેઓ આ ક્ષેત્રે ઉમદા રોજગારી મેળવી શકશે. વ્યક્તિમાં છુપાયેલી કળા અને આવડતની પ્રતિભાને ચમકાવવાની તક આ ક્ષેત્રે વ્યાપક છે.

ખાનગી ઇન્સ્ટિટ્યૂટોમાં ટૂંકા ગાળાના અનેક કોર્સ ઉપલબ્ધ

આપણી આજબાજુ કમ્પ્યૂટર્સ ક્લાસિસનો રાફડો ફાટ્યો છે. પરંતુ વિદ્યાર્થીઓ, આપણે આ પ્રવાહથી ‘હટકે’ તરવાનું કામ કરવાનું છે. ખાનગી ક્લાસિસોમાં એકથી વધુ કોર્સ ચલાવવામાં આવતા હોય છે. આ ક્રિએટીવ ક્ષેત્રે આગળ વધનારાઓ માટે આ પ્રકારના ક્લાસીસમાં ટેકનિકને લોકો સુધી પહોંચાડવાના રસ્તાઓ એટલે કે સોફ્ટવેરને ચલાવવાનું શીખવવામાં આવે છે. ક્રિએટિવિટીના આઈડિયાના ખજાના ક્લાસિસમાં શીખવવામાં આવતા નથી. એ માત્ર અનુભવ અને કોઠાસૂઝથી ઊગશે. કન્ટેન્ટ લખાણ કઈ

રીતે અસરકારક બનાવવું, વીડિયો માર્કેટિંગ કઈ રીતે કરવું, ઇન્સ્ટા ઇન્ફ્યુએન્સર કઈ રીતે બનવું, ઇ-મેલ માર્કેટિંગ કઈ રીતે થાય તે શીખવાનાં છથી બાર માસમાં ટૂંકા ગાળાના અનેક અભ્યાસક્રમો ખાનગી ક્લાસીસોમાં શીખી શકાય છે. જેની સામાન્યતઃ રૂ. ૧૦થી ૪૦ હજાર ફી રહેતી હોય છે. આ સિવાય વિધિસર અભ્યાસ કરવા માટે કેટલીક ખાનગી કોલેજોમાં એમબીએ ઇન ડિજિટલ માર્કેટિંગનો અભ્યાસ દાખલ કર્યો છે. જેમાં પણ જોડાણ કરી ચોક્કસ કારકિર્દી બનાવી શકાય છે.

આ કોર્સમાં પ્રવેશ પ્રક્રિયા ખૂબ સરળ છે. કુલ બે પ્રકારના કોર્સ થાય છે.

૧. Advanced Certification in Digital Marketing (ACDM)

કોર્સનો સમયગાળો : ૪ મહિના

૨. Professional Certificate in Digital Marketing & Strategy (PCDMS)

કોર્સનો સમયગાળો : ૬ મહિના

કોર્સ પૂર્ણ કર્યા પછી નીચે મુજબનાં ક્ષેત્રોમાં નોકરી મળવાની શક્યતાઓ હોય છે.

- સોશિયલ મીડિયા એસોસિયેટ,
- એસ.ઈ.ઓ. એસોસિયેટ,

- કન્ટેન્ટ રાઈટર,
- ક્લાયન્ટ સર્વિસિંગ એસોસિયેટ,
- પેઈડ મીડિયા એસોસિયેટ,
- ડિજિટલ માર્કેટિંગ ઇન્ટરન.
- સોશિયલ મીડિયા ટીમ લીડ
- સિનિયર એસ.ઈ.ઓ. એસોસિયેટ
- પેપર ક્લિક એક્ઝીક્યુટિવ
- કેમ્પેઈન મેનેજર
- મીડિયા પ્લાનિંગ એસોસિયેટ
- પર્ફોર્મન્સ માર્કેટિંગ એસોસિયેટ

● સંસ્થાઓ :

- મુદ્રા ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ કમ્યુનિકેશન, અમદાવાદ <https://www.mica.ac.in>
- હાર્વર્ડ બિઝનેસ સ્કૂલ (ઓનલાઈન ક્લાસીસ) <https://online.hbs.edu>
- MTI પૂણે, મહારાષ્ટ્ર (Online) <https://admissions.mitsde.com>
- પારૂલ યુનિવર્સિટી, વડોદરા (Online) <https://www.paruluniversity.ac.in>

ડી-૮૦૧, અંકુર હાઈટ્સ, ડો. પાર્ક રોડ, સુભાષ ગાર્ડન પાછળ,
જહાંગીરપુરા, સુરત. મો-૮૮૭૮૬૪૦૬૬૦

ધોરણ-૧૦ પછી કૃષિના અભ્યાસક્રમોમાં કારકિર્દી

- પ્રાંજુલ મિશ્રા

ગુજરાત રાજ્યની કૃષિ યુનિવર્સિટીઓ (આણંદ, જૂનાગઢ, નવસારી અને સરદારકૃષિનગર)માં ચાલતા ધોરણ-૧૦ (એસ.એસ.સી.) પછીના પોલિટેકનિક કક્ષાના અભ્યાસક્રમોની સંક્ષિપ્ત માહિતી

ધોરણ-૧૦ (એસ.એસ.સી.) પછીના પોલિટેકનિક કક્ષાના અભ્યાસક્રમોની વિગત

પોલિટેકનિક અભ્યાસક્રમ	યુનિવર્સિટીનું નામ	કોલેજનું નામ	પ્રવેશ લાયકાત
એગ્રિકલ્ચર (૬ સેમેસ્ટર/૩ વર્ષ)	આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી, આણંદ	એસ.એમ.સી. પોલિટેકનિક ઈન એગ્રિકલ્ચર, આણંદ પોલિટેકનિક ઈન એગ્રિકલ્ચર, વસો	<ul style="list-style-type: none"> ● પ્રવેશ માટે પ્રવર્તમાન નિયમાનુસાર અરજદારે ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ GSEB અથવા માન્યતા પ્રાપ્ત બોર્ડ જેવા કે સેન્ટ્રલ બોર્ડ GSEB કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયન સ્કૂલ ઓફ સર્ટિફિકેટ એકઝામિનેશન બોર્ડ, નવી દિલ્હી, નેશનલ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઓપન સ્કૂલિંગ, આંતરરાષ્ટ્રીય શાળા, મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય શિક્ષણ બોર્ડ, દ્વારા લેવાયેલ ધોરણ-૧૦ની પરીક્ષા ગુજરાતી, વિજ્ઞાન અથવા વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી, સામાજિક વિજ્ઞાન, સમાજવિદ્યા અને અંગ્રેજી વિષયો સાથે ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલ શાળામાંથી અંગ્રેજી વિષય સાથે પાસ કરેલ હોય તો જ પ્રવેશ મળવાપાત્ર છે. ● B ગ્રૂપની પોલિટેકનિક (કૃષિ/બાગાયત/કોમ્પ્યુનિટી સાયન્સ એન્ડ ન્યુટ્રિશન) માટે સ્ટાન્ડર્ડ ગણિત તથા બેઝિક ગણિત વિષય સાથે પાસ કરેલ હોય તો જ પ્રવેશ મળવાપાત્ર છે. ● દિવ્યાંગજન તથા અનામત કેટેગરીના ઉમેદવારો માટે સરકારશ્રીના નિયમો મુજબ પ્રવેશ આપવામાં આવે છે.
	જૂનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી, જૂનાગઢ	પોલિટેકનિક ઈન એગ્રિકલ્ચર, ધારી પોલિટેકનિક ઈન એગ્રિકલ્ચર, સીદસર પોલિટેકનિક ઈન એગ્રિકલ્ચર, હળવદ	
	સરદારકૃષિનગર દાંતીવાડા કૃષિ યુનિવર્સિટી, સરદારકૃષિનગર	પોલિટેકનિક ઈન એગ્રિકલ્ચર, ડીસા પોલિટેકનિક ઈન એગ્રિકલ્ચર, ખેડબ્રહ્મા પોલિટેકનિક ઈન એગ્રિકલ્ચર, અમીરગઢ	
	નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી, નવસારી	પોલિટેકનિક ઈન એગ્રિકલ્ચર, ભરૂચ પોલિટેકનિક ઈન એગ્રિકલ્ચર, વ્યારા પોલિટેકનિક ઈન એગ્રિકલ્ચર, વઘઈ	
હોર્ટિકલ્ચર (૬ સેમેસ્ટર/૩ વર્ષ)	આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી, આણંદ	પોલિટેકનિક ઈન હોર્ટિકલ્ચર, વડોદરા	

	જૂનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી, જૂનાગઢ	પોલિટેકનિક ઈન હોર્ટિકલ્ચર, જૂનાગઢ	
	સરદારકૃષિનગર દાંતીવાડા કૃષિ યુનિવર્સિટી, સરદારકૃષિનગર	પોલિટેકનિક ઈન હોર્ટિકલ્ચર, જગુદણ	
	નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી, નવસારી	પોલિટેકનિક ઈન હોર્ટિકલ્ચર, નવસારી પોલિટેકનિક ઈન હોર્ટિકલ્ચર, પરીયા	
ન્યૂટ્રિશન એન્ડ કોમ્યુનિટી સાયન્સ (૬ સેમેસ્ટર/૩ વર્ષ)	સરદાર કૃષિનગર દાંતીવાડા કૃષિ યુનિવર્સિટી, સરદારકૃષિનગર	પોલિટેકનિક ઈન ન્યૂટ્રિશન એન્ડ કોમ્યુનિટી સાયન્સ, સરદારકૃષિનગર	

પોલિટેકનિક અભ્યાસક્રમ	યુનિવર્સિટીનું નામ	કોલેજનું નામ	પ્રવેશ લાયકાત
એગ્રિકલ્ચર એન્જિનિયરિંગ (૬ સેમેસ્ટર/૩ વર્ષ)	આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી, આણંદ	પોલિટેકનિક ઈન એગ્રિ. એન્જિ., દાહોદ	પ્રવેશ માટે પ્રવર્તમાન નિયમોનુસાર અરજદારે ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ GSEB અથવા માન્યતા પ્રાપ્ત બોર્ડ જેવા કે સેન્ટ્રલ બોર્ડ CBSC, કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયન સ્કૂલ ઓફ સર્ટિફિકેટ એકઝામીનેશન બોર્ડ, નવી દિલ્હી, નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઓપન સ્કૂલિંગ, આંતરરાષ્ટ્રીય શાળા, મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય શિક્ષણ બોર્ડ, દ્વારા લેવાયેલ ધોરણ-૧૦ની પરીક્ષા ગુજરાતી, વિજ્ઞાન અથવા વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી, સામાજિક વિજ્ઞાન, સમાજવિદ્યા અને અંગ્રેજી વિષયો સાથે ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલ શાળામાંથી અંગ્રેજી વિષય સાથે પાસ કરેલ હોય તો જ પ્રવેશ મળવાપાત્ર છે. ધોરણ-૧૦ માં છ-ગ્રૂપની પોલિટેકનિક (કૃષિ ઈજનેરી/ એગ્રો પ્રોસેસિંગ/ફૂડ ટેકનોલોજી એન્ડ ન્યૂટ્રિશન) માટે સ્ટાન્ડર્ડ ગણિત વિષય સાથે પાસ કરેલ હોય તો જ પ્રવેશ મળવાપાત્ર છે. દિવ્યાંગજન તથા અનામત કેટેગરીના ઉમેદવારો માટે સરકારશ્રીના નિયમો મુજબ પ્રવેશ આપવામાં આવે છે.
	નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી, નવસારી	પોલિટેકનિક ઈન એગ્રિ. એન્જિ., ડેડીયાપાડા	
	જૂનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી, જૂનાગઢ	પોલિટેકનિક ઈન એગ્રિ. એન્જિ., તરઘડીયા	
એગ્રો પ્રોસેસિંગ (૬ સેમેસ્ટર/૩ વર્ષ)	જૂનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી, જૂનાગઢ	પોલિટેકનિક ઈન એગ્રોપ્રોસેસિંગ, જૂનાગઢ	
ડિપ્લોમા ફૂડ ટેકનોલોજી એન્ડ ન્યૂટ્રિશન (૬ સેમેસ્ટર/૩ વર્ષ)	આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી, આણંદ	ફૂડ સાયન્સ એન્ડ હોમ ઈકોનોમીક્સ પોલિટેકનિક, આણંદ	

ફીનું ધોરણ :

છોકરાઓ માટે રૂ. ૧૦૨૦/- અને છોકરીઓ માટે રૂ. ૯૬૦/- પ્રતિ સેમિસ્ટર છે.

- પોલિટેકનિક અભ્યાસક્રમો માટે ધો.-૧૦ નું પરિણામ જાહેર થયા બાદ કૃષિ યુનિવર્સિટીઓની કોમન પ્રવેશની વેબસાઇટ <http://gsauca.in> અથવા <http://poly.gsauca.in> પર તથા અગ્રણી ગુજરાતી દૈનિક વર્તમાનપત્રોમાં પ્રવેશ અંગેની જાહેરાત પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે. ચારેય કૃષિ યુનિવર્સિટીઓમાં ચાલતા તમામ પોલિટેકનિક અભ્યાસક્રમો માટે ઓનલાઇન પ્રવેશ પદ્ધતિથી એક જ પ્રવેશ ફોર્મ ભરવાનું રહે છે.
- ઉપરોક્ત પોલિટેકનિક અભ્યાસક્રમોમાં કેન્દ્રીય ધોરણે પ્રવેશ આપવામાં આવે છે, તેથી મેરિટક્રમ મુજબ ગુજરાતની જે તે કૃષિ યુનિવર્સિટીમાં ચાલતા પોલિટેકનિક અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ મળવાપાત્ર છે. રાજ્ય કૃષિ યુનિવર્સિટી હસ્તકની દરેક પોલિટેકનિકની પ્રવેશ ક્ષમતા ૪૦ રાખવામાં આવેલ છે.
- આણંદ, નવસારી, સરદારકૃષિનગર, જૂનાગઢ કેન્દ્ર ખાતે સંપૂર્ણ સુવિધાયુક્ત યુનિવર્સિટી લાઇબ્રેરી પણ આવેલ છે, જેમાં દરેક વિદ્યાશાખાના વિદ્યાર્થીઓને અભ્યાસમાં જરૂરી એવાં પુસ્તકો, સામયિકો ઉપલબ્ધ છે. આ ઉપરાંત ઈન્ટરનેટ ફેસેલિટી સાથેની ઈ-લાઇબ્રેરી તથા લેંગ્વેજ લેબ પણ ઉપલબ્ધ છે.
- તમામ પોલિટેકનિક અભ્યાસક્રમો અંગ્રેજી માધ્યમમાં ચલાવવામાં આવે છે. પ્રવેશ માટે ગુજરાત સરકારના ધારાધોરણો મુજબ પ્રવેશની લઘુત્તમ લાયકાત તથા અનામત બેઠકો રાખવામાં આવે છે. પોલિટેકનિક ઈન

એગ્રિકલ્ચર તથા પોલિટેકનિક ઈન હોર્ટિકલ્ચર કોર્સમાં ખેડૂતપુત્રો/ પુત્રીઓને મેરિટમાં વધારાના ૫ ટકા ઉમેરવામાં આવે છે. તમામ અભ્યાસક્રમોમાં કન્યાઓને ટ્યૂશન ફી તથા હોસ્ટેલ ફીમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવે છે.

- ઉપરોક્ત દરેક અભ્યાસક્રમમાં હોસ્ટેલમાં રહેવું ફરજિયાત છે. દરેક પોલિટેકનિક માટે સુવિધાયુક્ત હોસ્ટેલ ઉપલબ્ધ છે. હોસ્ટેલ મેનેજમેન્ટ માટે રેકટરની સીધી દેખરેખ હેઠળ ભોજનાલયની વ્યવસ્થા ઉપલબ્ધ છે.
- વિદ્યાર્થીઓના શારીરિક અને માનસિક સ્વાસ્થ્ય માટે વિશાળ સ્પોર્ટ્સ કોમ્પ્લેક્સ બનાવવામાં આવેલ છે. જેમાં ક્રિકેટ ગ્રાઉન્ડ, વોલીબોલ ગ્રાઉન્ડ, ખોખો ગ્રાઉન્ડ, બાસ્કેટબોલ ગ્રાઉન્ડ, જિમનેશિયમ, ટેબલ ટેનિસ અને બેડમિન્ટન કોર્ટ તથા ઈન્ડોર ગેઈમ્સ માટે પણ પૂરતી સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ છે. આવી રમતોમાં આંતર યુનિવર્સિટી કક્ષાની સ્પર્ધાઓ યોજવામાં આવે છે. આ ઉપરાંત એનએસએસ યુનિટો દ્વારા વિદ્યાર્થીઓમાં સેવા, સમર્પણ અને રાષ્ટ્રભાવનાનું ઘડતર પણ કરવામાં આવે છે.
- સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો, વક્તૃત્વ સ્પર્ધાઓ કે અન્ય સમારંભો માટે સુવિધાયુક્ત ઓડિટોરિયમ ઉપલબ્ધ છે.
- ગુજરાત રાજ્યની કૃષિ યુનિવર્સિટીઓમાં ચાલતા વિવિધ પોલિટેકનિક કક્ષાના અભ્યાસક્રમો પૂર્ણ કર્યા બાદ નીચે મુજબ રોજગારીની તકો રહેલી છે
- આ ઉપરાંત વધારાની માહિતી માટે www.aau.in અને www.gsauca.inની મુલાકાત લેવી અથવા નીચેના નંબર પર સંપર્ક કરવો.

● રોજગારીની તકો :

સરકારી ક્ષેત્રે	ખાનગી ક્ષેત્રે
કૃષિ અને બાગાયત	
<ul style="list-style-type: none"> ● કેન્દ્ર સરકાર તથા રાજ્ય સરકારના વિભાગો ● કૃષિ યુનિવર્સિટીઓ, કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્રો ● રાજ્ય સરકારના ખેતીવાડી વિભાગ, બાગાયત વિભાગ ● રાજ્ય બીજ નિગમ ● રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો, સહકારી બેંકો, સહકારી સંસ્થાઓ ● વીમા કંપનીઓ, ઈફકો, કૃભકો, જીએસએફસી, જીએનએફસી, એન.જી.ઓ., આત્મા પ્રોજેક્ટ, જી.જી. આર.સી. વગેરે 	<ul style="list-style-type: none"> ● પેસ્ટિસાઈડ કંપનીઓ, ફર્ટિલાઈઝર કંપનીઓ, સીડ કંપનીઓ ● માઈક્રોઈરિગેશનનાં સાધનો બનાવતી કંપનીઓ ● ફૂડ પ્રોસેસિંગ અને ફૂડ એક્સપોર્ટ કરતી કંપનીઓ ● લેન્ડસ્કેપ એન્ડ ગાર્ડનિંગ સેક્ટર ● એગ્રિ ક્લીનિક, એગ્રિ બિઝનેસ સેન્ટર, એગ્રો સર્વિસ સેન્ટર વગેરે. ● સજીવ ખેતી તેમજ પ્રાકૃતિક ખેતી માટેના ઈનપુટ બનાવનાર કંપનીઓ

સરકારી ક્ષેત્રે	ખાનગી ક્ષેત્રે
કૃષિ ઈજનેરી	
<ul style="list-style-type: none"> ● કેન્દ્ર સરકાર તથા રાજ્ય સરકારના વિભાગો ● કૃષિ યુનિવર્સિટીઓ, કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્રો ● ખાનગી બેંકો, સહકારી સંસ્થાઓ ● વીમા કંપનીઓ, એન.જી.ઓ., આત્મા પ્રોજેક્ટ, જી.જી.આર.સી. વગેરે 	<ul style="list-style-type: none"> ● માઈક્રોઈરિગેશનના સાધનો બનાવતી કંપનીઓ ● ટ્રેક્ટર તથા તેને સંલગ્ન સાધનો (ખેત ઓજારો) બનાવતી વિવિધ કંપનીઓ ● ફૂડ પ્રોસેસિંગ અને ફૂડ એક્સપોર્ટ કરતી કંપનીઓ

આ ઉપરાંત વધારાની માહિતી માટે www.aau.in અને www.gsauca.inની મુલાકાત લેવી અથવા નીચેના નંબર પર સંપર્ક કરવો.

ક્રમ	યુનિવર્સિટીનું નામ	હોદ્દો	ફોન નં.
૧	આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી-૩૮૮૧૧૦	મદદનીશ કુલસચિવ(એકેડેમિક)	૦૨૬૯૨-૨૬૪૪૬૨
૨	જૂનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી-૩૬૨૦૦૧	મદદનીશ કુલસચિવ(એકેડેમિક)	૦૨૮૫-૨૬૭૨૦૮૦-૯૦
૩	નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી- ૩૮૬૪૫૦	મદદનીશ કુલસચિવ(એકેડેમિક)	૦૨૬૩૭-૨૮૨૭૮૬
૪	સરદારકૃષિનગર દાંતીવાડા કૃષિ યુનિવર્સિટી-૩૮૫૫૦૬	મદદનીશ કુલસચિવ(એકેડેમિક)	૦૨૭૪૮-૨૭૮૨૨૯

માહિતી નિયામકની કચેરી,
જિ. આણંદ.

અગત્યની વેબસાઈટ્સ

CEPT University	www.cept.ac.in
NIFT Gandhinagar	www.nift.ac.in
NID	www.nid.edu
Dhirubhai Ambani Institute - Gandhinagar	www.daiict.ac.in
Dhannashi Desai University - Nadiad	www.ddu.ac.in
NIRMA University	www.ninnauni.ac.in
Institute of Teachers Education - Gandhinagar	www.iite.ac.in
National Law University - Gandhinagar	www.gnlu.ac.in
Ahrnedabad Management Association	www.amaindia.org
Indian Institute of Management	www.iirnahd.ernetin
Physical Research Laboratory	www.prl.res.in
PDEU Gandhinagar	www.pdpu.ac.in

Universities of Gujarat State :

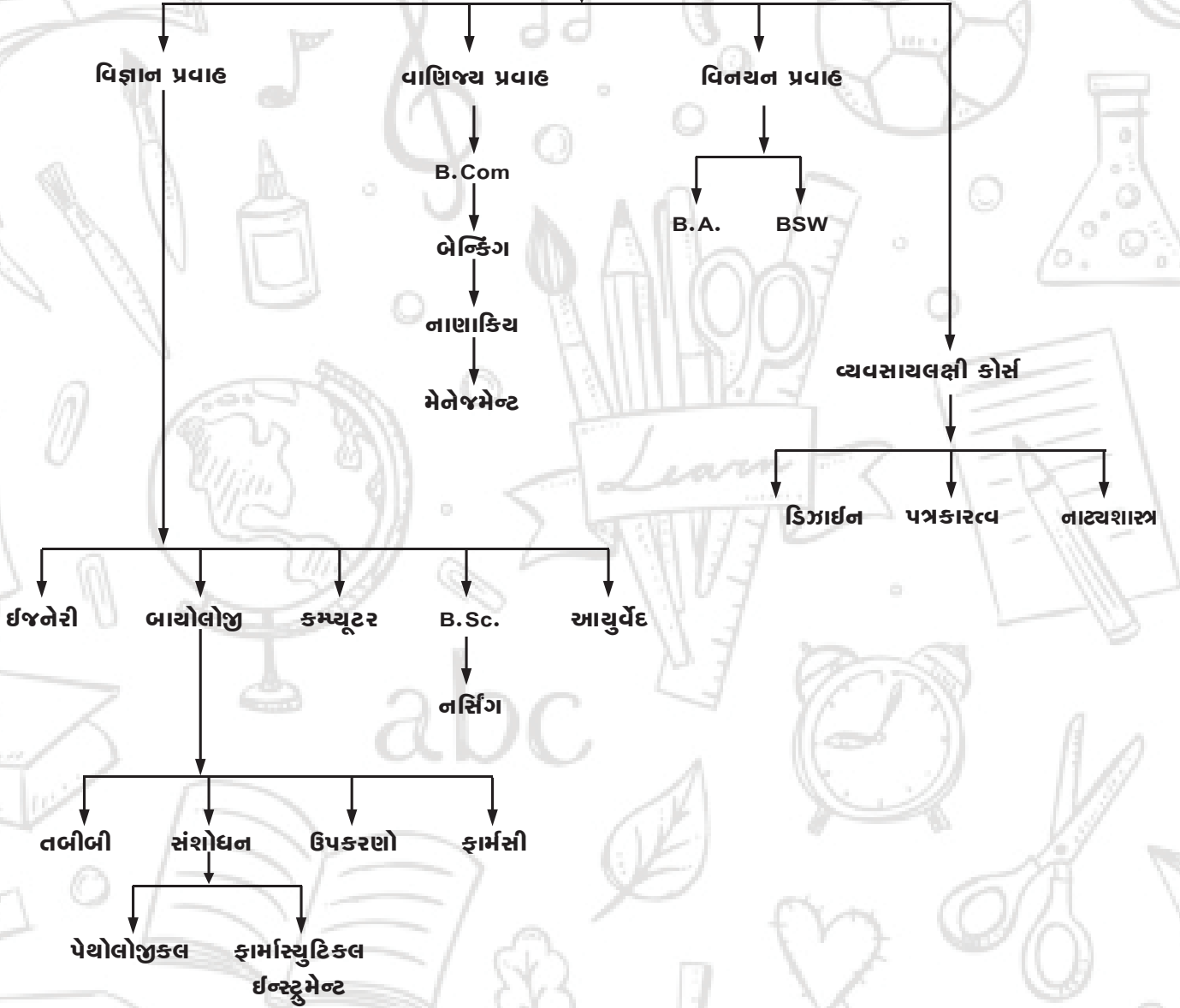
Bhavnagar University, Bhavnagar	www.mkbhavani.cdu.in
Veer Narmad South Gujarat University, Surat	www.sgu.emet.in
Nirma University, Ahmedabad	www.ninnauni.ac.in
Saurashtra University, Rajkot	www.saurashtrauniversity.edu
Ganpat University, Mehsana	www.ganpatuniversity.ac.in
Hemchandracharya North Gujarat University, Patan	www.ngu.ac.in
Sardar Patel University, Vallabh Vidhyanagar	www.spuvvn.edu
Maharaja Sayajirao University, Baroda	www.msubaroda.ac.in
Gujarat University	www.gujaratuniversity.org.in
Gujarat Vidyapith, Ahmedabad	www.gujaratvidyapith.org
Gujarat Agriculture University, Dantiwada	www.sday.edu.in
Gujarat Ayurved University, Janinagar	www.ayurveduniversity.com
Anand Agriculture Univesity, Anand	www.aau.in
Junagadh Agriculture University, Junagadh	www.jau.in
Navsari Agriculture University, Navsari	www.nau.in
Sardar Vallabhbhai National Institute & Tecnology ,Surat	www.svnitac.in
Centre for Environmental Planning & Technology, Ahmedabad	www.cept.ac.in
Rashtriya Raksha Shakti University	www.rru.ac.in
Swarnim Gujarat Sports University	www.sgsu.gujarat.gov.in
National Forensic Science University	www.nfsu.ac.in

Councils of India :

University Grant Commission, New Delhi.	www.ugc.ac.in
National Assessment & Accreditation Council, New Delhi	www.naacindia.org
Dental Council of India, New Delhi	www.dciindia.org
Medical Council of India, New Delhi	www.mciindia.org
All India Council of Technical Education, New Delhi	www.aicte-india.org
National Council for Teacher Education, Bhopal	www.ncte-in.org
Bar Council of India, New Delhi	www.barcouncilofindia.nic.in
Bar Council of Gujarat, Gandhinagar	www.barcouncilofgujaratorg
Pharmacy Council of India, New Delhi	www.pci.nic.in
Distance Education Council, New Delhi	www.ugc.ac.in
Central Council for Indian Medicine, New Delhi	www.ccindia.org
Indian Council for agricultural Research, New Delhi	www.icar.org.in

ધોરણ-૧૨ પછીના વિકલ્પો

ધોરણ-૧૨ પછીના અભ્યાસક્રમો

- તમામ પ્રવાહમાં સ્નાતક બાદ અનુસ્નાતક તથા પછી Ph.D. કરી શકાય છે.
- પરંપરાગત અભ્યાસક્રમો સિવાય વ્યવસાયલક્ષી અભ્યાસક્રમોમાં પણ ઉજ્જવળ કારકિર્દી બની શકે છે.
- વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં તબીબ ઉપરાંત તબીબી સાધનોનું નિર્માણ, દવાઓ અને રોગનિયંત્રણ ક્ષેત્રે સંશોધનનું પણ વિશાળ ક્ષેત્ર ઉપલબ્ધ છે.

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	વિષય	લેખક	પેજ
૧	ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ પછીના કારકિર્દીના વિકલ્પો	- કુલસુમબહેન ઘાંચી	૫૧
૨	ધોરણ-૧૨ સાયન્સ પછી મેડિકલ/પેરા-મેડિકલ ક્ષેત્રે કારકિર્દી	- ડૉ. ભાવેશ મોદી	૫૫
૩	ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ પછીના ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગ, ડિગ્રી/ડિપ્લોમા ફાર્મસીના અભ્યાસક્રમો	- પ્રો. (ડૉ.) નિલય એન. ભૂખારી	૭૮
૪	એન્જિનિયરિંગ ક્ષેત્રે કારકિર્દીની ઉપલબ્ધ તકો	- ડૉ. ઉમંગ પરમાર	૯૧
૫	આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સના ક્ષેત્રે ઉજ્જવળ સંભાવનાઓ	- ચાંદની ગોકાણી	૧૨૮
૬	સાયબર સુરક્ષા: તમારા ડિજિટલ ભાવિને નિયંત્રિત કરો	- અમન વેરસીયા	૧૩૬
૭	કલાઉડ કોમ્પ્યુટિંગ પ્રોફેશનલ્સની ભારે માંગ	- કિશન જોશી	૧૩૮
૮	NFSUમાં સાયબર સિક્યોરિટી અને ડિજિટલ ફોરેન્સિક અંગેનું આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાનું શિક્ષણ	- ધર્મેશ દવે	૧૪૦
૯	આયુર્વેદ ક્ષેત્રે કારકિર્દી	- ડૉ. અશોક ચાવડા	૧૪૨
૧૦	કન્ટેન્ટ ક્રિએટર પણ એક મજાની કારકિર્દી	- દેવાંગ ભટ્ટ	૧૪૪
૧૧	સમાજસેવાના ક્ષેત્રે પ્રાપ્ય તકો	- વિકાસ વર્તુળ ટ્રસ્ટ	૧૪૭
૧૨	ડિજિટલ મીડિયા: ન્યૂ ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે કારકિર્દીની તકો	- પ્રા. પુનિતા હર્ણે	૧૫૦
૧૩	ધીરુભાઈ અંબાણી ઇન્સ્ટિટ્યૂટમાં અભ્યાસની તકો	- સિદ્ધાર્થ સ્વામિનાથન	૧૫૪
૧૪	દિવ્યાંગોની કારકિર્દી ઘડતું વીઆરસી ભવન	- પરવેઝ આલમ	૧૬૪
૧૫	ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ રૂરલ મેનેજમેન્ટ આણંદ (IRMA)	- નિત્યાબેન ત્રિવેદી	૧૬૭
૧૬	જ્ઞાન સંપાદનનું વિશાળ કેન્દ્ર : સેન્ટ્રલ યુનિવર્સિટી ઓફ ગુજરાત	- ડૉ. બળદેવ પ્રજાપતિ	૧૬૮
૧૭	ગણપત યુનિવર્સિટી, ખેરવામાં ચાલતા કોર્સની માહિતી	- પ્રો. ભીખેશ ભટ્ટ	૧૭૪
૧૮	ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઇન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી, રિસર્ચ એન્ડ મેનેજમેન્ટ (IITRAM)	- જયેશ પટેલ	૧૭૮
૧૯	ઈજનેરી કૌશલ્ય નિર્માણ માટે CEPT	- મોના ગલસર	૧૭૯
૨૦	AMAના વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમોની ઝલક	- ઉન્મેષ દીક્ષિત	૧૮૬
૨૧	પત્રકારત્વમાં કારકિર્દી ઘડવામાં નવી તક આપતો અભ્યાસક્રમ: MA માસ કમ્યુનિકેશન એન્ડ ફોરેન્સિક જર્નાલિઝમ	- પ્રણવ દવે	૧૯૧
૨૨	રાષ્ટ્રીય રક્ષા યુનિવર્સિટીના વિવિધ અભ્યાસક્રમની જાણકારી	- કુમાર સબ્યસાચી	૧૯૩
૨૩	ગણપત યુનિવર્સિટી : યુવી પટેલ કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગનો મર્યન્ટ નેવી ઓફિસર કેડરનો અભ્યાસક્રમ	- પ્રો. ભીખેશ ભટ્ટ	૨૦૪
૨૪	ડેરી અને ફૂડ ઇન્ડસ્ટ્રીઝમાં ઉજ્જવળ કારકિર્દી	- ડૉ. ગૌરાંગ દવે	૨૦૭
૨૫	એથિકલ હેકિંગ ક્ષેત્રે કારકિર્દીનું નિર્માણ	- કુંતલ નિમાવત	૨૧૧
૨૬	પંડિત દીનદયાળ એનર્જી યુનિવર્સિટી (પીડીઈયુ)	- મુકુન્દ શુક્લ	૨૧૪
૨૭	જનસંપર્કના પ્રત્યેક માધ્યમમાં જોડાવા માટેના અભ્યાસક્રમ અને વ્યવસાયની તકો	- ડૉ. શિરીષ કાશીકર	૨૧૭
૨૮	“ડ્રોન્સની પાંખો પર ઊડતું ભારત : સીડેકના કોર્સમાં ડ્રોન ટેકનોલોજીમાં ઉજ્જવળ તકો”	- જગદીશ પટેલ	૨૨૦
૨૯	સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટીના કાર્યરત અભ્યાસક્રમો	- પ્રો. ડૉ. નિરંજન પટેલ	૨૨૩
૩૦	સ્વર્ણિમ ગુજરાત સ્પોર્ટ્સ યુનિવર્સિટી	- વાય. પી. જોશી	૨૨૫
૩૧	કૃષિ યુનિવર્સિટીના ધોરણ-૧૨ પછીના અભ્યાસક્રમો	- સુશીલ કિશ્ચિયન	૨૩૦
૩૨	ભાઈકાકા યુનિવર્સિટીના વિવિધ અભ્યાસક્રમો	- જનક ઠેશિયા	૨૩૬
૩૩	ફાઈનાન્સિયલ એનાલિસ્ટમાં કરિયર : એક શ્રેષ્ઠ વિકલ્પ	- કિશન જોશી	૨૪૨
૩૪	ગતિ શક્તિ વિશ્વવિદ્યાલય : કારકિર્દી ઘડતરનો ઉમદા વિકલ્પ	- શ્રેયા સાઠે	૨૪૪

ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ પછીના કારકિર્દીના વિકલ્પો

- કુલસુમબહેન ઘાંચી

ધોરણ- ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં ફિઝિક્સ, કેમેસ્ટ્રી, બાયોલોજી, મેથ્સ તથા અંગ્રેજી અને અન્ય ભાષા જેવા વિષયો સાથે અભ્યાસ કરવાનો હોય છે. વિજ્ઞાનપ્રવાહની માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડની પરીક્ષા સાથે બી- ગ્રૂપ માટે NEET - UG / GUJCET તથા એ- ગ્રૂપ માટે JEE (MAINS) / GUJCET / NATA (આર્કિટેક્ટ) પરીક્ષા પણ આપવાની રહે છે. આ પરીક્ષાના પરિણામના મેરિટના આધારે પ્રવેશ મોટા ભાગના કોર્સમાં કેન્દ્રીયકૃત પધ્ધતિથી આપવામાં આવે છે. આ ઉપરાંત ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહના વિદ્યાર્થીઓએ પોતે જે તે વિષયો સાથે અભ્યાસ કરતા હોય તે વિષયોને લાગુ પડતી અખિલ ભારતીય ધોરણે લેવાતી પ્રવેશ કસોટીઓ આપી હોય તેમાં પણ મેરિટમાં

આવવા પ્રયત્ન કરી પ્રવેશ મેળવવા પ્રયત્નશીલ બનવું અત્યંત જરૂરી છે. આ પ્રવેશ કસોટીઓ જેવી કે NEET - UG, JEE (MAINS), JEE (ADVANCE), NATA, પ્રિ-વેટરનરી (AIPVT) વગેરે.

ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ પછીના અભ્યાસક્રમોને નીચે મુજબ વર્ગીકૃત કરી શકાય. ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહના ગ્રૂપ-એ, ગ્રૂપ-બી તથા ગ્રૂપ-એબી સાથે અભ્યાસ કર્યા બાદ નીચે મુજબના અભ્યાસક્રમો પ્રાપ્ય છે.

(૧) મેડિકલ & એલાઈડના અભ્યાસક્રમો (૨) ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગના અભ્યાસક્રમો (૩) આર્કિટેકચર (૪) ફાર્મસી અભ્યાસક્રમો (૫) કૃષિક્ષેત્રના અભ્યાસક્રમો (૬) ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમો (૭) શિક્ષણ ક્ષેત્રે (૮) સ્નાતક અભ્યાસક્રમો (૯) અન્ય

(૧) મેડિકલ & એલાઈડના અભ્યાસક્રમો

ક્રમ	અભ્યાસક્રમનું નામ		અભ્યાસક્રમની મુદત
1	MBBS	બેચલર ઓફ મેડિસીન, બેચલર ઓફ સર્જરી	4.5 + 1
2	BDS	બેચલર ઓફ ડેન્ટલ સર્જરી	4 + 1
3	BAMS	બેચલર ઓફ આયુર્વેદિક મેડિસીન એન્ડ સર્જરી	4.5 + 1
4	BHMS	બેચલર ઓફ હોમિયોપેથિક મેડિસીન એન્ડ સર્જરી	4.5 + 1

એલાઈડ અભ્યાસક્રમો (૧) BPT : બેચલર ઓફ ફિઝિઓથેરાપી (૨) B.sc Nursing : બેચલર ઓફ સાયન્સ નર્સિંગ (૩) BOP : બેચલર ઓફ ઓર્થોટિક્સ & પ્રોસ્થેટિક્સ (૪) BO : બેચલર ઓફ ઓપ્ટોમેટ્રી (૫) BASLP : બેચલર ઓફ ઓડિયોલોજી એન્ડ સ્પીચ લેંગ્વેજ પેથોલોજી (૬) BOT : બેચલર ઓફ ઓક્યુપેશનલ થેરાપી (૭) BNYS : બેચલર ઓફ નેચરોપેથી & યોગિક સાયન્સ (૮) GNM : જનરલ નર્સિંગ મીડવાઈફરી (ડિપ્લોમા કોર્સ) (૯) ANM : ઓકઝીલરી નર્સિંગ મીડવાઈફરી (ડિપ્લોમા કોર્સ) વગેરે

(૨) ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગના અભ્યાસક્રમો :

ભારતમાં આવેલ IITs, NITs, IIITs, GFTIs B.E./ B.Tech જેવા એન્જિનિયરિંગ અભ્યાસક્રમમાં JoSSA (Joint Seat Allocation Authority) એડમિશન કમિટી દ્વારા આયોજિત JEE (Advanced) અને JEE(Main)ના આધારે પ્રવેશ આપવામાં આવે છે.

ગુજરાતની એકમાત્ર ગાંધીનગરમાં આવેલ IIT (ઈન્ડિયન ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી)માં ફક્ત JEE(Advanced)ના ઓલ ઇન્ડિયા રેન્ક આધારિત પ્રવેશ મળે છે.

સુરતમાં આવેલ સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી (SVNIT)માં JEE (Main)ના ઓલઈન્ડિયા રેન્ક આધારિત પ્રવેશ મળે છે.

એન્જિનિયરિંગમાં વિવિધ વિષયો :

સિવિલ એન્જિનિયરિંગ, ઇલેક્ટ્રીકલ એન્જિનિયરિંગ, મિકેનીકલ એન્જિનિયરિંગ, કમ્પ્યુટર, ઇલેક્ટ્રોનિક્સ & કોમ્યુનિકેશન, ઇન્ફોર્મેશન & કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી, ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટેશન & કંટ્રોલ, કેમિકલ, એન્વાયરમેન્ટ એન્જિનિયરિંગ, પેટ્રોલિયમ એન્જિનિયરિંગ, કમ્પ્યુટર સાયન્સ & એન્જિનિયરિંગ, એરોનોટિકલ એન્જિનિયરિંગ, ઇન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી, ઇલેક્ટ્રોનિક્સ, પાવર ઇલેક્ટ્રોનિક્સ, ઇલેક્ટ્રિકલ & ઇલેક્ટ્રોનિક્સ એન્જિનિયરિંગ, બાયો - મેડિકલ & ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટેશન ટેકનોલોજી, બાયો - મેડિકલ એન્જિનિયરિંગ, બાયો ટેકનોલોજી, મેકાટ્રોનિક્સ, પ્રોડક્શન એન્જિનિયરિંગ, કન્સ્ટ્રક્શન ટેકનોલોજી & મેનેજમેન્ટ, ઇન્ડસ્ટ્રિયલ એન્જિનિયરિંગ, ઓટોમોબાઇલ એન્જિનિયરિંગ, પ્લાસ્ટિક ટેકનોલોજી, મેટલર્જી, રબર ટેકનોલોજી, ટેક્સટાઇલ એન્જિનિયરિંગ, ટેક્સટાઇલ પ્રોસેસિંગ, ટેક્સટાઇલ ટેકનોલોજી, ફૂડ પ્રોસેસિંગ ટેકનોલોજી, ઇરિગેશન & વોટર મેનેજમેન્ટ વગેરે

એડમિશન કમિટી ફોર પ્રોફેશનલ કોર્સિસ (ACPC), એલ.ડી કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ - નવરંગપુરા, અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૫ વેબસાઇટ : www.jacpcldce.ac.in & www.gujacpc.nic.in

(૩) આર્કિટેકચર :

ગુજરાતમાં આવેલ કોલેજમાં આર્કિટેકચરના કોર્સમાં પ્રવેશ માટેની સમિતિ ACPC (એડમિશન કમિટી ફોર પ્રોફેશનલ કોર્સિસ) એ નિર્ધારિત કરેલ સમયમર્યાદામાં ઓનલાઇન રજિસ્ટ્રેશન www.gujacpc.nic.in વેબસાઇટ પર કરવાનું રહે છે.

પ્રવેશ સમિતિ સરનામું :-

ACPC (એડમિશન કમિટી ફોર પ્રોફેશનલ કોર્સિસ)

એલ. ડી. કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ કેમ્પસ, નવરંગપુરા, અમદાવાદ- ૩૮૦૦૧૫

વેબસાઇટ :- www.gujacpc.nic.in & www.jacpcldce.ac.in

પ્રવેશ પરીક્ષા :-

NATA / JEE (Mains)

ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલ વિવિધ સંસ્થાઓમાં આર્કિટેકચર માટે નીચે મુજબના કોર્સ ઉપલબ્ધ છે.

પ્રવેશ યોગ્યતા :-

૧. બેચલર ઓફ આર્કિટેકચર B.Arch	ઉમેદવારે માન્ય બોર્ડમાંથી ધોરણ- ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં PCMનાં ૫૦% ગુણ તથા NATAમાં માન્ય સ્કોર
૨. બેચલર ઓફ કન્સ્ટ્રક્શન ટેકનોલોજી BCT	ઉમેદવાર માન્ય બોર્ડમાંથી ધોરણ- ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં ફરજિયાત વિષયોમાં ભૌતિકશાસ્ત્ર અને ગણિત તેમજ વૈકલ્પિક વિષય રસાયણશાસ્ત્ર/જીવવિજ્ઞાન/બાયોટેકનો/કન્સ્ટ્રક્શન ઉપરાંત જે તે શૈક્ષણિક વર્ષમાં JEE (Main)
૩. બેચલર ઓફ ઇન્ટીરિયર ડિઝાઇન BID	ધોરણ- ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં ફરજિયાત વિષયોમાં ભૌતિકશાસ્ત્ર અને ગણિત તેમજ વૈકલ્પિક વિષય તરીકે રસાયણશાસ્ત્ર/જીવવિજ્ઞાન/બાયોટેકનો/કમ્પ્યુટર ઉપરાંત NATAમાં માન્ય સ્કોર
૪. બેચલર ઓફ આર્કિટેકચર એન્ડ ઇન્ટીરિયર ડિઝાઇન	ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં લઘુત્તમ ગુણ સાથે પાસ અને NATAમાં માન્ય સ્કોર અથવા ટેકનિકલ રાજ્ય પરીક્ષા બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય કે યુનિવર્સિટીમાંથી ડિપ્લોમા (૧૦ + ૩) પેટર્નની કોઈ પણ બ્રાન્ચમાં ફરજિયાત વિષય ગણિત વિષયમાં લઘુત્તમ ૫૦% ગુણ તદઉપરાંત NATAમાં માન્ય સ્કોર

(૪) ફાર્મસી અભ્યાસક્રમો :

(૧) બેચલર ઓફ ફાર્મસી (B.Pharm) (૨) ડિપ્લોમા ઇન ફાર્મસી (D.Pharm) ફાર્મસીના પ્રથમ વર્ષમાં પ્રવેશ માટે પ્રવેશ વર્ષના શૈક્ષણિક વર્ષ દરમિયાન GUJ - CAT પરીક્ષા આપેલ હોવી જોઈએ.

વેબસાઇટ : www.jacpcldce.ac.in & www.gujacpc.nic.in

(૫) કૃષિક્ષેત્રના અભ્યાસક્રમો :

પ્રોગ્રામ કેટેગરી-૧	પ્રોગ્રામ કેટેગરી-૨	પ્રોગ્રામ કેટેગરી-૩
બી.એસસી. (ઓનર્સ) એગ્રિકલ્ચર	બી.ટેક (એગ્રિકલ્ચર એન્જિનિયરિંગ)	બી.એસસી. (ઓનર્સ)
બી. એસસી (ઓનર્સ) હોર્ટિકલ્ચર	બી.ટેક. (ફૂડ ટેકનોલોજી)	કોમ્યુનિટી સાયન્સ
બી. એસસી. (ઓનર્સ) ફોરેસ્ટ્રી	બી.ટેક. (રિન્યૂએબલ એનર્જી એન્ડ એનવાયરમેન્ટલ એન્જિનિયરિંગ)	બી.એસસી. (ઓનર્સ)
બી. ટેક (બાયોટેકનોલોજી)	બી.ટેક. (એગ્રિકલ્ચરલ ઇન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી)	ફૂડ ન્યુટ્રિશન એન્ડ ડાયેટિક્સ

ઉપરોક્ત તમામ અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ માટે ગુજકેટ પાસ કરવી જરૂરી છે.

ગ્રૂપ : A / B / AB માટે અભ્યાસક્રમ B.Tech (Agril.I.T.)

ગ્રૂપ : A / B માટેનો અભ્યાસક્રમ : B.Sc (Hons.) હોમ સાયન્સ એન્ડ ન્યુટ્રીશન

ગ્રૂપ : B / AB માટેનો અભ્યાસક્રમ :વેટરનરી સ્નાતક : બી.વી.એસ.સી & એ.એચ. (B.V.Sc & A.H)

વધુ માહિતી માટે નીચે મુજબનો સંપર્ક કરવો

ક્રમ	યુનિવર્સિટીનું નામ	વેબસાઈટ
૧	સરદાર કૃષિ યુનિવર્સિટી - દાંતીવાડા, તા.પાલનપુર, જિ: બનાસકાંઠા	www.sdau.edu.in
૨	નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી - નવસારી	www.nau.in
૩	જૂનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી - જૂનાગઢ	www.jau.in
૪	આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી - આણંદ	www.aau.in
૫	કામધેનુ કૃષિ યુનિવર્સિટી - અમરેલી, કોલેજ ઓફ ડેરી સાયન્સ	https://www.ku-guj.org

(૬) ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમો :

ધોરણ- ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં ઓછા ગુણ મેળવેલ તથા ધોરણ- ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં નાપાસ થનાર વિદ્યાર્થી માટે આઈ.ટી.આઈ.ના તથા ડિપ્લોમાના અભ્યાસક્રમો (ધોરણ-૧૦ પછી) ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ પાસ કરેલ વિદ્યાર્થી પ્રવેશ મેળવી શકે છે. રાજ્યમાં આવેલી પોલિટેકનિક કોલેજોમાં જુદા જુદા એન્જિનિયરિંગના અભ્યાસક્રમો પ્રાપ્ય છે. જેમાં કેમિકલ, સિવિલ, માઈનિંગ, પ્લાસ્ટિક, કમ્પ્યુટર, મિકેનિકલ, ઇલેક્ટ્રિકલ, પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજી, સિરામિક ટેકનોલોજી, આર્કિટેચર, મેટલર્જી, ટેક્સટાઈલ, મેન્યુફેક્ચરિંગ, ટેક્સટાઈલ પ્રોસેસિંગ, ઇલેક્ટ્રોનિક્સ અને કોમ્યુનિકેશન, ઇન્ફર્મેશન

ટેકનોલોજી, ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટેશન એન્ડ કન્ટ્રોલ એન્જિનિયરિંગ, પાવર ઇલેક્ટ્રોનિક્સ, મેકાટ્રોનિક્સ, ફેબ્રિકેશન ટેકનોલોજી, ઓટો મોબાઈલ એન્જિનિયરિંગ પ્લાસ્ટિક એન્જિનિયરિંગ, ફેબ્રિકેશન ટેકનોલોજી વગેરે વિષયોમાં ડિપ્લોમાં અભ્યાસક્રમ પ્રાપ્ય છે.

(૭) શિક્ષણ ક્ષેત્રે :

પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયામકશ્રી, શિક્ષણ વિભાગ- ગુજરાત સરકાર દ્વારા D.El.Edના અભ્યાસક્રમો ગુજરાતમાં આવેલ અધ્યાપન મંદિર /સંસ્થાઓ/કોલેજોમાં ઉપલબ્ધ છે

પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયામકશ્રીની કચેરી,

ગાંધીનગરની જાહેરાતના અનુસંધાને www.gujarat-education.gov.in ઉપર ઓનલાઇન અરજી કરવાની રહેશે. કેન્દ્રીયકૃત પ્રવેશ પ્રક્રિયા છે.

(૮) સ્નાતક અભ્યાસક્રમો :

ધોરણ- ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ પછી બી. એસ. સી., બેચલર ઓફ સાયન્સની ડિગ્રીનો ત્રણ વર્ષનો અભ્યાસક્રમ છે. યુનિવર્સિટી સંલગ્ન સાયન્સ કોલેજોમાં અભ્યાસક્રમ ઉપલબ્ધ છે. નીચેના વિષયોમાં બી.એસસી. થઈ શકે. ફિઝિક્સ, કેમેસ્ટ્રી, મેથ્સ, બોટની, જિઓલોજી, માઈક્રોબાયોલોજી, બાયોટેકનોલોજી, બાયોકેમેસ્ટ્રી, આંકડાશાસ્ત્ર, કમ્પ્યુટર સાયન્સ, ઈન્ડસ્ટ્રિયલકેમેસ્ટ્રી, ઈલેક્ટ્રોનિક્સ, એન્વાયરમેન્ટ સાયન્સ, એનાલિટિકલ કેમેસ્ટ્રી, ઈન્ફર્મેશન સાયન્સ પોલીમર કેમેસ્ટ્રી, એપ્લાઈડ કેમેસ્ટ્રી, ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટેશન સાયન્સ વગેરેનો સમાવેશ થાય છે.

(૯) અન્ય :

સંરક્ષણ ક્ષેત્રે ઈન્ડિયન આર્મી, ઈન્ડિયન નેવી અને ઈન્ડિયન એરફોર્સના અભ્યાસક્રમ છે. NDAની પરીક્ષા દ્વારા પુનાની ખડકવાસલા ખાતે આવેલી કોલેજમાં પ્રવેશ મેળવી શકાય છે. આ ઉપરાંત એમ.બી.એ. તથા એમ.એસ.સી., સી.એ. એન્ડ આઈ.ટી.નાં ઈન્ટિગ્રેટેડ અભ્યાસક્રમ હોટલ એન્ડ ટૂરિઝમ મેનેજમેન્ટ, બી.એસસી. હોસ્પિટાલિટી એન્ડ હોટલ એડમિનિસ્ટ્રેશન વગેરેમાં પ્રવેશ મેળવી અભ્યાસ કરી શકાય છે. હોટલ મેનેજમેન્ટની પ્રવેશ કસોટી, NIFT તથા NID, ૧૦ + ૩ ટેકનિકલ એન્ટ્રી સ્કીમ હેઠળ પ્રવેશ કસોટી દ્વારા પ્રવેશ મેળવી શકાય છે. આ ઉપરાંત મશીન એન્જિનિયરિંગના અભ્યાસક્રમ, આઈ. ટી. ક્ષેત્રે ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્પ્યુનિકેશન ટેકનોલોજીનો ચાર વર્ષનો અભ્યાસક્રમ, ઈન્ફર્મેશન એન્ડ ટેકનોલોજી કોમ્પ્યુનિકેશન,

ટેલિકોમ્પ્યુનિકેશન, મલ્ટિમીડિયા ટેકનોલોજી વગેરે અભ્યાસક્રમ ઉપલબ્ધ છે. આર્ટિફિશિઅલ ઈન્ટેલીજન્સ, ડેટા સાયન્સ, મશીન લર્નિંગ, એક્ચ્યુરિયલ સાયન્સ વગેરે.

કમ્પ્યુટર અને મેનેજમેન્ટ ક્ષેત્રે મળતા અભ્યાસક્રમો :

ધોરણ- ૧૨ સાયન્સ પાસ કરેલ વિદ્યાર્થી કમ્પ્યુટર અને મેનેજમેન્ટ ક્ષેત્રના અભ્યાસક્રમમાં જોડાઈને પોતાની સુંદર કારકિર્દી બનાવી શકે છે.

- (૧) બેચલર ઓફ બિઝનેસ એડમિનિસ્ટ્રેશન કોર્સ બી.બી.એ.
- (૨) માસ્ટર ઓફ બિઝનેસ એડમિનિસ્ટ્રેશન કોર્સ એમ.બી.એ.
- (૩) બેચલર ઓફ કમ્પ્યુટર એપ્લીકેશન કોર્સ - બી.સી.એ.
- (૪) માસ્ટર ઓફ કમ્પ્યુટર એપ્લીકેશન કોર્સ - એમ.સી.એ.
- (૫) બી.એસસી.(આઈ.ટી.), એમ.એસસી.(આઈ.ટી.) તેમજ એમ.એસ.સી. (આઈ. ટી.) ઈન્ટિગ્રેટેડ ફોર્મ.
- (૬) પાંચ વર્ષનો એમ. બી. એ. ઈન્ટિગ્રેટેડ કોર્સ.

નોંધ:- પ્રસ્તુત લેખમાં આપેલ વિગતો જાણકારી અને દિશાસૂચન માટે છે. તેને આખરી ન ગણતા ચોક્કસ અને આખરી માહિતી માટે જે તે સંસ્થાનો સંપર્ક સાધવો તેમજ પ્રવેશ ફોર્મ સાથે અપાતી માહિતી પુસ્તિકા તથા ફોર્મ સાથેની સૂચનાનો અભ્યાસ કરવો જરૂરી છે..

વ્યવસાયી માર્ગદર્શન સંસ્થા
રાયખડ - અમદાવાદ. ફોન નંબર-૦૭૯૨૨૫૩૮૪૯૩૯

ધોરણ-૧૨ સાયન્સ પછી મેડિકલ/ પેરા-મેડિકલ ક્ષેત્રે કારકિર્દી

- ડૉ. ભાવેશ મોદી

વર્તમાન સમયમાં દરેક માતા- પિતાને પોતાનાં સંતાનોની તથા વિદ્યાર્થીને પોતાના ભાવી કારકિર્દીના પ્રશ્નો સતાવતા હોય છે. ઘણી વાર યોગ્ય માહિતીના અભાવે પણ માતા-પિતા કે વિદ્યાર્થી કારકિર્દી અંગે યોગ્ય નિર્ણય લઈ શકતા નથી. ધોરણ-૧૨ સાયન્સ ફિઝિક્સ, કેમેસ્ટ્રી અને બાયોલોજી સાથે એટલે કે બી ગ્રૂપ સાથે પાસ થનાર વિદ્યાર્થીઓને મેડિકલ/પેરા-મેડિકલ ક્ષેત્રે પ્રવેશ મળી શકે છે. ધોરણ ૧૨ સાયન્સ પાસ (બી ગ્રૂપ) કર્યા પછી મોટાભાગના વિદ્યાર્થીઓના મનમાં એક પ્રશ્ન આવે છે કે હવે શું કરવું?

મેડિકલ ક્ષેત્ર ખૂબ પરિશ્રમ માંગી લે તેવી લાઈન છે. માનવીના આરોગ્ય સાથે જોડાયેલું ફિલ્ડ હોવાથી સમાજની અપેક્ષા પણ ઊંચી હોય છે. આર્થિક તથા સામાજિક મોભો ખૂબ વધુ હોય છે. આ લાઈનમાં પૈસા તથા માન બંને મળે છે, પરંતુ તેની સામે આ ફિલ્ડને સંપૂર્ણ સમર્પિત બનીને જીવવાની તૈયારી રાખનાર વ્યક્તિ જ સફળતાની ટોચને સર કરી શકે છે. ઝડપી અને ચોક્કસ નિર્ણય અર્થાત્ ક્રિક અને પરફેક્ટ ડિસિઝન પાવર એક સર્જનની મોટી લાક્ષણિકતા બની રહે છે. બીજા અભ્યાસક્રમોની સરખામણીમાં આ અભ્યાસક્રમ વધુ સમય માંગે છે, ખર્ચાળ પણ છે તેમજ કમાવાની શરૂઆત બીજી કારકિર્દીની સાપેક્ષે મોડી થાય છે. એલોપથી તબીબી પ્રેક્ટિસની સિસ્ટમ છે જે રોગના નિદાન અને સારવાર અને પરંપરાગત, પુરાવા-આધારિત ઉપચારાત્મક પગલાં (જેમ કે દવાઓ અથવા શસ્ત્રક્રિયા)ના ઉપયોગ પર ભાર મૂકે છે.

જો આપે બી ગ્રૂપ રાખ્યું હોય તો ડૉક્ટર બનવા સિવાય પણ ઘણા વિકલ્પો આપની પાસે ઉપલબ્ધ છે. આ બહુ મોટું ક્ષેત્ર છે, જેમાં MBBS અને BDS ઉપરાંત પણ આયુર્વેદ, હોમિયોપથી, વેટરનરી, નર્સિંગ, સાયન્સ કોર્સ (B.Sc.), પેરામેડિકલ અભ્યાસક્રમો અને અન્ય અભ્યાસક્રમોનો સમાવેશ થાય છે. જેની સંક્ષિપ્ત વિગતો

નીચે મુજબ છે:

એલોપથી કોર્સ:

- **MBBS** : બેચલર ઓફ મેડિસિન બેચલર ઓફ સર્જરી : એલોપથી ડૉક્ટર
- **BDS** : બેચલર ઓફ ડેન્ટલ સર્જરી : દાંતના ડૉક્ટર
- **આયુષ (AYUSH: Ayurved Unani Sidhdh Homeopathy) કોર્સ** :
- **BAMS** : બેચલર ઓફ આયુર્વેદિક મેડિસિન અને સર્જરી : આયુર્વેદ વૈદ્ય
- **BHMS** : બેચલર ઓફ હોમિયોપથી મેડિસિન અને સર્જરી : હોમિયોપથી નિષ્ણાત

પેરા-મેડિકલ કોર્સ :

- **BPT** : બેચલર ઓફ ફિઝિયોથેરાપી : કસરતના નિષ્ણાત
- **BOT** : બેચલર ઓફ ઓક્યુપેશનલ થેરાપી : ઓક્યુપેશનલ થેરાપીના સ્નાતક
- **BO** : બેચલર ઓફ ઓપ્ટોમેટ્રી : આંખ અને દૃષ્ટિની તપાસના સ્નાતક

- **BASLP** : બેચલર ઓફ ઓડિયોલોજી અને સ્પીચ -લેંગ્વેજ પેથોલોજી: સાંભળવા અને બોલવાની ચિકિત્સાના સ્નાતક
- **BPO** : બેચલર ઓફ પ્રોસ્થેટિક્સ અને ઓર્થોટિક્સ: કૃત્રિમ હાથ પગ અને અન્ય સાધનોના સ્નાતક
- **BNYS** : બેચલર ઓફ નેચરોપેથી અને યોગિક સાયન્સ: કુદરતી સારવાર અને યોગના સ્નાતક

નર્સિંગનો કોર્સ :

- **BSc Nursing** : બીએસસી નર્સિંગ
- **GNM** : જનરલ નર્સિંગ એન્ડ મિડવાઈફરી
- **ANM** : ઓકિલરી નર્સિંગ એન્ડ મિડવાઈફરી

ફાર્મસીનો કોર્સ :

- **B. Pharm** : બેચલર ઓફ ફાર્મસી : ફાર્મસીસ્ટ (આ કોર્સ એ અને બી બંને ગ્રૂપના વિદ્યાર્થીઓ કરી શકે છે.)

MBBS/BDS/BAMS/BHMS અને BPTમાં એડમિશન મેળવવા એક જ ફોર્મ ભરવાનું હોય છે. જેની વધુ માહિતી <https://www.medadmgujarat.org/ug/home.aspx> પરથી મળશે.

પેરા-મેડિકલ અને નર્સિંગ કોર્સ માં એડમિશન માટેની વિશેષ માહિતી <https://www.medadmgujarat.org/ga/home.aspx> પરથી મળશે.

ગુજરાતની મેડિકલ કોલેજની યાદી (સીટની સંખ્યા અને ફી સાથે) (2023 - 2024)

MEDICAL COLLEGES SEAT INTAKE & TUITION FEES 2023-24 (https://www.medadmgujarat.org/)						
Sr. No.	Institute Name	Type	Total Seats	Tuition Fees 2023-24		
				Govt.Quota (in Lakhs)	Management Quota (in Lakhs)	NRI Quota (in US dollar/ Lakhs)
1	B. J. Medical College, Ahmedabad	GOVT	250	0.25	
2	Government Medical College, Vadodara	GOVT	250	0.25		
3	Shri M.P. Shah Government Medical College, Jamnagar	GOVT	250	0.25		
4	Government Medical College, Surat	GOVT	250	0.25		
5	Pandit Deendayal Upadhyay Medical College, Rajkot	GOVT	200	0.25		
6	Government Medical College Bhavnagar	GOVT	200	0.25		
7	GMERS Medical College, Sola, Ahmedabad	SFI	200	3.30	9.075	22000\$
8	GMERS Medical College, Gotri, Vadodara	SFI	200	3.30	9.075	22000\$
9	GMERS Medical College, Gandhinagar	SFI	200	3.30	9.075	22000\$
10	GMERS Medical College, Dharpur, Patan	SFI	200	3.30	9.075	22000\$
11	GMERS Medical College, Valsad	SFI	200	3.30	9.075	22000\$
12	GMERS Medical College, Junagadh	SFI	200	3.30	9.075	22000\$
13	GMERS Medical College, Himmatnagar	SFI	200	3.30	9.075	22000\$
14	GMERS Medical College, Vadnagar	SFI	200	3.30	9.075	22000\$
15	Smt. N.H.L. Municipal Medical College, Ahmedabad	SFI	250	5.93	18.250	27000\$
16	Narendra Modi Medical College, Ahmedabad	SFI	200	7.31	18.400	27000\$

17	Surat Municipal Institute of Medical Education & Research (SMIMER), Surat	SFI	250	7.65	14.820	27000\$
18	Pramukh Swami Medical College, Karamsad	SFI	150	8.70	16.100	30000\$
19	C.U. Shah Medical College, Surendranagar	SFI	100	6.26	15.000	23 Lakh
20	Gujarat Adani Institute of Medical Sciences, Bhuj	SFI	150	6.65	17.900	25 Lakh
21	GCS Medical College and Research Center, Ahmedabad	SFI	150	8.60	15.400	24000\$
22	Parul Institute of Medical Science and Research, Po: Limda, Ta: Waghodiya, Dist: Vadodara	SFI	150	8.25	15.750	25000\$
23	Banas Medical College & research Institute, Palanpur	SFI	200	7.65	16.000	35 Lakh
24	Zyodus Medical College and Hospital, Dahod	SFI	200	7.65	16.000
25	Dr. N.D. Desai Faculty of Medical Science and Research, Nadiad	SFI	150	7.85	15.000	30000\$
26	Nootan Medical College and Research Centre, Visnagar	SFI	150	7.85	15.000	21 Lakh
27	Dr. M.K. Shah Medical College & Research Centre, Ahmedabad	SFI	250	8.65	16.000	35000\$
28	Shantabaa Medical College, Amreli	SFI	200	6.85	15.000	21 LAKH
29	National Modern Medical Education and Research Institute (Government Medical College), Silvasa, Dadra & Nagar Haveli	GOV	8	0.60	-	-
30	Dr Kiran C Patel Medical College & Research Institute, Bharuch	SFI	200	6.85	15.000	22.5 LAKH
31	GMERS Medical College Porbandhar, GNM Nursing School, Subrata Road, MG road, Porbanadar	SFI	100	3.30	9.075	22000\$
32	GMERS Medical College Godhra, Govt. Endgineering College, Chhabnagar, Godhra-Lunavada Highway, Godhra	SFI	100	3.30	9.075	22000\$
33	GMERS Medical College Rajpipla, Govt. Ayurved College, Nr. Jakatanaka, Vadia Palace, Ambikanagar, Rajpipla	SFI	100	3.30	9.075	22000\$
34	GMERS Medical College Morbi, Gibson Middle High School, Opp. Railway Station, Morbi	SFI	100	3.30	9.075	22000\$
35	GMERS Medical College Navsari, Adarsh Nivashi Shala, Khambhlay, Navsari	SFI	100	3.30	9.075	22000\$
36	SAL institute of Medical Sciences, Ahmedabad	SFI	150	8.65	16.000	29000\$
37	Swaminarayan Institute of Medical Sciences & Research, Kalol, Gandhinagar	SFI	150	8.25	15.750	25000\$
38	Ananya College of Medicine & Research, Kalol, Gandhinagar	SFI	150	8.25	15.750	26000\$
39	Kiran Medical College, Surat	SFI	150	8.65	16.000	20 LAKH
40	All India Institute Of Medical Sciences (AIIMS), Khanderi, Para Pipaliya, Rajkot.*	GOVT	50	0.05856	-	-
TOTAL			6858			
SFI= Self-Financed Institute, AIQ Seats= All India Quota Seat, GQ Seats= Government Quota Seats, MQ Seats= Management Quota Seats, NRI Seats= Non Resident India Seats						

* ભારતની બધી મેડિકલ કોલેજના એડમિશન અંગેની વધુ વિગતો માટે: <https://mcc.nic.in/>

મેડિકલ-ડેન્ટલમાં પ્રવેશ માટે NEET ફરજિયાત છે. MBBSનો અભ્યાસક્રમ સાડા પાંચ વર્ષનો છે જેમાં સાડા ચાર વર્ષ અભ્યાસ અને એક વર્ષ ઈન્ટર્નશિપ હોય છે, જેનો અભ્યાસક્રમ નીચે મુજબ છે:

MBBS Year	Duration	Subjects
1 st year	13 months	Anatomy, Physiology, Biochemistry
2 nd year	13 months	Pathology, Microbiology, Pharmacology
3 rd year	10.5 months	Community Medicine (PSM), Forensic Medicine and Toxicology
4 th year	17.5 months	General Medicine, General Surgery, Obstetrics and gynaecology, Paediatrics, ENT, Ophthalmology etc.
Internship	12 months	Internship in hospital setting

MBBS પછી કારકિર્દીની તકો:

1. MBBS અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ કર્યા પછી, તબીબી વિદ્યાર્થીઓ NMC (National Medical Commission) પાસેથી મેડિકલ પ્રેક્ટિસ માટે નોંધણી નંબર મેળવી શકે છે અને કોઈ પણ પ્રતિષ્ઠિત હોસ્પિટલમાં પ્રેક્ટિસ કરી શકે છે.
2. MBBS અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ કર્યા પછી પોતાનું ક્લિનિક પણ ખોલી શકે છે અને તબીબી કુશળતાનો ઉપયોગ કરી શકે છે.
3. મેડિકલ વિદ્યાર્થીઓ જાહેર સેવા આયોગની પરીક્ષાઓ (UPSC/GPSC) (<https://upsc.gov.in/examinations/>) (<https://gpsc.gujarat.gov.in/>) માટે પણ અરજી કરી શકે છે અને

સરકારી નોકરી મેળવી સકારાત્મક રીતે દેશની સેવા કરી શકે છે.

4. MBBS પછી, વિદ્યાર્થીઓ મેડિકલ આઈટી કંપનીઓ, નેનોટેકનોલોજી અને મેડિકલ રોબોટિક્સમાં તેમની કારકિર્દી શરૂ કરી શકે છે. જો તેઓ સોફ્ટવેર ડેવલપમેન્ટમાં રસ ધરાવતા હોય તો તેઓ મેડિકલ ટ્રાન્સક્રિપ્શન સેવાઓમાં પણ જોડાઈ શકે છે અથવા કોઈ પણ પ્રતિષ્ઠિત પેઢીમાં સોફ્ટવેર પ્રોગ્રામર તરીકે કામ કરી શકે છે.
5. મેડિકલ વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ ફાર્માસ્યુટિકલ કંપનીઓમાં ક્લિનિકલ રિસર્ચ ઓફિસર તરીકે કામ કરી શકે છે.

MBBS પછી ઉચ્ચ અભ્યાસની તકો:

- **MD અથવા MSનો કોર્સ :**
ત્રણ વર્ષ રેગ્યુલર અભ્યાસ કરીને અનુસ્નાતક M.D., M.S. વિગેરેમાં સ્પેશ્યાલિસ્ટ તરીકે ઉચ્ચ અભ્યાસ થઈ શકે છે. તેના પછી પણ આગળ અભ્યાસ કરવા ઈચ્છતા ઉમેદવારો માટે સુપર સ્પેશ્યાલિસ્ટ ન્યુરો સર્જન, હાર્ટ સર્જન વગેરે બની શકાય છે. MBBS પૂર્ણ કર્યા બાદ M.D., M.S, કે સુપર સ્પેર્યાલિસ્ટ બનવા માટે ઓલઈન્ડિયા લેવલે લેવાતી એન્ટ્રન્સ ટેસ્ટ પાસ કરવી પડે છે. પી.જી. માટેની લિમિટેડ સીટ્સ હોવાથી એન્ટ્રન્સ ટેસ્ટને પાસ કરવો પડે છે.
- **DNB કોર્સ :**
ડિપ્લોમેટ ઓફ નેશનલ બોર્ડ (DNB) (<https://>

natboard.edu.in/) એ પોસ્ટ-ગ્રેજ્યુએટ માસ્ટર્સ ડિગ્રી છે જે MD/MS ડિગ્રી છે જે ત્રણ વર્ષની રેસિડન્સી પૂર્ણ કર્યા પછી ભારતમાં નિષ્ણાત ડોક્ટરોને આપવામાં આવે છે. DNB અભ્યાસક્રમો ચલાવવામાં આવે છે અને તેમની પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ રેસિડન્સી સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ કરવા પર ભારત સરકારના આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ મંત્રાલય (MOHFW) (<https://www.mohfw.gov.in/>) હેઠળની સ્વાયત્ત શૈક્ષણિક સંસ્થા, નેશનલ બોર્ડ ઓફ એક્ઝામિનેશન્સ (NBE), નવી દિલ્હી દ્વારા ડિગ્રી એનાયત કરવામાં આવે છે.

- MBA/MHA in હોસ્પિટલ મેનેજમેન્ટ: મુંબઈમાં ટાટા ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ સોશિયલ સાયન્સિઝ (<https://www.tiss.edu/>) હોસ્પિટલ એડમિનિસ્ટ્રેશનના કોર્સમાં બેચલર ડિગ્રી પછી એડમિશન મળે છે. રાજસ્થાનમાં BITS પિલાની (<https://www.bits-pilani.ac.in/>) દ્વારા MBBS ડોક્ટરો માટે કોરસપોન્ડન્સ પ્રકારનો હોસ્પિટલ મેનેજમેન્ટનો કોર્સ ચલાવવામાં આવે છે. જેમાં ગુજરાતમાં આવેલી IIPH ગાંધીનગર (<https://iiphg.edu.in/>) જેવી ખ્યાતનામ સંસ્થામાં MHA (માસ્ટર ઓફ હોસ્પિટલ એડમિનિસ્ટ્રેશન)નો અભ્યાસ થઈ શકે છે.
- IIT ખડગપુરમાં માસ્ટર ઇન મેડિકલ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી (MMST) : MBBS સ્નાતકો માટે ત્રણ વર્ષનો પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ પ્રોગ્રામ. સંસ્થા દ્વારા (<http://www.smst.iitkgp.ac.in/>) લેવામાં આવતી કમ્પ્યુટર આધારિત કસોટીના આધારે પસંદગી કરવામાં આવે છે.
- MPH (માસ્ટર ઓફ પબ્લિક હેલ્થ): પબ્લિક હેલ્થ સર્વિસમાં આ કોર્સ તેમાં ભણનાર વિદ્યાર્થીઓને વ્યાપક વિકાસની તકો ઉપલબ્ધ કરાવે છે અને આ ક્ષેત્ર વ્યક્તિને સમુદાયથી પ્રયોગશાળા સુધી લઈ જાય છે. આ કોર્સમાં રુચિ ધરાવનારા લોકો ગરીબો તેમજ સમાજના વંચિતોની મદદ કરી શકે છે અને દેશના સમગ્ર જાહેર આરોગ્યને સ્વસ્થ રાખવામાં પોતાનું યોગદાન આપી શકે છે. જેમાં

ગુજરાતમાં આવેલી IIPH ગાંધીનગર (<https://iiphg.edu.in/>) જેવી ખ્યાતનામ સંસ્થામાં MPH (માસ્ટર ઓફ પબ્લિક હેલ્થ)નો અભ્યાસ થઈ શકે છે.

● Research :

મોટાભાગના તબીબી વિદ્યાર્થીઓ MBBS પછી તબીબી ક્ષેત્રમાં સંશોધન કરવાનું પસંદ કરે છે. આવી ઘણી સંશોધન સંસ્થાઓ છે જે ક્લિનિકલ અને પેરામેડિકલ ક્ષેત્રોમાં ફેલોશિપ, PhD (પીએચડી) અને MSc (એમએસસી) ડિગ્રી પ્રદાન કરે છે.

● સંશોધનની સંસ્થાઓ :

- ICMR (ઇન્ડિયન કાઉન્સિલ ફોર મેડિકલ રિસર્ચ) (<https://www.icmr.gov.in/>)
- RGCBS (રાજીવ ગાંધી સેન્ટર ફોર બાયોટેકનોલોજી) (<https://www.rgcb.res.in/>)
- CCMB (સેલ્યુલર અને મોલેક્યુલર બાયોલોજી સેન્ટર) (<https://www.ccmb.res.in/>)
- TIFR (ટાટા ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ફંડામેન્ટલ રિસર્ચ) (<https://www.tifr.res.in/>)
- NIMHANS (નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ મેડિકલ હેલ્થ એન્ડ ન્યુરોસાયન્સ) (<https://nimhans.ac.in/>)

મેડિકલ અથવા પેરા-મેડિકલ કરીને તમે માત્ર તમારું ભવિષ્ય જ સુધારી શકતા નથી, પરંતુ સેવા સંબંધિત વ્યવસાય અપનાવીને સામાજિક કાર્યોમાં પણ મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવી શકો છો. કોરોના જેવી વૈશ્વિક મહામારીએ દુનિયાને મેડિકલ અને પેરા-મેડિકલ ક્ષેત્રની મહત્તા સમજાવી છે. માત્ર ડોક્ટર બનીને જ નહીં પરંતુ ઉપરોક્ત કોઈ પણ ક્ષેત્રમાં નિષ્ણાત બનીને આપણે દેશ અને સમાજની ઉત્તમ સેવા કરી શકીએ છીએ.

મેડિકલ અને પેરા-મેડિકલ એ એવું ક્ષેત્ર છે જ્યાં પૈસા અને પ્રતિષ્ઠાની સાથે સાથે પુણ્ય અને સંતોષની કમાણી કરવાની તક આપણને મળે છે. આપ જે પણ ક્ષેત્રમાં આગળ વધો તેમાં ઉત્તમ બનીને આપનું સર્વશ્રેષ્ઠ યોગદાન આપી શકો એ જ શુભેચ્છાઓ.

સંકલન કર્તા : ડૉ. ભાવેશ મોદી, ડૉ. મોહિત મકવાણા અને ડૉ. રીમા શાહ, ઓલ ઇન્ડિયા ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ મેડિકલ સાયન્સ (AIIMS) પારાપીપળીયા, ખંડેરી, રાજકોટ-૩૬૦૧૧૦

Institutiewise Last Rank of UG-2023																									
Inst. Label	Inst. Name	OPEN				SC				ST				SE				EW							
		Neet Percentile	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO	Neet Score	Neet Percentile	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO	Neet Score	Neet Percentile	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO	Neet Score	Neet Percentile	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO					
SMC - IQ	Surat Municipal Institute of Medical Education & Research (SWIMER) Surat	96.724	547	65548	2690	90.9116	433	184629	7470	424	69.5468	228	618755	16263	1115	95.1154	510	99188	4107	1448	96.4364	540	72640	2932	836
SMC - MQ	Surat Municipal Institute of Medical Education & Research (SWIMER) Surat	92.1306	453	160137	6579	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0
SMC - NQ	Surat Municipal Institute of Medical Education & Research (SWIMER) Surat	--	--	--	99999	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0
KMED - GQ	Pramukhswarni Medical College Karamsad	95.4437	517	92427	3823	92.2485	455	157724	6491	323	75.112	266	505252	14357	688	94.1989	491	117637	4921	1748	95.0252	508	101384	4218	1231
KMED - MQ	Pramukhswarni Medical College Karamsad	90.8483	432	185641	7499	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0
KMED - NQ	Pramukhswarni Medical College Karamsad	--	--	--	99999	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0
CUMED - GQ	C. U. Shah Medical College Surendranagar	96.4791	541	71294	2871	92.9885	468	142868	5975	281	77.0675	281	467075	13759	571	96.0643	531	80064	3260.2	1119.2	96.2723	536	75414	3046	869
CUMED - MQ	C. U. Shah Medical College Surendranagar	91.0371	435	181877	7380	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0
CUMED - NQ	C. U. Shah Medical College Surendranagar	--	--	--	99999	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0
BHUMED - GQ	Gujarat Adani Institute of Medical Sciences Bhuj	96.2723	536	75282	3038	92.7145	463	147931	6156	294	73.7433	256	532508	14876	796	96.016	530	80651	3277	1127	96.1868	534	77464	3131	898
BHUMED - MQ	Gujarat Adani Institute of Medical Sciences Bhuj	86.6112	374	272110	9855	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0
BHUMED - NQ	Gujarat Adani Institute of Medical Sciences Bhuj	--	--	--	99999	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0
GCSMED - GQ	GCS Medical College Ahmedabad	96.2279	535	76565	3096	93.2659	473	136601	5701	257	77.0675	281	465009	13732	567	95.0719	509	100186	4156	1470	96.016	530	80965	3286	938
GCSMED - MQ	GCS Medical College Ahmedabad	92.9885	468	142680	5960	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0
GCSMED - NQ	GCS Medical College Ahmedabad	57.4772	165	861812	99999	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0
PRMED - GQ	Parul Institute Of Medical Sciences & Research Post. Limda Dist. Vadodra	93.8357	484	125174	5237	91.0371	435	181747	7377	412	73.1709	252	546375	15089	855	93.1552	471	138869	5804	2114	93.5244	478	131217	5471	1593
PRMED - MQ	Parul Institute Of Medical Sciences & Research Post. Limda Dist. Vadodra	87.0174	379	265616	9651	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0
PRMED - NQ	Parul Institute Of Medical Sciences & Research Post. Limda Dist. Vadodra	--	--	--	99999	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0
PUMED - GQ	Banas Medical College & Research Institute Palanpur	95.1154	510	99498	4125	91.2882	439	177699	7238	395	73.4482	254	539823	14997	832	94.0911	489	119495	4994	1787	94.6467	500	108905	4543	1348
PUMED - MQ	Banas Medical College & Research Institute Palanpur	87.189	381	260209	9575	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0
PUMED - NQ	Banas Medical College & Research Institute Palanpur	--	--	--	99999	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0
ZYMED - GQ	Zybus Medical College and Hospital Dahod	94.6467	500	108898	4542	91.2882	439	177465	7235	394	74.2817	260	521843	14657	753	93.9918	487	122415	5119	1842	94.3481	494	114488	4785	1417
ZYMED - MQ	Zybus Medical College and Hospital Dahod	86.6112	374	271600	9840	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0
ZYMED - NQ	Zybus Medical College and Hospital Dahod	--	--	--	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0
NDMED - GQ	Dr. N. D. Desai Faculty of Medical Science and Research Nadiad	95.5748	520	89996	3710	91.8968	449	164322	6748	345	75.6366	270	493807	14177	655	94.8819	505	103758	4316	1525	95.4876	518	91695	3789	1109
NDMED - MQ	Dr. N. D. Desai Faculty of Medical Science and Research Nadiad	90.6572	429	189887	7630	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0
NDMED - NQ	Dr. N. D. Desai Faculty of Medical Science and Research Nadiad	--	--	--	99999	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0
VISMED - GQ	Nootan Medical College & Research Centre Visnagar	94.8354	504	104870	4356	91.6013	444	170068	6965	360	73.8805	257	530371	14830	789	94.2507	492	116876	4894	1737	94.6467	500	108788	4534	1344
VISMED - MQ	Nootan Medical College & Research Centre Visnagar	89.6482	414	210885	8245	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0
VISMED - NQ	Nootan Medical College & Research Centre Visnagar	--	--	--	99999	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0	--	--	--	0	0
MKMED - GQ	Dr. M. K. Shah Medical College And Research Centre Ahmedabad	94.9336	506	102651	4267	92.4236	458	153502	6329	304	75.112	266	504732	14349	685	93.8857	484	125455	5255	1902	94.5017	497	111905	4671	1383

Institute-wise Last Rank of UG-2023

Inst.Label	Inst.Name	OPEN				SC				ST				SE				EW							
		Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO			
MKMED - MQ	Dr. M. K. Shah Medical College And Research Centre Ahmedabad	90.5283	427	193044	7729	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0			
MKMED - NQ	Dr. M. K. Shah Medical College And Research Centre Ahmedabad	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0			
AMRMED - GQ	Shantabaa Medical College Amreli	95.8442	526	84267	3442	91.6013	444	170862	6991	364	74.016	258	527497	14776	780	95.3011	514	95493	3951	1380	95.6664	522	88308	3627	1051
AMRMED - MQ	Shantabaa Medical College Amreli	88.6511	400	230263	8807	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
AMRMED - NQ	Shantabaa Medical College Amreli	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
SILMED - GQ	National Modern Medical Education and research Institute (Government Medical college) Silvasa Dadra and Nagar Haveli	98.8963	612	22380	908	95.7549	524	86263	3533	108	87.8999	385	253730	9418	106	98.2578	590	35358	1380	406	98.8305	610	23263	940	252
BHARMED - GQ	Dr. Kiran C. Patel Medical College & Research Institute	95.795	525	85993	3491	91.5377	443	171272	7013	368	75.9064	269	496751	14229	667	95.1647	511	98422	4080	1436	95.5748	520	89459	3680	1071
BHARMED - MQ	Dr. Kiran C. Patel Medical College & Research Institute	87.9805	391	244268	9176.5	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
BHARMED - NQ	Dr. Kiran C. Patel Medical College & Research Institute	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
PORMED - GQ	GWERS Medical College Porbandhar	96.8784	551	63412	2542	93.4231	476	133652	5562	248	78.278	291	442720	13329	499	96.5992	544	69281	2791	938	96.7612	548	65935	2654	746
PORMED - MQ	GWERS Medical College Porbandhar	93.785	483	126090	5281	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
PORMED - NQ	GWERS Medical College Porbandhar	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
GODHMED - GQ	GWERS Medical College Godhra	96.7612	548	65949	2655	93.2112	472	138030	5765	265	79.2151	299	421743	12969	442	96.4791	541	71334	2874	973	96.6374	545	68159	2740	769
GODHMED - MQ	GWERS Medical College Godhra	93.6811	481	128261	5362	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
GODHMED - NQ	GWERS Medical College Godhra	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
RAIMED - GQ	GWERS Medical College Rajpipla	96.835	550	63755	2559	93.2112	472	137724	5745	263	79.9015	305	408511	12715	402	96.5188	542	70717	2846	959	96.724	547	66070	2668	750
RAIMED - MQ	GWERS Medical College Rajpipla	93.7352	482	127702	5347	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
RAIMED - NQ	GWERS Medical College Rajpipla	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
MORMED - GQ	GWERS Medical College Morbi	97.1831	559	56932	2254	94.0911	489	119979	5016	206	78.4437	290	443209	13335	503	96.724	547	66635	2696	901	97.0808	555	60015	2398	670
MORMED - MQ	GWERS Medical College Morbi	94.6012	499	109915	4955	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
MORMED - NQ	GWERS Medical College Morbi	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
NAVMEED - GQ	GWERS Medical College Navsari	96.9928	554	61140	2442	93.2112	472	138224	5772	266	79.845	304	411966	12781	410	96.5599	543	70091	2819	949	96.7612	548	65857	2650	744
NAVMEED - MQ	GWERS Medical College Navsari	93.8357	484	125603	5267	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
NAVMEED - NQ	GWERS Medical College Navsari	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
SALMED - GQ	SAL Institute of Medical Sciences	94.4525	496	112942	4722	91.8968	449	164603	6761	346	73.7433	256	532942	14883	801	93.5244	478	131797	5494	205	94.0412	488	121278	5070	1489
SALMED - MQ	SAL Institute of Medical Sciences	86.9401	378	264688	9681	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
SALMED - NQ	SAL Institute of Medical Sciences	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
ANAMED - GQ	Ananya College of Medicine and Research	93.785	483	126077	5280	91.1046	436	180785	7347	407	73.1709	252	544250	15077	847	93.2112	472	137293	5732	2086	93.5244	478	131934	5502	1598
ANAMED - MQ	Ananya College of Medicine and Research	87.1004	380	262588	9630	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
ANAMED - NQ	Ananya College of Medicine and Research	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
SWAMED - GQ	Swaminarayan Institute of Medical Sciences & Research	93.7352	482	127012	5318	91.1046	436	180825	7348	408	73.1709	252	545319	15092	854	93.2112	472	138313	5779	2102	93.473	477	132604	5518	1604
SWAMED - MQ	Swaminarayan Institute of Medical Sciences & Research	87.1004	380	262879	9639	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
SWAMED - NQ	Swaminarayan Institute of Medical Sciences & Research	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
KIRMED - GQ	Kiran Medical College	94.6987	501	107562	4474	91.0371	435	181460	7367	410	73.7433	256	534484	14905	808	93.473	477	133057	5538	2019	94.3014	493	115965	4846	1437
KIRMED - MQ	Kiran Medical College	90.197	421	199697	7938	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0

Institutewise Last Rank of UG-2023

Inst. Label	Inst. Name	OPEN				SC				ST				SE				EW								
		Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO				
KIRMED - NQ	Kiran Medical College	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	0	--				
AD - GQ	Government Dental College And Hospital, Ahmedabad	93.4231	476	133938	5547	89.7859	416	208141	8181	516	68.0756	219	648769	16692	1214	92.2485	455	156833	6457	2368	93.0984	470	140490	5877	1711	
AD - MQ	Government Dental College And Hospital, Ahmedabad	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	
AD - NQ	Government Dental College And Hospital, Ahmedabad	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	
JD - GQ	Government Dental College and Hospital, Jamnagar	92.657	462	149157	6194	87.7439	388	249623	9320	665	62.0761	186	770737	18273	1631	91.0371	435	182383	7409	2736	91.9543	450	163905	6735	1948	
JD - MQ	Government Dental College and Hospital, Jamnagar	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	
JD - NQ	Government Dental College and Hospital, Jamnagar	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	
MPD - GQ	Manubhai Patel Dental College & Hospital, Vadodara	65.6574	205	699176	17402	40.3874	108	1210251	21040	2261	51.9313	143	976543	20132	99999	56.0655	159	893430	19464	99999	85.155	357	301064	10535	2842	
MPD - MQ	Manubhai Patel Dental College & Hospital, Vadodara	52.1883	144	973700	20106	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	
MPD - NQ	Manubhai Patel Dental College & Hospital, Vadodara	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	
AHD - GQ	Ahmedabad Dental College And Hospital, Bhadaj, Ahmedabad	69.8582	230	612955	16165	77.0675	281	466135	13742	1235	64.3803	198	725052	17732	99999	42.6276	114	1167257	20910	99999	67.0699	213	671105	17023	4020	
AHD - MQ	Ahmedabad Dental College And Hospital, Bhadaj, Ahmedabad	64.7393	200	715567	17600	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	
AHD - NQ	Ahmedabad Dental College And Hospital, Bhadaj, Ahmedabad	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	
UKD - GQ	Kanawati School of Dentistry Uvrasad, Gandhinagar	79.3271	300	419820	12929	76.5613	277	475586	13893	1251	40.72	109	1201935	21021	99999	40.3874	108	1211708	21048	99999	76.5613	277	477151	13921	3523	
UKD - MQ	Kanawati School of Dentistry Uvrasad, Gandhinagar	52.7826	146	958016	20002	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	
UKD - NQ	Kanawati School of Dentistry Uvrasad, Gandhinagar	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	
ND - GQ	Dharamsinh Desai Institute of Dental Sciences, Nadiad	64.7393	200	715658	17602	71.4006	240	579817	15634	1464	48.0382	130	1052125	20518.2	99999	40.3874	108	1210876	21044	99999	65.8601	206	693574	17340	4077	
ND - MQ	Dharamsinh Desai Institute of Dental Sciences, Nadiad	57.2546	164	870056	19260	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	
ND - NQ	Dharamsinh Desai Institute of Dental Sciences, Nadiad	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	
VD - GQ	Narsinhbhai Patel Dental College & Hospital, Vsnagar	50.7697	139	999855	20288	47.4639	128	1065724	20576	2169	40.0481	107	1217681	21064	99999	40.72	109	1205581	21028	99999	63.2617	192	746079	17964	99999	
VD - MQ	Narsinhbhai Patel Dental College & Hospital, Vsnagar	51.4072	141	990855	99999	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	
VD - NQ	Narsinhbhai Patel Dental College & Hospital, Vsnagar	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	
BOPD - GQ	College of Dental Sciences & Research Centre Bopal, Manipur	77.5429	285	456889	13597	74.2817	260	523050	14679	1342	44.7245	120	1119068	20761	99999	50.2416	137	1013008	20367	99999	70.4843	234	600062	15969	3861	
BOPD - MQ	College of Dental Sciences & Research Centre Bopal, Manipur	67.7583	217	654196	16773	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	
BOPD - NQ	College of Dental Sciences & Research Centre Bopal, Manipur	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	
AMCD - GQ	A.M.C Dental College And Hospital, Ahmedabad	85.3263	359	296589	10479	77.5429	285	457258	13609	1218	40.0481	107	1218866	21070	99999	40.3874	108	1213510	21053	99999	79.5611	302	415362	12853	3318	
AMCD - MQ	A.M.C Dental College And Hospital, Ahmedabad	74.8305	264	512063	14485	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	
AMCD - NQ	A.M.C Dental College And Hospital, Ahmedabad	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	
DAMD - GQ	Vaidik Dental College & Research Centre Daman	75.9103	272	489563	14121	44.7245	120	1124527	20775	2204	--	--	--	99999	99999	53.7862	150	938533	19841	99999	--	--	--	99999	99999	
DAMD - MQ	Vaidik Dental College & Research Centre Daman	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	
DAMD - NQ	Vaidik Dental College & Research Centre Daman	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	
GD - GQ	Goenka Research Institute of Dental Science, Pipalaj, Dist. Gandhinagar	50.2416	137	1011628	20355	44.7245	120	1119133	20762	2200	55.6126	157	900863	19542	99999	56.2839	160	890297	19425	99999	--	--	--	--	99999	99999
GD - MQ	Goenka Research Institute of Dental Science, Pipalaj, Dist. Gandhinagar	53.7862	150	936621	99999	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	0	

Institute-wise Last Rank of UG-2023

Inst.Label	Inst.Name	OPEN			SC			ST			SE			EW								
		Neet Percentile	Neet Score	Gen. Merit Rank	Neet Percentile	Neet Score	Gen. Merit Rank	Neet Percentile	Neet Score	Gen. Merit Rank	Neet Percentile	Neet Score	Gen. Merit Rank	Neet Percentile	Neet Score	Gen. Merit Rank						
GD - NQ	Goenka Research Institute of Dental Science Pipaj Dist. Gandhinagar	--	--	99999..	--	--	0..	--	--	--	--	0..	--	--	0..	--						
SD - GQ	Sidhpur Dental College and Hospital Sidhpur	79.5611	302	446513	108	403874	21038	2260	45.537	122	1105485	20703	99999	52.4362	145	968993	7013	51.0361	140	995963	20271	4478
SD - MQ	Sidhpur Dental College and Hospital Sidhpur	61.049	181	791935	--	--	0..	0..	--	--	0..	0..	--	--	--	--	0..	--	--	--	0..	0..
SD - NQ	Sidhpur Dental College and Hospital Sidhpur	--	--	99999..	--	--	0..	0..	--	--	0..	0..	--	--	--	--	0..	--	--	--	0..	0..

Institute-wise Last Rank of UG-2023

Inst.Label	Inst.Name	OPEN				SC				ST				SE				EW							
		Neet Percentile	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO	Neet Score	Neet Percentile	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO	Neet Score	Neet Percentile	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO	Neet Score	Neet Percentile	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO					
AAV - GQ	Government Akhandanand Ayurveda College Ahmedabad	95.2103	512	96858	4026	90.3305	424	195885	7809	457	72.5928	248	556191	15270	885	94.2507	492	116516	4875	1730	93.6811	481	128158	5359	1564
BAY - GQ	Government Ayurveda College Vadodara	94.2507	492	117087	4903	90.3305	424	196547	7825	468	72.5928	248	556832	15275	887	93.9918	487	122241	5106	1833	93.473	477	132780	5526	1608
BHAY - GQ	Sheth J.P. Government Ayurved College Bhavnagar	93.785	483	126250	5288	89.8542	417	206546	8141	508	70.8048	236	593047	15855	1026	93.4231	476	133710	5566	2030	93.3682	475	134806	5622	1638
JUMAY - GQ	Government Ayurved College Junagadh	93.9918	487	121665	5086	90.2639	423	197842	7872	474	71.8572	243	571741	15521	943	93.473	477	132156	5507	2010	93.5761	479	130952	5466	1592
SMAY - GQ	State Model Institute of Ayurveda Sciences Kolavada Gandhinagar	95.3011	514	95180	3940	90.7827	431	187045	7540	432	72.5928	248	557623	15295	893	94.4525	496	112532	4701	1663	94.3014	493	115319	4814	1428
SAV - AQ	Shri O. H. Nazar Ayurved College Surat	92.4838	459	152903	6312	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--
SAV - GQ	Shri O. H. Nazar Ayurved College Surat	91.4801	442	173098	7078	85.7675	364	290045	10286	794	67.5883	217	654639	16779	1240	91.0371	435	181919	7382	2720	91.231	438	178688	7278	2106
SAV - MQ	Shri O. H. Nazar Ayurved College Surat	85.5919	362	292649	10344	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--
SAV - NQ	Shri O. H. Nazar Ayurved College Surat	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--
KSAY - AQ	Shree Swaminarayan Ayurvedic College Kalol	90.6572	429	189280	7617	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--
KSAY - GQ	Shree Swaminarayan Ayurvedic College Kalol	88.5052	398	234111	8899	87.1004	380	262149	9622	712	66.5442	210	678475	17133	1336	85.8508	365	287213	10216	3834	87.1004	380	261690	9609	2643
KSAY - MQ	Shree Swaminarayan Ayurvedic College Kalol	76.4319	276	480331	13970	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--
KSAY - NQ	Shree Swaminarayan Ayurvedic College Kalol	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--
PMAY - AQ	Manjushree Research Institute of Ayurvedic Science Pipraj Dist. Gandhinagar	89.7859	416	207123	8157	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--
PMAY - GQ	Manjushree Research Institute of Ayurvedic Science Pipraj Dist. Gandhinagar	88.1317	393	244477	9103	86.7782	370	278016	10002	759	64.5586	199	719023	17645	1470	86.1115	368	282225	10100	3788	85.6783	363	291514	10322	2788
PMAY - MQ	Manjushree Research Institute of Ayurvedic Science Pipraj Dist. Gandhinagar	72.1433	245	566428	15437	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--
PMAY - NQ	Manjushree Research Institute of Ayurvedic Science Pipraj Dist. Gandhinagar	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--
NAY - AQ	J. S. Ayurveda Mahavidyalaya Nadiad	93.0984	470	140867	5868	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--
NAY - GQ	J. S. Ayurveda Mahavidyalaya Nadiad	92.3088	456	156401	6433	89.5814	413	211687	8271	527	69.0525	225	629295	16424	1161	91.6578	445	169384	6937	2557	91.6578	445	169286	6933	2010
NAY - MQ	J. S. Ayurveda Mahavidyalaya Nadiad	83.0707	335	344080	11409	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--
NAY - NQ	J. S. Ayurveda Mahavidyalaya Nadiad	58.8943	171	835692	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--
RMAY - AQ	Shree Rasiklal Manikchandji Dhanawal Ayurved College & Hospital Waghaldhara Valsad	87.2711	382	259149	9552	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--
RMAY - GQ	Shree Rasiklal Manikchandji Dhanawal Ayurved College & Hospital Waghaldhara Valsad	85.0639	356	304273	10611	80.892	314	388515	12313	1050	67.4001	215	664253	16932	1279	82.2764	327	359549	11759	4399	76.0396	273	488139	14098	3547
RMAY - MQ	Shree Rasiklal Manikchandji Dhanawal Ayurved College & Hospital Waghaldhara Valsad	73.5875	255	535597	14934	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--
RMAY - NQ	Shree Rasiklal Manikchandji Dhanawal Ayurved College & Hospital Waghaldhara Valsad	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--
RIAY - AQ	Indian Institute of Ayurved Research & Hospital Rajkot	88.1317	393	241548	9106	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--
RIAY - GQ	Indian Institute of Ayurved Research & Hospital Rajkot	86.0278	367	284626	10163	75.7813	271	491312	14148	1279	56.0655	159	894673	19477	1905	82.3769	328	358433	11735	4390	84.4154	349	316625	10888	2921
RIAY - MQ	Indian Institute of Ayurved Research & Hospital Rajkot	66.5442	210	679191	17150	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--
RIAY - NQ	Indian Institute of Ayurved Research & Hospital Rajkot	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--
VGAY - AQ	G. I. Patel Institute of Ayurvedic Studies And Research Vallabh Vidyanagar Anand	90.7827	431	187854	7570	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--

Institute-wise Last Rank of UG-2023

Inst. Label	Inst. Name	OPEN					SC					ST					SE					EW				
		Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO
VGAY - GQ	G.I. Patel Institute of Ayurvedic Studies and Research Vallabh Vidyanagar Anand	89.302	409	217926	8468	9703	719	67.593	216	660295	16867	1264	87.189	381	260858	9590	3587	88.5782	399	231989	8848	2492				
VGAY - MQ	G.I. Patel Institute of Ayurvedic Studies and Research Vallabh Vidyanagar Anand	81.7586	322	370293	11988		0																			
VGAY - NQ	G.I. Patel Institute of Ayurvedic Studies and Research Vallabh Vidyanagar Anand	80.892	314	388473	99999		0																			
VMAY - AQ	Shri VM Mehta Institute of Ayurved Gardi Vidhyapith Campus Kawanad Road Rajkot	92.0151	451	162627	6670		0																			
VMAY - GQ	Shri VM Mehta Institute of Ayurved Gardi Vidhyapith Campus Kawanad Road Rajkot	91.0371	435	182276	7391	8315	537	62.2654	187	765861	18218	1616	89.9886	419	203094	8035	2979	90.9747	434	183486	7433	2141				
VMAY - MQ	Shri VM Mehta Institute of Ayurved Gardi Vidhyapith Campus Kawanad Road Rajkot	79.4484	301	418806	12921		0																			
VMAY - NQ	Shri VM Mehta Institute of Ayurved Gardi Vidhyapith Campus Kawanad Road Rajkot				99999		0																			
PRAY - AQ	Parul Institute of Ayurved Limda Waghodia Vadodara	88.3604	396	236138	8948		0																			
PRAY - GQ	Parul Institute of Ayurved Limda Waghodia Vadodara	85.4099	360	297901	10452	10608	841	67.914	218	652405	16742	1230	82.8787	333	347739	11502	4304	82.2764	327	360410	11775	3094				
PRAY - MQ	Parul Institute of Ayurved Limda Waghodia Vadodara	68.4155	221	643475	16635		0																			
PRAY - NQ	Parul Institute of Ayurved Limda Waghodia Vadodara				99999		0																			
EVAY - AQ	Eva College of Ayurved Supedi Dist. Rajkot	82.6817	331	352735	11611		0																			
EVAY - GQ	Eva College of Ayurved Supedi Dist. Rajkot	79.4484	301	418105	12903	13197	1172	59.1054	172	832500	18888	1771	76.1658	274	483719	14032	5155	71.4006	240	381929	15676	3821				
EVAY - MQ	Eva College of Ayurved Supedi Dist. Rajkot	62.6502	189	760135	18139		0																			
EVAY - NQ	Eva College of Ayurved Supedi Dist. Rajkot				99999		0																			
PIARY - AQ	Parul Institute of Ayurved and Research Limda Waghodia Vadodara	84.0369	345	323541	11037		0																			
PIARY - GQ	Parul Institute of Ayurved and Research Limda Waghodia Vadodara	81.6564	321	373160	12030	12928	1132	64.3803	198	725696	17739	1497	76.9335	280	468467	13778	5066	71.4006	240	382779	15690	3825				
PIARY - MQ	Parul Institute of Ayurved and Research Limda Waghodia Vadodara	64.9524	201	712508	17567		0																			
PIARY - NQ	Parul Institute of Ayurved and Research Limda Waghodia Vadodara				99999		0																			
KANAY - AQ	Ananya College of Ayurved Kalol Gandhinagar	91.0371	435	181404	7365		0																			
KANAY - GQ	Ananya College of Ayurved Kalol Gandhinagar	89.4443	411	214494	8364	10020	762	66.3733	209	685034	17228	1351	84.6028	351	312647	10787	4037	85.8508	365	287770	10229	2761				
KANAY - MQ	Ananya College of Ayurved Kalol Gandhinagar	74.016	258	529576	14816		0																			
KANAY - NQ	Ananya College of Ayurved Kalol Gandhinagar				99999		0																			
RBGAY - AQ	B.G. Garaiya Ayurved College Kalipat Dist. Rajkot	88.1317	393	240811	9081		0																			
RBGAY - GQ	B.G. Garaiya Ayurved College Kalipat Dist. Rajkot	85.155	357	301331	10539	10733	852	61.4498	183	782139	18382	1655	81.8594	323	368622	11944	4461	83.9377	344	325870	11071	2959				
RBGAY - MQ	B.G. Garaiya Ayurved College Kalipat Dist. Rajkot	69.7044	229	616420	16221		0																			
RBGAY - NQ	B.G. Garaiya Ayurved College Kalipat Dist. Rajkot				99999		0																			
DBAY - AQ	Bhargava Ayurveda Collge Dahemi Dist. Anand	84.7865	353	309241	10708		0																			
DBAY - GQ	Bhargava Ayurveda Collge Dahemi Dist. Anand	82.3769	328	359483	11737	75.9103	272	489066	14111	1275	61.642	184	781485	18374.5	1652.5	78.9944	297	428133	13082	4855	77.1905	282	463605	13707	3478	
DBAY - MQ	Bhargava Ayurveda Collge Dahemi Dist. Anand	67.2354	214	667365	16974		0																			
DBAY - NQ	Bhargava Ayurveda Collge Dahemi Dist. Anand				99999		0																			

Institute-wise Last Rank of UG-2023

Inst.Label	Inst.Name	OPEN				SC				ST				SE				EW				
		Need Percentile	Need Score	Need Rank	Gen. Merit NO	Need Percentile	Need Score	Need Rank	Gen. Merit NO	Need Percentile	Need Score	Need Rank	Gen. Merit NO	Need Percentile	Need Score	Need Rank	Gen. Merit NO	Need Percentile	Need Score	Need Rank	Gen. Merit NO	
RGJAY - AQ	Global Institute of Ayurveda Tramba (Kasturbaadham) Rajkot	90.7186	430	188974	7602	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	
RGJAY - GQ	Global Institute of Ayurveda Tramba (Kasturbaadham) Rajkot	89.1604	407	219507	8503	87.7439	388	249344	9315	58.6286	170	840149	18975	1792	86.3705	371	275772	9990	3737	88.7967	402	228207
RGJAY - MQ	Global Institute of Ayurveda Tramba (Kasturbaadham) Rajkot	74.9637	265	508343	14410	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	
RGJAY - NQ	Global Institute of Ayurveda Tramba (Kasturbaadham) Rajkot	--	--	--	9999	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	
KJAY - AQ	K J Institute of Ayurveda and Research Savli - Vadodara	87.1004	380	261199	9599	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	
KJAY - GQ	K J Institute of Ayurveda and Research Savli - Vadodara	84.4154	349	316979	10903	83.9377	344	326814	11089	907	60.8032	180	795852	18525	78.3986	292	439412	13272	4903	70.8048	236	594436
KJAY - MQ	K J Institute of Ayurveda and Research Savli - Vadodara	69.0525	225	629685	16432	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	
KJAY - NQ	K J Institute of Ayurveda and Research Savli - Vadodara	--	--	--	9999	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	
IMAY - AQ	Muridhar Ayurved College Kalipat Rajkot	85.5039	361	294932	10403	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	
IMAY - GQ	Muridhar Ayurved College Kalipat Rajkot	82.3769	328	358564	11738	80.892	314	388618	12317	1051	60.4016	178	804532	18623	79.3271	300	420729	12951	4809	81.4402	319	378262
IMAY - MQ	Muridhar Ayurved College Kalipat Rajkot	64.5586	199	720077	17662	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	
IMAY - NQ	Muridhar Ayurved College Kalipat Rajkot	--	--	--	9999	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	
AMAY - AQ	Netra Chikitsa Ayurved College Amreli	89.3705	410	215983	8402	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	
AMAY - GQ	Netra Chikitsa Ayurved College Amreli	84.7865	353	308984	10703	82.4732	329	355906	11671	976	61.4498	183	786328	18391	80.2414	308	402265	12601	4697	80.5741	311	394798
AMAY - MQ	Netra Chikitsa Ayurved College Amreli	64.0227	196	733089	17810	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	
AMAY - NQ	Netra Chikitsa Ayurved College Amreli	--	--	--	9999	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	
JNLAY - AQ	Noble Ayurved College and Research Institute Bamanangam	87.8976	390	246473	9239	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	
JNLAY - GQ	Noble Ayurved College and Research Institute Bamanangam	84.876	354	308237	10693	83.7948	342	330880	11177	921	51.9313	143	978809	20147	78.1437	290	448640	13344	4921	80.5741	311	394657
JNLAY - MQ	Noble Ayurved College and Research Institute Bamanangam	64.0227	196	731769	17797	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	
JNLAY - NQ	Noble Ayurved College and Research Institute Bamanangam	--	--	--	9999	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	
RRKAY - AQ	RK University Ayurvedic College & Hospital Kasturbaadham	86.6112	374	271390	9834	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	
RRKAY - GQ	RK University Ayurvedic College & Hospital Kasturbaadham	83.4613	339	355565	11256	81.8594	323	369621	11977	1016	52.7826	146	957484	19995	81.2288	317	382808	12211	4562	81.9561	324	366247
RRKAY - MQ	RK University Ayurvedic College & Hospital Kasturbaadham	67.914	218	653582	16762	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	
RRKAY - NQ	RK University Ayurvedic College & Hospital Kasturbaadham	--	--	--	9999	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	
PJAY - AQ	Jay Jalam Ayurvedic Medical College Shivrपुरi Dist. Panchmahals	80.892	314	389332	12336	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	
PJAY - GQ	Jay Jalam Ayurvedic Medical College Shivrपुरi Dist. Panchmahals	77.3076	283	462489	13694	73.8805	257	529925	14821	1359	64.9524	201	711079	17549	69.8582	230	613098	16170	5826	70.9566	237	589803
PJAY - MQ	Jay Jalam Ayurvedic Medical College Shivrपुरi Dist. Panchmahals	64.3803	198	725799	17740	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	
PJAY - NQ	Jay Jalam Ayurvedic Medical College Shivrपुरi Dist. Panchmahals	--	--	--	9999	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	

Institute-wise Last Rank of UG-2023

Inst.Label	Inst. Name	OPEN				SC				ST				SE				EW							
		Need Percentile	Need Score	Need Rank	Gen. Merit NO	Need Percentile	Need Score	Need Rank	Gen. Merit NO	Need Percentile	Need Score	Need Rank	Gen. Merit NO	Need Percentile	Need Score	Need Rank	Gen. Merit NO	Need Percentile	Need Score	Need Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO			
KARAY - AQ	Aarhant Ayurvedic Medical College and Research Institute At post Bhoyan Rathod Opp. Ifco Adalaj-Kalol Highway Gandhinagar	91.8423	448	165792	6812	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--			
KARAY - GQ	Aarhant Ayurvedic Medical College and Research Institute At post Bhoyan Rathod Opp. Ifco Adalaj-Kalol Highway Gandhinagar	88.7286	407	228580	8755	85.5919	362	292770	10346	807	57.9787	167	853392	19098	1816	84.9656	355	306033	10649	3987	88.2041	394	240059	9061	2530
KARAY - MQ	Aarhant Ayurvedic Medical College and Research Institute At post Bhoyan Rathod Opp. Ifco Adalaj-Kalol Highway Gandhinagar	75.5064	269	497970	14245	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	0
KARAY - NQ	Aarhant Ayurvedic Medical College and Research Institute At post Bhoyan Rathod Opp. Ifco Adalaj-Kalol Highway Gandhinagar	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	0
GAY - AQ	Gokul Ayurvedic College Siddhpur	87.5863	386	251793	9367	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	0
GAY - GQ	Gokul Ayurvedic College Siddhpur	86.4506	372	274656	9910	84.6954	352	310419	10735	853	59.5219	174	821309	18776	1744	84.876	354	307754	10682	3999	83.1789	336	342263	11371	3029
GAY - MQ	Gokul Ayurvedic College Siddhpur	69.0525	225	627337	16395.5	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	0
GAY - NQ	Gokul Ayurvedic College Siddhpur	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	0
KAY - AQ	Krishna Ayurved Medical College Vadodara	90.2639	423	197223	7861	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	0
KAY - GQ	Krishna Ayurved Medical College Vadodara	89.1604	407	220308	8513	86.1946	369	280963	10068	774	69.2325	226	624597	16338	1139	86.0278	367	284637	10164	3811	86.861	377	267336	9735	2669
KAY - MQ	Krishna Ayurved Medical College Vadodara	74.2817	260	523847	14702	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	0
KAY - NQ	Krishna Ayurved Medical College Vadodara	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	0
LAY - AQ	Shri Balahanuman Ayurveda Mahavidyalaya Loda Dist.- Gandhinagar	83.5567	340	335151	11250	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	0
LAY - GQ	Shri Balahanuman Ayurveda Mahavidyalaya Loda Dist.- Gandhinagar	78.3986	292	439565	13275	78.0805	289	447783	13424	1198	65.3114	203	705157	17487	1429	67.7583	217	655609	16791	6022	69.0525	225	629875	16439	3924
LAY - MQ	Shri Balahanuman Ayurveda Mahavidyalaya Loda Dist.- Gandhinagar	64.7393	200	714889	17595	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	0
LAY - NQ	Shri Balahanuman Ayurveda Mahavidyalaya Loda Dist.- Gandhinagar	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	0
WPAY - AQ	Dr.Vasant Parikh Ayurvedic Medical College Vadnagar	85.5919	362	293353	10359	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	0
WPAY - GQ	Dr.Vasant Parikh Ayurvedic Medical College Vadnagar	81.9561	324	366732	11906	80.2414	308	400856	12567	1079	63.0713	191	750495	18017	1567	79.6745	303	413169	12804	4758	80.6817	312	392141	12396	3222
WPAY - MQ	Dr.Vasant Parikh Ayurvedic Medical College Vadnagar	61.049	181	793362	18500	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	0
WPAY - NQ	Dr.Vasant Parikh Ayurvedic Medical College Vadnagar	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	0
MIRAY - AQ	Merchant Ayurved College At & post Basna Ta- Visnagar Dist. Mehsana	85.2416	358	299951	10503	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	0
MIRAY - GQ	Merchant Ayurved College At & post Basna Ta- Visnagar Dist. Mehsana	82.8787	333	347896	11508	78.8771	296	430401	13121.5	1161.5	64.9524	201	711533	17555	1446	78.5142	293	437104	13233	4896	76.8008	279	472352	13842	3507
MIRAY - MQ	Merchant Ayurved College At & post Basna Ta- Visnagar Dist. Mehsana	68.4155	221	642794	16622	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	0
MIRAY - NQ	Merchant Ayurved College At & post Basna Ta- Visnagar Dist. Mehsana	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	0
DMAY - AQ	Monark Ayurved Medical College & Hospital AT & Post- Vahelal Naroda- Dahegan Road Ta. Dasroi Ahmedabad	85.5919	362	293052	10351	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	0
DMAY - GQ	Monark Ayurved Medical College & Hospital AT & Post- Vahelal Naroda- Dahegan Road Ta. Dasroi Ahmedabad	83.7548	342	331006	11181	75.1112	266	507194	14391	1308	59.3151	173	825968	18825	1758	78.7488	295	431557	13135	4868	81.5471	320	375872	12080	3157

Institutedwise Last Rank of UG-2023

Inst. Label	Inst. Name	OPEN				SC				ST				SE				EW							
		Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit No	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO			
DMAY - MQ	Monark Ayurved Medical College & Hospital AT & Post- Vahelal Naroda- Dahagan Road Ta. Dascroi Ahmedabad	70.9566	237	591061	15828.5	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	0	--			
DMAY - NQ	Monark Ayurved Medical College & Hospital AT & Post- Vahelal Naroda- Dahagan Road Ta. Dascroi Ahmedabad	--	--	--	99999	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	0	--			
NSAY - AQ	S. S. Agrawal Institute of Ayurveda Viranjali mag Gandevi road Navsari-396445 Gujarat	84.6028	351	312207	10780	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	0	--			
NSAY - GQ	S. S. Agrawal Institute of Ayurveda Viranjali mag Gandevi road Navsari-396445 Gujarat	80.9991	315	387246	12292	80.3489	309	400506	12559	1078	65.6574	205	697778	17383	1397	77.4248	284	458232	13624	5024	76.9355	280	468116	13774	3496
NSAY - MQ	S. S. Agrawal Institute of Ayurveda Viranjali mag Gandevi road Navsari-396445 Gujarat	63.8049	195	735137	17831	--	--	0	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--			
NSAY - NQ	S. S. Agrawal Institute of Ayurveda Viranjali mag Gandevi road Navsari-396445 Gujarat	--	--	--	99999	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	--			
VHAY - AQ	Himalay Ayurved Chikitsalay and Mahavidhyala at & Post- Vadasma Ta & Dist- Mehsana	78.3986	292	439380	13269	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	--			
VHAY - GQ	Himalay Ayurved Chikitsalay and Mahavidhyala at & Post- Vadasma Ta & Dist- Mehsana	76.1658	274	485692	14063	70.4843	234	599439	15956	1513	57.037	163	872446	19271.5	1853.5	74.016	258	529627	14817	5407	73.4482	254	539531	14995	3709
VHAY - MQ	Himalay Ayurved Chikitsalay and Mahavidhyala at & Post- Vadasma Ta & Dist- Mehsana	67.0693	213	669805	17013	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	--			
WNAY - AQ	Nootan Ayurvedic College & Research Center Gandhinagar- Ambaji State Highway Visnagar Dist. Mehsana	83.9377	344	326687	11083	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	--			
WNAY - GQ	Nootan Ayurvedic College & Research Center Gandhinagar- Ambaji State Highway Visnagar Dist. Mehsana	79.9015	305	408828	12719	78.9944	297	427012	13056	1149	56.2999	160	889217	19419	1894	75.9103	272	489970	14127	5186	79.1037	298	425870	13040	3555
WNAY - MQ	Nootan Ayurvedic College & Research Center Gandhinagar- Ambaji State Highway Visnagar Dist. Mehsana	70.3361	233	604688	16049	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	--			
BPAY - AQ	Pioneer Ayurvedic College & Hospital Ajwa Nimeta Road At & Post Savajipura Vaodara Gujarat	79.2151	299	423248	12993	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	--			
BPAY - GQ	Pioneer Ayurvedic College & Hospital Ajwa Nimeta Road At & Post Savajipura Vaodara Gujarat	76.5613	277	475681	13895	76.4319	276	478327	13944	1259	58.8943	171	836888	18941	1785	74.5705	262	515956	14558	5329	76.1658	274	484407	14039	3541
BPAY - MQ	Pioneer Ayurvedic College & Hospital Ajwa Nimeta Road At & Post Savajipura Vaodara Gujarat	69.0525	225	628007	16407	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	--			
SSAY - AQ	Shiddeshwar Hanumanji Ayurved College At Vaghada Ta- Dasada Dist. Surendranagar	72.7346	249	554781	15248.5	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	--			
SSAY - GQ	Shiddeshwar Hanumanji Ayurved College At Vaghada Ta- Dasada Dist. Surendranagar	66.7367	211	677759	17123	71.7091	242	576258	15591	1458	53.2876	148	947470	19914	2024	69.2325	226	626263	16370	5903	68.5786	222	639465	16569	3946
SSAY - MQ	Shiddeshwar Hanumanji Ayurved College At Vaghada Ta- Dasada Dist. Surendranagar	59.3151	173	828948	18864	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	--			
ASAY - AQ	Shridhar Atulkumar Jani Ayurvedic Medical College and Hospital Shridhar Campus Near Balaji Hanuman Temple Dhari Road by pass Amreli	74.2817	260	524084	14710	--	--	0	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	0	--			
ASAY - GQ	Shridhar Atulkumar Jani Ayurvedic Medical College and Hospital Shridhar Campus Near Balaji Hanuman Temple Dhari Road by pass Amreli	71.1035	238	588863	15795	69.8582	230	612786	16164	1541	51.4072	141	985711	20195	2090	57.9787	167	853250	19097	6729	64.0227	196	730869	17782	4143

Institute wise Last Rank of UG-2023

Inst.Label	Inst.Name	OPEN				SC				ST				SE				EW							
		Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO			
ASAY - MQ	Shridhar Atulkumar Jani Ayurvedic Medical College and Hospital Shridhar Campus Near Balaji Hanuman Temple Dhari Road by pass Anrelli	59.9785	176	812007	18698																				
MSAY - AQ	Sardar Ayurved college and hospital piludara Mehsana Taluka Visnagar Dist-Mehsana	68.7387	223	635236	16522																				
MSAY - GQ	Sardar Ayurved college and hospital piludara Mehsana Taluka Visnagar Dist-Mehsana	58.1957	168	851766	19086	59.1054	171	832132	18886	1898	37.0173	100	1282808	21122.5	99999	48.0382	130	1057289	20543	7191	45.8369	123	1099455	20675.5	4512
DHM - GQ	Government Homeopathic Medical College and Hospital Dethali Dist. Patan	92.1885	454	158551	6520	85.2416	358	300475	10523	832	67.914	218	651662	16734	1227	91.4171	441	174054	7119	2620	91.3496	440	175334	7157	2074
ARKHM - GQ	Anand Homeopathic Medical College & Research Institute Anand	90.0587	420	201550	7995	82.4722	329	357053	11701	983	57.7598	166	856705	19140	1832	88.5782	399	232202	8852	3287	88.7967	402	228077	8735	2455
AVHDHM - GQ	Dr. V. H. Dave Homeopathic Medical College Anand	89.4443	411	214234	8353	80.7889	313	391230	12374	1058	59.5219	174	825018	18818	1755	88.2791	395	238872	9034	3358	88.1317	393	241262	9097	2535
SAVHM - GQ	Gujarat Homeopathic Medical College & Hospital Sawli Dist. Vadodara	89.1604	407	220439	8518	79.5611	302	415328	12852	1121	57.9787	167	852764	19094	1813	87.8215	389	247218	9260	3447	86.861	371	267828	9751	2672
MASHM - AQ	Smt. A.J.savlva Homeopathic Medical College Mehsana	80.4576	310	397413	12492																				
MASHM - GQ	Smt. A.J.savlva Homeopathic Medical College Mehsana	73.8805	257	529956	14822	65.3114	203	704730	17479	1720	49.0337	133	1038304	20462	2164	61.642	184	778935	18347	6475	51.9313	143	976686	20133	4462
MASHM - MQ	Smt. A.J.savlva Homeopathic Medical College Mehsana	50.2416	137	1014002	99999																				
MASHM - NQ	Smt. A.J.savlva Homeopathic Medical College Mehsana				99999																				
AHM - AQ	Ahmedabad Homeopathic Medical College Ahmedabad	87.3495	383	257433	9507																				
AHM - GQ	Ahmedabad Homeopathic Medical College Ahmedabad	84.0369	345	324073	11046	79.7845	304	411653	12774.5	1113.5	54.361	152	927370	19756	1981	69.8582	230	614017	16186	5837	81.335	318	379886	12154	3167
AHM - MQ	Ahmedabad Homeopathic Medical College Ahmedabad	66.9041	212	673846	17065																				
AHM - NQ	Ahmedabad Homeopathic Medical College Ahmedabad				99999																				
BSVSHM - AQ	Baroda Homeopathic Medical College Vadodara	85.0639	356	304463	10616																				
BSVSHM - GQ	Baroda Homeopathic Medical College Vadodara	81.335	318	378947	12136	77.7965	287	452111	13506	1206	58.8943	171	836194	18932	1783	77.7965	287	452108	13505	4974	79.1037	298	424247	13010	3347
BSVSHM - MQ	Baroda Homeopathic Medical College Vadodara	54.361	152	928736	19768																				
BSVSHM - NQ	Baroda Homeopathic Medical College Vadodara				99999																				
RHM - AQ	Rajkot Homeopathic Medical College Gondal Road Rajkot	87.8215	389	247988	9281																				
RHM - GQ	Rajkot Homeopathic Medical College Gondal Road Rajkot	81.9561	324	367610	11926	77.9124	288	449189	13449	1202	36.655	99	1284598	21124	2380	78.7488	295	431496	13134.5	4867.5	78.278	291	441059	13303	3411
RHM - MQ	Rajkot Homeopathic Medical College Gondal Road Rajkot	56.2339	160	886787	19404																				
RHM - NQ	Rajkot Homeopathic Medical College Gondal Road Rajkot				99999																				
VHM - AQ	C.N.Kothari Homeopathic Medical College And Research Centre Vyara Dist: Tapi	79.3271	300	420597	12447																				
VHM - GQ	C.N.Kothari Homeopathic Medical College And Research Centre Vyara Dist: Tapi	72.4473	247	559043	15519	66.7367	211	677166	17112	1666	54.5953	153	922583	19711	1967	69.2325	226	624926	16342	5894	67.2354	214	667099	16969	4014
VHM - MQ	C.N.Kothari Homeopathic Medical College And Research Centre Vyara Dist: Tapi	50.7697	139	999171	99999																				

Institute-wise Last Rank of UG-2023

Inst.Label	Inst.Name	OPEN				SC				ST				SE				EW					
		Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit No	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit No	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit No	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit No	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit No	Cat. Merit NO	
VHM - NQ	C.N.Kothari Homoeopathic Medical College And Research Centre Vyara Dist: Tapi	--	--	--	99999--	--	--	--	0--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0--	
GHM - AQ	Shree Shamalaji Homoeopathic Medical College Godhra	72.1433	245	566556	15441--	--	--	--	0--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0--	
GHM - GQ	Shree Shamalaji Homoeopathic Medical College Godhra	66.3733	209	684941	17224	62.8385	190	754000	18062	1790	53.5341	149	945940	19904	2021	53.2876	148	951856	19957	6979	53.7862	150	936139
GHM - MQ	Shree Shamalaji Homoeopathic Medical College Godhra	51.4072	141	982655	99999--	--	--	--	0--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0--	
BHHM - AQ	Swami Vivekanand Homoeopathic Medical College And Hospital Sidsar Bhavnagar	87.0174	379	253848	9655--	--	--	--	0--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0--	
BHHM - GQ	Swami Vivekanand Homoeopathic Medical College And Hospital Sidsar Bhavnagar	82.6817	331	352643	11608	72.8753	250	551577	15186	1399	42.3019	113	1169667	20916	2316	80.1295	307	404244	12645	4711	78.5142	293	485940
BHHM - MQ	Swami Vivekanand Homoeopathic Medical College And Hospital Sidsar Bhavnagar	68.8979	224	632774	16482--	--	--	--	0--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0--	
BHHM - NQ	Swami Vivekanand Homoeopathic Medical College And Hospital Sidsar Bhavnagar	--	--	--	99999--	--	--	--	0--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0--	
RBADHM - AQ	Shri B. A. Dangar Homoeopathic Medical College & Hospital Rajkot.	83.3655	338	338818	11318--	--	--	--	0--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0--	
RBADHM - GQ	Shri B. A. Dangar Homoeopathic Medical College & Hospital Rajkot.	77.3076	283	462221	13686.5	73.8805	257	531757	14855	1366	40.3874	108	1209431	21037	99999	56.8162	162	879180	9934	6802	51.9313	143	978489
RBADHM - MQ	Shri B. A. Dangar Homoeopathic Medical College & Hospital Rajkot.	67.2354	214	667010	99999--	--	--	--	0--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0--	
RBADHM - NQ	Shri B. A. Dangar Homoeopathic Medical College & Hospital Rajkot.	--	--	--	99999--	--	--	--	0--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0--	
BMLXHM - AQ	Shree Mahalaxmiji Mahila Homoeopathic Medical College & Hospital Vadodara	78.9944	297	426631	13049--	--	--	--	0--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0--	
BMLXHM - GQ	Shree Mahalaxmiji Mahila Homoeopathic Medical College & Hospital Vadodara	70.3361	233	601916	16000	63.8049	195	736331	17850	1762	41.6089	111	1189578	20970	2333	60.6004	179	800846	18575	6547	65.3114	203	705423
BMLXHM - MQ	Shree Mahalaxmiji Mahila Homoeopathic Medical College & Hospital Vadodara	51.6735	142	982569	99999--	--	--	--	0--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0--	
BMLXHM - NQ	Shree Mahalaxmiji Mahila Homoeopathic Medical College & Hospital Vadodara	--	--	--	99999--	--	--	--	0--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0--	
JNHM - AQ	Jawaharlal Nehru Homoeopathic Medical College Post: Limda Dist: Vadodara	77.6792	286	452929	13522--	--	--	--	0--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0--	
JNHM - GQ	Jawaharlal Nehru Homoeopathic Medical College Post: Limda Dist: Vadodara	69.5468	228	619414	16273	66.9041	212	674624	17084	1661	49.3074	134	1029373	20420	2150	60.6004	179	801785	18522	6548	66.3733	209	684156
JNHM - MQ	Jawaharlal Nehru Homoeopathic Medical College Post: Limda Dist: Vadodara	50.5104	138	1003807	99999--	--	--	--	0--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0--	
JNHM - NQ	Jawaharlal Nehru Homoeopathic Medical College Post: Limda Dist: Vadodara	--	--	--	99999--	--	--	--	0--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0--	
CDHM - AQ	C. D. Pachghar College of Homoeopathic Medicine and Hospital Surat	88.4325	397	235603	8990--	--	--	--	0--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0--	
CDHM - GQ	C. D. Pachghar College of Homoeopathic Medicine and Hospital Surat	87.0174	379	264352	9668	74.8305	264	512282	14489	1324	52.7826	146	957685	19999	2050	85.5099	361	293858	10378	3888	85.8508	365	286999
CDHM - MQ	C. D. Pachghar College of Homoeopathic Medicine and Hospital Surat	79.7845	304	411661	12775--	--	--	--	0--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0--	
CDHM - NQ	C. D. Pachghar College of Homoeopathic Medicine and Hospital Surat	--	--	--	99999--	--	--	--	0--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0--	

Institute-wise Last Rank of UG-2023

Inst.Label	Inst.Name	OPEN				SC				ST				SE				EW							
		Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit No	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit No	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit No	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit No	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit No	Cat. Merit NO			
BMSPHM - AQ	Pioneer (MS Pathak) Homoeopathic Medical College & Hospital Vadodara	83.5567	340	335119	11248				0																
BMSPHM - GQ	Pioneer (MS Pathak) Homoeopathic Medical College & Hospital Vadodara	78.5142	293	436255	13212	74.9637	265	509796	14417	1312	46.4223	125	1085028	20635	2222	75.6366	270	495113	14193.5	5213.5	74.9637	265	509105	14422	3600
BMSPHM - MQ	Pioneer (MS Pathak) Homoeopathic Medical College & Hospital Vadodara	50.7697	139	1001002	20300				0																
BMSPHM - NQ	Pioneer (MS Pathak) Homoeopathic Medical College & Hospital Vadodara				99999				0																
KHM - AQ	Smt Malini Kishore Sanghvi Homoeopathic Medical College Miyagam Karjan Dist.Vadodara	72.8753	250	550854	15169				0																
KHM - GQ	Smt Malini Kishore Sanghvi Homoeopathic Medical College Miyagam Karjan Dist.Vadodara	63.2617	192	748021	17989.5	59.9785	176	813067	18708	1872	46.1291	124	1094090	20650	2228	56.5832	161	881517	193556	6808	59.9785	176	811883	18697	4273
KHM - MQ	Smt Malini Kishore Sanghvi Homoeopathic Medical College Miyagam Karjan Dist.Vadodara	55.84	158	896157	99999				0																
KHM - NQ	Smt Malini Kishore Sanghvi Homoeopathic Medical College Miyagam Karjan Dist.Vadodara				99999				0																
RGHM - AQ	Shri B G Garajva Homoeopathic Medical College Kalpat. Dist. Rajkot	79.4484	301	417469	12895				0																
RGHM - GQ	Shri B G Garajva Homoeopathic Medical College Kalpat. Dist. Rajkot	74.1493	259	526897	14763	67.914	218	652687	16747	1609	43.8016	117	1141603	20832	99999	65.1351	202	707855	17513	6216	70.0339	231	610386	16130	3889
RGHM - MQ	Shri B G Garajva Homoeopathic Medical College Kalpat. Dist. Rajkot	51.9313	143	978825	99999				0																
RGHM - NQ	Shri B G Garajva Homoeopathic Medical College Kalpat. Dist. Rajkot				99999				0																
AMVHM - AQ	Smt. Vasantben N. Vyas Homoeopathic Medical College Jesingpara Amreli	69.8582	230	613385	16176				0																
AMVHM - GQ	Smt. Vasantben N. Vyas Homoeopathic Medical College Jesingpara Amreli	51.9313	143	977064	20134	50.5104	138	1005006	20322	2113	44.1134	118	1133140	20797	99999	48.7575	132	1044213	20488	7167				99999	99999
AMVHM - MQ	Smt. Vasantben N. Vyas Homoeopathic Medical College Jesingpara Amreli	51.9313	143	978230	99999				0																
AMVHM - NQ	Smt. Vasantben N. Vyas Homoeopathic Medical College Jesingpara Amreli				99999				0																
HNHM - AQ	Shree H. N. Shukla Homoeopathic Medical College & Hospital Amargadh (Bhikhar) Rajkot	68.237	220	645775	16655				0																
HNHM - GQ	Shree H. N. Shukla Homoeopathic Medical College & Hospital Amargadh (Bhikhar) Rajkot	56.5832	161	881459	19355	56.0655	159	894566	19475	1981	42.3019	113	1172884	20928	99999	50.2416	137	1012372	20362	7112	50.7697	139	1002317	20306	99999
HNHM - MQ	Shree H. N. Shukla Homoeopathic Medical College & Hospital Amargadh (Bhikhar) Rajkot	70.3361	233	602688	99999				0																
HNHM - NQ	Shree H. N. Shukla Homoeopathic Medical College & Hospital Amargadh (Bhikhar) Rajkot				99999				0																
SSHM - AQ	S.S.Agrawal Homoeopathic Medical College & General Hospital Navsari	82.9736	334	345967	11464				0																
SSHM - GQ	S.S.Agrawal Homoeopathic Medical College & General Hospital Navsari	75.5064	269	498283	14253	66.9041	212	671924	17036	1653	55.6126	157	901381	19552	1929	71.2516	239	584799	15726	5690	74.1493	259	524549	14725	3655
SSHM - MQ	S.S.Agrawal Homoeopathic Medical College & General Hospital Navsari	54.833	154	920365	19698				0																

Institute-wise Last Rank of UG-2023

Inst. Label	Inst. Name	OPEN				SC				ST				SE				EW						
		Neet Percentile	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO	Neet Percentile	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO	Neet Percentile	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO	Neet Percentile	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO	Neet Percentile	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO			
SSHM - NQ	S.S.Agrawal Homoeopathic Medical College & General Hospital Nasari	--	--	99999	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0			
PHM - AQ	Parul Institute Of Homoeopathy and Research Post. Limda Dist. Vaodara	77.3076	283	461539	13875	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0			
PHM - GQ	Parul Institute Of Homoeopathy and Research Post. Limda Dist. Vaodara	69.2325	226	626763	16382	210	681952	17179	1676	50.5404	138	1005152	20324	2125	62.2654	187	768928	18254	6448	65.6574	205	69621	17411	4088
PHM - MQ	Parul Institute Of Homoeopathy and Research Post. Limda Dist. Vaodara	50.2416	137	101294	99999	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0
PHM - NQ	Parul Institute Of Homoeopathy and Research Post. Limda Dist. Vaodara	--	--	99999	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0
JJHM - AQ	Jay Jalarain Homoeopathic Medical College & Hospital At: Morva (Rena) Dist:Panchmahal	58.8943	171	836392	18934	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0
JJHM - GQ	Jay Jalarain Homoeopathic Medical College & Hospital At: Morva (Rena) Dist:Panchmahal	50.2416	137	1011670	20356	126	1082636	20622	2177	40.3874	108	1210271	21041	2351	45.537	122	1109135	20719	7272	53.7862	150	937401	19831	99999
JJHM - MQ	Jay Jalarain Homoeopathic Medical College & Hospital At: Morva (Rena) Dist:Panchmahal	55.0704	155	914270	99999	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0
JJHM - NQ	Jay Jalarain Homoeopathic Medical College & Hospital At: Morva (Rena) Dist:Panchmahal	--	--	99999	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0
LRHM - AQ	Lalitaaben Ramnikal Shah Homoeopathy College At:Anandpar Dist:Jamnagar	79.5611	302	416346	12874	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0
LRHM - GQ	Lalitaaben Ramnikal Shah Homoeopathy College At:Anandpar Dist:Jamnagar	66.5442	210	681124	17172	162	878669	19330	1964	58.1957	168	848091	19055	99999	58.8943	171	85476	18925	6667	59.9785	176	813342	18711	4275
LRHM - MQ	Lalitaaben Ramnikal Shah Homoeopathy College At:Anandpar Dist:Jamnagar	51.9313	143	978482	99999	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0
LRHM - NQ	Lalitaaben Ramnikal Shah Homoeopathy College At:Anandpar Dist:Jamnagar	--	--	99999	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0
BLHM - AQ	Laxmben Homoeopathy Institute & Research Center At Bhandu Dist. Mehsana	68.237	220	644901	16644	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0
BLHM - GQ	Laxmben Homoeopathy Institute & Research Center At Bhandu Dist. Mehsana	56.2939	160	889636	19420.5	152	926651	19749	2025	37.6499	101	1209384	21112	99999	45.2032	121	111058	20729	7276	53.7862	150	937401	19831	99999
BLHM - MQ	Laxmben Homoeopathy Institute & Research Center At Bhandu Dist. Mehsana	51.0361	140	995376	99999	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0
BLHM - NQ	Laxmben Homoeopathy Institute & Research Center At Bhandu Dist. Mehsana	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0
LHM - AQ	Limbdi Homoeopathic Medical College And Hospital Limbdi Dist: Surendranagar	63.6238	194	738757	17874.5	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0
LHM - GQ	Limbdi Homoeopathic Medical College And Hospital Limbdi Dist: Surendranagar	49.9633	136	1019606	20992.5	46.1291	124	1066202	20659	2181	125	1086795	20639	99999	40.72	109	1202415	21019	7416	53.7862	150	937401	19831	99999
LHM - MQ	Limbdi Homoeopathic Medical College And Hospital Limbdi Dist: Surendranagar	--	--	99999	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0
LHM - NQ	Limbdi Homoeopathic Medical College And Hospital Limbdi Dist: Surendranagar	--	--	99999	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0
MHRHM - AQ	Mehrichant Homoeopathic Medical College & Hospital Basna Dist: Mehsana	66.9041	212	674347	17079	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0	0	--	--	0
MHRHM - GQ	Mehrichant Homoeopathic Medical College & Hospital Basna Dist: Mehsana	55.3766	156	906396	19609	144	974147	20107	2087	41.0582	110	1109917	20981	99999	46.1291	124	1095467	20656	7242	51.6735	142	982396	20176	99999

Instiutewise Last Rank of UG-2023

Inst.Label	Inst.Name	OPEN				SC				ST				SE				EW							
		Need Percentile	Need Score	Need Rank	Gen. Merit NO	Need Percentile	Need Score	Need Rank	Gen. Merit NO	Need Percentile	Need Score	Need Rank	Gen. Merit NO	Need Percentile	Need Score	Need Rank	Gen. Merit NO	Need Percentile	Need Score	Need Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO			
MWRHM - MQ	Merchant Homoeopathic Medical College & Hospital, Bsnsra Dist.Mehsana	50.5104	138	100610	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--			
MWRHM - NQ	Merchant Homoeopathic Medical College & Hospital, Bsnsra Dist.Mehsana	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--			
KSHM - AQ	Shree Swaminarayan Homoeopathy College, Kalol Dist: Gandhinagar	74.7021	269	514075	14528	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--			
KSHM - GQ	Shree Swaminarayan Homoeopathy College, Kalol Dist: Gandhinagar	65.4846	204	701843	17439	61.642	184	780578	1838	45.2032	121	1110766	20726	255	58.4064	169	844886	19023	6702	55.0704	155	910972	19625	4403	
KSHM - MQ	Shree Swaminarayan Homoeopathy College, Kalol Dist: Gandhinagar	52.7826	146	961613	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--			
KSHM - NQ	Shree Swaminarayan Homoeopathy College, Kalol Dist: Gandhinagar	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--			
KANHM - AQ	Ananya College of Homoeopathy, Kalol	75.6366	270	495251	14196	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--			
KANHM - GQ	Ananya College of Homoeopathy, Kalol	67.914	218	652049	16738	64.7393	200	716573	17615	40.0481	107	1216324	21060	2359	58.4064	169	846337	19037	6707	56.0655	159	895196	19487	4383	
KANHM - MQ	Ananya College of Homoeopathy, Kalol	50.5104	138	1006959	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--			
KANHM - NQ	Ananya College of Homoeopathy, Kalol	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--			
NHM - AQ	Noble Homoeopathic College & Research Institute, Bamanagar Dist:Junagadh	77.7965	287	451522	13491	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--			
NHM - GQ	Noble Homoeopathic College & Research Institute, Bamanagar Dist:Junagadh	65.1351	202	709995	17538	59.5219	174	821315	18777	40.3874	108	1213731	21054	99999	59.5219	174	822925	18796	6623	59.7293	175	817868	18749	4280	
NHM - MQ	Noble Homoeopathic College & Research Institute, Bamanagar Dist:Junagadh	53.7862	150	940226	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--			
NHM - NQ	Noble Homoeopathic College & Research Institute, Bamanagar Dist:Junagadh	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--			
RAVHM - AQ	Aaryaveer Homoeopathic Medical College & Hospital, Kuvadava Dist: Rajkot	68.8979	224	633054	16487	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--			
RAVHM - GQ	Aaryaveer Homoeopathic Medical College & Hospital, Kuvadava Dist: Rajkot	51.0361	140	991769	20235	54.833	154	917333	19672	2018	40.0481	107	121394	21075	99999	49.9633	136	1018731	20389	7122	56.0655	159	894185	19472	99999
RAVHM - MQ	Aaryaveer Homoeopathic Medical College & Hospital, Kuvadava Dist: Rajkot	51.0361	140	997313	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--			
RAVHM - NQ	Aaryaveer Homoeopathic Medical College & Hospital, Kuvadava Dist: Rajkot	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--			
KARHM - AQ	Aarihant Homoeopathic Medical College & Research Institute, At post Bhoayan Rathod Opp. Iflco Adalaj-Kalol Highway, Gandhinagar	73.7433	256	533863	14888	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--			
KARHM - GQ	Aarihant Homoeopathic Medical College & Research Institute, At post Bhoayan Rathod Opp. Iflco Adalaj-Kalol Highway, Gandhinagar	66.9041	212	672394	17044	63.0713	191	750223	18013	1787	43.4626	116	1149221	20856	2304	59.7293	175	816940	18741	6607	53.7862	150	935656	19818	4426
KARHM - MQ	Aarihant Homoeopathic Medical College & Research Institute, At post Bhoayan Rathod Opp. Iflco Adalaj-Kalol Highway, Gandhinagar	51.6735	142	981190	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--			
KARHM - NQ	Aarihant Homoeopathic Medical College & Research Institute, At post Bhoayan Rathod Opp. Iflco Adalaj-Kalol Highway, Gandhinagar	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--			
RKHM - AQ	Kamdar Homoeopathic Medical College & Research Centre, Rajkot	64.7393	200	715867	17608	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--	0	--			

Institutewise Last Rank of UG-2023

Inst. Label	Inst. Name	OPEN				SC				ST				SE				EW					
		Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO		
RKHM - GQ	Kamdar Homeopathic Medical College & Research Centre Rajkot	50.2416	137	1014001	20372	50.2416	137	1012189	20359.5	2117.5	99999	99999	45.8369	123	1102408	20689	7260				99999	99999	
RKHM - MQ	Kamdar Homeopathic Medical College & Research Centre Rajkot	50.2416	137	1009434	99999				0		0					0					0		
RKHM - NQ	Kamdar Homeopathic Medical College & Research Centre Rajkot				0				0		0					0					0		
MGHM - AQ	Gandhinagar Homeopathic Medical College At Mubarakpur Dist. Gandhinagar	78.278	291	440380	13294				0		0					0					0		
MGHM - GQ	Gandhinagar Homeopathic Medical College At Mubarakpur Dist. Gandhinagar	72.0025	244	569112	15487	66.5442	210	679957	17159	1672	36.655	99	1284810	168	850379	19075	6721	66.9041	212	673582	17059	4026	
MGHM - MQ	Gandhinagar Homeopathic Medical College At Mubarakpur Dist. Gandhinagar	51.4072	141	985990	99999				0		0					0					0		
MGHM - NQ	Gandhinagar Homeopathic Medical College At Mubarakpur Dist. Gandhinagar				99999				0		0					0					0		
DBHM - AQ	Bhargava Homeopathic Medical College Vidyagram Dist. Anand	79.6745	303	441187	12832				0		0					0					0		
DBHM - GQ	Bhargava Homeopathic Medical College Vidyagram Dist. Anand	71.2516	239	585151	15732	63.2617	192	746902	17975	1780	47.4639	128	1065633	165	865702	19217	6770	58.1957	168	849649	19071	4323	
DBHM - MQ	Bhargava Homeopathic Medical College Vidyagram Dist. Anand	51.4072	141	988047	99999				0		0					0					0		
DBHM - NQ	Bhargava Homeopathic Medical College Vidyagram Dist. Anand				99999				0		0					0					0		
VHSHM - AQ	Vidhyadeep Homeopathic Medical College and Research Centre At & Po Anita(Kim) Dist. Surat	82.7813	332	349110	11546				0		0					0					0		
VHSHM - GQ	Vidhyadeep Homeopathic Medical College and Research Centre At & Po Anita(Kim) Dist. Surat	74.8305	264	511866	14478	67.0693	213	670948	17018	1647	46.423	125	1084262	20633	2221	70.843	234	599367	15954	5751	70.634	235	597147
VHSHM - MQ	Vidhyadeep Homeopathic Medical College and Research Centre At & Po Anita(Kim) Dist. Surat	53.2876	148	947589	99999				0		0					0					0		
VHSHM - NQ	Vidhyadeep Homeopathic Medical College and Research Centre At & Po Anita(Kim) Dist. Surat				99999				0		0					0					0		
PPSHM - AQ	P.P.Savani Homeopathic Medical College Kosamba Surat	83.5567	340	334492	11235				0		0					0					0		
PPSHM - GQ	P.P.Savani Homeopathic Medical College Kosamba Surat	80.6817	312	393360	12415	66.3733	209	684985	17225	1683	44.1134	118	1134274	20805.5	2285.5	69.5468	228	619726	16276	5868	79.2151	299	423100
PPSHM - MQ	P.P.Savani Homeopathic Medical College Kosamba Surat	65.8601	206	695483	17369				0		0					0					0		
PPSHM - NQ	P.P.Savani Homeopathic Medical College Kosamba Surat				99999				0		0					0					0		
SARHM - AQ	Arredkta Homeopathic Medical College & Hospital Navi Metral Sabarkantha	65.6574	205	699801	17414				0		0					0					0		
SARHM - GQ	Arredkta Homeopathic Medical College & Hospital Navi Metral Sabarkantha	50.7697	139	999849	20291	48.4547	131	1047572	20507	2151	40.72	109	1202029	21014	99999	42.6276	114	1164721	20896	7354		99999	99999
SARHM - MQ	Arredkta Homeopathic Medical College & Hospital Navi Metral Sabarkantha	61.8402	185	775197	99999				0		0					0					0		
SARHM - NQ	Arredkta Homeopathic Medical College & Hospital Navi Metral Sabarkantha				99999				0		0					0					0		

Institutewise Last Rank of UG-2023

Inst.Label	Inst.Name	OPEN				SC				ST				SE				EW							
		Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit No	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO
SPMHM - AQ	Shri Sardar Patel Mahila Homeopathic Medical College Rajkot	70.4843	234	601320	15993	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
SPMHM - GQ	Shri Sardar Patel Mahila Homeopathic Medical College Rajkot	50.76971	139	999785	20286	48.0382	130	1053783	20632	2158	--	--	--	--	40.72	109	1201803	21009	7410	--	--	--	--	--	99999
SPMHM - MQ	Shri Sardar Patel Mahila Homeopathic Medical College Rajkot	52.7826	146	960726	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
SPMHM - NQ	Shri Sardar Patel Mahila Homeopathic Medical College Rajkot	--	--	--	0	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
KVHM - AQ	Vaia Homeopathic Medical College and Hospital	72.8753	250	552559	15210	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
KVHM - GQ	Vaia Homeopathic Medical College and Hospital	63.2617	192	745292	17957	58.6286	170	842613	19004	1920	40.0481	107	1218660	21061	56.2939	160	890397	19428	6827	57.037	163	872272	19271	4353	
KVHM - MQ	Vaia Homeopathic Medical College and Hospital	56.0655	159	891181	19432	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
KVHM - NQ	Vaia Homeopathic Medical College and Hospital	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
VNHM - AQ	Nootan Homeopathic Medical College & Hospital - Visnagar	75.3773	268	501665	14298	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
VNHM - GQ	Nootan Homeopathic Medical College & Hospital - Visnagar	65.8601	206	695568	17339	60.1938	171	810060	18675	1867	40.3874	108	1211793	21049	59.3151	173	828127	18858	6642	57.7598	166	857281	19146	4333	
VNHM - MQ	Nootan Homeopathic Medical College & Hospital - Visnagar	50.5104	138	1006010	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
VNHM - NQ	Nootan Homeopathic Medical College & Hospital - Visnagar	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
SGHM - AQ	Gokul Homeopathy Medical college Gokul Foundation Opp. IOC Depot State Highway No. 41 Sujapur Patia Dist. Patan Gujarat	75.6366	270	495757	14207	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
SGHM - GQ	Gokul Homeopathy Medical college Gokul Foundation Opp. IOC Depot State Highway No. 41 Sujapur Patia Dist. Patan Gujarat	63.4436	193	748742	17939	59.9785	176	811849	18696	1869	40.3874	108	1210570	21042	54.1094	151	932378	19794	6929	52.4362	145	967009	20056	99999	
SGHM - MQ	Gokul Homeopathy Medical college Gokul Foundation Opp. IOC Depot State Highway No. 41 Sujapur Patia Dist. Patan Gujarat	52.1883	144	970795	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
SGHM - NQ	Gokul Homeopathy Medical college Gokul Foundation Opp. IOC Depot State Highway No. 41 Sujapur Patia Dist. Patan Gujarat	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
MAHM - AQ	Shri Aryajeji Homeopathic Medical College Aryavart Near Navvug Tiles Nr. Laxminagar Village 8-A National Highway Laxminagar Morbi Gujarat	73.0344	251	549471	15151	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
MAHM - GQ	Shri Aryajeji Homeopathic Medical College Aryavart Near Navvug Tiles Nr. Laxminagar Village 8-A National Highway Laxminagar Morbi Gujarat	49.5783	135	1023410	20404	46.1291	124	1094195	20651.5	2180.5	41.0582	110	1191614	20987	41.6089	111	1185143	20868	7391	--	--	--	--	--	99999
MAHM - MQ	Shri Aryajeji Homeopathic Medical College Aryavart Near Navvug Tiles Nr. Laxminagar Village 8-A National Highway Laxminagar Morbi Gujarat	50.76971	139	1002399	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0
MAHM - NQ	Shri Aryajeji Homeopathic Medical College Aryavart Near Navvug Tiles Nr. Laxminagar Village 8-A National Highway Laxminagar Morbi Gujarat	--	--	--	99999	--	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0

Instituted Last Rank of UG-2023																					
Inst.Label	Inst.Name	OPEN				SC				ST				SE				EW			
		Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit No	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit No	Cat. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO	Neet Percentile	Neet Score	Neet Rank	Gen. Merit NO	Cat. Merit NO	
DMHM - AQ	Monark Homoeopathic Medical College and Hospital. At.& Post Vahela, Naroda- Dahegang Road, Ta. Dasroi, Ahmedabad	74.016	258	524966	14797	--	--	0--	0--	--	--	--	--	0--	--	--	--	--	0--	--	
DMHM - GQ	Monark Homoeopathic Medical College and Hospital. At.& Post Vahela, Naroda- Dahegang Road, Ta. Dasroi, Ahmedabad	64.202	197	729596	17765.7	62.2654	187	768530	18251	41.0582	110	1198652	21006	2343	53.2876	148	950355	19947	6975	158	
DMHM - MQ	Monark Homoeopathic Medical College and Hospital. At.& Post Vahela, Naroda- Dahegang Road, Ta. Dasroi, Ahmedabad	50.7697	139	1000956	99999	--	--	0--	0--	--	--	--	0--	--	--	--	--	0--	--	0--	
DMHM - NQ	Monark Homoeopathic Medical College and Hospital. At.& Post Vahela, Naroda- Dahegang Road, Ta. Dasroi, Ahmedabad	--	--	--	0--	--	--	0--	0--	--	--	--	0--	--	--	--	--	0--	--	0--	
ISHM - AQ	Shree Swaminarayan Gurukul Homoeopathic Medical College Jammagar-Okha State highway Near Civil airport, Jammagdi Jammagar	72.0025	244	568940	15484	--	--	0--	0--	--	--	--	0--	--	--	--	--	0--	--	0--	
ISHM - GQ	Shree Swaminarayan Gurukul Homoeopathic Medical College Jammagar-Okha State highway Near Civil airport, Jammagdi Jammagar	50.7697	139	1000430	20298	54.5953	153	922191	19708	2021	--	--	99999	99999	40.3874	108	1209404	21035	7425	99999	

ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ પછીના ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગ, ડિગ્રી/ડિપ્લોમા ફાર્મસીના અભ્યાસક્રમો

- પ્રો. (ડૉ.) નિલય એન. ભૂમાની

કોઈ પણ પ્રગતિશીલ રાષ્ટ્ર માટે ટેકનોલોજીનો વિકાસ એ પાયાની જરૂરિયાત છે. આજે વિશ્વનાં દરેક રાષ્ટ્રને ટેકનોલોજીનું મહત્વ સમજાઈ ચૂક્યું છે, અને આથી દરેક રાષ્ટ્ર એનો મહત્તમ વિકાસ કરી, પોતાનાં રાષ્ટ્રને એ દિશામાં સમૃદ્ધ બનાવવા કોશિશ કરે છે. ટેકનોલોજીના વિકાસમાં ટેકનિકલ શિક્ષણની ભૂમિકા મહત્વની છે. કોઈ પણ વિકસિત રાષ્ટ્ર માટે ટેકનિકલ શિક્ષણ એ મહત્વની બાબત ગણવામાં આવે છે. ટેકનિકલ શિક્ષણ એટલે ઈજનેરી/ફાર્મસી તથા એને અનુરૂપ વ્યવસાયને લગતું શિક્ષણ.

છેલ્લાં કેટલાંક વર્ષોમાં વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે આપણા દેશે ઘણી પ્રગતિ કરી છે. કમ્પ્યુટર અને આઈ.ટી. ક્ષેત્રે આપણે હરણફાળ ભરી છે. ગુજરાતનો ફાળો પણ એમાં અગ્રગણ્ય છે, એને અનુરૂપ અભ્યાસક્રમોનું શિક્ષણ રાજ્યમાં જ પ્રાપ્ત થાય એ માટે ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગ તેમજ ફાર્મસી કોલેજોની સંખ્યામાં પણ ઉત્તરોત્તર વધારો થતો રહ્યો છે. ચાલુ વર્ષ એટલે કે, ૨૦૨૩-૨૪ સુધીમાં રાજ્યમાં કુલ ૨૬૧ સંસ્થાઓમાં કુલ ૮૧૯૯૭ બેઠકો ડિગ્રી ઈજનેરી તથા ડિગ્રી/ડિપ્લોમા ફાર્મસી અભ્યાસક્રમો માટે ઉપલબ્ધ હતી. ડિગ્રી ઈજનેરી અભ્યાસક્રમોમાં વિવિધ અભ્યાસક્રમો જેવા કે, બાયો ટેકનોલોજી, બાયો મેડિકલ એન્જિનિયરિંગ, એરોનોટિકલ એન્જિનિયરિંગ, મરીન એન્જિનિયરિંગ, માઈનિંગ એન્જિનિયરિંગ, હોટલ અને ટુરીઝમ મેનેજમેન્ટ જેવા નવા અભ્યાસક્રમોની સાથે સાથે મિકેનિકલ, ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટેશન અને કંટ્રોલ, સિવિલ, કમ્પ્યુટર, ઇલેક્ટ્રિકલ, આઈ.ટી., કેમિકલ, ઓટોમોબાઇલ ઈજનેરી તેમજ ટેક્સટાઇલ ઈજનેરી જેવા અનેકવિધ કન્વેન્શનલ અને સ્પેશિયલાઇઝડ ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગ તેમજ ડિગ્રી/ડિપ્લોમા ફાર્મસી

અભ્યાસક્રમોનું શિક્ષણ રાજ્યની સરકારી, અનુદાનિત તેમજ સ્વનિર્ભર સંસ્થાઓ દ્વારા આપવામાં આવી રહ્યું છે.

રાજ્યમાં ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ પછીના ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગ, ડિગ્રી/ડિપ્લોમા ફાર્મસીના અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશની કાર્યવાહી રાજ્ય સરકારના વિધાન મંડળ દ્વારા પારિત પ્રવેશ અને ફી નિયમન માટેના અધિનિયમ “ગુજરાત પ્રોફેશનલ ટેકનિકલ એજ્યુકેશન સંસ્થાઓ (પ્રવેશ અને ફી નિયમન) અધિનિયમ ૨૦૦૭” અન્વયે રાજ્ય સરકાર દ્વારા રચવામાં આવેલ એડમિશન કમિટી ફોર પ્રોફેશનલ કોર્સિસ (ACPC), એલ.ડી. કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ કેમ્પસ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૧૫, મારફ્ટે કેન્દ્રીયકૃત પ્રવેશ પ્રદ્ધતિ દ્વારા ગુણવત્તાના આધારે તૈયાર કરેલ મેરિટ યાદી મુજબ કરવામાં આવે છે. પ્રવેશવર્ષ ૨૦૨૦-૨૧થી રાજ્યની સરકારી અને અનુદાનિત સંસ્થાઓની કુલ મંજૂર થયેલી તમામ બેઠકો માટે તેમજ સ્વનિર્ભર સંસ્થાઓની ૫૦% બેઠકો માટે જે તે વર્ષે પ્રવેશની કાર્યવાહી કરવામાં આવે છે. સ્વનિર્ભર સંસ્થાઓની ૫૦% બેઠકો કે જે સંચાલક મંડળની બેઠકો તરીકે ઓળખાય છે, જેની પ્રવેશ કાર્યવાહી જે તે સંસ્થા સ્તરે સંસ્થા દ્વારા કરવામાં આવશે.

ગત વર્ષ એટલે કે ૨૦૨૩-૨૪ના વર્ષ માટે ACPC દ્વારા રાજ્યની વિવિધ સંસ્થાઓમાં ઉપલબ્ધ ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ પછીના ઉપલબ્ધ ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગ, ડિગ્રી/ડિપ્લોમા ફાર્મસીના અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશની કાર્યવાહી કરવામાં આવેલ હતી. જેની વિગતો અને અનુરૂપ કોડ (સંજ્ઞા) ની વિગત ટેબલ-૧ (Annexure-I)માં આ સાથે સવિસ્તર આપવામાં આવેલી છે.

વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ દરમિયાન ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ પછી ACPC સાથે જોડાયેલ સરકારી, અનુદાનિત અને સ્વનિર્ભર સંસ્થાઓ કુલ ૧૩૫ જેટલી સંસ્થામાં ચાલતા ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગના જુદા જુદા સ્નાતક અભ્યાસક્રમો માટે કુલ ૭૧૭૫૯ બેઠકો, ડિગ્રી ફાર્મસી અભ્યાસક્રમો માટે ૯૯ સંસ્થાઓમાં ૮૪૨૫ બેઠકો, ડિપ્લોમા ફાર્મસી અભ્યાસક્રમો માટે ૨૭ સંસ્થાઓમાં ૧૮૧૩ બેઠકો ઉપલબ્ધ હતી.

આ ઉપરાંત ગુજરાત રાજ્યના વિદ્યાર્થીઓ માટે રાજ્યમાં આવેલી Indian Institute of Technology-Gandhinagar, સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી (SVNIT) સુરત, Indian Institute of Information and Communication Technology (IIIT) જેવી સંસ્થાઓની પ્રવેશ કાર્યવાહી JOSAA દ્વારા કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા કરવામાં આવે છે. તદુપરાંત રાજ્ય સ્તરે Centre of Excellence જાહેર થયેલી DAIICT, Nirma University, PDEU, Ahmedabad Universityનાં પ્રવેશની ૬૬% જેટલી બેઠકો JEE (Main)નાં સ્કોર પર ભરવામાં આવે છે. આવી તમામ સંસ્થાઓનાં સંસ્થા સ્તરે થનાર પ્રવેશની માહિતી પ્રવેશ સમિતિની વેબસાઈટ પર ઉપલબ્ધ કરવામાં આવશે.

ચાલુ વર્ષ માટે જે કોઈ સંસ્થાઓ કે બેઠકોમાં વધારો થશે તો તે અંગેની સવિસ્તર માહિતી ACPC

દ્વારા આપવામાં આવતી માહિતી પુસ્તિકામાં સામેલ કરવામાં આવશે. વિદ્યાર્થીઓને માર્ગદર્શન મળી રહે તે હેતુથી વિવિધ સંસ્થાઓમાં તેમજ અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ ક્યા મેરિટ ક્રમાંક તેમજ મેરિટ ગુણ પર અટકતો હતો તેની જુદી જુદી કેટેગરીના વિદ્યાર્થીઓ માટે અલગથી માહિતી ટેબલ-૨ (Annexure-II)માં આપવામાં આવેલ છે.

પ્રવેશપાત્રતા :

ઉમેદવારે ડિગ્રી ઈજનેરી તથા ડિગ્રી/ડિપ્લોમા ફાર્મસી અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ માટે ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહની (૧૦+૨ પેટર્ન) અથવા તેને સમકક્ષ પરીક્ષા કે જેને “લાયકાતની પરીક્ષા” ઉલ્લેખવામાં આવે છે, તે જે તે વર્ષ માટે નિયમોનુસાર જરૂરી લઘુત્તમ ગુણમર્યાદા સાથે નીચેના પૈકી કોઈ એક શાળામાંથી પાસ કરેલી હોવી જોઈએ.

- I. ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ સાથે સંલગ્ન માન્ય શાળાઓ.
- II. ગુજરાતમાં આવેલી સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ એજ્યુકેશન, નવી દિલ્હીની માન્ય શાળાઓ.
- III. ગુજરાતમાં આવેલી કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયન સ્કૂલ સર્ટિફિકેટ એક્ઝામિનેશન્સ, નવી દિલ્હીની માન્ય શાળાઓ.
- IV. ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલી નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઓપન સ્કૂલિંગ, નવી દિલ્હીની માન્ય શાળા/સેન્ટર.

V. ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલ ઈન્ટરનેશનલ સ્કૂલ બોર્ડ માન્ય શાળા/સેન્ટર.

અને જે તે વર્ષની પ્રવેશ પ્રક્રિયામાં જે તે વર્ષ માટે ગુજરાત સરકારે માન્ય રાખેલ “પ્રાવેશિક પરીક્ષા” આપેલ હોવી જોઈએ.

વખતોવખત પ્રવેશપાત્રતામાં ફેરફાર થતા હોવાથી જે તે શૈક્ષણિક વર્ષ માટે સરકાર તરફથી બહાર પાડવામાં આવતા ઠરાવને આધારે પ્રવેશ સમિતિ તરફથી માહિતી પુસ્તિકામાં આપેલી માહિતી આધારભૂત ગણવામાં આવે તે જરૂરી છે.

ACPC દ્વારા ભરવાની થતી બેઠકોમાંથી ૭% અનુસૂચિત જાતિના વિદ્યાર્થીઓ માટે, ૧૫% અનુસૂચિત જનજાતિના વિદ્યાર્થીઓ માટે અને ૨૭% બેઠકો સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગના વિદ્યાર્થીઓ માટે તેમજ ૧૦% બેઠકો આર્થિક રીતે પછાત બિનઅનામત ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓ માટે અનામત રાખવામાં આવે છે. વિકલાંગ ઉમેદવારો માટે ૫% બેઠકો P.W.D. એક્ટ ૨૦૧૬ પ્રમાણે જે તે જાતિની બેઠકોમાં અનામત રાખવામાં આવે છે. તદ્ઉપરાંત AICTE, નવી દિલ્હી દ્વારા ચાલુ વર્ષે મંજૂર થયેલી બેઠકોની ૫% બેઠકો સંખ્યાધિક બેઠકો એવા ઉમેદવારો કે જેઓનાં કુટુંબની તમામ સ્ત્રોતોમાંથી થતી વાર્ષિક આવક રૂ. ૮ લાખ કરતાં ઓછી હોય, તેઓને મેરિટના ધોરણે ફાળવવા સંસ્થાઓને જણાવવામાં આવેલ હતું.

પ્રવેશ પ્રક્રિયા :

ધોરણ-૧૨ (વિજ્ઞાનપ્રવાહ)નું પરિણામ બહાર પડ્યા પછી તુરત જ એડમિશન કમિટી ફોર પ્રોફેશનલ કોર્સિસ (ACPC) દ્વારા રાજ્યના વ્યાવસાયિક ઈજનેરી તથા ફાર્મસીના અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ ફાળવવાની કાર્યવાહીની શરૂઆત કરવામાં આવે છે. પ્રવેશ પ્રક્રિયા માટે જરૂરી પ્રમાણપત્રો જેવાં કે જાતિ પ્રમાણપત્ર, નોન કીમીલેયરનું સર્ટિફિકેટ વગેરે અંગે પૂરતી માહિતી મળી રહે તે માટે તથા સમિતિ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવેલાં હેલ્પ સેન્ટરોની માહિતી મળી

રહે તે માટે પ્રવેશ સમિતિ દ્વારા અગાઉથી રાજ્યના અગ્રણી વર્તમાનપત્રોમાં જાહેરખબર આપી માહિતગાર કરવામાં આવે છે. તદ્ઉપરાંત સમિતિની વેબસાઈટ www.acpc.gujarat.gov.in ઉપર વખતોવખત જરૂરી માહિતીઓ, સૂચનાઓ મૂકવામાં આવે છે.

ગુજરાત સરકાર દ્વારા પ્રવેશ વર્ષ ૨૦૦૮-૦૯થી ડિગ્રી ઈજનેરી તથા ડિગ્રી/ડિપ્લોમા ફાર્મસીની વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમોની ઓનલાઈન પ્રવેશ પ્રક્રિયા શરૂ કરવામાં આવેલ છે. પ્રવેશ પ્રક્રિયા સંપૂર્ણ ઓનલાઈન હોઈ વિદ્યાર્થીએ www.gujacpc.nic.inની મદદથી સંપૂર્ણ ઓનલાઈન કરવાની રહેશે. ઉક્ત બાબતો માટે વિદ્યાર્થીએ કોઈ પણ જગ્યાએ ડોક્યુમેન્ટ વેરિફિકેશન કરવાનું રહેતું નથી. ઉમેદવારોને રજિસ્ટ્રેશનની પ્રક્રિયા તથા પ્રવેશ પ્રક્રિયાના વિવિધ તબક્કાઓથી સંપૂર્ણપણે માહિતગાર કરવા માટે પ્રવેશ સમિતિ દ્વારા રજિસ્ટ્રેશન સમયે માહિતી પુસ્તિકા આપવામાં આવે છે, જેનો અભ્યાસ પ્રવેશઈચ્છુક ઉમેદવારોએ કરવો અત્યંત જરૂરી છે.

ફીનું ધોરણ :

પ્રવેશ વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ દરમિયાન જુદી જુદી સંસ્થાઓમાં ફીનું ધોરણ નક્કી કરવા માટે રાજ્ય દ્વારા નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટના નિવૃત ન્યાયાધીશના વડપણ હેઠળ એક ફી નિયંત્રણ સમિતિની રચના કરવામાં આવેલી છે. ફી નિયંત્રણ સમિતિ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવેલ ફી મુજબ જ દરેક સ્વનિર્ભર સંસ્થાઓએ ફી લેવાની રહે છે. સંસ્થાની ફી અંગેની માહિતી અર્થે ફી સમિતિની વેબસાઈટ www.frctech.ac.in જોઈ લેવી હિતાવહ છે.

વ્યવસ્થિત અને સફળતાપૂર્વકના કારકિર્દી આયોજન માટે નીચેની બાબતોને ધ્યાનમાં રાખો:

(૧) તમારી શારીરિક શક્તિને પિછાણો :

કેટલાક વ્યવસાયો અમુક ચોક્કસ પ્રકારની શારીરિક કાર્યશક્તિ માંગે છે. જેમકે સુરક્ષા સેવાઓ, પાઈલોટ કે એર હોસ્ટેસનો વ્યવસાય. વ્યક્તિના શારીરિક બંધારણમાં ઉંમર અગત્યનો ભાગ ભજવે છે.

કેટલાક અગત્યના અભ્યાસક્રમોમાં અને વ્યવસાયમાં પ્રવેશ મર્યાદા નક્કી કરવામાં આવે છે. આથી, આપણે આપણા શિક્ષણનું એવી રીતે આયોજન કરવું જોઈએ કે જેથી જરૂરી શારીરિક ક્ષમતામાં આવીએ.

(૨) તમારા બુદ્ધિચાતુર્યને (Intelligence) ઓળખો :

દરેક વ્યક્તિમાં સામાન્ય માનસિક શક્તિ હોય છે, જેને બુદ્ધિચાતુર્ય કહેવામાં આવે છે. પરંતુ તેની કક્ષા જુદી જુદી હોય છે. તમારું બુદ્ધિચાતુર્ય જાણવું એ તમારા શૈક્ષણિક અને વ્યાવસાયિક ધંધા-રોજગારના આયોજનની એક બાબત છે. અભ્યાસક્રમની પસંદગી જો ખોટી થાય તો વ્યક્તિ તેમાં નિષ્ફળ થતાં નાસીપાસ થાય છે.

(૩) તમારી અભિયોગ્યતા (Aptitude) ને જાણો :

તમારી વિશિષ્ટ અને સુપુષ્ટ કાર્યશક્તિ વિશે જાણકારી મેળવવી એ પણ એટલું જ અગત્યનું છે. દરેક વ્યક્તિમાં એક કે તેથી વધુ વિશિષ્ટ શક્તિ રહેલી હોય છે અને તેને શરૂઆતમાં શોધી કાઢવી કે પારખી લેવી જરૂરી છે. કારકિર્દીના આયોજનમાં વિશિષ્ટ શક્તિઓનું જ્ઞાન અત્યંત આવશ્યક છે. કારણ કે, આજની વ્યાવસાયિક દુનિયામાં આવી શક્તિઓને સાંકળી લઈ વ્યવસાય/નોકરીની તકો આપવામાં આવતી હોય છે.

વધુમાં, વ્યાવસાય અને વ્યવસાયિક અભ્યાસક્રમોનું આયોજન કરતી વખતે જે તે વિષયમાં રસને મહત્ત્વ આપવું જોઈએ. વ્યક્તિએ પસંદ કરેલા અભ્યાસક્રમમાં જો તેને રસ હોય તો તે બધી મુશ્કેલીઓનો સામનો કરીને પોતાનું ધ્યેય સિદ્ધ કરે છે.

(૪) તમારા સ્વભાવની ખાસિયતો અને વલણોને જાણો :

અભ્યાસક્રમ અને તે પછીથી તેને અનુરૂપ વ્યવસાયમાં સફળ થવા માટે તમારા સ્વભાવની ખાસિયતો તેમજ વલણો અગત્યનો ભાગ ભજવે છે. પોતાના સ્વભાવને શું અનુકૂળ છે કે નથી તેનો ખ્યાલ હોવો જરૂરી છે. ઘર, સમાજ, સંજોગો, વ્યવસાય પરત્વે વ્યક્તિ અનુકૂલન સાધે તે જરૂરી છે. કેટલાક વ્યવસાયમાં વસ્તુઓ સાથે કામ લેવાનું હોય છે. જ્યારે કેટલાકમાં માણસો સાથે વ્યવહાર કરવાનો હોય છે. તો કેટલાકમાં વિચાર અગત્યનો ભાગ ભજવે છે. જીવનનાં મૂલ્યો અને યોગ્ય વલણો વ્યક્તિને સાચી રીતે વિચારતી કરી શકશે અને ધ્યેયસિદ્ધિ અને સફળતામાં તેનો ફાળો મહત્ત્વનો છે.

મેમ્બર સેક્રેટરીશ્રી
 એડમિશન કમિટી ફોર પ્રોફેશનલ કોર્સિસ
 એલ.ડી. કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ કેમ્પસ, અમદાવાદ.

કાર્મસી અભ્યાસક્રમોનું કટઓફ લિસ્ટ

INSTITUTE CODE	BRANCH CODE	Name of Institute	Course	Mapping	Mapping	oprank	opmm	scrank	scmm	strank	stmm	sebrank	sebmm	ewsrank	ewsmm	aioprank	dsrank	dsmm	tfwrank	tfwmm	altfw
10236	104731N	Faculty of Pharmacy (Constituent College of Dharmaini Desai University), Khetda	Bpharm	102266-104731N	102266-104731T	4332	71.67901817	10420	51.35871615	12497	38.72038757	12416	39.25462183	5667	71.94881439				995	93.62772863	
10236	104731N	Sai Institute of Pharmacy, Ahmedabad	Bpharm	102306-104731N	102306-104731T	5076	74.45614401	8871	58.38406547	****	****	13759	19.46345704	6511	68.66365772		****	****	982	92.6301499	
10252	104731N	Indus Institute of Pharmacy and Research, (Constituent College of Indus University), Ahmedabad	Bpharm	102522-104731N	102522-104731T	9375	56.22154737	11623	44.90026072	****	****	12090	41.8583355	13000	33.88065671				957	93.8093472	
102204	104731N	Faculty of Pharmacy, The Maharaja Sayajirao University, Vadodra	Bpharm	102204-104731N	102204-104731T	241	97.30323975	968	92.76551752	4699	76.08877159	688	94.23754222	472	95.70885343	900031	452	95.85928632	91	98.67570081	
102525	104771N	Stards School of Pharmacy, Gandhinagar	Dpharm	102525-104771N	102525-104771T	7216	65.64538327	****	****	****	****	****	****	****	****				9082	57.4808454	
102240	104731N	Ramanbhai Patel College of Pharmacy (Constituent College of CHARUSAT University), Anand	Bpharm	102240-104731N	102240-104731T	3218	82.26855864	****	****	8948	58.21169014	13840	10.3687095	4788	75.75165395				890	93.11247799	
102302	104731N	Shivam Pharmaceutical Studies & Research Centre, Anand	Bpharm	102302-104731N	102302-104731T	13652	24.10922921	****	****	****	****	****	****	****	****				8603	59.82782492	
102296	104731N	B. Pharmacy College Avenida Education Trust, Surendranagar	Bpharm	102296-104731N	102296-104731T	12341	39.89075864	****	****	****	****	****	****	****	****				8501	60.2427844	
901460	104731N	Genzen Institute of Pharmacy, Detro, Godhra	Bpharm	901460-104731N	901460-104731T	13679	23.0181742	****	****	****	****	****	****	****	****				8360	60.81067595	
102526	104771N	Bhagwan Mahoir College of Pharmacy (Constituent College of Bhagwan Mahoir University), Surat	Dpharm	102526-104771N	102526-104771T	13641	24.36304228	****	****	****	****	****	****	****	****				8270	61.19456044	
102537	104771N	Monark Goswami College of Pharmacy, Vahela, (Constituent College of Monark University), Ahmedabad	Dpharm	102537-104771N	102537-104771T	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC		VAC	VAC	7496	64.48705021	
102529	104771N	School of Pharmacy (Constituent College of Rai University), Ahmedabad	Dpharm	102529-104771N	102529-104771T	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC		VAC	VAC	7194	65.76211192	
102532	104771N	A-One Pharmacy College, Ahmedabad	Dpharm	102532-104771N	102532-104771T	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC		VAC	VAC	6964	66.63268319	
102535	104731N	Tethya Pharmacy College, Navsari	Bpharm	102535-104731N	102535-104731T	13397	31.86363314	****	****	****	****	****	****	****	****				6536	68.52511194	
102248	104731N	Veerayatan Institute of Pharmacy, Kutch	Bpharm	102248-104731N	102248-104731T	12781	36.24514437	12831	35.76254434	****	****	****	****	****	****				6237	69.75025706	

102316	104731N	Dr. Subhash Technical Campus, Junagadh	Bpharm	102316-104731N	102316-104731T	13081	33.07284663	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	5901	71.1287764	*****
102365	104731N	Sat Kalval College of Pharmacy, Anand	Bpharm	102265-104731N	102265-104731T	12063	42.08680678	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	5847	71.29312552	*****
102332	104731N	Rohini Smt. G. M. Bhikhia College of Pharmacy, Valsad	Bpharm	102232-104731N	102232-104731T	9855	54.07238767	11721	44.29398369	11415	46.09712676	13761	19.39768808	12858	35.4325371	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	5757	71.622345492	*****
102406	104771N	Tohni Institute of Pharmacy, Kachchh	Dpharm	102406-104771N	102406-104771T	13540	26.65175921	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	5704	71.8353947	*****
901461	104731N	P. P. Savani School of Pharmacy, Surat	Bpharm	901461-104731N	901461-104731T	13531	26.82603128	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	5663	71.96209489	*****
102282	104731N	Faculty of Pharmacy Shri Sarang Saketdham "Ram Ashram" Group of Institutions, Mehsana	Bpharm	102282-104731N	102282-104731T	13743	20.28799903	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	5636	72.09860487	*****
102533	104771N	Arihant School of Pharmacy & Bio Research Institute, Gandhinagar	Dpharm	102533-104771N	102533-104771T	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	5611	72.28012891	*****
901457	104731N	Faculty of Pharmacy Sigma University, Valodara	Bpharm	901457-104731N	901457-104731T	12764	36.37598182	*****	*****	13663	23.82829564	13766	19.02418997	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	5587	72.37684133	*****
102236	104731N	Sigma Institute of Pharmacy, Veledara	Bpharm	102236-104731N	102236-104731T	13861	5.40684934	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	5534	72.60553723	*****
102209	104731N	B. K. Mody Government Pharmacy College, Rajkot	Bpharm	102203-104731N	102203-104731T	1379	90.58012213	4468	77.13465488	13826	12.63274336	2173	86.74338437	1572	89.59105969	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	549	95.2197925	*****
102245	104731N	L. B. Rao Institute of Pharmaceutical Education And Research, Anand	Bpharm	102245-104731N	102245-104731T	13083	33.06902397	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	5412	73.08121772	*****
102272	104731N	Saraswati Institute of Pharmaceutical Sciences, Gandhinagar	Bpharm	102272-104731N	102272-104731T	13732	20.75256696	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	5092	74.49495478	*****
102256	104731N	N. R. Vekaria Institute of Pharmacy and Research, Junagadh	Bpharm	102256-104731N	102256-104731T	12082	41.90379443	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	5091	74.49738704	*****
102275	104731N	Nutan Education Trust. B. Pharmacy College, Panchnmahal	Bpharm	102275-104731N	102275-104731T	13133	32.6594011	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	5061	74.63131983	*****
102542	104731N	Dr. Chumbhai Vallabhshai Patel College of Pharmacy, (Constituent College of Uka Tarsadia University), Surat	Bpharm	102542-104731N	102542-104731T	13784	17.76995008	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	4691	76.1199938	*****
102312	104731N	Laxminarayan Desai College of Pharmacy, Bharuch	Bpharm	102312-104731N	102312-104731T	13288	30.65262502	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	4670	76.18300646	*****

10255	104731N	10255-104731N	Bpharm	10255-104731T	8508	60.19798171	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	7673218369	4541	*****	*****	*****	*****	7673218369
102405	104771N	102405-104771N	Dpharm	102405-104771T	13399	29.7649841	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	774689598	4379	*****	*****	*****	*****	774689598
90462	104771N	90462-104771N	Dpharm	90462-104771T	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	7746807241	4376	VAC	VAC	VAC	VAC	7746807241
10268	104731N	10268-104731N	Bpharm	10268-104731T	13616	25.03699695	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	775521381	4354	*****	*****	*****	*****	775521381
102277	104731N	102277-104731N	Bpharm	102277-104731T	12647	37.26234569	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	78.4105318	4174	*****	*****	*****	*****	78.4105318
102545	104731N	102545-104731N	Bpharm	102545-104731T	13251	31.18439571	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	78.85200016	4066	*****	*****	*****	*****	78.85200016
102317	104731N	102317-104731N	Bpharm	102317-104731T	12466	41.36735333	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	79.09004718	4009	*****	*****	*****	*****	79.09004718
102549	104731N	102549-104731N	Bpharm	102549-104731T	13727	21.25675199	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	79.33235963	3940	*****	*****	*****	*****	79.33235963
102401	104771N	102401-104771N	Dpharm	102401-104771T	13807	15.38899135	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	79.74730798	3825	*****	*****	*****	*****	79.74730798
102283	104731N	102283-104731N	Bpharm	102283-104731T	13350	29.61161013	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	79.9108919	3785	*****	*****	*****	*****	79.9108919
90458	104731N	90458-104731N	Bpharm	90458-104731T	13247	31.26967541	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	79.94114489	3779	*****	*****	*****	*****	79.94114489
102285	104731N	102285-104731N	Bpharm	102285-104731T	13633	24.54039544	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	80.46802345	3639	*****	*****	*****	*****	80.46802345
102262	104731N	102262-104731N	Bpharm	102262-104731T	13483	27.72978402	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	80.87754016	3547	*****	*****	*****	*****	80.87754016
102242	104731N	102242-104731N	Bpharm	102242-104731T	8667	59.50477655	12226	40.75275421	12386	39.65480186	13118	32.81088537	12118	41.670144	3479	81.17829158	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	81.25066844	3455	*****	*****	*****	*****	81.25066844

102395	104731N	Smt. Nilaben Manubhai Padalia Pharmacy College, Ahmedabad	Bpharm	102295-104731N	102295-104731T	13352	29.573722	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	3324	81.86040831	****
102322	104731N	Faculty of Pharmacy, Marwari Education Foundation Group of Institution, Rajkot	Bpharm	102322-104731N	102322-104731T	13862	4.7998219	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	3304	81.95717719	****
102350	104731N	Parul Institute Of Pharmaceutical Education And Research (Constituent College of Parul University), Vadodra	Bpharm	102350-104731N	102350-104731T	13331	31.426327	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	3292	81.95407203	****
102320	104731N	Department of Pharmaceutica Sciences (Department of Saurashtra University), Rajkot	Bpharm	102320-104731N	102320-104731T	13786	17.58069821	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	3289	82.00955598	****
102337	104731N	L.J Institute of Pharmacy(Constituent College of L.J Jagati(Kendra University(LJ University)), Ahmedabad	Bpharm	102337-104731N	102337-104731T	2277	86.2646645	5669	71.9399491	9540	55.4773395	3695	80.22845121	2943	83.45807417	****	****	****	****	320	96.71755133	****
102403	104771N	B K Moody Government Pharmacy College, Rajkot	Dpharm	102403-104771N	102403-104771T	13542	27.10011064	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	3188	82.49478705	****
102326	104731N	School of Pharmacy (Constituent College of Sabarmati University), Ahmedabad	Bpharm	102326-104731N	102326-104731T	13342	29.74282887	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	3165	82.49866592	****
901462	104731N	Silver Oak Institute of Pharmacy and Research, Ahmedabad	Bpharm	901462-104731N	901462-104731T	10875	49.04148993	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	3119	82.70723923	****
102249	104731N	Shree Dhanvantary Pharmacy College , Surat	Bpharm	102249-104731N	102249-104731T	11704	44.39041274	****	****	13658	24.01749708	13273	30.94617433	12633	37.39472678	****	****	****	****	3083	82.87898915	****
102263	104731N	C. K. Pitavalle Institute of Pharmaceutical Science & Research , Surat	Bpharm	102263-104731N	102263-104731T	7659	63.74411578	9142	57.20460424	12083	41.90379443	12621	37.5619243	11167	47.63257564	****	****	****	****	3074	82.91063818	****
102251	104731N	Parul Institute of Pharmacy & Research (Constituent College of Parul University), Vadodra	Bpharm	102251-104731N	102251-104731T	13289	30.65262502	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	3035	83.09566402	****
102238	104731N	Indrakshi Proverb College of Pharmacy (Constituent College of CWU University, Vallabh Vajraynager), Anand	Bpharm	102238-104731N	102238-104731T	10215	52.36949435	12588	37.7271953	****	****	12766	36.37068666	13595	25.41489777	****	****	****	****	2908	83.61612894	****
102407	104771N	Dr. Dayaram Patel Pharmacy College, Surat	Dpharm	102407-104771N	102407-104771T	12461	38.99576196	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	2895	83.68838445	****
102206	104731N	Government Pharmacy College, Surat	Bpharm	102206-104731N	102206-104731T	1255	91.22952542	3383	81.6289417	6104	70.31039131	2289	86.2842084	1419	90.34796402	****	****	****	****	288	96.94427569	****

102367	104731N	102267-104731N	102267-104731T	11546	45.28396508	12395	39.44843769	13819	13.37039676	12713	36.573595918	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	2334	86.06374127	*****
102368	104731N	102266-104731N	102266-104731T	13791	17.16477645	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	2253	86.39165943	*****
102369	104731N	102298-104731N	102298-104731T	6994	66.46966245	9778	54.43284569	9134	57.24325274	12737	36.57883824	13774	18.6784659	*****	*****	*****	*****	*****	2239	86.46494954	*****
102370	104731N	102325-104731N	102325-104731T	13536	26.71507193	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	2225	86.491079203	*****
102371	104731N	102278-104731N	102278-104731T	12594	37.7583251	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	2090	87.08698027	*****
102372	104731N	102534-104731N	102534-104731T	9214	56.89009428	11421	46.06894518	12756	36.58286702	13544	26.57324998	9552	55.4246993	*****	*****	*****	*****	*****	2050	87.27071689	*****
102373	104731N	102409-104731N	102409-104731T	8031	62.24610598	9499	55.65799262	*****	*****	11573	45.17166833	8847	56.71414139	900111	*****	*****	*****	*****	1955	87.79420096	*****
102374	104731N	102260-104731N	102260-104731T	11469	45.93007125	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	1888	88.07362397	*****
102375	104731N	901459-104731N	901459-104731T	10559	50.73034153	12543	38.30680825	*****	*****	12887	35.04744432	12578	37.99674851	*****	*****	*****	*****	*****	1875	88.13801293	*****
102376	104731N	102250-104731N	102250-104731T	7958	62.5571822	11656	44.75578535	13435	28.49359678	13424	26.68105428	9401	56.08148747	*****	*****	*****	*****	*****	1861	88.23046608	*****
102377	104731N	102247-104731N	102247-104731T	13369	29.55559236	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	1851	88.29301592	*****
102378	104731N	102205-104731N	102205-104731T	759	93.89833422	2832	83.97302178	11113	47.95989182	1468	90.06715787	1074	92.17998463	900065	*****	*****	*****	*****	181	97.83191558	*****
102379	104731N	102297-104731N	102297-104731T	13604	25.30388132	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	1775	88.61990744	*****
102380	104731N	102324-104731N	102324-104731T	12048	42.1506826	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	1765	88.65250176	*****

102553	104731N	Silver Oak College of Pharmacy, (Constituent College of Silver Oak University), Ahmedabad	Bpharm	102553-104731N	102553-104731T	13349	32.45145773	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
102546	104731N	Gokul Pharmacy College, (Constituent College of Gokul Global University), Palan	Bpharm	102546-104731N	102546-104731T	10043	53.16445832	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
102540	104731N	Arihant School of Pharmacy, (Constituent College of Swamin startup Innovation University) Gandhinagar	Bpharm	102540-104731N	102540-104731T	13258	31.09989881	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
102544	104731N	Varsha Gowami College of Pharmacy, Vahelal/(Constituent College of Monark University), Ahmedabad	Bpharm	102544-104731N	102544-104731T	10334	52.73356671	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
102538	104731N	Indrashil University School of Pharmacy, Rajpur, (Constituent College of Indrashil University) Mahesana	Bpharm	102538-104731N	102538-104731T	13557	26.34875992	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
102274	104731N	Shree Samanvay Institute of Pharmaceutical Education and Research, Botalad	Bpharm	102274-104731N	102274-104731T	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
102286	104731N	Akshar Preet Institute of Pharmacy, Jamnagar	Bpharm	102286-104731N	102286-104731T	10306	51.95391431	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
102554	104731N	Neelesh Institute of Pharmacy, Vahodara	Bpharm	102554-104731N	102554-104731T	9380	56.1656772	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
102547	104731N	Merchant Pharmacy College, Mehsana	Bpharm	102547-104731N	102547-104731T	13640	24.41619285	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
102273	104731N	K.V Vriani Institute of Pharmacy & Research Centre ,Anrelli	Bpharm	102273-104731N	102273-104731T	12486	38.78667111	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
102553	104731N	Silver Oak College of Pharmacy, (Constituent College of Silver Oak University), Ahmedabad	Bpharm	102553-104731N	102553-104731T	13824	12.70578453	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
102537	104731N	Monark Goswami College of Pharmacy, Vahelal/(Constituent College of Monark University), Ahmedabad	Bpharm	102537-104731N	102537-104731T	13462	28.11778648	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****

એન્જિનિયરિંગ ક્ષેત્રે કારકિર્દીની ઉપલબ્ધ તકો

- ડૉ. ઉમંગ પરમાર

એન્જિનિયરિંગ એટલે ગણિત અને વિજ્ઞાનના ઉપયોગથી વિવિધ ઉપકરણો, બંધારણો અને પ્રક્રિયાઓનું નિર્માણ અને પરીક્ષણ કરવું. એન્જિનિયરિંગ એ સામાન્ય વ્યક્તિને આવતી નાનીથી મોટી સમસ્યાઓનું સમાધાન શોધવાનું ક્ષેત્ર છે. ઈજનેરો વાસ્તવિક-વિશ્વના પડકારોને સંબોધવા માટે તેમની કુશળતાનો ઉપયોગ કરે છે અને લોકોને તેમની સમસ્યાઓ માટે ઉકેલ પૂરો પાડે છે. બાયસિકલથી અવકાશયાન સુધી, નાના ઘરથી ગગનચુંબી ઈમારતો સુધી, એન્જિનિયરિંગ આપણા રોજિંદા જીવનના દરેક પાસાને અસર કરે છે.

એન્જિનિયરિંગના મૂળ પ્રાચીન સંસ્કૃતિના ઊંડાણમાં છે. પ્રારંભિક એન્જિનિયરિંગ કૃષિ, સિંચાઈ અને બાંધકામ જેવા વ્યવહારુ કામો પર કેન્દ્રિત હતું. ઉદાહરણ તરીકે, પ્રાચીન ઈજિપ્તવાસીઓએ પ્રભાવશાળી પિરામિડ અને સિંચાઈ પ્રણાલીઓનું નિર્માણ કર્યું, જેમાં અદ્યતન ઈજનેરી કૌશલ્યોનું પ્રદર્શન કર્યું. ગ્રીક અને રોમનોએ પણ નોંધપાત્ર યોગદાન આપ્યું, આર્કિટેકચર અને મિકેનિક્સમાં તકનીકો વિકસાવી. મધ્ય યુગ દરમિયાન, ઈસ્લામિક વિદ્વાનો દ્વારા ઈજનેરી જ્ઞાન સાચવવામાં આવ્યું હતું અને આગળ વધ્યું હતું, જેમણે ઓપ્ટિક્સ, મિકેનિક્સ અને હાઈડ્રોલિક્સ જેવાં ક્ષેત્રોમાં અગ્રણી યોગદાન આપ્યું હતું. ઔદ્યોગિક ક્રાંતિએ એન્જિનિયરિંગ ઇતિહાસમાં એક મુખ્ય ભાગ ભજવ્યો, જેમાં આધુનિક સમાજને ઉપયોગી ઉપકરણો, પરિવહન અને ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરની પ્રગતિ સાથે. વીસમી સદીમાં ઇલેક્ટ્રિકલ ઈજનેરી, એરોસ્પેસ ઈજનેરી અને કમ્પ્યુટર વિજ્ઞાનમાં ઝડપી ટેકનોલોજીકલ પ્રગતિ જોવા મળી હતી. આજે, બાયોટેકનોલોજી, રિન્યૂએબલ એનર્જી અને આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ જેવા ક્ષેત્રોમાં એન્જિનિયરિંગ ઝડપથી વિકાસ કરી રહ્યું છે.

ગુજરાત, તેના ઉદ્યોગસાહસિક ભાવના અને ઔદ્યોગિક ઉપલબ્ધિઓ માટે જાણીતું છે અને વિવિધ એન્જિનિયરિંગ ક્ષેત્રોમાં વ્યાવસાયિકો માટે આશાસ્પદ

અવકાશ પ્રદાન કરે છે. ગુજરાતમાં, પેટ્રોકેમિકલ્સ, ફાર્માસ્યુટિકલ્સ, કાપડ ઉત્પાદન જેવા વિવિધ ઉદ્યોગોમાં એન્જિનિયરિંગ મુખ્ય ભૂમિકા ભજવે છે. રાજ્યના પુનઃપ્રાપ્ય ઊર્જા પરના ભારને કારણે સૌર અને પવન ઊર્જા પ્રોજેક્ટ્સમાં નોંધપાત્ર રોકાણ થયું છે, તદ્દુપરાંત, કંડલા અને મુન્દ્રા જેવા બંદરો માટે ગુજરાતના દરિયાઈ માળખાને મરીન એન્જિનિયરિંગ, લોજિસ્ટિક્સ અને પોર્ટ મેનેજમેન્ટમાં કુશળતાની જરૂર છે. સ્માર્ટ સિટીઝ, ડિજિટલાઈઝેશન અને ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર ડેવલપમેન્ટને પ્રોત્સાહન આપવા માટે ચાલી રહેલી પહેલો સાથે, ગુજરાતમાં એન્જિનિયરિંગ પ્રોફેશનલ્સ માટે અવકાશ સતત વિસ્તરણ માટે તૈયાર છે, જે કારકિર્દીની પ્રગતિ અને રાજ્યના સામાજિક-આર્થિક વિકાસમાં પ્રભાવશાળી યોગદાન માટે વિપુલ તકો પ્રદાન કરે છે.

ગુજરાતના વિદ્યાર્થીઓ માટે ધોરણ ૧૦ અને ધોરણ ૧૨નું શિક્ષણ પૂર્ણ કર્યા પછી એન્જિનિયરિંગ એ એક પ્રતિષ્ઠિત અને ઇચ્છિત કારકિર્દી વિકલ્પ છે. ગુજરાત કાપડથી શરૂ કરીને પેટ્રોકેમિકલ્સ સુધીના ઉદ્યોગોનું હબ હોવાથી કુશળ એન્જિનિયરોની માંગ સતત વધી રહી છે. એન્જિનિયરિંગ એ એક વૈવિધ્યસભર ક્ષેત્ર છે જેમાં મિકેનિકલ, ઇલેક્ટ્રિકલ, સિવિલ, કમ્પ્યુટર સાયન્સ અને કેમિકલ એન્જિનિયરિંગ જેવી વિવિધ શાખાઓનો

સમાવેશ થાય છે. દરેક શાખા અનન્ય તકો અને પડકારો પ્રદાન કરે છે, જે વિદ્યાર્થીઓને તેમની રુચિઓ અને યોગ્યતાના આધારે વિશેષતા પસંદ કરવાની મંજૂરી આપે છે.

૧૦મા ધોરણ પછી એન્જિનિયરિંગ કરવા માટે, વિદ્યાર્થીઓએ ગણિત અને વિજ્ઞાનમાં મજબૂત પાયા સાથે તેમનું ૧૦મા ધોરણનું શિક્ષણ પૂર્ણ કરવું જરૂરી છે. ૧૦મુ ધોરણ પૂર્ણ કર્યા પછી, ગુજરાતના વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ એન્જિનિયરિંગ રિંગ કૉલેજોમાં ડિપ્લોમા એન્જિનિયરિંગનો અભ્યાસ શરૂ કરી શકે છે જે તેમને ત્રણ વર્ષના અભ્યાસના અંતે ડિપ્લોમા ઈજનેર બનાવે છે. અન્ય વિકલ્પ રૂપે, ઘણા વિદ્યાર્થીઓ ધોરણ ૧૧ અને ૧૨માં વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં અભ્યાસ પૂર્ણ કર્યા પછી, ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગ લેવાનું પસંદ કરતા હોય છે જે ચાર વર્ષના અભ્યાસના અંતે તેમને ડિગ્રી ઈજનેર બનાવે છે

પ્રવેશ પરીક્ષા :

ગુજરાતમાં, એન્જિનિયરિંગ કૉલેજોમાં પ્રવેશ મુખ્યત્વે પ્રવેશ પરીક્ષાઓ પર આધારિત છે. ઈજનેરી ઉમેદવારો માટે બે મુખ્ય પ્રવેશ પરીક્ષાઓ છે:

1. ગુજરાત કોમન એન્ટ્રન્સ ટેસ્ટ (GUJCET): ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ (GSHSEB) દ્વારા આયોજિત, GUJCET ભૌતિકશાસ્ત્ર (ફિઝિક્સ) , રસાયણશાસ્ત્ર (કેમિસ્ટ્રી) અને ગણિતમાં વિદ્યાર્થીઓના જ્ઞાનનું મૂલ્યાંકન કરે છે.
2. JEE Main એ રાષ્ટ્રીય કક્ષાની પ્રવેશ પરીક્ષા છે જે નેશનલ ટેસ્ટિંગ એજન્સી (NTA) દ્વારા

લેવામાં આવે છે. JEE Mainની લાયકાત વિદ્યાર્થીઓને ઈન્ડિયન ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી (IIT) સહિત ભારતભરની પ્રતિષ્ઠિત ઈજનેરી સંસ્થાઓમાં પ્રવેશ મેળવવા માટે સક્ષમ બનાવે છે.

ગુજરાતમાં એન્જિનિયરિંગ કૉલેજોને ત્રણ કેટેગરીમાં વર્ગીકૃત કરી શકાય છે.

સરકારી ઈજનેરી કૉલેજો :

આ સંસ્થાઓનું ભંડોળ અને સંચાલન ગુજરાત સરકાર દ્વારા કરવામાં આવે છે. તેઓ ઈજનેરી શાખાઓની વિશાળ શ્રેણી ઓફર કરે છે અને તેમના ગુણવત્તાયુક્ત શિક્ષણ, અનુભવી ફેકલ્ટી અને અત્યાધુનિક ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર માટે જાણીતા છે. ઉદાહરણોમાં - ઈન્ડિયન ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી (IIT) ગાંધીનગર, - ગુજરાત ટેકનોલોજિકલ યુનિવર્સિટી (GTU), અને - રાજ્યભરની વિવિધ સરકારી-સહાયિત ઈજનેરી કૉલેજોનો સમાવેશ થાય છે.

ખાનગી ઈજનેરી કૉલેજો:

ગુજરાતમાં ખાનગી માલિકીની ઈજનેરી કૉલેજો યુનિવર્સિટીઓ અથવા ટેકનિકલ બોર્ડ સાથે સંલગ્ન છે. તેઓ વિવિધ એન્જિનિયરિંગ પ્રોગ્રામ્સ ઓફર કરે છે અને ઘણી વાર ચોક્કસ વિશેષતાઓ અથવા ઊભરતાં ક્ષેત્રો પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. ઘણી ખાનગી કૉલેજોમાં આધુનિક સુવિધાઓ, ઉદ્યોગ સહયોગ અને પ્લેસમેન્ટ સહાય છે. ગુજરાતની કેટલીક જાણીતી ખાનગી ઈજનેરી કૉલેજોમાં - નિરમા યુનિવર્સિટી, - ધીરુભાઈ અંબાણી ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઇન્ફોર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી (DA-IICT), અને - પંડિત દીનદયાળ પેટ્રોલિયમ યુનિવર્સિટી (PDPU)નો સમાવેશ થાય છે.

સ્વાયત્ત અને ડીમ્ડ યુનિવર્સિટીઓ:

આ સંસ્થાઓ અભ્યાસક્રમની રચના, મૂલ્યાંકન અને વહીવટી નિર્ણયોમાં સ્વાયત્તતા ધરાવે છે. તેઓ એન્જિનિયરિંગ પ્રોગ્રામ્સની શ્રેણી ઓફર કરે છે અને ઘણી વાર સંશોધન અને નવીનતા પર મજબૂત ભાર મૂકે છે. ઉદાહરણોમાં - ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર, ટેકનોલોજી, - રિસર્ચ એન્ડ મેનેજમેન્ટ (IITRAM), - અમદાવાદ યુનિવર્સિટી અને CEPT યુનિવર્સિટીનો

સમાવેશ થાય છે.

એકંદરે, ગુજરાત વિવિધ શૈક્ષણિક જરૂરિયાતો અને કારકિર્દીની આકાંક્ષાઓને પૂરી કરતી વિવિધ પ્રકારની એન્જિનિયરિંગ કોલેજોનું ગૌરવ ધરાવે છે, વિદ્યાર્થીઓને તેમની રુચિઓ આગળ ધપાવવા અને એન્જિનિયરિંગના તેમના પસંદ કરેલા ક્ષેત્રમાં શ્રેષ્ઠતા મેળવવાની પૂરતી તકો મળી રહે છે. એસીપીસી (ACPC) રેકૉર્ડ મુજબ. ૨૦૨૩માં, એન્જિનિયરિંગ માટે ગુજરાત રાજ્યમાં ૧૬ સરકારી કોલેજો, ૩ ગ્રાન્ટ-ઇન-એઇડ સંસ્થાઓ, ૧ સ્વાયત્ત સંસ્થાઓ અને ૧૧૧ ખાનગી કોલેજો છે.

ફીની વિગત :

સરકારી કોલેજમાં અંદાજિત રૂ. ૧૫૦૦ વાર્ષિક, ખાનગી કોલેજમાં અંદાજિત રૂ. ૬૦,૦૦૦થી ૧ લાખ સુધીની વાર્ષિક ફી લેવાતી હોય છે.

એન્જિનિયરિંગની શાખા / ક્ષેત્રો :

ગુજરાતમાં, એન્જિનિયરિંગની વિવિધ શાખાઓનો સમાવેશ થાય છે, આ દરેક શાખા સામાજિક ઉન્નતિને વર્તમાન પ્રવાહો સાથે સંરેખિત કરવામાં અનન્ય યોગદાન આપે છે. અહીં ગુજરાતમાં ઓફર કરવામાં આવતી સામાન્ય ઈજનેરી શાખાઓની સૂચિ છે.

સિવિલ એન્જિનિયરિંગ:

સિવિલ એન્જિનિયરો રસ્તાઓ, પુલો, ઈમારતો અને પાણી પુરવઠા પ્રણાલીઓ જેવી માળખાકીય સુવિધાઓની ડિઝાઇન, નિર્માણ અને જાળવણી કરે છે. ગુજરાતમાં, જ્યાં શહેરીકરણ અને ઔદ્યોગિકીકરણ ઝડપથી વધી રહ્યું છે, સિવિલ એન્જિનિયરો આર્થિક વિકાસને ટેકો આપવા અને જીવનધોરણ સુધારવા માટે ટકાઉ માળખાકીય સુવિધાઓ વિકસાવવામાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવે છે.

મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગ:

મિકેનિકલ એન્જિનિયરો મિકેનિકલ સિસ્ટિમ્સ અને ઉપકરણોની ડિઝાઇન, ઉત્પાદન અને જાળવણી સાથે કામ કરે છે. ગુજરાતના ઔદ્યોગિક લેન્ડસ્કેપમાં, મિકેનિકલ એન્જિનિયરો ઉત્પાદન, ઓટોમોટિવ અને ઊર્જા જેવાં ક્ષેત્રોમાં યોગદાન આપે છે, ઓટોમેશન અને રિન્યૂએબલ એનર્જી સિસ્ટિમ્સ જેવી અદ્યતન તકનીકો દ્વારા નવીનતા અને કાર્યક્ષમતા ચલાવે છે.

ઇલેક્ટ્રિકલ એન્જિનિયરિંગ:

ઇલેક્ટ્રિકલ ઈજનેરો ઇલેક્ટ્રિકલ ઊર્જાના ઉત્પાદન, પ્રસારણ અને વિતરણ તેમજ ઇલેક્ટ્રિકલ પ્રણાલીઓ અને ઉપકરણોની ડિઝાઇનમાં નિષ્ણાત છે. રિન્યૂએબલ એનર્જી અને સ્માર્ટ ગ્રીડ ટેકનોલોજી પર ગુજરાતના ફોકસ સાથે, સસ્ટેનેબલ ઊર્જા સોલ્યુશન્સ વિકસાવવાની વિશ્વસનીયતા સુધારવા માટે ઇલેક્ટ્રિકલ ઈજનેરો જરૂરી છે.

કમ્પ્યુટર સાયન્સ એન્ડ એન્જિનિયરિંગ (CSE):

CSEમાં કમ્પ્યુટર હાર્ડવેર, સોફ્ટવેર અને કોમ્પ્યુટીંગ સિસ્ટિમનો અભ્યાસ સામેલ છે. ગુજરાતના વિકસતા IT સેક્ટરમાં, CSE સ્નાતકો સોફ્ટવેર એપ્લિકેશન, સાયબર સિક્યુરિટી સોલ્યુશન્સ વિકસાવવા અને વિવિધ સામાજિક પડકારોને પહોંચી વળવા અને સમગ્ર ઉદ્યોગોમાં કાર્યક્ષમતા વધારવા માટે આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ અને ડેટા એનાલિટિક્સ જેવી ઊભરતી ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ કરવા માટે ખૂબ માંગમાં છે.

ઇલેક્ટ્રોનિક્સ એન્ડ કોમ્યુનિકેશન એન્જિનિયરિંગ (ECE):

ECE ઇલેક્ટ્રોનિક ઉપકરણો, સર્કિટ અને કોમ્યુનિકેશન સિસ્ટિમ્સ સાથે વ્યવહાર કરે છે. ગુજરાતના ટેલિકોમ્યુનિકેશન્સ અને ઇલેક્ટ્રોનિક્સ ઉત્પાદન ક્ષેત્રોમાં, ECE એન્જિનિયરો કોમ્યુનિકેશન નેટવર્ક્સ, IoT ઉપકરણો અને ડિજિટલ તકનીકોના વિકાસમાં ફાળો આપે છે, આ ઉપરાંત કનેક્ટિવિટી અને નવીનતાની સુવિધા પણ આપે છે.

કેમિકલ એન્જિનિયરિંગ :

કેમિકલ એન્જિનિયર્સ રસાયણો, ઈંધણ, ફાર્માસ્યુટિકલ્સ અને તેના ઉત્પાદન માટેની પ્રક્રિયાઓની રચના અને સંચાલનમાં સામેલ છે. ગુજરાતના રાસાયણિક અને પેટ્રોકેમિકલ ઉદ્યોગ, રાસાયણિક ઈજનેરો પ્રક્રિયા કાર્યક્ષમતા, પર્યાવરણીય સસ્ટેનિબિલિટી અને સલામતીમાં પ્રગતિ કરે છે, જે પર્યાવરણીય અસરોને ઘટાડીને આર્થિક વૃદ્ધિમાં ફાળો આપે છે.

ઇન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી (IT):

IT ડેટા સ્ટોર કરવા, પુનઃપ્રાપ્ત કરવા અને ટ્રાન્સમિટ કરવા માટે કમ્પ્યુટર સિસ્ટિમના ઉપયોગ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. ડિજિટલ ટ્રાન્સફોર્મેશન અને ઈ-ગવર્નન્સ પહેલ પર ગુજરાતના ભાર સાથે, આઈટી પ્રોફેશનલ્સ સોફ્ટવેર સોલ્યુશન્સ વિકસાવવા, માહિતી પ્રણાલીઓનું સંચાલન કરવા અને

કાર્યક્ષમ ડિજિટલ સેવાઓ વિતરણને સક્ષમ કરવામાં નિર્ણાયક ભૂમિકા ભજવે છે.

કૃષિ ઇજનેરી : કૃષિ ઇજનેરી કૃષિ ઉત્પાદન અને પ્રક્રિયા માટે ઇજનેરી સિદ્ધાંતો લાગુ કરે છે, જેમાં ફાર્મ મશીનરી ડિઝાઇન, સિંચાઈ પ્રણાલીઓ અને ખાદ્ય તકનીકનો સમાવેશ થાય છે. ગુજરાતના કૃષિ અર્થતંત્રમાં, કૃષિ ઇજનેરી કૃષિ ઉત્પાદકતા વધારવા, પાણીના સંરક્ષણને પ્રોત્સાહન આપવા અને ટેકનોલોજી આધારિત નવીનતાઓ દ્વારા ખાદ્ય સુરક્ષાને વધારવામાં નિર્ણાયક ભૂમિકા ભજવે છે.

એરોનોટિકલ એન્જિનિયરિંગ : એરોનોટિકલ એન્જિનિયરિંગનો કોર્સ એ શાખા છે જેમાં એરક્રાફ્ટ અભ્યાસ, ડિઝાઇનિંગ, ઉત્પાદન, પરીક્ષણનો સમાવેશ થાય છે અને એરક્રાફ્ટની જાળવણી અને સંરક્ષણ ક્ષેત્રો અને અદ્યતન અભ્યાસનો પણ સમાવેશ કરે છે. આ શાખા વિમાન, અવકાશયાન, ઉપગ્રહો અને મિસાઇલોના ઉત્પાદનનો પણ સમાવેશ કરે છે. એરોનોટિકલ એન્જિનિયરિંગ સ્નાતકો એરોડાયનેમિક્સ, એરોસ્પેસ સામગ્રી, માળખાં, પ્રોપલ્શન, ફ્લાઈટ મિકેનિક્સ અને સ્થિરતા અને નિયંત્રણનું જ્ઞાન ધરાવે છે. એરોનોટિકલ એન્જિનિયરો મોટે ભાગે DRDO, હિન્દુસ્તાન એરોનોટિક્સ લિમિટેડ (HAL), ISRO (ભારતીય અવકાશસંશોધન સંસ્થા) અને નેશનલ એરોનોટિકલ લેબોરેટરી દ્વારા કાર્યરત હોય છે.

આ સિવાય, ઓટોમોબાઇલ એન્જિનિયરિંગ, બાયોમેડિકલ એન્જિનિયરિંગ, આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ અને મશીન લર્નિંગ, બાયો ટેકનોલોજી એન્જિનિયરિંગ, ઔદ્યોગિક એન્જિનિયરિંગ, ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટેશન અને કંટ્રોલ એન્જિનિયરિંગ, મરીન એન્જિનિયરિંગ, પેટ્રોલિયમ

એન્જિનિયરિંગ, ટેક્સટાઇલ એન્જિનિયરિંગ એ એન્જિનિયરિંગના વિદ્યાર્થીઓ માટે ઉપલબ્ધ કેટલીક અન્ય શાખાઓ છે. ગુજરાતમાં આ દરેક ઇજનેરી શાખા ચોક્કસ સામાજિક જરૂરિયાતોને સંબોધિત કરે છે અને વર્તમાન તકનીકી વલણો અને પડકારોને અનુરૂપ બનીને રાજ્યની આર્થિક વૃદ્ધિ અને વિકાસમાં યોગદાન આપે છે.

રોજગારીની તકો :

ધોરણ ૧૦ પછી ડિપ્લોમા એન્જિનિયરિંગમાં ભણતા વિદ્યાર્થીઓ માટે ત્રણ વર્ષના અભ્યાસના પૂર્ણ થવા પર બે વિકલ્પ ઉપલબ્ધ હોય છે જે પૈકી પ્રથમ વિકલ્પ તેમને કોઈ સરકારી કે ખાનગી ક્ષેત્રે જોબ લેવામાં મદદરૂપ થાય છે અથવા તો તેમને પોતાનો વ્યવસાય શરૂ કરવા માટે જરૂરી ટેકનિકલ નોલેજ પૂરું પાડે છે જ્યારે બીજો વિકલ્પ તેમને તેમનો અભ્યાસ આગળ ચાલુ રાખવા માટે એટલે કે બી.ટેક. (B.Tech) કે બી.ઈ (BE)ની ડિગ્રી મેળવવા માટે એક અવસર પૂરો પાડે છે આ અવસરના ભાગ રૂપે ૨૦૨૪ની નવી નીતિ મુજબ DDCET નામની એક પરીક્ષા D2D (Diploma to Degree)ની તમામ સીટો પર પ્રવેશ મેળવવા માટે લેવામાં આવશે અને તેના પરથી બનતા મેરિટના આધારે વિદ્યાર્થીઓને D2Dમાં પ્રવેશ મળવાપાત્ર રહેશે.

આ જ રીતે ચાર વર્ષના બી.ટેક (B.Tech) કે બી.ઈ (BE)ના અભ્યાસ પછી એન્જિનિયરિંગ ક્ષેત્ર વિદ્યાર્થીઓ પાસે ત્રણ વિકલ્પો ઉપલબ્ધ હોય છે જે પૈકી પ્રથમ વિકલ્પ તેમને સરકારી કે ખાનગી ક્ષેત્રે જોબ લેવામાં મદદરૂપ થાય છે બીજા વિકલ્પ રૂપે વિદ્યાર્થીઓ તેમનો અભ્યાસ આગળ શરૂ રાખવા માટે બે વર્ષનો માસ્ટર્સ પ્રોગ્રામ એન્જિનિયરિંગ ક્ષેત્રે કે પછી મેનેજમેન્ટ ક્ષેત્રે કરી શકે છે અને ત્રીજો વિકલ્પ GPSC/UPSC કે IES (Indian engineering services) જેવી સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરી સરકારી સેવામાં જોડાવાની તક પૂરી પાડે છે.

એન્જિનિયરિંગ એક વિકસતું અને વૈવિધ્યસભર ક્ષેત્ર છે જેમાં આવતી વિવિધ શાખાઓની પોતાની વિશેષતાઓ છે. દરેક વિદ્યાર્થીએ પોતાના પ્રવેશ પૂર્વે, જે તે શાખાની સાચી અને સચોટ માહિતી વિશ્વાસપાત્ર માધ્યમથી મેળવવી ખૂબજ જ જરૂરી છે.

પીએચ.ડી. મિકેનિકલ એન્જિનિયર
એલ. ડી. એન્જિનિયરિંગ કૉલેજ, અમદાવાદ.
મો - ૯૬૮૭૯૫૬૮૯

એન્જિનિયરિંગ અભ્યાસક્રમોનું કાર્યોક્તિ લિસ્ટ

Institute Code	Branch Code	As per NIC	Branch Name	ic_code	TF Code	oprank	opmm	srank	somm	strank	stmm	sebrank	sebmm	sevrank	sewmm	aioprak	dsrank	dsnm	tfwrak	tfwmm	aitfv
436044	10973NN	SHREE DHANVANTRY COLLEGE OF ENGINEERING & TECHNOLOGY, KIM	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING (ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND MACHINE LEARNING)	436044-10973NN	436044-10973NT	30359	3.33336321	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
436044	12199NN	SHREE DHANVANTRY COLLEGE OF ENGINEERING & TECHNOLOGY, KIM	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING (INTERNET OF THINGS & CYBER SECURITY INCLUDING BLOCK CHAIN TECHNOLOGY)	436044-12199NN	436044-12199NT	29906	19.78067675	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****	*****	*****
436044	12207NN	SHREE DHANVANTRY COLLEGE OF ENGINEERING & TECHNOLOGY, KIM	CHEMICAL ENGINEERING (GREEN TECHNOLOGY AND SUSTAINABILITY ENGINEERING)	436044-12207NN	436044-12207NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	*****	*****	*****
436046	10912NN	Unitesworld School of Computational Intelligence, Uversad, Gandhinagar	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING	436046-10912NN	436046-10912NT	13419	70.48154716	17212	61.67271511	*****	*****	29582	22.63184589	18141	59.35658764	*****	*****	*****	4564	89.90635463	*****
436046	10973NN	Unitesworld School of Computational Intelligence, Uversad, Gandhinagar	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING (ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND MACHINE LEARNING)	436046-10973NN	436046-10973NT	19995	54.7899017	23941	44.47288818	*****	*****	29784	20.84029718	23540	45.61969207	*****	VAC	VAC	6085	86.48521726	*****
436058	10004NN	Asha M. Tarsadia Institute of Computer Science & Tech, Bardoli	COMPUTER ENGINEERING	436058-10004NN	436058-10004NT	30021	18.55143614	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
436058	10017NN	Asha M. Tarsadia Institute of Computer Science & Tech, Bardoli	INFORMATION TECHNOLOGY	436058-10017NN	436058-10017NT	29802	20.67985621	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
436058	10075NN	Asha M. Tarsadia Institute of Computer Science & Tech, Bardoli	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING (CLOUD COMPUTING)	436058-10075NN	436058-10075NT	27541	33.09812077	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	9697	78.75029092	*****
436058	10912NN	Asha M. Tarsadia Institute of Computer Science & Tech, Bardoli	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING	436058-10912NN	436058-10912NT	30993	11.9655112	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	10852	76.38985101	*****
436058	10916NN	Asha M. Tarsadia Institute of Computer Science & Tech, Bardoli	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING (CYBER SECURITY)	436058-10916NN	436058-10916NT	25624	48.04275899	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****	*****	*****
436058	10973NN	Asha M. Tarsadia Institute of Computer Science & Tech, Bardoli	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING (ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND MACHINE LEARNING)	436058-10973NN	436058-10973NT	30154	16.98185783	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	7761	82.90382089	*****
436058	12195NN	Asha M. Tarsadia Institute of Computer Science & Tech, Bardoli	COMPUTER ENGINEERING (SOFTWARE ENGINEERING)	436058-12195NN	436058-12195NT	30502	7.23758658	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****	*****	*****
801717	10003NN	A.D.Patel Institute Of Tech.,Karamsad	CIVIL ENGINEERING	801717-10003NN	801717-10003NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	*****	*****	*****
801717	10004NN	A.D.Patel Institute Of Tech.,Karamsad	COMPUTER ENGINEERING	801717-10004NN	801717-10004NT	5724	87.25512375	14219	68.58282684	25402	40.25833318	8450	81.5198017	6844	84.87344031	*****	*****	*****	2618	93.88093056	*****
801717	10013NN	A.D.Patel Institute Of Tech.,Karamsad	ELECTRICAL ENGINEERING	801717-10013NN	801717-10013NT	27676	32.61510912	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****	*****	*****
801717	10017NN	A.D.Patel Institute Of Tech.,Karamsad	INFORMATION TECHNOLOGY	801717-10017NN	801717-10017NT	8956	80.45361727	19327	56.71570929	*****	*****	17207	61.6764291	9660	78.83269424	*****	VAC	VAC	2821	93.41223175	*****
801717	10022NN	A.D.Patel Institute Of Tech.,Karamsad	MECHANICAL ENGINEERING	801717-10022NN	801717-10022NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	*****	*****	*****
801717	10027NN	A.D.Patel Institute Of Tech.,Karamsad	AUTOMOBILE ENGINEERING	801717-10027NN	801717-10027NT	27051	34.77314216	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****	*****	*****
801717	10918NN	A.D.Patel Institute Of Tech.,Karamsad	DAIRY TECHNOLOGY	801717-10918NN	801717-10918NT	29962	19.26027326	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801717	10925NN	A.D.Patel Institute Of Tech.,Karamsad	ELECTRONICS & COMMUNICATION ENGINEERING	801717-10925NN	801717-10925NT	27002	34.96625229	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****

801720	10100NN	Ahmedabad Institute Of Tech, Ahmedabad	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING (DATA SCIENCE)	801720-10100NN	801720-10100NT	14869	67.11006565	25540	39.85471616	*****	*****	27129	34.5054779	15454	65.72929083	VAC	VAC	*****	*****
801720	10916NN	Ahmedabad Institute Of Tech, Ahmedabad	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING (CYBER SECURITY)	801720-10916NN	801720-10916NT	17544	60.83788985	*****	*****	*****	*****	21481	51.08009577	24801	42.06430395	*****	*****	*****	*****
801720	10925NN	Ahmedabad Institute Of Tech, Ahmedabad	ELECTRONICS & COMMUNICATION ENGINEERING	801720-10925NN	801720-10925NT	30099	17.69247668	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801720	12185NN	Ahmedabad Institute Of Tech, Ahmedabad	ARTIFICIAL INTELLIGENCE(AI) AND MACHINE LEARNING	801720-12185NN	801720-12185NT	18782	57.81544499	21964	49.855078	*****	*****	23790	44.85637791	26522	36.6025338	*****	*****	*****	*****
801721	10003NN	Alpha College Of Engg. & Tech., Khatraj, Kalol	CIVIL ENGINEERING	801721-10003NN	801721-10003NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801721	10004NN	Alpha College Of Engg. & Tech., Khatraj, Kalol	COMPUTER ENGINEERING	801721-10004NN	801721-10004NT	26576	36.41027498	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****
801721	10013NN	Alpha College Of Engg. & Tech., Khatraj, Kalol	ELECTRICAL ENGINEERING	801721-10013NN	801721-10013NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801721	10017NN	Alpha College Of Engg. & Tech., Khatraj, Kalol	INFORMATION TECHNOLOGY	801721-10017NN	801721-10017NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801721	10022NN	Alpha College Of Engg. & Tech., Khatraj, Kalol	MECHANICAL ENGINEERING	801721-10022NN	801721-10022NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801721	10925NN	Alpha College Of Engg. & Tech., Khatraj, Kalol	ELECTRONICS & COMMUNICATION ENGINEERING	801721-10925NN	801721-10925NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801723	10004NN	APOLLO INSTITUTE OF ENGINEERING & TECHNOLOGY AHMEDABAD	COMPUTER ENGINEERING	801723-10004NN	801723-10004NT	30258	15.25625219	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****
801723	10017NN	APOLLO INSTITUTE OF ENGINEERING & TECHNOLOGY AHMEDABAD	INFORMATION TECHNOLOGY	801723-10017NN	801723-10017NT	30149	17.07881762	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****
801723	10022NN	APOLLO INSTITUTE OF ENGINEERING & TECHNOLOGY AHMEDABAD	MECHANICAL ENGINEERING	801723-10022NN	801723-10022NT	25718	39.22860387	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****
801723	10958NN	APOLLO INSTITUTE OF ENGINEERING & TECHNOLOGY AHMEDABAD	ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND DATA SCIENCE	801723-10958NN	801723-10958NT	30019	18.57046673	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****
801724	10003NN	Ardeka Inst. Of Technology, Meedbrahna, Sabarkantha	CIVIL ENGINEERING	801724-10003NN	801724-10003NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801724	10004NN	Ardeka Inst. Of Technology, Meedbrahna, Sabarkantha	COMPUTER ENGINEERING	801724-10004NN	801724-10004NT	20988	52.29710851	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****
801724	10013NN	Ardeka Inst. Of Technology, Meedbrahna, Sabarkantha	ELECTRICAL ENGINEERING	801724-10013NN	801724-10013NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801724	10017NN	Ardeka Inst. Of Technology, Meedbrahna, Sabarkantha	INFORMATION TECHNOLOGY	801724-10017NN	801724-10017NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801724	10022NN	Ardeka Inst. Of Technology, Meedbrahna, Sabarkantha	MECHANICAL ENGINEERING	801724-10022NN	801724-10022NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801724	10925NN	Ardeka Inst. Of Technology, Meedbrahna, Sabarkantha	ELECTRONICS & COMMUNICATION ENGINEERING	801724-10925NN	801724-10925NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801725	10003NN	Arun Munchhala Engineering College, Amreli	CIVIL ENGINEERING	801725-10003NN	801725-10003NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801725	10004NN	Arun Munchhala Engineering College, Amreli	COMPUTER ENGINEERING	801725-10004NN	801725-10004NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801725	10013NN	Arun Munchhala Engineering College, Amreli	ELECTRICAL ENGINEERING	801725-10013NN	801725-10013NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801725	10022NN	Arun Munchhala Engineering College, Amreli	MECHANICAL ENGINEERING	801725-10022NN	801725-10022NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801725	10027NN	Arun Munchhala Engineering College, Amreli	AUTOMOBILE ENGINEERING	801725-10027NN	801725-10027NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC

801726	10003NN	Atmiya University, Faculty of Engineering and Technology, Rajkot	CIVIL ENGINEERING	801726-10003NN	801726-10003NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	71.84408747	10129	77.84408747		
801726	10004NN	Atmiya University, Faculty of Engineering and Technology, Rajkot	COMPUTER ENGINEERING	801726-10004NN	801726-10004NT	30471	8.85249156	801726-30471	801726-30471	VAC	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	77.84408747	
801726	10013NN	Atmiya University, Faculty of Engineering and Technology, Rajkot	ELECTRICAL ENGINEERING	801726-10013NN	801726-10013NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801726	10017NN	Atmiya University, Faculty of Engineering and Technology, Rajkot	INFORMATION TECHNOLOGY	801726-10017NN	801726-10017NT	2573	39.3992638	801726-2573	801726-2573	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	82.46766706
801726	10022NN	Atmiya University, Faculty of Engineering and Technology, Rajkot	MECHANICAL ENGINEERING	801726-10022NN	801726-10022NT	16115	64.1709563	801726-16115	801726-16115	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801726	10912NN	Atmiya University, Faculty of Engineering and Technology, Rajkot	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING	801726-10912NN	801726-10912NT	30189	16.42452074	801726-30189	801726-30189	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801728	10003NN	B.H.Gardi College Of Engg. & Technology, Rajkot	CIVIL ENGINEERING	801728-10003NN	801728-10003NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801728	10004NN	B.H.Gardi College Of Engg. & Technology, Rajkot	COMPUTER ENGINEERING	801728-10004NN	801728-10004NT	29148	25.45822331	801728-29148	801728-29148	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801728	10013NN	B.H.Gardi College Of Engg. & Technology, Rajkot	ELECTRICAL ENGINEERING	801728-10013NN	801728-10013NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801728	10017NN	B.H.Gardi College Of Engg. & Technology, Rajkot	INFORMATION TECHNOLOGY	801728-10017NN	801728-10017NT	28470	29.12380322	801728-28470	801728-28470	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801728	10022NN	B.H.Gardi College Of Engg. & Technology, Rajkot	MECHANICAL ENGINEERING	801728-10022NN	801728-10022NT	22743	47.75002099	801728-22743	801728-22743	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801728	10912NN	B.H.Gardi College Of Engg. & Technology, Rajkot	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING	801728-10912NN	801728-10912NT	17683	60.51087334	801728-17683	801728-17683	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801729	10003NN	Krishna School of Emerging Technology & Applied Research (Formerly known as Babarai Institute Of Technology), Varanana, Vadodara	CIVIL ENGINEERING	801729-10003NN	801729-10003NT	28018	31.19448279	801729-28018	801729-28018	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801729	10013NN	Krishna School of Emerging Technology & Applied Research (Formerly known as Babarai Institute Of Technology), Varanana, Vadodara	ELECTRICAL ENGINEERING	801729-10013NN	801729-10013NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801729	10017NN	Krishna School of Emerging Technology & Applied Research (Formerly known as Babarai Institute Of Technology), Varanana, Vadodara	INFORMATION TECHNOLOGY	801729-10017NN	801729-10017NT	28060	30.98198631	801729-28060	801729-28060	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801729	10022NN	Krishna School of Emerging Technology & Applied Research (Formerly known as Babarai Institute Of Technology), Varanana, Vadodara	MECHANICAL ENGINEERING	801729-10022NN	801729-10022NT	25974	38.41719433	801729-25974	801729-25974	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801729	10912NN	Krishna School of Emerging Technology & Applied Research (Formerly known as Babarai Institute Of Technology), Varanana, Vadodara	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING	801729-10912NN	801729-10912NT	30499	7.44664043	801729-30499	801729-30499	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801730	10003NN	Noble Star Engineering College, Makhyala, Junagadh	CIVIL ENGINEERING	801730-10003NN	801730-10003NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801730	10004NN	Noble Star Engineering College, Makhyala, Junagadh	COMPUTER ENGINEERING	801730-10004NN	801730-10004NT	22751	47.72922915	801730-22751	801730-22751	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801730	10013NN	Noble Star Engineering College, Makhyala, Junagadh	ELECTRICAL ENGINEERING	801730-10013NN	801730-10013NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801730	10022NN	Noble Star Engineering College, Makhyala, Junagadh	MECHANICAL ENGINEERING	801730-10022NN	801730-10022NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801731	10004NN	Bagwan Arhant Institute of Tech., Surat	COMPUTER ENGINEERING	801731-10004NN	801731-10004NT	30541	1.88510048	801731-30541	801731-30541	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801731	10017NN	Bagwan Arhant Institute of Tech., Surat	INFORMATION TECHNOLOGY	801731-10017NN	801731-10017NT	25191	40.86472804	801731-25191	801731-25191	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801731	10032NN	Bagwan Arhant Institute of Tech., Surat	CHEMICAL ENGINEERING	801731-10032NN	801731-10032NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801731	10901NN	Bagwan Arhant Institute of Tech., Surat	AERONAUTICAL ENGINEERING	801731-10901NN	801731-10901NT	29059	25.93445138	801731-29059	801731-29059	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801731	10946NN	Bagwan Arhant Institute of Tech., Surat	NANO TECHNOLOGY	801731-10946NN	801731-10946NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC

801754	10912NN	Gandhinagar Institute Of Technology, Moti Broyan, Kalo, Gandhinagar	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING	801754-10912NN	801754-10912NT	26125	37.92295736	*****	*****	*****	*****	*****	*****	26.81241799	28919	37.73536196	26179	*****	*****	*****	*****	*****	*****	3683	91.6677579	
801754	10925NN	Gandhinagar Institute Of Technology, Moti Broyan, Kalo, Gandhinagar	ELECTRONICS & COMMUNICATION ENGINEERING	801754-10925NN	801754-10925NT	28258	30.07194273	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801754	10934NN	Gandhinagar Institute Of Technology, Moti Broyan, Kalo, Gandhinagar	INFORMATION & COMMUNICATION TECHNOLOGY	801754-10934NN	801754-10934NT	26764	35.78375349	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	7121	84.33064756	
801754	10959NN	Gandhinagar Institute Of Technology, Moti Broyan, Kalo, Gandhinagar	ARTIFICIAL INTELLIGENCE	801754-10959NN	801754-10959NT	28824	27.34689411	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	5860	86.93548979	
801754	12211NN	Gandhinagar Institute Of Technology, Moti Broyan, Kalo, Gandhinagar	CYBER SECURITY	801754-12211NN	801754-12211NT	26170	37.74955209	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	12284	72.96215002	
801755	10912NN	Ganpat University, Institute of Computer Tech., Kherva, Mehsana	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING	801755-10912NN	801755-10912NT	30473	8.83205158	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801755	10913NN	Ganpat University, Institute of Computer Tech., Kherva, Mehsana	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING (BIG DATA ANALYTICS)	801755-10913NN	801755-10913NT	29206	25.0821519	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	*****	*****	
801755	10914NN	Ganpat University, Institute of Computer Tech., Kherva, Mehsana	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING (CLOUD BASED APPLICATIONS)	801755-10914NN	801755-10914NT	29141	25.49470218	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801755	10916NN	Ganpat University, Institute of Computer Tech., Kherva, Mehsana	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING (CYBER SECURITY)	801755-10916NN	801755-10916NT	30419	10.96757969	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	7068	84.43465431	
801756	10002NN	Ganpat University, U.V.Patel College of Engineering, Kherva, Mehsana	BIOTECHNOLOGY	801756-10002NN	801756-10002NT	29688	21.73437321	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	9473	79.25651416	
801756	10003NN	Ganpat University, U.V.Patel College of Engineering, Kherva, Mehsana	CIVIL ENGINEERING	801756-10003NN	801756-10003NT	28959	26.59056006	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801756	10004NN	Ganpat University, U.V.Patel College of Engineering, Kherva, Mehsana	COMPUTER ENGINEERING	801756-10004NN	801756-10004NT	30445	9.98839799	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	7478	83.52612002	
801756	10013NN	Ganpat University, U.V.Patel College of Engineering, Kherva, Mehsana	ELECTRICAL ENGINEERING	801756-10013NN	801756-10013NT	30090	17.79270818	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	*****	*****	
801756	10017NN	Ganpat University, U.V.Patel College of Engineering, Kherva, Mehsana	INFORMATION TECHNOLOGY	801756-10017NN	801756-10017NT	29398	23.96686652	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	5824	87.094112	
801756	10022NN	Ganpat University, U.V.Patel College of Engineering, Kherva, Mehsana	MECHANICAL ENGINEERING	801756-10022NN	801756-10022NT	30362	15.20826202	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801756	10027NN	Ganpat University, U.V.Patel College of Engineering, Kherva, Mehsana	AUTOMOBILE ENGINEERING	801756-10027NN	801756-10027NT	27312	33.91812214	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801756	10041NN	Ganpat University, U.V.Patel College of Engineering, Kherva, Mehsana	MECHATRONICS	801756-10041NN	801756-10041NT	28167	30.46379576	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	*****	*****	
801756	10638NN	Ganpat University, U.V.Patel College of Engineering, Kherva, Mehsana	BIOMEDICAL ENGINEERING	801756-10638NN	801756-10638NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801756	10909NN	Ganpat University, U.V.Patel College of Engineering, Kherva, Mehsana	COMPUTER ENGINEERING (ARTIFICIAL INTELLIGENCE)	801756-10909NN	801756-10909NT	30239	15.69364252	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	8915	80.52291819	
801756	10925NN	Ganpat University, U.V.Patel College of Engineering, Kherva, Mehsana	ELECTRONICS & COMMUNICATION ENGINEERING	801756-10925NN	801756-10925NT	28835	27.26790896	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	8202	82.00705476	
801756	10937NN	Ganpat University, U.V.Patel College of Engineering, Kherva, Mehsana	MARINE ENGINEERING	801756-10937NN	801756-10937NT	10321	76.90343748	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	25981	38.40487062	
801756	10948NN	Ganpat University, U.V.Patel College of Engineering, Kherva, Mehsana	PETROCHEMICAL ENGINEERING	801756-10948NN	801756-10948NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801756	12212NN	Ganpat University, U.V.Patel College of Engineering, Kherva, Mehsana	COMPUTER SCIENCE & BUSINESS SYSTEMS	801756-12212NN	801756-12212NT	28854	27.18014976	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	10824	76.23800489	
801757	10003NN	GIDC Degree Engineering College, Abrama, Navsari	CIVIL ENGINEERING	801757-10003NN	801757-10003NT	24674	42.4048362	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801757	10004NN	GIDC Degree Engineering College, Abrama, Navsari	COMPUTER ENGINEERING	801757-10004NN	801757-10004NT	17309	61.4468486	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	5863	86.93321354	

801771	10022NN	Gujarat Power Engg. And Res. Inst. (Gperi) (Ppp), Mevad, Mehsana	MECHANICAL ENGINEERING	801771-10022NN	801771-10022NT	24914	41.157672257	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801771	12797NN	Gujarat Power Engg. And Res. Inst. (Gperi) (Ppp), Mevad, Mehsana	COMPUTER ENGINEERING-GUJARATI	801771-12797NN	801771-12797NT	24295	43.46092778	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801771	12798NN	Gujarat Power Engg. And Res. Inst. (Gperi) (Ppp), Mevad, Mehsana	ELECTRICAL ENGINEERING-GUJARATI	801771-12798NN	801771-12798NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801771	12799NN	Gujarat Power Engg. And Res. Inst. (Gperi) (Ppp), Mevad, Mehsana	MECHANICAL ENGINEERING-GUJARATI	801771-12799NN	801771-12799NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801771	12800NN	Gujarat Power Engg. And Res. Inst. (Gperi) (Ppp), Mevad, Mehsana	CIVIL ENGINEERING-GUJARATI	801771-12800NN	801771-12800NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801772	10002NN	GYANMANJARI INSTITUTE OF TECHNOLOGY Bhavnagar	BIOTECHNOLOGY	801772-10002NN	801772-10002NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801772	10003NN	GYANMANJARI INSTITUTE OF TECHNOLOGY Bhavnagar	CIVIL ENGINEERING	801772-10003NN	801772-10003NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801772	10004NN	GYANMANJARI INSTITUTE OF TECHNOLOGY Bhavnagar	COMPUTER ENGINEERING	801772-10004NN	801772-10004NT	27944	31.96732498	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****		
801772	10013NN	GYANMANJARI INSTITUTE OF TECHNOLOGY Bhavnagar	ELECTRICAL ENGINEERING	801772-10013NN	801772-10013NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801772	10017NN	GYANMANJARI INSTITUTE OF TECHNOLOGY Bhavnagar	INFORMATION TECHNOLOGY	801772-10017NN	801772-10017NT	29157	25.40219074	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****		
801772	10022NN	GYANMANJARI INSTITUTE OF TECHNOLOGY Bhavnagar	MECHANICAL ENGINEERING	801772-10022NN	801772-10022NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801772	10032NN	GYANMANJARI INSTITUTE OF TECHNOLOGY Bhavnagar	CHEMICAL ENGINEERING	801772-10032NN	801772-10032NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801772	10086NN	GYANMANJARI INSTITUTE OF TECHNOLOGY Bhavnagar	Food Technology	801772-10086NN	801772-10086NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801772	10912NN	GYANMANJARI INSTITUTE OF TECHNOLOGY Bhavnagar	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING	801772-10912NN	801772-10912NT	27948	33.06741301	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801772	10934NN	GYANMANJARI INSTITUTE OF TECHNOLOGY Bhavnagar	INFORMATION & COMMUNICATION TECHNOLOGY	801772-10934NN	801772-10934NT	28669	27.09340022	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801773	10003NN	Hansaba College Of Engineering And Technology, Siddipur	CIVIL ENGINEERING	801773-10003NN	801773-10003NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801773	10004NN	Hansaba College Of Engineering And Technology, Siddipur	COMPUTER ENGINEERING	801773-10004NN	801773-10004NT	22398	48.6367088	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801773	10013NN	Hansaba College Of Engineering And Technology, Siddipur	ELECTRICAL ENGINEERING	801773-10013NN	801773-10013NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801773	10017NN	Hansaba College Of Engineering And Technology, Siddipur	INFORMATION TECHNOLOGY	801773-10017NN	801773-10017NT	22465	48.50942505	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801773	10022NN	Hansaba College Of Engineering And Technology, Siddipur	MECHANICAL ENGINEERING	801773-10022NN	801773-10022NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801773	10916NN	Hansaba College Of Engineering And Technology, Siddipur	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING (CYBER SECURITY)	801773-10916NN	801773-10916NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801773	10934NN	Hansaba College Of Engineering And Technology, Siddipur	INFORMATION & COMMUNICATION TECHNOLOGY	801773-10934NN	801773-10934NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801773	10974NN	Hansaba College Of Engineering And Technology, Siddipur	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING (ARTIFICIAL INTELLIGENCE)	801773-10974NN	801773-10974NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801774	10003NN	Hasmukh Goswami College Of Engg. Vahelal	CIVIL ENGINEERING	801774-10003NN	801774-10003NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801774	10004NN	Hasmukh Goswami College Of Engg. Vahelal	COMPUTER ENGINEERING	801774-10004NN	801774-10004NT	26838	35.5415924	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801774	10013NN	Hasmukh Goswami College Of Engg. Vahelal	ELECTRICAL ENGINEERING	801774-10013NN	801774-10013NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC

801778	10912NN	801778-10912NN	801778-10912NT	228	99.35608174	1316	56.84490629	17793	60.26290549	865	97.83891164	340	99.08578412	3405	92.22783392	99	99.66940829
		COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING	Institute Of Technology, Nimra University Of Science & Technology, Ahmedabad														
801778	10925NN	801778-10925NN	801778-10925NT	1972	95.30826796	4743	89.50804789	23670	45.23465043	5444	87.95486013	2549	94.06455129	6781	84.98682565	646	98.29715469
		ELECTRONICS & COMMUNICATION ENGINEERING	Institute Of Technology, Nimra University Of Science & Technology, Ahmedabad														
801778	11689NN	801778-11689NN	801778-11689NT	4645	89.73000435	14012	69.06375945	*****	*****	16253	63.86248806	5722	87.26376897	*****	*****	1788	95.7564278
		ELECTRONICS & INSTRUMENTATION ENGINEERING	Institute Of Technology, Nimra University Of Science & Technology, Ahmedabad														
801779	10004NN	801779-10004NN	801779-10004NT	29871	20.03795046	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
		COMPUTER ENGINEERING	Ipcwala Institute Of Engineering And Technology Dharraj														
801779	10022NN	801779-10022NN	801779-10022NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
		MECHANICAL ENGINEERING	Ipcwala Institute Of Engineering And Technology Dharraj														
801779	10027NN	801779-10027NN	801779-10027NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
		AUTOMOBILE ENGINEERING	Ipcwala Institute Of Engineering And Technology Dharraj														
801780	10017NN	801780-10017NN	801780-10017NT	28956	26.60859103	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
		INFORMATION TECHNOLOGY	ITM (SLS) Baroda University (Formerly known as ITM Univer), Vadodara														
801780	10022NN	801780-10022NN	801780-10022NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
		MECHANICAL ENGINEERING	ITM (SLS) Baroda University (Formerly known as ITM Univer), Vadodara														
801780	10032NN	801780-10032NN	801780-10032NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
		CHEMICAL ENGINEERING	ITM (SLS) Baroda University (Formerly known as ITM Univer), Vadodara														
801780	10041NN	801780-10041NN	801780-10041NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
		MECHATRONICS	ITM (SLS) Baroda University (Formerly known as ITM Univer), Vadodara														
801780	10912NN	801780-10912NN	801780-10912NT	30517	6.06394796	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
		COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING (CYBER SECURITY)	ITM (SLS) Baroda University (Formerly known as ITM Univer), Vadodara														
801780	10916NN	801780-10916NN	801780-10916NT	20854	52.62919569	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
		COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING (ARTIFICIAL INTELLIGENCE)	ITM (SLS) Baroda University (Formerly known as ITM Univer), Vadodara														
801780	10974NN	801780-10974NN	801780-10974NT	28559	28.65267399	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
		CIVIL ENGINEERING (Construction Engg. & Management)	ITM Vocational University, Vagholia, Dist. Vadodara														
801781	10906NN	801781-10906NN	801781-10906NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
		CIVIL ENGINEERING	ITM Vocational University, Vagholia, Dist. Vadodara														
801781	10910NN	801781-10910NN	801781-10910NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
		COMPUTER ENGINEERING (Cloud Tech. & Info. Sec.)	ITM Vocational University, Vagholia, Dist. Vadodara														
801781	10938NN	801781-10938NN	801781-10938NT	17036	62.04182438	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
		MECHANICAL ENGINEERING (CAD & ADV. CNC)	ITM Vocational University, Vagholia, Dist. Vadodara														
801781	10941NN	801781-10941NN	801781-10941NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
		MECHATRONICS (IND. AUTOMATION & ROBOTICS)	ITM Vocational University, Vagholia, Dist. Vadodara														
801781	10970NN	801781-10970NN	801781-10970NT	29757	21.06600692	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
		COMPUTER ENGINEERING (Data Science)	ITM Vocational University, Vagholia, Dist. Vadodara														
801782	10003NN	801782-10003NN	801782-10003NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
		CIVIL ENGINEERING	K.J. Institute Of Engg And Tech, Savali														
801782	10004NN	801782-10004NN	801782-10004NT	29236	24.84429075	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
		COMPUTER ENGINEERING	K.J. Institute Of Engg And Tech, Savali														
801782	10013NN	801782-10013NN	801782-10013NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
		ELECTRICAL ENGINEERING	K.J. Institute Of Engg And Tech, Savali														
801782	10017NN	801782-10017NN	801782-10017NT	23451	45.8444595	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
		INFORMATION TECHNOLOGY	K.J. Institute Of Engg And Tech, Savali														
801782	10022NN	801782-10022NN	801782-10022NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
		MECHANICAL ENGINEERING	K.J. Institute Of Engg And Tech, Savali														
801782	10027NN	801782-10027NN	801782-10027NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
		AUTOMOBILE ENGINEERING	K.J. Institute Of Engg And Tech, Savali														
801782	10925NN	801782-10925NN	801782-10925NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
		ELECTRONICS & COMMUNICATION ENGINEERING	K.J. Institute Of Engg And Tech, Savali														

801786	10022NN	L.D.R.P. Institute Of Tech. & Research, Gandhinagar	MECHANICAL ENGINEERING	801786-10022NT	18398	58.25308127	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801786	10027NN	L.D.R.P. Institute Of Tech. & Research, Gandhinagar	AUTOMOBILE ENGINEERING	801786-10027NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801786	10925NN	L.D.R.P. Institute Of Tech. & Research, Gandhinagar	ELECTRONICS & COMMUNICATION ENGINEERING	801786-10925NT	30422	10.8017312	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801787	10003NN	L.E.College, Morbi	CIVIL ENGINEERING	801787-10003NT	25988	38.38079832	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801787	10013NN	L.E.College, Morbi	ELECTRICAL ENGINEERING	801787-10013NT	21610	50.74512936	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801787	10017NN	L.E.College, Morbi	INFORMATION TECHNOLOGY	801787-10017NT	11122	75.56804356	27589	32.93290194	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	83.31157489
801787	10022NN	L.E.College, Morbi	MECHANICAL ENGINEERING	801787-10022NT	28980	26.4499248	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801787	10032NN	L.E.College, Morbi	CHEMICAL ENGINEERING	801787-10032NT	29758	21.0561471	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801787	10039NN	L.E.College, Morbi	PRODUCTION ENGINEERING	801787-10039NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801787	10732NN	L.E.College, Morbi	INDUSTRIAL ENGINEERING	801787-10732NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801787	10785NN	L.E.College, Morbi	POWER ELECTRONICS	801787-10785NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801788	10003NN	L.J. Institute Of Engg And Tech., Ahmedabad	CIVIL ENGINEERING	801788-10003NT	30044	18.2336738	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801788	10004NN	L.J. Institute Of Engg And Tech., Ahmedabad	COMPUTER ENGINEERING	801788-10004NT	6361	85.59566445	18473	58.60313194	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801788	10017NN	L.J. Institute Of Engg And Tech., Ahmedabad	INFORMATION TECHNOLOGY	801788-10017NT	8938	80.47121586	16617	63.04200007	22036	49.65693891	17126	61.84867525	10064	77.96093643	28309	29.86799671	3437	92.17463492	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801788	10022NN	L.J. Institute Of Engg And Tech., Ahmedabad	MECHANICAL ENGINEERING	801788-10022NT	30134	17.29344438	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801788	10027NN	L.J. Institute Of Engg And Tech., Ahmedabad	AUTOMOBILE ENGINEERING	801788-10027NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801788	10032NN	L.J. Institute Of Engg And Tech., Ahmedabad	CHEMICAL ENGINEERING	801788-10032NT	27445	33.41169203	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801788	10912NN	L.J. Institute Of Engg And Tech., Ahmedabad	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING	801788-10912NT	7959	82.51610992	14562	67.80417999	29110	25.68754288	14728	67.4453999	9238	79.797908138	10182	77.69795667	3330	92.34619227	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801788	10925NN	L.J. Institute Of Engg And Tech., Ahmedabad	ELECTRONICS & COMMUNICATION ENGINEERING	801788-10925NT	30015	18.61517555	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801788	10958NN	L.J. Institute Of Engg And Tech., Ahmedabad	ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND DATA SCIENCE	801788-10958NT	21362	51.40986767	27165	34.38409652	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801788	12185NN	L.J. Institute Of Engg And Tech., Ahmedabad	ARTIFICIAL INTELLIGENCE(AI) AND MACHINE LEARNING	801788-12185NT	21276	51.60460977	29665	20.07297806	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801788	12197NN	L.J. Institute Of Engg And Tech., Ahmedabad	COMPUTER SCIENCE & DESIGN	801788-12197NT	30525	5.49257535	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801788	12206NN	L.J. Institute Of Engg And Tech., Ahmedabad	ROBOTICS & ARTIFICIAL INTELLIGENCE	801788-12206NT	30432	10.42388339	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801788	12210NN	L.J. Institute Of Engg And Tech., Ahmedabad	COMPUTER SCIENCE & TECHNOLOGY	801788-12210NT	18693	58.04131699	28402	29.4555106	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801788	12801NN	L.J. Institute Of Engg And Tech., Ahmedabad	COMPUTER SCIENCE & INFORMATION TECHNOLOGY	801788-12801NT	11604	74.45889021	17936	59.90033878	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
801788	12802NN	L.J. Institute Of Engg And Tech., Ahmedabad	COMPUTER ENGINEERING & APPLICATION	801788-12802NT	30452	9.6577682	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****

801802	10013NN	Om Engineering College Junagadh	ELECTRICAL ENGINEERING	801802-10013NN	28646	28.28483507	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	*****	*****	*****	*****	
801802	10022NN	Om Engineering College Junagadh	MECHANICAL ENGINEERING	801802-10022NN	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801802	10032NN	Om Engineering College Junagadh	CHEMICAL ENGINEERING	801802-10032NN	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801804	10003NN	P.P. Savani School of Engineering, P.P. Savani University, Kosamba	CIVIL ENGINEERING	801804-10003NN	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801804	10004NN	P.P. Savani School of Engineering, P.P. Savani University, Kosamba	COMPUTER ENGINEERING	801804-10004NN	27479	33.31773116	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801804	10017NN	P.P. Savani School of Engineering, P.P. Savani University, Kosamba	INFORMATION TECHNOLOGY	801804-10017NN	29852	20.20275518	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801804	10022NN	P.P. Savani School of Engineering, P.P. Savani University, Kosamba	MECHANICAL ENGINEERING	801804-10022NN	23211	46.41324636	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801804	10032NN	P.P. Savani School of Engineering, P.P. Savani University, Kosamba	CHEMICAL ENGINEERING	801804-10032NN	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801804	10912NN	P.P. Savani School of Engineering, P.P. Savani University, Kosamba	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING	801804-10912NN	19186	56.81517394	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801804	10916NN	P.P. Savani School of Engineering, P.P. Savani University, Kosamba	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING (CYBER SECURITY)	801804-10916NN	28575	28.61183428	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801804	11966NN	P.P. Savani School of Engineering, P.P. Savani University, Kosamba	PHARMACEUTICAL ENGINEERING	801804-11966NN	28722	27.94866414	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801804	12203NN	P.P. Savani School of Engineering, P.P. Savani University, Kosamba	INFORMATION TECHNOLOGY & ENGINEERING	801804-12203NN	29850	20.23884693	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801804	12208NN	P.P. Savani School of Engineering, P.P. Savani University, Kosamba	COMPUTER ENGINEERING (MACHINE LEARNING & ARTIFICIAL INTELLIGENCE)	801804-12208NN	30280	14.91924539	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801805	10003NN	Pacific School Of Engineering, Surat	CIVIL ENGINEERING	801805-10003NN	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801805	10004NN	Pacific School Of Engineering, Surat	COMPUTER ENGINEERING	801805-10004NN	30133	17.29381268	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801805	10013NN	Pacific School Of Engineering, Surat	ELECTRICAL ENGINEERING	801805-10013NN	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801805	10022NN	Pacific School Of Engineering, Surat	MECHANICAL ENGINEERING	801805-10022NN	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801805	10032NN	Pacific School Of Engineering, Surat	CHEMICAL ENGINEERING	801805-10032NN	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801806	10002NN	Pandit Deendayal Energy University, Gandhinagar	Biotechnology	801806-10002NN	5090	88.71689693	9245	79.762316851	25284	40.58445367	21799	50.23144202	10990	75.85482884	921127	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
801806	10003NN	Pandit Deendayal Energy University, Gandhinagar	CIVIL ENGINEERING	801806-10003NN	30431	10.43215869	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801806	10004NN	Pandit Deendayal Energy University, Gandhinagar	COMPUTER ENGINEERING	801806-10004NN	1475	96.49974884	4693	89.61886874	26365	37.12270708	3155	92.69509066	1852	95.62471879	900820	3046	92.96048319	308	99.15011472	900393	-----	-----	-----	
801806	10013NN	Pandit Deendayal Energy University, Gandhinagar	ELECTRICAL ENGINEERING	801806-10013NN	24139	43.92330933	25964	38.4682148	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801806	10022NN	Pandit Deendayal Energy University, Gandhinagar	MECHANICAL ENGINEERING	801806-10022NN	15480	65.07140229	21156	51.86241876	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801806	10032NN	Pandit Deendayal Energy University, Gandhinagar	CHEMICAL ENGINEERING	801806-10032NN	20266	53.99770995	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801806	10925NN	Pandit Deendayal Energy University, Gandhinagar	ELECTRONICS & COMMUNICATION ENGINEERING	801806-10925NN	5988	86.68184121	8171	82.10116245	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	
801806	10934NN	Pandit Deendayal Energy University, Gandhinagar	INFORMATION & COMMUNICATION TECHNOLOGY	801806-10934NN	2564	94.02641005	6968	84.65979908	23762	44.9544006	5278	88.31582636	2948	93.16258503	900979	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	

801808	10916	10916	10916	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING (CYBER SECURITY)	Parul Institute of Technology, Waghdia, Vadodra	801808-10916	801808-10916	24108	44.02271686	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	13815	69.54165176
801808	10918	10918	10918	DAIRY TECHNOLOGY	Parul Institute of Technology, Waghdia, Vadodra	801808-10918	801808-10918	19692	55.53307833	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC		
801808	10952	10952	10952	ROBOTICS AND AUTOMATION	Parul Institute of Technology, Waghdia, Vadodra	801808-10952	801808-10952	23123	46.68216915	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC		
801808	10974	10974	10974	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING (ARTIFICIAL INTELLIGENCE)	Parul Institute of Technology, Waghdia, Vadodra	801808-10974	801808-10974	25006	41.40852365	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC		
801808	10993	10993	10993	PETROLEUM ENGINEERING	Parul Institute of Technology, Waghdia, Vadodra	801808-10993	801808-10993	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC		
801809	10003	10003	10003	CIVIL ENGINEERING	Prime Institute of Engineering and Technology, Jalalpur, Navsari	801809-10003	801809-10003	VAC	VAC	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC		
801809	10004	10004	10004	COMPUTER ENGINEERING	Prime Institute of Engineering and Technology, Jalalpur, Navsari	801809-10004	801809-10004	30109	17.58025071	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC		
801809	10013	10013	10013	ELECTRICAL ENGINEERING	Prime Institute of Engineering and Technology, Jalalpur, Navsari	801809-10013	801809-10013	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC		
801809	10022	10022	10022	MECHANICAL ENGINEERING	Prime Institute of Engineering and Technology, Jalalpur, Navsari	801809-10022	801809-10022	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC		
801809	10032	10032	10032	CHEMICAL ENGINEERING	Prime Institute of Engineering and Technology, Jalalpur, Navsari	801809-10032	801809-10032	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC		
801810	10003	10003	10003	CIVIL ENGINEERING	R.K. University - School of Engineering, Rajkot	801810-10003	801810-10003	VAC	VAC	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC		
801810	10004	10004	10004	COMPUTER ENGINEERING	R.K. University - School of Engineering, Rajkot	801810-10004	801810-10004	29903	19.80367127	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC		
801810	10013	10013	10013	ELECTRICAL ENGINEERING	R.K. University - School of Engineering, Rajkot	801810-10013	801810-10013	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC		
801810	10017	10017	10017	INFORMATION TECHNOLOGY	R.K. University - School of Engineering, Rajkot	801810-10017	801810-10017	25186	40.87397053	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC		
801810	10022	10022	10022	MECHANICAL ENGINEERING	R.K. University - School of Engineering, Rajkot	801810-10022	801810-10022	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC		
801811	10003	10003	10003	CIVIL ENGINEERING	R.N.G. Patel Institute of Technology-RNPTIT, Bardoli	801811-10003	801811-10003	29923	19.64430162	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC		
801811	10013	10013	10013	ELECTRICAL ENGINEERING	R.N.G. Patel Institute of Technology-RNPTIT, Bardoli	801811-10013	801811-10013	30057	18.05482294	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	19729	55.45043789
801811	10017	10017	10017	INFORMATION TECHNOLOGY	R.N.G. Patel Institute of Technology-RNPTIT, Bardoli	801811-10017	801811-10017	29460	23.59867087	*****	*****	29875	20.02972688	29753	21.11956553	*****	*****	*****	VAC	VAC	7156	84.27139025
801811	10022	10022	10022	MECHANICAL ENGINEERING	R.N.G. Patel Institute of Technology-RNPTIT, Bardoli	801811-10022	801811-10022	30307	14.40827329	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC		
801811	10032	10032	10032	CHEMICAL ENGINEERING	R.N.G. Patel Institute of Technology-RNPTIT, Bardoli	801811-10032	801811-10032	29725	21.3872549	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC		
801811	10912	10912	10912	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING	R.N.G. Patel Institute of Technology-RNPTIT, Bardoli	801811-10912	801811-10912	28069	30.97031331	29462	23.5656055	30289	14.78739273	30230	15.75211642	28474	29.11518945	*****	VAC	VAC	7522	83.44418678
801813	10003	10003	10003	CIVIL ENGINEERING	S.P.B. Patel Engg. College (Saffrony), Linch, Melsana	801813-10003	801813-10003	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC		
801813	10004	10004	10004	COMPUTER ENGINEERING	S.P.B. Patel Engg. College (Saffrony), Linch, Melsana	801813-10004	801813-10004	29025	26.15516989	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC		
801813	10017	10017	10017	INFORMATION TECHNOLOGY	S.P.B. Patel Engg. College (Saffrony), Linch, Melsana	801813-10017	801813-10017	30449	9.84697642	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC		
801813	10022	10022	10022	MECHANICAL ENGINEERING	S.P.B. Patel Engg. College (Saffrony), Linch, Melsana	801813-10022	801813-10022	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC		
801814	10003	10003	10003	CIVIL ENGINEERING	S.S.AGRAWAL INSTITUTE OF ENGINEERING & TECHNOLOGY NAVSARI	801814-10003	801814-10003	29940	19.46310709	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC		
801814	10004	10004	10004	COMPUTER ENGINEERING	S.S.AGRAWAL INSTITUTE OF ENGINEERING & TECHNOLOGY NAVSARI	801814-10004	801814-10004	20719	52.98455383	*****	*****	30217	15.92204974	28141	30.60936088	*****	*****	*****	VAC	VAC	9094	80.10817978

801814	10013NN	S.S.AGRAWAL INSTITUTE OF ENGINEERING & TECHNOLOGY (NAVSARI)	ELECTRICAL ENGINEERING	801814-10013NN	801814-10013NT	30147	17.10920102	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	6117	86.42237197	
801814	10022NN	S.S.AGRAWAL INSTITUTE OF ENGINEERING & TECHNOLOGY (NAVSARI)	MECHANICAL ENGINEERING	801814-10022NN	801814-10022NT	29540	22.10454598	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	6884	84.81147655	
801814	10032NN	S.S.AGRAWAL INSTITUTE OF ENGINEERING & TECHNOLOGY (NAVSARI)	CHEMICAL ENGINEERING	801814-10032NN	801814-10032NT	28306	29.87848359	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	6117	86.42237197	
801815	10004NN	Sai College Of Engineering, Ahmedabad	COMPUTER ENGINEERING	801815-10004NN	801815-10004NT	29510	23.26054303	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	6884	84.81147655	
801815	10017NN	Sai College Of Engineering, Ahmedabad	INFORMATION TECHNOLOGY	801815-10017NN	801815-10017NT	29817	20.55989139	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	6884	84.81147655	
801815	10022NN	Sai College Of Engineering, Ahmedabad	MECHANICAL ENGINEERING	801815-10022NN	801815-10022NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801815	10032NN	Sai College Of Engineering, Ahmedabad	CHEMICAL ENGINEERING	801815-10032NN	801815-10032NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801815	10041NN	Sai College Of Engineering, Ahmedabad	MECHATRONICS	801815-10041NN	801815-10041NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801815	10100NN	Sai College Of Engineering, Ahmedabad	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING (DATA SCIENCE)	801815-10100NN	801815-10100NT	25866	38.70876832	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	7621	83.20887733	
801815	10934NN	Sai College Of Engineering, Ahmedabad	INFORMATION & COMMUNICATION TECHNOLOGY	801815-10934NN	801815-10934NT	24009	44.31031218	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	VAC	VAC	
801816	10004NN	SAL ENGINEERING & TECHNICAL INSTITUTE, SOLA, AHMEDABAD	COMPUTER ENGINEERING	801816-10004NN	801816-10004NT	28800	27.69318559	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	7003	84.5849015	
801816	10017NN	SAL ENGINEERING & TECHNICAL INSTITUTE, SOLA, AHMEDABAD	INFORMATION TECHNOLOGY	801816-10017NN	801816-10017NT	29085	25.82872411	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	4900	89.16559127	
801816	10912NN	SAL ENGINEERING & TECHNICAL INSTITUTE, SOLA, AHMEDABAD	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING	801816-10912NN	801816-10912NT	30168	16.77989078	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	5909	86.64284217	
801816	10934NN	SAL ENGINEERING & TECHNICAL INSTITUTE, SOLA, AHMEDABAD	INFORMATION & COMMUNICATION TECHNOLOGY	801816-10934NN	801816-10934NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801817	10003NN	Sai Institute Of Tech. & Engg. Research, Ahmedabad	CIVIL ENGINEERING	801817-10003NN	801817-10003NT	21550	50.94531431	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	VAC	VAC	
801817	10004NN	Sai Institute Of Tech. & Engg. Research, Ahmedabad	COMPUTER ENGINEERING	801817-10004NN	801817-10004NT	28497	28.98718579	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	7239	84.079507169	
801817	10013NN	Sai Institute Of Tech. & Engg. Research, Ahmedabad	ELECTRICAL ENGINEERING	801817-10013NN	801817-10013NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801817	10022NN	Sai Institute Of Tech. & Engg. Research, Ahmedabad	MECHANICAL ENGINEERING	801817-10022NN	801817-10022NT	28909	26.83652611	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	VAC	VAC	
801817	10027NN	Sai Institute Of Tech. & Engg. Research, Ahmedabad	AUTOMOBILE ENGINEERING	801817-10027NN	801817-10027NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801817	10912NN	Sai Institute Of Tech. & Engg. Research, Ahmedabad	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING	801817-10912NN	801817-10912NT	30078	17.93404999	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	5742	87.21744011	
801817	10925NN	Sai Institute Of Tech. & Engg. Research, Ahmedabad	ELECTRONICS & COMMUNICATION ENGINEERING	801817-10925NN	801817-10925NT	21956	49.85009683	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	VAC	VAC	
801817	10934NN	Sai Institute Of Tech. & Engg. Research, Ahmedabad	INFORMATION & COMMUNICATION TECHNOLOGY	801817-10934NN	801817-10934NT	19403	56.319238	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	VAC	VAC	
801817	10935NN	Sai Institute Of Tech. & Engg. Research, Ahmedabad	INSTRUMENTATION & CONTROL ENGINEERING	801817-10935NN	801817-10935NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	
801817	10973NN	Sai Institute Of Tech. & Engg. Research, Ahmedabad	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING (ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND MACHINE LEARNING)	801817-10973NN	801817-10973NT	30084	17.83650267	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	5734	87.23980489	
801819	10013NN	Sanjibhai Rajguru College of Engg., Rajkot	ELECTRICAL ENGINEERING	801819-10013NN	801819-10013NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC

801847	10017NN	Swarnim Institute of Technology	INFORMATION TECHNOLOGY	801847-10017NN	801847-10017NT	30325	14.01252528	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****	*****	
801847	10022NN	Swarnim Institute of Technology	MECHANICAL ENGINEERING	801847-10022NN	801847-10022NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801847	10027NN	Swarnim Institute of Technology	AUTOMOBILE ENGINEERING	801847-10027NN	801847-10027NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801847	10032NN	Swarnim Institute of Technology	CHEMICAL ENGINEERING	801847-10032NN	801847-10032NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801847	10959NN	Swarnim Institute of Technology	ARTIFICIAL INTELLIGENCE	801847-10959NN	801847-10959NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801847	10965NN	Swarnim Institute of Technology	CLOUD TECH & INFORMATION SECURITY	801847-10965NN	801847-10965NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801847	10989NN	Swarnim Institute of Technology	MOBILE APPLICATION & CLOUD TECHNOLOGY	801847-10989NN	801847-10989NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801847	10992NN	Swarnim Institute of Technology	ENVIRONMENT ENGINEERING	801847-10992NN	801847-10992NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801847	12211NN	Swarnim Institute of Technology	CYBER SECURITY	801847-12211NN	801847-12211NT	2318	46.84469391	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****	*****
801849	10002NN	V.V.P. Engineering College, Rajkot	BIOTECHNOLOGY	801849-10002NN	801849-10002NT	26419	36.88532206	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****	*****
801849	10003NN	V.V.P. Engineering College, Rajkot	CIVIL ENGINEERING	801849-10003NN	801849-10003NT	29691	21.72467506	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****	*****
801849	10004NN	V.V.P. Engineering College, Rajkot	COMPUTER ENGINEERING	801849-10004NN	801849-10004NT	13935	69.24897321	28014	31.20775516	14930	66.97975853	26358	37.14565741	18242	59.1314031	27273	34.03599478	3451	92.13836047	VAC	VAC	*****	*****
801849	10013NN	V.V.P. Engineering College, Rajkot	ELECTRICAL ENGINEERING	801849-10013NN	801849-10013NT	27488	33.29756095	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****	*****
801849	10017NN	V.V.P. Engineering College, Rajkot	INFORMATION TECHNOLOGY	801849-10017NN	801849-10017NT	22919	47.23724622	28785	27.58334647	*****	*****	29246	24.80630285	27454	33.379706192	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801849	10022NN	V.V.P. Engineering College, Rajkot	MECHANICAL ENGINEERING	801849-10022NN	801849-10022NT	17760	60.35472427	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****	*****
801849	10032NN	V.V.P. Engineering College, Rajkot	CHEMICAL ENGINEERING	801849-10032NN	801849-10032NT	23517	45.66252016	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****	*****
801849	10925NN	V.V.P. Engineering College, Rajkot	ELECTRONICS & COMMUNICATION ENGINEERING	801849-10925NN	801849-10925NT	25272	40.63998203	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****	*****
801850	10003NN	Vadodra Institute of Engineering, Kotambi, Waghodia, Vadodra	CIVIL ENGINEERING	801850-10003NN	801850-10003NT	25453	40.061905	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****	*****
801850	10004NN	Vadodra Institute of Engineering, Kotambi, Waghodia, Vadodra	COMPUTER ENGINEERING	801850-10004NN	801850-10004NT	25458	40.0325454	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****	*****
801850	10013NN	Vadodra Institute of Engineering, Kotambi, Waghodia, Vadodra	ELECTRICAL ENGINEERING	801850-10013NN	801850-10013NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801850	10017NN	Vadodra Institute of Engineering, Kotambi, Waghodia, Vadodra	INFORMATION TECHNOLOGY	801850-10017NN	801850-10017NT	22280	48.99691233	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****	*****
801850	10022NN	Vadodra Institute of Engineering, Kotambi, Waghodia, Vadodra	MECHANICAL ENGINEERING	801850-10022NN	801850-10022NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801851	10003NN	VEERAYATAN INSTITUTE OF ENGINEERING TECHNOLOGY & RESEARCH, Manohi	CIVIL ENGINEERING	801851-10003NN	801851-10003NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801851	10004NN	VEERAYATAN INSTITUTE OF ENGINEERING TECHNOLOGY & RESEARCH, Manohi	COMPUTER ENGINEERING	801851-10004NN	801851-10004NT	26248	37.51039414	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****	*****
801851	10013NN	VEERAYATAN INSTITUTE OF ENGINEERING TECHNOLOGY & RESEARCH, Manohi	ELECTRICAL ENGINEERING	801851-10013NN	801851-10013NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801851	10022NN	VEERAYATAN INSTITUTE OF ENGINEERING TECHNOLOGY & RESEARCH, Manohi	MECHANICAL ENGINEERING	801851-10022NN	801851-10022NT	19695	55.5290984	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	*****	*****
801851	10032NN	VEERAYATAN INSTITUTE OF ENGINEERING TECHNOLOGY & RESEARCH, Manohi	CHEMICAL ENGINEERING	801851-10032NN	801851-10032NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801852	10003NN	Vidhyadeep Institute of Engineering & Technology, Anbil(Km), Surat	CIVIL ENGINEERING	801852-10003NN	801852-10003NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC

801854	10925NN	Vishwakarma Government Engineering College, Chandkheda,Gandhinagar	ELECTRONICS & COMMUNICATION ENGINEERING	801854-10925NN	801854-10925NT	7232	84.09388187	15335	66.01156306	*****	*****	11332	75.09905305	8451	81.50821627	901363	13015	71.32592809	4542	89.94274052	901033
801854	10934NN	Vishwakarma Government Engineering College, Chandkheda,Gandhinagar	INFORMATION & COMMUNICATION TECHNOLOGY	801854-10934NN	801854-10934NT	3050	92.35496314	8365	81.68905764	22474	48.48809186	5487	87.83033376	3438	92.17463492	900387	8686	80.94707657	2317	94.55929565	
801854	10935NN	Vishwakarma Government Engineering College, Chandkheda,Gandhinagar	INSTRUMENTATION & CONTROL ENGINEERING	801854-10935NN	801854-10935NT	23116	46.68469291	*****	*****	*****	*****	29743	21.20237527	25505	39.92455154	904489	VAC	VAC			
801854	11689NN	Vishwakarma Government Engineering College, Chandkheda,Gandhinagar	ELECTRONICS & INSTRUMENTATION ENGINEERING	801854-11689NN	801854-11689NT	19966	54.86551432	30172	16.69555376	*****	*****	30246	15.46755519	21157	51.86241976	VAC	27946	31.4880002			
801855	10912NN	New L.J. Institute of Engineering & Technology	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING	801855-10912NN	801855-10912NT	12079	73.4302521	22201	49.20244966	*****	*****	28464	29.15692849	14026	69.02614357	*****	17115	61.86627284	4356	90.28806222	
801855	10973NN	New L.J. Institute of Engineering & Technology	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING (ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND MACHINE LEARNING)	801855-10973NN	801855-10973NT	14383	68.19600749	25680	39.38468825	26344	37.17285303	25723	39.2140002	17516	60.9340843	*****	*****	*****	5084	88.72308408	
801856	10003NN	KANKESHWARIDEVI INSTITUTE OF TECHNOLOGY, JAMNAGAR	CIVIL ENGINEERING	801856-10003NN	801856-10003NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801856	10004NN	KANKESHWARIDEVI INSTITUTE OF TECHNOLOGY, JAMNAGAR	COMPUTER ENGINEERING	801856-10004NN	801856-10004NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801856	10022NN	KANKESHWARIDEVI INSTITUTE OF TECHNOLOGY, JAMNAGAR	MECHANICAL ENGINEERING	801856-10022NN	801856-10022NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
801856	10032NN	KANKESHWARIDEVI INSTITUTE OF TECHNOLOGY, JAMNAGAR	CHEMICAL ENGINEERING	801856-10032NN	801856-10032NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
802140	10003NN	Shree Pandit Nathulaji Vyas Technical Campus, Wadhawan	CIVIL ENGINEERING	802140-10003NN	802140-10003NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
802140	10004NN	Shree Pandit Nathulaji Vyas Technical Campus, Wadhawan	COMPUTER ENGINEERING	802140-10004NN	802140-10004NT	21882	50.52916621	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
802140	10013NN	Shree Pandit Nathulaji Vyas Technical Campus, Wadhawan	ELECTRICAL ENGINEERING	802140-10013NN	802140-10013NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
802140	10017NN	Shree Pandit Nathulaji Vyas Technical Campus, Wadhawan	INFORMATION TECHNOLOGY	802140-10017NN	802140-10017NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
802140	10022NN	Shree Pandit Nathulaji Vyas Technical Campus, Wadhawan	MECHANICAL ENGINEERING	802140-10022NN	802140-10022NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
901454	10912NN	Faculty of Engineering & Technology- GLS University, Ahmedabad	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING	901454-10912NN	901454-10912NT	25255	40.68816814	30405	11.94925332	*****	*****	29487	23.4242435	28946	26.61537579	*****	27465	33.35939983	4989	88.93719482	
901455	12778NN	Anant School for Climate Action, Ahmedabad	Climate Change	901455-12778NN	901455-12778NT	15855	64.79059891	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
901456	10004NN	SHREE PAREKH ENGINEERING College, MAHUV	COMPUTER ENGINEERING	901456-10004NN	901456-10004NT	24534	42.72725596	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
901456	10017NN	SHREE PAREKH ENGINEERING College, MAHUV	INFORMATION TECHNOLOGY	901456-10017NN	901456-10017NT	25301	40.52651779	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
901456	10086NN	SHREE PAREKH ENGINEERING College, MAHUV	FOOD ENGINEERING & TECHNOLOGY	901456-10086NN	901456-10086NT	21689	50.52501569	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
901457	10017NN	ASIA School of Engineering, Ahmedabad	INFORMATION TECHNOLOGY	901457-10017NN	901457-10017NT	24548	42.75115827	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
901457	10912NN	ASIA School of Engineering, Ahmedabad	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING	901457-10912NN	901457-10912NT	26517	36.29222439	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
901458	10004NN	Krishna School of Technology, Vamana, Vadodara	COMPUTER ENGINEERING	901458-10004NN	901458-10004NT	29590	22.56562261	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
901458	10032NN	Krishna School of Technology, Vamana, Vadodara	CHEMICAL ENGINEERING	901458-10032NN	901458-10032NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
901458	10086NN	Krishna School of Technology, Vamana, Vadodara	FOOD TECHNOLOGY	901458-10086NN	901458-10086NT	29590	24.0176969	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
901458	10638NN	Krishna School of Technology, Vamana, Vadodara	BIO MEDICAL ENGINEERING	901458-10638NN	901458-10638NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC

901458	10901NN	Krishna School of Technology, Yamama, Vaododara	AERONAUTICAL ENGINEERING	901458-10901NN	901458-10901NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	26830	35.55620826
901458	10909NN	Krishna School of Technology, Yamama, Vaododara	COMPUTER ENGINEERING (ARTIFICIAL INTELLIGENCE)	901458-10909NN	901458-10909NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	21980	49.774614
901458	10916NN	Krishna School of Technology, Yamama, Vaododara	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING (CYBER SECURITY)	901458-10916NN	901458-10916NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	12920	71.56614672
901459	10004NN	Graduate School of Engineering and Technology, Charakheba Ahmedabad	COMPUTER ENGINEERING	901459-10004NN	901459-10004NT	10825	76.2371637	16.001	64.0967374	*****	*****	19869	55.1036237	13497	70.32095232	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	4664	89.68055118
901460	12887NN	Faculty of Technology,CEPT University, Ahmedabad	Bachelor of Technology (Hons) in Civil Engineering (BCE)	901460-12887NN	901460-12887NT	28664	28.23199924	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	10899	76.49095058
901461	10912NN	Faculty of Engineering & Technology-Sigma University,Bakrol, Vaododara	COMPUTER SCIENCE & ENGINEERING	901461-10912NN	901461-10912NT	29507	23.27770122	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	15191	66.30755347
901461	10958NN	Faculty of Engineering & Technology-Sigma University,Bakrol, Vaododara	ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND DATA SCIENCE	901461-10958NN	901461-10958NT	25145	40.98412462	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	22180	49.31275832
901461	12211NN	Faculty of Engineering & Technology-Sigma University,Bakrol, Vaododara	CYBER SECURITY	901461-12211NN	901461-12211NT	25955	38.54597306	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	22065	49.58133469
901462	10003NN	Dalia Institute of Diploma Studies, Kanera	CIVIL ENGINEERING	901462-10003NN	901462-10003NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC
901462	10004NN	Dalia Institute of Diploma Studies, Kanera	COMPUTER ENGINEERING	901462-10004NN	901462-10004NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	24904	41.70240152
901462	10017NN	Dalia Institute of Diploma Studies, Kanera	INFORMATION TECHNOLOGY	901462-10017NN	901462-10017NT	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	VAC	24197	43.76472961

કાલ્પનિક ખ્યાલ છે જેના પર અત્યારે ઘણું સંશોધન સતત કરવામાં આવી રહ્યું છે. ભવિષ્યમાં આ ક્ષેત્રમાં કેટલી પ્રગતિ થઈ શકે તેની કોઈ સીમા નથી.

AIનો ઉપયોગ નીચે આપેલ વિવિધ ક્ષેત્રોમાં કરવામાં આવે છે:

બેંકિંગ અને ફાઇનાન્સ :

AIનો ઉપયોગ ભવિષ્યની નાણાકીય સ્થિતિનું અનુમાન લગાવવા, નાણાકીય જોખમનું યોગ્ય વ્યવસ્થાપન કરવા, વ્યક્તિગત નાણાકીય ભલામણો કરવામાં અને રોકાણના યોગ્ય નિર્ણયો લેવા માટે થાય છે. AI બેંકોને છેતરપિંડી શોધવામાં, શંકાસ્પદ વ્યવહારોને ઓળખવામાં અને લોન અરજીઓની પ્રક્રિયાને સરળ કરવામાં મદદ કરે છે.

તબીબી અને આરોગ્ય ક્ષેત્રે:

AI સંચાલિત સિસ્ટમનો ઉપયોગ વ્યક્તિગત સારવાર યોજનાઓ વિકસાવવા, વધુ ચોકસાઈ માટે રોબોટિક સર્જરી કરવા માટે થાય છે. AIનો ઉપયોગ આરોગ્ય અને તબીબી વિગતોનું વિશ્લેષણ કરી પ્રારંભિક તબક્કામાં રોગને શોધવા માટે પણ થાય છે.

ઉત્પાદનક્ષેત્રે :

AI ઉત્પાદન પ્રક્રિયાને ઓટોમેટિક કરવામાં, તેની કાર્યક્ષમતા વધારવામાં અને વસ્તુની ગુણવત્તા સુધારવામાં મહત્વનો ભાગ ભજવી રહ્યું છે. તે મશીનોની નિષ્ફળતાને

રોકી ઉત્પાદન પ્રક્રિયાને સુનિશ્ચિત કરવામાં પણ મદદ કરે છે.

સાયબર સિક્યુરિટી :

AI આધારિત સિસ્ટિમ્સ નેટવર્ક પ્રવૃત્તિ પર સતત દેખરેખ રાખીને અને સંભવિત સુરક્ષા જોખમોને ઓળખીને વ્યવસાયો અને વ્યક્તિઓને સાયબર હુમલાઓ અને ડેટા ભંગથી સુરક્ષિત કરે છે.

વાહન વ્યવહાર ક્ષેત્રે : સ્વ-ચલિત (સેલ્ફ-ડ્રાઈવિંગ)

કાર અને ઓટોમેટિક વાહનો રસ્તા પર નેવિગેશન, અવરોધ શોધવા અને નિર્ણય લેવા માટે AI પર ખૂબ આધાર રાખે છે. રાઈડ-શેરિંગ એપ પણ AIના ઉપયોગથી સવારીનો સમય, જવાનો રસ્તો અને સવારીની કિંમત નક્કી કરે છે.

આ સિવાય પણ કૃષિ, શિક્ષણ, હવામાન ખાતા, ગ્રાહક સેવા (દા.ત. ChatBOT-ઓટોમેટિક ચેટિંગ) અને બીજાં ઘણાં ક્ષેત્રોમાં AIનો ઉપયોગ વિવિધ સમસ્યાઓને ઉકેલવામાં, પ્રક્રિયાને ઓટોમેટિક કરવામાં અને કાર્યક્ષમતા વધારવામાં કરવામાં આવી રહ્યો છે. ધોરણ ૧૨ પૂરું કરીને AIમાં રસ ધરાવતા બાળકો આ ક્ષેત્રમાં ડિગ્રી મેળવી ઉજ્જવળ કારકિર્દી પણ બનાવી શકે છે. ધોરણ ૧૦ અને ૧૨ પછી ગુજરાતની વિવિધ કોલેજ, યુનિવર્સિટી માં ડિગ્રી અને ડિપ્લોમા કોર્સ શરૂ કરવામાં આવ્યા છે, જેની વિગતો નીચે આપેલી છે.

ધોરણ ૧૦ પછી ચાલતા ડિપ્લોમા કોર્સ

કોર્સનું નામ	કોલેજ અને યુનિ.નાં નામ	કોર્સનો સમયગાળો	વાર્ષિક ફી	સંપર્કની વિગતો
ડિપ્લોમા ઈન આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI) અને મશીન લર્નિંગ	એલ. જે. પોલીટેકનિક, અમદાવાદ	૩ વર્ષ	૫૨,૦૦૦	નાગવેલ મંદિર પાસે, સાણંદ-સરખેજ ચાર રસ્તા નજીક, એસ. જી. હાઈવે, અમદાવાદ - ૩૮૨ ૨૧૦ Tel.: (079) 29096539

ધોરણ ૧૨ સાયન્સ (ગ્રુપ A - PCM) પછી ચાલતા B.E. / B.Tech. એન્જિનિયરિંગ ડિગ્રી કોર્સ

કોર્સનું નામ	કોલેજ અને યુનિ.ના નામ	કોર્સનો સમયગાળો	વાર્ષિક ફી	સંપર્કની વિગતો
આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI)	આઈ.આઈ.ટી., ગાંધીનગર	૪ વર્ષ	૧,૪૭,૦૦૦	ઈન્ડિયન ઇન્સ્ટીટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી, ગાંધીનગર, પાલજ-૩૮૨૦૫૫ ફોન નં.- 079-2395-2800 to 2809 Website: www.iitgn.ac.in

આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI)	સરદાર વલ્લભભાઈ નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી (SVNIT), સુરત	૪ વર્ષ	૧,૩૧,૦૦૦	સરદાર વલ્લભભાઈ નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી (SVNIT), ઇચ્છાનાથ, સુરત -૩૯૫૦૦૭ Website: www.svnit.ac.in
ડિપ્લોમા ઇન આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI) અને મશીન	એલ.ડી. કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ, અમદાવાદ, ગુજરાત ટેકનોલોજિકલ યુનિ.	૪ વર્ષ	૧,૫૦૦	ગુજરાત યુનિ.ની સામે, નવરંગપુરા, અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૫ ફોન નં.- 079 26302887 Email: ldce-abad-dte@gujarat.gov.in Website: www.ldce.ac.in
ડિપ્લોમા ઇન આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI) અને મશીન લર્નિંગ	ચંદુભાઈ એસ. પટેલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ (CSPIT) ચરોતર યુનિ. ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી	૪ વર્ષ	૧,૩૫,૦૦૦	ચારુસેટ કેમ્પસ, ઓફ નડિયાદ-પેટલાદ હાઈવે, ચાંગા, આણંદ ફોન નં.- 02697 265011 Email: principal.cspit@charusat.ac.in Website: www.charusat.ac.in
કમ્પ્યુટર સાયન્સ એન્ડ એન્જિનિયરિંગ આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI) અને મશીન લર્નિંગ	યુનાઈટેડ વર્લ્ડ સ્કૂલ ઓફ કોમ્પ્યુટેશનલ ઇન્ટેલીજન્સ કર્ણાવતી યુનિ., ગાંધીનગર	૪ વર્ષ	૯૦,૫૦૦	ઉવારસદ, પોસ્ટ ગાંધીનગર- ૩૮૨૪૨૨ ફોન નં. 079 3504 5085 Email: registrar@karnavatiuniversity.edu.in Website: www.karnavatiuniversity.edu.in
આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI) અને ડેટા સાયન્સ	ગવર્મેન્ટ એન્જિનિયરિંગ કોલેજ, રાજકોટ, ગુજરાત ટેકનોલોજિકલ યુનિ.	૪ વર્ષ	૧,૫૦૦	મવડી-કણકોટ રોડ, હનુમાન મંદિર પાસે, કણકોટ ગામ સામે, ફોન નં. - ફોન નં. - 94097 55268 Email: gec-rajkot-dte@gujarat.gov.in Website: www.gecrajkot.ac.in
આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI) અને મશીન લર્નિંગ	એલ. જે. ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ એન્જિનિયરિંગ એન્ડ ટેક - એલ. જે. યુનિ, અમદાવાદ	૪ વર્ષ	૭૭,૦૦૦	સરખેજ-ગાંધીનગર હાઈવે, એસ.જી. હાઈવે, અમદાવાદ-૩૮૨૨૧૦. ફોન નં. - 72279 79985 Email: info@ljku.edu.in Website: www.ljku.edu.in
રોબોટિક્સ એન્ડ આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI)	એલ. જે. ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ એન્જિનિયરિંગ એન્ડ ટેક - એલ. જે. યુનિ, અમદાવાદ	૪ વર્ષ	૭૭,૦૦૦	સરખેજ - ગાંધીનગર હાઈવે, એસ.જી. હાઈવે, અમદાવાદ- ૩૮૨૨૧૦ ફોન નં.: 72279 79985 Email: info@ljku.edu.in Website: www.ljku.edu.in
કમ્પ્યુટર લર્નિંગ એન્ડ એન્જિનિયરિંગ આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI) એન્ડ મશીન લર્નિંગ	ન્યુ એલ. જે. ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ એન્જિનિયરિંગ એન્ડ ટેક - એલ. જે. યુનિ, અમદાવાદ	૪ વર્ષ	૭૮,૫૦૦	Sindhu Bhavan Road, Pakwan Char Rasta, S G Highway, Ahmedabad 380054 No.: 75750 99904 Email: admissions_newljiet@ljinstitutes.edu.in Website: www.ljku.edu.in
આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI) એન્ડ ડેટા સાયન્સ	સાંકળચંદ પટેલ કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરીંગ, વિસનગર	૪ વર્ષ	૬૪,૫૦૦	વિસનગર ફોન નં.: 09727232008 Email: fet.spce@spu.ac.in Website: www.spcevng.ac.in

કમ્પ્યુટર એન્જિનિયરિંગ આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI)	ફેકલ્ટી ઓફ એન્જિનિયરિંગ એન્ડ ટેકનોલોજી, રાજકોટ મારવાડી યુનિ.	૪ વર્ષ	૧,૨૫,૦૦૦	રાજકોટ-મોરબી હાઈવે રોડ, મુ.-પો. - ગવરીદાડ, રાજકોટ - ૩૬૦૦૦૩ ફોન નં. 89800 30090, 0281 7123456 EmAIL: student.helpdesk@marwadieducation.edu.in Website: www.marwadiuniversity.ac.in
કમ્પ્યુટર સાયન્સ એન્ડ એન્જિનિયરિંગ આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI) એન્ડ મશીન લર્નિંગ	ફેકલ્ટી ઓફ એન્જિનિયરિંગ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી- અદાણી યુનિ., અમદાવાદ	૪ વર્ષ	૧,૮૧,૮૦૦	એ. આઈ.આઈ. એમ (AIIM)બિલ્ડિંગ, શાંતિગ્રામ, વૈષ્ણવદેવી સર્કલ નજીક, એસ.જી. હાઈવે, અમદાવાદ-૩૮૨૪૨૧, ફોન નં. - 079 2555 6855 EmAIL: info.fest@adaniuni.ac.in Website: www.adaniuni.ac.in
કમ્પ્યુટર એન્જિનિયરિંગ આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI)	યુ. વી. પટેલ કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ, ખેરવા, મહેસાણા- ગણપત યુનિ.	૪ વર્ષ	૧,૧૮,૦૦૦	ગણપત વિદ્યાનગર, મહેસાણા-ગોઝારિયા હાઈવે, ગુજરાત-૩૮૪૦૧૨ ફોન નં. 02762 226001 EmAIL: admin.uvpce@ganpatuniversity.ac.in Website: https://uvpce.guni.ac.in/
આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI) એન્ડ ડેટા સાયન્સ	એ. ડી. પટેલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેક, કરમસદ, આણંદ, ૬ ચરોતર વિદ્યા મંડળ યુનિ. સાર્વજનિક કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ એન્ડ ટેક, સુરત - સાર્વજનિક યુનિ.	૪ વર્ષ	૧,૧૪,૦૦૦	ન્યૂ વલ્લભ વિદ્યાનગર, પોસ્ટ બોક્સ-૫૨, વિઠ્ઠલ ઉદ્યોગનગર, આણંદ ફોન નં. 02692 233680 EmAIL: principal@adit.ac.in Website: www.adit.ac.in
આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI) એન્ડ ડેટા સાયન્સ	સાર્વજનિક કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ એન્ડ ટેક, સુરત - સાર્વજનિક યુનિ.	૪ વર્ષ	૧,૨૮,૦૦૦	ડૉ. આર. કે. દેસાઈ માર્ગ, મિશન હોસ્પિટલ, અઠવા લાઈન્સ, સુરત ફોન નં. 0261-2240146 EmAIL: info@scet.ac.in Website: www.scet.ac.in
આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI) એન્ડ મશીન લર્નિંગ	અમદાવાદ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી, ગુજરાત ટેકનોલોજીકલ યુનિ.	૪ વર્ષ	૭૪,૫૦૦	વસંતનગર ટાઉનશીપ પાસે, ગોતા ઓગણજ રોડ, ઓફગોતા કોસ રોડ, અમદાવાદ ફોન નં. 02717241132 EmAIL: info@AITindia.in Website: www.AITindia.in
આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI) એન્ડ ડેટા સાયન્સ	અપોલો ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ એન્જિનિયરિંગ એન્ડ ટેકનોલોજી અમદાવાદ	૪ વર્ષ	૬૧,૦૦૦	એસ.એન.એમ.ઈ. (SNME) કેમ્પસ, મુ. એનાસન, એસ. પી. રિંગ રોડ સર્કલ નજીક, નરોડા-દહેગામ રોડ, અમદાવાદ, ફો: 96872 55050 EmAIL: admin@AIet.edu.in Website: www.AIet.edu.in

કમ્પ્યુટર સાયન્સ એન્ડ એન્જિનિયરિંગ (આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ)	આઈ.ટી.એમ બરોડા યુનિ. વડોદરા	૪ વર્ષ	૯૧,૫૦૦	પાલડી ગામ, જરોદ નજીક, વડોદરા, હાલોલ હાઈવે, વડોદરા ફોન નં. 02668 275508 EmAil: info@itmbu.ac.in Website: www.itmbu.ac.in
આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI) એન્ડ ડેટા સાયન્સ	ફેકલ્ટી ઓફ એન્જિનિયરિંગ એન્ડ ટેકનોલોજી, બાકરોલ વડોદરા - સિગ્મા યુનિ.	૪ વર્ષ	૭૦,૦૦૦	આજવા-નિમેટા રોડ, મુ. બાકરોલ, તા. વાઘોડિયા, જિલ્લો - વડોદરા - ૩૯૦૦૧૯ ફોન નં : 99099 59024 EmAil: principal.enggg@sigma.ac.in Website: www.sigmauniversity.ac.in
આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI)	ગાંધીનગર ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી, કલોલ, ગાંધીનગર	૪ વર્ષ	૬૮,૨૫૦	ખાત્રજ-કલોલ રોડ, મુ. મોટી ભોયણ, કલોલ, ગાંધીનગર ફોન નં : 99044 05900 EmAil: registrar@gandhinagaruni.ac.in Website: www.gandhinagaruni.ac.in
કમ્પ્યુટર એન્જિનિયરિંગ આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI)	કિષ્ના સ્કુલ ઓફ ટેકનોલોજી, વરણામા, વડોદરા. કિરણ અને પલ્લવી પટેલ ગ્લોબલ યુનિ.	૪ વર્ષ	૯૫,૦૦૦	વડોદરા- મુંબઈએન. એચ - ૮, વરણામા, વડોદરા - ૩૯૧૨૪૩ ફોન નં. : 0265 2303991 EmAil: nodalofficer@kpgu.ac.in Website: www.kpgu.edu.in
કમ્પ્યુટર એન્જિનિયરિંગ આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI) અને મશીન લર્નિંગ	પી. પી. સવાણી સ્કુલ ઓફ એન્જિનિયરિંગ, પી. પી. સવાણી યુનિ. કોસંબા, સુરત	૪ વર્ષ	૯૭,૬૫૦	એન.એચ -૪૮, બિલટેક કંપની નજીક, મુ. ધમડોડ, કોસંબા, તાલુકો-માંગરોળ, જિલ્લો- સુરત-૩૯૪૧૨૫ ફોન નં.: 95120 35617 EmAil: niraj.shah@ppsu.ac.in Website: www.ppsu.ac.in
આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI)	સ્વર્ણિમ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી, ગાંધીનગર - સ્વર્ણિમ સ્ટાર્ટ અપ એન્ડ ઇનોવેશન યુનિ.	૪ વર્ષ	૭૪,૫૫૦	મુ. પો. - ભોયણ રાહોડ, ઓ.એન.જી.સી. પાસે, ઈફકોની સામે, અડાલજ-કલોલ હાઈવે, ગાંધીનગર -૩૯૨૪૨૦ ફોન નં. : 99099 80019 EmAil: principal.enggg@swarnim.edu.in Website: www.swarnim.edu.in
કમ્પ્યુટર સાયન્સ એન્ડ એન્જિનિયરિંગ આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI)	પારુલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ એન્જિનિયરિંગ એન્ડ ટેકનોલોજી, વાઘોડિયા, વડોદરા	૪ વર્ષ	૯૪,૮૦૦	પો. ઓ. - લીમડા, તાલુકો - વાઘોડિયા, જિ. - વડોદરા - ૩૯૧૭૬૦ ફોન નં.: 02668 260300 EmAil: piet@paruluniversity.ac.in Website: www.paruluniversity.ac.in

કમ્પ્યુટર સાયન્સ એન્ડ એન્જિનિયરીંગ આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI)	પારુલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ એન્જિનિયરીંગ એન્ડ ટેકનોલોજી, વાઘોડિયા, વડોદરા	૪ વર્ષ	૮૧,૫૫૦	P.O. Limda, TalukaWaghodia, District Vadodara-391760 ફોન નં.: 02668265408 EmAI: pit@paruluniversity. ac.in Website: www.paruluniversity. ac.in
કમ્પ્યુટર સાયન્સ એન્ડ એન્જિનિયરીંગ આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI) એન્ડ મશીન લર્નિંગ	સાલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી એન્ડ એન્જિનિયરીંગ રિસર્ચ, અમદાવાદ	૪ વર્ષ	૬૧,૭૦૦	સાયન્સ સિટીની સામે, સોલા રોડ, અમદાવાદ ફોન નં.: 079 67129000 EmAI: saliter@ymail.com Website: www.sal.edu.in
કમ્પ્યુટર એન્જિનિયરીંગ આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI) એન્ડ મશીન લર્નિંગ	સિલ્વર ઓક કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરીંગ એન્ડ ટેકનોલોજી, સિલ્વર ઓક યુનિ. અમદાવાદ	૪ વર્ષ	૭૮,૦૦૦	ભાગવત વિદ્યાપીઠની સામે, ભાવિક પ્રકાશનની પાસે, ગોતા ચાર રસ્તા, ગોતા, અમદાવાદ. ફોન નં.: 079 6604 6304 EmAI: socet008@gmail.com Website: www.silveroakuni. ac.in
કમ્પ્યુટર સાયન્સ એન્ડ એન્જિનિયરીંગ આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI) એન્ડ મશીન લર્નિંગ	વિદ્યાદીપ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ એન્જિનિયરીંગ એન્ડ ટેકનોલોજી, અનિતા (કીમ), સુરત -વિદ્યાદીપ યુનિ.	૪ વર્ષ	૭૫,૬૦૦	વિદ્યાદીપ કેમ્પસ, મુ. પો. અનિતા, કીમ, સુરત ફોન નં. : 75674 89888 EmAI: bec094owner@gtu.edu.in Website: vieat.vidhyadeepuni. ac.in
કમ્પ્યુટર સાયન્સએન્ડ એન્જિનિયરીંગ આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI) એન્ડ મશીન લર્નિંગ	આશા એમ. તરસાડિયા ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ કમ્પ્યુટર સાયન્સ એન્ડ ટેક, બારડોલી	૪ વર્ષ	૭૭,૫૦૦	માલીબા કેમ્પસ, બારડોલી - મહુવા રોડ, બારડોલી ફોન નં. : 98253 39693 EmAI: director.amtics@utu. ac.in Website: www.utu.ac.in
આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI) એન્ડ ડેટા સાયન્સ	છોટુભાઈ ગોપાલભાઈ પટેલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેક, તરસાલી, બારડોલી	૪ વર્ષ	૮૭,૦૦૦	માલીબા કેમ્પસ, બારડોલી - મહુવા રોડ, બારડોલી ફોન નં. : 99094 61142 EmAI: director.cgpit@utu.ac.in Website: cgpit-bardoli.edu.in
કમ્પ્યુટર સાયન્સએન્ડ એન્જિનિયરીંગ આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI) એન્ડ મશીન લર્નિંગ	શ્રી ધન્વંતરી કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરીંગ એન્ડ ટેકનોલોજી, કિમ	૪ વર્ષ	૭૯,૩૮૦	ધન્વંતરી કેમ્પસ, રેલવે સ્ટેશનની નજીક, કોલેજ રોડ, કીમ, સુરત- 394110 ફોન નં. 99042 04851 EmAI: sdcetprincipal@gmail. com Website: www.sdcet.co.in

કમ્પ્યુટર સાયન્સએન્ડ એન્જિનિયરિંગ આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ (AI)	હંસાબા કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ એન્ડ ટેકનોલોજી, સિદ્ધપુર, પાટણ - ગોકુલ ગ્લોબલ યુનિવર્સિટી	૪ વર્ષ	૭૭,૭૦૦	સુજાનપુર પાટિયા, સામે. આઈઓસી ડેપો, સ્ટેટ હાઇવે-41, સિદ્ધપુર-384151, જિ. પાટણ. ફોન નં. 90990 54841 EmAI: principal@hcet.gtc.ac.in Website: www.gokuluniversity.ac.in
--	--	--------	--------	---

ધોરણ ૧૨ સાયન્સ, (કોમર્સ, આર્ટ્સ)* પછી ચાલતા [B.Sc.] / [B.Sc. + M.Sc. Integrated] ડિગ્રી કોર્સ

B.Sc. - Bachelor of Science | M.Sc. - Master of Science

*કોમર્સ અથવા આર્ટ્સ સ્ટ્રીમ પછી પ્રવેશની પાત્રતા માટે કોલેજનો સંપર્ક કરો, જે-તે કોર્સની પાત્રતા કોલેજ પર નિર્ભર કરે છે.

બી.એસસી. + એમ.એસસી. આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ અને મશીન લર્નિંગ	ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ	૫ વર્ષ	૭૫,૫૦૦	નવરંગપુરા, અમદાવાદ ગુજરાત office: 079-26301341, 26300342-43, 26300126 ફોન નં. 079-26300105, 26308565 Website: www.gujaratuniversity.ac.in
બી.એસસી. (ઓન્સ.) આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ અને મશીન લર્નિંગ	યુનાઈટેડ વર્લ્ડ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી, કર્ણાવતી યુનિવર્સિટી, ગાંધીનગર	૪ વર્ષ	૨,૨૦,૦૦૦	અડાલજ - ઉવારસદ રોડ, મુ. અને પો.: ઉવારસદ, ગાંધીનગર 382422 ફોન નં. 75748 11135, 90330 01283, 96670 48555 Mail: info@karnavatiuniversity.com Website: www.karnavatiuniversity.edu.in
બી.એસસી. (ડેટા સાયન્સ અને આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ)	કેએન યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ	૩ વર્ષ	૪૦,૦૦૦	એસ.જી. હાઇવે, ગોતા, અમદાવાદ ફોન નં. 90339 98427 Email: info@knu.edu.in Website: www.knu.edu.in
બી.એસસી. (કૃત્રિમ બુદ્ધિ)	પારુલ યુનિવર્સિટી, વડોદરા	૩ વર્ષ	૧,૩૪,૦૦૦	પી.ઓ. લીમડા, તાલુકો વાઘોડિયા, જિલ્લો વડોદરા-391760 Website: www.paruluniversity.ac.in

બી.એસસી. (ડેટા સાયન્સ અને આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ)	સિલ્વર ઓક યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ	૩ વર્ષ	૪૨,૦૦૦	ભાગવત વિદ્યાપીઠ સામે, ભાવિક પબ્લિકેશન પાસે, ગોતા કોસ રોડ, ગોતા, અમદાવાદ -૩૮૨૪૮૧ ફોન નં.: ૦૭૯ ૬૬૦૪ ૬૩૦૪ Email: socet008@gmail.com Website: www.silveroakuni.ac.in
બી.એસસી. આઈટી - આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ અને મશીન લર્નિંગ	રાય સ્કૂલ ઓફ એન્જિનિયરિંગ, રાય યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ	૩ વર્ષ / ધો.૧૨ પછી ૪ વર્ષ	૫૦,૦૦૦	SH 144, ગામ - સરોડા, તાલુકો - ધોળકા, જિ. અમદાવાદ - ૩૮૨૨૬૦, હેલ્પલાઇન નંબર: ૮૯૮૦૦૦૪૩૨૫ Email: info@raiuniversity.edu Website: www.raiuniversity.edu

લાયકાત :

ધોરણ-૧૨ પછી કમ્પ્યુટર સાયન્સ, ડેટા સાયન્સનો અભ્યાસ કરેલો હોવો જોઈએ.

- BITSAT
- VITEEE
- SRM JEEE

પ્રવેશ પરીક્ષા :

ખાનગી યુનિવર્સિટી પોતાની અંગત પ્રવેશ પરીક્ષા લેતી હોય છે. જ્યારે મોટા ભાગની યુનિવર્સિટીમાં જોઈન્ટ એન્ટરન્સ (JEE) અથવા રાજ્ય સ્તરની પ્રવેશ પરીક્ષાને માન્ય રાખે છે.

- Jee Main
- Jee Advanced

શૈક્ષણિક અને કારકિર્દી માર્ગદર્શક સી-૧૦૭, સી.પી. નગર વિભાગ ૨, અર્જુન ટાવરની બાજુમાં, ભુયંગદેવ ચાર રસ્તા, ઘાટલોડિયા, અમદાવાદ - ૩૮૦૦૬૧
મો.: ૭૭૭ ૮૦૫ ૭૫૪૧

સાયબર સુરક્ષા: તમારા ડિજિટલ ભાવિને નિયંત્રિત કરો

- અમન વેરસીયા

આપણે એવા વિશ્વમાં જ્યાં આપણું જીવન સતત જોડાયેલું છે, એ વાત મહત્વની નથી કે સાયબર હુમલો થશે કે નહીં, પણ તે ક્યારે થશે એ મહત્વનું છે. તમારી મનપસંદ રમતને ઓનલાઇન ગુનેગારો દ્વારા બંધક બનાવવાની કલ્પના કરો, અથવા દર્દીઓને તાત્કાલિક જરૂર હોય ત્યારે હોસ્પિટલની સિસ્ટિમ્સ સ્થગિત થઈ જાય. આ એક નિરાશાજનક કલ્પના નથી તે વાસ્તવિકતા છે જેની સામે સાયબર સુરક્ષા નિષ્ણાતો દરરોજ લડે છે.

સાયબર સુરક્ષા શા માટે નિર્ણાયક છે :

‘ડિજિટલ ઈન્ડિયા’ જેવા પગલા સાથે, આપણો દેશ ડિજિટલ ભવિષ્યમાં ઝંપલાવી રહ્યો છે. અતિ ઉત્તેજક હોવા છતાં, આ આપણને સાયબર ગુનેગારો માટે પણ મુખ્ય લક્ષ્ય બનાવે છે. તે માત્ર તમારા મહેનતથી કમાયેલા પૈસા ગુમાવવા વિશે નથી; સાયબર સુરક્ષાની નબળાઈઓ હોસ્પિટલો, વ્યવસાયોને નુકસાન પહોંચાડી શકે છે અને તે સમગ્ર દેશને જોખમમાં પણ મૂકી શકે છે. સાયબર સુરક્ષા નિષ્ણાત બનવું તે ડૉક્ટર અથવા એન્જિનિયર જેટલું જ મહત્વનું બની રહ્યું છે.

ડિજિટલ સંરક્ષક બનો:

ગુજરાતમાં શિક્ષણના માર્ગે સારા સમાચાર એ છે કે - જો તમે ટેકનોલોજી સાથે સંકળાયેલા છો, સતત

સમસ્યા હલ કરનાર છો અને અર્થપૂર્ણ અસર કરવા માંગો છો, તો ગુજરાત પાસે તમારી સાયબર સુરક્ષા કારકિર્દી શરૂ કરવાના ઉત્તમ માર્ગો છે. તમારા માટે જ યોગ્ય માર્ગ શોધવો તે મહત્વપૂર્ણ છે:

૧૨મા ધોરણ પછી તરત જ સાયબર સુરક્ષા વિશેષતા સાથે B.Tech (કમ્પ્યુટર સાયન્સ/IT):

વિશિષ્ટ સાયબર સુરક્ષા અભ્યાસક્રમો સાથે એક મજબૂત એન્જિનિયરિંગ પાયો મેળવો. જો તમને સિસ્ટિમોને સુરક્ષિત કરવા જેટલું જ બનાવવું પસંદ હોય તો આ યોગ્ય છે.

સાયબર સુરક્ષામાં ઇન્ટિગ્રેટેડ MSc :

જેઓ જાણે છે કે સાયબર સુરક્ષા એ તેમની કોલિંગ છે તેમના માટે એક કેન્દ્રિત 5-વર્ષનો માસ્ટર પ્રોગ્રામ. શરૂઆતથી જ સૈદ્ધાંતિક ઊંડાણ અને વ્યાવહારિક તાલીમ મેળવો.

ફીનું અંદાજિત ધોરણ :

બી.ટેક. સાયબર સિક્યોરિટી ૪ વર્ષનો કોર્સની ફી રૂ. ૩ લાખથી દસ લાખ સુધી

બી.એસસી. સાયબર સિક્યોરિટી ૩ વર્ષનો કોર્સ ફી રૂ. ૩૦,૦૦૦ થી ૫ લાખ સુધી

એ. ટેક સાયબર સિક્યોરિટી ૨ વર્ષનો કોર્સ ફી રૂ. ૧,૦૦,૦૦ થી ૫,૦૦,૦૦૦ સુધી

એમ.એસસી. સાયબર સિક્યોરિટી ૨ વર્ષનો કોર્સ ફી રૂ. ૫૦૦૦ થી ૪,૦૦,૦૦૦

પ્રવેશ પરીક્ષા

Jee Advanced પરીક્ષાની વિદ્યાર્થીની યોગ્યતા હોવી જોઈએ. કોઈ પણ પ્રવાહમાં સ્નાતક હોય તેવા વિદ્યાર્થીઓ પણ ક્યારેક ઓનલાઇન કોર્સ કરતા હોય છે જેમાં પ્રવેશ પરીક્ષાની જરૂરિયાત હોતી નથી.

સાયબર સિક્યુરિટી અભ્યાસ માટેની ટોચની કોલેજો :

ગુજરાત યુનિવર્સિટી: એક સુસ્થાપિત યુનિવર્સિટી, જે તેમના કમ્પ્યુટર સાયન્સ અથવા ટેકનોલોજી વિભાગો હેઠળ વિશિષ્ટ પ્રોગ્રામ્સ શોધે છે.

સિલ્વર ઓક યુનિવર્સિટી : સમર્પિત સાયબર સુરક્ષા ડિગ્રી ઓફર કરી શકે છે. હંમેશા તેઓ જે વિશેષતાઓ પ્રદાન કરે છે તેની તપાસ કરો.

ડેકીન યુનિવર્સિટી:

GIFT શહેરમાં સૌથી હાઈ-ટેક સુવિધાઓ સાથેનું અદ્ભુત કેમ્પસ.

અન્ય ઊભરતી સંસ્થાઓ : નજર રાખો! નવી ખાનગી યુનિવર્સિટીઓમાં અનુરૂપ, અદ્યતન સાયબર સુરક્ષા કાર્યક્રમો હોઈ શકે છે.

● અનુસ્નાતક પછી તાકાત તાલીમ મેળવો

M.Tech સાયબર સુરક્ષા :

પહેલેથી જ એન્જિનિયરિંગ પૃષ્ઠભૂમિ ધરાવો છો? અદ્યતન સાયબર સુરક્ષાની યુક્તિઓ, ફોરેન્સિક્સ અને અલ્ટ્રા સુરક્ષિત માળખાગત બાંધકામમાં નિષ્ણાત બનો.

MSc સાયબર સુરક્ષા :

તમે નેતૃત્વ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવા માંગો છો? ટેક સાઈડથી આગળ વધીને પોલિસી, જોખમ વ્યવસ્થાપન અને સુરક્ષા ભંગના માનવીય પાસા પર જાઓ.

પ્રમાણપત્રો : તમારી સાયબર સુપરપાવર

સાયબર સુરક્ષામાં, ડિગ્રી એ આધાર છે, પરંતુ પ્રમાણપત્રો તમને એક ફાયદો આપે છે:

CompTIA+: પ્રારંભિક બિંદુ - દર્શાવે છે કે તમે કમ્પ્યુટર નેટવર્ક્સ, હાર્ડવેર અને આવશ્યક સુરક્ષા સંકલ્પનાઓ સમજો છો.

CCNA : Cisco પ્રમાણિત મેળવો! તેમની નેટવર્કિંગ ટેક ઈન્ટરનેટના મોટાભાગને પાવર આપે છે, જે ખૂબ માંગમાં છે.

CCSE : તમારી સુરક્ષા સોલ્યુશન કુશળતા સાબિત કરવા માટે ચેક પોઈન્ટ તરફથી પ્રો-લેવલ સર્ટિફિકેશન.

ઘણા વધુ: સાયબર સુરક્ષા બહોળું ક્ષેત્ર છે! તમારા ફોકસમાં કયા પ્રમાણપત્રો ફિટ છે તે સંશોધન કરો - એથિકલ હેકિંગ, ક્લાઉડ સિક્યુરિટી વગેરે.

આગળની સફર: કૌશલ્ય અને માનસિકતા

આ ‘એક વાર શીખો અને તમે સેટ થઈ ગયા’ જેવું ક્ષેત્ર નથી. ટેક કૌશલ્યની સાથે, સાયબર સુરક્ષા નીચેની બાબતોની માગ કરે છે:

જ્ઞાન માટે ક્યારેય ન સમાપ્ત થતો પ્રયાસ: દરરોજ હુમલાઓ ઉભરાય છે; તમારે ક્વંથી આગળ રહેવું પડશે.

સ્થિતિસ્થાપકતા અને ટીમવર્ક: હુમલા તણાવપૂર્ણ હોય છે! ગુનેગારો કરતાં વધુ ચાલાક બનવા તમે અન્ય લોકો સાથે સહયોગ કરશો.

મૂળમાં નૈતિકતા: સાયબરપાવરનો દુરુપયોગ થઈ શકે છે. તકનીકી નિપુણતા જેટલી જ મહત્વપૂર્ણ ‘સારો માણસ’ બનવું છે.

સમુદાયમાં જોડાઓ :

સ્થાનિક વિદ્યાર્થી જૂથો, હેકથોન્સ અને પરિષદો શોધો. સાયબરવિશ્વ અદ્ભુત લોકોથી ભરેલું છે. જેમ તમે તેને સુરક્ષિત રાખવા વિશે ઉત્સાહી છો.

ઈન્ટરનેટ એ ભવિષ્ય છે, અને તે ભવિષ્યને સુરક્ષાની જરૂર છે. શું તમે પડકાર માટે તૈયાર છો?

સાયબર એક્સપર્ટ, એ-૧, કોમ્પલેક્સ
હરિ રોડ, અમરેલી-૩૬૫૬૦૧
મો - ૯૭૩૭૮૨૮૦૦૭

ક્લાઉડ કોમ્પ્યુટિંગ પ્રોફેશનલ્સની ભારે માંગ

- કિશન જોશી

ધોરણ ૧૦ તો પાસ થઈ ગયા હવે શું? ધોરણ ૧૨ તો પાસ થઈ ગયા હવે શું? કોલેજ પણ કરી લીધી હવે શું? આ બધા સવાલો વિદ્યાર્થી જીવનમાં આપણી બધાની સામે આવ્યા જ હશે અને આ સવાલોના જવાબ આપણે જે તે સમયે જે ટ્રેન્ડ ચાલતો હતો એ કોર્સમાં એડમિશન લઈ અને ભણીને નોકરીએ પણ લાગી ગયા. પણ હવે એ પહેલા જેવો સમય નથી વિદ્યાર્થી અને તેમના માતા-પિતા ચાલી રહેલા માર્કેટ ટ્રેન્ડની સંપૂર્ણ માહિતી મેળવીને જ પોતાના સંતાનોને આગળ શું કરવું એ માટે તૈયાર કરે છે અને એ જ કોર્સ કે કોલેજમાં એડમિશન લે છે. તો આ લેખમાં આપણે આવાજ એક ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજીનાં એક ભાગ એવા ક્લાઉડ કોમ્પ્યુટિંગ વિશે જાણીશું.

શું છે આ “ક્લાઉડ કોમ્પ્યુટિંગ”?

ક્લાઉડ કોમ્પ્યુટિંગને સમજવા માટે સમયમાં ૧૫ વર્ષ જેટલા પાછળ જઈએ પહેલા આપણે કોઈ માહિતી, સોફ્ટવેર, કે એપ્લિકેશનને સ્ટોર કરવા માટે લોકલ મશીન કે લોકલ સ્ટોરેજનો ઉપયોગ કરતા હતા. જેમાં ડેટા કે આપણી જરૂરી માહિતી લીક થવાનો કે કેશ થવાનો એક ડર રહેતો હતો અને દરેક લોકો એને એક્સેસ પણ કરી શકતા ન હતા કેમકે એ માહિતી લોકલમાં સ્ટોરેજ કરવામાં આવતી હતી.

હવે યુગ બદલાઈ ગયો છે. જમાનાની સાથે ટેકનોલોજી પણ બદલાઈ ગઈ છે. હવે લોકો પોતાની માહિતી, એપ્લિકેશન, કે સોફ્ટવેરને સ્ટોર કરવા માટે “ક્લાઉડ કોમ્પ્યુટિંગ”નો ઉપયોગ કરી રહ્યા છે. “ક્લાઉડ કોમ્પ્યુટિંગ”ના મુખ્ય ફાયદા એ છે કે ડેટા ડાઈરેક્ટ ઈન્ટરનેટ પર સ્ટોર હોવાથી જે લોકોને એક્સેસ હોઈ એ લોકો જ ઉપયોગ કરી શકે છે એટલે સ્ટોરેજ કોસ્ટ બચાવી શકાય છે, ક્લાઉડ કોમ્પ્યુટિંગ ઝડપી ડેટા એક્સેસ કરે છે, ડેટા ફેલ્યોર કે કેશ થવાની સંભાવના પણ ઓછી છે જેથી કોઈ પણ બિઝનેસ માટે લાભકર્તા છે, ડેટા ડાઈરેક્ટ ઈન્ટરનેટ પર હોવાથી “ક્લાઉડ કોમ્પ્યુટિંગ”ની મદદથી વર્ચ્યુઅલ ઓફિસ

સ્થાપીને કામને આસાન પણ બનાવી શકાય છે.

“ક્લાઉડ કોમ્પ્યુટિંગ”નું માળખું:

સ્ટોરેજ ડિવાઈસ અથવા હાર્ડ ડ્રાઈવ પર ડેટા કે ફાઈલોને સ્ટોર કરવાને બદલે, યુઝર તેને ક્લાઉડ પર સાચવી શકે છે, જ્યાં સુધી તેની પાસે વેબના એક્સેસ હોય ત્યાં સુધી ફાઈલોને કે ડેટાને ગમે ત્યાંથી એક્સેસ કરવાનું શક્ય બને છે. ક્લાઉડ પર હોસ્ટ કરવામાં આવતી સેવાઓને વ્યાપક રીતે ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર-એઝ-અ-સર્વિસ (IaaS), પ્લેટફોર્મ-એઝ-અ-સર્વિસ (PaaS), અને સોફ્ટવેર-એઝ-અ-સર્વિસ (SaaS)માં વિભાજિત કરી શકાય છે. ડિપ્લોયમેન્ટ મોડલના આધારે, ક્લાઉડને જાહેર, ખાનગી અને હાઈબ્રિડ ક્લાઉડ તરીકે પણ વર્ગીકૃત કરી શકાય છે. વધુમાં, ક્લાઉડને બે અલગ-અલગ સ્તરોમાં વિભાજિત કરી શકાય છે, એટલે કે, ફ્રન્ટ-એન્ડ અને બેક-એન્ડ.

જે સ્તર સાથે વપરાશકર્તાઓ ક્રિયાપ્રતિક્રિયા કરે છે તેને ફ્રન્ટ-એન્ડ લેયર કહેવામાં આવે છે. આ સ્તર વપરાશકર્તાને ક્લાઉડ કમ્પ્યુટિંગ સોફ્ટવેર દ્વારા ક્લાઉડમાં સંગ્રહિત ડેટાને એક્સેસ કરવામાં સક્ષમ બનાવે છે. અને સોફ્ટવેર અને હાર્ડવેરનું બનેલું સ્તર, એટલે કે, કોમ્પ્યુટર, સર્વર, કેન્દ્રીય સર્વર અને ડેટાબેઝ, બેક-એન્ડ લેયર છે. આ સ્તર ક્લાઉડનું પ્રાથમિક ઘટક છે અને માહિતીને સુરક્ષિત રીતે સંગ્રહિત કરવા માટે સંપૂર્ણપણે જવાબદાર છે. ક્લાઉડ કમ્પ્યુટિંગ દ્વારા જોડાયેલાં ઉપકરણો વચ્ચે સીમલેસ કનેક્ટિવિટી સુનિશ્ચિત કરવા માટે, કેન્દ્રીય સર્વર્સ મિડલવેર નામના સોફ્ટવેરનો ઉપયોગ કરે છે જે એક નવી વિન્ડો ખોલે છે જે ડેટાબેઝ અને એપ્લિકેશન્સ વચ્ચેના સેતુ તરીકે કામ કરે છે.

“ક્લાઉડ કોમ્પ્યુટિંગ” ક્ષેત્રમાં કયાં અભ્યાસ બાદ નોકરી મેળવી શકાય છે?

ક્લાઉડ કોમ્પ્યુટિંગના ક્ષેત્રમાં એન્ટ્રી લેવલ, એસોસિયેટ લેવલ, પ્રોફેશનલ લેવલ, એક્સપર્ટ લેવલ,

NFSUમાં સાયબર સિક્યોરિટી અને ડિજિટલ ફોરેન્સિક અંગેનું આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાનું શિક્ષણ

- ધર્મેશ દવે

ઘણાં તજજ્ઞોનું માનવું છે કે કદાચ ત્રીજું વિશ્વ યુદ્ધ થાય તો એ તીર, તલવાર કે તોપથી નહિ, પરંતુ સાયબર તકનીકથી લડાશે. જેમાં દરિયાપાર બેઠેલા દુશ્મન સુધી પ્રત્યક્ષ પહોંચ્યા વિના તેમજ ગંધ આવ્યા વિના પણ તેનો ખાત્મો બોલાવી શકાય છે.

સાયબર સુરક્ષા એ દેશ માટે અત્યંત મહત્ત્વ ધરાવતો વિષય છે. ભારતમાં આ વિષય પર અભ્યાસ પૂરો પાડતી આંગણીના વેટે ગણી શકાય એટલી સંસ્થાઓ ઉપલબ્ધ છે. સાયબર સુરક્ષાના તજજ્ઞોની માંગ સરકારમાં CERT-IN (Computer Emergency Response Team-India), i4C (Indian Cyber Crime Coordination Centre), CDAC (Centre for Development of Advanced Computing), જિલ્લામાં રહેલા પોલીસના સાયબર ક્રાઇમ વિભાગ, વગેરે સંસ્થાઓમાં તેમજ નાની મોટી ખાનગી સંસ્થાઓ જેમકે બેંક, ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ, સાયબર સુરક્ષા આપતી કંપની અને અન્યમાં સાયબર સુરક્ષા ઓડિટર, Penetration Tester, સુરક્ષા આર્કિટેક્ટ, સુરક્ષા ઈજનેર, Security Analyst, Threat Hunter, Malware Analyst, Chief Information Security Officer (CISO), Incident Responder વગેરે પ્રકારના હોદ્દાને લગતી કામગીરી બાબતે કાયમી રહેતી હોય છે.

સાયબર અપરાધ થાય બાદ તેનું સંશોધન કરીને ગુનો પુરવાર કરવો તેમજ ગુનેગાર શોધવો તેને ડિજિટલ ફોરેન્સિક કહેવાય છે. જે સાયબર

સુરક્ષાના સિક્કાની બીજી બાજુ છે. ડિજિટલ ફોરેન્સિક પણ સાયબર સુરક્ષાની જેમ દેશ માટે ખૂબ જ સંવેદનશીલ અને અગત્યનો વિષય છે. કેન્દ્રીય ગૃહ મંત્રાલય અંતર્ગત કાર્ય કરતા ન્યાયાલયિક વિજ્ઞાન સેવા નિદેશાલય (Directorate of Forensic Science Services) ને આ જવાબદારી સોંપવામાં આવી છે. જે તમામ રાજ્યોની ફોરેન્સિક લેબનું મુખ્યાલય છે. આ ઉપરાંત, ઘણી ખાનગી સંસ્થાઓ પણ ડિજિટલ ફોરેન્સિક વિષય પર કાર્ય કરે છે અને ત્યાં આ વિષયના તજજ્ઞોની આવશ્યકતા રહેતી હોય છે.

નેશનલ ફોરેન્સિક સાયન્સિસ વિશ્વવિદ્યાલય કે જે રાષ્ટ્રીય મહત્ત્વનું સંસ્થાન છે. તેમાં સ્કૂલ ઓફ સાયબર સિક્યોરિટી એન્ડ ડિજિટલ ફોરેન્સિક્સ છે, જેમાં સ્નાતક તેમજ અનુસ્નાતક પ્રકારના ડિગ્રી કોર્સ છે, જે આ મુજબ છે:

1. B.Tech-M.Tech Computer Science & Engineering (Cyber Security) ૫ વર્ષનો કોર્સ, ફી રૂ. ૬૫,૦૦૦ પ્રતિ સેમેસ્ટર
2. M.Tech. Cyber Security ૨ વર્ષનો કોર્સ, ફી રૂ. ૯૦,૦૦૦
3. M.Tech Artificial Intelligence & Data Science ૨ વર્ષનો કોર્સ, રૂ. ૯૦,૦૦૦ પ્રતિ સેમેસ્ટર
4. M.Sc. Digital Forensics and Information Security ૨ વર્ષનો કોર્સ, ફી રૂ. ૯૦,૦૦૦ પ્રતિ સેમેસ્ટર
5. M.Sc. Cyber Security ૨ વર્ષનો કોર્સ, ફી રૂ. ૯૦,૦૦૦

6. PG Diploma in Semiconductor Security & Forensic Investigation
7. PG Diploma in Cyber Crime Investigation ૧ વર્ષનો કોર્સ
8. P.G. Diploma Internet Governance
9. P.G. Diploma Cyber Physical System ૧ વર્ષનો કોર્સ
10. M. Tech Robotics and Automation
11. M. Tech Applied Data Sciences and Artificial Intelligency

પ્રવેશ પરીક્ષા : નથી

ફી : રૂ. ૨૦,૦૦૦થી ૮૦,૦૦૦ સુધી પ્રતિ સેમેસ્ટર (કોર્સ પ્રમાણે અલગ અલગ)

આ ડિગ્રીના વિષયો અનુસાર અત્યાધુનિક કમ્પ્યુટર લેબોરેટરી સાથે સાથે સાયબર સુરક્ષા અને ડિજિટલ ફોરેન્સિક બંનેના ઉત્કૃષ્ટતા કેન્દ્રો (Centre of Excellence) પણ ઉપલબ્ધ છે કે જ્યાં આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તર પર ઈન્ડસ્ટ્રીમાં ઉપયોગ થતાં તમામ ઉપકરણો, સાધનો તેમજ તકનીકો ઉપલબ્ધ છે. જેનો પ્રેક્ટિકલ અનુભવ અને જ્ઞાન તમામ વિદ્યાર્થીઓને ઈન્ડસ્ટ્રી માટે તૈયાર અને

સક્ષમ બનાવે છે.

આ સાથે સંસ્થામાં સાયબર સુરક્ષા ખાતે ઘણી પ્યાતનામ કંપનીઓ નોકરી આપવા માટે અવિરત આવતી હોય છે. જેમ કે એમેઝોન, માર્કેટસોફ્ટ, HDFC બેંક, Qualcomm, ABB, EY, PwC, Deloitte વગેરે જેઓ સારું પ્લેસમેન્ટ આપે છે.

આમ, નેશનલ ફોરેન્સિક સાયન્સિસ યુનિવર્સિટીમાં માત્ર શૈક્ષણિક કાર્યની સાથે ટ્રેનિંગ, રિસર્ચ અને કન્સલ્ટન્સી ક્ષેત્રે પણ અગ્રેસર છે. તેમાં પણ સાયબર સિક્યોરિટી અને ડિજિટલ ફોરેન્સિક ક્ષેત્રે આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાનું શિક્ષણ NFSUમાં આપવામાં આવે છે.

સંપર્ક :

નેશનલ ફોરેન્સિક સાયન્સિસ યુનિવર્સિટી
ગાંધીનગર-૩૮૨૦૦૭

ફોન : ૦૭૯-૨૩૯-૭૭૧૦૩

ઈમેલ : info@nfsu.ac.in

યુનિ. વેબસાઈટ : <http://www.nfsu.ac.in>

આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર, NFSU
ગાંધીનગર.

આયુર્વેદ ક્ષેત્રે કારકિર્દી

- ડૉ. અશોક ચાવડા

સામાન્ય શબ્દોમાં કહીએ તો નૈસર્ગિક વનસ્પતિઓમાંથી ઔષધીય ગુણોનો મહત્તમ લાભ કઈ રીતે લોકોને આપી તેમને વધારેમાં વધારે સ્વસ્થ જીવન આપવું તે માટેનું વિજ્ઞાન એટલે આયુર્વેદ. રામાયણકાળમાં પણ આયુર્વેદ તો હતું જ. ભગવાન ધન્વંતરિ આયુર્વેદના પિતામહ ગણાય છે. પ્રાચીનકાળમાં આયુર્વેદનું જ્ઞાન કંઠોપકંઠ કે ઉપદેશ સ્વરૂપે આપવામાં આવતું. અરે! આજેય ભારતના ગામડાંઓમાં જાણે-અજાણે આયુર્વેદનો ઉપયોગ થતો જ રહ્યો છે ને! આયુર્વેદની સારવાર પ્રકૃતિ આધારિત સાધનોમાંથી થતી હોવાને લીધે તેની ખાસ કોઈ આડઅસર નથી થતી અને પ્રમાણમાં ઓછી ખર્ચાળ પણ છે. આ જ કારણોથી આજકાલ આયુર્વેદ તરફ લોકો વધારે આકર્ષાયા છે. ભારતમાં ઘરે-ઘરે પ્રચલિત આયુર્વેદની સારવારનું પશ્ચિમના દેશોમાં વિશેષ મહત્ત્વ છે અને ત્યાં તે ખર્ચાળ પણ છે.

આપણે જાણીએ છીએ તેમ જીવન વિજ્ઞાન તરીકે પ્રચલિત આયુર્વેદની વિશેષતા તેના મૂળ સિદ્ધાંતો છે. આયુર્વેદ-શાસ્ત્રનું પ્રયોજન છે સ્વસ્થ માણસના આરોગ્યની રક્ષા કરવી અને રોગીઓના રોગનું શમન કરવું. રોગ અનુત્પત્તિકર ભાવવૃદ્ધિ અંતર્ગત આયુર્વેદના

રસાયણ અને વાજીકરણ કાર્યરત છે. રસાયનનું વિધિવિત્ત્વ સેવન ઋતુજનિત રોગોથી બચાવે છે તથા ઉત્તમ સ્વર, વર્ણ, ત્વચા, દેહબળ, માનસબળ, ઐશ્વર્ય, આરોગ્ય અને મેધાની પ્રાપ્તિ થાય છે. ઉત્તમ રોગપ્રતિકારક શક્તિવાળા સ્વસ્થ સંતાન-પ્રાપ્તિ માટે વાજીકરણ શાસ્ત્ર છે. આયુર્વેદ પાચનવાદમાં માને છે. આ ઉપરાંત આયુર્વેદીય ચિકિત્સા પદ્ધતિમાંના અનેક પાસાંઓ પૈકી એકની વાત લઈએ તો પ્રકૃતિ, શારીરિક અને માનસિક સ્થિતિને સમજવા માટેનું આ એક ઉત્તમ સાધન છે. સંબંધિત વ્યક્તિની પ્રકૃતિ પરથી તેના સંદર્ભમાં તે વ્યક્તિનું શારીરિક બંધારણ, તેના માનસિક ભાવ, તેની ખોરાક પ્રત્યેની રુચિ-અરુચિ, કેવો ખોરાક, આબોહવા સાનુકૂળ રહે કે પ્રતિકૂળ, કેવા પ્રકારની વ્યક્તિ સાથે મનમેળ રહે, કેવા સમયે કેવો રોગ થઈ શકે તેમજ કેવા આયોજનથી રોગમુક્ત રહી શકાય વગેરે સંબંધી નિવેદન કરી શકાય છે. કોરોનાકાળમાં આયુર્વેદ ચિકિત્સાએ વિશ્વ આખાનું ધ્યાન ખેંચ્યું છે અને પરિણામે મેડિકલ-પેરામેડિકલ અભ્યાસ માટે આયુર્વેદ શિક્ષણ પસંદગીનો અગ્રિમ વિકલ્પ બની રહ્યું છે.

વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ના પ્રવેશ મુજબ જોઈએ તો ગુજરાતમાં આયુર્વેદના અભ્યાસ માટે રાજ્ય સરકારની ગુજરાત આયુર્વેદ યુનિવર્સિટી અંતર્ગત ૫ સરકારી કૉલેજો અને ૨૪ સ્વનિર્ભર કૉલેજો આવેલી છે. તદુપરાંત ખાનગી યુનિવર્સિટીઓમાં સ્વર્ણિમ સ્ટાર્ટઅપ એન્ડ ઈનોવેશન યુનિવર્સિટી, ચારુતર વિદ્યામંડળ યુનિવર્સિટી, ગોકુલ ગ્લોબલ યુનિવર્સિટી, મગનલાલ એડનવાલા મહાગુજરાત યુનિવર્સિટી, કિરણ એન્ડ પલ્લવી પટેલ ગ્લોબલ યુનિવર્સિટી, મોનાર્ક યુનિવર્સિટી, નોબલ યુનિવર્સિટી, પારુલ યુનિવર્સિટી, આર.કે. યુનિવર્સિટી, સ્વામિનારાયણ યુનિવર્સિટી, સાંકળચંદ પટેલ યુનિવર્સિટી છે. કુલ ૩૧૧૬ બેઠકોમાંથી ગુજરાત આયુર્વેદ યુનિવર્સિટી

સંલગ્ન કોલેજોમાં ૧૯૮૦ બેઠકો છે.

● પ્રવેશ

આયુર્વેદમાં પ્રવેશ લેવા માટે 10+2 સિસ્ટમ અંતર્ગત વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં બી-ગ્રૂપ હોવું જરૂરી છે. જનરલ વિદ્યાર્થી માટે 50 ટકા અને અનામત કક્ષાના વિદ્યાર્થી માટે 40-45 ટકા ગુણ હોય તો તે એડમિશન કમિટી ફોર પ્રોફેશનલ અન્ડર ગ્રેજ્યુએટ મેડિકલ કોર્સિસ દ્વારા મેરિટના આધારે પ્રવેશપાત્ર બને છે. <https://www.medadmgujarat.org> પરથી પ્રવેશ બેઠકો અને ફીની વિગતો મળી રહે છે.

● બીએએમએસ પછી કારકિર્દી (સ્નાતક)

આયુર્વેદ ક્ષેત્રે કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છુક વિદ્યાર્થીઓ માટે બેચલર ઓફ આયુર્વેદિક મેડિસિન એન્ડ સર્જરી અર્થાત્ બી.એ.એમ.એસ.નો એમ.બી.બી.એસ. સમકક્ષ સાડા પાંચ વર્ષનો સ્નાતક કક્ષાનો અભ્યાસ છે. સ્નાતક માટે દોઢ વર્ષના એક એવા ત્રણ સત્રમાંથી પસાર થઈ એક વર્ષની ઇન્ટર્નશિપ અંતર્ગત છ માસ સંલગ્ન કોલેજ હોસ્પિટલ અને છ માસ પી.એચ.સી.માં પ્રેક્ટિસ બાદ રજિસ્ટ્રેશન બોર્ડમાં નોંધણી કરાવ્યાં પછી જે-તે વ્યક્તિ આયુર્વેદની પ્રેક્ટિસ કરવા માટે લાયક બને છે. ત્યાર બાદ મેડિકલ ઓફિસર, રિસર્ચ સેન્ટર ડિસ્પેન્સરી, આયુર્વેદિક ફાર્માસ્યુટિકલ્સ, થેરાપિસ્ટ, ન્યુટ્રિશિયન ઇત્યાદિ ક્ષેત્રે વિપુલ તકો છે. તદુપરાંત અનુસ્નાતક કક્ષાએ આગળ અભ્યાસ માટે પણ વિચારી શકાય છે.

● એમ.ડી./એમ.એસ. પછી કારકિર્દી (અનુસ્નાતક)

અનુસ્નાતક કક્ષાએ ત્રણ વર્ષના (એમ.ડી./એમ.એસ.) અભ્યાસ બાદ જે-તે સંબંધિત કોલેજોમાં

વ્યાખ્યાતાના પદ પર નિમણૂક મળી શકે છે. અભ્યાસ ઈચ્છુક વિદ્યાર્થી પીએચ.ડી.નો અભ્યાસ પણ કરી શકે છે. વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ના પ્રવેશ મુજબ જોઈએ તો ગુજરાતમાં આયુર્વેદના અનુસ્નાતક અભ્યાસ માટે ૨૯૮ બેઠકો પૈકી રાજ્ય સરકારની ગુજરાત આયુર્વેદ યુનિવર્સિટી અંતર્ગત ૩ સરકારી કોલેજોમાં ૪૬ બેઠકો અને ખાનગી યુનિવર્સિટીઓમાં ગોવિંદભાઈ જોરાભાઈ પટેલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટમાં ૧૮, મગનલાલ એડનવાલા મહાગુજરાત યુનિવર્સિટીમાં ૪૦, પારુલ યુનિવર્સિટીમાં ૭૮+૮૪, સ્વામિનારાયણ યુનિવર્સિટીમાં ૨૫ બેઠકો છે. <https://www.medadmgujarat.org/pgayus/home.aspx> પરથી પ્રવેશબેઠકો અને ફીની વિગતો મળી રહે છે.

પ્રવેશ પરીક્ષા : NEET પરીક્ષા આપવી ફરજિયાત છે.

ફીનું ધોરણ : રૂ. ૨૦,૦૦૦ થી રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦ વાર્ષિક

સમયગાળો : ૫.૫ વર્ષ

શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ : ગુજરાત બહારની

- બનારસ હિન્દુ યુનિવર્સિટી, ઉત્તર પ્રદેશ
- ડૉ. ડી. વાય. પાટીલ વિદ્યાપીઠ, મહારાષ્ટ્ર

સંપર્કની માહિતી :

GMERS મેડિકલ કોલેજ, ગાંધીનગર
medadmgujarat2018@gmail.com
Mo. 9099074536 (10 am to 4 pm)

રજિસ્ટ્રાર,
આયુર્વેદ યુનિવર્સિટી, જામનગર.
મો - ૯૪૨૬૬૮૦૬૩૩

કન્ટેન્ટ ક્રિએટર પણ એક મજાની કારકિર્દી

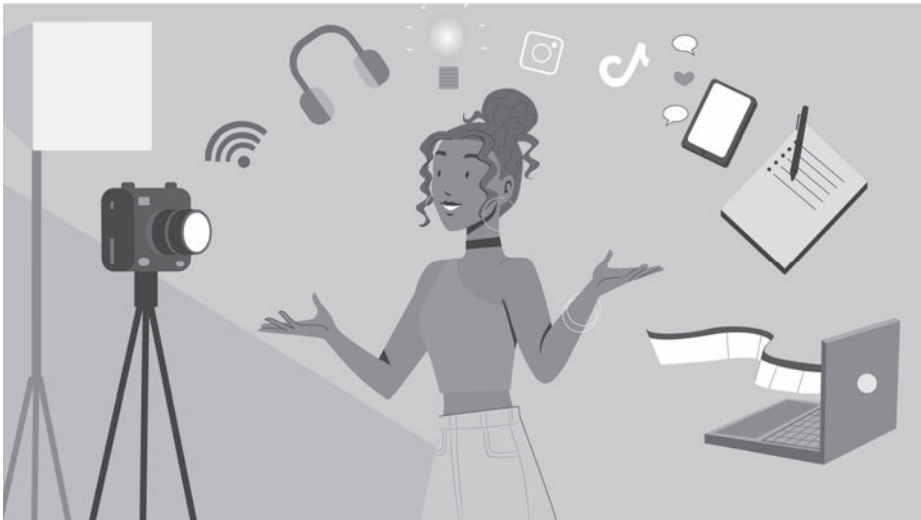
- દેવાંગ ભટ્ટ

શબ્દ જે ધારે તે કરાવે.. એ મહાયુદ્ધ મહાભારતનો પ્રેરક તેનાથી ગીતાનો સાર... લાગણીઓને વ્યક્ત કરવાનું સરળ પરંતુ સશક્ત માધ્યમ... જેનામાં વિશેષને વિશિષ્ટ બનાવવાની તાકાત. દુનિયાનું સૌથી ખતરનાક પરંતુ અસરકારક હથિયાર છે શબ્દ... જેના ધા રૂઝાતા નથી પરંતુ જો તેમાં માધુર્ય ભળે તો તે મધને પણ મોજું કરે... કહેવાય છે કે હથિયાર કેટલું ધારદાર છે તે મહત્ત્વનું નથી પરંતુ તે ચલાવનાર કેટલો કુશળ છે, જીતનો આધાર તેના પર નિર્ભર છે... આ જ રીતે શબ્દ ક્યાં કેવી રીતે કેટલો ઉપયોગમાં લેવો તેની કોઠાસૂઝ વ્યક્તિના કિરદાર અને વિષયવસ્તુને પ્રસ્તુત કરે છે...

કહેવાય છે કે બોલવામાં જેટલી ચીવટ રાખવી જોઈએ તેનાથી વધુ લખાણનું મહત્ત્વ હોય છે.... કારણ કે લખાયેલા શબ્દ દાયકાઓ બાદ પણ વંચાય... સારું લખાણ એ અનોખી કૌશલ્યશૈલી છે જે યોગ્ય માર્ગદર્શન દ્વારા ખીલે છે... આજે આ કુશળ કન્ટેન્ટ ક્રિએટર/કોપી રાઈટરની ડિમાન્ડ માર્કેટમાં ભારોભાર છે... કારણ કે દરેક ક્ષેત્રે સરળ શબ્દો દ્વારા પ્રભાવશાળી લખાણ લોકોને આકર્ષે છે... નાના કે મોટા વેપાર

ધંધાને વિકસાવવાની વાત હોય કે કોઈ કંપનીના કોઈ પ્રોડક્ટની વાત હોય તેની ખાસિયતો તેની ગુણવત્તા વધારેમાં વધારે લોકોના દિલ સુધી પહોંચાડવા માટે શબ્દોના મહારથિ એટલે કે કન્ટેન્ટ ક્રિએટરની જરૂર પડે જ છે... જે ઓછા શબ્દોમાં ઘણું બધું કહી જાય...

સરળ ભાષામાં કહીએ તો કોઈ પણ ફિલ્મના હિટનો આધાર શું ?? તેનો હીરો, હીરોઈન, ડાઈરેક્ટર, મ્યુઝિક, સોન્ગ ? તો જવાબ છે તેની સ્ક્રિપ્ટ... કારણ કે જો દમદાર સ્ક્રિપ્ટ નહીં હોય તો મેગા મિલેનિયમ સુપર સ્ટાર હોય કે બોલીવુડ કિંગ તેમની એક્ટિંગનો દમ નહીં દેખાડી શકે... જી હા હજી વધુ સમજીએ તો આપ કોઈ પણ વક્તવ્ય સાંભળો છો તો તમે સૌથી વધુ તેના કન્ટેન્ટથી પ્રભાવિત થાવ છો કારણ કે ત્યાં રૂટિન ઈન્ફર્મેશન કરતા કાંઈક વધુ સારી માહિતી પ્રસ્તુત કરાતી હોય છે.. એવી જ રીતે વાત કરીએ રાજકારણની તો તેમાં પ્રજાને પ્રભાવિત કરવાની રીત છે ભાષણ.. જે દરેક રાજકારણી અપનાવે છે તેમ છતાં કેટલાક જ રાજનેતાનાં ભાષણો સાંભળવા લાખોની જનમેદની ઊમટે છે.. જેમના શબ્દોની પ્રખરતા તેમની લોકપ્રિયતામાં વધારો કરે છે.. તો બદલાતા સમયમાં

ઘરે બેઠા કામ કરી શકો છો..

આ સ્કિલ શીખવા માટે બસ કોઈ માન્યતાપ્રાપ્ત બોર્ડમાંથી ધોરણ 12 સુધીનો અભ્યાસ કરેલો હોવો જોઈએ... જે બાદ આપ સર્ટિફિકેટ ઇન ક્રિએટિવ રાઈટિંગ, ડિપ્લોમા ઇન ક્રિએટિવ રાઈટિંગ જેવા અનેક કોર્સ કરી શકો છો.

પોતાની બ્રાન્ડ વેલ્યુને વધારવા માટે આજે આ ક્ષેત્રમાં ધી-કેળાં છે. જેમાં ડિજિટલ રાઈટર, સાયન્સ-રાઈટર, ટેક્નિકલ-રાઈટર, સ્ક્રીન-રાઈટર, ટ્રાવેલ બ્લોગર, વેબ-રાઈટર, ઓનલાઈન-રાઈટર, બિઝનેસ બ્લોગર, કન્ટેન્ટ માર્કેટિંગની સૌથી વધુ માંગ છે.

સેલરી કેટલી મળે છે ?

આપ આપના કામની ગુણવત્તા પ્રમાણ વેતનની માંગ કરી શકો છો. જેમાં વેતનની શરૂઆત 15 હજારથી થાય છે જે બાદ તેનો આંક તમારી આવડત અને અનુભવને આધારે અંકાય છે.. સામાન્ય રીતે આ શાબ્દિક કળામાં પારંગત થવા માટે કોઈ અલગથી કોર્સ નથી પરંતુ જર્નાલિઝમના સિલેબસમાં જ આવરી લેવામાં આવે છે..

આ કોર્સ ક્યાંથી કરી શકાય ?

- ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
- ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ
- NIMCJ, અમદાવાદ
- ભવન્સ કોલેજ, અમદાવાદ
- MICA, અમદાવાદ
- IIM SKILL MASTER, અમદાવાદ
- સૌરાષ્ટ્ર યુનિ.માં જર્નાલિઝમ ડિપાર્ટમેન્ટ, રાજકોટ

- આણંદમાં સરદાર પટેલ યુનિ.વલ્લભ વિદ્યાનગર
- રાજકોટની હિરાણી કૉલેજ પણ કન્ટેન્ટ ક્રિએટરના કોર્સ માટેનો બેસ્ટ વિકલ્પ છે..
- વડોદરામાં મહારાજા સયાજીરાવ યુનિ.
- એજ્યુકેશન એન્ડ કરિયર ટાઈમ્સ - એમ-૧૩૮, ત્રીજો માળ, કનોટ પ્લેસ, નવી દિલ્હી
મો. + ૯૧ ૭૮૨૭૯ ૧૬૦૬૦
ઈ- મેલ- ask@ect.co.in
- ડિજિટલ ગુરુકુળ -એ-૨૦૧/૨૦૨ બ્લિસ એવન્યુ, વી.એલ.સી.સી. સ્કીમ -૫૪ ની સામે, વિજયનગર, ઈંદોર- મધ્ય પ્રદેશ -૪૫૨૦૧૦ -
મો- +૯૧ ૯૫૮ ૪૮૩ ૧૨૩૦
ઈ- મેલ - info@digitalgurukul.in
- સ્કિલ્સ અપગ્રેડર - ઓન લાઈન અભ્યાસક્રમ ચલાવે છે. મો. + ૯૧ ૯૦૩ ૪૨૨ ૯૧૯૬
ઈ-મેલ - info@skillsupgrader.com

ટૂંકમાં કહીએ તો શબ્દોને શણગારી તેની ભવ્યતાને વધુ ભવ્ય બનાવવાની આવડત આપમાં છે તો આ ક્ષેત્રમાં એક ઉજ્જવળ કારકિર્દી બનાવવાની ઉત્તમ તક છે.. જ્યાં એક મોટું ક્રિએટિવ પ્લેટફોર્મ આપની રાહ જોઈ રહ્યું છે..

નોંધ - રાઈટિંગની આ કુશળતા આપ કોઈ પણ જાણીતા મીડિયાહાઉસ કે સંસ્થા પાસે ઉમરના કોઈપણ પડાવ પર યોગ્ય તાલીમના માધ્યમથી શીખી શકો છો..

ફીનું ધોરણ :

રૂ. ૧૦,૦૦૦ થી રૂ. ૨૫,૦૦૦ પ્રતિવર્ષ અંદાજિત.

પ્રવેશ પરીક્ષા :

અલગ અલગ યુનિવર્સિટી પ્રમાણે કન્ટેન્ટ ક્રિએટરના કોર્સ માટે પ્રવેશ પરીક્ષા લેવાતી હોય છે. જેના માટે સારા શબ્દોના અને ભાષાના જાણકાર, જે તે વિષયના જાણકાર અને રિસર્ચ કરીને લખી શકે તેવાં વ્યક્તિ પાત્ર છે.

ચેનલ હેડ, ગુજરાત ન્યૂઝ (જીટીપીએલ) અને નિર્માણ ન્યૂઝ ચેનલ, સિન્ધુભવન, અમદાવાદ.
મો - ૯૯૭૯૮૭૬૧૧૦

સમાજસેવાના ક્ષેત્રે પ્રાપ્ય તકો

- વિકાસ વર્તુળ ટ્રસ્ટ

NGO શબ્દનો અર્થ બિન સરકારી સંસ્થાઓ છે. NGO ને બિન-નફાકારક, સ્વૈચ્છિક, સેવાલક્ષી સંસ્થા તરીકે વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવે છે, જે સામાન્ય રીતે સમાજના લાભ માટે કામ કરે છે અને ખાસ કરીને લક્ષ્યાંકિત જૂથ માટે તે લાભદાયી સાબિત થાય છે.

NGO આપણા સમાજમાં વિવિધ ભૂમિકાઓ ભજવે છે અને ભાગ્યે જ એવું કોઈ ક્ષેત્ર છે કે જે NGO દ્વારા અસ્પૃશ્ય રહેતું હોય, પછી તે કુદરતી સંસાધનો, નાણાં, માનવ વસાહતો, સામાજિક વિકાસ, સંસ્કૃતિ, શિક્ષણ અથવા તો ઊર્જા હોય. એનજીઓએ વર્તમાન વિશ્વના લેન્ડસ્કેપને બદલવામાં અસરકારક ભૂમિકા ભજવી છે. અગાઉ લોકોને એનજીઓમાં કામ કરવા માટે શું જરૂરી છે તે અંગે અસ્પષ્ટ ખ્યાલ હતો પરંતુ હવે એનજીઓ અને એનજીઓ કામદારો પ્રત્યેની લોકોની ધારણામાં મોટો ફેરફાર જોવા મળ્યો છે.

એનજીઓ તેમના અભિગમમાં સંપૂર્ણ રીતે વ્યાવસાયિક બની ગયા છે. તેઓ તેમના લક્ષ્યાંકિત વિસ્તારો તરફ વધુ ધ્યાન કેન્દ્રિત બન્યા છે. જો તમે કોઈ ખાસ વિષય વિશે લાગણી અનુભવો છો, બદલાવ લાવવાની ઈચ્છા ધરાવો છો, તમારી પાસે ઉદ્દેશ્ય અને વ્યાવસાયિકતા સાથે આ વિષય માટેનો સંપર્ક કરવાની

ક્ષમતા છે, જો તમે ગંભીરપણે તમને જે કામ આપવામાં આવે છે તેના માટે પ્રતિબદ્ધ છો, તો NGOમાં કારકિર્દી જરૂર બનાવી શકો છો.

એનજીઓ કારકિર્દી તમને દેશમાં પ્રવર્તતી કેટલીક સૌથી તાકીદની સામાજિક અને પર્યાવરણીય ચિંતાઓનો સામનો કરવાની તક આપે છે, આમ અન્ય લોકોના જીવન પર મૂર્ત અસર પડે છે.

NGOમાં નીચે મુજબની રોજગારીની તક રહેલી છે :

- ૧. પ્રોજેક્ટ મેનેજર:** પ્રોજેક્ટ મેનેજર તરીકે, તમારી ભૂમિકામાં NGO પ્રોજેક્ટ્સનું ઝીણવટભર્યું આયોજન, અમલીકરણ અને જાગ્રત દેખરેખનો સમાવેશ થાય છે. આના માટે વિશ્લેષણાત્મક કૌશલ્ય, સમસ્યા હલ કરવાની કુશળતા અને એકસાથે અનેક કાર્યોને નિપુણતાથી સંભાળવાની ક્ષમતાની જરૂર છે.
- ૨. પ્રોગ્રામ મેનેજર:** પ્રોગ્રામ મેનેજર એનજીઓના કાર્યક્રમોની શ્રેણીની દેખરેખ રાખવાની જવાબદારી ઉઠાવે છે. આ માટે એનજીઓના મિશન અને ઉદ્દેશ્યોની ઊંડાણપૂર્વકની સમજની જરૂર છે, સાથે સાથે અસરકારક કાર્યક્રમોની કલ્પના અને અમલીકરણ કરવાની ક્ષમતા.
- ૩. ભંડોળ ઊભું કરનાર:** ભંડોળ ઊભું કરનારાઓને NGO પ્રોજેક્ટ્સ માટે ભંડોળ મેળવવાનું કાર્ય સોંપવામાં આવે છે. આ ભૂમિકા દોષરહિત સંદેશાવ્યવહાર, આંતરવ્યક્તિત્વની સુંદરતા અને સંભવિત દાતાઓ સાથે સંબંધ વધારવાની ક્ષમતા પર આધારિત છે.
- ૪. સામાજિક કાર્યકર:** સામાજિક કાર્યકર્તાઓ જરૂરિયાતમંદ વ્યક્તિઓ અને પરિવારોને મહત્વપૂર્ણ સહાય અને સેવાઓ આપે છે. તેમની ભૂમિકા સામાજિક ચિંતાઓની ઊંડી સમજ અને જીવનનાં વિવિધ ક્ષેત્રોના લોકો સાથે જોડાવાની

ક્ષમતા પર આધારિત છે.

પ. **શિક્ષણશાસ્ત્રી:** શિક્ષણશાસ્ત્રીઓ બાળકો અને પુખ્ત વયના લોકો માટે શૈક્ષણિક પહેલ ઘડવા અને અમલમાં મૂકવા માટે નિમિત્ત બને છે. આ શિક્ષણ પ્રત્યેના અતૂટ જુસ્સાની માંગ કરે છે, જેમાં આકર્ષક અને અસરકારક શિક્ષણ મેળાપની રચના કરવાની ક્ષમતા છે.

ભારતમાં એનજીઓના હોદ્દાઓના પગારમાં ચોક્કસ ભૂમિકા, વ્યક્તિગત અનુભવ અને એનજીઓ જેવાં પરિબલોના આધારે વધઘટ થાય છે. તેમ છતાં, ભારતમાં NGO કર્મચારીઓનાં પગાર માટે સરેરાશ વાર્ષિક મહેનતાણું આશરે રૂ.૧.૫ લાખ છે.

એનજીઓમાં કોણે કામ કરવું જોઈએ ?

એનજીઓમાં કામ કરવું એટલું આરામદાયક કામ નથી જેટલું મોટાભાગના લોકો વિચારે છે. તેમ જ તે સર્વશ્રેષ્ઠ, વંચિતો માટે ભૂમો પાડવી, હથિયારો ઉપાડવાં, સ્ટીરિયોટાઇપનું પ્રતિબિંબ નથી જે આપણે સામાન્ય રીતે ફિલ્મોમાં જોઈએ છીએ.

એનજીઓ કારકિર્દીમાં સફળ થવા માટે અહીં કેટલીક મુખ્ય કુશળતા જરૂરી છે:

- **સામાજિક ન્યાય માટે જુસ્સો :** બિન-સરકારી સંસ્થાઓ (એનજીઓ) વિશ્વભરના લોકોના જીવનને સુધારવા માટે કામ કરે છે. તેથી, જે કર્મચારીઓ સામાજિક ન્યાય પ્રત્યે જુસ્સા ધરાવતા હોય તેઓ દાતાઓ, લાભાર્થીઓ, સ્ટાફ અને અન્ય જેવા હિતધારકોની વિશાળ શ્રેણી સાથે અસરકારક રીતે વાતચીત કરવા સક્ષમ હોવા જોઈએ.
- **વિશ્લેષણાત્મક અને સમસ્યા હલ કરવાની કુશળતા:** એનજીઓ ઘણીવાર જટિલ મુદ્દાઓ સાથે કામ કરે છે, તેથી જે કર્મચારીઓ વિશ્લેષણાત્મક રીતે વિચારવામાં અને સમસ્યાઓનું નિરાકરણ કરવામાં સક્ષમ છે તેઓ વધુ સારી નોકરી કરી શકશે.
- **ટીમવર્ક અને સહયોગ કૌશલ્યો :** બિન-સરકારી સંસ્થાઓ તેમનાં લક્ષ્યો હાંસલ કરવા માટે ટીમવર્ક અને સહયોગ પર આધાર રાખે છે. તેથી, કર્મચારીઓ અન્ય લોકો સાથે સારી રીતે કામ કરવા સક્ષમ હોવા જોઈએ.

- **સુગમતા અને અનુકૂલનક્ષમતા:** બિનસરકારી સંસ્થાઓ વારંવાર બદલાતા સંજોગોનો સામનો કરે છે. તેથી, કર્મચારીઓને નવી પરિસ્થિતિઓમાં સમાયોજિત કરવા અને તણાવ અને આંચકોનો સામનો કરવામાં સક્ષમ બનવાની જરૂર છે.

NGO નોકરીની માટેની લાયકાત :

એનજીઓ માટે કામ કરવા માટેની લાયકાત ચોક્કસ હોદ્દા અને એનજીઓના આધારે બદલાય છે. જોકે, એનજીઓ નોકરીઓ માટેની કેટલીક સૌથી સામાન્ય લાયકાતમાં નીચેનાનો સમાવેશ થાય છે:

- **સંબંધિત ક્ષેત્રમાં ડિગ્રી:** આ સામાજિક કાર્ય, વિકાસ અભ્યાસ, જાહેર આરોગ્ય, શિક્ષણ અથવા એનજીઓના કાર્યથી સંબંધિત અન્ય ક્ષેત્રની ડિગ્રી હોઈ શકે છે. સમાજશાસ્ત્ર (Social Studies) વિષયમાં બીએ/એમએ કે એમએસડબ્લ્યુ જેવા અભ્યાસક્રમ ઉપયોગી થશે. સમાજશાસ્ત્ર-સમાજવિજ્ઞાનના સ્નાતક-અનુસ્નાતક અભ્યાસક્રમ આમ તો દરેક યુનિવર્સિટીમાં ભણાવાય છે તેમ છતાં અહીં કેટલીક સંસ્થાનાં સરનામાં આપ્યાં છે, જેમાં અભ્યાસ કરવો ગૌરવની બાબત ગણાય છે. આ સંસ્થાઓના અભ્યાસક્રમોનું સ્તર (Reputation) પણ ઘણું સારું ગણાય છે.

- (૧) ટાટા ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ સોશિયલ સાયન્સીઝ, સાયન-ટ્રોમ્બે રોડ, દેવનાર, મુંબઈ-૪૦૦૦૮૮
www.tiss.edu
- (૨) વિશ્વભારતી વિશ્વવિદ્યાલય, ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ સોશિયલ વર્ક, શાંતિનિકેતન, વીરભૂમ-૭૩૧૨૩૫
પશ્ચિમ બંગાળ www.visva-bharti.ac.in

- (૩) દિલ્હી યુનિવર્સિટી, યુનિવર્સિટી રોડ, નવી દિલ્હી-૧૧૦૦૦૭ www.du.ac.in
- (૪) ડૉ. બાબા સાહેબ ઓપન યુનિ. અમદાવાદ સરનામું- જ્યોતિર્મય પરિસર, સરખેજ- ગાંધીનગર હાઈવે, છારોડી, અમદાવાદ -૩૮૨ ૪૮૧ સંપર્ક- + ૯૧ ૭૯ ૨૯૭૯ ૬૨૨૩, ૨૪ અને ૨૫ ટોલ ફ્રી નં- ૧૮૦૦ ૨૩૩ ૧૦૨૦ ઈ-મેલ- feedback@baou.edu.in
- ફી નું ધોરણ : રૂ. ૧૦,૦૦૦ થી રૂ. ૧૫,૦૦૦ પર સેમેસ્ટર હોય છે. કૉલેજ અને યુનિ. પ્રમાણે અલગ અલગ હોય શકે છે.
 - એનજીઓ સાથે કામ કરવાનો અનુભવ : આ ઈન્ટર્નશિપ, સ્વયંસેવક કાર્ય અથવા પેઈડ રોજગાર દ્વારા હોઈ શકે છે.
 - મજબૂત સંચાર અને આંતરવ્યક્તિત્વ કૌશલ્યો: NGOને એવા કર્મચારીઓની જરૂર છે જે દાતાઓ, લાભાર્થીઓ અને સ્ટાફ સહિત વિવિધ હિસ્સેદારો સાથે અસરકારક રીતે વાતચીત કરી શકે.
 - સમસ્યાનું નિરાકરણ અને વિશ્લેષણાત્મક કૌશલ્ય: એનજીઓ ઘણી વાર જટિલ મુદ્દાઓ પર કામ કરે છે, તેથી કર્મચારીઓ માટે વિવેચનાત્મક રીતે વિચારવામાં અને સમસ્યાઓ હલ કરવામાં સક્ષમ બનવું મહત્વપૂર્ણ છે.
 - ટીમવર્ક અને સહયોગ કૌશલ્યો : એનજીઓ તેમનાં ધ્યેયો હાંસલ કરવા માટે ટીમવર્ક પર આધાર રાખે છે, તેથી કર્મચારીઓ માટે અન્ય લોકો સાથે અસરકારક રીતે કામ કરવામાં સક્ષમ બનવું

મહત્વપૂર્ણ છે.

- લવચીકતા અને અનુકૂલનક્ષમતા : એનજીઓ ઘણી વાર બદલાતા સંજોગોનો સામનો કરે છે, તેથી કર્મચારીઓ માટે નવી પરિસ્થિતિઓમાં અનુકૂલન સાધવામાં સક્ષમ હોવું મહત્વપૂર્ણ છે.
- સામાજિક ન્યાય માટે જુસ્સો : NGOs વિશ્વને વધુ સારું સ્થાન બનાવવા માટે કામ કરે છે, તેથી કર્મચારીઓ માટે સામાજિક ન્યાય અને અન્ય લોકોના જીવનમાં પરિવર્તન લાવવા માટે જુસ્સાદાર હોવા મહત્વપૂર્ણ છે.

NGO માં પગાર સાથે કેવી રીતે જોડાવું ?

- સારી રીતે ભંડોળ પૂરું પાડતી એનજીઓ માટે જુઓ : મજબૂત નાણાકીય પાયો ધરાવતી એનજીઓ સ્પર્ધાત્મક પગાર ઓફર કરવામાં સક્ષમ હોવાની શક્યતા વધુ હોય છે.
- આંતરરાષ્ટ્રીય એનજીઓ માટે કામ કરવાનું વિચારો : આંતરરાષ્ટ્રીય એનજીઓ ઘણીવાર સ્થાનિક એનજીઓ કરતાં વધુ પગાર આપે છે.
- પુનઃસ્થાપિત કરવા માટે તૈયાર રહો : જો તમે સ્થળાંતર કરવા ઇચ્છુક હોવ, તો તમારી પાસે પસંદગી માટે NGOનો વિશાળ પૂલ હશે.
- ધીરજ રાખો : એનજીઓમાં નોકરી શોધવામાં સમય લાગી શકે છે, તેથી ધીરજ રાખો અને હાર ન માનો.

વિકાસ વર્તુળ ટ્રસ્ટ, ગામ તળાવ, વડવા,
ભાવનગર-૩૮૪૦૦૧
ફોન - ૦૨૭૮-૨૪૨૦૧૦૩

ડિજિટલ મીડિયા: ન્યૂ ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે કારકિર્દીની તકો

- પ્રા. પુનિતા હર્શે

માહિતીના પ્રસારણ માટે આપણે અનેકવિધ રીતનો ઉપયોગ કરતા આવ્યા છીએ. જેમાં પરંપરાગત માધ્યમો, મુદ્રિત માધ્યમો, વીજાણુ માધ્યમો અને હવે સામાજિક માધ્યમો પણ. આ તમામ માધ્યમોનો ઉપયોગ કરીને આપણે એકબીજા સુધી વિવિધ પ્રકારની માહિતીની આપ-લે કરીએ છીએ. આ તમામ માહિતી કોઈ ચોક્કસ કારણોસર આપણા સુધી પહોંચતી હોય છે. આપણને ઘણી વખત આશ્ચર્ય પણ થાય કે આ માહિતીની મારે જરૂર છે એવી એમને કેવી રીતે ખબર પડી? પણ આજે આપણે સૌ એ પણ જાણીએ છીએ કે આપણા મોબાઈલ ફોનના ઉપયોગથી આપણે શું વારંવાર જોઈએ છીએ એની પણ નોંધ ક્યાંય ને ક્યાંક લેવાય છે અને તેના આધારે આપણને માહિતી મળે છે.

આપણને મળતી માહિતી સેવા અંગે, વસ્તુ અંગે, વિચાર અંગે અને તે તમામના પ્રચાર અંગેની હોય છે. આ ક્ષેત્રમાં રોજગારની ભરપૂર સંભાવનાઓ છે. આથી આ ક્ષેત્ર અંગે થોડી વાત વિસ્તારથી કરીએ અને આ ક્ષેત્રના ઉદ્ભવ અંગે અને ભારતમાં તેની સ્થિતિ અંગે જાણીએ.

ભારતમાં ઇન્ટરનેટનો વિકાસ અને વ્યાપ :

ભારતમાં ઇન્ટરનેટનો પ્રારંભિક ઇતિહાસ, હકીકતમાં વર્ષ ૧૯૮૬નો છે જ્યારે સૌ પ્રથમ શૈક્ષણિક સંશોધન નેટવર્ક (ERNET)ના રૂપમાં નેટવર્ક શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું જેનો ઉપયોગ ફક્ત શૈક્ષણિક અને સંશોધન સમુદાયોના ઉપયોગ માટે થતો હતો. તે ભારત સરકારના ઇલેક્ટ્રોનિક્સ વિભાગ (ડીઓઈ) અને સંયુક્ત રાષ્ટ્ર વિકાસ કાર્યક્રમ (યુએનડીપી)નો સંયુક્ત ઉપક્રમ હતો, જે વિકાસશીલ દેશોને તકનીકી સહાય પૂરી પાડે છે. ત્યાર પછી વર્ષ ૧૯૮૮માં શરૂ થયેલી NICNET નેટવર્ક પણ સ્થાપિત થયું હતું, સરકારી સંસ્થાઓ વચ્ચેના સંદેશાવ્યવહારમાં સુધારાઓ લાવવાના હતા તેથી આ 'નેટવર્ક નેશનલ ઇન્ફોર્મેટિક્સ સેન્ટર' (NNIC) દ્વારા ચલાવવામાં આવ્યું હતું. આ વર્ષો દરમિયાન ભારતમાં ટેકનોલોજી લાવવી એ સરળ પ્રક્રિયા નહોતી; જ્યારે ઇન્ટરનેટને પ્રથમવાર વિદેશ સંચાર નિગમ લિમિટેડ (વીએસએનએલ) દ્વારા 'ગેટવે ઇન્ટરનેટ એક્સેસ સર્વિસ' (જીઆઈએએસ) તરીકે શરૂ કરવામાં આવ્યું ત્યારે તેને નકારાત્મક ટીકા અને ટીપ્પણીનો સામનો કરવો પડ્યો હતો.

ઇન્ટરનેટ આગમનના છઠ્ઠીસ વર્ષ પછી એટલે કે, ૧૫મી ઓગસ્ટ, ૧૯૯૫ના રોજ ભારતમાં ઇન્ટરનેટની શરૂઆત થઈ. વિદેશ સંચાર નિગમ લિમિટેડે (VSNL) તેની ટેલિફોન લાઇન દ્વારા વિશ્વના કમ્પ્યૂટર્સને ભારતના કમ્પ્યૂટર સાથે જોડીને ઇન્ટરનેટની શરૂઆત કરી. ૧૯૯૮માં, ઇન્ટરનેટના વિકાસના ત્રણ વર્ષ પછી, ખાનગી કંપનીઓએ ઇન્ટરનેટ સેવા ક્ષેત્રમાં પ્રવેશ કર્યો. ઇન્ટરનેટની આ ડિજિટલ ક્રાંતિની આગેવાની કરનારા ૧૦૩ લોકોમાં કે. પંડ્યા, વીએસએનએલના અધ્યક્ષ બી.કે. સિંગલ, વી.એસ.એન.એલ.ના ટેકનોલોજી ડિરેક્ટર અમિતાભ કુમાર, અન્ય કોર્પોરેટ સાથે જોડાયેલ વ્યક્તિઓ તેમજ શમ્મી કપૂર જેવા સિને કલાકારો પણ હતા. તેમનો કમ્પ્યૂટર પ્રત્યેનો પ્રેમ જ હતો કે તેઓ

ઇન્ટરનેટ ના માધ્યમથી આવનારી ડિજિટલ ક્રાંતિ જોઈ શકતા હતા.. વર્ષ ૧૯૯૫ પહલાં ઇન્ટરનેટનો ઉપયોગ ફક્ત સૈન્ય અને સંશોધન હેતુઓ માટે કરવામાં આવતો હતો. ‘ગેટવે ઇન્ટરનેટ એક્સેસ સર્વિસ’ (જી.આઈ.એ. એસ.)ની શરૂઆત ૧૫ ઓગસ્ટ, ૧૯૯૫ના રોજ ટેલિફોન જોડાણના માધ્યમથી બોમ્બે (હાલ મુંબઈ), દિલ્હી, કલકત્તા (હાલ કોલકાતા) અને મદ્રાસ (હાલ ચેન્નાઈ)માં કરવામાં આવી હતી.

ભારતમાં ઇન્ટરનેટ સેવાઓનો પ્રારંભ વ્યાવસાયિક સંગઠનો માટે ૯ કલાકની ઝડપે ૨૫૦ કલાકના TCP/IP એકાઉન્ટ માટે ૨૫,૦૦૦ રૂપિયાના દર સાથે હતો. જ્યારે સામાન્ય જનતા માટે એક કલાકના ૩૫ રૂપિયાના જેટલી ચુકવણી કરી લોકો ઓછામાં ઓછું ૧૦૦ કલાક માટે ચુકવણી કરી ઇન્ટરનેટ વાપરી શકતા હતા. જોકે શરૂઆતમાં વી.એસ.એન.એલ.ને ઇન્ટરનેટની ભવિષ્યમાં ઊભી થનાર વ્યાપક માંગ અંગે કોઈ અંદાજ નહોતો, પરિણામે ઇન્ટરનેટનો ઔપચારિક પ્રારંભ હાર્ડવેર અને સોફ્ટવેરની અનેક સમસ્યાઓથી ગ્રસ્ત હતો. જોકે ત્યારપછીના ફક્ત છ મહિનામાં જ વીએસએનએલએ દસહજાર ઇન્ટરનેટ વપરાશકર્તાઓને ઉમેરવા સક્ષમ બન્યું હતું. વર્ષ ૧૯૯૬માં સૌ પ્રથમ સમાચાર પોર્ટલ રેડિફ.મેલનો પ્રારંભ થયો. આ સાથે ટાઈમ્સ ઓફ ઈન્ડિયા, ધ હિન્દુ, ધ ઈન્ડિયન એક્સપ્રેસ અને હિન્દુસ્તાન ટાઈમ્સ જેવા મુખ્ય અખબારોએ પોતાની સમાચાર વેબસાઈટ્સ શરૂ કરી. આ જ વર્ષમાં ભારતનું પહેલું સાયબર ક્રાઈ નોકરી ડોટ કામ મુંબઈમાં શરૂ થયું. ૧૦૪ વર્ષ બાદ ૧૯૯૭માં તમિલ સમાચારપત્ર ‘દિનામાની’એ પોતાની વેબસાઈટ શરૂ કરી. આ જ સમયે આઈસીઆઈસીઆઈ બેંક દ્વારા ભારતમાં પ્રથમ ઓનલાઈન બેંકિંગ સાઈટ શરૂ કરવામાં આવી. આ સાથે ભારતનું પ્રથમ નફાકારક ડોટકોમ્સમાંનું એક નોકરી ડોટ કોમનો પ્રારંભ થયો. ખેલ ડોટ કોમ દ્વારા પ્રથમ રમત જગતની ભારતીય ક્રિકેટ વેબસાઈટ શરૂ થઈ. આ જ વર્ષમાં ટેલિકમ્યુનિકેશનમાં પારદર્શક વાતાવરણ આવવા માટે ‘ટેલિકમ્યુનિકેશન રેગ્યુલેટરી ઓથોરિટી ઓફ ઈન્ડિયા’ (TRAI)ની રચના કરવામાં આવી.

વર્ષ ૧૯૯૮માં ભારતના ઉદ્યોગપતિ સભીર

ભાટિયાએ પોતાનું હોટમેલ માઈક્રોસોફ્ટને ચારસો કરોડમાં વેચ્યું. ઉપરાંત આ વર્ષે અનેક ખાનગી ક્ષેત્રની કંપનીઓએ લોકોને ઇન્ટરનેટ સેવાઓ આપવાનું શરૂ કર્યું. વર્ષ ૧૯૯૮માં ઘણી ઇન્ટરનેટ કંપનીઓ ડોટ કોમના જોડાણ સાથે શરૂ થઈ. વર્ષ ૨૦૦૦માં ભારતીય સંસદે ‘માહિતી ટેકનોલોજી અધિનિયમ-૨૦૦૦’ પસાર કર્યો. ‘Yahoo’ અને ‘MSN’ જેવી લોકપ્રિય કંપનીઓએ પણ ભારતમાં પોતાની શાખાઓ શરૂ કરી. આ જ વર્ષે ‘વેબદુનિયા’ નામે ભારતના પ્રથમ અને સૌથી સફળ હિન્દી પોર્ટલનો પ્રારંભ થયો. ITC દ્વારા ગામડાઓમાં ઇન્ટરનેટ લઈ જવા માટે ‘ઈ-ચોપલ’ પહેલા શરૂ કરવામાં આવી. ભારતીય રેલવે કોર્પોરેશનની શરૂઆત થઈ. NSEએ ઓનલાઈન સ્ટોક ટ્રેડિંગ શરૂ કર્યું. કેબલ દ્વારા અપાતા ઇન્ટરનેટ ડાયલઅપ જોડાણને બદલવાનો પ્રારંભ થયો. આ જ વર્ષે તહલકા ડોટ.કોમ જેવી ન્યૂઝ વેબસાઈટ દ્વારા ક્રિકેટ સદ્ગાજના કૌભાંડનો પર્દાફાશ કરી પ્રથમ સ્વતંત્ર ઓનલાઈન પત્રકારત્વનો પ્રારંભ કર્યો. એકવીસમી સદીના પ્રારંભમાં જ વર્ષ ૨૦૦૧માં ભારતીય રેલવેએ પોતાની ઇન્ટરનેટ વેબસાઈટ (Irtc.com) શરૂ કરી અને તેના દ્વારા ઓનલાઈન બુકિંગ શરૂ કર્યું. આ ૧૦૫ વર્ષમાં ધ ન્યૂઝપેપર ટુડે.કોમ અને નઈદુનિયા.કોમ દ્વારા પ્રથમ સબસ્ક્રિપ્શન સાઈટ શરૂ કરી.

બેંગલોરમાં ભારતનું પ્રથમ સાયબર ક્રાઈમ પોલીસ સ્ટેશન શરૂ થયું. આંધ્રપ્રદેશ રાજ્ય સરકારે ‘ઈ-પ્રાપ્તિ પોર્ટલ’ શરૂ કર્યું જેના દ્વારા ઇન્ટરનેટ સેવાને દરેક કચેરી સુધી લંબાવી. ઇન્ટરનેટ ક્રિઓસ્ક સુવિધા શરૂ

કરી. ત્યારપછી વર્ષ ૨૦૦૨માં ઇન્ટરનેટ ટેલિકોમ કંપનીઓને સમુદ્રમાં નેટવર્ક કેબલ સ્થાપિત કરવા માટે સરકારની મંજૂરી મળી.

સામાહિક મલયાલમ મેગેઝિન મલયાલમ વરીબા.કોમ પોતાની સબક્રિપ્શન ધરાવતી વેબસાઇટ શરૂ કરી. વિકિપીડિયા દ્વારા પોતાના લેખો માટે આસામી, પંજાબી, નેપાળી, ઉડિયા, અને મલયાલમ ભાષામાં સામગ્રી ઉમેરવામાં આવી છે. વર્ષ ૨૦૦૩માં હવાઈયાત્રાની કંપની એર ડેક્કન દ્વારા પ્રથમવાર ભારતીય વિમાની સેવાઓનું ઓનલાઇન ફ્લાઇટ બુકિંગ શરૂ કરવામાં આવ્યું. NIXI(નેશનલ ઇન્ટરનેટ એક્સચેન્જ ઓફ ઇન્ડિયા)ની સ્થાપના થઈ. ભારતીય મોબાઇલ સેવા પૂરી પાડતી સંચાર કંપની એરટેલે બ્રોડબેન્ડ ઇન્ટરનેટ સેવાનો પ્રારંભ કર્યો. વિકિપીડિયા દ્વારા પોતાના લેખો માટે ભોજપુરી, મરાઠી, કન્નડ, હિન્દી, કાશ્મીરી, તમિલ, તેલગુ, ગુજરાતી, સંસ્કૃત, અને સિંધી ભાષામાં સામગ્રી ઉમેરવામાં આવી.

વર્ષ ૨૦૦૪માં સરકારી ટેલિફોન કંપની બીએસએનએલે પોતાની બ્રોડબેન્ડ સેવાઓ શરૂ કરી અને ભારતીય ટેલિકોમ મંત્રાલયે ‘બ્રોડબેન્ડ નીતિ’ બહાર પાડી. બીએસએનએલ ઉપરાંત સત્યમ, ડાટા ઇન્ફોસિસ લિમિટેડ, ડાટા ઇન્ડીકોમ જેવા ખાનગી સમૂહોએ પણ પોતાની ઇન્ટરનેટ સર્વિસ શરૂ કરી દીધી હતી. ૧૦૬ વર્ષ ૨૦૦૫માં ગુગલે તેની સોશિયલ નેટવર્કિંગ સાઇટ ‘Orkut’ શરૂ કરી. આ વર્ષે .IN ડોમેન્સની ઓનલાઇન નોંધણી શરૂ થઈ. વર્ષ ૨૦૦૬માં વર્તમાનની સૌથી વધુ વપરાતી સોશિયલ નેટવર્કિંગ સાઇટ ફેસબુકે ભારતીય વપરાશકર્તાઓ માટે પોતાની સેવાઓ શરૂ કરી. સમાચાર આપતું OneIndia.in પોર્ટલ લોન્ચ થયું. તેમજ ભારત સરકાર દ્વારા ‘રાષ્ટ્રીય ઇ-ગવર્નન્સ યોજના’ શરૂ કરવામાં આવી. વર્ષ ૨૦૦૭માં ભારતની અગ્રણી સમાચાર સંસ્થાઓ દ્વારા પોતાની વેબસાઇટ્સ ટેબ-આધારિત ડિઝાઇન પર પરિવર્તિત કરવામાં આવી. અગ્રણી સોશિયલ સાઇટ ‘ટૂવીટર’ એ ભારતમાં પોતાની વેબસાઇટ શરૂ કરી. ગૂગલે પોતાની વેબસાઇટ પર હિન્દીમાં સમાચાર આપવાની શરૂઆત કરી.

વર્ષ ૨૦૦૮માં એપલે પોતાના આઇફોનને

ભારતમાં રજૂ કર્યો. આ સમય દરમિયાન મોબાઇલ દ્વારા ઇન્ટરનેટનો વપરાશ ભારતમાં તીવ્ર ગતીએ વધી રહ્યો હતો. આ વર્ષે ભારતે એક જ પ્રક્ષેપણમાં ૧૦ ઉપગ્રહોને ભ્રમણકક્ષામાં તરતા મોકલીને વિશ્વ રેકોર્ડ બનાવ્યો. ઇન્ટરનેટ ગવર્નન્સ ફોરમ (આઈજીએફ) ભારતમાં યોજાયો. ગુગલ સમાચાર તમિલ, મલયાલમ, તેલગુ જેવી ભાષામાં પણ શરૂ કરવામાં આવ્યું. વર્ષ ૨૦૧૦માં ભારત સરકાર દ્વારા ૩G સ્પેક્ટ્રમની હરાજી કરવામાં આવી.

ટ્રાઇ દ્વારા રાષ્ટ્રીય બ્રોડબેન્ડ યોજના બહાર પાડવામાં આવી. ભારતમાં સોશિયલ સાઇટ ફેસબુકે ઉપભોગકર્તાઓની સંખ્યામાં ઓફ્ટને પાછળ છોડી દીધું. ૩G સ્પેક્ટ્રમની હરાજી અને ત્યાર બાદ 4G સ્પેક્ટ્રમની હરાજીએ વાયરલેસ બ્રોડબેન્ડ બજારની ગતિને વેગ આપ્યો. ૧૦૭ વર્ષ ૨૦૧૧માં સરકારે ફોન નંબર બદલ્યા વિના ‘મોબાઇલ પોર્ટેબિલિટી’ સેવા રજૂ કરી. આઈસીએનએએનએ ભારત માટે 7 ભારતીય ભાષાના આંતરરાષ્ટ્રીયકૃત ડોમેન નામો (આઈડીએન) ને મંજૂરી આપી.

ભારત સરકારે ‘નેશનલ નોલેજ નેટવર્ક’ (એનકેએન)નો પ્રારંભ કર્યો. આ જ વર્ષે થઈ રહેલી ભારતની ૨૦૧૧ની વસ્તી ગણતરીમાં સોશિયલ મીડિયાનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો. આ ઉપરાંત વિદ્યાર્થીઓ માટે આઈઆઈટી અભ્યાસક્રમો, અને પ્રવચનો ઓનલાઇન ઉપલબ્ધ કરવામાં આવ્યાં. વર્ષ ૨૦૧૨માં વિશ્વવ્યાપી ઇન્ટરનેટ વપરાશકારોની સંખ્યા ૨૫૦ કરોડ (૨.૫ અબજ) સુધી પહોંચી. વર્ષ ૨૦૧૪ સુધી લગભગ ૨૦ કરોડ વપરાશકર્તાઓ સાથે ભારત ત્રીજો સૌથી મોટો ઇન્ટરનેટ વપરાશકર્તા દેશ બન્યો.

વર્ષ ૨૦૧૫માં ફેસબુકે રિલાયન્સ કોમ્યુનિકેશન સાથે મળીને INTERNET.ORG યોજનાનો પ્રારંભ કર્યો. જેમાં ફેસબુકના ઉપયોગ બદલ કેટલાક નાણાં ચુકવવાની યોજના હતી. જોકે પ્રજાના વિરોધ પછી ટ્રાઇ દ્વારા આ યોજના પર પ્રતિબંધ મૂકવામાં આવ્યો. આ સાથે વર્ષ ૨૦૧૬માં ટ્રાઇએ વિવિધ સાઇટ્સ અને સેવાઓનો ઉપયોગ કરવા માટે વિવિધ રકમ વસૂલવાના પ્રસ્તાવને નકારી નેટ ન્યુટ્રાલિટીને ચાલુ રાખવાનો નિર્ણય કર્યો.

આજે આપણા માટે ઓફિસમાં, ઘરે, મોબાઇલ દ્વારા હાથવગું ઇન્ટરનેટ અને ભારતભરમાં દૂર અંતરિયાળ વિસ્તારો સુધી ફેલાયેલા હજારો જેટલા સાયબરકેફેમાં, તેમજ સામાન્ય જનસેવા કેન્દ્રો (સીએસસી) અને આધુનિક સાયબરકાફે, રેલવે સ્ટેશનો અને ખુલ્લા વાઈ-ફાઈ હોટસ્પોટ્સ ધરાવતાં અન્ય સાર્વજનિક સ્થળોએ ઇન્ટરનેટ ઉપલબ્ધ છે.

આજે ઇન્ટરનેટ પ્રાપ્ત કરવા માટે ડાયલ-અપ, કોક્સિયલ કેબલ, <https://digitalequality.in/a-brief-history-of-the-internet-in-india/> 108 ઇથરનેટ, આઈએસડીએન, 3જી, 4જી અને 5જી સેવા પૂરી પાડતા મોબાઇલ સીમકાર્ડ જેવી વિવિધ તકનીકી અને મીડિયાનો ઉપયોગ કરીને આપણે ઇન્ટરનેટનો ભરપૂર ઉપયોગ કરીએ છીએ.

રોજગારીની તકો :

રોજગારના સંદર્ભમાં આટલી વાત જાણ્યા પછી એ વાત સ્પષ્ટ કરી લઈએ કે ડિજિટલ મીડિયા ક્ષેત્રમાં રોજગારીની અનેક તક છે. માર્કેટિંગ માટે કન્ટેન્ટ લેખન, કન્ટેન્ટ લેખક, સમાચાર લેખક, વાર્તા લેખક, પોડકાસ્ટ લેખન, નાટ્ય લેખન, રીલ્સ મેકિંગ, જાહેરાત, જાહેરખબર, જનસંપર્ક માટેનું લેખન, શોર્ટ ફિલ્મ લેખન અને બીજા અનેક વ્યવસાય ગણી શકાય.

ચૂંટણી સમયે વિવિધ રાજકીય પક્ષો માટેનું લેખન, ઉમેદવારોનાં કાર્યોના પ્રચાર પ્રસાર માટેનું લેખન અને તે માટેની ફિલ્મ કે રીલ્સ બનાવવી, લોકોના મંતવ્યો જાણીને તે અંગેના રીલ્સ બનાવવા, રસોઈકળા અને બ્યૂટીપાર્લરની કામગીરીના તો અનેક કન્ટેન્ટ આપણે વિવિધ માધ્યમોમાં જોઈએ જ છીએ. આ તમામ બાબતો પહેલાં લખાય છે અને પછી તેનું પ્રોડક્શન થાય છે. આથી એક વાત સ્પષ્ટ થાય છે કે, ફિલ્મ હોય કે ઓટીટી, રસોઈ હોય કે રાજકારણ, બિઝનેસ હોય કે લગ્ન, દરેક માધ્યમ સોશિયલ મીડિયા અર્થાત્ ડિજિટલ માધ્યમ મારફતે પોતાની વાત વધુ ને વધુ લોકો સુધી પહોંચે તે માટે પ્રયત્ન કરે જ છે. અને એટલે જ આ ક્ષેત્રમાં રોજગારીની અપાર સંભાવનાઓ છે. જરૂર છે માત્ર લેખનકૌશલ્યની.

ગુજરાતમાં ડિજિટલ મીડિયાની કેટલીક મુખ્ય શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ અને અભ્યાસક્રમ

(૧) IIM Skills- Ahmedabad

કોર્સનું નામ- ડિજિટલ માર્કેટિંગ માસ્ટર કોર્સ

અભ્યાસ માટેનો સમયગાળો - ૩ મહિના + ૨

મહિના ઇટર્નશિપ = કુલ ૫ મહિના

અભ્યાસ ફી - આશરે રૂ. ૩૪,૮૦૦ + જી.એસ.ટી

(૨) અમદાવાદ સ્કૂલ ઓફ ડિઝાઇન માર્કેટિંગ

૨૧૭, શાંગ્રીલા આર્કેડ, શ્યામલ ચાર રસ્તા નજીક,

અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૫. મો-૯૩૨૭૯૬૭૭૦૧

કોર્સનું નામ- (૧) એડવાન્સ ડિજિટલ માર્કેટિંગ

પ્રોગ્રામ (૨) એડવાન્સ ડિજિટલ માર્કેટિંગ વર્કશોપ

(૩) જી. ડિપ્લોમા પ્રોગ્રામ ઇન ડિજિટલ માર્કેટિંગ

ઉપરોક્ત અભ્યાસક્રમો માટેનો સમયગાળો - ૩ મહિના છે. જેમાં સપ્તાહમાં પાંચ દિવસ શૈક્ષણિક કાર્ય કરવામાં આવે છે. તેમજ અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થતા પ્લેસમેંટ પણ સંસ્થા દ્વારા આપવામાં આવે છે.

અભ્યાસ ફી : આશરે રૂ. ૩૦,૦૦૦ થી રૂ. ૪૦,૦૦૦ સુધી

(૩) MICA- Ahmedabad

તેલાવ -ઘુમા રોડ, શૈલા ગામ અમદાવાદ - 380058

ફોન: 02717 688 250

કોર્સનું નામ- ડિજિટલ માર્કેટિંગ કમ્યુનિકેશન

અભ્યાસ માટેનો સમયગાળો - ૬.૫ મહિના

અભ્યાસ ફી - આશરે રૂ. ૮૮,૮૫૦ + જી.એસ.ટી

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ,
આશ્રમ રોડ, અમદાવાદ
મો - ૯૪૨૭૩૧૭૯૭૧

ધીરુભાઈ અંબાણી ઈન્સ્ટિટ્યૂટમાં અભ્યાસની તકો

- સિદ્ધાર્થ સ્વામિનાથન

સંસ્થાનો પરિચય :

ધીરુભાઈ અંબાણી ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઈન્ફોર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી (DA-IICT) ઈન્ફોર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે વિવિધ અભ્યાસક્રમો પ્રદાન કરે છે.

ધીરુભાઈ અંબાણી ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઈન્ફોર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી (DA-IICT), ગાંધીનગર, ગુજરાત, ભારત ખાતે આવેલી એક ખાનગી, સ્વ-નિર્ભર યુનિવર્સિટી/સંસ્થા છે. આ સંસ્થાનું નામ ગુજરાતી ઉદ્યોગસાહસિક અને રિલાયન્સ ગ્રૂપના સ્થાપક ધીરુભાઈ અંબાણીના નામ પરથી રાખવામાં આવ્યું છે, જે ધીરુભાઈ અંબાણી ફાઉન્ડેશન દ્વારા સંચાલિત કરવામાં આવે છે અને અનિલ ધીરુભાઈ અંબાણી ગ્રૂપ દ્વારા તેની સ્થાપના કરવામાં આવી છે.

શરૂઆતમાં, (DA-IICT)ને રિલાયન્સ ગ્રૂપની કોર્પોરેટ સોશિયલ રિસ્પોન્સિબિલિટી તરીકે શરૂ કરવામાં આવી હતી. જૂન ૦૭, ૨૦૦૦ના રોજ RIL એ ગુજરાત સરકાર સાથે MOU કર્યું અને આઈસીટીમાં શિક્ષણ અને સંશોધન માટે એક નવી સંસ્થાની સ્થાપના કરવામાં આવી. DAIICTમાં ઈન્ફોર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજીનો સ્નાતક કક્ષાનો કોર્સ (B.Tech.) ઓગસ્ટ, ૨૦૦૧થી શરૂ કરવામાં આવ્યો. DA-IICTને ૬ માર્ચ, ૨૦૦૩ના રોજ ખાનગી યુનિવર્સિટીનો દરજ્જો આપવામાં આવ્યો. UGC એ UGC એક્ટ, ૧૯૫૩ની

કલમ ૨(F) હેઠળ સંસ્થાને માન્યતા આપી.

DAIICTને ગુજરાતની ટોચની ખાનગી યુનિવર્સિટીઓમાંની એક ગણવામાં આવે છે. NAAC માન્યતાના સૌથી છેલ્લા સત્ર સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૩માં તેને A+ ગ્રેડ આપવામાં આવ્યો હતો. ગુજરાત સરકારે જાન્યુઆરીની ૨૨માં તેને સેન્ટર ઓફ એમિનન્સનો દરજ્જો પણ આપ્યો હતો. DAIICT એ ગુજરાતની ઘણી એન્જિનિયરિંગ કોલેજોના ફેકલ્ટી સભ્યો ધરાવતી હોવાનું ગૌરવ ધરાવે છે...

DAIICTનું પ્રાથમિક મિશન ઉચ્ચ ક્ષમતા ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓ, ઉત્કૃષ્ટ પ્રાધ્યાપકો, સંવેદનશીલ વહીવટ, શૈક્ષણિક સહકાર અને વૈશ્વિક સહયોગ સાથે સંશોધનના વાતાવરણમાં કાર્ય કરતી શૈક્ષણિક સંસ્થા બનવાનું છે. સંસ્થાનો ઉદ્દેશ્ય સ્નાતકોને જવાબદાર નાગરિક અને તેમને સમાજ અને વિશ્વમાં તેમની વિકાસ માટેની જવાબદારી અને ભૂમિકા પ્રત્યે સભાન બનાવવાનો છે.

સંસ્થા વૈશ્વિક નેતૃત્વ માટે બુદ્ધિગમ્ય સ્પર્ધાત્મકતા પર જ્ઞાન આધારિત સમાજનું નિર્માણ કરવાના પ્રયાસ માટે પ્રતિબદ્ધ છે. ભારત સરકારની નવી શિક્ષણ નીતિ ૨૦૨૦માં જણાવ્યા મુજબ સંસ્થા તેના મૂળભૂત દૃષ્ટિકોણ અને ક્ષમતાઓના આધારે અને ઉચ્ચ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ માટેની અનિવાર્ય જરૂરિયાતો દ્વારા આ દશકમાં DAIICT એક ICT કેન્દ્રિત સંસ્થામાંથી બહુવિધ શાખાઓ ધરાવતી યુનિવર્સિટીનું નિર્માણ કરવા માંગે છે.

સંસ્થા તેના શૈક્ષણિક કાર્યક્રમોને આંતરશાખાકીય રીતે સાંકળીને અને તેના સ્નાતક અને અનુસ્નાતક કક્ષાના કાર્યક્રમોમાં વૈવિધ્યસભર વિદ્યાશાખાઓનો સમાવેશ કરીને આ પરિવર્તન મેળવવાનો હેતુ ધરાવે છે. સંસ્થાનું ધ્યેય નવા સ્નાતક અને અનુસ્નાતક કક્ષાના કાર્યક્રમો શરૂ કરવાનું અને આગામી ૫ વર્ષમાં વર્તમાન વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા ૧૭૦૦થી વધારીને ૪૦૦૦ અને આગામી ૧૦ વર્ષમાં ૮૦૦૦ વિદ્યાર્થીઓ સુધી લઈ જવાનું છે.

સ્નાતક અને અનુસ્નાતક બંને સ્તરે નવા બહુ શાખાકીય કાર્યક્રમો શરૂ કરીને આ લક્ષ્ય તબક્કાવાર સાધવામાં આવશે. DAIICT તેના સાતત્યપૂર્ણ શિક્ષણ કાર્યક્રમને મજબૂત કરવા અને નવા સહયોગી અથવા સંયુક્ત સર્ટિફિકેટ કોર્સ શરૂ કરવા માટે પ્રતિબદ્ધ છે. આંતરશાખાકીય અને સંશોધનની આગેવાની હેઠળના શિક્ષણની ભાવના કેળવવા માટે સંસ્થા એવા શિક્ષકોને નિયુક્ત કરવા માંગે છે કે જેઓ માત્ર તેમના સંબંધિત ક્ષેત્રમાં નિપુણ હોય અને તે સાથે જ નવીન શિક્ષણ અને સંશોધનના પડકારોને સ્વીકારવા પણ ઉત્સાહી હોય.

સરવાળે, DAIICT તેની શૈક્ષણિક તકોમાં વધુ વૈવિધ્યીકરણ કરવા અને અદ્યતન બહુવિધ અને આંતરશાખાકીય શિક્ષણ અને સંશોધન સિસ્ટિમને જાળવી રાખવા માટે તેની સંસ્થાનું પુનર્ગઠન કરવા તેની વર્તમાન શૈક્ષણિક શક્તિઓને વધુ ધનિષ્ઠ બનાવવાનો પ્રયાસ કરી રહી છે.

વિવિધ શૈક્ષણિક કાર્યક્રમોની ઝલક

એક અગ્રણી ICT કેન્દ્રિત સંસ્થા તરીકે, DAIICT એ ભારતમાં ખાસ ICT શાખામાં ઉપ-સ્નાતક કક્ષાનો અભ્યાસક્રમ શરૂ કરવામાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવી છે. આ અનોખા ઉપ-સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમ દ્વારા શિક્ષણશાસ્ત્રનું એક મોડેલ રજૂ કર્યું છે, જે આંતરશાખાકીય અને સંશોધનલક્ષી છે. આ અભ્યાસક્રમનું મૂળભૂત તત્ત્વ વિદ્યાર્થીઓને ગણિત અને વિજ્ઞાનના આધારે CS, ECE અને ITના મૂળભૂત સિદ્ધાંતોની ઊંડી સમજણ આપે છે.

સંસ્થા વિદ્યાર્થીઓને ટેકનોલોજી અને સમાજમાં તેના અમલીકરણની વિવેચનાત્મક સમજ આપવા માટે તેના મુખ્ય અભ્યાસક્રમમાં માનવીય અને સામાજિક વિજ્ઞાન (જેમ કે સાહિત્ય, સમાજશાસ્ત્ર, માનવશાસ્ત્ર

અને ઇતિહાસ)ના વિષયોને પણ આવરી લે છે. ઉપ-સ્નાતકો માટે એસટીએસ અથવા વિજ્ઞાન, ટેકનોલોજી અને સોસાયટીનો નવીન આંતરશાખાકીય અભ્યાસક્રમ રજૂ કરનાર ભારતનો પ્રથમ બી.ટેક. પ્રોગ્રામ હતો.

સંસ્થાનો ગ્રામીણ ઇન્ટર્નશિપ કોર્સ વિદ્યાર્થીઓને વાસ્તવિક જીવનના અનુભવો પ્રદાન કરે છે, જ્યાં તેઓ આજીવિકા, આરોગ્ય, શિક્ષણ વગેરેની સમસ્યાઓના ઉકેલ માટે સમાજ સાથે જોડાઈને પ્રયાસ કરી શકે છે.

સંસ્થાના શિક્ષણશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતો ૨૧મી સદીના એન્જિનિયરિંગ શિક્ષણના ત્રણ નિર્ણાયક ઘટકો દ્વારા સંચાલિત થાય છે - “રચનાત્મક વિચારો, વ્યાપક પેટર્ન-માન્યતા, અદ્યતન વ્યવહાર પદ્ધતિ.” સંસ્થાની શિક્ષણ અને મૂલ્યાંકન પદ્ધતિઓ શિક્ષણનાં પરિણામો દ્વારા નક્કી કરવામાં આવે છે, જે ગુણ પદ્ધતિ કરતાં વધુ સારી પદ્ધતિ ગણી શકાય છે.

બી.ટેક. પ્રોગ્રામનો એકંદર ઉદ્દેશ ઇજનેરોને એક સર્વગ્રાહી શિક્ષણ આપવાનો છે, જે તેમને વિષયાત્મક જ્ઞાન, વ્યવહાર કૌશલ્ય અને એક સામાજિક દૃષ્ટિકોણ પ્રાપ્ત કરવામાં મદદ કરે છે, જે તેમને એક જવાબદાર ઇજનેર અને નાગરિક તરીકે કામ કરવા સક્ષમ બનાવી શકે.

સંસ્થાના ઉપ-સ્નાતક પ્રોગ્રામ ઉપરાંત DAIICT પાસે અનુસ્નાતક કક્ષાના પ્રોગ્રામ પણ છે જે ICT, વિજ્ઞાન, ગણિત અને માનવતા/સામાજિક વિજ્ઞાન અને ડિઝાઇનમાં અનુસ્નાતક અને પીએચડી કોર્સ ઓફર કરે છે.

સંસ્થાના શિક્ષકો માત્ર ICT અને સંબંધિત ક્ષેત્રોમાં જ નહીં, પરંતુ માનવીય અને સામાજિક વિજ્ઞાનમાં પણ અદ્યતન સંશોધન અને પ્રકાશનો સાથે સંકળાયેલા છે. તેમનું કાર્ય રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રકાશનગૃહો

દ્વારા સમીક્ષા કર્યા બાદ શૈક્ષણિક જર્નલો અને પુસ્તકોમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યું છે.

સ્નાતક અને અનુસ્નાતક કક્ષાના પ્રોગ્રામ્સ

DA-IICT દ્વારા ઈન્ફોર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી (આઈસીટી) માં ચાર વર્ષનો અનન્ય અંડરગ્રેજ્યુએટ પ્રોગ્રામ ચલાવવામાં છે જે નીચે મુજબની ડિગ્રી મેળવી આપે છે;

બી.ટેક. (ICT)

બી.ટેક. (ઓનર્સ) આઈસીટીમાં કોમ્પ્યુટેશનલ સાયન્સમાં માઈનોર સાથે

બી.ટેક. (MnC)

બી.ટેક. (EVD)

પ્લેસમેન્ટ હાઇલાઇટ્સ 2022-23

- ૧૬૦+ કંપનીઓ તરફથી ૪૮૦થી વધુ પ્લેસમેન્ટ ઓફર્સ.
- ઓફર કરાયેલ સર્વોચ્ચ પેકેજ - ૮૨ LPA (લાખ પ્રતિ વર્ષ).
- સરેરાશ ટોચના ૫૦ વિદ્યાર્થીઓનો ૪૫.૦૨ LPA (લાખ પ્રતિ વર્ષ).
- સરેરાશ ટોચના ૧૦૦ વિદ્યાર્થીઓનો ૩૬.૫૨ LPA (લાખ પ્રતિ વર્ષ).
- સરેરાશ ટોચના ૧૫૦ વિદ્યાર્થીઓનો ૩૧.૩૩ LPA (લાખ પ્રતિ વર્ષ).
- ૩૦થી વધુ PPO (પ્રિ પ્લેસમેન્ટ ઓફર).
- સૌથી વધુ સ્ટાઇપેન્ડ ૨ LPM (લાખ પ્રતિ માસિક).

પ્રોગ્રામની વિગત

બી.ટેક. ઈલેક્ટ્રોનિક્સ અને VLSI ડિઝાઇન (EVD) -

DA-IICT એ શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪થી

ઈલેક્ટ્રોનિક્સ અને VLSI ડિઝાઇન (EVD)માં ચાર વર્ષનો વિશેષ B.Tech પ્રોગ્રામ રજૂ કર્યો છે. જેનો હેતુ વિદ્યાર્થીઓને VLSI ઉદ્યોગમાં નોકરી માટે તૈયાર કરવાનો છે.

B.Tech (EVD) પ્રોગ્રામનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય વિદ્યાર્થીઓને એન્જિનિયરિંગ / આંત્રપ્રિન્યોરશિપ કારકિર્દીમાં લાંબા ગાળાની સફળતા પ્રાપ્ત કરવા અને કારકિર્દીના વિકલ્પો તરીકે ઉચ્ચ અભ્યાસ અને સંશોધન માટે તૈયાર કરવાનો છે. અભ્યાસક્રમ પ્રથમ બે વર્ષમાં મજબૂત પાયો પ્રદાન કરે છે અને પછી વિદ્યાર્થીને VLSI સિસ્ટમ ડિઝાઇન અને ઈલેક્ટ્રોનિક્સ સિસ્ટમ ડિઝાઇનમાં વિશેષતા પ્રાપ્ત કરવાની તક પૂરી પાડે છે જે તેમને આ ઉદ્યોગમાં અગ્રણી બનવા માટે જરૂરી તકનીકી અને ઉદ્યોગસાહસિક બંને કૌશલ્યોની તાલીમ આપે છે.

વિદ્યાર્થીઓ ઉદ્યોગ ~ પ્રમાણભૂત સોફ્ટવેર જેમ કે કેડેન્સ, સિનોપ્સિસ, ઓરકેડ, MATLAB, Xilinx, વગેરે અને હાર્ડવેર બોર્ડનો ઉપયોગ કરવાનું શિક્ષા પ્રદાન કરશે. સંકલિત સર્કિટ ડિઝાઇન કરવા માટે FPGA, CPLD, વગેરે શિક્ષા પ્રદાન કરશે. જે તેમની કારકિર્દીમાં ખૂબ જ મદદ કરશે અને તેમના વિશિષ્ટ ક્ષેત્રમાં ભવિષ્યના અભ્યાસના વિકલ્પો પ્રાપ્ત થશે. વિદ્યાર્થીઓ ઈન્ટર્નશીપ દ્વારા સીધો પ્રેક્ટિકલ અનુભવ પણ મેળવશે. ગ્રામીણ ઈન્ટર્નશિપ વિદ્યાર્થીઓને તેમના અભ્યાસક્રમના સામાજિક-સાંસ્કૃતિક પાસાઓની પ્રશંસા કરવામાં સક્ષમ બનાવશે. આ કાર્યક્રમમાં વિવિધ સંશોધન સંસ્થાઓની અંદર અને વિદેશમાં લેવા માટેની ફરજિયાત સમર રિસર્ચ ઈન્ટર્નશિપનો સમાવેશ થાય છે.

બી.ટેક. (ICT)

ICT એ કમ્પ્યૂટર અને કોમ્યુનિકેશન સિસ્ટિમ્સના સંયોજનથી બનાવવામાં આવેલો કોર્સ છે અને તેને એક અલગ જ અભ્યાસક્રમ તરીકે વ્યાપક સ્વીકૃતિ મળી છે. એવી પણ અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે કે ICT સ્નાતકો તેમનું વિશિષ્ટ કૌશલ્ય તેમની પ્રદર્શન ક્ષમતાઓ દ્વારા દર્શાવી શકે છે, જે સામાન્ય રીતે પરંપરાગત CSE અને/ અથવા ECE સ્નાતકોમાં જોવા મળતી નથી. તાર્કિક રીતે આ સિસ્ટિમના સ્તરે થાય છે, પરંતુ સમયે સર્કિટ્સ, ઉપકરણો અને સામગ્રી બાબતે પણ ચોક્કસ પ્રકારનું જ્ઞાન હોવું આવશ્યક બની રહે છે. તમામ પ્રોગ્રામ્સ સેમેસ્ટર-

આધારિત અભ્યાસક્રમ માટે ડિઝાઇન કરવામાં આવ્યા છે, જે પસંદગી-આધારિત કેડિટ પદ્ધતિને અનુસરે છે.

DA-IICT એ ૨૦૧૩-૧૪ શૈક્ષણિક સત્રથી અનોખો ચાર વર્ષનો અંડરગ્રેજ્યુએટ પ્રોગ્રામ શરૂ કર્યો, જે બી.ટેક. કોમ્પ્યુટેશનલ સાયન્સમાં માઈનોર સાથે આઈસીટીમાં (ઓનર્સ)ની ડિગ્રી માટે બનાવવામાં આવ્યો છે. સીએસ પ્રોગ્રામ બે મુખ્ય સિદ્ધાંતો ઉપર કેન્દ્રિત કરવામાં આવ્યો છે- સૈદ્ધાંતિક શિક્ષણ અને વ્યવહારુ અમલીકરણ. વિદ્યાર્થીઓએ ગણિત, ભૌતિકશાસ્ત્ર, ન્યૂમેરિકલ અને કોમ્પ્યુટેશનલ પદ્ધતિઓ, મોડેલિંગ અને સિમ્યુલેશન, હાઈ પર્ફોર્મન્સ કમ્પ્યૂટિંગ, સમાંતર પ્રોગ્રામિંગ, ડેટા વિશ્લેષણ અને વિઝ્યુલાઇઝેશનનાં ક્ષેત્રોમાં મુખ્ય / જૂથ-વૈકલ્પિક અભ્યાસક્રમો લેવા આવશ્યક છે. ઇજનેરીથી માંડીને જૈવિક એપ્લિકેશનો સુધીના આંતરશાખાકીય ક્ષેત્રોમાં જ્ઞાન પ્રદાન કરીને કૌશલ્યને ઉચ્ચ બનાવવા માટે વૈકલ્પિક ડિઝાઇન કરવામાં આવી છે.

આ બી.ટેક. કોમ્પ્યુટેશનલ સાયન્સમાં માઈનોર સાથે ICTમાં (ઓનર્સ) માટે વિદ્યાર્થીએ આઈસીટી પ્રોગ્રામની જરૂરિયાતમાં બી.ટેક. ઉપરાંત કોમ્પ્યુટેશનલ સાયન્સના મુખ્ય અને વૈકલ્પિક ઘટકોમાં વધારાના 18 કોર્સ (ચાર અભ્યાસક્રમો) પૂર્ણ કરવા જરૂરી છે.

મેથેમેટિક્સ અને કોમ્પ્યૂટિંગમાં બી.ટેક. - બી.ટેક. (એમએનસી)

મેથેમેટિક્સ અને કોમ્પ્યૂટિંગ એ મેથેમેટિક્સ અને કમ્પ્યૂટર સાયન્સનું મિશ્રણ છે, જે પાછલા વર્ષો દરમિયાન એક અનોખા અભ્યાસક્રમ તરીકે સ્વીકારવામાં આવ્યો છે. આ અભ્યાસક્રમ મુખ્યત્વે કમ્પ્યૂટર માટેના મૂળભૂત સાધન તરીકે મેથેમેટિક્સ અને કમ્પ્યૂટર એ મેથેમેટિક્સના પ્રશ્નોનાં ઉકેલો માટેનું મુખ્ય સાધન તરીકે ગણીને ડિઝાઇન કરવામાં આવેલું છે. આ પ્રોગ્રામ ખાસ કરીને વ્યાવસાયિકોની વધતી જતી જરૂરિયાતોને પહોંચી વળવા માટે બનાવવામાં આવ્યો છે, જેઓ ગાણિતિક અને કોમ્પ્યુટેશનલ સમસ્યાના ઉકેલ માટેના મિશ્રણનો ઉપયોગ કરી શકે. પ્રોગ્રામનો ઉદ્દેશ્ય વિદ્યાર્થીઓની ગાણિતિક, અલ્ગોરિથમિક અને કોમ્પ્યુટેશનલ વિચારસરણીને વિસ્તારવાનો અને કૌશલ્ય વિકાસ માટે પૂરતો અને મજબૂત પાયો પૂરો પાડવાનો છે.

પ્રોગ્રામનો ઉદ્દેશ્ય એવા વિદ્યાર્થીઓને તક આપવાનો

છે, જેઓ એમએનસીમાં વ્યાવસાયિક કારકિર્દી બનાવવા માંગે છે, જે અદ્યતન ટેકનોલોજી, સંશોધન અને વિકાસ પર કામ કરે છે. કાર્યક્રમ સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ કર્યેથી, વિદ્યાર્થીઓ વાસ્તવિક-વિશ્વની સમસ્યાઓના ઉકેલ માટે આવશ્યક સૈદ્ધાંતિક, તકનીકી અને વ્યવહારુ જ્ઞાન મેળવી શકશે અને તેમની પાસે ઉત્તમ વિશ્લેષણાત્મક, તાર્કિક અને સમસ્યાના ઉકેલ માટેનું કૌશલ્ય હશે. વિદ્યાર્થીઓ સામાજિક અને નૈતિક વિશેષતાઓ પણ હસ્તગત કરી હશે, જે તેમને અસરકારક સંદેશાવ્યવહાર - મૌખિક રીતે, લેખિતમાં અને મલ્ટિ-મીડિયા પ્લેટફોર્મ્સ સાથે સામાજિક જરૂરિયાતો માટે તેમની કુશળતાનો ઉપયોગ કરવા માટે સક્ષમ બનાવશે.

ઇલેક્ટ્રોનિક્સ અને VLSI ડિઝાઇન (EVD)માં બેચલર ઓફ ટેકનોલોજી (બી. ટેક.)

DA-IICT એ VLSI ઉદ્યોગ માટે ઉદ્યોગ માટે તૈયાર અંડરગ્રેજ્યુએટ માનવબળ બનાવવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪થી ઇલેક્ટ્રોનિક્સ અને VLSI ડિઝાઇન (EVD)માં ચાર વર્ષીય બી. ટેકની શરૂઆત કરી. બી. ટેક (ઇવીડી) પ્રોગ્રામનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય વિદ્યાર્થીઓને એન્જિનિયરિંગ/આંત્રપ્રિન્યોરશિપ કારકિર્દીમાં લાંબા ગાળાની સફળતા પ્રાપ્ત કરવા અને કારકિર્દીના વિકલ્પો તરીકે ઉચ્ચ અભ્યાસ અને સંશોધન માટે તૈયાર કરવાનો છે. અભ્યાસક્રમ પ્રથમ બે વર્ષમાં મજબૂત પાયો બનાવે છે અને પછી વિદ્યાર્થીને VLSI સિસ્ટમ ડિઝાઇન અને ઇલેક્ટ્રોનિક્સ સિસ્ટમ ડિઝાઇનમાં વિશેષતા પ્રાપ્ત કરવાની તક પૂરી પાડે છે, જે તેમને આ ઉદ્યોગમાં અગ્રણી બનવા માટે જરૂરી તકનીકી અને ઉદ્યોગસાહસિકતા જેવાં કૌશલ્યોની તાલીમ આપે છે.

વિદ્યાર્થીઓ ઉદ્યોગ માટે પ્રમાણભૂત સોફ્ટવેર જેમકે

કેડેન્સ, સિનોપ્સિસ, ઓરકેડ, મેટલેબ, વગેરે અને હાર્ડવેર બોર્ડ જેમ કે એફજીપીએ, સીપીએલડીનો ઉપયોગ સંકલિત સર્કિટ ડિઝાઇન કરવા માટે શીખશે. કેટલાક વિદ્યાર્થીઓ માટે, વિદ્યાર્થી ડિઝાઇન પ્રોજેક્ટ વૈજ્ઞાનિક પેપર તરીકે પ્રસિદ્ધ થઈ શકે છે જે તેમની કારકિર્દીમાં મદદ કરી શકે છે અને તેમના ક્ષેત્રના ભવિષ્યના અભ્યાસ માટેના વિકલ્પો ઉપલબ્ધ કરાવશે. વિદ્યાર્થીઓ ઈન્ટર્નશિપ દ્વારા સીધો પ્રત્યક્ષ ઉદ્યોગ અનુભવ પણ મેળવશે. તેમના અભ્યાસક્રમ દરમિયાન ગ્રામીણ ઈન્ટર્નશિપ વિદ્યાર્થીઓને તેમના અભ્યાસક્રમના સામાજિક સાંસ્કૃતિક પાસાઓને સમજવામાં સક્ષમ બનાવશે. આ કાર્યક્રમમાં વિવિધ સંશોધન સંસ્થાઓની અંદર અને વિદેશમાં ફરજિયાત સમર રિસર્ચ ઈન્ટર્નશિપનો સમાવેશ થાય છે.

અનુસ્નાતક પ્રોગ્રામ

માસ્ટર ઓફ ટેકનોલોજી ઈન ઈન્ફોર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી- એમ.ટેક. (આઈસીટી)

આ પૂર્ણ સમયનો બે વર્ષનો (ચાર સેમેસ્ટર) પ્રોગ્રામ છે. આ પ્રોગ્રામ ખાસ કરીને પ્રોફેશનલ્સની વધતી જતી જરૂરિયાતોને પહોંચી વળવા માટે ડિઝાઇન કરવામાં આવ્યો છે જેઓ કમ્પ્યૂટર્સ અને કોમ્યુનિકેશન સિસ્ટિમ્સ વચ્ચેના સંયોજન બાબતે સક્ષમ હશે. પ્રોગ્રામનો ઉદ્દેશ્ય એવા વિદ્યાર્થીઓને તૈયાર કરવાનો છે, જેઓ આઈસીટીમાં વ્યાવસાયિક કારકિર્દી બનાવવા માંગે છે. મશીન લર્નિંગ અને સ્પીચ, ઈમેજ અને વિઝન તેમજ કુદરતી ભાષા પ્રક્રિયા અને અન્ય ક્ષેત્રો ઉપરાંત એપ્લિકેશન, ડેટા એનાલિટિક્સ, સાયબર સિક્યુરિટી, ડિસ્ટ્રિબ્યુટેડ કમ્પ્યુટિંગ, સોફ્ટવેર એન્જિનિયરિંગ, એમ્બેડેડ સિસ્ટિમ્સ, VLSI સબસિસ્ટિમ ડિઝાઇન, FPGA, લો-પાવર VLSI ડિઝાઇન અને નેનો ઈલેક્ટ્રોનિક્સના ક્ષેત્રોમાં ટેકનોલોજી,

સંશોધન અને વિકાસના સંમિશ્રણ ઉપર કામ કરી શકે.

પ્રોગ્રામ અભ્યાસક્રમમાં હલ્દુવિધ વિશેષતાઓનો સમાવેશ થાય છે, જે દરેક ક્ષેત્રમાં અદ્યતન અભ્યાસક્રમો પ્રદાન કરે છે. આ પ્રોગ્રામ અમારી ફેકલ્ટીની તાકાત અને વિવિધતાનો લાભ આપે છે અને હાલમાં નીચેના ખાસ અભ્યાસક્રમો રજૂ કરે છે- મશીન લર્નિંગ, સોફ્ટવેર સિસ્ટિમ્સ, VLSI અને એમ્બેડેડ સિસ્ટિમ્સ

એમ.ટેક. (ઈસીઈ) માસ્ટર ઓફ ટેકનોલોજી ઈન ઈલેક્ટ્રોનિક્સ એન્ડ કોમ્યુનિકેશન (ઈસી) વિથ સ્પેશિયલાઈઝેશન ઈન વાયરલેસ કોમ્યુનિકેશન્સ એન્ડ સિગ્નલ પ્રોસેસિંગ (ડબલ્યુસી-એસપી)

આ પૂર્ણ-સમયનો બે વર્ષનો (ચાર સેમેસ્ટર) પ્રોગ્રામ છે. એમ.ટેક. ઈસી ડબલ્યુસી-એસપી પ્રોગ્રામ સંયુક્ત રીતે DA-IICT અને સીઆર રાવ એઆઈએમએસસીએસ દ્વારા ચલાવવામાં આવે છે. આ પ્રોગ્રામ ખાસ કરીને પ્રોફેશનલ્સની વધતી જતી જરૂરિયાતને પહોંચી વળવા માટે ડિઝાઇન કરવામાં આવ્યો છે, જે વાયરલેસ કોમ્યુનિકેશન સિસ્ટિમ્સ અને સિગ્નલ પ્રોસેસિંગ અલ્ગોરિથમ્સની એપ્લિકેશન્સમાં પ્રગતિ કરી શકશે.

એમ.એસસી. (એગ્રિકલ્ચર એનાલિટિક્સ) DA-IICT, આણંદ એગ્રિકલ્ચર યુનિવર્સિટી અને ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ રિમોટ સેન્સિંગ (IIRS, દેહરાદૂન) દ્વારા સંયુક્ત રીતે ઈન્ડસ્ટ્રીઝની સક્રિય ભાગીદારી સાથે મૂલ્ય વર્ધિત અભ્યાસક્રમ તરીકે ઓફર કરવામાં આવે છે. આ બે વર્ષનો (ચાર સેમેસ્ટર) અનુસ્નાતક કાર્યક્રમ છે અને ડીએ-આઈઆઈસીટી, ગાંધીનગર દ્વારા ડિગ્રી આપવામાં આવશે.

આ કાર્યક્રમનો ઉદ્દેશ્ય વિદ્યાર્થીઓને આ ક્ષેત્રમાં ભવિષ્યમાં કઈ રીતે આગળ વધવું તેની જાણકારી આપે છે. આ એગ્રિકલ્ચર અને ડેટા એનાલિટિક્સનો કાર્યક્રમ છે. આ કોર્સ વિદ્યાર્થીઓને ડેટા એનાલિટિક્સના સિદ્ધાંતોથી માહિતગાર કરશે, જેમ કે. વર્ણનાત્મક, આગાહીયુક્ત અને પ્રિસ્ક્રિપ્ટિવ, કૃષિમાં અને વિદ્યાર્થીઓને અનુમાનિત ખેતીને ટાળવા અને આગાહીયુક્ત કૃષિના યુગમાં પ્રવેશ કરવા માટે સક્ષમ બનાવશે.

આ પ્રોગ્રામના અભ્યાસક્રમોમાં બે કેટેગરીનો સમાવેશ થાય છે - ડોમેન અને ટેકનોલોજી વિશિષ્ટ ક્ષેત્રો. ડોમેનના ક્ષેત્રમાં SATSURE એનાલિટિક્સ દ્વારા કોપ યીલ્ડ મોડલિંગ, IBM India દ્વારા ઉચ્ચ

હવામાન આગાહી, ESRI India દ્વારા ArcGIS Pro સાથે અવકાશી વિશ્લેષણ, AMNEX ઈન્ફો ટેકનોલોજી દ્વારા એગ્રિટેકનોલોજી બિઝનેસમાં AIનો સમાવેશ થાય છે. ટેકનોલોજી વિશિષ્ટ અભ્યાસક્રમો એનાલિટિક્સ દ્વારા વિઝ્યુલાઇઝેશન અને આગાહી માટેની તકનીક છે, SATSURE એનાલિટિક્સ દ્વારા માઇક્રોવેવ ડેટા પ્રોસેસિંગ કરવામાં આવે છે.

માસ્ટર ઓફ સાયન્સ (ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી) સઘન બે વર્ષનો પોસ્ટ-ગ્રેજ્યુએટ પ્રોગ્રામ (4 સેમેસ્ટર) છે, જે ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજીમાં વ્યાવસાયિક કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છતા વિદ્યાર્થીઓ માટે ખાસ ડિઝાઇન કરવામાં આવેલ છે. આ અભ્યાસક્રમો વિદ્યાર્થીઓને ઉદ્યોગમાં વર્તમાન પદ્ધતિઓ માટેના મૂળભૂત સિદ્ધાંતો દ્વારા માર્ગદર્શન આપવા માટે ડિઝાઇન કરવામાં આવ્યા છે. પ્રોગ્રામના દરેક તબક્કે હેન્ડ-ઓન લેબોરેટરી અનુભવ પર ભાર મૂકવામાં આવે છે. છેલ્લા સત્રમાં, વિદ્યાર્થીઓએ ઈન્ડસ્ટ્રી ઈન્ટર્નશિપ કરવી જરૂરી છે. કાર્યક્રમના અંતે, વિદ્યાર્થીઓ મજબૂત સૈદ્ધાંતિક પાયો પ્રાપ્ત કરી શકે છે; સિસ્ટિમોનું વિશ્લેષણ, કલ્પના અને ડિઝાઇન કરવાની ક્ષમતા કેળવી શકે છે; અને આધુનિક સોફ્ટવેર ડિઝાઇન અને વિકાસ સાધનોમાં સક્ષમતા મેળવી શકે છે. DA-IICTમાં ITમાં સામાન્ય સ્નાતક સોફ્ટવેર એન્જિનિયર, વિશ્લેષક અથવા સિસ્ટિમ ડિઝાઇનર તરીકે કારકિર્દી બનાવી શકે છે.

એમ.ટેક. (ડેટા સાયન્સ) ડેટા સાયન્સ એ ડેટા સાથે “વાસ્તવિક ઘટનાને સમજવા અને તેનું વિશ્લેષણ કરવા” માટે “આંકડા, ડેટા વિશ્લેષણ, મશીન લર્નિંગ અને તેમની સંબંધિત પદ્ધતિઓને એકીકૃત કરવાનો સિદ્ધાંત” છે. ઉપલબ્ધ સ્ટ્રક્ચર્ડ અને અનસ્ટ્રક્ચર્ડ ડેટામાંથી માહિતી મેળવવાનો વિગતવાર અભ્યાસ ડેટા સાયન્સ કહેવાય છે. તેમાં મુખ્યત્વે ડેટામાંથી અર્થપૂર્ણ સમજણ મેળવવાનો સમાવેશ થાય છે જેની પ્રક્રિયા વિશ્લેષણાત્મક અભ્યાસ દ્વારા કરવામાં આવે છે.

ડેટા સાયન્સના ક્ષેત્રમાં તાજેતરનાં વર્ષોમાં ખાસ કરીને ઈન્ટરનેટ અને સોશિયલ મીડિયાના ઉદયને કારણે ખૂબ જ વૃદ્ધિ થઈ છે. વ્યાપાર વિશ્વ દ્વારા ડેટા સાયન્સની શોધ શરૂઆતમાં બિઝનેસ ડેટાના પૃથક્કરણથી શરૂ થઈ હતી અને તેથી નાણાકીય ડેટા એનાલિટિક્સ પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો હતો. ઈમેજ, વીડિયો, ઓડિયો અને

ટેક્સ્ટ જેવા મલ્ટિમીડિયા ડેટાના વધારા સાથે, ઉપર જણાવ્યા મુજબ દરેક ક્ષેત્રમાં આવા મલ્ટિમીડિયા ડેટાનું વિશ્લેષણ કરવાની જરૂર પડે છે. આથી ડેટા સાયન્સના અભ્યાસમાં મલ્ટિમીડિયા ડેટાના પૃથક્કરણની સાથે અન્ય પ્રકારના ડેટા જેવા કે બિઝનેસ ડેટા અને અનસ્ટ્રક્ચર્ડ સોશિયલ મીડિયા ડેટા જેવા કે i) વિવિધ સ્થળોએ વપરાતા સેન્સર જેમકે કૃષિ ક્ષેત્રો, શોપિંગ મોલ્સ, ii) સોશિયલ મીડિયા પરની પોસ્ટ, iii) સેલ ફોનમાં કેપ્ચર થયેલ ડિજિટલ ઇમેજ્સ અને વીડિયો અને iv) ઈ-કોમર્સ દ્વારા કરવામાં આવેલ ખરીદીના વ્યવહારો. આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલીજન્સ (AI) અને મશીન લર્નિંગ (ML)ના ક્ષેત્રોમાં આધુનિક તકનીકોનો આવા ડેટાની સમજણ મેળવવા માટે વ્યાપકપણે ઉપયોગ થાય છે.

આજના દિવસમાં ડેટા સાયન્સનો અભ્યાસ ગણિત, આંકડાશાસ્ત્ર અને કમ્પ્યુટર વિજ્ઞાનના જ્ઞાન સાથે કરવામાં આવે છે. ડેટા સાયન્સ કોઈ પણ સંસ્થા માટે વિવિધ ઉકેલો શોધવામાં મદદ કરવા માટેના પર્યાપ્ત જ્ઞાન સાથે કૌશલ્યોને એકસાથે લાગુ કરે છે. i) મુખ્ય વ્યાવસાયિક નિર્ણયો લેવા માટે, ii) ખર્ચ ઘટાડવા, iii) નવા બજારોમાં પ્રવેશ કરવા માટે, iv) નવી પ્રોડક્ટ અથવા સેવાઓ શરૂ કરવા માટે, v) ગ્રાહકોના પ્રતિસાદ માટે vi) શ્રેષ્ઠ પ્રતિભાઓની ભરતી કરવા માટે, વગેરે.

આ તમામ પરિબળોને ધ્યાનમાં રાખીને, ડેટા સાયન્સનો નવો માસ્ટર પ્રોગ્રામ (૨૦૨૦માં શરૂ કરવામાં આવ્યો હતો), તેમાં માત્ર પરંપરાગત ડેટા વિશ્લેષણ કૌશલ્યોનો સમાવેશ થતો નથી પરંતુ, મલ્ટિમીડિયા અને ડેટા વિશ્લેષણ કરવા માટે અન્ય નિર્ણાયક કૌશલ્યોનો પણ સમાવેશ થાય છે. અભ્યાસક્રમો ગણિત, આંકડાશાસ્ત્ર,

કમ્પ્યુટર વિજ્ઞાન અને મશીન લર્નિંગનું મૂળભૂત જ્ઞાન મેળવવા ઉપર આધારિત છે. અભ્યાસક્રમમાં મલ્ટિમીડિયા, બિઝનેસ અને ફાઇનાન્સના અભ્યાસક્રમોનો સમાવેશ કરીને વિશિષ્ટ જ્ઞાનનો પણ સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. ડેટા પ્રોસેસિંગ, ડેટાબેઝ મેનેજમેન્ટ, ડીપ લર્નિંગ, પાયથોન, આર અને ટેબલો જેવા ટૂલ્સ સાથે ડેટા વિઝ્યુલાઇઝેશન જેવી તકનીકોનો પણ ટેકનિકલ અને વિશ્લેષણાત્મક કૌશલ્યોને વધારવા માટે સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.

માસ્ટર ઓફ ડિઝાઇન (કોમ્પ્યુનિકેશન ડિઝાઇન)

બે વર્ષનો (4 સેમેસ્ટર) પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ પ્રોગ્રામ છે. પ્રોગ્રામ વિદ્યાર્થીઓને વિઝ્યુઅલ કોમ્પ્યુનિકેશન ડિઝાઇન અને ઇન્ટરએક્શન ડિઝાઇનમાં વિશેષતા પ્રાપ્ત કરવાની તક આપે છે. તેનું વિશિષ્ટ શિક્ષણશાસ્ત્રનું બંધારણ મૂળભૂત ડિઝાઇન કૌશલ્યો શીખવા, ડિજિટલ ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ અને સંચાર પ્રથાઓનાં સાંસ્કૃતિક અને સૌંદર્યલક્ષી પાસાઓની સમજ કેળવે છે. પ્રોગ્રામનો ઉદ્દેશ્ય પ્રકાશન, સર્જનાત્મક મીડિયા અને ઇન્ફોટેનમેન્ટ ઉદ્યોગો અને શિક્ષણ ક્ષેત્રમાં કારકિર્દી માટે યુવા વ્યાવસાયિકોને તૈયાર કરવાનો છે. વિવિધ સંસ્થાઓમાં ઓફર કરવામાં આવતા અન્ય ડિઝાઇન પ્રોગ્રામ્સથી વિપરીત, DAIICTમાં એમડીઇએસ પ્રોગ્રામ સમાજશાસ્ત્ર અને માનવશાસ્ત્રના ક્ષેત્રમાંથી લિબરલ આર્ટ્સ ઇનપુટ્સ સાથે ડિઝાઇનના સિદ્ધાંતો, કૌશલ્યો અને વ્યવહારુ અભ્યાસનું સંમિશ્રણ કરે છે જે વિદ્યાર્થીને વાસ્તવિક જીવનના વિવિધ સંદર્ભો સમજવામાં અને ચોક્કસ સંચાર વ્યૂહરચના વિકસાવવામાં મદદ કરે છે.

પ્રોગ્રામનો એકંદર ઉદ્દેશ્ય વિદ્યાર્થીઓને સર્જનાત્મક મીડિયા ઉદ્યોગમાં રોજગારી માટે (કન્સેપ્ટ્યુલાઇઝર, વિઝ્યુલાઇઝર, એપ ડેવલપર્સ, એડવર્ટાઇઝિંગ ક્રિએટિવ વર્ગેરે માટે તેમના પોતાના સ્વતંત્ર સ્ટુડિયો અને સ્ટાર્ટ-અપ્સ વિકસાવવા અને ડિઝાઇન રિસર્ચમાં વધુ અભ્યાસ કરવા માટે તૈયાર કરવાનો છે. બે વર્ષના કાર્યક્રમના અંતે વિદ્યાર્થીઓએ વિવિધ કૌશલ્યો અને વૈચારિક સાધનો પ્રાપ્ત કરી શકશે જે તેમને પ્રિન્ટ, ફિલ્મ, ફોટોગ્રાફી અને ઇન્ટરેક્ટિવ ડિજિટલ મીડિયા સહિત વિવિધ માધ્યમોના ઉપયોગ દ્વારા સંચાર ડિઝાઇન કરવામાં સક્ષમ બનાવશે. તેઓ વિવિધ કોમ્પ્યુનિકેશન સમસ્યાઓના વિઝ્યુઅલાઇઝ અને પ્રોટોટાઇપ સોલ્યુશનની કલ્પના કરી શકશે.

કોમ્પ્યુનિકેશન ડિઝાઇન સોફ્ટવેરની શ્રેણીનો ઉપયોગ કરવા અને લાગુ કરવા માટે સક્ષમ હોવા ઉપરાંત, વિદ્યાર્થીઓ પુસ્તકો ડિઝાઇન અને ચિત્રિત કરવા, ફોટોગ્રાફ્સ કંપોઝ કરવા, ફિલ્મો (દસ્તાવેજ, ફીચર અને એનિમેશન), વેબસાઇટ ડિઝાઇન કરવા અને એપ્લિકેશન્સ વિકસાવવા માટે સક્ષમ બની શકશે. સંક્ષિપ્તમાં, તેઓ વૈચારિક, સૌંદર્યલક્ષી, તકનીકી અને હસ્તકલાની કુશળતા પ્રાપ્ત કરી શકશે, જે અસરકારક સંચાર ડિઝાઇન કરી શકે છે.

પીએચ.ડી. (ડોક્ટરેટ) પ્રોગ્રામની વિગત

DAICT સંશોધન અને શિક્ષણ બંનેમાં ઉચ્ચ ધોરણો વિકસાવવા અને જાળવવા માટે પ્રતિબદ્ધ છે. અમારા શિક્ષકો અને વિદ્યાર્થીઓ આઇસીટી અને વિવિધ સંલગ્ન ક્ષેત્રોમાં સંશોધનમાં યોગદાન આપે છે. DAIICT એક અનુકૂળ વાતાવરણ પૂરું પાડે છે જે અત્યાધુનિક ક્ષેત્રોમાં આંતરશાખાકીય સંશોધનને પ્રોત્સાહન આપે છે. લગભગ 80 જેટલા વિદ્યાર્થીઓ પીએચડી અત્યાર સુધીમાં થયા છે.

DAICTને ગુજરાત સરકાર દ્વારા ઇનોવેશનમાં શ્રેષ્ઠ યુનિવર્સિટીનો પુરસ્કાર આપવામાં આવ્યો છે. સંશોધન જૂથોની સંખ્યા, સંશોધન પ્રયોગશાળાઓ, ઉચ્ચ સંશોધન પ્રમાણપત્રો સાથે ફેકલ્ટી, પ્રતિષ્ઠિત પ્રકાશકોના કોન્ફરન્સ લેખો/જર્નલ્સના સબસ્ક્રિપ્શને ગુણવત્તાયુક્ત સંશોધનમાં ફાળો આપ્યો છે.

ડોક્ટરેટ પ્રોગ્રામ-ડોક્ટર ઓફ ફિલોસોફી (પીએચ. ડી.)ની ડિગ્રી મેળવી આપે છે અને વિદ્યાર્થીઓને શૈક્ષણિક ક્ષેત્રે અથવા સંશોધન અને વિકાસ સંસ્થાઓમાં કારકિર્દી બનાવવાની તક પૂરી પાડે છે. DA-IICTના પીએચ. ડી.ના સ્નાતકો પાસેથી તેમના સંબંધિત ક્ષેત્રમાં જ્ઞાન અને પોતાના મૌલિક યોગદાનની અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે.

વ્યાપક રીતે, DA-IICTમાં શિક્ષકો માહિતી અને સંચાર ટેકનોલોજી (ICT) અને સંબંધિત ક્ષેત્રો, બેઝિક અને કોમ્પ્યુટેશનલ સાયન્સનાં ક્ષેત્રો અને માનવતા અને સામાજિક વિજ્ઞાનના ક્ષેત્રોમાં સંશોધન પ્રવૃત્તિઓમાં રોકાયેલા છે.

પીએચ. ડી. (ડોક્ટરેટ) પ્રોગ્રામ અને શાખાઓ

વિદ્યાર્થીની શૈક્ષણિક પૃષ્ઠભૂમિ અને પ્રોગ્રામના પાત્રતા માટેના માપદંડોને આધીન વિદ્યાર્થી ICT શાખાઓ, વિજ્ઞાન અને ગણિત; માનવીય અને સામાજિક વિજ્ઞાન

અને ડિઝાઇનમાં પીએચ. ડી.નો અભ્યાસ કરી શકે છે.

ધોરણ-૧૨માં પછી શું કરવું? શા માટે DA-IICT પસંદ કરશો?

- Innovative and inter-disciplinary કાર્યક્રમો.
- અદ્યતન અભ્યાસક્રમ.
- નિષ્ણાત ફેકલ્ટી.
- સંશોધનની આગેવાની હેઠળનું શિક્ષણ.
- ઉત્તમ સમકક્ષ જૂથ.
- ઉત્કૃષ્ટ પ્લેસમેન્ટ રેકોર્ડ.
- ગતિશીલ સંશોધન અને મહાન માર્ગદર્શકો.

બી.ટેક. (ICT) પ્રોગ્રામ્સમાં ઈન્ટર્નશિપના ફાયદા.

બી.ટેક. ઈન ઈન્ફોર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી (B.Tech. (ICT)) એ અંડરગ્રેજ્યુએટ ડિગ્રી કોર્સ છે જેને પૂર્ણ કરવામાં ૪ વર્ષનો સમય લાગે છે. બી.ટેક. (ICT) એ કમ્પ્યુટર અને કોમ્યુનિકેશન સિસ્ટિમ્સનું સંપૂર્ણ સંગમ છે. આ બી.ટેક. (ICT) પ્રોગ્રામે એક અલગ શિસ્ત તરીકે વૈશ્વિક ઓળખ મેળવી છે.

બી.ટેક. (ICT) એ એક પ્રોગ્રામ છે જે ઈમેજ પ્રોસેસિંગ, ડેટા કમ્યુનિકેશન, નેટવર્કિંગ, ડેટા માઇનિંગ, ટેસ્ટિંગ અને સોફ્ટવેર ડિઝાઇન સાથે કામ કરે છે. આ કોર્સમાં કોમ્યુનિકેશન અને ઈન્ફોર્મેશન ડિવાઇસ અને ટીવી, મોબાઇલ ફોન, રેડિયો, સેટેલાઇટ સિસ્ટિમ્સ અને કમ્પ્યુટર નેટવર્ક હાર્ડવેર અને સોફ્ટવેર જેવી તેમની એપ્લિકેશનનો સમાવેશ થાય છે.

વર્તમાન માહિતી અને સંચાર ટેકનોલોજી યુગમાં, સરકારી નિયમનકારી સંસ્થાઓ જેમ કે ISRO, DRDO, માહિતી અને ટેકનોલોજી મંત્રાલય, BARC, NIC, CBI, અને RAWને કુશળ B.Techની જરૂર છે. (ICT) સ્નાતકો તમામ તકનીકી કાર્યોને અસરકારક રીતે હેન્ડલ કરે છે.

બી.ટેક. (ICT) કોર્સમાં ઈન્ટર્નશિપનું મહત્વ -

વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમોને નવા વિચારો આપવા અને નવી શોધને જન્મ આપવા માટે તેના સંબંધિત કાર્ય (પ્રેક્ટિકલ) અનુભવની જરૂર છે. ઈન્ટર્નશિપ પ્રોગ્રામ્સ, વર્કશોપ અને ઔદ્યોગિક મુલાકાતો વિદ્યાર્થીઓને વૈશ્વિક બજારની વિશિષ્ટતા સમજવા માટે સક્ષમ કરે છે.

વિદ્યાર્થીઓને તેમના જ્ઞાન અને વ્યાવસાયિક કૌશલ્યોને અપગ્રેડ કરવા માટે ઈન્ટર્નશિપનો લાભ મળે છે. તે તેમના ઉદ્યોગમાં વ્યાવસાયિક જોડાણો બનાવવામાં પણ મદદ કરે છે. આવા ઈન્ટર્નશીપ પ્રોગ્રામ વિદ્યાર્થીઓને માત્ર શીખવામાં મદદ કરે છે

B.Tech (ICT) કાર્યક્રમોમાં ઈન્ટર્નશિપ મહત્વની ભૂમિકા ભજવે છે. આઈસીટી કોર્સનો અભ્યાસક્રમ ઈન્ટર્નશિપ પ્રોગ્રામ્સને મુખ્ય મહત્વ આપે છે. ત્રીજા-સેમેસ્ટરના શિયાળાના વિરામ દરમિયાન, વિદ્યાર્થીઓને એનજીઓ અથવા સરકારી સંસ્થામાં ઈન્ટર્નશિપની તક મળે છે. છઠ્ઠા સેમેસ્ટરના અંતે, વિદ્યાર્થીઓ ઔદ્યોગિક અથવા રિસર્ચ ઈન્ટર્નશિપ કરશે.

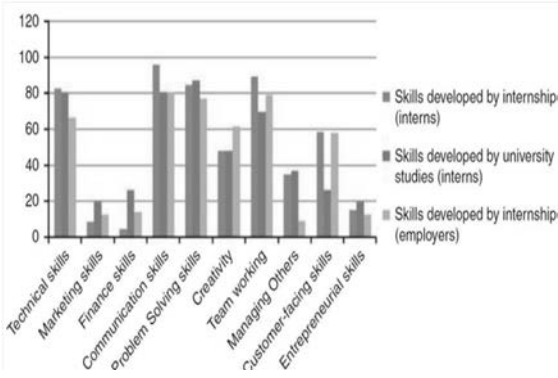
B.Tech. in Information and Communication Technology (ICT) ઈન્ટર્નશિપ પ્રોગ્રામના અસંખ્ય લાભો છે;

- એપ્લિકેશનનું વ્યવહારુ જ્ઞાન વધારવું - આઈસીટી ઈન્ટર્નશિપ પ્રોગ્રામ વિદ્યાર્થીઓને તેમના અભ્યાસક્રમમાં મેળવેલા સૈદ્ધાંતિક જ્ઞાનને વાસ્તવિક-વિશ્વના સંજોગોમાં લાગુ કરવાની તક પૂરી પાડે છે. તે તેમને એકેડેમિયા અને ઉદ્યોગ વચ્ચેના અંતરને દૂર કરવા માટે પરવાનગી આપે છે, વ્યવહારમાં ખ્યાલોને કેવી રીતે અમલમાં મૂકવામાં આવે છે તેની ઊંડી સમજને સક્ષમ કરે છે.
- ઓફર ઈન્ડસ્ટ્રી એક્સપોઝર - ઈન્ટર્નશિપ વિદ્યાર્થીઓને વ્યાવસાયિક વિશ્વ અને નવીનતમ ઉદ્યોગ વલણો સાથે ઉજાગર કરે છે. તેઓ ICT ઉદ્યોગ, તેની કાર્ય સંસ્કૃતિ અને ક્ષેત્રની માંગ વિશે સમજ મેળવે છે. આ એક્સપોઝર વિદ્યાર્થીઓને તેમના કૌશલ્યને ઉદ્યોગની જરૂરિયાતો સાથે સંરેખિત કરવામાં સક્ષમ બનાવે છે.
- કૌશલ્ય વિકાસ પર કામ કરો - ઈન્ટર્નશિપ વિદ્યાર્થીઓને તેમના B.Tech સાથે સંબંધિત વિવિધ તકનીકી અને કૌશલ્યો વિકસાવવા અને વધારવા માટે એક પ્લેટફોર્મ પ્રદાન કરે છે. (ICT) કોર્સ તેઓ પ્રોગ્રામિંગ ભાષાઓ, નેટવર્કિંગ, ડેટાબેઝ મેનેજમેન્ટ, સાયબર સિક્યુરિટી અને અન્ય ICT -સંબંધિત ડોમેન્સમાં પ્રાવીણ્ય મેળવી શકે છે. વધુમાં, ઈન્ટર્નસ તેમના સંચાર, ટીમ વર્ક, સમસ્યાનું નિરાકરણ અને

સમય-વ્યવસ્થાપન કૌશલ્યોને સુધારી શકે છે.

આકૃતિ 1: ઈન્ટર્નશિપમાંથી વિકસિત કૌશલ્યોની ધારણાઓ (સ્રોત: ગેલોવે એટ અલ., 2014, પૃષ્ઠ 660)

- નેટવર્કિંગ તકોને મંજૂરી આપો - ઈન્ટર્નશિપ વિદ્યાર્થીઓને ઉદ્યોગમાં વ્યાવસાયિક નેટવર્ક બનાવવાની તક પૂરી પાડે છે. તેઓ અનુભવી વ્યાવસાયિકો, માર્ગદર્શકો અને સંભવિત ભાવિ નોકરીદાતાઓ સાથે જોડાઈ શકે છે. નેટવર્કિંગ મૂલ્યવાન સંદર્ભો, ભલામણો અને ભાવિ નોકરીની

તકો તરફ દોરી શકે છે. કાર્યક્ષમ ઈન્ટર્ન પ્રદાન કરીને કંપની માટે ઈન્ટર્નશિપ લાભો. આમ, નેટવર્કિંગ કંપનીઓ અને વિદ્યાર્થીઓ બંને માટે કામ કરે છે.

- ઉદ્યોગ આંતરદૃષ્ટિ અને વલણો જુઓ - ઈન્ટર્નશિપ દ્વારા, વિદ્યાર્થીઓ નવીનતમ વિકાસ, ઊભરતી તકનીકો અને ઉદ્યોગ પદ્ધતિઓ સાથે અપડેટ રહે છે. તેઓ અદ્યતન સાધનો, પદ્ધતિઓ અને વલણો વિશે શીખે છે જે શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમમાં વ્યાપકપણે આવરી લેવામાં આવતાં નથી. આ જ્ઞાન તેમને ઝડપથી વિકસતા ICT ક્ષેત્રમાં વધુ સ્પર્ધાત્મક અને અનુકૂલનક્ષમ બનાવે છે.
- કારકિર્દી સંશોધન અને સ્પષ્ટતા - ઈન્ટર્નશિપ વિદ્યાર્થીઓને ICT ઉદ્યોગમાં કારકિર્દીના વિવિધ માર્ગો શોધવાની તક આપે છે. વિવિધ ભૂમિકાઓ અને સંસ્થાઓમાં કામ કરીને, તેઓ તેમના રસ અને યોગ્યતાના ક્ષેત્રોમાં આંતરદૃષ્ટિ મેળવી શકે છે. ઈન્ટર્નશિપ વિદ્યાર્થીઓને જાણકાર કારકિર્દીની પસંદગી કરવામાં અને તેમના લાંબા ગાળાનાં લક્ષ્યોને સ્પષ્ટ કરવામાં મદદ કરે છે.
- કારકિર્દીની સારી તકો માટે ઉન્નતીકરણ ફરી

શરૂ કરો - એક મજબૂત ઈન્ટર્નશિપ અનુભવ વિદ્યાર્થીના રેઝ્યુમેમાં નોંધપાત્ર મૂલ્ય ઉમેરે છે. એમ્પ્લોયરો ઘણી વાર પ્રાયોગિક અનુભવ ધરાવતા ઉમેદવારોને પ્રાથમિકતા આપે છે અને ઈન્ટર્નશિપ વિદ્યાર્થીની ક્ષમતાઓ, સમર્પણ અને ઉદ્યોગના એક્સપોઝરનો પુરાવો આપે છે. તે નોકરીની અરજીઓ અને ઈન્ટરવ્યૂ દરમિયાન વિદ્યાર્થીઓને તેમના સાથીદારોથી અલગ પાડવામાં મદદ કરે છે.

- વ્યક્તિગત વિકાસ અને આત્મવિશ્વાસ - ઈન્ટર્નશિપ વિદ્યાર્થીઓને વાસ્તવિક દુનિયાના પડકારો અને પરિસ્થિતિઓમાં ઉજાગર કરીને વ્યક્તિગત વિકાસમાં ફાળો આપે છે. તેઓ વ્યાવસાયિક સેટિંગ્સ નેવિગેટ કરવાનું, અવરોધોને દૂર કરવાનું અને વધુ આત્મનિર્ભર બનવાનું શીખે છે. ઈન્ટર્નશિપ દરમિયાન મેળવેલ અનુભવ આત્મવિશ્વાસ વધે છે અને આત્મસન્માન વધે છે, વિદ્યાર્થીઓને તેમની ભાવિ કારકિર્દી માટે તૈયાર કરે છે.

તાજેતરના ઉદ્યોગ વલણો મુજબ, બી.ટેક. (ICT) ડિગ્રી, ઉમેદવારોને કોઈ પણ ખાનગી અને સરકારી સંસ્થામાં કામ કરવા માટે સંબંધિત કામનો અનુભવ હોવો આવશ્યક છે. બી ટેક પ્રથમ વર્ષના વિદ્યાર્થીઓ માટે ઈન્ટર્નશિપ ઈન્ટર્નશાલા, લિંકિડિન, ગ્લાસડોર વગેરે પર વ્યાપકપણે ઉપલબ્ધ છે. DAIICT B.Tech. (ICT) ઈન્ટર્નશિપ પ્રોગ્રામ્સ વૈશ્વિક સ્તરે ઓળખાય છે અને વિદ્યાર્થીઓને કારકિર્દીના બહુવિધ માર્ગો શોધવા માટે સક્ષમ બનાવે છે. ઔદ્યોગિક તાલીમ પ્રોજેક્ટ્સ (ITP) અને BTech પ્રોજેક્ટ (BTP) B.Tech (ICT)ના વિદ્યાર્થીઓને લાઇવ ઈન્ડસ્ટ્રી એક્સપોઝર પ્રદાન કરીને એક મજબૂત કારકિર્દી પાયો બનાવે છે.

5. શા માટે B.Tech. (MnC) એ કમ્પ્યૂટિંગનું ભવિષ્ય છે

બી.ટેક. (MnC) એ 4-વર્ષનો UG પ્રોગ્રામ છે જે કમ્પ્યૂટિંગ અને ગણિત સૌથી વધુ એકબીજા સાથે જોડાયેલા હોય તેવા વિષયો પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરીને કમ્પ્યૂટર વિજ્ઞાન અને ગણિતનું શક્તિશાળી મિશ્રણ પ્રદાન કરે છે. જોકે, આ પ્રોગ્રામ વિદ્યાર્થીઓ માટે વિવિધ તકો માટે ઉજાગર કરવાનો ઈરાદો ધરાવે છે જેઓ MnCમાં વ્યાવસાયિક કારકિર્દી બનાવવા માંગે છે, સંશોધન અને

દિવ્યાંગોની કારકિર્દી ઘડતું વીઆરસી ભવન

- પરવેઝ આલમ

નેશનલ કરીયર સર્વિસ સેન્ટર ફોર ડિફરન્ટલી એબલ (NCSC for DA)નો સંક્ષિપ્ત પરિચય :

વિકલાંગતા પોતે જ એક મોટો આઘાત છે, પીડિત અને વાલીઓ માટે. જ્યારે વિકલાંગતાથી પીડિત અને પરિવારને જબરદસ્ત તણાવ, ચિંતા અને માનસિક વિકારનો સામનો કરવો પડે છે. પુનર્વસવાટ ત્યારે જ પ્રાપ્ત થાય છે જ્યારે તમામ અગાઉના વિકલાંગો માટેના વ્યાવસાયિક પુનર્વસન કેન્દ્ર ઓપરેશન ક્ષેત્રે વ્યાવસાયિકોના જ્ઞાન અને ઉપલબ્ધ સંસાધનોનો સભાનપણે ઉપયોગ કરીને પ્રયત્નો કરે છે. વિકલાંગો માટે વ્યાવસાયિક પુનર્વસન કેન્દ્ર ૧૯૬૮થી દેશમાં પી.ડબલ્યુ.ડી.ઓ.ને વ્યાવસાયિક મોડનો ઉપયોગ કરીને મફત સેવાઓ પ્રદાન કરે છે.

કેટલાંક વર્ષો પહેલા વિકલાંગ માટેના વ્યાવસાયિક પુનર્વસન કેન્દ્રનું નામ બદલીને ડિફરન્ટલી એબલ માટે રાષ્ટ્રીય કારકિર્દી સેવા કેન્દ્ર રાખવામાં આવ્યું. હવે ભારતનાં તમામ રાજ્યો અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોમાં અલગ-અલગ સક્ષમ લોકો માટે ૨૪ રાષ્ટ્રીય કારકિર્દી સેવા કેન્દ્રો નિષ્ઠાપૂર્વક સેવાઓ પ્રદાન કરી રહ્યાં છે, તેમાંથી એક વડોદરા ખાતે ફક્ત મહિલાઓ માટે જ સ્થાપવામાં આવ્યું હતું. RPWD એક્ટ-૨૦૧૬ (સમાન અધિકાર, સમાન તકો અને સંપૂર્ણ ભાગીદારી)ની જાગૃતિ અને એક્સેસ દ્વારા PwBDને મજબૂત બનાવવું.

RPWD-૨૦૧૬ના નવા ઠરાવમાં કુલ ૨૧ પ્રકારની દિવ્યાંગતા દર્શાવવામાં આવી છે.

- 1) હલનચલનની દિવ્યાંગતા
- 2) સેરેબલપાલ્સી
- 3) મસક્યુલર ડિસ્ટ્રોફી
- 4) લેંપ્રસી ક્યોર્ડ
- 5) ડોર્ફીઝમ
- 6) એસિડ એટેક વિક્ટીમ
- 7) અંધત્વ
- 8) અલ્પદૃષ્ટી
- 9) સ્પીચ-લેંગ્વેજ ડિસેબિલીટી
- 10) સાંભળવાની ક્ષતિ
- 11) સ્પેસિફિક લર્નીંગ ડિસેબિલીટી
- 12) માનસિક ક્ષતિ
- 13) ઓટીઝમ સ્પેક્ટ્રમ ડિસઓર્ડર
- 14) માનસિક બીમારી
- 15) કોનિક ન્યુરોલોજીકલ કન્ડીશન
- 16) મલ્ટિપલ સ્કેલોરોશીશ
- 17) પાર્કિન્સન્સ ડિસીઝ
- 18) બ્લડ ડિસઓર્ડર હિમોફિલીયા
- 19) બ્લડ ડિસઓર્ડર થેલેસેમિયા
- 20) બ્લડ ડિસઓર્ડર સિકલસેલ
- 21) બહુવિધ દિવ્યાંગતા

દિવ્યાંગ ઉમેદવારો માટે વિશિષ્ટ અભ્યાસક્રમો (ITA સંચાલિત)

ક્રમ નં.	ટ્રેડ કોડ	વ્યવસાયિક અભ્યાસક્રમનું નામ	ન્યૂનતમ શૈક્ષણિક લાયકાત	અભ્યાસક્રમનો પ્રકાર	અભ્યાસક્રમની મુદત
૩૦૧	૨૮૩	કમ્પ્યુટર ઓપરેટર	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ

૩૦૨	૨૮૨	સ્ટેનોગ્રાફી (અંગ્રેજી)	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૩૦૩	૨૭૨	ટેલિફોન ઓપરેટર કમ રિસેપ્શનિસ્ટ	ધોરણ-૧૦ પાસ (અંગ્રેજી વિષય સાથે)	નોન એન્જિનિયરિંગ	૬ માસ
૩૦૪	૨૪૫	કટીંગ એન્ડ ટેલરિંગ	ધોરણ : ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૩૦૫	૨૨૬	ડેસ્કટોપ પબ્લિશિંગ ઓપરેટર (ડીટીપી)	ધોરણ-૮ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૩૦૬	૨૨૭	એમ્બ્રોઇડરી એન્ડ નીડલ વર્ક્સ		નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૩૦૭	૨૮૪	હેર એન્ડ સ્કીન કેર		નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૩૦૮	૨૧૮	પ્લમ્બિંગ આસિસ્ટન્ટ		એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૩૦૯	૨૮૪	ઑફસેટ પ્રિન્ટર	ધોરણ:૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૧૦ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૩૧૦	૨૮૮	ટુ વ્હીલર ઓટો રિપેર	ધોરણ:૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ-૮ પાસ	એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૩૧૧	૮૪૨	પેપર બેગ મેકિંગ	Disability Certificate from Competent Authority	નોન એન્જિનિયરિંગ	૬ માસ
૩૧૨	૮૩૨	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઇન આર્ટ એન્ડ ક્રાફ્ટ	ધોરણ-૫ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૬ માસ
૩૧૩	૨૪૮	બુક બાઇન્ડર	ધોરણ-૭, ૮ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ
૩૧૪	૧૮૮	કટિંગ એન્ડ સુઈંગ	ધોરણ-૮ પાસ	નોન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ

મુખ્ય ઉદ્દેશ્યો :

- વિકલાંગ વ્યક્તિઓનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે તેમની સંપૂર્ણ ક્ષમતાઓ પ્રગટ કરવી.
- અપંગ વ્યક્તિઓને સફળતાપૂર્વક સમુદાયમાં મુખ્ય પ્રવાહમાં લાવવા માટે તેમની તબીબી, મનોસામાજિક અને વ્યાવસાયિક જરૂરિયાતો નક્કી કરવા.
- તેમનામાં બાકી રહેલી કાર્યાત્મક ક્ષમતાઓનો ઉપયોગ કરીને સ્પર્ધાત્મક વ્યવસાયો પર વિકલાંગોની ક્ષમતાઓને સફળતાપૂર્વક દર્શાવવા માટે.

4. વિકલાંગોના ઝડપી પુનર્વસન માટે સરકારી અને બિન-સરકારી એજન્સીઓનું નેટવર્કિંગ.

કેન્દ્રની સ્થાપના : નેશનલ કેરિયર સર્વિસ સેન્ટર ફોર ડિફરન્ટલી એબલ, અમદાવાદ (અગાઉનું VRCH)ની સ્થાપના ૧૯.૦૯.૧૯૭૭ના રોજ ગુજરાત સરકારના ટેકનિકલ શિક્ષણ વિભાગની

ઈમારતમાં સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યના પીડબલ્યુડીઓને મફત સેવાઓ વધારવા માટે કરવામાં આવી હતી અને ઇન-પ્લાન્ટ તાલીમ અને કૌશલ્ય તાલીમ વર્કશોપની કામગીરી ૧૯૭૮માં શરૂ કરવામાં આવી હતી જેમાં વિવિધ ટ્રેડનો સમાવેશ થાય છે. NSSO-૨૦૦૧ની વસ્તી ગણતરી મુજબ ગુજરાત રાજ્યની કુલ વસ્તીમાં PwDsની ટકાવારી ૪.૭૪ છે. હાલમાં DA માટે NCSC, અમદાવાદ રાજ્ય સરકારના સહયોગથી શિબિરો, નોકરી મળે અને અન્ય પુનર્વસન કાર્યક્રમો દ્વારા મફત સેવાઓ પૂરી પાડે છે. અને દમણ દીવ અને નગર હવેલી કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશો સાથે આવરી લેતા ગુજરાતના ૩૮ જિલ્લાઓમાં અગ્રણી NGO.

કેયમન્ટ વિસ્તાર : સમગ્ર ગુજરાત રાજ્ય.

ચાલી રહેલ કોર્સ : (VRC સંચાલિત)

- કન્ઝ્યુમર ઇલેક્ટ્રોનિક્સ
- જનરલ મિકેનિક
- રેફ્રિજરેશન અને એસી

4. ઓટોમોબાઇલ રિપેરિંગ

5. ઈલેક્ટ્રિકલ

પ્રવેશ આખું વર્ષ 'પહેલા આવો પહેલા સેવા'ના ધોરણે

કોર્સ સમયગાળો : ૦૧ વર્ષ

કોર્સ ફી : મફત

સ્ટાઇપેન્ડની રકમ : DBT દ્વારા દર મહિને

રૂ. ૨૫૦૦/-

પ્રવશે માટે જરૂરી દસ્તાવેજો:

1. ડિસ્ટ્રિક્ટ મેડિકલ બોર્ડ દ્વારા ૪૦% કે તેથી વધુ બેન્ચમાર્ક ડિસેબિલિટી ધરાવતું ડિસેબિલિટી સર્ટિફિકેટ.
2. શૈક્ષણિક/તકનીકી લાયકાત પ્રમાણપત્રો
3. આધાર કાર્ડ.
4. જાતિ પ્રમાણપત્ર (જો SC/ST/OBC હોય તો)
5. આધાર સીડ બેંક પાસબુકની નકલ.
6. મોબાઇલ નંબર
7. પાસપોર્ટ સાઈઝના ફોટોગ્રાફ્સ.
8. આવકનું પ્રમાણપત્ર વગેરે.

સમય: સવારે ૯.૩૦ થી સાંજે ૬.૦૦ (સોમવારથી શુક્રવાર)

છાત્રાલયની સુવિધા : આર્થિક રીતે પછાત અને રાજ્યના અંતરિયાળ વિસ્તારના તાલીમાર્થીઓ માટે વિનામૂલ્યે છાત્રાલયની સુવિધા ઉપલબ્ધ છે.

NCS નોંધણી હેલ્પ ડેસ્ક:

www.ncs.nic.in એ પીડબ્લ્યુડી માટે મફત નોંધણી સુવિધા ઉપલબ્ધ છે જેમાં રોજગાર અને સ્વ-રોજગારની તકો માટે નોકરી દાતાઓ દ્વારા જારી કરાયેલ સૂચનાઓ માટે કાઉન્સેલિંગ અને માર્ગદર્શનનો સમાવેશ થાય છે.

કોમ્યુનિટી બેઝ્ડ વોકેશનલ ટ્રેનિંગ (CBVT):

કોમ્યુનિટી બેઝ્ડ વોકેશનલ ટ્રેનિંગ એ સ્થાનિક એનજીઓ અને એડમિનિસ્ટ્રેશનની ભાગીદારી સાથે સંયુક્ત સાહસ અને ટૂંકાગાળાના કૌશલ્ય તાલીમ કાર્યક્રમ છે. અનુભવ દર્શાવે છે કે પરિવહન, વિકલાંગતા અને ગંતવ્યને કારણે મોટાભાગના પી.ડબ્લ્યુ.ડી.ને સંસ્થાકીય પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમની એક્સસેનથી આ પ્રોગ્રામનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય સ્થાનિક રોજગાર બજારની જરૂરિયાતોને આધારે વ્યવસાયની કામગીરીમાનાં એકમોમાં મૂળભૂત કુશળતા પ્રદાન કરવાનો છે.

અંદાજિત ફી :

પહેલા વર્ષ માટે રૂ. ૧૮,૦૦૦ થી રૂ. ૨૦,૦૦૦

નેશનલ કરીયર સર્વિસ સેન્ટર ફોર ટ્રિફરન્ટલી એબલ (NCSC for DA)
ITI કેમ્પસ, કુબેરનગર, અમદાવાદ.
ફોન - ૦૭૯-૨૨૮૧૧૬૨૯
Email : vrcamd@nic.in

જ્ઞાન સંપાદનનું વિશાળ કેન્દ્ર : સેન્ટ્રલ યુનિવર્સિટી ઓફ ગુજરાત

- ડૉ. બળદેવ પ્રજાપતિ

શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં આપણો દેશ ખૂબ પ્રગતિ કરી રહ્યો છે. 'નવી શિક્ષણ નીતિ-૨૦૨૦' લાગુ થઈ ગઈ છે ત્યારે શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં ખૂબ બદલાવ આવવાના છે. આજે દેશમાં ૧૧૧૩ જેટલી યુનિવર્સિટીઓ કાર્યરત છે સાથે-સાથે અનેક યુનિવર્સિટીઓ આગામી સમયમાં ખૂલવાની છે. ગુજરાતમાં અત્યારે ૧૦૦ જેટલી યુનિવર્સિટીઓ કાર્યરત છે. એમાં ગુજરાત કેન્દ્રીય વિશ્વવિદ્યાલય કે જેને આપણે સેન્ટ્રલ યુનિવર્સિટી ઓફ ગુજરાતના નામથી ઓળખીએ છીએ. જે અત્યારે ગાંધીનગરમાં કાર્યરત છે. પણ કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા વડોદરા પાસેના કુંઢેલા ખાતે ૧૦૦ એકર જમીનમાં કરોડો રૂપિયાના ખર્ચે આ સંસ્થાના ભવનનું કામ નિર્માણાધીન છે. આગામી સમયમાં ત્યાં આ સંસ્થા કાર્યરત થઈ જશે. દરેક રાજ્યમાં આવી યુનિવર્સિટીઓ હોય છે. એમાં ગુજરાતમાં રહેતા વિદ્યાર્થીઓ માટે ગૌરવની વાત છે કે કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા ચાલતી યુનિવર્સિટી આપણા રાજ્યમાં આવેલી છે.

સંસ્થાનો પરિચય :

ધોરણ ૧૦-૧૨, સ્નાતક, અનુસ્નાતકના વિદ્યાર્થીઓ સુધી માહિતી પહોંચે અને વધારેમાં વધારે વિદ્યાર્થી આ સંસ્થા સાથે જોડાઈને પોતાની કારકિર્દી બનાવી શકે.

ગુજરાતની સેન્ટ્રલ યુનિવર્સિટીની સ્થાપના સંસદીય અધિનિયમ (૨૦૦૮ના અધિનિયમ નંબર ૨૫), ભારતના ગેઝેટ નંબર ૨૭ જે ૨૦ માર્ચ, ૨૦૦૮ના રોજ પ્રકાશિત થયું હતું, તેના દ્વારા કરવામાં આવી હતી. તેના માટે ભારત સરકારના શિક્ષણ મંત્રાલય દ્વારા સંપૂર્ણ ભંડોળ પૂરું પાડવામાં આવે છે. આ યુનિવર્સિટીનું કાર્યક્ષેત્ર ગુજરાત પૂરતું સીમિત ન રહેતા સમગ્ર દેશમાં વિસ્તરેલું છે. આ યુનિવર્સિટી ગુજરાત અને દેશના યુવાનોને શૈક્ષણિક, બૌદ્ધિક અને વ્યાવસાયિક રીતે સજ્જ કરે, તેમજ ઉચ્ચ શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં માનવ સેવા પૂરી પાડે છે. આ ઉપરાંત, આ યુનિવર્સિટી ચારિત્ર્યવાન

યુવાનો તૈયાર કરી ભારતને વિશ્વગુરુ બનાવવા માટે પ્રયત્નશીલ છે. આજે આ યુનિવર્સિટીમાં શું કામ ભણવું જોઈએ ? એ સમજવાની આવશ્યકતા છે. સરકાર દ્વારા શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં ખૂબ પ્રયત્ન થાય, ખૂબ ખર્ચ કરાય પણ જાણકારીના અભાવે આપણે આવી સંસ્થાઓમાં અધ્યયન કરી શકતા નથી.

આ યુનિવર્સિટીનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય વિદ્યાર્થીઓને જ્ઞાન અને રોજગાર માટે વૈશ્વિક પ્લેટફોર્મ પૂરું પાડવાનો છે. એનો હેતુ વિદ્યાર્થીઓને ગુણવત્તાયુક્ત શિક્ષણનો માર્ગ પ્રદાન કરવાનો છે. આજના સમયમાં વિદ્યાર્થીઓને તકનીકી પડકારો, આંતરરાષ્ટ્રીય સ્પર્ધાઓ અને વૈચારિક સ્તરે અસરકારક રીતે જોડાવા માટે પ્રોત્સાહિત કરવા અને તકો પૂરી પાડવાનો છે. આ યુનિવર્સિટી શિક્ષણ, સંશોધન અને વ્યક્તિગત વિકાસના સ્તરે ધોરણો બનાવવા માટે હંમેશા સક્રિય છે. આ યુનિવર્સિટી માનવ સંસાધનોના વિકાસ માટે જવાબદારીની ભાવના સાથે સમાજ, દેશ અને વિશ્વ માટે માનવ સંસાધન તૈયાર કરવાની દિશામાં સક્રિય છે. ખાસ કરીને બૌદ્ધિક, શૈક્ષણિક અને સાંસ્કૃતિક વિકાસની સાથે-સાથે ભારતના લોકોની સામાજિક અને આર્થિક પરિસ્થિતિમાં સુધારો કરવા પર વિશેષ ભાર આપી રહી છે.

CUG માં પ્રવેશ:

સેન્ટ્રલ યુનિવર્સિટી ઓફ ગુજરાત તેના વિવિધ કાર્યક્રમો માટે CUCET (સેન્ટ્રલ યુનિવર્સિટીઝ કોમન એન્ટ્રન્સ ટેસ્ટ) દ્વારા અખિલ ભારતીય સ્તરની પ્રવેશ પરીક્ષા દ્વારા પ્રવેશ આપે છે. આ પરીક્ષા National Testing Agency (NTA) દ્વારા લેવાય છે. વખતો-વખત પ્રવેશની સૂચના યુનિવર્સિટીની વેબસાઈટ તેમજ CUCETની વેબસાઈટ પર જાહેર કરવામાં આવે છે. અને અરજી પ્રક્રિયા, વિવિધ વિગતો, પ્રવેશ પરીક્ષા માટે પ્રવેશપત્ર વગેરે સંબંધિત તમામ સંબંધિત માહિતી CUCET વેબસાઈટ અને યુનિવર્સિટીની વેબસાઈટ

પરથી મેળવી શકાય છે. એટલે એકદમ પારદર્શક રીતે પરીક્ષામાં ઉત્તીર્ણ થયા પછી આ યુનિવર્સિટીમાં પ્રવેશ મળે છે.

શિક્ષણ ફી : અંદાજિત રૂ. ૩૦૦૦ પ્રતિ વર્ષ

અધ્યાપન-શિક્ષણ અને મૂલ્યાંકન:

યુનિવર્સિટી શૈક્ષણિક અને મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયામાં પારદર્શિતાને અનુસરે છે. અહીં ભણાવવામાં આવતા તમામ શૈક્ષણિક કાર્યનો વ્યાપકપણે પ્રસાર થાય છે. સૌ પ્રથમ, યુનિવર્સિટીમાં તમામ કાર્ય માટે ઓનલાઇન પ્રવેશ પરીક્ષા લેવામાં આવે છે. ઓનલાઇન પ્રવેશ પ્રક્રિયા હાથ ધરનાર તમામ નવી સ્થાપિત કેન્દ્રીય યુનિવર્સિટીઓમાં ગુજરાત સેન્ટ્રલ યુનિવર્સિટી પ્રથમ છે. આ સમગ્ર પ્રક્રિયા પર કેન્દ્રીય પ્રવેશ સમિતિ દ્વારા દેખરેખ રાખવામાં આવે છે. આ સમિતિમાં પરીક્ષા નિયંત્રક, સંસ્થાઓના ડીન, વિવિધ સંસ્થાઓના ફેકલ્ટી સભ્યો અને SC, ST, OBC, મહિલાઓ અને લઘુમતી શ્રેણીઓનું પ્રતિનિધિત્વ કરતી દરેક શ્રેણીમાંથી એક સભ્યનો સમાવેશ થાય છે. યુનિવર્સિટી દ્વારા શૈક્ષણિક સત્રની શરૂઆતમાં નવા વિદ્યાર્થીઓને યુનિવર્સિટી સાથે પરિચય આપવા, તેઓ જે કોર્સ પસંદ કરે છે તેની વિશેષતાઓ અને તે પૂર્ણ થયા પછી વિદ્યાર્થીઓને ઉપલબ્ધ તકો વિશે ઓરિએન્ટેશન કાર્યક્રમોનું આયોજન કરવામાં આવે છે.

શૈક્ષણિક કેલેન્ડરને તમામ વિભાગો દ્વારા અનુસરવામાં આવે છે. શિક્ષણ પ્રક્રિયાને વિદ્યાર્થી કેન્દ્રિત બનાવવા માટે તમામ સંભવિત પગલાં સુનિશ્ચિત કરવામાં આવે છે. મોટાભાગની શિક્ષણ-શિક્ષણ પદ્ધતિઓ ICT આધારિત છે. LAN કનેક્ટિવિટી અને ઈ-લર્નિંગ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને અવિરત અભ્યાસ માટે તમામ સુવિધાઓ સરળતાથી ઉપલબ્ધ છે. ફેકલ્ટી સભ્યો પણ શીખનારાઓમાં સર્જનાત્મકતાને પ્રોત્સાહન આપે છે. શિક્ષકોને પ્રતિષ્ઠિત આંતરરાષ્ટ્રીય અને રાષ્ટ્રીય શૈક્ષણિક કાર્યક્રમોમાં ભાગ લેવા માટે પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવે છે જેથી તેઓ પ્રતિષ્ઠિત શિક્ષણવિદો સાથે વાર્તાલાપ કરી શકે. વિદ્યાર્થીઓની પ્રગતિનું મૂલ્યાંકન યુનિવર્સિટી કેન્દ્ર/સંસ્થા કક્ષાએ અર્ધ વર્ષના અંતે બાહ્ય મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ દ્વારા પારદર્શક અને પ્રમાણિત પરીક્ષા પદ્ધતિ દ્વારા કરવામાં આવે છે.

વિદ્યાર્થીઓના મૂલ્યાંકન માટે UGCની માર્ગદર્શિકાનું પાલન કરવામાં આવે છે.

શૈક્ષણિક માળખું અને અભ્યાસક્રમ :

હાલમાં ગુજરાત સેન્ટ્રલ યુનિવર્સિટીનાં ૨૨ જેટલાં કેન્દ્રો કાર્યરત છે. મોટા ભાગે અનુસ્નાતક અને સંશોધન ઉપર વધારે ભાર આપવામાં આવ્યો છે. સ્નાતક કક્ષાના માત્ર ત્રણ અભ્યાસક્રમ, જેમાં ચીની ભાષા, જર્મન ભાષા અને સોશિયલ મેનેજમેન્ટમાં, બાકીના સર્વે અભ્યાસક્રમો અનુસ્નાતક અને સંશોધનના છે. આ બધા જ અભ્યાસક્રમોની માહિતી www.cug.ac.in વેબસાઇટ ઉપર આપેલી છે. આ અભ્યાસક્રમોની રચના રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરને ધ્યાનમાં રાખીને કરવામાં આવે છે. સમયે - સમયે એમાં સુધારા પણ થતા હોય છે. આ અભ્યાસક્રમની તૈયારી કરતાં- કરતાં વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ જાહેર પરીક્ષાઓ પાસ કરી લેતા હોય છે.

અભ્યાસની બદલાતી પ્રાથમિકતાઓને ધ્યાનમાં રાખીને અભ્યાસક્રમોમાં ફેરફાર કરવાના સતત પ્રયાસો કરવામાં આવે છે. દેશભરની અગ્રણી શૈક્ષણિક અને વૈજ્ઞાનિક સંસ્થાઓના પ્રતિષ્ઠિત બાહ્ય સભ્યોનાં સૂચનો સાથે સંબંધિત કેન્દ્રો અને સંસ્થાઓના અભ્યાસ મંડળો દ્વારા અભ્યાસક્રમ સામગ્રીને અપડેટ અને અદ્યતન રાખવાનું કાર્ય કરવામાં આવે છે. આ પ્રયાસનો હેતુ યુનિવર્સિટી દ્વારા ઓફર કરવામાં આવતા અભ્યાસક્રમોની ગુણવત્તાને વિસ્તૃત કરવાનો અને વિદ્યાર્થીઓને લાભ આપવાનો છે. આવો અભ્યાસક્રમ રાષ્ટ્રીય પ્રાથમિકતાઓના સંદર્ભમાં રોજગારી પ્રદાન કરવા, સામાજિક અને આર્થિક સુસંગતતા વધારવા અને સ્નાતકોને વૈશ્વિક સ્તરે સક્ષમ બનાવવાનું કામ કરે છે.

યુનિવર્સિટીએ તેની સ્થાપના પછી તરત જ વિકલ્પ આધારિત કેડિટ સિસ્ટિમ સ્કીમ શરૂ કરી હતી. તેની રજૂઆત પછી, કોર કમ્પલસરી, કોર ઇલેક્ટિવ અને ફાઉન્ડેશન કોર્સના રૂપમાં અભ્યાસક્રમોમાં આંતર-શિસ્ત અને આંતર-શિસ્ત વિષયો પસંદ કરવા માટે સંસ્થાઓ અને કેન્દ્રોમાં પૂરતી તકો પૂરી પાડવામાં આવી છે. આ ઉપરાંત, અભ્યાસક્રમોમાં ઇચ્છિત શૈક્ષણિક સુગમતાનો પણ સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.

યુનિવર્સિટીએ અભ્યાસક્રમની રચના અને

સામગ્રી અંગે વિદ્યાર્થીઓના પ્રતિસાદને સંબોધવા માટે અને નિષ્ણાતોનાં સૂચનો અભ્યાસક્રમ અને શિક્ષણ ઔપચારિક પદ્ધતિની સ્થાપના કરી છે. વિદ્યાર્થીઓ પ્રક્રિયાને શુદ્ધ કરવા, સુધારવા અને અપડેટ કરવા તરફથી મળેલાં પ્રતિસાદ, વિશ્લેષણ અને અવલોકનો માટે નક્કર આધાર પૂરો પાડે છે.

ગુજરાતની સેન્ટ્રલ યુનિવર્સિટી વિવિધ પ્રકારના અભ્યાસક્રમો પ્રદાન કરે છે :

Name of School	Name of Centre / Department	Name of Programme
--	Centre for Diaspora Studies (Independent Centre)	Ph.D. in Diaspora Studies
--	Centre for Health Culture and Personality Development (Independent Centre)	M.A. in Hindu Studies
School of Applied Material Science	Department of Applied Chemistry	M.Sc. in Industrial Chemistry, Ph.D. in Applied Chemistry
	Department of Applied Material Science	-
School of Chemical Sciences	Department of Studies in Chemistry	M.Sc. in Chemical Sciences, Ph.D. in Chemical Sciences
	Department of Studies in Analytical Chemistry	
School of Environment and Sustainable Development	--	M.Sc. in Environmental Sciences
	--	Ph.D. in Environment and Sustainable Development
School of Library and Information Sciences	Department of Library and Information Science,	Master of Library and Information Science, Ph.D. in Library, and Information Science
	Department of Digital Library and Information Management	-
School of Life Sciences	--	M.Sc. in Life Sciences
	--	Ph.D. in Life Sciences
School of Nano Sciences	--	M.Sc. in Nanoscience
		Ph.D. in Nano Science
School of International Studies	Department of International Politics	M.A. in Politics and International Relations
		Ph.D. in International Politics

School of Language, Literature and Culture Studies	Department of Chinese Studies	B.A. in Chinese (Hons.)
		M.A. in Chinese
		Ph.D. in Chinese
	Department of Comparative Literature and Translation Studies	M.A. in Comparative Literature
		Ph.D. in Comparative Literature
	Department of English Studies	M.A. in English
		Ph.D. in English
	Department of German Studies	B.A. in German Studies (Hons.)
		M.A. in German
		Ph.D. in German Studies
	Department of Gujarati Language and Literature	M.A. in Gujarati
		Ph.D. in Gujarati
Department of Hindi Studies	M.A. in Hindi	
	Ph.D. in Hindi	
School of National Security Studies	Department of Security Studies	M.A in Defence and Strategic Studies, Ph.D. in Security studies
	Department of Studies in Strategic Technologies (Cyber/ Space Security)	Ph.D. in Strategic Technologies and National Security
	Department of Maritime Security Studies	-
School of Education	Department of Studies and Research in Education	M.Ed.
		Ph.D. in Education
School of Social Sciences	Department of Gandhian Thought and Peace Studies	M.A. in Political Science
		Ph.D. in Gandhian Thought and Peace Studies
	Department of Studies in Economics and Planning	M.A. in Economics
		Ph.D. in Economics
	Department of Studies in Science, Technology, and Innovation Policy	Ph.D. in Studies in Science, Technology and Innovation Policy
	Department of Studies in Social Management	Integrated/Dual Degree B.A.- M.A. in Social Management
		Ph.D. in Social Management
	--	M.A. in Social Work
Department of Studies in Society and Development	M.A. in Sociology	
	Ph.D. in Sociology	

પ્રાધ્યાપક-વિદ્યાર્થી સંખ્યા:

આપણા મનમાં જે કલ્પના હોય કે એક મોટો હોલ હોય અને એમાં ૨૦૦ વિદ્યાર્થીઓ બેઠા હોય અને પ્રાધ્યાપક ભણાવતા હોય. ગુજરાત સેન્ટ્રલ યુનિવર્સિટીમાં પ્રાધ્યાપક રેશિયો સપ્રમાણ હોય છે. દરેક કેન્દ્રમાં એક પ્રોફેસર, બે એસોસિયેટ પ્રોફેસર અને ચાર આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસરનું મહેકમ હોય છે. દરેક વિભાગમાં ૩૩ વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ મળે છે. એટલે એક પ્રાધ્યાપકની સામે ૧:૫નો રેશિયો થાય. દરેક વિભાગમાં આખા દેશમાંથી નિયમિત ધારાધોરણ મુજબ પસંદગી પામેલા પ્રાધ્યાપકો દ્વારા શૈક્ષણિક કાર્ય થાય છે.

વિશ્વના શ્રેષ્ઠ ૨% વૈજ્ઞાનિકોની યાદીમાં આ યુનિવર્સિટીના ત્રણ પ્રાધ્યાપકોના નામ છે. જેમાં સેન્ટ્રલ યુનિવર્સિટી ઓફ ગુજરાતના આદરણીય કુલપતિ પ્રો. રમાશંકર દુબેજીનું નામ બંને યાદીમાં સામેલ છે. યુનિવર્સિટીને આવા વિદ્વાન, કર્મનિષ્ઠ કુલપતિનું માર્ગદર્શન પ્રાપ્ત થયું છે.

વિવિધ સુવિધાઓ:

ડો. આંબેડકર ઉત્કૃષ્ટતા કેન્દ્ર (DACE):

ડો. આંબેડકર સેન્ટર ઓફ એક્સેલન્સ (DACE) એ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓમાં અનુસૂચિત જાતિ (SC)ના ૭૦% અને સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગ (OBC)ના ૩૦% વિદ્યાર્થીઓને ગુણવત્તાયુક્ત કોચિંગ, વ્યક્તિત્વ વિકાસ અને સ્પર્ધાત્મક કૌશલ્યોની તાલીમ આપી નિ:શુલ્ક તૈયારી કરાવવામાં આવે છે. SC-OBC વિદ્યાર્થીઓના સર્વાંગી વિકાસમાં DACE મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવશે. આ યોજનાનો હેતુ અનુસૂચિત જાતિના અને સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગ વિદ્યાર્થીઓને યુનિયન પબ્લિક સર્વિસ કમિશન (UPSC) દ્વારા લેવામાં આવતી સિવિલ સર્વિસ પરીક્ષા અને અન્ય સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ માટે ઉચ્ચ ગુણવત્તાની મફત કોચિંગ સુવિધાઓ પૂરી પાડવાનો છે. તે SC/OBC ઉમેદવારોને સારા ગુણવત્તાયુક્ત કોચિંગ દ્વારા સશક્ત બનાવશે અને તેમનાં સ્પર્ધાત્મક કૌશલ્યોને વધારવાના લક્ષ્યને પૂર્ણ કરશે. ઓનલાઇન પદ્ધતિ દ્વારા ૧૦૦ છાત્રોને દર વર્ષે પ્રવેશ આપવામાં આવે છે. કોઈ પણ સ્નાતક વિદ્યાર્થી આમાં પરીક્ષા આપીને ગુણાંક પ્રમાણે પ્રવેશ મેળવી શકે છે.

સેન્ટ્રલ લાઇબ્રેરી:

યુનિવર્સિટી સેન્ટ્રલ લાઇબ્રેરી પાસે અભ્યાસક્રમની સામગ્રી અને સંશોધન જરૂરિયાતોને ધ્યાનમાં લેતાં સંસાધનોનો વિશાળ સંગ્રહ છે. સંશોધનના ઉભરતાં અને વિકાસશીલ ક્ષેત્રો સાથે સુસંગત બનવા માટે દર વર્ષે સંગ્રહની સમીક્ષા કરવામાં આવે છે. લાઇબ્રેરી પુસ્તકોની સમૃદ્ધિની દૃષ્ટિએ દિન-બ-દિન વિકસિત થતી રહી છે તે લગભગ ૩૦,૦૦૦થી વધુ પુસ્તકો ધરાવે છે, અને દૈનિકી વધુ પ્રિન્ટ જર્નલ્સ અને સામયિકો અને ૮૦૦૦થી વધુ ઈ-જર્નલ્સ માટે સબસ્ક્રાઇબ કરે છે. પુસ્તકાલયમાં KOHA સોફ્ટવેર અને કમ્પ્યુટરાઇઝડ લાઇબ્રેરીની સુવિધાઓ છે. સાયબર લાઇબ્રેરી યુનિવર્સિટીમાં ઉપલબ્ધ ઈ-જર્નલ્સની સીમલેસ એક્સેસ પૂરી પાડે છે. તેનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય આર્થિક રીતે નબળા વર્ગમાંથી આવતા વિદ્યાર્થીઓને કમ્પ્યુટર અને ઈન્ટરનેટની એક્સેસ આપવાનો છે જેઓ વ્યક્તિગત રીતે કમ્પ્યુટર/લેપટોપ ખરીદી શકતા નથી. તેની પાસે બ્રોડબેન્ડ ઈન્ટરનેટ એક્સેસ સાથે ૨૮થી વધુ પેન્ટિયમ વર્કસ્ટેશન છે. CUG એ તેના સંગ્રહમાં ૮૦૦૦+ ઓનલાઇન જર્નલ્સ ઉમેરીને સફળતાપૂર્વક ઈન્ટરનેટ યુગ તરફ સ્થળાંતર કર્યું છે. પુસ્તકાલય ઘણા ડેટાબેસની એક્સેસ પણ પ્રદાન કરે છે.

WI-FI અને ICT સુવિધા:

યુનિવર્સિટીમાં પ્રવેશ પામેલ દરેક વિદ્યાર્થી વ્યક્તિગત આઈડી અને પાસવર્ડના આધારે ઈન્ટરનેટનો (WI-FI) ઉપયોગ કરી શકે છે. યુનિવર્સિટી પાસે સાયબરલેબ પણ છે જે વિદ્યાર્થીઓને વેબ પર જર્નલ્સ, ડેટાબેસેસ અને

પુસ્તકો સમાવિષ્ટ વિવિધ સંસાધનોને એક્સેસ કરવા સક્ષમ બનાવે છે.

હોસ્ટેલ સુવિધા:

ભાઈઓ અને બહેનો માટે મર્યાદિત હોસ્ટેલ આવાસ પ્રથમ ફાળવણીના ધોરણે ઉપલબ્ધ છે. છાત્રાલયની ફી યુનિવર્સિટીના ધારાધોરણ મુજબ નક્કી કરવામાં આવી છે. ગાંધીનગર શહેરમાં વાજબી દરે ખાનગી આવાસ પણ ઉપલબ્ધ કરાવેલ છે.

આરોગ્ય સુવિધા:

યુનિવર્સિટી કેમ્પસની બાજુમાં સરકારી તબીબી સુવિધા ઉપલબ્ધ છે જ્યાં વિદ્યાર્થીઓ તબીબી સમય દરમિયાન તબીબી સહાયનો લાભ લઈ શકે છે. આ ઉપરાંત યુનિવર્સિટી પાસે સરકારી સિવિલ હોસ્પિટલ આવેલી છે. યુનિવર્સિટી પાસે તબીબી સલાહકાર પણ છે જેની સેવાઓ વિદ્યાર્થીઓને સબસિડીવાળા દરે ઉપલબ્ધ છે.

સ્પોર્ટ્સ :

યુનિવર્સિટી શારીરિક પ્રવૃત્તિઓનાં મહત્ત્વ સમજીને રમતગમત અને રમતોના કાર્યક્રમોનું આયોજન કરે છે. જેને વિદ્યાર્થીઓના શૈક્ષણિક કાર્યો સાથે જોડવા જોઈએ. યુનિવર્સિટીના હાલના સ્થળે ઉપલબ્ધ મર્યાદિત જગ્યાને ધ્યાનમાં રાખીને કેમ્પસમાં રમતગમતની પ્રાથમિક સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ છે.

સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ:

કેમ્પસમાં વિદ્યાર્થી સમુદાયમાં સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓને વિવિધ સાંસ્કૃતિક ક્લબ દ્વારા પ્રોત્સાહન આપવામાં આવે છે. વિદ્યાર્થીઓને વિવિધ સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લેવા પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવે છે.

કેન્ટીન:

યુનિવર્સિટી એક કેન્ટીન સુવિધા આપે છે જ્યાં નાસ્તો, ચા, કોફી/ડાઈનિંગની સુવિધા ઉપલબ્ધ છે.

પરિવહન સુવિધા:

યુનિવર્સિટી પાસે પોતાની બે બસ છે જે વિદ્યાર્થીઓ અને યુનિવર્સિટી સ્ટાફ માટે ઉપલબ્ધ છે.

રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ, 2020નો અમલ:

- સેન્ટ્રલ યુનિવર્સિટી દ્વારા વિદ્યાર્થીનો સર્વાંગી વિકાસ માટે હોલિસ્ટિક એજ્યુકેશન (Holistic Edu-

cation)નો અભ્યાસક્રમ અમલમાં છે. શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ થી સેમેસ્ટર ૧ અને ૨માં સ્નાતક અને અનુસ્નાતક સ્તર બંને પર ફરજિયાત પેપર મૂકવામાં આવ્યું છે.

- યુનિવર્સિટીની પોતાની લર્નિંગ મેનેજમેન્ટ સિસ્ટિમ સાથે ઓનલાઈન શિક્ષણને પ્રોત્સાહન આપવામાં આવી રહ્યું છે. મોટી સંખ્યામાં વિદ્યાર્થીઓ કેડિટ ટ્રાન્સફર સુવિધા સાથે 'સ્વયં પોર્ટલ' પરથી અભ્યાસક્રમો પસંદ કરી શકે છે.
- વિદ્યાર્થીઓની ડિગ્રી અને માર્કશીટ જમા કરવા માટે નેશનલ એકેડેમિક ડિપોઝિટરીનું ડિજીટલ લોકર શરૂ કરવામાં આવ્યું છે.
- કેટલાક આંતરશાખાકીય પ્રમાણપત્ર અને ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમો શરૂ કરવામાં આવ્યા છે.
- ગુણાત્મક અને સામાજિક રીતે સંબંધિત સંશોધનને પ્રોત્સાહન આપવા માટે એક સંશોધન અને વિકાસ કોષની સ્થાપના કરવામાં આવી છે.
- વિદ્યાર્થીઓને પ્રાદેશિક ભાષામાં શીખવા માટે પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવે છે.

સેન્ટ્રલ યુનિવર્સિટી ઓફ ગુજરાત ઉચ્ચ શિક્ષણના તમામ માનાંકને પૂર્ણ કરી રહી છે. વિદ્યાર્થીઓ માટે શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં સર્વગ્રાહી શિક્ષણનું જ્ઞાન મેળવવું ખૂબ જ મહત્ત્વપૂર્ણ છે જેથી તેઓ તેમના શૈક્ષણિક જ્ઞાનને જ નહીં પરંતુ તેમના શારીરિક, માનસિક, ભાવનાત્મક, નૈતિક, આધ્યાત્મિક અને સામાજિક જ્ઞાનમાં પણ વધારો કરે. સેન્ટ્રલ યુનિવર્સિટી ઓફ ગુજરાત સ્નાતક અને અનુસ્નાતક સ્તરે સર્વગ્રાહી શિક્ષણ (Holistic Education) માટે પ્રત્યેક સેમેસ્ટરમાં બે કેડિટ કોર્સ અમલમાં મૂક્યા છે. સર્વગ્રાહી શિક્ષણ એટલે વ્યક્તિના સંપૂર્ણ વ્યક્તિત્વનો વિકાસ. જ્યાં વિદ્યાર્થીઓનું ચારિત્ર્ય ઘડાય છે.

આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર
ગુજરાતી ભાષા સાહિત્ય વિભાગ
ગુજરાત કેન્દ્રીય વિશ્વવિદ્યાલય,
સેક્ટર ૨૯, ગાંધીનગર- ૩૮૨૦૩૦
સંપર્ક: ૮૪૯૦૦૩૮૯૦૧

ગણપત યુનિવર્સિટી, ખેરવામાં ચાલતા કોર્સની માહિતી

- પ્રો. ભીખેશ ભટ્ટ

૧) છેલ્લા વર્ષની કોર્સવાર વિદ્યાર્થી સંખ્યા :

ક્રમ. નં.	કોર્સની વિગત	વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા
		વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪
૧	ડિગ્રી ઈજનેરી (UG + PG)	૪૦૮૯
૨	ડિપ્લોમા ઈજનેરી	૫૧૦૬
૩	ફાર્મસી (UG + PG)	૫૬૪
૪	સાયન્સ (UG + PG)	૮૦૫
૫	મેનેજમેન્ટ (UG + PG)	૧૩૭૫
૬	કમ્પ્યુટર એપ્લિકેશન (UG + PG)	૨૬૪૦
૭	આર્કિટેકચર ડિઝાઇન એન્ડ પ્લાનિંગ	૧૦૭
૮	કોમર્સ અને સોશિયલ સાયન્સિસ (UG + PG)	૨૦
૯	નર્સિંગ	૨૦૦
૧૦	એગ્રિકલ્ચર	૧૭૭
૧૧	ફિઝિયોથેરાપી	૬૦

૨) પ્રવેશ -પરીક્ષા, પરિણામની વિગત :

ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલ તમામ પ્રોફેશનલ કોર્સ માટે ગુજરાત સરકારશ્રી દ્વારા નિયુક્ત કરેલ એડમિશન કમિટીફોર પ્રોફેશનલ કોર્સિસ(ડિપ્લોમાં/ડિગ્રી), દ્વારા ડિગ્રી - ડિપ્લોમાં ઈજનેરી, કમ્પ્યુટર એપ્લિકેશન, મેનેજમેન્ટ, નર્સિંગ, ફિઝિયોથેરાપી, આર્કિટેકચર ડિઝાઇન

એન્ડ પ્લાનિંગ અને ફાર્મસી જેવા પ્રોફેશનલ કોર્સિસમાં ગુજરાત સરકારશ્રીની પ્રવેશ માર્ગદર્શિકા મુજબ પ્રવેશ આપવામાં આવે છે. તદઉપરાંત, યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ્સ કમિશન-યુજીસી દ્વારા ગણપત યુનિવર્સિટીની સેકશન ૨(એફ) અંતર્ગત યુનિવર્સિટીને માન્યતા પ્રાપ્ત થઈ છે, જે અંતર્ગત પ્રવેશ આપવામાં આવે છે.

તાજેતરમાં જ ગણપત યુનિવર્સિટીને રાષ્ટ્રીય મૂલ્યાંકન અને માન્યતા પરિષદ (નેક) National Assessment and Accreditation Council (NAAC) દ્વારા "A" એવો ગુણવત્તાક્રમાંક આપવામાં આવ્યો છે. આ ભારત દેશની સૌથી શ્રેષ્ઠ અને બહુમુખી ઉચ્ચ શિક્ષા સંસ્થાઓમાંથી એક છે.

વિશેષ અભ્યાસક્રમો :

શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ માટે ભારે મોટા ગૌરવની

સ્ત્રી-સહજ ભીરુતાને દૂર કરતી આ મિલિટરી ટ્રેનિંગ કન્યાઓને શારીરિક અને માનસિક બંને રીતે ખડતલ બનાવે છે.

આ મિલિટરી ટ્રેનિંગમાં સવાર-સાંજની સામાન્ય શારીરિક ક્વાયતો, વિવિધ રમત-ગમત, નેચર અને એડવેન્ચર કેમ્પિંગ, પર્વતારોહણ, સ્વિમિંગ, ઘોડેસવારી, રાઈફલ શૂટિંગ જેવી અનેકવિધ તાલીમનો સમાવેશ થાય છે, જેનો આ વિદ્યાર્થીનીઓ એમના ઉચ્ચ અભ્યાસ અને પોલીસ, મિલિટરી, પેરા મિલિટરી ફોર્સિસના ક્ષેત્રે કારકિર્દી ઘડવામાં પણ વિનિયોગ કરી શકે છે.

આ સૈનિક શાળાની વિદ્યાર્થીનીઓ માટે ખાસ એન.સી.સી. યુનિટ પણ શાળા દ્વારા ચાલે છે, જેના ભાગરૂપે અનેક યુનિટ વિદ્યાર્થીનીઓએ દિલ્હીની રદમી જાન્યુઆરીની અને ૧૫મી ઓગસ્ટની પરેડ માટે પસંદગી પામી વિશેષ સન્માન મેળવ્યાં છે.

જિલ્લાની શ્રેષ્ઠ શાળા તરીકેના એવોર્ડ્સ પણ આ શાળાને એક કરતાં વધારે વાર પ્રાપ્ત થયા છે. ઉત્તમ શિક્ષકો ઉપરાંત સુસજ્જ આધુનિક સાયન્સ-લેબોરેટરીઝ, લાયબ્રેરી, કમ્પ્યુટર-લેબ, વર્ચ્યુઅલ ક્લાસરૂમ, વિવિધ ક્રિએટિવ એક્ટિવિટીઝ, સ્પોર્ટ્સ સહિતની અનેકાનેક સુવિધાઓનો લાભ પામતી આ વિદ્યાર્થીનીઓ એમના જીવનમાં પણ ભારે મોટી સફળતા મેળવે છે !

વધુમાં તાજેતરમાં જ શિક્ષણ વિભાગના તા.૧૧/૧૦/૨૦૨૨ના ઠરાવથી સરકારશ્રીએ સામાજિક ભાગીદારી (Social Partner) દ્વારા રાજ્યમાં ૧૦ રક્ષા શક્તિ સ્કૂલ શરૂ કરવા વર્ષ ૨૦૨૨- નવી બાબત તરીકે રૂ. ૫૨૫ લાખની વહીવટી મંજૂરી આપવામાં આવી છે. જે શરૂ કરવા માટે રાજ્યમાં આવેલ વિવિધ સંસ્થાઓ પાસેથી અરજી મંગાવવામાં આવી છે. જે અંતર્ગત ગણપત વિદ્યાનગર ખાતે ૧૪૦ બાળાઓની ક્ષમતા સાથે રક્ષા શક્તિ સ્કૂલ્સ શરૂ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

“જાપાન-ઈન્ડિયા ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ફોર મેન્યૂફેક્ચરિંગ

ગણપત યુનિવર્સિટી દ્વારા માહિતિ સુઝુકી ઇન્ડિયા લિમિટેડના સહયોગ “જાપાન-ઈન્ડિયા ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ફોર મેન્યૂફેક્ચરિંગની સ્થાપના કરવામાં આવી છે. જેમાં

માહિતિ સુઝુકી ઇન્ડિયા લિમિટેડના સહયોગથી બનાવેલ અતિઆધુનિક મશીનરી સાથેનું પ્રેક્ટિકલ ટ્રેનિંગ વર્કશોપમાં અલગ-અલગ ટ્રેડમાં તાલીમ આપવામાં આવે છે. વધુમાં વિદ્યાર્થીઓને કોર્સ પૂર્ણ કર્યા બાદ નોકરી મેળવવા માટે ૧૦૦% પ્રયત્નો સાથે સહાય કરવામાં આવે છે .

ગણપત યુનિવર્સિટી-દીનદયાળ ઉપાધ્યાય ગ્રામીણ કૌશલ્યા યોજના (ડીડીયુ-જીકેવાય)

ગણપત યુનિવર્સિટી ખાતે ભારત સરકારના ગ્રામીણ વિકાસ મંત્રાલય દ્વારા દીનદયાળ ઉપાધ્યાય ગ્રામીણ કૌશલ્યા યોજના (ડીડીયુ-જીકેવાય) સેન્ટરની સ્થાપના ગુજરાત સરકારના સહયોગથી કરવામાં આવી છે. તેમાં ગુજરાત સરકારના આદેશ પ્રમાણે ત્રણ વર્ષમાં ૧૦૦૦ કરતાં વધારે વિદ્યાર્થીઓને તાલીમ આપવામાં આવશે. જેમાં ઓટોમોબાઈલ ક્ષેત્રના વિવિધ કોર્સ ચાલુ કરેલ છે. જે યોજનાના ઉદ્દેશો નીચે મુજબ છે.

- ગ્રામસ્તરના ગરીબી રેખા નીચે જીવતા બીપીએલ યુવકો અને યુવતીઓને તાલીમ આપી તેમનાં કૌશલ્યો પ્રમાણિત કરી રોજગારીની તકો પૂરી પાડવી.
- સ્થાનિક ઉદ્યોગોની જરૂરિયાત મુજબ સ્થાનિક યુવકો અને યુવતીઓને તાલીમબદ્ધ કરી રોજગાર માટે સક્ષમ બનાવવા

ગણપત યુનિવર્સિટી દ્વારા સદર કૌશલ્ય તાલીમને વેગવંતું બનાવવા માટેની જેહમત ઉઠાવી આયોજનબદ્ધ કામગીરી શરૂ કરેલ છે.

ગણપત યુનિવર્સિટી કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર:

ગણપત યુનિવર્સિટી કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર ભારતીય કૃષિ સંશોધન પરિષદ, નવી દિલ્હી દ્વારા પ્રાયોજિત છે,

ગણપત યુનિવર્સિટી કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર મુખ્ય ત્રણ મૂળભૂત સિદ્ધાંતો પર કામ કરે છે.

- મૂળભૂત ધ્યેય તરીકે કૃષિ ઉત્પાદન
- કાર્યનો અનુભવ એ તાલીમ આપવાની મુખ્ય પદ્ધતિ છે
- કેવીકે પ્રોગ્રામથી સમાજના નબળા વર્ગની પ્રાધાન્યતા

મુખ્ય વિચાર એ છે કે નાના અને સીમાંત ખેડૂતો, ખેતીવાડી અને જમીનવિહોણા મજૂરો, દુષ્કાળ અને પૂરગ્રસ્ત ખેડૂતો, આદિજાતિ ખેડૂતો જેવા સમાજના ખૂબ જ જરૂરિયાતમંદ અને લાયક નબળા વર્ગ માટે સામાજિક ન્યાય મેળવવા માટે ઉત્પાદકતા પર પ્રભાવ પાડવો. જરૂરિયાત આધારિત તાલીમ અભ્યાસક્રમો વિવિધ પ્રકારના ગ્રાહકો માટે ડિઝાઇન છે. કોર્સ એ ચાટ સર્વેની પ્રાપ્ત માહિતીના આધારે છે.

સામાજિક જવાબદારી અદા કરવાનો એક અનેરો પ્રયાસ: ગુણી સેવાધામ - GUNA સોશિયલ સર્વિસ:

પ્રવર્તમાન કોરોનાગ્રસ્ત સ્થિતિમાં ગણપત યુનિવર્સિટી દ્વારા માનનીય વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના “ઘેર રહો, સુરક્ષિત રહો” ના સૂત્રને અનુસરીને ઘેર બેઠેલા દસ હજારથી વધુ વિદ્યાર્થીઓને “ઓનલાઇન”

ભણાવ્યા, જેમાં ૨૦ હજારથી વધુ લેકચર્સ ડિલિવર થયાં અને તમામે તમામ વિદ્યાર્થીઓ ‘ઓનલાઇન’ પરીક્ષા આપી હતી.

વળી, યુનિવર્સિટીની આસપાસનાં અનેક ગામોમાં ફરીને કોરોના સામેની લડાઈ વધુ તાકાત સાથે લોકો લડી શકે એ માટે જાગૃતિ, ઔષધીનું વિતરણ, સેનેટાઈઝેશન, સ્વચ્છતા, જરૂરિયાતમંદોને કિટ, સામાજિક અંતર જળવવા સમજ વગેરે જેવી સેવા-પ્રવૃત્તિઓ પણ યુનિવર્સિટી પરિવાર દ્વારા હાથ ધરવામાં આવી હતી.

ગણપત યુનિવર્સિટી પરિવાર દ્વારા એક દિવસના પગારના સ્વરૂપે રૂ. ૧૬ લાખ જેવી રકમ મુખ્યમંત્રી રાહત નિધિમાં અર્પણ કરવામાં આવી હતી. આ સેવાના કાર્યથી પ્રભાવિત થઈ અમારી યુનિવર્સિટીના માનનીય પ્રેસિડેન્ટશ્રી ગણપતભાઈ પટેલ દ્વારા પણ (શિક્ષણ-સાહિત્ય ક્ષેત્રની સેવાઓ માટે “પદ્મશ્રી” એવોર્ડથી સન્માનિત) રૂ.૧૬ લાખ જેવી માતબાર રકમ મુખ્યમંત્રી રાહત નિધિમાં અર્પણ કરવામાં આવી છે.

કેમ્પસની આસપાસના ગ્રામજનો ઉપરાંત ‘કોરોના-વૉરિયર્સ’ એવા પોલીસકર્મીઓ તેમજ આરોગ્યકર્મીઓ માટે ઔષધીયુક્ત ખાખરા, માસ્કનું વિતરણ કરી યુનિવર્સિટીના એક સેવા યુનિટ “ગુણી સોશિયલ સર્વિસ”ને વધુ સેવાભિમુખ બનાવવામાં આવ્યું હતું.

૧. ફોન નંબર : બી.એ., બી.કોમ., બી.એસસી. ની અદ્યતન ફોન નંબર ૩. ૩૫૦૦૦, એન્જિનિયરિંગની ફોન નંબર ૩. ૫૦૦૦૦ થી ૧ લાખ સુધી

૨. યુનિ.નો સંપર્ક : ૯૧-૨૭૬૨-૨૨૬૦૦૦, ૨૮૬૦૮૦

૩. ટોલ ફ્રી નંબર - ૧૮૦૦૨૩૩૧૨૩૪૫

૪. એડમિશન માટે - ૯૧ ૮૧૦૦ ૬૧૬૧૬૧

સમય : સવારે ૯.૦૦ થી સાંજના ૫.૦૦ સુધી

ઈમેલ : info@ganpatuniversity.ac.in

પ્રોફેસર, ગણપત યુનિવર્સિટી
મહેસાણા-ગોઝારીયા હાઈવે,
ખેરવા.
મો. ૯૮૭૯૯૭૨૭૮૭

ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર, ટેકનોલોજી, રિસર્ચ એન્ડ મેનેજમેન્ટ (IITRAM)

- જયેશ પટેલ

વર્ષ ૨૦૧૩માં ગુજરાત રાજ્યના તત્કાલીન મુખ્યમંત્રી અને હાલના દેશના વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના માર્ગદર્શન હેઠળ, મણિનગર (પૂર્વ), અમદાવાદ ખાતે સ્વાયત્ત યુનિવર્સિટી તરીકે ગુજરાત સરકારના કાયદા ક્રમાંક ૦૫/૨૦૧૩ અન્વયે ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર, ટેકનોલોજી, રીસર્ચ એન્ડ મેનેજમેન્ટ (IITRAM)ની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી. અત્રેની યુનિવર્સિટી ખાતે રાષ્ટ્રીય કક્ષાની IITs નાં માપદંડોને અનુસરીને નવી શિક્ષણ નીતિ મુજબ સ્નાતક (B.Tech.), અનુસ્નાતક (M.Tech.) અને Ph.D. કક્ષાના વિવિધ વિદ્યાશાખાના અભ્યાસક્રમો ચલાવવામાં આવે છે.

ડિપાર્ટમેન્ટ :

(૧) સિવિલ એન્જિનિયરિંગ ડિપાર્ટમેન્ટ (૨) ઇલેક્ટ્રિકલ એન્ડ કમ્પ્યુટર સાયન્સ એન્જિનિયરિંગ ડિપાર્ટમેન્ટ (૩) મિકેનિકલ એન્ડ એરોસ્પેસ એન્જિનિયરિંગ ડિપાર્ટમેન્ટ (૪) હ્યુમાનીટીસ એન્ડ સોશિયલ સાયન્સિસ ડિપાર્ટમેન્ટ (૫) બેઝિક સાયન્સિસ ડિપાર્ટમેન્ટ

સ્નાતક કક્ષાના કોર્સ (Graduation) (B.Tech.)

(૧) સિવિલ એન્જિનિયરિંગ, (૨) મિકેનિકલ એન્ડ એરોસ્પેસ એન્જિનિયરિંગ, (૩) ઇલેક્ટ્રિકલ એન્જિનિયરિંગ (૪) કમ્પ્યુટર એન્જિનિયરિંગ સાથે માઈનોર તેમજ ઓનર્સ કોર્સ ચલાવવામાં આવે છે. ફી રૂ. ૮૦,૦૦૦/-

અનુસ્નાતક કક્ષાના કોર્સ (Post - Graduation) (M.Tech.)

(૧) સિવિલ એન્જિનિયરિંગ - (i) જીઓટેકનિકલ એન્જિનિયરિંગ (ii) અર્બન ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર (૨) ઇલેક્ટ્રિકલ એન્જિનિયરિંગ (i) ઇલેક્ટ્રિકલ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર (ii) કોમ્પ્યુનિકેશન એન્જિનિયરિંગ (૩) મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગ (i) ઇન્ડસ્ટ્રીયલ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર ફી. રૂ. ૨૫,૦૦૦/-

Ph.D. (Doctor of Philosophy)

(૧) મેથેમેટિક્સ (૨) કેમિસ્ટ્રી (૩) ફિઝિક્સ (૪) સિવિલ એન્જિનિયરિંગ (૫) મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગ (૬) ઇલેક્ટ્રિકલ એન્જિનિયરિંગ (૭) ઇંગ્લિશ (૮) સોશ્યોલોજી (૯) કમ્પ્યુટર સાયન્સ (૧૦) ઇકોનોમિક્સ

ફી : રૂ. ૨૫૦૦૦/-

પ્રવેશ પ્રક્રિયા : આ ઇન્સ્ટિટ્યૂટમાં એડમિશન રાજ્ય સરકારની એડમિશન કમિટી ફોર પ્રોફેશનલ કોર્સિસ (ACPC) મારફતે તેમજ કેન્દ્ર સરકારની CSAB (સેન્ટ્રલ સીટ એલોકેશન બોર્ડ) મારફતે આપવામાં આવે છે. જેમાં સરકારના જુદા જુદા વિભાગ દ્વારા સ્કોલરશિપનો લાભ મળે છે અને એજ્યુકેશન લોન પણ મેળવી શકાય છે.

ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર : આ સંસ્થામાં વર્લ્ડ ક્લાસ ફેસિલિટી ધરાવતી તદ્દન આધુનિક લેબોરેટરીઓ, સ્ટાર્ટઅપ ઇનોવેશન સેન્ટર, આધુનિક હોસ્ટેલ સુવિધા અને કેન્ટીનની સુવિધા છે.

અધ્યાપક વર્ગ : આ સંસ્થામાં ભારતની જાણીતી IIT / NIT/ CFIT's તથા આંતરરાષ્ટ્રીય યુનિવર્સિટીઓમાંથી Ph.D. કરેલા પ્રોફેસર છે. સંસ્થામાં પ્રેક્ટિકલ અભ્યાસ પર પૂરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

લાઈબ્રેરી : સંસ્થામાં આધુનિક લાઈબ્રેરી છે જેમાં ૮ હજારથી વધુ વિવિધ પુસ્તકો છે અને વિવિધ જનરલ્સ તથા ઓનલાઈન ડેટાબેઝનાં સબસ્ક્રિપ્શન છે.

પ્લેસમેન્ટ : સંસ્થા મારફતે અત્યાર સુધી સંસ્થામાંથી અભ્યાસ કરેલ વિદ્યાર્થીઓને કેમ્પસમાં જ વિવિધ રાષ્ટ્રીય તેમજ બહુ રાષ્ટ્રીય કંપનીઓમાં પ્લેસમેન્ટ પ્રાપ્ત થયેલ છે.

ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર, ટેકનોલોજી, રિસર્ચ એન્ડ મેનેજમેન્ટ (IITRAM) (Institute of Infrastructure, Technology, Research And Management)

સરનામું : ખોખરા સર્કલ નજીક, મણિનગર (ઈસ્ટ), અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૨૬ ફોન નં : ૦૭૯ ૬૭૭૭ ૫૪૮૮ Email : office@iitram.ac.in વેબસાઈટ : www.iitram.ac.in સ્થાપના વર્ષ : ૨૦૧૩

ડિરેક્ટર જનરલ:- પ્રો. બી.એન. સિંઘ (on Lien) (IIT ખડગપુર) પ્રસ્તુત બાબતની વિગતવાર માહિતી તેમજ કોર્સની વિગતો યુનિવર્સિટીની વેબસાઈટ <https://iitram.ac.in> પર ઉપલબ્ધ છે.

Assistant Registrar (AP & SA)

IITRAM, Ahmedabad. Mo. 079 67775407

ઈજનેરી કૌશલ્ય નિર્માણ માટે CEPT

- મોના ગલસર

આપણી આસપાસનું વિશ્વ સતત બદલાતું રહે છે. જેનું મુખ્ય કારણ તેમાં સતત વિકાસ પામતી સંસ્કૃતિઓ અને તેને ખોળે ઉછરતી સભ્યતાઓ છે. ગુજરાત ૪૫૦૦ વર્ષથી પણ વધુ વર્ષના ભવ્ય ઇતિહાસનો સાક્ષી રહ્યું છે. જેના અવશેષોરૂપી ઐતિહાસિક અને પુરાતત્વીય ઇમારતો આજે પણ વિશ્વફલક પર પ્રવાસીઓને આકર્ષે છે. અહીં આવેલાં સિંધુ સભ્યતાના લોથલ અને ધોળાવીરા સ્થાપત્યો અને નગર રચનાનાં બેનમૂન ઉદાહરણ છે. કોઈ પણ શહેરના વિકાસમાં તેની નગરરચના અને તેમાં આવેલાં સ્થાપત્યોનું ખૂબ મહત્ત્વ રહેલું છે.

વિકસિત ગામ, નગર કે મહાનગરોમાં રહેવાલાયક મકાનો સાથે શુદ્ધ હવા, પાણી, ખોરાક અને સફાઈની વ્યવસ્થા તો હોવી જ જોઈએ સાથે સાથે ઈંધણ અને ઇલેક્ટ્રિસિટી, રોડ-રસ્તા, શાળા-કોલેજ, હોસ્પિટલ-દવાખાનાં, જીવન જરૂરી વસ્તુઓ માટેના બજારો કે મોટા શોપિંગ કોમ્પ્લેક્સ, ધાર્મિક સ્થળો અને ભવનો, બાગ-બગીચા, થિયેટર, રમત-ગમતનાં મેદાન, વાહન વ્યવહાર માટેની સુવિધાઓ, ઓફિસો વગેરેનું નિર્માણ કરવું પડે છે.

જો વિદ્યાર્થી તરીકે તમે પણ આ અવિરત ચાલતા નિર્માણકાર્યમાં જોડાવવા માંગતા હોય અને સ્થાપત્ય કલા ક્ષેત્રે કારકિર્દી ઘડવાની ઈચ્છા ધરાવતા હોય તો, સ્થાપત્ય કલાના શિક્ષણ માટે દેશ-વિદેશમાં ખ્યાતનામ એવી અમદાવાદમાં સ્થિત ‘સેપ્ટ યુનિવર્સિટી’ કે જેમાં સ્નાતક, અનુસ્નાતક અને પીએચ.ડી. સુધીના વિવિધ અભ્યાસક્રમ ઉપલબ્ધ છે એના વિશે વિગતવાર જાણીએ.

અમદાવાદ સ્થિત ‘સેન્ટર ફોર એન્વાયરમેન્ટલ પ્લાનિંગ એન્ડ ટેકનોલોજી’ સેપ્ટ (CEPT) યુનિવર્સિટી માનવ રહેઠાણોને સમજવા, આયોજન, ડિઝાઇન, નિર્માણ અને વ્યવસ્થાપન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. ગુજરાત સરકારે ૨૦૦૫માં ‘સેન્ટર ફોર એન્વાયર્નમેન્ટલ પ્લાનિંગ એન્ડ ટેકનોલોજી(CEPT)ને CEPT યુનિવર્સિટી તરીકે

સામેલ કર્યું અને યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ્સ કમિશન(UGC) દ્વારા ૨૦૦૭માં UGC એક્ટ, ૧૯૫૬ની કલમ ૨(f) હેઠળ યુનિવર્સિટી તરીકે માન્યતા પ્રાપ્ત થયેલી છે. ભારત સરકારના ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ સાયન્સ એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ રિસર્ચ (DSIR)એ સેપ્ટ યુનિવર્સિટીને સાયન્ટિફિક એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ રિસર્ચ ઓર્ગનાઇઝેશન (SIRO) તરીકે માન્યતા આપી છે.

કોર્સની વિગત :

સેપ્ટ યુનિવર્સિટીમાં પાંચ વિદ્યાશાખા આવેલી છે, ફેકલ્ટી ઓફ આર્કિટેકચર, ફેકલ્ટી ઓફ પ્લાનિંગ, ફેકલ્ટી ઓફ ટેકનોલોજી, ફેકલ્ટી ઓફ ડિઝાઇન અને ફેકલ્ટી ઓફ મેનેજમેન્ટ. આર્કિટેકચર ફેકલ્ટીની સ્થાપના ૧૯૬૨માં કરવામાં આવી હતી. તે ખાનગી ક્ષેત્રમાં ડિઝાઇન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. પ્લાનિંગ ફેકલ્ટી જાહેર ક્ષેત્રમાં આયોજન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે, તેની સ્થાપના ૧૯૭૨માં કરવામાં આવી હતી. ટેકનોલોજી ફેકલ્ટી એન્જિનિયરિંગ અને બાંધકામ સાથે સંબંધિત છે, તેની સ્થાપના ૧૯૮૨માં કરવામાં આવી હતી. ડિઝાઇન ફેકલ્ટીની સ્થાપના ૧૯૮૨માં કરવામાં આવી હતી. તે વસવાટ સંબંધિત આંતરિક વિષયો, ક્રાફ્ટ, સિસ્ટિમ્સ અને પ્રોડક્ટ પર કામ કરે છે. મેનેજમેન્ટ ફેકલ્ટીની સ્થાપના ૨૦૧૩માં કરવામાં આવી હતી અને તે આવાસ અને પ્રોજેક્ટ મેનેજમેન્ટ પર કેન્દ્રિત છે. સેપ્ટ યુનિવર્સિટીની વિવિધ વિદ્યાશાખામાં ઉપલબ્ધ અભ્યાસક્રમોની વિગત નીચે મુજબ છે.

સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમોની અંદાજિત ફી રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦ છે.

વિદ્યાશાખા: ફેકલ્ટી ઓફ આર્કિટેકચર

અભ્યાસક્રમ : બેચલર્સ ઇન આર્કિટેકચર

સમયગાળો : ૧૦ સેમેસ્ટર (૫ વર્ષ)

શૈક્ષણિક લાયકાત : બેચલર્સ ઇન આર્કિટેકચર (B.ARCH)માં પ્રવેશ માટે માન્ય બોર્ડમાંથી ધોરણ ૧૨

અભ્યાસક્રમ :

1. માસ્ટર્સ ઈન આર્કિટેક્ચરલ હિસ્ટ્રી એન્ડ રિસર્ચ
સમયગાળો : ૪ સેમેસ્ટર (૩ વર્ષ)

શૈક્ષણિક લાયકાત: M.Arch માટે - કાઉન્સિલ
ઓફ આર્કિટેક્ચર દ્વારા માન્ય B.Arch ડિગ્રી

M.A. માટે- B.Tech (સિવિલ), B.Tech
(સ્ટ્રક્ચરલ) અથવા સમકક્ષ, B.ID, B.UD, B.Plan,
B.Des (બધા ઓછામાં ઓછા ૪ વર્ષ) B.Sc (બિલ્ડિંગ
ડિઝાઇન), B.Sc (ઇન્ટિરિયર ડિઝાઇન), આર્કિયોલોજીમાં
સ્નાતક (ઓછામાં ઓછા ૩ વર્ષ)

2. માસ્ટર્સ ઇન આર્કિટેક્ચરલ ટેક્ટોનિક્સ

સમયગાળો : ૪ સેમેસ્ટર (૨ વર્ષ)

શૈક્ષણિક લાયકાત : કાઉન્સિલ ઓફ આર્કિટેક્ચર
દ્વારા માન્ય B.Arch ડિગ્રી અથવા સમકક્ષ

3. માસ્ટર્સ ઇન કન્ઝર્વેશન એન્ડ રિજનરેશન

સમયગાળો : ૪ સેમેસ્ટર (૨ વર્ષ)

શૈક્ષણિક લાયકાત : M.Arch માટે - કાઉન્સિલ
ઓફ આર્કિટેક્ચર દ્વારા માન્ય B.Arch ડિગ્રી

M.A. માટે - B.Tech/B.E. (સિવિલ) અથવા
સમકક્ષ, B.ID, B.UD, B.Plan, B.Des (લેન્ડસ્કેપ)
(ઓછામાં ઓછા ૪ વર્ષ) B.Sc (બિલ્ડિંગ ડિઝાઇન),
B.Sc (ઇન્ટિરિયર ડિઝાઇન), આર્કિયોલોજીમાં સ્નાતક
(ઓછામાં ઓછા ૩ વર્ષ)

4. માસ્ટર્સ ઇન હાઉસિંગ ડિઝાઇન

સમયગાળો : ૪ સેમેસ્ટર (૨ વર્ષ)

શૈક્ષણિક લાયકાત : કાઉન્સિલ ઓફ આર્કિટેક્ચર
દ્વારા માન્ય B.Arch ડિગ્રી અથવા સમકક્ષ

5. માસ્ટર્સ ઇન ઇન્ટિરિયર ડિઝાઇન

સમયગાળો : ૪ સેમેસ્ટર (૨ વર્ષ)

શૈક્ષણિક લાયકાત : M.Arch માટે- કાઉન્સિલ
ઓફ આર્કિટેક્ચર દ્વારા માન્ય B.Arch ડિગ્રી અથવા
સમકક્ષ

MID માટે -ઇન્ટિરિયર ડિઝાઇન, ઇન્ટિરિયર
આર્કિટેક્ચર, ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ડિઝાઇન, ફર્નિચર ડિઝાઇન
અથવા પ્રોડક્ટ ડિઝાઇનમાં સ્નાતકની ડિગ્રી (૪ વર્ષ કે
તેથી વધુ)

ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ડિઝાઇન, ફર્નિચર ડિઝાઇન, ઇન્ટિરિયર
ડિઝાઇન, ઇન્ટિરિયર આર્કિટેક્ચર, પ્રોડક્ટ ડિઝાઇનમાં
ડિપ્લોમા (તમામ ૧૨+૪ વર્ષ)

6. માસ્ટર્સ ઇન લેન્ડસ્કેપ આર્કિટેક્ચર

સમયગાળો : ૪ સેમેસ્ટર (૨ વર્ષ)

શૈક્ષણિક લાયકાત : M.Arch માટે - કાઉન્સિલ
ઓફ આર્કિટેક્ચર દ્વારા માન્ય B.Arch ડિગ્રી અથવા
સમકક્ષ

M.A. માટે - માન્ય યુનિવર્સિટી અથવા સંસ્થામાંથી
લેન્ડસ્કેપ આર્કિટેક્ચર, ઇન્ટિરિયર ડિઝાઇન અથવા
અર્બન ડિઝાઇનમાં સ્નાતક

વિદ્યાશાખા : ફેકલ્ટી ઓફ ડિઝાઇન

અભ્યાસક્રમ:

1. માસ્ટર્સ ઈન બિલ્ડિંગ પ્રોડક્ટ્સ એન્ડ સિસ્ટિમ્સ

2. માસ્ટર્સ ઈન કમ્પ્યુટેશનલ ડિઝાઇન એન્ડ
ફેબ્રિકેશન

3. માસ્ટર્સ ઈન ફર્નિચર ડિઝાઇન

સમયગાળો : ૪ સેમેસ્ટર (૨ વર્ષ)

ઉપરોક્ત ત્રણેય કોર્સ માટે લાયકાતનું ધોરણ એક
સરખું છે.

શૈક્ષણિક લાયકાત:

- B.Arch
- સ્નાતક (ચાર કે તેથી વધુ વર્ષ) : ઇન્ડસ્ટ્રિયલ
ડિઝાઇન, ફર્નિચર ડિઝાઇન, ઇન્ટિરિયર ડિઝાઇન,
ઇન્ટિરિયર આર્કિટેક્ચર, પ્રોડક્ટ ડિઝાઇન
- ડિપ્લોમા : ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ડિઝાઇન, ફર્નિચર ડિઝાઇન,
ઇન્ટિરિયર ડિઝાઇન, ઇન્ટિરિયર આર્કિટેક્ચર,
પ્રોડક્ટ ડિઝાઇન અથવા ટેક્સટાઇલ ડિઝાઇનમાં
(૧૨ + ૪)
- એન્જિનિયરિંગમાં બેચલર

વિદ્યાશાખા : ફેકલ્ટી ઓફ મેનેજમેન્ટ

અભ્યાસક્રમ :

1. માસ્ટર્સ ઈન અર્બન મેનેજમેન્ટ

સમયગાળો : ૪ સેમેસ્ટર (૨ વર્ષ)

શૈક્ષણિક લાયકાત : કોઈ પણ પ્રવાહમાંથી માન્ય
સ્નાતકની ડિગ્રીમાં યુનિવર્સિટીના નિયમો અનુસાર
સામાન્ય કેટેગરીના ઉમેદવારો માટે ઓછામાં ઓછા

૫૦% એકંદર ગુણ અને અનામત કેટેગરીના ઉમેદવારો માટે ૪૫% એકંદર ગુણ હોવા જરૂરી છે.

આ સાથે CAT/MAT/CMAT/XAT/ATMA/GMAT/CUET (PG)માં માન્ય સ્કોર જરૂરી છે. આવા માન્ય સ્કોર્સ વિનાના ઉમેદવારોએ CEPT યુનિવર્સિટી દ્વારા આયોજિત CEPT ટેસ્ટ આપવાની રહેશે.

વિદ્યાશાખા : ફેકલ્ટી ઓફ પ્લાનિંગ

અભ્યાસક્રમ :

1. માસ્ટર્સ ઈન અર્બન ડિઝાઇન

સમયગાળો : ૪ સેમેસ્ટર (૨ વર્ષ)

શૈક્ષણિક લાયકાત : કાઉન્સિલ ઓફ આર્કિટેકચર દ્વારા માન્ય B.Arch અથવા અર્બન ડિઝાઇન (ઓછામાં ઓછા પાંચ વર્ષ)માં સ્નાતકની ડિગ્રી સામાન્ય કેટેગરી માટે લઘુત્તમ ૫૫% ગુણ અને અનામત કેટેગરી માટે ૫૦% ગુણ આવશ્યક છે.

2. માસ્ટર્સ ઈન અર્બન હાઉસિંગ

3. માસ્ટર્સ ઈન અર્બન ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર

4. માસ્ટર્સ ઈન અર્બન પ્લાનિંગ

5. માસ્ટર્સ ઈન અર્બન ટ્રાન્સપોર્ટ સિસ્ટિમ્સ

સમયગાળો : ૪ સેમેસ્ટર (૨ વર્ષ)

શૈક્ષણિક લાયકાત : આર્કિટેકચર, સિવિલ એન્જિનિયરિંગ/ ટેકનોલોજી, એન્વાયર્નમેન્ટલ એન્જિનિયરિંગ, કન્સ્ટ્રક્શન ટેકનોલોજી, પ્લાનિંગ, અર્બન ડિઝાઇનમાં સ્નાતકની ડિગ્રી (અથવા સમકક્ષ).

અર્બન ડિઝાઇન, લેન્ડસ્કેપ આર્કિટેકચર, સિવિલ એન્જિનિયરિંગ/ ટેકનોલોજી, એન્વાયર્નમેન્ટલ એન્જિનિયરિંગ, જિઓમેટિક્સ/ જિઓઈન્ફોર્મેટિક્સ/ જિઓગ્રાફિકલ ઈન્ફર્મેશન સિસ્ટિમમાં સાયન્સ/ ટેકનોલોજી, જિઓગ્રાફી, અર્થશાસ્ત્ર, સમાજશાસ્ત્ર અથવા સામાજિક કાર્ય, એન્વાયર્નમેન્ટલ સાયન્સમાં માસ્ટર્સ ડિગ્રી (અથવા સમકક્ષ)

વિદ્યાશાખા: ફેકલ્ટી ઓફ ટેકનોલોજી

અભ્યાસક્રમ:

1. માસ્ટર્સ ઈન બિલ્ડિંગ એનર્જી પરફોર્મન્સ

સમયગાળો : ૪ સેમેસ્ટર (૨ વર્ષ)

શૈક્ષણિક લાયકાત : માન્ય યુનિવર્સિટી / સંસ્થામાંથી

B.E / B.Tech અથવા સિવિલ એન્જિનિયરિંગ / મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગ / ઇલેક્ટ્રિકલ એન્જિનિયરિંગ / એન્વાયર્નમેન્ટલ એન્જિનિયરિંગ / એનર્જી એન્જિનિયરિંગ / કન્સ્ટ્રક્શન ટેકનોલોજી / આર્કિટેકચર / અર્બન ડિઝાઇન / ઈન્ટિરિયર ડિઝાઇન અથવા ઈન્ટિરિયર આર્કિટેકચર (આર્કિટેકચર/અર્બન ડિઝાઇન/ ઈન્ટિરિયર ડિઝાઇન અને ઈન્ટિરિયર આર્કિટેકચર માટે - ઓછામાં ઓછા ૫ વર્ષ)

2. માસ્ટર્સ ઇન કન્સ્ટ્રક્શન એન્જિનિયરિંગ એન્ડ મેનેજમેન્ટ

સમયગાળો : ૪ સેમેસ્ટર (૨ વર્ષ)

શૈક્ષણિક લાયકાત : માન્ય યુનિવર્સિટી / સંસ્થામાંથી B.E / B.Tech અથવા સિવિલ એન્જિનિયરિંગ / કન્સ્ટ્રક્શન ટેકનોલોજી / એન્વાયર્નમેન્ટલ એન્જિનિયરિંગ અને આર્કિટેકચર / અર્બન ડિઝાઇન (આર્કિટેકચર/અર્બન ડિઝાઇન - ઓછામાં ઓછા ૫ વર્ષ)

3. માસ્ટર્સ ઇન જિઓમેટિક

સમયગાળો : ૪ સેમેસ્ટર (૨ વર્ષ)

શૈક્ષણિક લાયકાત : B.E./B.Tech અથવા સમકક્ષ એન્જિનિયરિંગની કોઈ પણ શાખા; B.Arch./ B.Plan અથવા સમકક્ષ; M.Sc. સાયન્સની કોઈ પણ શાખામાં ડિગ્રી અથવા જિઓગ્રાફીમાં માસ્ટર્સ

4. માસ્ટર્સ ઇન સ્ટ્રક્ચરલ એન્જિનિયરિંગ ડિઝાઇન

સમયગાળો : ૪ સેમેસ્ટર (2 વર્ષ)

શૈક્ષણિક લાયકાત : માન્યતા પ્રાપ્ત યુનિવર્સિટી/ સંસ્થામાંથી BE/ B.Tech અથવા સમકક્ષ સિવિલ એન્જિનિયરિંગ, કન્સ્ટ્રક્શન ટેકનોલોજી અને આર્કિટેકચર અને અર્બન ડિઝાઇન (આર્કિટેકચર અને અર્બન ડિઝાઇન - ઓછામાં ઓછા ૫ વર્ષ).

પીએચ.ડી. અભ્યાસક્રમો

વિદ્યાશાખા: ફેકલ્ટી ઓફ આર્કિટેકચર

અભ્યાસક્રમ : પીએચ.ડી. ઈન આર્કિટેકચર

શૈક્ષણિક લાયકાત : આર્કિટેકચરમાં સ્નાતકની ડિગ્રી હોવી ફરજિયાત છે.

આર્કિટેકચર, આર્કિટેકચરલ ડિઝાઇન, કન્ઝર્વેશન, હિસ્ટ્રી એન્ડ થીયરી અથવા લેન્ડસ્કેપ આર્કિટેકચરના ક્ષેત્રોમાં પ્રોફેશનલ માસ્ટર (અથવા સમકક્ષ) ડિગ્રી

વિદ્યાશાખા: ફેકલ્ટી ઓફ પ્લાનિંગ

અભ્યાસક્રમ : પીએચ.ડી. ઇન પ્લાનિંગ

શૈક્ષણિક લાયકાત : સિવિલ એન્જિનિયરિંગ/ ટેકનોલોજી, એન્વાયર્નમેન્ટલ એન્જિનિયરિંગ, કન્સ્ટ્રક્શન ટેકનોલોજી, પ્લાનિંગ, અર્બન ડિઝાઇન, આર્કિટેક્ચરમાં સ્નાતકની ડિગ્રી જરૂરી છે.

પ્લાનિંગ (અર્બન પ્લાનિંગ, ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર, હાઉસિંગ, ટ્રાન્સપોર્ટ અથવા અન્ય કોઈ પ્લાનિંગ પ્રોગ્રામ્સ) અથવા અર્બન ડિઝાઇન, આર્કિટેક્ચર, સિવિલ એન્જિનિયરિંગ/ ટેકનોલોજી, એન્વાયર્નમેન્ટલ એન્જિનિયરિંગ, જિઓમેટિક્સ / જિઓઈન્ફોર્મેટિક્સ / જિઓગ્રાફિકલ ઇન્ફર્મેશન સિસ્ટમમાં સાયન્સ / ટેકનોલોજી, જિઓગ્રાફી, ઇકોનોમિક્સ, અર્થશાસ્ત્ર, સમાજશાસ્ત્ર અથવા સામાજિક કાર્ય, એન્વાયર્નમેન્ટલ સાયન્સ, કલાયમેટ સ્ટડીઝમાં માસ્ટર્સ ડિગ્રી (અથવા સમકક્ષ), ડેવલપમેન્ટ સ્ટડીઝ, પોલિસી સ્ટડીઝ, પોલિટિકલ સાયન્સમાં માસ્ટર્સ ડિગ્રી

નોંધ : ઉપરોક્ત તમામ અભ્યાસક્રમો માટે અન્ય ડિગ્રી ધારકો, વિદેશી વિદ્યાર્થીઓ, સ્પોન્સર્ડ ઉમેદવારો માટે પાત્રતાના અન્ય માપદંડો, ફી, સીટની ઉપલબ્ધતા તેમજ સામાન્ય અને અનામત કેટેગરી માટેના લઘુત્તમ આવશ્યક ગુણ, શિષ્યવૃત્તિ તેમજ નાણાકીય સહાય વિશે વિગતવાર માહિતી માટે CEPT યુનિવર્સિટીની સત્તાવાર વેબસાઇટ <https://admissions.cept.ac.in>ની મુલાકાત લઈ શકાય છે.

પ્રવેશ પ્રક્રિયા :

એડમિશનની સમગ્ર પ્રક્રિયા ઓનલાઇન હોવાથી પ્રવેશ માટે ઇચ્છુક ઉમેદવારોએ અરજી કરવા માટેની તારીખ, પાત્રતા, પ્રોગ્રામની વિગતો માટે સમયાંતરે CEPT યુનિવર્સિટીના એડમિશન પોર્ટલની મુલાકાત લેતા રહેવું જોઈએ. જેથી કરીને કોઈ મહત્વની તારીખ છૂટી ન જાય તેમજ અગાઉથી તૈયારી કરી શકાય.

સેપ્ટ યુનિવર્સિટી એડમિશન ઓફિસ

ફોન: 1800-270-4030

ઈમેલ: admissions@cept.ac.in

મહત્વની વેબસાઇટ :

CEPT University <https://cept.ac.in/>

CEPT University Admission Portal

<https://admissions.cept.ac.in/>

Admission Committee for Professional Courses of Government of Gujarat <https://gujacpc.admissions.nic.in/>

Information on Various Courses Running in CEPT University, Ahmedabad

CEPT યુનિવર્સિટી, અમદાવાદમાં ચાલતા વિવિધ અભ્યાસક્રમોની માહિતી સેન્ટર ફોર એન્વાયર્નમેન્ટ પ્લાનિંગ એન્ડ ટેકનોલોજી (CEPT) યુનિવર્સિટી, અમદાવાદની સ્થાપના વર્ષ 1962માં કરવામાં આવી હતી. CEPT યુનિવર્સિટી માનવ વસવાટને સમજવા, ડિઝાઇન, આયોજન, નિર્માણ અને વ્યવસ્થાપનને લગતા વિવિધ કોર્સિસ ઓફર કરે છે.

CEPTને ભારત સરકાર દ્વારા શહેરી આયોજન અને ડિઝાઇનમાં સેન્ટર ઓફ એક્સેલન્સ (COE) તરીકે માન્યતા આપવામાં આવી છે.

CEPT યુનિવર્સિટીને ગુજરાત સરકાર દ્વારા સેન્ટર ઓફ એક્સેલન્સ (COE) તરીકે માન્યતા આપવામાં આવી છે.

NIRF 2023: દેશમાં આર્કિટેક્ચર અને પ્લાનિંગની શ્રેણીમાં CEPT 7મા ક્રમે છે.

CEPT યુનિવર્સિટીને ગુજરાત રાજ્ય સંસ્થાકીય રેટિંગ ફેમવર્ક (GSIRF) રેટિંગ ૨૦૨૨માં ૫ સ્ટાર મળ્યા છે.

CEPT યુનિવર્સિટીને વૈજ્ઞાનિક અને ઔદ્યોગિક સંશોધન વિભાગ (DSIR) દ્વારા વૈજ્ઞાનિક અને ઔદ્યોગિક સંશોધન સંસ્થા (ISRO) તરીકે માન્યતા આપવામાં આવી છે.

યુનિવર્સિટી ધોરણ ૧૨/ડિપ્લોમા(૧૦+૨) પૂર્ણ કર્યા પછી ૪ અંડર ગ્રેજ્યુએટ પ્રોગ્રામ્સ ઓફર કરે છે.
આ ઉપરાંત, ગ્રેજ્યુએશન પૂર્ણ કર્યા પછી ૧૯ અનુસ્નાતક કાર્યક્રમો પણ ઓફર કરે છે.

અંડરગ્રેજ્યુએટ પ્રોગ્રામ માટેની પાત્રતા નીચે મુજબ છે:

Degree Name ડિગ્રીનું નામ	Eligibility પાત્રતા
Bachelor's in Architecture and Bachelor's in Urban Design બેચલર ઇન આર્કિટેક્ચર અને બેચલર ઇન અર્બન ડિઝાઇન	Eligibility: 10+2 with Physics and Mathematics along with Chemistry / Biology / Technical Vocational subject / Computer Science / Information Technology / Informatics Practices / Engineering Graphics / Business Studies with at least 45% marks in aggregate or 10+3 Diploma Examination with Mathematics as compulsory subject with at least 45% aggregate marks. Accepted Test Score: National Aptitude Test in Architecture (NATA)
Bachelor's in Design (Hons) Majors in Product Design and Communication Design બેચલર ઇન ડિઝાઇન (ઓનર્સ) મેજર ઇન પ્રોડક્ટ ડિઝાઇન અને કોમ્યુનિકેશન ડિઝાઇન	Eligibility: 10+2 in any stream with 50% aggregate score or 10+3 Diploma in Arts / Applied Arts / Photography / Animation / Interior Design / Architecture / Architectural Assistantship / Fashion Technology / Handloom Technology / Printing Technology / Ceramic Technology / Leather Technology / Civil / Mechanical / Production / Automobile with 50% aggregate marks. Accepted Test Score: Undergraduate Common Entrance Examination for Design (UCEED)
Bachelor's in Civil Engineering (Hons) બેચલર ઇન સિવિલ એન્જિનિયરિંગ (ઓનર્સ)	10+2 examination with Physics / Mathematics / Chemistry / Computer Science / Electronics / Information Technology / Biology / Informatics Practices / Biotechnology / Technical Vocational subject / Agriculture / Engineering Graphics / Business Studies / Entrepreneurship (Any of the three). Obtained at least 45% marks in the above subjects taken together. Accepted Test Score: Joint Entrance Examination Main (JEE) Main Paper 1 or Gujarat Common Entrance Test (GUJCET)

આર્કિટેક્ચર, પ્લાનિંગ, ટેકનોલોજી, ડિઝાઇન અને મેનેજમેન્ટની પાંચ ફેકલ્ટીમાં અનુસ્નાતક કાર્યક્રમો નીચે મુજબ છે:

Master's in Architectural History and Research	Master's in Architectural Tectonics	Master's in Conservation and Regeneration
Master's in Housing Design	Master's in Interior Design	Master's in Landscape Architecture
Master's in Building Products and Systems	Master's in Computational Design and Fabrication	Master's in Furniture Design

Master's in Urban Design	Master's in Urban Infrastructure	Master's in Urban Housing
Master's in Urban Planning	Master's in Urban Transport Systems	Master's in Construction Engineering and Management
Master's in Structural Engineering Design	Master's in Geomatics	Master's in Building Energy Performance
Master's in Urban Management		

અનુસ્નાતક કાર્યક્રમો માટે પાત્રતા -

<https://admissions.cept.ac.in/postgraduate>

આ શિક્ષણ કાર્યક્રમોનો હેતુ વિચારશીલ વ્યાવસાયિકો બનાવવાનો છે અને તેના સંશોધન કાર્યક્રમો માનવ વસાહતોની સમજને વધુ ઊંડી બનાવે છે. યુનિવર્સિટી વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ પૂર્વ અને પ્રવેશ બાદ શિષ્યવૃત્તિ પૂરી પાડે છે. CEPT યુનિવર્સિટી પાસે સમર્પિત પ્લેસમેન્ટ સેલ પણ છે જે વિદ્યાર્થીઓને પ્લેસમેન્ટ મેળવવામાં મદદ કરે છે.

વર્લ્ડ ક્લાસ કેમ્પસ અને ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર : CEPT કેમ્પસ આધુનિક ભારતીય આર્કિટેક્ચરનું ઉત્તમ ઉદાહરણ છે. કેમ્પસમાં અત્યાધુનિક વર્કશોપ, પુસ્તકાલય, પ્રયોગશાળાઓ, સ્ટુડિયો અને વર્ગખંડો છે.

પસંદગી-આધારિત અભ્યાસક્રમ : CEPTનો અભ્યાસક્રમ વિદ્યાર્થીઓને તમામ શાખાઓમાં તેમની રુચિ અને સ્વભાવને અનુરૂપ સ્ટુડિયો અને અભ્યાસક્રમો પસંદ કરવાની છૂટ આપે છે.

પ્રતિષ્ઠિત ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થીઓ : અમારું ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થીઓનું નેટવર્ક સમગ્ર વિશ્વમાં ફેલાયેલું છે અને તેઓ અત્યંત પ્રભાવશાળી સ્તરે કામ કરે છે.

વધુ માહિતી માટે, અમારી એડમિશન ઓફિસનો સંપર્ક કરો

સેન્ટર ફોર એન્વાયર્નમેન્ટ પ્લાનિંગ એન્ડ ટેકનોલોજી

(CEPT) યુનિવર્સિટી, કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ કેમ્પસ,

યુનિવર્સિટી રોડ, નવરંગપુરા,

અમદાવાદ - 380009, ગુજરાત, ભારત.

ફોન નંબર : ૦૭૯-૬૮૩૧૦૦૦૦

ટોલ ફ્રી નંબર: 1800 - 270 - 4030

ઈમેલ : admissions@cept.ac.in

વેબસાઈટ : <https://admissions.cept.ac.in>

માહિતી નિયામકની કચેરી,
ગાંધીનગર.

AMAના વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમોની ઝલક

- ઉન્મેષ દીક્ષિત

અમદાવાદ મેનેજમેન્ટ એસોસિયેશન (એએમએ): રોજગારલક્ષી સર્ટીફિકેટ કોર્સ અને ઔદ્યોગિક તાલીમ શિબિરો

અમદાવાદ મેનેજમેન્ટ એસોસિયેશન (એએમએ) દેશની મેનેજમેન્ટ મૂવમેન્ટમાંની એક અગ્રણી સંસ્થા છે કે જેની સ્થાપના ઈન્ડિયન સ્પેસ રિસર્ચ પ્રોગ્રામના પિતા ડૉ. વિક્રમ સારાભાઈ અને અન્ય અગ્રણી દિગ્ગજો દ્વારા ૧૯૫૬માં કરવામાં આવી હતી. એએમએ એક અનોખી દીર્ઘદષ્ટિ અને મિશન દ્વારા સમૃદ્ધ વારસો ધરાવે છે.

એએમએ, ભારતમાં મેનેજમેન્ટ પ્રોફેશનલ ક્ષેત્રની સર્વોચ્ચ સંસ્થા ઓલ ઈન્ડિયા મેનેજમેન્ટ એસોસિયેશન (AIMA)ના પ્રમોટર અને સ્થાપક-સભ્યો પૈકીની એક છે. એએમએ ISO ૯૦૦૧:૨૦૧૫ પ્રમાણિત સંસ્થા છે. એએમએ ગુજરાત સરકાર મેનેજમેન્ટ તાલીમ માટેની માન્ય સંસ્થા છે. એએમએના વિવિધ પ્રમુખોનાં નેતૃત્વ અને ગવર્નિંગ કાઉન્સિલસના સહયોગથી એએમએને ૧૯ વખત (૧૯૯૦થી ૨૦૨૪), ઓલ ઈન્ડિયા મેનેજમેન્ટ એસોસિયેશન દ્વારા વ્યાવસાયિક સંચાલનમાં ઉત્કૃષ્ટ યોગદાન માટે શ્રેષ્ઠ સ્થાનિક મેનેજમેન્ટ એસોસિયેશનનો કેટેગરી-૧ એવોર્ડ મળ્યો છે.

૧. કાર્યક્રમોનો વ્યાપ:

આજે, એએમએ સતત નવું કૌશલ્ય અને શિક્ષણ મેળવવા માટેનું સૌથી પ્રચલિત સ્થાન છે અને વૈશ્વિક સ્તરે સર્વોચ્ચ સન્માન અને માન્યતા પામ્યું છે. એએમએ મેનેજમેન્ટ ક્ષેત્રમાં શ્રેષ્ઠતાના નવા માર્ગો પ્રસ્થાપિત કરી રહી છે. નવીન કાર્યક્રમો, તાલીમ અને સંશોધનના ક્ષેત્રે બહુ-પરિમાણીય, આંતર-શિસ્ત અભિગમ સાથે દર વર્ષે ગુણવત્તા અને ધોરણો વધાર્યા છે. એએમએ દ્વારા આયોજિત કાર્યક્રમો હંમેશાં જરૂરિયાત આધારિત અને ગુણાત્મક હોય છે. એએમએનો હેતુ શૈક્ષણિક, વ્યવસાય અને સંસ્કૃતિના ક્ષેત્રે નિ:શુલ્ક અને નજીવા દરે શિક્ષણ, તાલીમ અને સમાજ જાગૃતિ આપવાનો છે.

એએમએ દ્વારા આયોજિત કાર્યક્રમોની વિશાળ શ્રેણીમાંથી અહીં સંક્ષિપ્ત સૂચિ આપવામાં આવી છે:

- મેનેજમેન્ટ તાલીમ અને કૌશલ્ય વિકાસ કાર્યક્રમો (લાયકાત: ધોરણ-૧૦ પછી)
- અનુસ્નાતક ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમો (લાયકાત: ગ્રેજ્યુએટ)
- આયાત-નિકાસ કાર્યક્રમો (લાયકાત: ધોરણ ૧૦ પછી)
- શાળા અને કૉલેજના વિદ્યાર્થીઓ માટે વેકેશન કાર્યક્રમો
- વ્યાવસાયિક વિકાસ કાર્યક્રમો (લાયકાત: રસ ધરાવનાર તમામ લોકો માટે)
- વિદેશી ભાષાના કાર્યક્રમો (જાપાનીઝ, ફ્રેન્ચ, સ્પેનિશ, જર્મન) (લાયકાત : રસ ધરાવનાર તમામ લોકો માટે)
- ઔદ્યોગિક મુલાકાત/વિદેશ પ્રવાસ (એએમએ સભ્ય)
- ઈ-લર્નિંગ (લાયકાત : રસ ધરાવનાર તમામ લોકો માટે)

- કમ્પ્યુટર અને આઈટી કાર્યક્રમો
(લાયકાત : રસ ધરાવનાર તમામ લોકો માટે)
- મહિલા સશક્તીકરણ કાર્યક્રમો
(લાયકાત : રસ ધરાવનાર તમામ લોકો માટે)
- સામાજિક અને ગ્રામીણ વિકાસ કાર્યક્રમો
(લાયકાત : રસ ધરાવનાર તમામ લોકો માટે)

૨. મેનેજમેન્ટ ડેવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ (લાયકાત : ધોરણ ૧૦ પછી)

એએમએ, મેનેજમેન્ટના સિદ્ધાંતો અને વ્યવહારમાં તેનાં ઉપયોગ, જ્ઞાન અને અનુભવના આદાનપ્રદાનને પ્રોત્સાહન આપે છે. એએમએ દ્વારા ૧૯૬૪માં સોળ સપ્તાહનો મેનેજમેન્ટ ડેવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ શરૂ કરવામાં આવ્યો હતો કે જેનું સંકલન હાર્વર્ડ બિઝનેસ સ્કૂલના પ્રોફેસર વિલિયમ વોરેન હેન્સ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું. જેઓની પસંદગી અમદાવાદ ખાતે ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ મેનેજમેન્ટના વિકાસમાં ભારત સરકાર અને સ્થાનિક નેતાઓને સહકાર આપવા માટે ફોર્ડ ફાઉન્ડેશન દ્વારા હાર્વર્ડ બિઝનેસ સ્કૂલ ટીમના વડા તરીકે કરવામાં આવી હતી. એએમએનો ધ્યેય જરૂરિયાત મુજબ અને કૌશલ્ય વિકાસ પર આધારિત વિવિધ કાર્યક્રમો દ્વારા યુવાનો અને કર્મચારીઓને સશક્ત અને શિક્ષિત કરવાનો છે.

૩. પોસ્ટ-ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા પ્રોગ્રામ્સ (લાયકાત : ગ્રેજ્યુએટ)

એએમએ કેલિફોર્નિયા સ્ટેટ યુનિવર્સિટી અને બેંક ઓફ બરોડા જેવી સંસ્થાઓ સાથે મળીને વિવિધ અનુસ્નાતક ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમો ચલાવે છે. એએમએમાં ૯ મહિનાના આઠ પોસ્ટ-ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા પ્રોગ્રામ્સનું સત્ર દર વર્ષે જાન્યુઆરી અને જુલાઈથી શરૂ થાય છે

અને આ માટેની પ્રવેશ કાર્યવાહી દર વર્ષે જૂન અને ડીસેમ્બરથી શરૂ થઈ જાય છે અને તેના અંત સુધીમાં પ્રવેશ મેળવી શકાય છે.

એએમએ દ્વારા વર્તમાન સમયની માંગને ધ્યાનમાં રાખીને ૯ મહિનાના પોસ્ટ-ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા કોર્સ એડવર્ટાઈઝિંગ અને બ્રાન્ડ મેનેજમેન્ટ, માર્કેટિંગ અને સેલ્સ મેનેજમેન્ટ, ઈન્ટરનેશનલ બિઝનેસ મેનેજમેન્ટ, ફાઈનાન્શિયલ મેનેજમેન્ટ, હેલ્થકેર અને હોસ્પિટલ મેનેજમેન્ટ, હ્યુમન રિસોર્સ મેનેજમેન્ટ, બેંકિંગ, અને ડિજિટલ માર્કેટિંગનાં ક્ષેત્રોમાં શરૂ કરાયેલ છે કે જેમાં ગ્રેજ્યુએટ અથવા વર્કિંગ પ્રોફેશનલ ભાગ લઈ શકે છે. આ કાર્યક્રમો એએમએના કેમ્પસ તેમજ લાઈવ ઓનલાઈન માધ્યમથી હાથ ધરવામાં આવે છે. વર્ગો અઠવાડિયામાં બે દિવસ સાંજે ૭.૦૦ થી ૯.૦૦ વાગ્યા સુધી લેવામાં આવે છે.

અત્યાર સુધીમાં, એએમએમાં ૫૦૦થી વધુ બેચ પૂર્ણ થઈ છે અને ૧૦,૦૦૦ થી વધુ વિદ્યાર્થીઓ કે જેમણે તેમના ડિપ્લોમા પ્રોગ્રામ્સ સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ કર્યા છે તેઓએ તેમના સંબંધિત ક્ષેત્રમાં ખૂબ જ સારી રીતે પ્રગતિ કરી રહ્યા છે અને તેઓ નામાંકિત બહુરાષ્ટ્રીય કંપનીઓ, પ્રખ્યાત કોર્પોરેટ ગૃહો, જાહેર અને ખાનગી ક્ષેત્રો સાથે કામ કરી રહ્યા છે.

આ કાર્યક્રમો વ્યવહારુ અભિગમ, ઉદ્યોગના નિષ્ણાતો પાસેથી અનુભવ આધારિત શીખવા અને બજારના વર્તમાન પ્રવાહો પર આધારિત છે.

બેંકિંગમાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા એવા લોકો માટે ડિઝાઈન કરવામાં આવ્યો છે કે જેઓ જુનિયરથી મધ્યમ સ્તર સુધી કામ કરી રહ્યા છે અને જેઓ બેંકિંગ ક્ષેત્રમાં તેમની કારકિર્દી બનાવવાની મહત્વાકાંક્ષા ધરાવે છે.

ફીનું ધોરણ :

રૂ. ૨૨,૦૦૦થી રૂ. ૪૪,૦૦૦ સુધી અંદાજિત ફી

રોજગારીની તકો :

આ કાર્યક્રમમાં બેંકિંગ ઓપરેશન્સ, બ્રાન્ચ મેનેજમેન્ટ, કેશ ઓપરેશન્સ, લેટર ઓફ ક્રેડિટ વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. આ કાર્યક્રમમાં વિવિધ બેંકોમાંથી લીડરશિપ હોદ્દા પરથી ફેકલ્ટીઓ આવે છે.

ફાઈનાન્શિયલ મેનેજમેન્ટમાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા : સ્નાતકો, સીએ, સીએફઓ, વગેરે જેવા

વ્યાવસાયિકો માટે ડિઝાઇન કરવામાં આવ્યો છે. આ પ્રોગ્રામમાં નાણાકીય નિવેદન, મૂડી બજેટિંગ, ધિરાણ, નાણાકીય મોડેલિંગ, બિઝનેસ વેલ્યુએશન અને મર્જર વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. આ કાર્યક્રમમાં તજજ્ઞ તરીકે ફાઇનાન્સ ક્ષેત્રેના નેતૃત્વના હોદ્દા પરથી આવતાં ફેકલ્ટીઓને આમંત્રણ આપવામાં આવે છે.

માર્કેટિંગ અને સેલ્સ મેનેજમેન્ટમાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા : એવા લોકો માટે છે કે જેઓ માર્કેટિંગ, ઉદ્યોગસાહસિકતા, વ્યવસાય અને વેચાણમાં તેમની કારકિર્દી બનાવવાની મહત્વાકાંક્ષા ધરાવે છે. આ પ્રોગ્રામમાં માર્કેટિંગ વ્યૂહરચનાઓ, ગ્રાહકની આંતરદૃષ્ટિ કેવી રીતે મેળવવી, ઉપભોક્તા વર્તણૂક, કિંમત, માર્કેટિંગ ચેનલ્સ, ડિજિટલ માર્કેટિંગ, જાહેરાત અને જનસંપર્ક વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. આ કાર્યક્રમમાં ફેકલ્ટીઓ ઉદ્યોગમાંથી અગ્રણી હોદ્દા પરથી આવે છે કે જેમને માર્કેટિંગ અને સંશોધનનો દાયકાઓનો અનુભવ હોય છે.

પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઇન એડવર્ટાઇઝિંગ અને બ્રાન્ડ મેનેજમેન્ટ : એવા લોકો માટે છે જેઓ મીડિયા, પબ્લિક રિલેશન્સ અને કોર્પોરેટ કોમ્યુનિકેશનમાં પોતાની કારકિર્દી બનાવવા ઇચ્છે છે. આ પ્રોગ્રામમાં એડવર્ટાઇઝિંગ, બ્રાન્ડિંગ, માર્કેટિંગ, કોર્પોરેટ કોમ્યુનિકેશન, ડિજિટલ માર્કેટિંગ, મીડિયા વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. આ કાર્યક્રમમાં ફેકલ્ટી ફાઇનાન્સ મીડિયા અને માર્કેટિંગ અને એડવર્ટાઇઝિંગ ઇન્ડસ્ટ્રીમાંથી આવે છે. જેમને ફેમિલી બિઝનેસ છે અથવા પોતાના નવા વ્યવસાયની શરૂઆત કરવા માંગે છે અથવા કોઈ પણ ઉદ્યોગસાહસિક આ પ્રોગ્રામમાં જોડાઈ શકે છે.

માનવ સંસાધન વ્યવસ્થાપનમાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા : એવા લોકો માટે છે જેઓ એચઆર ક્ષેત્રમાં કારકિર્દી શરૂ કરવા માંગે છે. આ પ્રોગ્રામમાં લોકોનું સંચાલન, POSH જાગૃતિ, માનવ સંસાધન નીતિઓ, ઇન્ટરવ્યૂ તકનીકો, સંગઠન વિકાસ વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. આ કાર્યક્રમમાં ફેકલ્ટીઓ વિવિધ ઉદ્યોગોમાંથી આવે છે જેમણે HR ક્ષેત્રે નેતૃત્વ અથવા વડા તરીકે કાર્ય કરતા હોય છે.

ઇન્ટરનેશનલ બિઝનેસ મેનેજમેન્ટમાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા એવા લોકો માટે છે જેઓ નિકાસ

આયાત અને આંતરરાષ્ટ્રીય માર્કેટિંગમાં કારકિર્દી શરૂ કરવા માંગે છે. પ્રોગ્રામમાં નિકાસ આયાત, લોજિસ્ટિક્સ અને શિપિંગ, વિદેશી ડાઈરેક્ટ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ, ઇન્ટરનેશનલ ફાઇનાન્સ, સમગ્ર સંસ્કૃતિમાં વાટાઘાટો, ઇન્ટરનેશનલ ઓપરેશન્સ વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. આ કાર્યક્રમના તજજ્ઞો ઇન્ટરનેશનલ બિઝનેસ ક્ષેત્રે લીડરશિપ અને બિઝનેસમેન હોય છે અને આંતરરાષ્ટ્રીય બિઝનેસનો દાયકાઓનો અનુભવ ધરાવતા હોય છે.

હેલ્થકેર અને હોસ્પિટલ મેનેજમેન્ટમાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા : એવા લોકો માટે છે જેઓ હેલ્થકેર ઉદ્યોગમાં કારકિર્દી શરૂ કરવા માંગે છે. આ પ્રોગ્રામમાં હોસ્પિટલ એડમિનિસ્ટ્રેશન, સરકારી ગુણવત્તા નિયંત્રણ, હોસ્પિટલ માર્કેટિંગ, હોસ્પિટલ ફાઇનાન્સ, હેલ્થકેર ડિલિવરી સિસ્ટિમ્સ, કમ્પ્લેઇન્ટ મેનેજમેન્ટ વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. આ કાર્યક્રમમાં ફેકલ્ટીઓ અગ્રણી વરિષ્ઠ ડૉક્ટરોમાં અને ટોચની હોસ્પિટલમાંથી આવે છે.

ડિજિટલ માર્કેટિંગમાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા : એવા લોકો માટે છે જેઓ સોશિયલ મીડિયા પર કારકિર્દી શરૂ કરવા માંગે છે અને ખાસ કરીને ઉદ્યોગસાહસિકો માટે છે. આ પ્રોગ્રામમાં ઝુંબેશ કેવી રીતે ચલાવવી, વ્યવસાય માટેના તમામ સોશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મને કેવી રીતે હેન્ડલ કરવું, વોટ્સએપ માર્કેટિંગ શું છે, ડિઝાઇન વિચારસરણી, સર્ચ એન્જિન, ડિજિટલ માર્કેટિંગ એનાલિટિક્સ, ગુગલ જાહેરાતો અને એનાલિટિક્સ, માર્કેટિંગ વ્યૂહરચના વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. આ કાર્યક્રમમાં ફેકલ્ટીઓ ડિજિટલ માર્કેટિંગ અને સોશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ હેન્ડલ કરવામાં ખૂબ વ્યાવસાયિક અનુભવ ધરાવે છે.

૪. મહિલાઓ માટે રોજગારી અને આત્મનિર્ભરતાના

વિશેષ કાર્યક્રમ 'ફોર્સ'

(લાયકાત: રસ ધરાવનાર તમામ મહિલાઓ માટે)

ભારતમાં કોર્પોરેટ જગતમાં નેતૃત્વના હોદ્દા પર મહિલાઓની ટકાવારી વધી છે અને સરકારમાં પણ મહિલાઓ ટોચના નેતૃત્વના હોદ્દા પર સેવા આપી રહી છે. આજે, વિશ્વ માટે નેતૃત્વમાં મહિલાઓના ફાયદાઓને ઓળખવાનો અને નેતૃત્વના હોદ્દા પર વધુ મહિલાઓને તક આપવાનો સમય આવી ગયો છે. ઘણા વ્યવસાયો અને ઉદ્યોગો એ વાતની પ્રતીતિ કરાવી રહ્યા છે કે

સંગઠનમાં મહિલાઓ માત્ર મહત્વપૂર્ણ લાભો જ નથી લાવી રહી પરંતુ તેઓ ઓફિસ, ગ્રાહક સંબંધ અને સંસ્થાના ચહેરા પર પણ મહત્વપૂર્ણ બદલાવ લાવી રહી છે. અમદાવાદ મેનેજમેન્ટ એસોસિયેશને “મહિલા સશક્તિકરણ” માટે શ્રેણીબદ્ધ કાર્યક્રમોની શરૂઆત કરી છે. વ્યાવસાયિક કૌશલ્યોની સુવિધા અને રોજગારી પેદા કરીને અને મહિલાઓને આત્મનિર્ભર બનાવી સશક્ત બનાવવા એએમએ દ્વારા “મહિલા વિશેષ તાલીમ કાર્યક્રમ - ફોર્સ” શરૂ કરવામાં આવ્યો છે. “ફોર્સ” એ ‘ફ્રન્ટ ઓફિસ, ઓપરેશન્સ, રિટેલ સેલ્સ, કસ્ટમર કેર અને એક્ઝિક્યુટિવ સપોર્ટ’નાં ક્ષેત્રોમાં વ્યાવસાયિક કુશળતાને આવરી લે છે. આ અદ્યતન પ્રમાણપત્ર કાર્યક્રમનો સમયગાળો દસ અઠવાડિયાનો છે અને તે દર બુધવાર અને ગુરુવારે સાંજે ૭-૦૦ થી ૯-૦૦ વાગ્યા સુધી પ્રતિષ્ઠિત ઉદ્યોગ નિષ્ણાતો અને ટ્રેનર્સ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવે છે.

૫. એડવાન્સ સર્ટિફિકેટ કાર્યક્રમો

(લાયકાત: રસ ધરાવનાર તમામ લોકો માટે)

આ કાર્યક્રમો ભિન્ન જરૂરિયાતોને ધ્યાનમાં રાખી પ્રોફેશનલ ટ્રેનરના માધ્યમથી તૈયાર કરવામાં આવ્યા છે કે જેથી યુવાનો પોતાનો પ્રોફેશનલો વિકાસ કરી આત્મ-નિર્ભર બની શકે.

- ઈન્ડિયન ડ્રગ મેન્યુફેક્ચરર્સ એસોસિયેશનના સહયોગથી ફાર્માસ્યુટિકલ રેગ્યુલેટરી અફેર્સ
- વેલ્થ મેનેજમેન્ટ અને ફાયનાન્સિયલ પ્લાનિંગ
- સપ્લાય ચેઇન મેનેજમેન્ટ
- મહિલાઓ માટે ફોર્સ
- ડાયેટ અને ક્લિનિકલ ન્યુટ્રિશન
- કસ્ટમર એક્સપિરિયન્સ મેનેજમેન્ટ

એએમએ સેલ્સ મેનેજમેન્ટ, વેલ્થ મેનેજમેન્ટ, ફાઇનાન્સિયલ પ્લાનિંગ, ફૂડ એન્ડ ન્યુટ્રિશન અને ડેટા એનાલિટિક્સમાં પણ એડવાન્સ સર્ટિફિકેટ કાર્યક્રમ પણ ચલાવે છે.

ફાર્મા, એક્ઝિમ અને સર્વિસ ઈન્ડસ્ટ્રીઝમાં વ્યાવસાયિક કૌશલ્યો, રોજગાર સર્જન અને વૃદ્ધિ માટેના અદ્યતન પ્રમાણપત્ર કાર્યક્રમોમાં ‘કસ્ટમર એક્સપિરિયન્સ મેનેજમેન્ટ’, ‘ફાર્માસ્યુટિકલ રેગ્યુલેટરી અફેર્સ’ અને ‘શિપિંગ અને સપ્લાય ચેઇન મેનેજમેન્ટ’ના પ્રોગ્રામનો

સમાવેશ થાય છે.

ગુજરાત ફાર્માસ્યુટિકલ ઉદ્યોગ, નિકાસ અને આયાત વ્યવસાય અને સેવા ઉદ્યોગનું કેન્દ્ર છે. આ કાર્યક્રમો વ્યક્તિઓ અને ઉદ્યોગોની જરૂરિયાતોને પૂરી કરવા માટે અનન્ય રીતે ડિઝાઇન કરવામાં આવ્યા છે. આ કાર્યક્રમોનો સમયગાળો કુલ દસ અઠવાડિયાનો છે અને એએમએના કેમ્પસ પર વર્ગો અઠવાડિયામાં બે દિવસ એટલે કે દર શુક્રવાર અને શનિવારે સાંજે ૭:૦૦થી ૯:૦૦ વાગ્યા સુધી લેવામાં આવે છે. આ કાર્યક્રમો વ્યવહારુ અભિગમ, ઉદ્યોગના નિષ્ણાતો પાસેથી શીખવા અને બજારના વર્તમાન પ્રવાહો પર આધારિત છે. સફળતાપૂર્વક કાર્યક્રમ પૂર્ણ કરનારને એએમએ તરફથી પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવે છે.

૬. ગુજરાત સરકાર (GoG)-એએમએ સેન્ટર ફોર ઇન્ટરનેશનલ ટ્રેડ દ્વારા ચાલતા કાર્યક્રમો

(લાયકાત: રસ ધરાવનાર તમામ લોકો માટે)

ગુજરાત સરકાર (GoG)-એએમએ સેન્ટર ફોર ઇન્ટરનેશનલ ટ્રેડની સ્થાપના એએમએ અને ઉદ્યોગ વિભાગ, ગુજરાત સરકાર દ્વારા ૨૦૦૪માં સંયુક્ત રીતે કરવામાં આવી છે. આ કેન્દ્ર આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારને લગતી બાબતો પર ગુજરાતની રુચિ ધરાવતાં ઉત્પાદનો અને સેવાઓ પર વિશેષ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરીને વિવિધ તાલીમ કાર્યક્રમો, પરિષદો અને સેમિનારોનું આયોજન કરે છે અને આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારના ક્ષેત્રમાં સંશોધનને સમર્થન આપે છે. અત્યાર સુધીમાં ૨૦,૦૦૦થી વધુ સહભાગીઓએ આ કાર્યક્રમોનો લાભ લીધો છે. અમદાવાદ કેમ્પસમાં કાર્યક્રમો યોજવાની સાથે સાથે એએમએ તમામ મોટાં શહેરોમાં વિવિધ કાર્યક્રમોનું આયોજન કરે છે.

આ કાર્યક્રમોમાં નીચેના ટૂંકા સમયગાળાના વિવિધ કોર્સનો સમાવેશ થાય છે :

- બજારની વ્યૂહાત્મક પસંદગી અને વિદેશી ખરીદદારોની ઓળખ સમજ,
- ઉત્પાદન માટે નિકાસ બજાર કેવી રીતે પસંદ કરવું,
- બજાર અથવા દેશની પસંદગીને અસર કરતા પરિબળો કયા છે,
- નિકાસ આયાતના આંકડા કેવી રીતે શોધી શકાય,
- નિકાસ પ્રમોશન કાઉન્સિલ શું છે અને તે કોઈ પણ નિકાસકારને કેવી રીતે મદદ કરે છે,

- સરકારી પ્રોત્સાહન યોજનાઓ,
- પ્રોડક્ટ, ફી ટ્રેડ એગ્રિમેન્ટ્સ શું છે અને તે ભારતીય નિકાસકારને વ્યવહારીક રીતે કેવી રીતે મદદ કરે છે,
- સાચા ખરીદદારને શોધવા માટેના મુખ્ય સ્ત્રોત કયા છે,
- વેપાર મેળા/પ્રદર્શન કેવી રીતે મદદ કરે છે,
- વિદેશી દેશ/બજારમાં ઉત્પાદન પરની આયાત જકાત કેવી રીતે જાણી શકાય,
- ભારતીય દૂતાવાસ કેવી રીતે ભારતીય નિકાસકારોને મદદ કરે છે,
- નિકાસના ભાવની ગણતરી કેવી રીતે કરવી અને ચુકવણીની શરતો પર નિર્ણય કેવી રીતે લેવો,
- ખરીદદારો સાથે અસરકારક સંદેશાવ્યવહાર કેવી રીતે કરવો,
- ખરીદદારોનો ડેટાબેઝ કેવી રીતે તૈયાર કરવો,
- સંભવિત ખરીદનારને ઉત્પાદનના નમૂના કેવી રીતે મોકલવા વગેરે,
- જેઓ તેમનો નિકાસ વ્યવસાય સેટ કરવા ઇચ્છતા હોય તેઓ.

૭. વ્યાવસાયિક ડિપ્લોમા સમકક્ષ કાર્યક્રમો

(લાયકાત: રસ ધરાવનાર તમામ લોકો માટે)

કોઈ પણ વ્યક્તિને કોઈ પણ પ્રકારના ઉચ્ચ શિક્ષણની જરૂરિયાત વિના સ્વાવલંબી બનાવતા આ વ્યાવસાયિક કાર્યક્રમોમાં નીચે મુજબના વિવિધ ડિપ્લોમા સમકક્ષ કાર્યક્રમોનો પણ સમાવેશ થાય છે:

- બેકરી અને પેસ્ટ્રી શેફ

- ફૂકિંગ (રસોઈ કળા)
- ફિલ્મ પ્રોડક્શન એન્ડ મેનેજમેન્ટ
- ડિજિટલ ફિલ્મ એડિટિંગ
- આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર
- સ્ટાર્ટ-અપ અને ઉદ્યોગસાહસિકતા
- આંતરરાષ્ટ્રીય બૌદ્ધિક સંપત્તિ (IP)નો પરિચય અને ટ્રેડમાર્ક અને કોપીરાઈટ ફાઈલિંગ
- વ્યાપાર યોજના, MSMEsને સમજવું અને વ્યવસ્થિત માળખું તૈયાર કરવું

વિદેશી ભાષાના કાર્યક્રમો

વિદેશી ભાષાના કાર્યક્રમોમાં ડિપ્લોમા સમકક્ષ જાપાનીઝ, ફ્રેન્ચ, સ્પેનિશ, જર્મન ભાષાના કાર્યક્રમોનો સમાવેશ થાય છે. આ કાર્યક્રમો રસ ધરાવનાર તમામ લોકો માટે અને જે લોકો વિદેશમાં રોજગાર માટે રસ ધરાવતા હોય, તથા સ્થાયી થવા ઇચ્છતા હોય અને પ્રવાસન ક્ષેત્રે કારકિર્દી બનાવવા માંગતા હોય તેમના માટે સુવર્ણ તક પૂરી પાડે છે.

કોઈ પણ કોર્સની વધુ માહિતી :

અમદાવાદ મેનેજમેન્ટ એસોસિયેશન (એએમએ), અટીરા કેમ્પસ, ડો. વિક્રમ સારાભાઈ માર્ગ, અમદાવાદ ૩૮૦૦૦૮, ગુજરાત અથવા એએમએની વેબસાઈટની www.amaindia.org મુલાકાત લો અથવા કૃપા કરીને અમને ૦૭૯-૨૬૩૦૮૬૦૧ પર ફોન કરો.

ડાઈરેક્ટર,
અમદાવાદ મેનેજમેન્ટ એસોસિયેશન (એએમએ), અટીરા કેમ્પસ,
ડો. વિક્રમ સારાભાઈ માર્ગ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮
ફોન : ૦૭૯-૨૬૩૦૮૬૦૧

પત્રકારત્વમાં કારકિર્દી ઘડવામાં નવી તક આપતો અભ્યાસક્રમ: MA માસ કમ્યુનિકેશન એન્ડ ફોરેન્સિક જર્નાલિઝમ

- પ્રણવ દવે

પત્રકારત્વ ક્ષેત્રે કારકિર્દી ઘડવા માટે નવીન તક આપતો અભ્યાસક્રમ વિશ્વની સૌપ્રથમ અને એકમાત્ર યુનિવર્સિટી એવી, નેશનલ ફોરેન્સિક સાયન્સિસ યુનિવર્સિટી (NFSU) ખાતે શરૂ કરવામાં આવ્યો છે. જેનું નામ છે, એમ.એ. માસ કમ્યુનિકેશન એન્ડ ફોરેન્સિક જર્નાલિઝમ. આ અભ્યાસક્રમ અપરાધીઓને ઝડપી સજા મળે અને જસ્ટિસ ડિલિવરી સિસ્ટિમમાં ગતિપ્રદાન કરવામાં મદદરૂપ સાબિત થાય - તેવા ઉમદા હેતુથી તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે.

ઉલ્લેખનીય છે કે, નેશનલ ફોરેન્સિક સાયન્સિસ યુનિવર્સિટી-ગાંધીનગરને ગૃહ મંત્રાલય-ભારત સરકાર દ્વારા ઓક્ટોબર-૨૦ રાષ્ટ્રીય મહત્ત્વ ધરાવતી સંસ્થા (ઈન્સ્ટિટ્યૂશન ઓફ નેશનલ ઇમ્પોર્ટન્સ)નો દરજ્જો અપાયો છે. આ વિશ્વની સૌપ્રથમ અને એકમાત્ર ફોરેન્સિક સાયન્સિસ યુનિવર્સિટી છે. નેશનલ ફોરેન્સિક સાયન્સિસ યુનિવર્સિટીના કુલપતિ, પદ્મશ્રી ડૉ. જે. એમ. વ્યાસના કુશળ માર્ગદર્શન હેઠળ સમગ્ર એશિયામાં સૌપ્રથમ વખત આ પ્રકારનો કોર્સ વર્ષ-2023થી શરૂ કરવામાં આવ્યો છે. જેની પ્રથમ બેચ અત્યારે ચાલી રહી છે.

લાયકાત :

ફોરેન્સિક સાયન્સ અને જર્નાલિઝમ - એમ બે ક્ષેત્રોનો સમન્વય આ અભ્યાસક્રમમાં કરવામાં આવ્યો છે. કોઈ પણ વિદ્યાશાખામાં સ્નાતક તથા 55 ટકાથી વધુ માર્ક્સ ધરાવનારા જિજ્ઞાસુઓ આ બે વર્ષના માસ્ટર કોર્સમાં જોડાઈ શકે છે. જેની, બેઠક સંખ્યા-20 છે.

એડમિશન પ્રક્રિયા :

આ કોર્સમાં પ્રવેશ લેવા માટે એન્ટ્રન્સ પરીક્ષા આપવી પડે છે. જેમાં ૬૦% જનરલ નોલેજ, રીઝનિંગ અને એપ્ટિટ્યૂડ મેથેમેટિકલ રીઝનિંગ, ડેટા ઇન્ટરપ્રીટેશન અને ૪૦% જર્નાલિઝમ અને માસ કોમ્યુનિકેશનમાંથી પૂછવામાં આવે છે.

આ કોર્સની અંદાજિત ફી રૂ. ૪૦,૦૦૦ એક સેમેસ્ટરના છે. કોર્સ ૨ વર્ષનો છે તથા કુલ ૪ સેમેસ્ટર છે. કુલ ચાર સેમેસ્ટરમાં વહેંચાયેલા આ અભ્યાસક્રમમાં ફોરેન્સિક ફોટોગ્રાફી, ફોરેન્સિક વીડિયોગ્રાફીથી માંડીને ફેક ન્યૂઝ એન્ડ ફેક્ટ ચેકિંગ, મીડિયા લોઝ અને આજના ડિજિટલ યુગમાં ઉપયોગી એવા ન્યૂ મીડિયા સ્ટડીઝ, આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ, મશીન લર્નિંગ એન્ડ ફેક્ટ ચેક, ડેટા જર્નાલિઝમ, ઇન્વેસ્ટિગેટિવ જર્નાલિઝમ જેવા વૈવિધ્યસભર વિષયોને પણ આવરી લેવામાં આવ્યા છે.

આ અભ્યાસક્રમ ફોરેન્સિક સાયન્સ ક્ષેત્રથી અજાણ વિદ્યાર્થીને કાઈમ સીન મેનેજમેન્ટની વિસ્તૃત સમજ આપવાથી માંડીને ફોરેન્સિક વિજ્ઞાન ક્ષેત્રની વિવિધ શાખાઓનું જ્ઞાન, તેનો ઉપયોગ, સાયબર કાઈમને અટકાવવા તથા સમાજમાં જાગૃતિ માટેની વિગતો, ગુના નિવારણ માટે ઉપયોગમાં લેવાતી અત્યાધુનિક તકનીકની જાણકારી સહિતના જુદા-જુદા નાવીન્યપૂર્ણ વિષયોને આવરી લેવાયા છે.

આ અભ્યાસક્રમ ગુના નિવારણ માટેની જાગૃતિ લાવવામાં એક નવી દૃષ્ટિ પ્રદાન કરે છે. અનેક સંવેદનશીલ ગુનાઓમાં પત્રકારો સૌપ્રથમ ગુનાના

સ્થળે પહોંચતા હોય છે, એવા સમયે ‘કાઈમ સીન મેનેજમેન્ટ’ અંતર્ગત ગુનો બન્યો હોય તે સ્થાને વ્યક્તિ જાય ત્યારે પુરાવા નાશ ન પામે અથવા તો એ પુરાવા સાથે કોઈ છેડછાડ ન થાય તેની કાળજી રાખવામાં આવે - તે અંગેની સંપૂર્ણ જાણકારી પણ આપવામાં આવે છે. સાથોસાથ ફોરેન્સિક જર્નાલિસ્ટ ગુનાની શોધમાં સહાયક બનતા ફોટોગ્રાફ્સ, ઓડિયો કે લેખિત નિવેદન સહિતના પુરાવા પણ આપી શકે છે. ઉપરાંત, ‘ફોરેન્સિક જર્નાલિસ્ટ’નું લખાણ તથ્ય-પુરાવા આધારિત અને તટસ્થ હોવાથી ચોક્કસ કિસ્સામાં એ કોર્ટમાં પુરાવા તરીકે પણ રજૂ થઈ શકે છે.

જેવી રીતે કોરોના મહામારી એક વૈશ્વિક મહામારીનું સ્વરૂપ દર્શાવ્યું હતું, તે જ રીતે આજના ઈન્ટરનેટના યુગમાં ઈન્ફોર્મેટિક એટલે કે ખોટી કે અધકચરી માહિતીની મહામારીએ વિશ્વને પોતાના ભરડામાં લીધી છે. માટે જ ફેક ન્યૂઝથી માંડીને ડીપ ફેક અંગે સમગ્ર વિશ્વમાં સૌ ચિંતિત છે. એવા સમયગાળામાં સમાચારનું વિશ્લેષણ કરીને તેની સત્યતા ચકાસવાનું કાર્ય પણ આ અભ્યાસક્રમ દ્વારા થઈ રહ્યું છે.

વિશ્વની સાથોસાથ ભારતમાં સોશિયલ મીડિયા થકી Fake Newsનું પ્રમાણ વધી રહ્યું છે. જેને પરિણામે સમાજમાં ખોટી માહિતી, ભ્રમ અને ભય ફેલાય છે. પરિણામે, ક્યારેક સરકારની સારી કામગીરી પર પણ તે વિપરીત અસર જન્માવે છે. માટે, Fake Newsથી સમાજને બચાવવા કે ભ્રમિત થતો અટકાવી તથ્યપૂર્ણ સમાચાર પ્રદાન કરવા સહિતના મુદ્દાઓ પણ આ અભ્યાસક્રમમાં આવરી લેવામાં આવ્યા છે. આ ઉપરાંત, Cyber Security Tools, Layered Voice Analysis, Audio-Video Authentication સહિતની અત્યાધુનિક ટેકનોલોજીથી પણ માહિતગાર કરવામાં આવે છે.

આ અભ્યાસક્રમને સ્કીલ અપગ્રેડેશન-કૌશલ્યની સાથોસાથ કાયદા અમલીકરણ સંસ્થાઓ અર્થાત્ લો એન્ફોર્સમેન્ટ એજન્સીઓને માટે પણ મદદરૂપ બની રહે છે. પત્રકારત્વ ક્ષેત્રે ફોરેન્સિક જર્નાલિઝમ એક નવી તક તો અપાવે છે, સાથોસાથ જનસમૂહમાં સાચી અને યથાર્થ માહિતી પહોંચાડવામાં પણ ઉપયોગી બનીને રાષ્ટ્રસેવામાં મહત્વનું યોગદાન પૂરું પાડે છે.

વર્કિંગ પ્રોફેશનલ્સ માટે એક વર્ષનો ઓનલાઇન કોર્સ, “PG Diploma in Forensic Journalism”

વર્તમાન સમયમાં જ્યારે તજજ્ઞ, નિષ્ણાતોનું મહત્વ વધી રહ્યું છે ત્યારે પત્રકારત્વ ક્ષેત્રે પણ ફોરેન્સિક સાયન્સનું જ્ઞાન ધરાવનારા તજજ્ઞો તૈયાર થાય તેવા હેતુ સાથે બહુધા વર્કિંગ પ્રોફેશનલ્સને ઉપયોગી તેવો અભ્યાસક્રમ છે, PG Diploma in Forensic Journalism (Online Mode). કોઈ પણ વિદ્યાશાખામાં સ્નાતક તથા 50 ટકાથી વધુ માર્ક્સ ધરાવનારા જિજ્ઞાસુઓ આ એક વર્ષના ડિપ્લોમા કોર્સમાં જોડાઈ શકે છે. જેની, બેઠક સંખ્યા-૨૦ છે. આ અભ્યાસક્રમ વર્ષ-૨૦૨૧ના શૈક્ષણિક વર્ષથી શરૂ કરવામાં આવ્યો છે. જે ખાસ કરીને વર્કિંગ પ્રોફેશનલ્સને ધ્યાનમાં રાખીને તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે.

ગુણવત્તા-વિશ્વસનીયતાના મૂલ્યાંકનમાં ફોરેન્સિક વિજ્ઞાન ઉપયોગી: ડૉ. જે. એમ. વ્યાસ

વિશ્વના નામાંકિત “ફોરેન્સિક એક્સપર્ટ” તરીકે જેમની ગણના થાય છે એવા નેશનલ ફોરેન્સિક સાયન્સિસ યુનિવર્સિટીના કુલપતિ, પદ્મશ્રી ડૉ. જે. એમ. વ્યાસે ‘ફોરેન્સિક જર્નાલિઝમ’ની મહત્તા સમજાવતાં જણાવ્યું હતું કે - “વિશ્વસનીયતા અને ગુણવત્તા - આ બે મહત્વનાં પાસાઓનું પ્રતિબિંબ એટલે ફોરેન્સિક જર્નાલિઝમ. ગુણવત્તા અને વિશ્વસનીયતા - બંનેના મૂલ્યાંકનમાં ફોરેન્સિક વિજ્ઞાનનું જ્ઞાન ઉપયોગી સાબિત થાય છે.”

ફોરેન્સિક જર્નાલિઝમ ક્ષેત્રે Ph.D. પણ કરી શકાશે

વિશ્વની સર્વપ્રથમ અને એકમાત્ર ફોરેન્સિક સાયન્સ ક્ષેત્રે કાર્યરત્ યુનિવર્સિટી એવી NFSU ખાતે ફોરેન્સિક જર્નાલિઝમ ક્ષેત્રે Ph.D.ની ઉપાધિ પણ પ્રાપ્ત કરી શકાશે. પી.જી. ડિપ્લોમા, માસ્ટર અને પીએચ.ડી. આ ત્રણેય અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ મેળવવા માટેની અંતિમ તા. ૧૦મી મે, ૨૦૨૪ છે. જ્યારે વિવિધ અભ્યાસક્રમો અંગેની માહિતી મેળવવા માટે <https://nfsu.ac.in/admission> આ લિંક ઉપર ક્લિક કરવાનું રહેશે.

ફોરેન્સિક સાયન્સ યુનિવર્સિટી,
ગાંધીનગર. મો - ૯૪૨૬૫૩૩૦૧૪

રાષ્ટ્રીય રક્ષા યુનિવર્સિટીના વિવિધ અભ્યાસક્રમની જાણકારી

- કુમાર સભ્યસાચી

રાષ્ટ્રીય રક્ષા યુનિવર્સિટી, ભારતની રાષ્ટ્રીય મહત્વની સંસ્થા કે જે ભારતની અગ્રણી રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા અને પોલીસ યુનિવર્સિટી, જેને ગૃહ મંત્રાલય, ભારત સરકાર દ્વારા, ભારતીય સંસદમાં ૨૦૨૦ના અધિનિયમ નંબર ૩૧ દ્વારા સ્થાપિત કરવામાં આવી છે.

યુનિવર્સિટીનો હેતુ રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા અને પોલીસ માટે શિક્ષણ, સંશોધન, અને તાલીમ આપવાનો છે. તેના પ્રયત્નો ઉચ્ચ વ્યાવસાયિક રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા, પોલીસ શિક્ષણ, સંશોધન અને તેની લાયકાત ધરાવતા નાગરિક અને સુરક્ષા ફેકલ્ટી, પ્રતિબદ્ધ માનવ સંસાધન, પ્રેરિત સહભાગીઓ અને વિદ્યાર્થીઓ, બૌદ્ધિક રીતે ઉત્તેજક અને વ્યાવસાયિક શિસ્તબદ્ધ વાતાવરણ અને વિશ્વવ્યાપી નેટવર્ક, શેરિંગ અને વિનિમય દ્વારા તાલીમ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. તેનો ઉદ્દેશ સમકાલીન અને ભવિષ્યવાદી સુરક્ષા અને વ્યૂહાત્મક અભ્યાસ અને આંતરશાખાકીય ક્ષેત્રોમાં સુરક્ષા અને વ્યૂહાત્મક શિક્ષણ પ્રદાન કરવાનો છે. સમાન વિચાર ધરાવતા રાષ્ટ્રો વચ્ચે ભવ્ય વ્યૂહાત્મક સહકાર સાથે જોડાણમાં શાંતિ, સમૃદ્ધ અને સ્થિર વિશ્વના ભારતના વિઝનમાં અને આંતરિક સુરક્ષા અધિકારીઓ, સૈન્ય અને અર્ધ-લશ્કરી દળો, રાજદ્વારીઓ, નાગરિક કર્મચારીઓ અને નાગરિકો વચ્ચે વધુ સમજણને પ્રોત્સાહન આપવા માટે યુનિવર્સિટી ફાળો આપે છે. રાષ્ટ્રના હેતુને પ્રોત્સાહન આપતી સુરક્ષા અને વ્યૂહાત્મક સંસ્થાઓ અને દળોની જરૂરિયાતો, અપેક્ષાઓ અને આકાંક્ષાઓને પ્રતિભાવ આપવા માટે ક્ષમતાઓ હાંસલ કરવા માટે રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે, તેના શિક્ષણ, સંશોધન અને તાલીમ અને વિસ્તરણમાં બે-સ્તરીય અભિગમ અપનાવે છે.

રાષ્ટ્રીય રક્ષા યુનિવર્સિટી કુલપતિ :- પ્રો. (ડૉ.) બિમલ એન. પટેલ

ભારતની અગ્રણી સુરક્ષા અને પોલીસ

યુનિવર્સિટી, રાષ્ટ્રીય રક્ષા યુનિવર્સિટીના વાઈસ ચાન્સેલર તરીકે સેવા આપે છે. ILC ડૉ. પટેલ ભારતના રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા સલાહકાર બોર્ડ (NSAB) ના સભ્ય તરીકે પણ સેવા આપે છે. એક પ્રતિષ્ઠિત શિક્ષણશાસ્ત્રી, ન્યાયશાસ્ત્રી અને પ્રશાસક, ડૉ. પટેલ આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદા અને આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધોના ક્ષેત્રમાં તેમની શિષ્યવૃત્તિ માટે વિશ્વભરમાં પ્રખ્યાત છે. લગભગ ત્રીસ વર્ષની તેમની વ્યાવસાયિક કારકિર્દી દરમિયાન, ડૉ. પટેલે ગુજરાત નેશનલ લો યુનિવર્સિટીમાં ડાઈરેક્ટર, ભારતના ૨૧મા લો કમિશનના સભ્ય સહિત વિવિધ ભૂમિકાઓમાં સેવા આપી છે. ભૂતપૂર્વ આંતરરાષ્ટ્રીય સેવક, ડૉ. પટેલે હેગ, નેધરલેન્ડ ખાતે યુનાઈટેડ નેશન્સ ઓફ યુથ અને ઓર્ગેનાઈઝેશન ફોર ધ પ્રોહિબિશન ઓફ કેમિકલ વેપન્સ (OPCW) જેવી આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓમાં પંદર વર્ષ સુધી કામ કર્યું છે.

રાષ્ટ્રીય રક્ષા યુનિવર્સિટીના અલગ અલગ કેમ્પસ

● લવાડ કેમ્પસ, ગુજરાત ● પાસીઘાટ કેમ્પસ, અરુણાચલ પ્રદેશ ● લખનૌ કેમ્પસ, ઉત્તર પ્રદેશ ● શીવમોગા કેમ્પસ, કર્ણાટક ● પોંડીચેરી કેમ્પસ, યુનિયન ટેરેટરી

રાષ્ટ્રીય રક્ષા યુનિવર્સિટીની વેબસાઈટ અને સોશિયલ મીડિયા www.rru.ac.in

Youtube Channel : <https://youtube.com/@rashtriyaraksha-university18008?feature=shared>

Facebook Page : <https://www.facebook.com/RakshaUni/>

Instagram: rakshauni, X: @RakshaUni

રાષ્ટ્રીય રક્ષા યુનિવર્સિટી લવાડ કેમ્પસ, ગુજરાત, રાષ્ટ્રીય રક્ષા યુનિવર્સિટી લવાડ-દહેગામ, ગાંધીનગર - ૩૮૨૩૦૫ ફોન નંબર - ૦૭૯-૬૮૧૨૬૮૦૦, મોબાઈલ નંબર -૬૩૫૭૪૩૬૭૮૧.

યુનિવર્સિટીમાં ચાલતા વિવિધ કોર્સ :-

ક્રમ	કોર્સ	સમયગાળો	કક્ષા
૧	ડિપ્લોમા ઈન પોલીસ સાયન્સ (ગુજરાતી માધ્યમ)	૧ વર્ષ	ડિપ્લોમા
૨	ડિપ્લોમા ઈન પોલીસ સાયન્સ (અંગ્રેજી માધ્યમ)	૧ વર્ષ	
૩	બેચલર ઓફ આર્ટ્સ ઈન સિક્યુરીટી મેનેજમેન્ટ	૪ વર્ષ	
૪	કમ્પ્યુટર સાયન્સમાં બેચલર ઓફ ટેકનોલોજી (સાયબર સુરક્ષામાં વિશેષતા)	૪ વર્ષ	સ્નાતક
૫	સંરક્ષણ અને વ્યૂહાત્મક અભ્યાસમાં સ્નાતક	૪ વર્ષ	
૬	શારીરિક શિક્ષણ અને રમતગમતના સ્નાતક	૩ વર્ષ	
૭	બેચલર ઓફ આર્ટ્સ (આંતરરાષ્ટ્રીય કાનૂની અને સુરક્ષા અભ્યાસ)	૪ વર્ષ	
૮	ચાઇનીઝ ભાષા અભ્યાસમાં માસ્ટર ઓફ આર્ટ્સ (સંકલિત)	૫ વર્ષ	
૯	રશિયન ભાષા અભ્યાસમાં માસ્ટર ઓફ આર્ટ્સ (સંકલિત)	૫ વર્ષ	સ્નાતક અને અનુ-સ્નાતક
૧૦	અરેબિક ભાષા અભ્યાસમાં માસ્ટર ઓફ આર્ટ્સ (સંકલિત)	૫ વર્ષ	
૧૧	માસ્ટર ઓફ આર્ટ્સ ઈન પોલીસ એડમિનિસ્ટ્રેશન અને સ્ટ્રેટેજિક મેનેજમેન્ટ	૨ વર્ષ	
૧૨	સાયબર સુરક્ષામાં માસ્ટર ઓફ ટેકનોલોજી	૨ વર્ષ	અનુ-સ્નાતક
૧૩	આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ અને મશીન લર્નિંગમાં માસ્ટર ઓફ ટેકનોલોજી	૨ વર્ષ	
૧૪	સાયબર સુરક્ષા અને ડિજિટલ ફોરેન્સિક્સમાં માસ્ટર ઓફ સાયન્સ	૨ વર્ષ	
૧૫	ક્રિમિનોલોજી અને કાર્ગમ સાયન્સમાં માસ્ટર ઓફ આર્ટ્સ/સાયન્સ	૨ વર્ષ	
૧૬	ફોરેન્સિક સાયકોલોજીમાં માસ્ટર ઓફ સાયન્સ/આર્ટ્સ	૨ વર્ષ	
૧૭	ફોરેન્સિક સાયન્સમાં માસ્ટર ઓફ સાયન્સ	૨ વર્ષ	
૧૮	ફોરેન્સિક એકાઉન્ટિંગ અને ફાઇનાન્સિયલ ઇન્વેસ્ટિગેશનમાં માસ્ટર ઓફ સાયન્સ/ કોમર્સ	૨ વર્ષ	
૧૯	LLM ફોજદારી અને સુરક્ષા કાયદા	૧ વર્ષ	
૨૦	સંરક્ષણ અને વ્યૂહાત્મક અભ્યાસના માસ્ટર	૨ વર્ષ	
૨૧	LLM (કોસ્ટલ અને મેરિટાઇમ સિક્યુરિટી લો એન્ડ ગવર્નન્સ)	૧ વર્ષ	
૨૨	આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધો અને સુરક્ષા અભ્યાસમાં માસ્ટર ઓફ આર્ટ્સ (ભાષા વિશેષતા સાથે)	૨ વર્ષ	
૨૩	પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઈન પોલીસ સાયન્સ એન્ડ મેનેજમેન્ટ (ગુજરાતી માધ્યમ)	૧ વર્ષ	
૨૪	પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઈન ઔદ્યોગિક સલામતી અને સુરક્ષા	૧ વર્ષ	
૨૫	ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટમાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા	૧ વર્ષ	
૨૬	પોલીસ એડમિનિસ્ટ્રેશનમાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા	૧ વર્ષ	
૨૭	સાયબર સિક્યુરિટી અને ડિજિટલ ફોરેન્સિક્સમાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા	૧ વર્ષ	
૨૮	ફિટનેસ મેનેજમેન્ટમાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા	૧ વર્ષ	
૨૯	ચાઇનીઝ ભાષામાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા	૧ વર્ષ	
૩૦	રશિયન ભાષામાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા	૧ વર્ષ	
૩૧	અરબી ભાષામાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા	૧ વર્ષ	

૩૨	ન્યુરો-ક્રિમિનોલોજીમાં એડવાન્સ પ્રોફેશનલ ડિપ્લોમા	૧ વર્ષ	એડવાન્સ પ્રોફેશનલ ડિપ્લોમા
૩૩	ક્લિનિકલ ક્રિમિનોલોજીમાં એડવાન્સ પ્રોફેશનલ ડિપ્લોમા	૧ વર્ષ	
૩૪	ક્લિનિકલ ફોરેન્સિક સાયકોલોજીમાં એડવાન્સ પ્રોફેશનલ ડિપ્લોમા	૧ વર્ષ	
૩૫	ક્લિનિકલ સાયકોલોજીમાં એમ ફિલ (RCI)	૨ વર્ષ	પોસ્ટ પી.જી
૩૬	સાયકોલોજીમાં પીએચડી	૪ વર્ષ	
૩૭	ક્રિમિનોલોજી/બિહેવિયરલ સાયન્સમાં પીએચડી	૩ વર્ષ	
૩૮	ફોરેન્સિક સાયન્સમાં પીએચ.ડી.	૩ વર્ષ	
૩૯	પોલીસ એડમિનિસ્ટ્રેશનમાં પીએચ.ડી.	૩ વર્ષ	
૪૦	કાયદામાં પીએચ.ડી.	૩ વર્ષ	
૪૧	કમ્પ્યુટર સાયન્સ/ સાયબર સિક્યુરિટી / ડિજિટલ ફોરેન્સિક/ આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ/ મશીન લર્નિંગમાં પીએચ.ડી.	૩ વર્ષ	
૪૨	કોસ્ટલ અને મેરિટાઇમ સિક્યુરિટી લોમાં પીએચડી	૩ વર્ષ	
૪૩	સંરક્ષણ અને વ્યૂહાત્મક અભ્યાસમાં પીએચ.ડી.	૩ વર્ષ	
૪૪	શારીરિક શિક્ષણ અને રમતગમતમાં પીએચ.ડી.	૩ વર્ષ	
૪૫	પ્રેક્ટિશનર્સ પીએચ.ડી.	૩-૬ વર્ષ	

શા માટે રાષ્ટ્રીય રક્ષા યુનિવર્સિટીની પસંદગી કરવી ?

રાષ્ટ્રીયકક્ષાની મહત્વની સંસ્થા છે. રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા ક્ષેત્રમાં શિક્ષણ, સંશોધન અને તાલીમ સાથે ભારતમાં તેવા પ્રકારનું પ્રથમ મોડેલ છે.

સંકુલમાં મળતી વિવિધ સુવિધાઓ અને વિશેષતાઓ

- 230 એકર કેમ્પસ
- સંકલિત રહેણાક કેમ્પસ
- આધુનિક અભ્યાસ સંશોધન, તાલીમ, રમતગમત
- અદ્યતન કલાસરૂમ
- કમ્પ્યુટર સુવિધાથી સજ્જ કેન્દ્રો
- પુસ્તકાલય
- વ્યાયામશાળા
- ભોજન શાળા/કન્ટીન
- સીસીટીવી સર્વેલન્સ
- માનસિક આરોગ્ય કેન્દ્ર
- કાનૂની સહાય અને સાક્ષરતા કેન્દ્ર
- સ્વૈચ્છિક કાનૂની સેવાઓ
- અદ્યતન સાધનોથી સજ્જ પ્રયોગશાળાઓ
- વિદ્વાન ફેકલ્ટીઓ અને સંશોધન સ્ટાફ
- સંસ્થા દ્વારા જ પ્લેસમેન્ટ સપોર્ટ

- ચોવીસ કલાક તબીબી સુવિધાઓ અને તબીબી વીમો
- પરિવહન સેવાઓ

સંસ્થામાં ચાલતાં અન્ય અભ્યાસ કેન્દ્રો

- બોર્ડર મેનેજમેન્ટ અને ઇન્ટેલીજન્સ સ્ટડીઝ માટે કેન્દ્ર
- કાઉન્ટર ઇન્સર્જન્સી અને કાઉન્ટર-ટેરરિઝમ માટે કેન્દ્ર
- સેન્ટર ફોર ટ્રાફિક મેનેજમેન્ટ એન્ડ રોડ સેફ્ટી
- પોલીસ અને સુરક્ષા સેવાઓમાં મહિલાઓ માટે કેન્દ્ર
- સેન્ટર ફોર ડિઝાસ્ટર રિસ્ક રિડક્શન
- સાયબર સુરક્ષા કેન્દ્ર
- ક્રિટિકલ એન્ડ ઇમર્જિંગ ટેકનોલોજીસનું કેન્દ્ર
- આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ સેન્ટર
- એપ્લાઇડ ક્રિપ્ટોગ્રાફીનું કેન્દ્ર
- જીઓઇન્ફોર્મેટિક્સ કેન્દ્ર
- સાયબર સંરક્ષણ કેન્દ્ર
- ઇન્ટેલીજન્સ ફ્યુઝન સેન્ટર
- ક્વોન્ટમ કમ્પ્યુટિંગ કેન્દ્ર
- માહિતી સુરક્ષા વ્યવસ્થાપન અને GRC કેન્દ્ર
- સાયબર કાર્ગમ ઇન્વેસ્ટિગેશન સેન્ટર

ડિપ્લોમા (ગુજરાતી માધ્યમ)

- પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઇન પોલીસ એડમિનિસ્ટ્રેશન (અંગ્રેજી માધ્યમ)
 - ડિઝાસ્ટર રિસ્ક મેનેજમેન્ટમાં MA/M.Sc
 - પોલીસ એડમિનિસ્ટ્રેશન અને સ્ટ્રેટેજિક મેનેજમેન્ટમાં આર્ટ્સમાં માસ્ટર ઓફ આર્ટ્સ
 - પીએચડી ઇન પોલીસ એડમીન
- સંપર્ક: +91-6357244301, 079-68126825
ઈમેલ: admissdom.sissp@rru.ac.in

આંતરિક સુરક્ષા, સંરક્ષણ અને વ્યૂહાત્મક અભ્યાસની શાળા (SISDSS)

- સંરક્ષણ અને વ્યૂહાત્મક અભ્યાસમાં આર્ટ્સમાં સ્નાતક
 - સંરક્ષણ અને વ્યૂહાત્મક અભ્યાસમાં માસ્ટર ઓફ આર્ટ્સ
 - પ્રેક્ટિશનર પીએચ.ડી. સંરક્ષણ અને વ્યૂહાત્મક અભ્યાસમાં
- સંપર્ક: +91-9863438775, +91-679-68126560
ઈમેલ: admission.sisdss@rru.ac.in

વર્તણૂક વિજ્ઞાન અને ફોરેન્સિક તપાસની શાળા (SBSFI)

- મનોવિજ્ઞાનમાં બેચલર ઓફ સાયન્સ (ઓનર્સ)
 - ફોરેન્સિક સાયકોલોજીમાં આરટીએસમાં વિજ્ઞાન/ આર્ટ્સના માસ્ટર્સ
 - ફોરેન્સિક સાયન્સમાં માસ્ટર ઓફ સાયન્સ
 - ફોરેન્સિક એકાઉન્ટિંગ અને નાણાકીય તપાસમાં માસ્ટર ઓફ સાયન્સ કોમર્સ
 - ક્લિનિકલ સાયકોલોજીમાં ફિલોસોફીમાં માસ્ટર્સ (RCI Reg.)
 - એડવાન્સ પ્રોફેશનલ ડિપ્લોમા ઇન ક્લિનિકલ ક્રિમિનોલોજી
 - ક્લિનિકલ ફોરેન્સિક સાયકોલોજીમાં એડવાન્સ પ્રોફેશનલ ડિપ્લોમા
 - ન્યુરો ક્રિમિનોલોજીમાં એડવાન્સ પ્રોફેશનલ ડિપ્લોમા.
 - બિહેવિયરલ સાયન્સમાં પીએચડી
- સંપર્ક: +919909917582, +91 6357436737
ઈમેલ: admission.sbsfi@rru.ac.in

સ્કૂલ ઓફ ઇન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી, આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ અને સાયબર સિક્યુરિટી (SITAICS)

- બી.ટેક. (CSE) સાયબર સિક્યુરિટી
 - પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઇન ડિજિટલ ફોરેન્સિક્સ અને સાયબર સિક્યુરિટી
 - M.Sc. સાયબર સિક્યુરિટી અને ડિજિટલ ફોરેન્સિક્સમાં
 - ડેટા સાયન્સ અને મશીન લર્નિંગમાં M.Tech
 - સાયબર સિક્યુરિટીમાં એમ.ટેક.
 - આઈટી સાયબર સિક્યુરિટી/એ.આઈ./ડિજિટલ ફોરેન્સિક્સ કમ્પ્યુટર એન્જિનિયરિંગમાં પીએચ.ડી.
- સંપર્ક: +91-6357244815, +91-879-6812682
ઈમેલ: admissions.sitaics@rru.ac.in

કોસ્ટલ અને મેરિટાઇમ સિક્યુરિટી સ્ટડીઝની શાળા (SICMSS)

- કોસ્ટલ અને મેરિટાઇમ સિક્યુરિટી લો અને ગવર્નન્સમાં એલએલએમ
 - એલ.એલ.એમ. (પોર્ટ અને શિપ સુરક્ષા)
 - એલ.એલ.એમ. (સમુદ્રીય કાયદો)
 - LL.M (પ્રોફેશનલ) મેરિટાઇમ લો(કાયદાના સ્નાતકો માટે) (નોન-લો ગ્રેજ્યુએટ્સ (બ્રિજ કોર્સ ફી સહિત)
 - પીજી ડિપ્લોમા ઇન મેરિટાઇમ લો
 - કોસ્ટલ અને મેરિટાઇમ સુરક્ષા કાયદામાં પીએચડી (નિયમિત અને પ્રેક્ટિશનર)
- સંપર્ક: +91-7666976934, +91-8287426247, +91-9013048826
ઈમેલ: admission.sicmss@rru.ac.in

ક્રિમિનલ લો અને મિલિટરી લો (SCLML)ની શાળા

- ફોજદારી અને સુરક્ષા કાયદામાં એક વર્ષનું એલએલએમ
- એક વર્ષ LL.M.in આર્થિક અને નાણાકીય સુરક્ષા કાયદાઓ
- એક વર્ષ LL.M. આંતરરાષ્ટ્રીય ફોજદારી કાયદો અને ન્યાયમાં
- એલ.એલ.એમ. (એક્ઝિક્યુટિવ) આર્થિક અને નાણાકીય ગુનાઓમાં

- પાંચ વર્ષનો સંકલિત બીબીએ એલએલબી (ઓનર્સ) ડિગ્રી પ્રોગ્રામ
- MA/MSc કિમિનોલોજી અને કાર્બન સાયન્સ
- પીએચડી કાયદામાં
- કિમિનોલોજીમાં પીએચડી
સંપર્ક: +91-6357244865, +91-079-68126824
ઈમેલ: admission.sclml@rru.ac.in

શારીરિક શિક્ષણની શાળા અને રમતગમત (SPES)

- સ્ટ્રેન્થ એન્ડ કન્ડિશનિંગમાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા
- શારીરિક શિક્ષણ અને રમતગમતમાં બેચલર
- શારીરિક શિક્ષણમાં પીએચડી
સંપર્ક: +91-9904406766, +91-079-68726851
ઈમેલ : admission.spes@rra.ac.in

એપ્લાઇડ સાયન્સ, એન્જિનિયરિંગ અને ટેકનોલોજી (SASET)ની શાળા

* ટૂંક સમયમાં કોર્સની જાહેરાત કરવામાં આવશે

આંતરરાષ્ટ્રીય સહકાર, સુરક્ષા અને વ્યૂહાત્મક ભાષાઓની શાળા (SICSSL)

- આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધો અને સુરક્ષા અભ્યાસમાં બીએ (ભાષા વિશેષતા સાથે)
- આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધો અને સુરક્ષા અભ્યાસમાં M.A. (ભાષા વિશેષતા સાથે)
- સંકલિત (BA/M.A) અરબી ભાષાના અભ્યાસમાં
- સંકલિત (BA/M.A) ચાઈનીઝ ભાષાના અભ્યાસમાં
- રશિયન ભાષાના અભ્યાસમાં સંકલિત (BA/M.A)
- અરેબિકભાષામાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા
- તિબેટિયન ભાષામાં ડિપ્લોમા
- આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધો અને સુરક્ષાના અભ્યાસમાં પીએચડી (ભાષા વિશેષીકરણ સાથે)
સંપર્ક: +91 9889268611, +91 8461164686
ઈમેલ: admission.sicssl@rru.ac.in

ખાનગી, ઔદ્યોગિક અને કોર્પોરેટ સુરક્ષા વ્યવસ્થાપનની શાળા (SPICSM)

- કોર્પોરેટ સુરક્ષા વ્યવસ્થાપનમાં BBA

- XLRI સાથે સંયુક્ત રીતે કોર્પોરેટ સુરક્ષા વ્યવસ્થાપનમાં અનુસ્નાતક ડિપ્લોમા
- ઔદ્યોગિક સલામતી અને સુરક્ષામાં અનુસ્નાતક ડિપ્લોમા
સંપર્ક : +91-6359884236
ઈમેલ : admission.spicsm@rru.in

આંતરરાષ્ટ્રીય સહકાર અને સંબંધોની શાખા

આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રવેશ માટે: admission.int@rru.ac.in
સંપર્ક: +919340800718

મિલિટરી અને પોલીસ બેન્ડ અને ફ્રિલ (SMPBD)

- બેચલર ઓફ મ્યુઝિક (ઓનર્સ) સંપર્ક: +91-9997063273
પસીઘાટ કેમ્પસ, અરુણાચલ પ્રદેશ
- જિલ્લા સેશન કોર્ટ પાસે, ગુમીન નગર, પાસીઘાટ, જી. પૂર્વ સિયાંગ, અરુણાચલ પ્રદેશ-791102
- પોલીસ સાયન્સમાં ડિપ્લોમા
- પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઈન સ્ટ્રેન્થ એન્ડ કન્ડિશનિંગ
- પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઈન સાયબર સિક્યુરિટી અને ડિજિટલ ફોરેન્સિક્સ
- સુરક્ષા વ્યવસ્થાપનમાં બેચલર ઓફ આર્ટ્સ
- પોલીસ એડમિનિસ્ટ્રેશન અને સ્ટ્રેટેજિક મેનેજમેન્ટમાં માસ્ટર ઓફ આર્ટ્સ
સંપર્ક: +91 8837558760, +91 8880689392
ઈમેલ: admission.smp@rru.ac.in

લખનૌ કેમ્પસ, ઉત્તર પ્રદેશ

- લૉ ફેકલ્ટી, ડૉ. શકુંતલા મિશ્રા નેશનલરિહેબિલિટેશન યુનિવર્સિટી, મોહન રોડ, લખનૌ 226017
- પોલીસ એડમિનિસ્ટ્રેશન અને સ્ટ્રેટેજિક મેનેજમેન્ટમાં M.A
- M.Sc. સાયબર સુરક્ષા અને ડિજિટલ ફોરેન્સિક્સમાં
- MA/M.Sc ઈન ડિઝાસ્ટર રિસ્ક મેનેજમેન્ટ
- ઔદ્યોગિક સલામતી અને સુરક્ષામાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા

- ડિપ્લોમા ઇન સ્ટ્રેન્થ એન્ડ કન્ડિશનિંગ
 - પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઇન સાયબર સિક્યુરિટી અને ડિજિટલ ફોરેન્સિક્સ
 - સુરક્ષા વ્યવસ્થાપનમાં બી.એ
 - બેચલર ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન અને સ્પોર્ટ્સ
- સંપર્ક: +91-8957824048, 9717371364
ઈમેલ: admission.up@rru.ac.in

શિવમોગ્ગા કેમ્પસ, કર્ણાટક

- જૂની કેન્દ્રીય વિદ્યાલય શાળા બિલ્ડિંગ, વોર્ડ નં. 03, શાંતિનગર, રાગીગુડા, શિવમોગ્ગા 577204 કર્ણાટક
- સુરક્ષા વ્યવસ્થાપનમાં બેચલર ઓફ આર્ટ્સ
 - સંરક્ષણ અને વ્યૂહાત્મકમાં બેચલર ઓફ આર્ટ્સ/વિજ્ઞાન સ્નાતક
 - સ્ટડીઝ માસ્ટર ઓફ આર્ટ્સ ઇન પોલીસ એડમિનિસ્ટ્રેશન અને સ્ટ્રેટેજિક મેનેજમેન્ટ
 - માસ્ટર ઓફ આર્ટ્સ/માસ્ટર ઓફ સાયન્સ ઇન ડિકેન્સ એન્ડ સ્ટ્રેટેજિક સ્ટેડીઝ
 - કિમિનોલોજીમાં માસ્ટર ઓફ આર્ટ્સ
 - ક્લિનિકલ સાયકોલોજીમાં માસ્ટર ઓફ સાયન્સ
 - પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઇન પોલીસ સાયન્સ એન્ડ મેનેજમેન્ટ
 - સાયબર સિક્યુરિટી અને ડિજિટલ ફોરેન્સિક્સમાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા
- સંપર્ક: +91-9876899,160
ઈમેલ: admissions.karnataka@rru.ac.in

પુડુચેરી કેમ્પસ (યુટીઆઇ) :

- એમએસએમઈ ટેકનોલોજી સેન્ટર, પુડુચેરી, એસએચ 49, પિલ્લાઈચાવડી, પુડુચેરી 605014
- ડિપ્લોમા ઇન પોલીસ સાયન્સ
 - બેચલર ઓફ આર્ટ્સ ઇન કિમિનોલોજી અને પોલીસ એડમિનિસ્ટ્રેશન
 - સાયબર સિક્યુરિટીમાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા અને પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ મેનેજમેન્ટ ડિજિટલ ફોરેન્સિક્સ
 - ડિપ્લોમા ઇન સિક્યુરિટી અને કોર્પોરેટ ઇન્ટેલીજન્સ મેનેજમેન્ટ
 - કિમિનોલોજીમાં માસ્ટર ઓફ આર્ટ્સ

સંપર્ક: +91-8122726882/0413-2633999

ઈમેલ:abusion.puducherry@rru.ac.in

*વિવિધસર્ટિફિકેટ કોર્સ પણ આપવામાં આવે છે. વધુ માહિતી માટે સંબંધિત શાળાની સત્તાવાર વેબસાઈટનો સંપર્ક કરો.

લવાડ-દહેગામ 382305 ગાંધીનગર, ગુજરાત, ભારત Ph. 079-68126800, ફેક્સ: 079-68126820, વેબસાઈટ: www.rru.ac.in

રાષ્ટ્રીય રક્ષા યુનિવર્સિટીના નવા અભ્યાસક્રમ

રાષ્ટ્રીય રક્ષા યુનિવર્સિટી (આર.આર.યુ.) (રાષ્ટ્રીય મહત્વનું સંસ્થાન) જેનો ઉદ્દેશ્ય સમકાલીન ભાવિ સુરક્ષા, અંતરશાખાકીય ક્ષેત્રોમાં સુરક્ષા અને વ્યૂહાત્મક શિક્ષણ પ્રદાન કરવાનો છે. જેના વિવિધ સંકૂલો દ્વારા સમય સમય પર સલામતી અને સુરક્ષા ને લગતા કૌશલ પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમો યોજવામાં આવતા હોય છે. આર.આર.યુ. હેઠળના સ્કૂલ ઓફ પ્રાઈવેટ, ઇન્ડસ્ટ્રિયલ એન્ડ કોર્પોરેટ સિક્યુરિટી મેનેજમેન્ટ (સ્પીક્સમ), ઉચ્ચતમ શૈક્ષણિક તાલીમ સાથે ઉદ્યોગ સંબંધિત વિવિધ કૌશલ અને વ્યાવસાયિક તાલીમ પ્રદાન કરવામાં અગ્રસર થઈ નવયુવાનોને રોજગારી યોગ્ય બનાવી દેશને સમર્પિત કરી ભારતના વિકાસમાં ભાગ આપવા કટિબદ્ધ છે.

સ્પીક્સમ વિશે

કૌશલ્યો દ્વારા ઉદ્યના સૂત્ર સાથે, સ્કૂલ ઓફ પ્રાઈવેટ, ઇન્ડસ્ટ્રિયલ એન્ડ કોર્પોરેટ સિક્યુરિટી મેનેજમેન્ટ (SPICSM) શાળા ગુણવત્તાયુક્ત શિક્ષણ અને વ્યાવહારિક અભિગમો પ્રદાન કરીને હાલની પ્રાઈવેટ અને કોર્પોરેટ સુરક્ષાની જરૂરિયાતો વચ્ચેના અંતરને દૂર કરે છે. પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઇન કોર્પોરેટ સિક્યુરિટી મેનેજમેન્ટ, બી.બી.એ. ઇન કોર્પોરેટ સિક્યુરિટી મેનેજમેન્ટ અને પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા, ઇન્ડસ્ટ્રિયલ સેફ્ટી એન્ડ સિક્યુરિટી જેવા વિશાળ શ્રેણીના કાર્યક્રમ ધરાવતી આ વિદ્યાપીઠ પ્રાઈવેટ અને કોર્પોરેટ સિક્યુરિટીના કર્મચારીઓને રિસ્કલિંગ અને અપરિસ્કલિંગની તક પૂરી પાડે છે.

અભ્યાસક્રમની વિશેષતાઓ :

<p>બી.બી.એ. ઈન કોર્પોરેટ સિક્યુરિટી મેનેજમેન્ટ</p>	<p>પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઈન કોર્પોરેટ સિક્યુરિટી મેનેજમેન્ટ</p>
<p>બિઝનેસ એડમિનિસ્ટ્રેશન બિઝનેસ એડમિનિસ્ટ્રેશન, હ્યુમન રિસોર્સ મેનેજમેન્ટ, સ્ટ્રેટેજિક મેનેજમેન્ટ, ફાઇનાન્સિયલ મેનેજમેન્ટ અને ઘણા બધા વૈકલ્પિક વિષય સેક્યુરિટી મેનેજમેન્ટ શારીરિક સુરક્ષા, સુરક્ષા જોખમ મૂલ્યાંકન, સુરક્ષા ઓડિટ, ગુમચર, તપાસ, સર્વેલન્સ, તકેદારી અને વિશિષ્ટ ક્ષેત્રની સુરક્ષા વગેરે પર વૈકલ્પિક સંકલન ફરજિયાત NCC પ્રથમ વર્ષમાં NCC માટે નોંધણી કરાવવી અને NCC 'C' પ્રમાણપત્ર મેળવવું ફરજિયાત છે NEP સુસંગત અભ્યાસક્રમ અભ્યાસક્રમ ઉદ્યોગના નિષ્ણાતોના સહયોગથી તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે વર્ગખંડ અને ઔદ્યોગિક એક્સપોઝરનું સંતુલન ફરજિયાત ઈન્ટર્નશિપ અને ઉદ્યોગ જોડાણો એક્ઝીટ ઓપ્શન ત્રણ વર્ષ પછી, કોર્પોરેટ સિક્યુરિટી મેનેજમેન્ટમાં બી.બી.એ. મેળવો, અને આજ ક્ષેત્રમાં ચોથું વર્ષ પૂર્ણ કાર્ય બાદ બી.બી.એ.(ઓનર્નુ) પ્રમાણ મળશે.</p>	<p>ઉદ્યોગ સંબંધિત અભ્યાસક્રમ કોર્પોરેટ સિક્યુરિટી મેનેજમેન્ટ કોર્સમાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમાનો અભ્યાસક્રમ ઉદ્યોગના નિષ્ણાતો અને આગેવાનોના સહયોગથી ઝીણવટપૂર્વક તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે. આ ઉદ્યોગની માંગ અને વિદ્યાર્થીઓના કૌશલ્યલક્ષી વિકાસ વચ્ચે એકસૂત્રતા સુનિશ્ચિત કરે છે. XLRI અને RRUના નિષ્ણાત ફેકલ્ટીઓ તરફથી શ્રેષ્ઠ શિક્ષણ પ્રથમ સેમેસ્ટરમાં મેનેજમેન્ટ ઘટકને XLRI ફેકલ્ટી મેમ્બર્સ દ્વારા ભણાવામાં આવશે, જ્યારે બીજા સેમેસ્ટરમાં RRU સિક્યુરિટીના અભ્યાસક્રમો ભણાવશે. પ્રતિષ્ઠિત સંસ્થાઓ અને ઉદ્યોગ જોડાણો XLRI અને RRU , બંને સંસ્થાઓ ખૂબ જ પ્રતિષ્ઠિત છે અને ઉચ્ચ ઉદ્યોગ જોડાણો ધરાવે છે. આ વિદ્યાર્થીઓ માટે પ્લેસમેન્ટની મોટી તકો ઊભી કરશે.</p>

ક્રમાંક	વિગત	બી.બી.એ. ઈન કોર્પોરેટ સિક્યુરિટી મેનેજમેન્ટ	પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઈન કોર્પોરેટ સિક્યુરિટી મેનેજમેન્ટ
૧	પ્રોગ્રામનું નામ	બી.બી.એ. ઈન કોર્પોરેટ સિક્યુરિટી મેનેજમેન્ટ (BBACSM)	પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઈન કોર્પોરેટ સિક્યુરિટી મેનેજમેન્ટ (PGDCSM)
૨	સ્તર	બેચલર્સ	પીજી ડિપ્લોમા
૩	સમયગાળો	૩ વર્ષ/૪ વર્ષ	૧ વર્ષ
૪	પાત્રતા	કોઈ પણ પ્રવાહમાં ૧૦+૨ (સામાન્ય, EWS અને SEBC માટે ઓછામાં ઓછા ૫૦% ગુણ અને SC/ST માટે ૪૫% ગુણ સાથે)	કોઈ પણ વિદ્યાશાખામાં સ્નાતક (સામાન્ય, EWS અને SEBC માટે ઓછામાં ઓછા ૫૦% ગુણ અને SC/ST માટે ૪૫% ગુણ સાથે)

૫	સેમેસ્ટર	૦૬ સેમેસ્ટર/૦૮ સેમેસ્ટર	૦૨ સેમેસ્ટર (XLRI ખાતે પ્રથમ સેમેસ્ટર અને RRU ખાતે બીજું સેમેસ્ટર)
૬	અરજી ફી	રૂ. ૧૦૦૦/-	રૂ. ૧૫૦૦/-
૭	કોર્સ ફી	રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦/- પ્રતિ વર્ષ	રૂ. ૪,૭૨,૦૦૦/-
૮	પ્રવેશ પ્રક્રિયા	RRU એન્ટ્રન્સ ટેસ્ટ	વ્યક્તિગત ઇન્ટરવ્યૂ
૯	પ્રવેશ પૂછપરછ નંબર	+૯૧ ૯૯૭૮૪૧૦૩૧૫	+૯૧ ૯૯૭૮૪૧૦૩૧૫
૧૦	ઈમેલ	admission.spicsm@rru.ac.in	admission.spicsm@rru.ac.in

ફરજિયાત ઇન્ટર્નશિપ

PGDCSM અને BBACSMમાં કોર્સના ભાગરૂપે, બધા વિદ્યાર્થીઓએ ફરજિયાત ઇન્ટર્નશિપ કરવાની રહેશે.

પ્લેસમેન્ટની તકો:

કોર્સ પૂરો થયા પછી, યોગ્ય વિદ્યાર્થીઓને ટાટા ગ્રૂપ, વેદાન્તા ગ્રૂપ, આર્સેલર મિતલ, નયારા, અદાણી ગ્રૂપ સિક્યુરિટી, અદાણી પોર્ટ્સ, એમેઝોન વેરહાઉસ,

બ્લુડાર્ટ, કોગ્નિઝન્ટ, ડેલોઈટ, જી4એસ, પિંકટન, મિટકેટ એડવાઈઝરી અને રિલાયન્સ રિટેલ જેવા કોર્પોરેટ્સમાં પ્લેસમેન્ટની તકો મળશે.

નોંધણી કરવા માટે સ્કેન કરો:

પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઇન કોર્પોરેટ સિક્યુરિટી મેનેજમેન્ટ
બી.બી.એ. ઇન કોર્પોરેટ સિક્યુરિટી મેનેજમેન્ટ

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક કરો:

રાષ્ટ્રીય રક્ષા યુનિવર્સિટી,

લવાડ - દહેગામ - ૩૮૨૩૦૫

ગાંધીનગર, ગુજરાત, ભારત

+૯૧ ૬૩૫૮૮૮૪૨૩૬, ૯૧ ૯૯૭૧૩૦૮૩૮૪,

+૯૧ ૭૫૭૩૮૮૩૪૪૧

ઈમેલ : admission.spicsm@rru.ac.in

વેબસાઈટ : <https://rru.ac.in/admission/>

જનસંપર્ક આધિકારી,
રાષ્ટ્રીય રક્ષા યુનિવર્સિટી,
લવાડ, દહેગામ, ગાંધીનગર-૩૮૨૩૦૫
મો-૯૯૦૯૯૧૭૬૮૫

ગણપત યુનિવર્સિટી : યુવી પટેલ કૉલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગનો મર્યન્ટ નેવી ઓફિસર કેડરનો અભ્યાસક્રમ

- પ્રો. ભીખેશ ભટ્ટ

ગણપત યુનિવર્સિટી અને ગણપત વિદ્યાનગરનું ટાઉનશીપ, એક ઉચ્ચ તકનીકી શિક્ષણ કેમ્પસ છે, “શિક્ષણ દ્વારા સામાજિક ઉત્થાન”ના મિશન માટે મોટી સંખ્યામાં ઉદ્યોગપતિઓ અને ટેકનોક્રેટ્સ, ઉમદા ખેડૂતો અને સમૃદ્ધ ઉદ્યોગપતિઓ દ્વારા એક સંયુક્ત પહેલ છે, જે સંપૂર્ણપણે પરોપકારી પ્રકૃતિની છે. યુનિવર્સિટીની સ્થાપના રાજ્ય સરકાર દ્વારા ૧૨મી એપ્રિલ ૨૦૦૫ના રોજ અધિનિયમ નં. ૧૯/૨૦૦૫ દ્વારા કરવામાં આવી છે. તે યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ્સ કમિશન (UGC) દ્વારા કલમ ૨(f) હેઠળ મંજૂર કરવામાં આવી છે.

ગણપત યુનિવર્સિટી એન્જિનિયરિંગ, મેનેજમેન્ટ, કમ્પ્યુટર એપ્લિકેશન્સ, ફાર્મસી, આર્કિટેક્ચર, ડિઝાઇન અને પ્લાનિંગ, મેરિટાઇમ સ્ટડીઝ, નર્સિંગ, એગ્રિકલ્ચર, ફિઝિયોથેરાપી અને ઓપ્ટોમેટ્રી, વિજ્ઞાન, વાણિજ્ય અને સામાજિક વિજ્ઞાનના ક્ષેત્રમાં વિવિધ ગુણવત્તાયુક્ત, ઉદ્યોગ - સંબંધિત અને ક્ષેત્ર - કેન્દ્રિત ડિપ્લોમા, અંડર ગ્રેજ્યુએટ, અનુસ્નાતક અને સંશોધન સ્તરના કાર્યક્રમો (વ્યાવસાયિક અને બિન-વ્યાવસાયિક) ઓફર કરે છે.

યુ. વી. પટેલ કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ (યુવીપીસીઈ) :

ગણપત વિદ્યાનગર કેમ્પસમાં આવેલી છે. સમાજના વિવિધ વર્ગના વિદ્યાર્થીઓને શૈક્ષણિક તકો પૂરી પાડવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે સપ્ટેમ્બર ૧૯૯૭માં તેની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી. યુ.વી. પટેલ કૉલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગે ૨૦૨૨માં તેની સિલ્વર જ્યૂબિલી પૂર્ણ કરી. તે ગણપત યુનિવર્સિટીની ઘટક કૉલેજોમાંની એક છે. તે યુવાન પ્રતિભાશાળી વિદ્યાર્થીઓને એન્જિનિયરિંગ અને ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે શિક્ષિત અને તાલીમ આપવાના વિઝન સાથે સજ્જ છે, જેથી કરીને તેઓ ગુજરાત

અને સમગ્ર વિશ્વમાં ઉદ્યોગોની માંગને સંતોષી શકે. યુ.વી. પટેલ કૉલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ વિવિધ એન્જિનિયરિંગ કોર્સ ઓફર કરે છે જેમકે, કમ્પ્યુટર એન્જિનિયરિંગ, ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી, ઈલેક્ટ્રોનિક્સ અને કોમ્યુનિકેશન, મેકાટ્રોનિક્સ એન્જિનિયરિંગ, મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગ, બાયોમેડિકલ એન્જિનિયરિંગ, સિવિલ એન્જિનિયરિંગ, ઈલેક્ટ્રિકલ એન્જિનિયરિંગ, ઓટોમોબાઇલ એન્જિનિયરિંગ, પેટ્રોકેમિકલ એન્જિનિયરિંગ, મરીન એન્જિનિયરિંગ, કોમ્પ્યુટર એન્જિનિયરિંગ - (એ.આઈ), કમ્પ્યુટર સાયન્સ અને બિઝનેસ સિસ્ટમ્સ બાયોટેકનોલોજી. ઉપરોક્ત અભ્યાસક્રમો સિવાય અહીં અમારી પાસે વિશિષ્ટ શ્રેણીમાં મર્યન્ટ નેવી માટેના અભ્યાસક્રમો છે, જેમાં બી.ટેક. મરીન એન્જિનિયરિંગ અને બીએસસી નોટિકલ સાયન્સ મોખરે છે.

ગુજરાતનો દરિયાઈ વારસો એક નજરમાં

ગુજરાતમાં કચ્છ, કાઠિયાવાડ અને ગુજરાતનો દરિયાઈ વારસો ચાર હજાર વર્ષથી વધુનો છે. દરિયાઈ પુરાતત્વીય ખોદકામ દ્વારા સરસ્વતી-સિંધુ ખીણની

સંસ્કૃતિના ભૂતકાળના દરિયાઈ પ્રદેશોના સૂચક અવશેષો મોટી સંખ્યામાં પ્રાપ્ત થયા છે. સરસ્વતી-સિંધુ લોકોનો ઈજિપ્ત, મેસોપોટેમિયા, બહેરીન અને અન્ય લોકો સાથે બહુ-પક્ષીય વેપારી સંપર્કો હતા. ગુજરાતનો દરિયાઈ ઇતિહાસ તેની દરિયાઈ મુસાફરીની પરંપરાઓના સંદર્ભોથી ભરપૂર છે.

મરીન એન્જિનિયરિંગ અને મર્યન્ટ નેવીના કોર્સની વિગતો :

મર્યન્ટ નેવી અર્થાત્ -માલ વાહક જહાજો, સંસ્થા યુ.વી. પટેલ કૉલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ, ગણપત યુનિવર્સિટી એ ગુજરાત રાજ્યમાં મર્યન્ટ નેવી અભ્યાસક્રમો માટે અગ્રણી છે જે વર્ષ ૨૦૧૨થી ભારતના ડિરેક્ટોરેટ જનરલ ઓફ શિપિંગ દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવી છે. આ અભ્યાસ એ શરૂઆતથી A1 ગ્રેડેડ છે.

ઉત્તમકક્ષાની ફેસિલિટી State of the art category infra facilities :

ગણપત યુનિવર્સિટી પાસે સંપૂર્ણ મિશન ઇન્ટિગ્રેટેડ ૩૬૦ ડિગ્રી નેવિગેશન બ્રિજ સિમ્યુલેટર અને સંપૂર્ણ મિશન ૩D એન્જિન ટ્રેનિંગ સિમ્યુલેટર સહિત સંપૂર્ણ કાર્યકારી શિપ-ઇન-કેમ્પસ છે જે અભ્યાસ દરમિયાન વિદ્યાર્થીઓને ટ્રેનિંગ આપવા માટે છે.

ગણપત યુનિવર્સિટી કૉલેજના વિદ્યાર્થીઓ અને સમગ્ર સમુદાયને મૂલ્યવર્ધન પ્રદાન કરવા માટે શૈક્ષણિક ધોરણોને સતત અપગ્રેડ કરવાના મૂલ્યને સંપૂર્ણપણે સમજે છે. ભારતમાં શિપિંગના ડિરેક્ટોરેટ જનરલ શિપિંગથી પ્રમાણિત મરીન ઇન્સ્ટિટ્યૂટ છે, બી. ટેક કોર્સ શરૂ કરવા માટે ગણપત યુનિવર્સિટીએ ગુજરાત મેરિટાઇમ બોર્ડ સાથે એમઓયુ કર્યા હતાં. જેની સૂચના મુજબ Olympic size swimming pool.

મર્યન્ટ નેવી એ એક શૈલી છે જેમાં કાર્યક્ષમ નેવિગેશન, સંચાલન અને જહાજ અને તેની મશીનરીની જાળવણી માટે વ્યાવસાયિકતાનો સમાવેશ થાય છે. ગુણવત્તાલક્ષી અને સંપૂર્ણ રહેણાક મર્યન્ટ નેવી અભ્યાસક્રમો અમારી ભારતીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય શિપિંગ કંપનીઓની આ લાંબા ગાળાની જરૂરિયાતને પહોંચી વળવા માટે રચાયેલ છે. મર્યન્ટ નેવી અભ્યાસક્રમોમાં વરિષ્ઠ અનુભવી મરીનર્સ, નામાંકિત એન્જિનિયરિંગ કૉલેજોના ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થીઓ અને ડાયરેક્ટરેટ જનરલ ઓફ શિપિંગ દ્વારા માન્ય VICT માન્યતા પ્રાપ્ત ફેકલ્ટીઓ દ્વારા માર્ગદર્શન આપવામાં આવે છે.

ગણપત યુનિવર્સિટી હેઠળ મેરિટાઇમ સ્ટડીઝમાં નીચે પ્રમાણેના વિવિધ અભ્યાસક્રમો ઉપલબ્ધ છે :

અનુક્રમ	અભ્યાસક્રમો	DURATION	FEES
૧	બી.ટેક. મરીન એન્જિનિયરિંગ	૪ વર્ષ	૩૮૦૦૦૦ વાર્ષિક
૨	Bsc નોટિકલ સાયન્સ	૩ વર્ષ	૩૮૦૦૦૦ વાર્ષિક
૩	ગ્રેજ્યુએટ મરીન એન્જિનિયરિંગ	૧ વર્ષ	૩૮૧૨૫૦ વાર્ષિક
૪	ઇલેક્ટ્રિકલ ટેકનિકલ ઓફિસર	૪ મહિના	૧૯૦૦૦૦ ૪ મહિના
૫	જનરલ પરપઝ રેટિંગ	૬ મહિના	૧૯૫૦૦૦ ૬ મહિના
૬	STCW	૨ અઠવાડિયાં	૧૨૫૦૦ ૨ અઠવાડિયા

યુનિવર્સિટીના સક્રિય તાલીમ અને પ્લેસમેન્ટ પ્રવૃત્તિ સેલ દ્વારા શરૂઆતથી 95%થી વધુ પ્લેસમેન્ટ, A 1 grade ..admission = recruitment પ્રાપ્ત કર્યું છે.

ગુજરાત ઉપરાંત વિદેશમાં પણ નોકરીની ઉજ્જવળ તકો રહેલી છે. જેમ કે અમેરિકા, ન્યુઝીલેન્ડ વગેરે.

ગણપત યુનિવર્સિટીએ ભારત સરકારના માનનીય ડાઈરેક્ટરેટ જનરલ ઓફ શિપિંગ દ્વારા “બેસ્ટ મેરિટાઈમ યુનિવર્સિટી” એવોર્ડ અને “લીડિંગ મેરિટાઈમ યુનિવર્સિટી” એવોર્ડ પ્રાપ્ત કર્યો છે.

ગણપત યુનિવર્સિટી તેની શરૂઆતથી જ મહિલા સશક્તિકરણનું કેન્દ્ર રહી છે

ગણપત યુનિવર્સિટી હંમેશાં મહિલા સશક્તિકરણ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે, ગુજરાત રાજ્યની પ્રથમ મર્યન્ટ નેવી ગર્લ ઓફિસર હેલી સોલંકીનો ગણપત યુનિવર્સિટીની વિદ્યાર્થીની છે. જે એક નાનકડા ગામમાંથી આવી અને અહીં B.Tech. Marine Engg.નો અભ્યાસ કરી આજે વિશ્વની મોટી કંપનીમાં નોકરી કરી રહી છે. યુ. વી. પટેલ કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ

હેઠળના મરીન અભ્યાસક્રમમાં કન્યા ઉમેદવાર માટે બી.ટેક. મરીન એન્જિનિયરિંગ અને બી.એસસી. નોટિકલ સાયન્સના સમગ્ર અભ્યાસક્રમ માટે વાર્ષિક ૧,૨૫,૦૦૦ની શિષ્યવૃત્તિ છે, ચાલુ અભ્યાસમાં પ્લેસમેન્ટ પણ આપવામાં આવે છે. જેથી ભવિષ્યમાં વ્યવસાયની ઊજળી તકો બહેનોને (મહિલાઓને) મળી રહે છે ઇલેક્ટ્રિકલ ટેકનિકલ ઓફિસર કોર્સમાં યુવતી ઉમેદવાર માટે વાર્ષિક ૧૧૨૫૦૦ની સ્કોલરશિપ છે, જ્યાં તે ૪ મહિના અભ્યાસ કરશે અને ૮ મહિના સુધી જહાજ પર પ્રેક્ટિકલ ટ્રેનિંગ મેળવશે. જહાજ પર ૮ મહિનાની સફળતાપૂર્વક ટ્રેનિંગ પૂર્ણ કર્યા પછી તે સક્ષમ ઇલેક્ટ્રિકલ ટેકનિકલ ઓફિસર બનશે જ્યાં તે દર મહિને અંદાજિત ૪૨૦૦૦૦ રૂપિયાનો પગાર મેળવશે.

પ્રોફેસર, ગણપત યુનિવર્સિટી,
મહેસાણા-ગોઝારીયા હાઈવે,
ખેરવા-૩૮૪૦૧૨
મો - ૯૮૭૯૯૭૨૭૮૭

ડેરી અને ફૂડ ઈન્ડસ્ટ્રીઝમાં ઉજ્જવળ કારકિર્દી

- ડૉ. ગૌરાંગ દવે

રાજ્યમાં ધોરણ ૧૦ અને ૧૨ પછી અનેક વૈકલ્પિક અભ્યાસક્રમો ઉપલબ્ધ છે. સામાન્ય રીતે ધોરણ ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ બાદ વિદ્યાર્થીઓ અને વાલીઓ માત્ર મેડિકલ અને એન્જિનિયરિંગ જેવા વિકલ્પોને જ ધ્યાન પર રાખીને આગળનો પથ નક્કી કરતા જોવા મળે છે પરંતુ વિદ્યાર્થીઓને ક્યા વિષયોમાં રસ છે તે જોઈને અને મેરિટને ધ્યાને લઈને જો તેમનો આગળનો અભ્યાસક્રમ નક્કી કરવામાં આવે તો તેમનું ભાવિ ઉજ્જવળ બની રહે છે. ડેરી અને ફૂડ ઈન્ડસ્ટ્રીઝમાં કૌશલ્ય ધરાવતા કર્મચારીઓની લગભગ કાયમી અછત રહે છે. ત્યારે આ ક્ષેત્રે અભ્યાસક્રમ પસંદ કરનારને મોટાભાગે અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ કરતા જ નોકરી મળી રહે છે. જોકે નોકરી કરવી પસંદ ન હોય તેવા લોકો આ અભ્યાસક્રમ બાદ પોતાના સ્ટાર્ટ અપ પણ શરૂ કરી શકે છે અથવા કન્સલ્ટન્સી દ્વારા આર્થિક ઉપાર્જન પણ મેળવી શકે છે.

આવી જ રીતે ધોરણ ૧૨ પછી કામધેનુ યુનિવર્સિટી સંલગ્ન કૉલેજોમાં ડેરી સાયન્સમાં બી.ટેક. તથા એમ.ટેક. ના અભ્યાસક્રમ ઉપલબ્ધ છે. જ્યારે બેચલર ઓફ વેટરનરી સાયન્સ એન્ડ એનિમલ હસબન્ડરી અને માસ્ટર ઓફ વેટરનરી સાયન્સના કોર્સિસ પણ વિવિધ કૉલેજોમાં ઉપલબ્ધ છે. આ ઉપરાંત, ધોરણ ૧૦ પછી ડિપ્લોમા ઈન એનિમલ હસબન્ડરીના પ્રાથમિક પશુ સારવાર માટેના ત્રણ વર્ષના અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ મેળવીને ડેરી ક્ષેત્રે રોજગારી મેળવી શકાય છે.

ડેરી સંસ્થાઓમાં પણ અન્ય કંપનીઓની જેમ સેલ્સ અને માર્કેટિંગ વિભાગ કાર્યરત હોય છે. આ વિભાગમાં પણ માર્કેટિંગ મુખ્ય વિષય સાથે એમ.બી.એ. કર્યું હોય તેવા ઉમેદવારોની જરૂર હોય છે ત્યારે ધોરણ ૧૨ પછી કોઈ પણ શાખામાં સ્નાતક થયા બાદ એમ.બી.એ. માકેટિંગ કરનાર વિદ્યાર્થીઓ પણ ડેરી સંસ્થાઓમાં સારા વેતન સાથેની નોકરી મેળવી શકે છે.

ડેરી ટેકનોલોજી એ ખાદ્ય વિજ્ઞાન અને એન્જિનિયરિંગની એક શાખા છે. જે ડેરી ઉત્પાદનોની પ્રક્રિયા, ઉત્પાદન જાળવણી અને વિતરણ પર ધ્યાન

કેન્દ્રિત કરે છે. તેમાં ડેરી પ્રોડક્ટ ઉત્પાદનની ગુણવત્તા, સલામતી અને કાર્યક્ષમતા સુનિશ્ચિત કરવા વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીનાં વિવિધ પાસાઓ સામેલ છે. ડેરી ટેકનોલોજીમાં દૂધ એકત્રીકરણ, પાશ્વરાઈઝેશન, હોમોજનાઈઝેશન, સેપરેશન, ફર્મેન્ટેશન, કોન્સન્ટ્રેશન, ડ્રાઈન્ગ, પેકેજિંગ અને સ્ટોરેજ સહિતની પ્રક્રિયાઓ જેવી વિવિધ કામગીરીનો સમાવેશ થાય છે.

ડેરી ટેકનોલોજીનો અભ્યાસક્રમ એવી રીતે ડિઝાઈન કરવામાં આવ્યો છે કે જેમાં ડેરીના સંચાલનમાં ઉપયોગી તમામ પાસાઓ અને કૌશલ્યને આવરી લેવામાં આવ્યાં છે. પ્રેક્ટિકલ તાલીમ વિદ્યાર્થીઓને ડેરી સંસ્થાઓની વિવિધ સમસ્યાઓ ઉકેલવામાં ઉપયોગી નીવડે છે તેથી આ અભ્યાસક્રમમાં વિદ્યાર્થીઓને દૈનિક ૧૨ મહિનાની તાલીમ આપવામાં આવતી હોય છે.

દેશમાં ડેરી ટેકનોલોજીના અભ્યાસક્રમ ચલાવતી સંસ્થાઓની યાદી :-

1. SMC College of dairy Science, Anand, Gujarat
2. National Dairy Research Institute, Karnal, Haryana,
3. College of Dairy Science and postgraduate Institute of Dairy, Education & Research, Amreli, Gujarat
4. G.N.Patel College of Dairy Science, Sardarkrushinagar, Banaskantha, Gujarat
5. Mansinhbhai Institute of Dairy & Food Technology, Mehsana, Gujarat
6. Sanjay Gandhi Institute of Dairy Technology, Patna, Bihar
7. College of Dairy Technology, Tirupati, Andhra Pradesh

8. College of Dairy Technology, Udgir, Maharashtra
9. College of Dairy Technology, Pusad, Maharashtra
10. College of dairy and Food Technology, Udaipur, Rajasthan
11. College of Dairy Science & Food Technology, Raipur, Chhattisgarh
12. West Bengal University of Animal & Fishery Science, West Bengal
13. College of Dairy Science and technology, Pookode, Kerala
14. College of Dairy Science and technology, Mannuthy, Kerala
15. College of Dairy Science and technology, Thiruvanthapuram, Kerala
16. College of Dairy Science and technology, Kolahalamed, Kerala
17. College of Food and Dairy technology, Koduvalli, Tamilnadu
18. Warner College of Dairy Technology, SHUATS, Allahabad, Uttar Pradesh

જુદી જુદી ડેરીઓના ક્વોલિટી વિભાગમાં એક્ઝિક્યુટિવ ઓફિસરની નોકરી મળી શકે છે. આ ઉપરાંત, આઈ.ટી. સી., પારલે એગ્રો, બ્રિટાનિયા જેવી એફ.એમ.સી.જી. કંપનીઓમાં પ્રોડક્શન ઓફિસર અને આર. એન્ડ ડૉ. ઓફિસર તરીકે પણ નોકરી મળી શકે છે.

કામધેનુ યુનિવર્સિટીની સ્થાપના રાજ્ય સરકારશ્રી દ્વારા ગુજરાત રાજ્યમાં પશુ ચિકિત્સા અને પશુ વિજ્ઞાન, ડેરી વિજ્ઞાન વગેરેનો વિકાસ કરવા માટે તથા શિક્ષણને આગળ ધપાવવા, સંશોધન હાથ ધરવા સને ૨૦૦૮ના અધિનિયમ-૯ હેઠળ કરવામાં આવી છે. ગુજરાતના કૃષિ, ખેડૂત કલ્યાણ અને સહકાર વિભાગ દ્વારા તા.૦૫/૦૪/૨૦૨૧ના રોજ જાહેરનામું બહાર પાડીને રાજ્ય કૃષિ યુનિવર્સિટીઓ હસ્તકની તમામ વેટરનરી, ડેરી અને ફિશરીઝ કોલેજોને કામધેનુ યુનિવર્સિટીમાં તા. ૦૧/૦૪/૨૦૨૧ની અસરથી સામેલ કરેલ છે.

કામધેનુ યુનિવર્સિટી સંલગ્ન વિવિધ મહાવિદ્યાલયો, ઈન્સ્ટિટ્યૂટ, પોલિટેકનિક કોલેજોમાં વેટરનરી, ડેરી અને ફિશરીઝ ફેકલ્ટી અંતર્ગત ડિપ્લોમા, સ્નાતક તથા અનુસ્નાતક કક્ષાના ડિપ્લોમા ઈન એનિમલ હસબન્ડરી, બી. વી. એસસી. એન્ડ એ. એચ., બી.ટેક. (ડેરી ટેકનોલોજી), એમ. વી. એસસી., એમ.ટેક.(ડેરી સાયન્સ) તથા પીએચ.ડી. વગેરે અભ્યાસક્રમો ચલાવવામાં આવે છે. જે નીચે દર્શાવેલ છે:

રોજગારીની તકો :

ડેરી સાયન્સમાં સ્નાતકની પદવી મેળવ્યા બાદ

અનુસ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમો

ક્રમ	મહાવિદ્યાલય/ઈન્સ્ટિટ્યૂટ/પોલિટેકનિક	પ્રકાર	અભ્યાસક્રમ
૧	પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ વેટરનરી એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ, રાજપુર (નવા), હિંમતનગર	અંગભૂત	એમ.વી.એસસી.
૨	પશુચિકિત્સા અને પશુપાલન મહાવિદ્યાલય, આણંદ		એમ.વી.એસ.સી. તથા પીએચ.ડી.
૩	પશુચિકિત્સા અને પશુપાલન મહાવિદ્યાલય, જૂનાગઢ		એમ.વી.એસ.સી. તથા પીએચ.ડી.
૪	પશુચિકિત્સા અને પશુપાલન મહાવિદ્યાલય, નવસારી		એમ.વી.એસ.સી. તથા પીએચ.ડી.
૫	પશુચિકિત્સા અને પશુપાલન મહાવિદ્યાલય, સરદાર કૃષિનગર		એમ.વી.એસ.સી. તથા પીએચ.ડી.
૬	પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ડેરી એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ અમરેલી		એમ.ટેક. (ડેરી સાયન્સ)
૭	શેઠ એમ. સી. ડેરી વિજ્ઞાન મહાવિદ્યાલય, આણંદ		એમ.ટેક. (ડેરી સાયન્સ) તથા પીએચ.ડી.
૮	જી.એન. પટેલ ડેરી વિજ્ઞાન મહાવિદ્યાલય, સરદાર કૃષિનગર		એમ.ટેક. (ડેરી સાયન્સ)

૯	માનસિંહભાઈ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ડેરી એન્ડ ફૂડ ટેકનોલોજી, મહેસાણા	સંલગ્ન	એમ.ટેક. (ડેરી સાયન્સ)
૧૦	પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ફિશરીઝ એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ, રાજપુર (નવા), હિંમતનગર	અંગભૂત	એમ.એફ.એસસી.
૧૧	મત્સ્યવિજ્ઞાન મહાવિદ્યાલય, વેરાવળ		એમ.એફ.એસસી. તથા પીએચ.ડી.

ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ (એ/બી/એબી ગ્રૂપ) પછીના સ્નાતક અભ્યાસક્રમો

ક્રમ	મહાવિદ્યાલય/ઇન્સ્ટિટ્યૂટ/પોલિટેકનિક	ગ્રૂપ	પ્રકાર	અભ્યાસક્રમ
૧	પશુચિકિત્સા અને પશુપાલન મહાવિદ્યાલય, આણંદ	બી/એબી ગ્રૂપ	અંગભૂત	બી.વી.એસસી. એન્ડ એ.એચ.
૨	પશુચિકિત્સા અને પશુપાલન મહાવિદ્યાલય, જૂનાગઢ			બી.વી.એસસી. એન્ડ એ.એચ.
૩	પશુચિકિત્સા અને પશુપાલન મહાવિદ્યાલય, નવસારી			બી.વી.એસસી. એન્ડ એ.એચ.
૪	પશુચિકિત્સા અને પશુપાલન મહાવિદ્યાલય, સરદાર કૃષિનગર			બી.વી.એસસી. એન્ડ એ.એચ.
૫	પશુચિકિત્સા અને પશુપાલન મહાવિદ્યાલય, રાજપુર (નવા), હિંમતનગર			બી.વી.એસસી. એન્ડ એ.એચ.
૬	ડેરી વિજ્ઞાન મહાવિદ્યાલય, અમરેલી	એ/એબી ગ્રૂપ	સંલગ્ન	બી.ટેક. (ડેરી ટેકનોલોજી)
૭	શેઠ એમ. સી. ડેરી વિજ્ઞાન મહાવિદ્યાલય, આણંદ			બી.ટેક. (ડેરી ટેકનોલોજી)
૮	જી. એન. પટેલ ડેરી વિજ્ઞાન મહાવિદ્યાલય, સરદાર કૃષિનગર			બી.ટેક. (ડેરી ટેકનોલોજી)
૯	માનસિંહભાઈ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ડેરી એન્ડ ફૂડ ટેકનોલોજી, મહેસાણા			બી.ટેક. (ડેરી ટેકનોલોજી)

ધોરણ ૧૦ પછીનો ડિપ્લોમા કક્ષાનો અભ્યાસક્રમ

ક્રમ	મહાવિદ્યાલય/ઇન્સ્ટિટ્યૂટ/પોલિટેકનિક	પ્રકાર	અભ્યાસક્રમ
૧	પશુપાલન પોલિટેકનિક, રાજપુર (નવા), હિંમતનગર	અંગભૂત	ડિપ્લોમા ઇન એનિમલ હસબન્ડરી
૨	પશુપાલન પોલિટેકનિક, જૂનાગઢ		
૩	પશુપાલન પોલિટેકનિક, નવસારી		
૪	પશુપાલન પોલિટેકનિક, સરદાર કૃષિનગર		
૫	પશુપાલન પોલિટેકનિક, ખડસલી, જિ. અમરેલી		
૬	રિદ્ધિ પશુપાલન પોલિટેકનિક, હિંમતનગર	સંલગ્ન	
૭	વૃંદાવન પશુપાલન પોલિટેકનિક, જસદણ, જિ. રાજકોટ		
૮	નવસર્જન પશુપાલન પોલિટેકનિક, વિજાપુર, જિ. મહેસાણા		
૯	કેશવમ્ પશુપાલન પોલિટેકનિક, છાપી, જિ. સાબરકાંઠા		
૧૦	જીવીએમ પશુપાલન પોલિટેકનિક, વાંટાવાછોડા, જિ. પંચમહાલ		
૧૧	નોબલ પશુપાલન પોલિટેકનિક, જૂનાગઢ		
૧૨	ભરતીઆ પશુપાલન પોલિટેકનિક, સુરત		

કોર્સ - બી. ટેક ડેરી ટેકનોલોજી

જરૂરી છે.

સમયગાળો : ૪ વર્ષ - ૮ સેમેસ્ટર

પ્રવેશ પરીક્ષા : સરથા દ્વારા લેવાતી લેખિત

લાયકાત : ગુજરાતના રહેવાસી વિદ્યાર્થીએ ધોરણ-

પરીક્ષામાં ૬૦% માર્ક્સ લાવવા ફરજિયાત છે.

૧૨ સાયન્સ પ્રવાહમાં ફરજિયાત અંગ્રેજી વિષય સાથે પાસ કરેલું હોવું જોઈએ અને Gujcet માં ૪૦% હોવા

● SC/ST અને SEBCને પ્રવેશ પરીક્ષાના માર્ક્સમાં નિયમોનુસાર છૂટછાટ મળવાપાત્ર છે.

ફીનું ધોરણ :

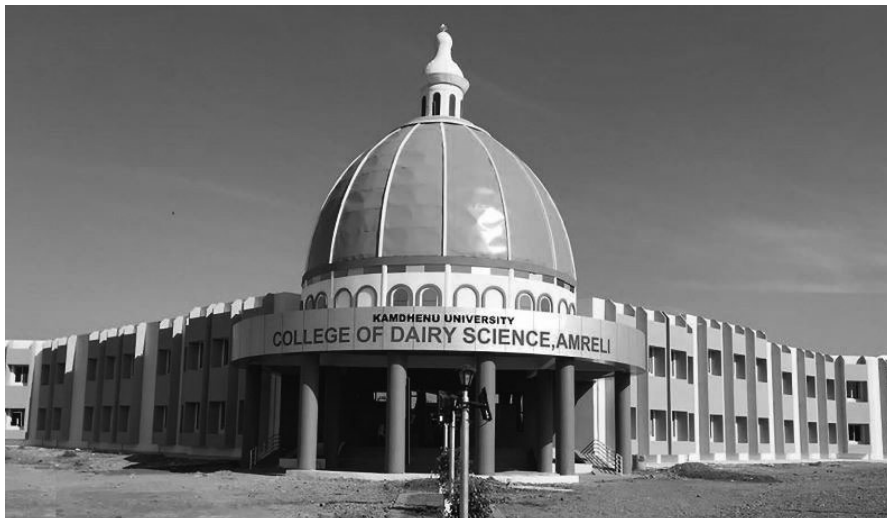
ક્રમ	અભ્યાસક્રમ	સમયગાળો	ફીનું ધોરણ સત્ર પ્રમાણે		
			--	ભાઈઓ માટે	બહેનો માટે
૧	ડિપ્લોમા ઈન એનિમલ હસબન્ડરી	૩ વર્ષ	અંગભૂત	૧૦૧૦/-	૭૬૦/-
			સંલગ્ન	૧૭,૫૦૦/-	
			મેનેજમેન્ટ	૫૦,૦૦૦/-	
૨	બી.ટેક (ડીટી)	૪ વર્ષ	અંગભૂત	૧૩,૭૦૦/-	૮,૭૦૦/-
			સંલગ્ન	૪૯,૯૫૦/-	
			મેનેજમેન્ટ	૧,૪૯,૯૫૦/-	
૩	બી.એફ.એસ.સી.	૪ વર્ષ	અંગભૂત	૧૩,૭૦૦/-	૮,૭૦૦/-
૪	બી.વી.એસ.સી.	૫.૫ વર્ષ	અંગભૂત	૨૧,૨૫૦/-	૧૧,૨૫૦/-
૫		૨ વર્ષ	અંગભૂત	૧૯,૬૦૦/-	૧૨,૬૦૦/-

ઉક્ત દર્શાવેલ અભ્યાસક્રમો બાબતે વધુ માહિતી માટે નીચે મુજબની વિગતે સંપર્ક કરવા વિનંતી.

કામધેનુ યુનિવર્સિટી, કુલસચિવશ્રીની કચેરી, રૂમ નં. ૪૧૫, કર્મયોગી ભવન, બ્લોક નં.-૧, વિંગ બી-૧, ચોથો માળ, સેક્ટર-૧૦એ, ગાંધીનગર-૩૮૨૦૧૦, ફોન નં.૦૭૯-૨૩૨૨૦૭૧૩/૭૧૬/૭૧૭.

વેબસાઇટ : www.Kamdhenuuni.edu.in, ઓડીશન પોર્ટલ : <https://www.kamdhenuuniversity.net>, E-mail: registrar@kamdhenuuni.edu.in

‘પૂર્વાલય’, ૮ પરિમલ સોસાયટી, દાળમીલ રોડ,
સુરેન્દ્રનગર-૩૬૩૦૦૧
મો - ૮૩૨૦૮૦૫૧૦૦

એથિકલ હેકિંગ ક્ષેત્રે કારકિર્દીનું નિર્માણ

- કુંતલ નિમાવત

● ‘એથિકલ હેકિંગ’ના અર્થને બંને શબ્દોના અર્થના માધ્યમથી સમજીએ

મોબાઇલ ફોન અને કમ્પ્યુટર જેવાં ડિજિટલ ઉપકરણોમાં અનધિકૃત પ્રવેશ અથવા આવાં ઉપકરણો સાથે સંકળાયેલા નેટવર્કમાં ચેડા કરવા, તેને ‘હેકિંગ’ કહેવામાં આવે છે. વ્યવહારમાં આપણે ‘મારું કમ્પ્યુટર હેક થયું’ કે ‘મારો મોબાઇલ હેક થયો’ એવા શબ્દો સાંભળ્યા છે. તેનો અર્થ એવો છે કે તે કમ્પ્યુટર અથવા મોબાઇલ તો તમારા હાથમાં જ છે, પરંતુ તેનો કંટ્રોલ તમારા હાથમાં નથી રહ્યો, તે હવે કોઈ વ્યક્તિએ પોતાના હાથમાં લઈ લીધો છે.

● ‘એથિકલ’ શબ્દનો અર્થ થાય છે નૈતિક, યોગ્ય

આમ ‘એથિકલ હેકિંગ’ એ બંને શબ્દોને ભેગા કરીએ, એક કરીએ તો અર્થ થાય છે, ડિજિટલ ઉપકરણોનો કાબૂ પોતાના હાથમાં લઈ લેવાની ક્રિયા, પરંતુ તે સત્તાવાર રીતે અથવા તો સારા હેતુ માટે કરવામાં આવે છે.

ઉદાહરણથી સમજીએ.

પહેલું ઉદાહરણ. એક ચોર, કોઈના ઘરમાં ચોરી કરવા આવે છે અને ઘરમાલિક જાગી જાય છે, તો ચોર પોતાની સુરક્ષા માટે અને પોતાના ચોરીના હેતુને બર

લાવવા માટે ઘરમાલિકના હાથ બાંધી દે છે. આ વાત અયોગ્ય છે, અન્યાયી છે. આને આપણે હેકિંગ સાથે સરખાવી શકીએ.

બીજું ઉદાહરણ. એક પોલીસ પણ જ્યારે ચોરને પકડીને લોક-અપ સુધી લઈ જાય છે, ત્યારે તેના હાથમાં હાથકડી બાંધે છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો તેના હાથ બાંધી દે છે. આમ, હાથ બાંધવાની ક્રિયા અહીં પણ છે, પરંતુ પોલીસ સારા હેતુ માટે તેમ કરી રહ્યા છે, સત્તાવાર રીતે કરી રહ્યા છે. આ છે ‘એથિકલ હેકિંગ.’

‘આજનો યુગ એ ડિજિટલ યુગ છે અને આવતીકાલનો યુગ તો ડિજિટલ યુગ જ છે’ એ આપણે સારી પેઠે જાણીએ છીએ. એ સંદર્ભમાં એથિકલ હેકિંગનું મહત્ત્વ સ્વીકારવું જ રહ્યું.

પરંપરાગત વ્યાખ્યા મુજબ, ‘હેકિંગ’ એ કમ્પ્યુટર સિસ્ટિમ્સ અથવા નેટવર્ક્સ પર અનધિકૃત એક્સેસ મેળવવાની ક્રિયાનો ઉલ્લેખ કરે છે. આ માટેના હેતુઓ ઘણા હોઈ શકે.

ટેકનિકલ વ્યાખ્યા મુજબ, કમ્પ્યુટર પ્રોગ્રામિંગ અને સાયબર સિક્યોરિટીમાં, ‘હેકિંગ’ એ સર્જકના મૂળ ઉદ્દેશ્યની બહારના ધ્યેયને હાંસલ કરવા માટે કમ્પ્યુટર સોફ્ટવેર અથવા હાર્ડવેરમાં ફેરફાર કરવાની પ્રથા છે.

બોલચાલની વ્યાખ્યા મુજબ, ‘હેકિંગ’ શબ્દનો અર્થ ‘સર્જનાત્મક અથવા બિનપરંપરાગત રીતે, સમસ્યાને ઝડપથી અને કુશળતાપૂર્વક ઉકેલવા માટેનું કાર્ય’ એવો પણ થાય છે.

● એથિકલ હેકિંગ

એથિકલ હેકિંગને ‘પેનિટ્રેશન ટેસ્ટિંગ’ અથવા ‘વ્હાઈટ-હેટ હેકિંગ’ તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે. તે સુરક્ષા અંગેની ખામીઓ તપાસવા માટે કમ્પ્યુટર સિસ્ટિમ્સ, નેટવર્ક્સ અથવા એપ્લિકેશન્સની ઇરાદાપૂર્વક તપાસ કરવાની પ્રથા છે. એથિકલ હેકિંગનો હેતુ, અનૈતિક હેકર્સ તેનો ઉપયોગ કરી શકે તે પહેલાં આ ખામીઓને

ઓળખવાનો અને તેને સુધારવાનો છે. અલબત્ત, હેકર્સ કોઈ ઉપકરણને હેક કરી લે, ત્યાર બાદ હેકિંગ અંગેની માહિતી મેળવવા માટે અને હેકિંગમાંથી છૂટવા માટે પણ એથિકલ હેકિંગ ઉપયોગી છે.

● એથિકલ હેકિંગના ફાયદા

સુરક્ષામાં સુધાર : કમ્પ્યુટર સિસ્ટિમ્સ અને નેટવર્ક્સમાં રહેલી ખામીઓને ઓળખવામાં અને સુધારવામાં મદદ મળે છે. જેનાથી સમગ્ર સુરક્ષામાં વધારો થાય છે.

જોખમમાં ઘટાડો : સંભવિત સુરક્ષા જોખમોને ઓળખી શકાય છે, નિવારી શકાય છે. આ કારણે સંસ્થાઓ અને વ્યક્તિઓ ડેટાચોરી, નાણાકીય નુકસાન અને પ્રતિષ્ઠાના નુકસાનથી બચી શકે છે.

અનુપાલન : એથિકલ હેકિંગથી સંસ્થાઓને તેમની સિસ્ટિમ્સનું યોગ્ય રીતે પાલન કરવાનું માર્ગદર્શન મળે છે, જે તેમના માટે અત્યંત લાભકારી બને છે.

ડેટાચોરી નિયંત્રણ : ખામીઓને ઓળખીને અને તેને ઠીક કરીને ડેટાચોરીને અટકાવી શકાય છે. સંસ્થાઓ, વ્યક્તિઓની ગોપનીયતાને સાચવી શકાય છે.

ગ્રાહકોનો વિશ્વાસ: એથિકલ હેકિંગ એ સાયબર સુરક્ષા નિશ્ચિત કરે છે. આ કારણથી ગ્રાહકો, ક્લાયન્ટ્સ અને હિતધારકો સાથે વિશ્વાસ કેળવી શકાય છે.

● એથિકલ હેકિંગની અગત્યતા :

દેશ અને દુનિયાના પ્રત્યેક વ્યક્તિના હાથમાં આજે મોબાઇલ ફોન છે, એવું કહીશું તો અતિશયોક્તિ નહીં ગણાય. 'ડેટારિપોર્ટલ' વેબસાઇટના આંકડા અનુસાર, દુનિયાની વસતીના ૬૬.૨ ટકા લોકો એટલે કે ૫.૩૫ બિલિયન લોકો ઇન્ટરનેટનો વપરાશ કરે છે. આ પૈકીના ૯૬ ટકા જેટલા લોકો મોબાઇલ દ્વારા જ ઇન્ટરનેટ સાથે જોડાય છે. મતલબ કે તેમની પાસે મોબાઇલ ફોન છે. અલબત્ત, ઇન્ટરનેટના ઉપયોગ માટે કમ્પ્યુટર કે લેપટોપનો ઉપયોગ કરનારા લોકો પણ છે, પરંતુ તે ઓછા છે અને વિકસિત દેશોમાં તેમની સંખ્યા વધુ છે. આ આંકડો જાન્યુઆરી, ૨૦૨૪નો છે.

'સ્ટેટિસ્ટા ડોટ કોમ'ના નવેમ્બર, ૨૦૨૩ના આંકડા મુજબ, દુનિયામાં મોબાઇલ વપરાશકારોની સંખ્યા ૭.૩૩ જેટલી હતી, જે આગામી બે વર્ષમાં એટલે કે ૨૦૨૫માં ૭.૪૯ જેટલી થઈ જવાનો અંદાજ છે.

આ આંકડા મોબાઇલ ફોન વપરાશના છે, કમ્પ્યુટર અને લેપટોપના વપરાશની સંખ્યા આમાં ઉમેરીએ તો આંકડા ગણવા પણ મુશ્કેલ થઈ પડે. કારણ કે વર્તમાનમાં ભાગ્યે જ એવી કોઈ રોજિંદી કે વાણિજ્યિક પ્રવૃત્તિ હશે, જેના માટે ઇન્ટરનેટનો ઉપયોગ નહીં થતો હોય.

આના આધારે સહેલાઈથી એ વાત સમજી શકાય તેમ છે કે મોબાઇલ, કમ્પ્યુટર, ઇન્ટરનેટ અથવા ડિજિટલાઈઝેશનનું મહત્વ શું અને કેટલું છે અને આ વિષયના નિષ્ણાતોની ભવિષ્યમાં કેટલી જરૂર પડવાની છે.

● એથિકલ હેકિંગનો અભ્યાસ

એથિકલ હેકિંગ માટેના અભ્યાસનું ક્ષેત્ર વિશાળ છે. બે મહિનાના સર્ટિફિકેટ કોર્સથી માંડીને ડિગ્રી અને માસ્ટર ડિગ્રી કોર્સ આ માટે ઉપલબ્ધ છે અને તે માટેની ફી પાંચ હજારથી માંડીને બેત્રણ લાખ સુધી પણ હોઈ શકે છે. ખાનગી ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઉપરાંત, વિશ્વવિદ્યાલયોની માન્યતાપ્રાપ્ત કૉલેજો પણ આ અંગેના કોર્સ ચલાવે છે.

એથિકલ હેકિંગ માટે ઉપલબ્ધ કેટલાક જાણીતા ડિપ્લોમા, ડિગ્રી કોર્સ છે :

- ડિપ્લોમા ઇન એથિકલ હેકિંગ એન્ડ આઈટી સિક્યુરિટી
- ડિપ્લોમા ઇન એથિકલ હેકિંગ
- ડિપ્લોમા ઇન એથિકલ હેકિંગ એન્ડ સાઈબર સિક્યુરિટી
- બીએસસી નેટવર્કિંગ
- બીટેક, સાઈબર સિક્યુરિટી એન્ડ ફોરેન્સિક્સ
- બીટેક, સાઈબર સિક્યુરિટી એન્ડ ગ્રેટ ઇન્ટેલિજન્સ

- બીએસસી ઈન સાયબર સિક્યુરિટી
- એમટેક ઈન ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી
- એમટેક, સાઈબર સિક્યુરિટી એન્ડ ફોરેન્સિક્સ
- એમટેક, સાઈબર સિક્યુરિટી એન્ડ ગ્રેટ ઈન્ટેલિજન્સ
- એમએસસી ઈન સાઈબર સિક્યુરિટી
- એમએસસી, સાઈબર સિક્યુરિટી એન્ડ ડિજિટલ ફોરેન્સિક્સ

આ અભ્યાસ માટે કમ્પ્યુટર સાયન્સ અથવા સાઈબર સુરક્ષા સંબંધિત ક્ષેત્રોમાં સ્નાતક ડિગ્રીની આવશ્યકતા રહે છે. અલબત્ત, ઓપરેટિંગ સિસ્ટમ્સ, ડેટાબેઝ અને નેટવર્કિંગની અસાધારણ સમજ હોય તેવા વ્યક્તિઓને કેટલીક સંસ્થાઓ અપવાદ તરીકે લેતી હોય છે.

જેમકે IIT, મણિપુરના બીજા વર્ષના વિદ્યાર્થી રિતુ રાજ ચૌધરીએ ગૂગલમાં એક બગ (નાની ખામી) શોધી કાઢી હતી, જેની નોંધ ગૂગલે પણ લીધી હતી એ સમાચાર આપણે જાણીએ છીએ.

● એથિકલ હેકિંગ માટેની તાલીમ સંસ્થાઓ

ભારતમાં કેટલીક તાલીમ સંસ્થાઓ અને સંસ્થાઓ ખાસ કરીને એથિકલ હેકિંગ પર કેન્દ્રિત અભ્યાસક્રમો અને વર્કશોપ ઓફર કરે છે. EC-કાઉન્સિલ, કોએનિંગ સોલ્યુશન્સ, જીગ્સો એકેડમી, ઈન્ડિયન સ્કૂલ ઓફ એથિકલ હેકિંગ (ISOEH) જેવી જાણીતી ભારતીય સંસ્થાઓ એથિકલ હેકિંગના અભ્યાસક્રમો અને વર્કશોપ ઓફર કરે છે. આ ઉપરાંત Coursera, Udemy, edX અને Pluralsight જેવી વેબસાઈટ્સ પણ આ અંગેની તાલીમ આપી રહી છે.

ભારતમાં IIT, દિલ્હી, IIT કાનપુર, IIT બેંગલોર, એમિટી યુનિવર્સિટી, BITS Pilani, જૈન ઓનલાઈન યુનિવર્સિટી, માનવ રચના સેન્ટર ફોર ડિસ્ટન્સ એન્ડ ઓનલાઈન એજ્યુકેશન, નેશનલ ફોરેન્સિક સાયન્સ યુનિવર્સિટી, IIBM ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ બિઝનેસ મેનેજમેન્ટ અને ICASR એ આ અંગેના અભ્યાસક્રમ ચલાવતી ટોચની સંસ્થાઓ છે.

ગુજરાતમાં, ગુજરાત યુનિવર્સિટી અને રાષ્ટ્રીય રક્ષા યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ; વિવેકાનંદ આઈટી ઈન્સ્ટિટ્યૂટ, વડોદરા ખાતે સાયબર સિક્યુરિટી અભ્યાસક્રમો ઉપલબ્ધ છે.

ઉપરાંત, ગુજરાત અને દેશનાં મોટાં શહેરોમાં અનેક ખાનગી સંસ્થાઓ તથા ડિજિટલ પોર્ટલ્સ ઉપર પણ આ અંગેના વિવિધ અભ્યાસક્રમો ઉપલબ્ધ છે.

પરંપરાગત અભ્યાસ ઉપરાંત, વધારાનું જ્ઞાન મેળવવા માટે તમે Hack The Box, OverTheWire અને RootMe જેવા ડિજિટલ પ્લેટફોર્મ્સ પર CTF સ્પર્ધાઓમાં પણ જોડાઈ શકો છો. આ ક્ષેત્રના વ્યાવસાયિકો સાથે જોડાવા માટે સાયબર સુરક્ષા પરિષદો, વર્કશોપ અને સેમિનારમાં ભાગ લઈ શકો છો. Nullcon, cocon, અને OWASP AppSec India જેવી ઈવેન્ટ્સ સાયબર સુરક્ષા સમુદાય સાથે શીખવાની અને કનેક્ટ થવાની તકો પૂરી પાડે છે.

ઉલ્લેખનીય છે કે, GitHub જેવા પ્લેટફોર્મ ઓપન સોર્સ સુરક્ષા પ્રોજેક્ટ્સમાં તમારું યોગદાન સ્વીકારે છે. આ ક્ષેત્રમાં તમારી કુશળતા હોય તો તમે એ પણ કરી શકો છો. અને છેલ્લે, એથિકલ હેકિંગના વિવિધ સમુદાયો સાથે પણ તમે જોડાઈ શકો છો. આ ક્ષેત્રના લોકો જોડાવા, જ્ઞાન શેર કરવા અને અપડેટ રહેવા માટે Null, OWASP અને સાઈબર સુરક્ષા ફોરમ જેવા ઓનલાઈન અને ઓફલાઈન સમુદાયો ઉપલબ્ધ છે, એ પણ યાદ રાખવું જોઈએ.

કૃપયા ધ્યાન આપશો, જો તમને કમ્પ્યુટર સાયન્સ અને પ્રોગ્રામિંગ જેવી બાબતોમાં મૂળભૂત રસ-રુચિ હોય તો જ આ કોર્સ તરફ જવાની સલાહ છે.

પ્લોટ નં. 143/1, સેક્ટર-6 બી,
ગાંધીનગર.
મો. 98245 10145

પંડિત દીનદયાળ એનર્જી યુનિવર્સિટી (પીડીઈયુ)

- મુકુન્દ શુક્લ

પંડિત દીનદયાળ એનર્જી યુનિવર્સિટી (પીડીઈયુ), ગાંધીનગર જે ગુજરાત રાજ્યની એક અગ્રણી પ્રાઇવેટ યુનિવર્સિટી તરીકે ઊભરી આવી છે, જેમાં સંશોધન, નવીનતા અને ઉત્કૃષ્ટતા દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને રાષ્ટ્રનિર્માણ માટે તૈયાર કરવામાં આવે છે. યુનિવર્સિટીને વર્ષ ૨૦૨૨માં નેશનલ એસેસમેન્ટ એન્ડ એક્રેડિટેશન કાઉન્સિલ (NAAC) દ્વારા 3.52/4.0 ના CGPA સાથે 'A++' ગ્રેડની માન્યતા આપવામાં આવી છે. આ યુનિવર્સિટી વિશ્વભરમાં શ્રેષ્ઠ યુનિવર્સિટીઓ સાથે વિવિધ રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય આદાન-પ્રદાન કાર્યક્રમો મારફતે તેના વિદ્યાર્થીઓને મહત્તમ એક્સપોઝર અને તકો સાથે એન્જિનિયરિંગ, મેનેજમેન્ટ, હ્યુમાનિટી અને સોશિયલ સાયન્સથી માંડીને અનેક અભ્યાસક્રમો પ્રદાન કરે છે.

પીડીઈયુ તેના વિદ્યાર્થીઓને શિક્ષણ, સંશોધન અને નવીનતાની તક મારફતે બૌદ્ધિક જ્ઞાન અને કુશળ નેતૃત્વ વિકસાવવાની વૈશ્વિક ક્ષેત્રે સ્પર્ધા કરી શકે તેવા કુશળ ઈજનેર બનવાની તક પૂરી પડે છે અને તેમને કેમ્પસ પ્લેસમેન્ટ, ઉચ્ચ અભ્યાસ તથા ઉદ્યોગસાહસિકતા માટે તૈયાર કરે છે. દર વર્ષની જેમ આ વર્ષે પણ પીડીઈયુએ તેના એન્જિનિયરિંગના વિદ્યાર્થીઓ માટે ઉત્કૃષ્ટ કેમ્પસ પ્લેસમેન્ટ રેકૉર્ડ પ્રદાન કર્યો છે. આ વર્ષે પણ મોટા ભાગના વિદ્યાર્થીઓએ કોર એન્જિનિયરિંગ કંપનીઓમાં જોબ મેળવી છે. ચાલુ વર્ષે પણ પીડીઈયુ અત્યાર સુધીના સૌથી વધુ પ્લેસમેન્ટ નંબરો નોંધાવવાના માર્ગ પર છે. NEP દ્વારા પ્રમાણિત કરવામાં આવતી વૈશ્વિક શ્રેષ્ઠ પ્રથાઓના માપદંડોની કલ્પના કરતાં પણ ઘણા સમય પહેલાં, PDEUએ વિદ્યાર્થીને બૌદ્ધિક કૌશલ્યો, વિવિધ પદ્ધતિઓ અને આ બદલાતી જતી દુનિયા સમક્ષની સમજણશક્તિ અને તેની વ્યાપકતા વિકસાવવા માટે તૈયાર કરે છે. બદલામાં, આ પ્રકારનું વૈવિધ્યપૂર્ણ શિક્ષણ કોઈના મુખ્ય અથવા કોઈ એક વ્યવસાયમાં વિશિષ્ટ અભ્યાસ

કરવા માટેનો સતત બૌદ્ધિક વિકાસનો જીવનભર અમૂલ્ય પાયો સ્થાપિત કરે છે.

મેનેજમેન્ટ, કળા, વાણિજ્ય, સામાજિક વિજ્ઞાન અને વિજ્ઞાનથી માંડીને તમામ સંબંધિત વિદ્યાશાખાઓની વ્યાપક સમજ સાથેનું શિક્ષણશાસ્ત્ર વિદ્યાર્થીને એક કરતાં વધુ વિષયોની વિસ્તૃત સમજણ માટેની દિશા સૂચવે છે. જે શિક્ષણને ઊંડાણથી સમજવામાં મદદ કરે છે.

બી. ટેક

- સિવિલ એન્જિનિયરિંગ
- કેમિકલ એન્જિનિયરિંગ
- કમ્પ્યુટર એન્જિનિયરિંગ
- ઈન્ફોર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી
- ઈલેક્ટ્રિકલ એન્જિનિયરિંગ
- ઈલેક્ટ્રોનિક્સ એન્ડ કોમ્યુનિકેશન એન્જિનિયરિંગ
- મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગ
- પેટ્રોલિયમ એન્જિનિયરિંગ

બી. એસસી (ઓનર્સ) / એમ. એસસી

- કેમિસ્ટ્રી
- મેથેમેટિક્સ
- ફિઝિક્સ

એમ. ટેક

- આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ
- સિવિલ એન્જિનિયરિંગ (ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર એન્જિનિયરિંગ એન્ડ મેનજમેન્ટ)
- સિવિલ એન્જિનિયરિંગ (ટ્રાન્સપોર્ટેશન એન્જિનિયરિંગ)
- કેમિકલ એન્જિનિયરિંગ
- સાઈબર સિક્યોરિટી
- ડેટા સાયન્સ
- ઈલેક્ટ્રિકલ એન્જિનિયરિંગ (પાવર સિસ્ટમ)
- એનર્જી એન્ડ એનવાયરમેન્ટલ મેનેજમેન્ટ

- એનર્જી સિસ્ટમ (ફોકસ ઓન સોલાર એનર્જી)
- એનવાયરમેન્ટલ એનર્જી
- મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગ (થર્મલ)
- મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગ (ડિઝાઇન)
- મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગ (મેન્યૂફેક્ચરિંગ)
- ન્યુક્લિયર સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી
- પેટ્રોલિયમ એન્જિનિયરિંગ

બેચલર ઓફ આર્ટ્સ (ઓનર્સ)માં

- ઈકોનોમિક્સ,
- ઈંગ્લિશ,
- ગવર્નન્સ એન્ડ પબ્લિક એડમિનિસ્ટ્રેશન,
- ડિજિટલ હ્યુમેનીટીઝ,
- ઈન્ટરનેશનલ રિલેશન,
- માસ કોમ્યુનિકેશન,
- સાયકોલોજી,
- ઈન્ડક સ્ટડીઝનો.
- બેચલર ઓફ બિઝનેસ એડમિનિસ્ટ્રેશન (ઓનર્સ) માં ફાઇનાન્સ,
- હ્યુમન રિસોર્સ મેનેજમેન્ટ અને માર્કેટિંગ;

બેચલર ઓફ કોમર્સ (ઓનર્સ)માં

- ફાઇનાન્સ એન્ડ એકાઉન્ટિંગ,
- માર્કેટિંગ એન્ડ મેનેજમેન્ટ,
- BFSI એન્ડ ફિન ટેક અને આંતરપ્રીનિયોરશિપ એન્ડ ઈન્ટરનેશનલ ટ્રેડ જેવા વિષયોનો સમાવેશ થાય છે.

આ ઉપરાંત,

માસ્ટર ઓફ આર્ટ્સ

- પબ્લિક પોલિસી એન્ડ એડમિનિસ્ટ્રેશન,
- પોલિટિક્સ એન્ડ ઈન્ટરનેશનલ રિલેશન,
- અંગ્રેજી,
- સાયકોલોજી,
- માસ કોમ્યુનિકેશન,
- ઈકોનોમિક્સમાં

માસ્ટર ઓફ કોમર્સ

તેમજ પીએચ.ડી. ઓફર કરેલા તમામ મેજર્સમાં કોર્સ ધરાવે છે.

પંડિત દીનદયાળ એનર્જી યુનિવર્સિટી (પીડીઈયુ), માત્ર વિદ્યાર્થીઓને શિક્ષણ ક્ષેત્રે જ નહિ પરંતુ વિદ્યાર્થીઓ પોતાના અભ્યાસને પ્રેમથી શીખે, જેનો ઉપયોગ વિદ્યાર્થીઓ સર્જનાત્મક રીતે વ્યાવહારિક ઉપયોગમાં લઈ શકે તે માટે એક વાતાવરણ પણ પૂરું પાડે છે. જ્યાં, તેઓ નેતૃત્વ, ટીમ વર્ક, સંદેશાવ્યવહાર કૌશલ્ય, વિચારકૌશલ્ય અને કાર્યની વૈવિધ્યસભર દુનિયાની જરૂરિયાતોને પૂરી કરવા માટે જવાબદાર વૈશ્વિક નાગરિક બનવાનાં ક્ષેત્રોમાં અધ્યાપન, અનુભવલક્ષી શિક્ષણ અને ઉમેદવારોની એકંદર માવજત સંકલિત વિકાસ પર ભાર મૂકે છે.

વિદ્યાર્થીઓને મળતી સહાયતા:

- રિસર્ચ પ્રોજેક્ટ ગ્રાન્ટ: સંશોધન ગ્રાન્ટ સહાયતા રૂ. ૨.૫૦ લાખ પ્રતિ વર્ષ પ્રતિ ગ્રૂપ. ૭૫૦થી વધારે વિદ્યાર્થીઓએ ૨૬૦થી વધારે પ્રોજેક્ટ માટે સંશોધન ગ્રાન્ટ મેળવી છે.
- ટ્રાવેલ ગ્રાન્ટ સપોર્ટ: રૂ. ૧૦,૦૦૦ સુધી નેશનલ અને રૂ. ૫૦,૦૦૦ સુધી ઈન્ટરનેશન ટ્રાવેલ ગ્રાન્ટ સહાયતા. અત્યાર સુધી ૮૫૦થી વધારે વિદ્યાર્થીઓએ આ ગ્રાન્ટનો લાભ લીધેલ છે.
- International Exposure Program : એકથી દોઢ મહિના સુધી ફોરેન યુનિવર્સિટીમાં સ્ટડી પ્રોગ્રામ. અત્યાર સુધી ૧૦૦થી વધારે વિદ્યાર્થીઓએ આ પ્રોગ્રામનો લાભ લીધેલ છે.
- વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા સંશોધન: વિદ્યાર્થી દ્વારા ૨૦૦થી વધારે ડિઝાઇન પેટન્ટ અને ૧૦૦૦થી વધારે કોન્ફરન્સ પેપર અને જર્નલ પેપર પ્રકાશિત કરેલ છે.

ક્રમ	શાખાના નામ	પ્રાપ્ય બેઠક ૩૩ % ACPC	પ્રાપ્ય બેઠક 52 % ઓલ ઈન્ડિયા	પ્રાપ્ય બેઠક ૧૫% NRI (એન.આર.આઈ)	કુલ
૧	બાયોટેકનોલોજી	૨૦	૩૧	૦૯	૬૦
૨	કેમિકલ એન્જિનિયરિંગ	૪૦	૬૨	૧૮	૧૨૦
૩	સિવિલ એન્જિનિયરિંગ	૪૦	૬૨	૧૮	૧૨૦
૪	કમ્પ્યુટર એન્જિનિયરિંગ	૭૯	૧૨૫	૩૬	૨૪૦
૫	કમ્પ્યુટર સાયન્સ એન્ડ બિઝનેસ સિસ્ટિમ	૨૦	૩૧	૦૯	૬૦
૬	ઇલેક્ટ્રીકલ એન્જિનિયરિંગ	૪૦	૬૨	૧૮	૧૨૦
૭	ઇલેક્ટ્રોનિક્સ એન્ડ કોમ્યુનિકેશન એન્જિનિયરિંગ	૪૦	૬૨	૧૮	૧૨૦
૮	ઈનફોર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી	૬૦	૯૩	૨૭	૧૮૦
૯	મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગ	૪૦	૬૨	૧૮	૧૨૦
૧૦	પેટ્રોલિયમ એન્જિનિયરિંગ	૪૦	૬૨	૧૮	૧૨૦
	કુલ બેઠકો	૪૧૯	૬૫૨	૧૮૯	૧૨૬૦

B. Tech પ્રવેશ માટે પ્રાપ્ય બેઠકોની માહિતી

B. Techની બેઠકો માટે આરક્ષણ :

- i. અનુસૂચિત જાતિ (SC) : ૧૫ %
- ii. અનુસૂચિત જનજાતિ (ST) : ૭.૫ %
- iii. શારીરિક અક્ષમતા (PH) : ૩%

પ્રવેશ માટે ઓનલાઇન અરજી પ્રક્રિયા :

પ્રવેશ માટે વિદ્યાર્થીએ <https://www.pdpu.ac.in/> પર ઓનલાઇન અરજી કરવાની હોય છે. અગ્રણી છાપામાં આ અંગે જાહેરાત કરવામાં આવે છે. અવારનવાર વેબસાઈટની મુલાકાત લેતા રહેવું તે પણ વિદ્યાર્થીના માહિતીથી અવગત રાખવાનું શ્રેષ્ઠ માધ્યમ છે.

ફીનું ધોરણ :

ગુજરાતના વતની વિદ્યાર્થીઓ કે જેમણે ધો.૧૨ની પરીક્ષા રાજ્યમાં સ્થિત શાળામાંથી પાસ કરી હોય તેમના માટે અરજી ફી રૂ.૭૦૦/- ચૂકવવાની હોય છે.

ગુજરાત સિવાયનાં અન્ય રાજ્યના વતની કે જેમણે ધો.૧૨ની પરીક્ષા રાજ્ય બહારની શાળામાંથી પાસ કરી હોય તેમના માટે અરજી ફી રૂ.૧૨૦૦/- ચૂકવવાની હોય છે.

જ્યારે NRI વિદ્યાર્થીઓ માટે પણ ફી રૂ.૧૨૦૦/- ચૂકવવાની હોય છે.

સંસ્થાનો સંપર્ક :

પંડિત દીનદયાળ એનર્જી યુનિ., નોલેજ કોરિડોર, રાયસણ, ગાંધીનગર - ૩૮૨૪૨૬. ફોન નં. - ૦૭૯-૨૩૨૭૫૦૬૦ ઈમેલ - admissions@pdpu.ac.in

પ્રાધ્યાપક, પી.ડી.ઈ.યુ.,
રાયસણ, ગાંધીનગર.
મો. ૯૮૨૪૦૦૮૧૬૫

જનસંપર્કના પ્રત્યેક માધ્યમમાં જોડાવા માટેના અભ્યાસક્રમ અને વ્યવસાયની તકો

- ડૉ. શિરીષ કાશીકર

આજે ગ્લોબલાઈઝેશનના સમયમાં સમગ્ર વિશ્વ એક સંક્રાંતિકાળમાંથી પસાર થઈ રહ્યું છે, એમાં ઈન્ટરનેટના આવિષ્કારે તો દુનિયાને ટેકનોલોજીનું એક આગવું, અનેરું સ્વરૂપ બતાવ્યું છે જેણે કરોડો લોકોની જિંદગીમાં આમૂલ પરિવર્તન આણ્યું છે. આ પરિવર્તન માત્ર ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે જ નહીં પણ જીવનના અગત્યના હિસ્સા સમાન મનોરંજન અને માહિતી ક્ષેત્રે પણ આવ્યું છે.

મનોરંજન અને માહિતીના આ અનેરા વિશ્વમાં સાથેસાથે રોજગારીની અદ્ભુત તકો પણ ઊભી થઈ છે. આ તકો માત્ર સ્થાનિક સ્તરે જ નહીં પણ રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે રોજગારી/ સ્વરોજગારી અપાવી શકે છે. સ્વાભાવિક છે કે આ ક્ષેત્રોમાં રોજગારી માટે કુશળતા અને જ્ઞાન બંનેની આવશ્યકતા છે. આ માટે યોગ્ય સુવિધાઓ, ઉત્તમ શિક્ષકો ધરાવતી સંસ્થાઓમાંથી પત્રકારત્વ અને સમૂહ પ્રત્યાયનનો (Mass Communication) અભ્યાસક્રમ કરેલો હોવો જરૂરી છે. અગાઉ આ ક્ષેત્રમાં અનુસ્નાતક કક્ષાનો અભ્યાસ કરનારા વિદ્યાર્થીઓને જ તકો મળતી હતી પરંતુ હવે ગુજરાતમાં વિવિધ સરકારી યુનિવર્સિટીઓ દ્વારા માન્ય કોલેજો અને ખાનગી યુનિવર્સિટીઓમાં પણ આધુનિકતમ અભ્યાસક્રમો બારમા ધોરણ પછી સ્નાતક કક્ષાએ પણ ઉપલબ્ધ છે.

સમૂહ માધ્યમોમાં અભ્યાસ કરીને મીડિયા ક્ષેત્રે કારકિર્દી બનાવવાની વાત હવે નવી રહી નથી. પ્રશ્ન હવે એ છે કે, સમૂહ માધ્યમોનો અભ્યાસ કરીને એવા ક્યા નવા વિસ્તાર છે જેમાં કામ કરી શકાય? આજકાલ મીડિયા મેનેજમેન્ટ અને ઈવેન્ટ મેનેજમેન્ટની વાત થઈ રહી છે. સમૂહ માધ્યમોમાં કામ કરીને થોડા અનુભવી થઈ ગયા હોય તેવા પત્રકારોને અને વિષય નિષ્ણાતોને જુદી જુદી કંપનીઓ પોતાને ત્યાં કામે રાખે છે. આપ તેને પી.આર.ઓ. (PRO) નામે પણ જાણો છો.

જનસંપર્ક એ એક એવી કળા કે વિજ્ઞાન છે જે કોઈ પણ સંસ્થા માટે સંસ્થા અને લોકો વચ્ચે સેતુનું કામ કરે છે. એ સંસ્થા કોઈ વ્યાપારી સંસ્થા પણ હોઈ શકે અથવા કોઈ ચેરિટી માટે કે લોકકલ્યાણ માટે ચાલતી સંસ્થા પણ હોઈ શકે. આજના સમયમા તો વ્યક્તિગત ધોરણે પણ લોકમાનસમાં છબી ઊભી કરવા માટે જનસંપર્ક અનિવાર્ય બને છે. વ્યાપારી સંસ્થાઓ માટે પોતાની માર્કેટિંગ અને વિજ્ઞાપન વ્યવસ્થા હોય છે પણ માર્કેટિંગ અને જનસંપર્ક વચ્ચે એક બારીક ભેદરેખા હોય છે. જનસંપર્ક હમેશા ઈમેજ બિલ્ડિંગ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે જ્યારે માર્કેટિંગનો હેતુ વેચાણવૃદ્ધિનો હોય છે, માર્કેટિંગનું પરિણામ ટૂંકાગાળામાં જ નજરે પડે છે જ્યારે જનસંપર્ક દ્વારા મળતાં પરિણામો લાંબા ગાળાના અને સ્થાયી પ્રકારનાં હોય છે. એમ કહી શકાય કે માર્કેટિંગ જો વાહન છે તો એના માટે માર્ગ તૈયાર કરવાનું કામ જનસંપર્ક કરે છે.

ગળાકાપ હરીફાઈના આજના યુગમાં જનસંપર્ક વિભાગનું ગઠન કોઈ પણ સંસ્થા માટે જરૂરી છે જેનાથી માત્ર ગ્રાહકો જ નહીં પણ આંતરિક ઘટકો વચ્ચે પણ સંસ્થાના હેતુઓ માટે સ્પષ્ટતા રહે છે. જનસંપર્કનું કાર્ય લક્ષિત ઉપભોક્તાઓ, સરકારી વિભાગો, આંતરિક માળખાના ઘટકો સાથે વિવિધ માધ્યમો વડે સંપર્ક જાળવી રાખવાનું છે. વર્તમાનમાં

લગભગ બધી જ સંસ્થાઓમાં જનસંપર્કની સાથે સાથે “સંસ્થાગત સામાજિક જવાબદારી” (Corporate Social Responsibility)ને પણ જોડે છે. કંપનીને લગતી કાયદાકીય જોગવાઈઓ અનુસાર કોર્પોરેટ્સ માટે નફાનો અમુક ટકા હિસ્સો સામાજિક કાર્યોમાં વાપરવો ફરજિયાત હોય છે. આ જોગવાઈનો ઉપયોગ જનસંપર્કના એક સાધન તરીકે મોટાં મોટાં સંસ્થાનો પોતાની પબ્લિક ઈમેજ બનાવવા માટે કરે છે.

કારકિર્દીના પરિપ્રેક્ષ્યમાં જનસંપર્કનું ક્ષેત્ર પડકારજનક તો છે જ પરંતુ સાથે સાથે સર્જનાત્મક કાર્યો વડે અને અસરકારક કોમ્યુનિકેશનની આવડત ધરાવનારાઓ માટે કાર્યસંતોષ (જોબ સેટિસ્ફેક્શન) આપનારું પણ છે. શૈક્ષણિક લાયકાત ઉપરાંત નીચે પ્રમાણેના કેટલાક ગુણો કે આવડત જો વ્યક્તિઓમાં હોય તો જનસંપર્ક ક્ષેત્રે કારકિર્દી બનાવી શકાય છે.

- **બહિર્મુખી વ્યક્તિત્વ :** જે વ્યક્તિનો સ્વભાવ અજાણ્યા લોકો સાથે નિઃસંકોચ ભળી જવાનો હોય એ બહુ જલદી જનસંપર્ક ક્ષેત્રે સફળ થઈ શકે છે.
- **ભાષા પર પ્રભુત્વ :** અસરકારક કોમ્યુનિકેશન માટે બોલચાલની અને લખાણની ભાષા પર સારું પ્રભુત્વ હોય એ જરૂરી છે.
- **સર્જનશીલતા :** આ ક્ષેત્ર તૈયાર થીલે ચાલનારા લોકો માટે નથી પણ પોતાની મૌલિકતા અને સર્જનશીલતાની મદદથી કાર્ય કરનાર માટે છે.
- **સંબંધો સર્જવાની અને એને સાચવવાની કળા :** જનસંપર્કને પબ્લિક રિલેશન કહેવાય છે એ જ બતાવે છે કે આ ક્ષેત્રે અનેક સ્તરે સંબંધો વિકસાવવાનું જરૂરી હોય છે. કોઈ પણ સંસ્થા કે કોર્પોરેટ્સના જનસંપર્ક અધિકારીએ સંબંધિત સરકારી વિભાગો, સહયોગી સંસ્થાઓ અને વ્યક્તિ સમૂહો સાથે સંપર્કો જાળવી રાખવાના હોય છે.
- પબ્લિક એટલે કે વ્યક્તિઓના સમૂહના અભિપ્રાયો(પબ્લિક ઓપિનિયન)ને સમજવાની અને એના સૂચિતાર્થોને સમજી યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં સંસ્થાના નીતિ નિર્ધારકો સમક્ષ મૂકવાની સૂઝ અને આવડત આ ક્ષેત્રે સફળતા માટે અત્યંત જરૂરી છે.
- સમાચાર માધ્યમોનો યોગ્ય સ્વરૂપે અને યોગ્ય

સમયે ઉપયોગ કરવાની ફાવટ પણ આ ક્ષેત્રે એક અનિવાર્ય યોગ્યતા ગણાય છે. આંતરિક માહિતી પ્રેષણ વ્યવસ્થા(ઈન્ટરનલ કોમ્યુનિકેશન) નો અસરકારક ઉપયોગ થાય એ દિશામાં કામ કરવાની તૈયારી દર્શાવે છે.

- પબ્લિકના અભિપ્રાયોને પોતાની સંસ્થાની તરફેણમાં બદલી શકવાના ઉપાયો અને યુક્તિઓની જાણકારી.
- જો વ્યવસાયના ક્ષેત્ર તરીકે જનસંપર્કનું ક્ષેત્ર અપનાવી જનસંપર્ક અધિકારી બનવું હોય તો, અંગ્રેજી ભાષા ઉપર સારો કાબૂ હોવો જરૂરી છે, જનરલ નોલેજ અને વૈશ્વિક પ્રવાહોથી પણ પરિચિત હોવું જરૂરી છે, પોતાની કંપની કે ક્લાયન્ટ અંગેની તમામ વિગતોથી માહિતગાર હોવું જરૂરી છે, સમૂહ માધ્યમોમાં ઉપરી અધિકારીઓ અને જે તે બીટના રિપોર્ટર સાથે સારા સંપર્કો હોવા જરૂરી છે.
- **રોજગારીની તકો :**
- જનસંપર્ક અધિકારી તરીકે તમારે વિવિધ પ્રકારનાં લોક-જૂથ સાથે કામ પાર પાડવાનું થતું હોય છે. માની લો કે તમે હોસ્પિટલના જનસંપર્ક અધિકારી છો. એક જવાબદાર અધિકારી તરીકે તમારે માત્ર પેશન્ટ જ નહિ પણ તેના સગાં, તેને તપાસવા આવતા ડોક્ટરો, વહીવટી વર્ગ, કર્મચારી વર્ગ, હોસ્પિટલના દવાના સ્ટોરમાં દવાઓ સપ્લાય કરતા વેપારીઓ, અને કંઈ કેટલાય પ્રકારના લોકજૂથ સાથે કામ પાર પાડવાનું થશે. આવી જ રીતે તમારે અનેક પ્રકારના વ્યવસાય સાથે સંકળાયેલા લોકો સાથે કામ પાર પાડવાનું થાય તો શું કરવું તે માટે માનસિક રીતે તૈયાર રહેવું જરૂરી છે.
- નાના પાયે ચાલતી સંસ્થાઓ કે ટ્રસ્ટ કે કોર્પોરેટ્સ જનસંપર્ક માટે કોઈ વિશેષ હોદ્દો રાખવાને બદલે મેનેજમેન્ટ ટીમના જ કોઈ અધિકારીને આ માટે કામ સોંપે છે. મોટા ઉદ્યોગ ગૃહો, જાહેર સાહસો અને વિશાળ પાયા પર કામ કરતી સંસ્થાઓ જનસંપર્ક માટે અધિકારીની નિમણૂક કરી અલગ વિભાગ જ રાખતા હોય છે. આ માટે વિશેષ યોગ્યતા ધરાવનાર ઉમેદવારની

સીધી ભરતી પણ કરવામાં આવે છે અથવા આંતરિક કર્મચારીઓમાંથી જ ચયન પ્રક્રિયા દ્વારા કોઈને આ જવાબદારી સોંપાય છે.

ભારતમાં ઘણી શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ અને વિશ્વવિદ્યાલયો પબ્લિક રિલેશન માટે એક વર્ષ કે એથી ઓછા સમયગાળા માટે ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમો ચલાવે છે. આ અભ્યાસક્રમો થકી આ ક્ષેત્રમાં કારકિર્દી ઘડવા માગતા યુવાનોને જનસંપર્ક વિષે પ્રાથમિક જાણકારી પ્રાપ્ત થાય છે તેમજ આ ક્ષેત્ર વિષેની સાચી સમજ મળે છે. છેલ્લાં ઘણા વર્ષોથી એમ.બી.એ.ની અનુસ્નાતક કક્ષાની ડિગ્રીમાં જનસંપર્કને ખાસ વિષય તરીકે રાખી MBA (Public Relation) પણ પ્રાપ્ત કરી શકાય છે અને લગભગ તમામ સરકારી યુનિવર્સિટીમાં આ અભ્યાસક્રમ ઉપલબ્ધ છે. આ ઉપરાંત જ્યાં પત્રકારત્વ અને સમૂહ માધ્યમો સંબંધિત ડિગ્રી (જર્નાલિઝમ અને માસ કોમ્યુનિકેશન) એનાયત થાય છે ત્યાં જનસંપર્કને એક વિષય તરીકે પ્રાધાન્ય આપવામાં આવે છે.

● લાયકાત :

ધોરણ ૧૨ પછી કોઈ પણ વિદ્યાશાખામાંથી (આર્ટ્સ, કોમર્સ વિજ્ઞાનપ્રવાહ) આવેલા વિદ્યાર્થીઓને માટે હવે જનસંપર્ક, પત્રકારત્વ, ટેલિવિઝન અને રેડિયો ક્ષેત્રે રોજગારી/ સ્વરોજગારીની તકો મળી રહે તે માટે ગુજરાત યુનિવર્સિટી દ્વારા માન્યતા પ્રાપ્ત (Affiliated) સંસ્થા નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ માસ કમ્યુનિકેશન એન્ડ જર્નાલિઝમ (nimcj) ખાતે ચાર વર્ષનો બી.એ (બીજેએમસી) અભ્યાસક્રમ શરૂ કરવામાં આવ્યો છે. આ અભ્યાસક્રમમાં વિદ્યાર્થીઓને જનસંપર્ક પત્રકારત્વનાં વિવિધ પાસાઓ ઉપરાંત ટેલિવિઝન અને રેડિયોનાં રચનાત્મક અને ટેકનિકલ પાસાઓ શીખવવામાં આવે છે. આ ઉપરાંત માત્ર વર્ગખંડ શિક્ષણ જ નહીં પરંતુ ભણતી વખતે જ વિદ્યાર્થીઓને ફિલ્ડની તાલીમ મળી રહે તે માટે ઇન્ટર્નશિપ/ટ્રેનિંગની વ્યવસ્થા પણ કરવામાં આવે છે. આ અભ્યાસક્રમ પછી વિદ્યાર્થી સમૂહ માધ્યમો અને જનસંપર્ક ક્ષેત્રે ઉજ્જવળ કારકિર્દી ઘડી શકે છે.

ફીનું ધોરણ : રૂ. ૫૦૦૦ થી ૧૦,૦૦૦ પ્રતિવર્ષ હોય છે.

આ અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ પ્રક્રિયા સામાન્ય રીતે મે-જૂન માસમાં ગુજરાત યુનિવર્સિટીની કેન્દ્રીય પ્રવેશ

પદ્ધતિથી થાય છે જેમાં વિદ્યાર્થીએ ગુજરાત યુનિવર્સિટીની વેબસાઈટ (www.gujaratuniversity.ac.in) પર ઓનલાઈન પ્રવેશ પ્રક્રિયા કરવાની રહે છે.

● વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજ. યુનિ. : પોસ્ટ બોક્સ નં-૪૯, ઉધના, મગદલ્લા રોડ, સૂરત- ૩૯૫ ૦૦૭ સંપર્ક-ફોન - +૯૧ (૨૬૫) ૨૨૨૭૧૪૧ થી ૨૨૨૭૧૪૬ ટોલ ફ્રી નં- ૧૮૦૦ ૨૩૩૩ ૦૧૧ વેબ સાઈટ - [https:// www.vnsgu.ac.in](https://www.vnsgu.ac.in) ઇ-મેલ [info@ vnsgu.ac.in](mailto:info@vnsgu.ac.in)

● સૌરાષ્ટ્ર યુનિ. : રાજકોટ, સંપર્ક- હેલ્પ સેન્ટર - (૦૨૮૧) ૨૫૭૬૫૧૧ સમય- સવારે ૧૦.૩૦ થી સાંજના ૦૬.૦૦ સુધી સોમથી શનિ- બપોરે ૨.૦૦ થી ૨.૩૦ રિસેસ) વેબ સાઈટ- www.saurashtrauniversity.edu

● હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિ. પાટણ : માતરવાડી, પાટણ સંપર્ક- ફોન- ૦૨૭૬૬ ૨૨૦૯૩૨ વેબસાઈટ-www.ngu.ac.in

આ ઉપરાંત ઈલસાસ કોલેજ, વડોદરા સ્થિત મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી (www.msubaroda.ac.in), કર્ણાવતી યુનિવર્સિટી (www.karnavatiuniversity.edu.in) તેમજ નવરચના યુનિવર્સિટી (www.nuv.ac.in) સહિતની ખાનગી અને સરકારી યુનિવર્સિટીમાં પણ ઉપરોક્ત અભ્યાસક્રમ ચલાવવામાં આવે છે.

નિયામક,
એનઆઈએમસીજે, અમદાવાદ.
મો. ૯૯૭૪૪૫૩૪૦૭

“ડ્રોન્સની પાંખો પર ઊડતું ભારત : સીડેકના કોર્સમાં ડ્રોન ટેકનોલોજીમાં ઉજ્જવળ તકો”

- જગદીશ પટેલ

વાલીગણ તથા વિદ્યાર્થી મિત્રો, આપ સર્વેને સી-ડેક ભારત સરકારની વૈજ્ઞાનિક સંસ્થાનો પરિચય અને તેમાં ચાલતા કમ્પ્યુટરના કોર્સની સઘન માહિતી આપીશું.

સી-ડેકની સ્થાપના ૧૯૮૮માં સુપર કમ્પ્યુટર બનાવવા માટે કરવામાં આવી હતી. સી-ડેકના વૈજ્ઞાનિકો એન્જિનિયરોએ પરમ સુપર કમ્પ્યુટરની સિરીઝ બનાવી દેશનું નામ દુનિયામાં રોશન કર્યું છે. સી-ડેકની મુખ્ય પ્રવૃત્તિઓ જેવી કે હાઈ પરફોર્મિંગ કોમ્પ્યુટિંગ, ગ્રીડ કોમ્પ્યુટિંગ, લેંગ્વેજ ટેકનોલોજી, સાયબર સિક્યોરિટી ઈ-ગવર્નન્સ અને એડવાન્સ એજ્યુકેશન છે.

સી-ડેકના પેસ પ્રોગ્રામ અંતર્ગત સમગ્ર ભારતમાં કમ્પ્યુટરના કારકિર્દીલક્ષી વિવિધ કોર્સ ચલાવવામાં આવે છે. સમગ્ર ભારતમાં સી-ડેકના ૩૦૦થી વધારે કેન્દ્રો આવેલાં છે અને ગુજરાતમાં ૬૦થી વધારે કેન્દ્રો ઉપર કમ્પ્યુટરનું પ્રશિક્ષણ આપવામાં આવે છે. સી-ડેક દ્વારા સર્ટિફિકેટ, ડિપ્લોમા, એડવાન્સ ડિપ્લોમા અને પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ લેવલના અલગ અલગ કોર્સની તાલીમ આપવામાં આવે છે.

મિત્રો, આજે અમોએ Drone Technologiesની વધુમાં વધુ માહિતી આપવા પ્રયત્ન કર્યો છે. જેના દ્વારા તમો ને તે ક્ષેત્રમાં કારકિર્દી બનાવવા ખૂબ જ ઉપયોગી થશે.

ડ્રોન્સની પાંખો પર ઊડતું ભારત: ઘગશ સાથે ભવિષ્ય તરફ ગતિ

ડ્રોન ટેકનોલોજી અંગે ભારતમાં જે ઉત્સાહ જોવા મળી રહ્યો છે, તે અદ્ભુત છે. આ ઊર્જા ભારતમાં ડ્રોન સર્વિસ અને ડ્રોન આધારિત ઉદ્યોગની લાંબી છલાંગનું પ્રતિબિંબ છે. આ ઊર્જા ભારતમાં રોજગાર સર્જનના ઊભરતા મોટા સેક્ટરની સંભાવનાઓ છે.

ડ્રોન ટેકનોલોજી પ્રત્યે ભારતનું પ્રગતિશીલ વલણ તેના તાજેતરના ઉદારીકરણ કરાયેલા ડ્રોન નિયમો ૨૦૨૩માં સ્પષ્ટ થાય છે. આ હળવા નિયમોએ નવીનતા, રોકાણોને આકર્ષવા અને વાઈબ્રન્ટ સ્ટાર્ટઅપ ઈકોસિસ્ટિમને પ્રોત્સાહન આપવા માટે આકાશ ખોલ્યું છે. વધુમાં, સરકાર ડ્રોન શક્તિ યોજના જેવી પહેલો દ્વારા હિતધારકો સાથે સક્રિય પાસે જોડાય છે, જે ડ્રોન-એ-એ-સર્વિસ (DRAAS) સ્ટાર્ટઅપ્સને પ્રોત્સાહન આપે છે અને ક્ષેત્રમાં કૌશલ્યને પ્રોત્સાહિત કરે છે.

આજે સરકારી કામોની ગુણવત્તા જોવા માટે ડ્રોન ખૂબ જ સરળ વિકલ્પ છે. થોડાક સમય પહેલાં સુધી ડ્રોન માટે ભારત સંપૂર્ણપણે આયાત પર નિર્ભર હતું. પરંતુ હવે તે ઝડપથી આ બાબતે આત્મનિર્ભર બની રહ્યું છે. ડ્રોનનો ઉપયોગ માત્ર સંરક્ષણ ક્ષેત્રમાં જ થશે તેમ મનાતું હતું. પરંતુ આગામી સમયમાં દરેક ક્ષેત્રમાં ડ્રોનનો ઉપયોગ થઈ શકશે.

ડ્રોનની વાણિજ્યિક ક્ષમતા વિશાળ છે અને સક્રિય પાસે અન્વેષણ કરવામાં આવી રહ્યું છે. કૃષિમાં, ડ્રોન ચોકસાઈથી છંટકાવ, પાકની દેખરેખ અને ઉપજમાં સુધારા સાથે ખેતીની પદ્ધતિઓમાં ક્રાંતિ લાવી રહ્યાં છે. લોજિસ્ટિક્સ અને ડિલિવરી ડ્રોન ડિલિવરી ટ્રાયલ્સ સાથે ઉડાન ભરી રહી છે જે આશાસ્પદ પરિણામો દર્શાવે છે, જે સંભવિત પાસે ઝડપી અને વધુ કાર્યક્ષમ સેવાઓ તરફ દોરી જાય છે, ખાસ કરીને દૂરના વિસ્તારોમાં. ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર નિરીક્ષણ, એક વખત જોખમી અને સમય

માંગી લેતું કાર્ય, પુલ, પાવરલાઇન અને પાઇપલાઇન્સનું નિરીક્ષણ કરતાં ડ્રોન દ્વારા વધુ સુરક્ષિત અને ઝડપી બની રહ્યું છે. શક્યતાઓ શોધ અને બચાવ, આપત્તિ વ્યવસ્થાપન અને વન્યજીવન સંરક્ષણ સુધી વિસ્તરે છે.

ડ્રોનના વ્યૂહાત્મક મહત્વને ઓળખીને, ભારતીય સેના તેની કામગીરીમાં ડ્રોન ટેકનોલોજીને સક્રિયપણે એકીકૃત કરી રહી છે. સર્વેલન્સ અને રિકોનિસન્સથી લઈને લોજિસ્ટિક્સ અને ટ્રાન્સપોર્ટેશન સુધી, ડ્રોન સરહદની સુરક્ષા અને ઓપરેશનલ ક્ષમતાઓને વધારી રહ્યા છે. મહિન્દ્રા અને HAL જેવી ખાનગી કંપનીઓ સાથે સહયોગ દ્વારા સ્વદેશી ડ્રોન વિકાસ માટે સરકારના દબાણનો ઉદ્દેશ્ય વિદેશી આયાત પર નિર્ભરતા ઘટાડવા અને આ નિર્ણાયક ક્ષેત્રમાં આત્મનિર્ભરતાને પ્રોત્સાહન આપવાનો છે.

આકર્ષક સંભાવનાઓ હોવા છતાં, એરસ્પેસ મેનેજમેન્ટ, નિયમો અને ગોપનીયતાની ચિંતાઓ પડકારો રહે છે. આને જવાબદારીપૂર્વક સંબોધિત કરવું ટકાઉ વિકાસ માટે નિર્ણાયક બનશે. વધુમાં, ડ્રોનને અસરકારક રીતે ચલાવવા અને જાળવવા માટે કુશળ કર્મચારીઓની જરૂર છે. આ ટેકનોલોજીનો સંપૂર્ણ લાભ મેળવવા માટે ભારત પાસે જરૂરી કાર્યબળ છે તેની ખાતરી કરવા માટે તાલીમ કાર્યક્રમોમાં રોકાણ કરવું મહત્વપૂર્ણ છે.

સહાયક સરકાર, એક સમૃદ્ધ સ્ટાર્ટઅપ ઇકોસિસ્ટમ અને તમામ ક્ષેત્રોમાં વધતી જાગૃતિ સાથે, ભારતીય ડ્રોન ઉદ્યોગ ઘાતાંકીય વૃદ્ધિ માટે તૈયાર છે. તેની નવીન સંભાવનાનો ઉપયોગ કરીને અને પડકારોને જવાબદારી પૂર્વક સંબોધીને, ભારત માત્ર ડ્રોન ટેકનોલોજીમાં વૈશ્વિક લીડર બની શકતું નથી પરંતુ તેની અર્થવ્યવસ્થાને સશક્ત કરવા, જીવન સુધારવા અને તેની સુરક્ષા વધારવા માટે તેનો લાભ ઉઠાવી શકે છે. ભારતમાં ડ્રોનનું ભાવિ ઉજ્જવળ છે, અને તેની સંભવિત અસરની મર્યાદા આકાશ છે.

મિત્રો, આપ સૌ જાણો છો કે આપણા વડાપ્રધાનશ્રીએ ડ્રોન ટેકનોલોજી જેવી પોલિસીને ખૂબ જ મહત્વ આપેલું છે અને તે દિશામાં નોકરીની પણ વધુ તકો સર્જાયેલ છે.

“સરકારી કામોની ગુણવત્તા ચકાસવા ડ્રોનથી

નિરીક્ષણ કરું છું, દરેક ખેતરમાં એક ડ્રોન હોય તે મારું સપનું છે. વર્ષ ૨૦૩૦ સુધીમાં ભારત ડ્રોન હબ બની જશે અને ડ્રોન ટેકનિક વ્યાપક સંખ્યામાં રોજગારી પૂરી પાડશે.” - પીએમમોદી

સી-ડેક દ્વારા Drone Technologiesનો કોર્સ શરૂ કરવામાં આવેલ છે. જેમાં 1.5 માસ સુધી થીયરી અને પ્રેક્ટિકલની ટ્રેનિંગ આપવામાં આવે છે. તાલીમ પૂર્ણ થયા બાદ સી-ડેક દ્વારા પરીક્ષા લેવામાં આવે છે અને પાસ થયેલ વિદ્યાર્થીને સર્ટિફિકેટ એનાયત કરવામાં આવે છે. સી-ડેકના સર્ટિફિકેટની ઇન્ટરનેશનલ વેલ્યૂ ઘણી સારી છે જેથી આપને દેશ કે વિદેશમાં નોકરી મેળવવાની તક ઘણી વધી જાય છે. તેમજ સી-ડેકના ઓથોરાઇઝડ ટ્રેનિંગ સેન્ટર દ્વારા પણ ઘણી વખત પ્લેસમેન્ટ આપવામાં આવતું હોય છે. આ કોર્સમાં નીચે જણાવેલ વિષયનો અભ્યાસ કરાવવામાં આવે છે. ઓફિશિયલ વેબસાઇટ www.cdacgujarat.com ,www.cdac.in

Certificate in Drone Technologies

Course Contents

Introduction to Drone Technologies (45 Hrs.)

- Introduction to UAS/ Drone
- Different types of UAS/ Drone
- UAS/ Drone terminologies
- Application of UAS/ Drone
- Introduction to Flight Dynamics and Control

- Overview of Geospatial technology
- Drone Wireless Communication
- DGCA Drone Guideline
- Digitalsky portal, Geo-Fencing, Flying Zones, Type Certification for Drone
- Drone pilot roles and responsibilities
- Drone Components
- Introduction to Drone components
- Motor, Propeller, ESC, Battery, Battery Charger, Power Distribution
- Flight Controller, Mission Planner, Telemetry Devices, GPS
- Various Sensors and possible payload
- Drone Assembly and Drone Flying
- Tuning & Testing & Assembling of the controller and components/ sensors
- Battery Charging techniques
- Best practices for assembly and flying drones
- Flight Simulation
- Introduction to Flight Simulation (Controller tuning, waypoint navigation, loading of map, calibration)
- બોમ્બે ફ્લાઈનગ ક્લબ, મહારાષ્ટ્ર
- ફ્લાઈટેક, તેલંગાણા
- IITRAM, ગુજરાત
- ધ ડ્રોન ફેડરેશન ઓફ ઈન્ડિયા
- ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ડ્રોન્સ, નોઈડા
- ઈન્ડિયન એકેડેમી ઓફ ડ્રોન્સ, મુંબઈ
- **Various Flight Simulation tools**
મિત્રો, આ ઉપરાંત સી-ડેક દ્વારા “CCC”ના

કોર્સની તાલીમ પણ આપવામાં આવે છે. ગુજરાત સરકારની ભરતી સમયે સી-ડેકનું “CCC”નું પ્રમાણપત્ર માન્ય રાખવામાં આવે છે, આ ઉપરાંત સી-ડેક દ્વારા Tally Prime, ગ્રાફિક્સ, એકાઉન્ટિંગ, મલ્ટીમીડિયા એનિમેશન, વેબ ડિઝાઈનિંગ, હાર્ડવેર નેટવર્કિંગ, ડિજિટલ માર્કેટિંગ અને પ્રોગ્રામિંગના કોર્સની તાલીમ પણ આપવામાં આવે છે.

સી-ડેક PACE પ્રોગ્રામ અંતર્ગત ચાલતાં માન્યતા પ્રાપ્ત સેન્ટરો ગુજરાતના બધા જ જિલ્લા અને તાલુકામાં ચાલે છે. જેની વધુ માહિતી મેળવવા માટે નીચે જણાવેલ સરનામે સંપર્ક કરવો.

ફીનું ધોરણ : રૂ. ૫,૫૦૦/-
પ્રવેશ પરીક્ષા- નથી

રોજગારીની તકો-

- પ્રવાસન ક્ષેત્રે ૩૬૦ ડિગ્રી વીડિયોગ્રાફી -ફોટોગ્રાફી કરવા
- કૃષિ ક્ષેત્રે - પાકમાં દવાનો છંટકાવ કરવા
- દેશની સુરક્ષા માટે જાસૂસી કેમેરા ગોઠવવા
- અંતરિયાળ વિસ્તારોમાં કુદરતી આફતો વખતે સંપર્ક કરવો.

ઓથોરાઈઝડ રિજનલ કો-ઓર્ડિનેટર,
૪૦૨, સમાન કોમ્પ્લેક્સ, સત્યમ મોલની સામે,
કામેશ્વર સ્કૂલ નજીક, સેટેલાઈટ, અમદાવાદ - ૩૮૦૦૧૫ ફોન -
+91 98240 25745, 079 48006090

સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટીના કાર્યરત અભ્યાસક્રમો

- પ્રો. ડૉ. નિરંજન પટેલ

અખંડ ભારતના શિલ્પી સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલની પ્રેરણાથી તથા ભાઈકાકા અને ભીખાભાઈના સઘન પ્રયત્નોથી આ શિક્ષણનગરી અસ્તિત્વમાં આવી. શિક્ષણનગરીના આ યશકાર્યમાં આ બંને મહાનુભાવોનું દૃષ્ટિવંત નેતૃત્વ અને સમગ્ર ચરોતર પ્રદેશની પ્રજાનો સાથ અને સહકાર રહેલો છે. ધીમે ધીમે આ શિક્ષણ નગરીની પ્રશાખાઓ કહી શકાય તેવી આજુબાજુનાં ક્ષેત્રોમાં અનેકાનેક કોલેજની સ્થાપના થઈ. ચરોતર પ્રદેશના છેવાડાના માણસને પણ શિક્ષણ સંસ્કાર પ્રાપ્ત થાય એવો શુભ હેતુ એની પાછળ હતો. લોખંડી પુરુષ સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલના નામ સાથે જોડાયેલી આ યુનિવર્સિટીની સ્થાપના ૧૯૫૫માં થઈ. ઉત્તરોત્તર આ વિશ્વવિદ્યાલય સતત પ્રગતિનાં સોપાન સર કરતી રહી છે. જેમાં યુનિવર્સિટીનું વહીવટી તંત્ર, અધ્યાપકો, સેવકો અને ઉજ્જવળ કારકિર્દી પ્રાપ્ત કરતા વિદ્યાર્થીઓનો પણ વિશેષ ફાળો છે. દર પાંચ વર્ષે NAAC દ્વારા શિક્ષણ સંસ્થાઓનું મૂલ્યાંકન થતું રહેતું હોય છે. NAACના આ મૂલ્યાંકનની ચોથી સાર્થકલમાં NAAC દ્વારા યુનિવર્સિટીએ ૩.૧૧ CGPA સાથે A ગ્રેડ પ્રાપ્ત કર્યો છે. તે સમગ્ર યુનિવર્સિટી પરિવાર માટે ગૌરવવંતી ઘટના છે.

આ યુનિવર્સિટીનું સેવાવ્રત જીવનકાર્ય (મિશન) :

આધુનિક વૈશ્વિક વિકાસની સાથે સુમેળમાં રહીને જ્ઞાનની તમામ વિદ્યાશાખાઓમાં અધ્યયન અને સંશોધનના વિનિયોગ દ્વારા ભારતીય ગ્રામીણ જીવનને નવજીવન આપવું.

દર્શન (વિઝન) :

બુદ્ધિપ્રતિભા, કૌશલ્ય અને વૈજ્ઞાનિક સંવર્ધન, પરિપોષણ, જ્ઞાનનું સર્જન, શાણપણના અને આનંદમય ભાવના દ્વારા મનુષ્યની ક્ષમતાઓનું પલ્લવન કરવું એ આ યુનિવર્સિટીનું દર્શન (વિઝન) છે.

આ યુનિવર્સિટીની સ્થાપનાના હેતુઓ :

ઉચ્ચ શિક્ષણ મેળવવાની અનુકૂળતા કરી

આપીને ગ્રામીણ પ્રજાજનોની સેવા કરવી; વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના સીમાડાઓનું સતત ખેડાણ કરવું; માનવવિદ્યા અને સામાજિક વિજ્ઞાનના ક્ષેત્રે સંશોધનમાં સતત નવા આયામો સિદ્ધ કરવા; આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાના સ્વદેશી સંશોધન અને સમાન ધ્યેય ધરાવતી સંસ્થાઓ સાથે સંયુક્ત સાહસો (સહયોગ) દ્વારા તમામ વિદ્યાશાખાઓ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું.

યુનિવર્સિટીનો મુદ્રાલેખ :

શીલવૃત્તં ફલમ્ શ્રુતમ્, ચારિત્ર્ય અને વર્તાણૂક એ વિદ્યાનાં સુફળ છે. સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટીના ૨૭ અનુસ્નાતક વિભાગો અને ૧૨૩ સંલગ્ન મહાવિદ્યાલયો અંતર્ગત આશરે ૫૦૦૦૦ વિદ્યાર્થીઓને શિક્ષણ આપી સમર્થ બનાવે છે.

● યુનિવર્સિટીના વિવિધ વિભાગોમાં પ્રાપ્ય અભ્યાસક્રમો:

MSc : Biotechnology, Botany, Biochemistry, Bioinformatics, Biomedical Science, Microbiology,

Zoology, Chemistry, Applied Chemistry, Defense Science, Earth Science, Physics, Applied Physics, Statistics, Applied Statistics, Quality and Productivity Management, Mathematics, Materials science, Nano Science and Nanotechnology, Foods and Nutrition, Food Biotechnology, Home Science, Information Technology, Electronics

MA : Economics, English, Gujarati, Hindi, History, Journalism and Mass Communication, Political Science, Psychology, Sanskrit, Sociology

MSW : Social Work, HR

MCom, MBA, MCA, B.Lib., M.Lib.

LLM: Business Law, Criminal Law, Constitution and Legal Order

BEd : Education, Special Education;
M.Ed.: Education, Special Education

Bpharm : MPharm. Pharmaceuticals, Pharmaceutical Quality Assurance

PG Diploma : Business Management, Human Resource Development; PGDCA

Ph.D. program in all departments.

● **મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ**

સંશોધન અને શિક્ષણમાં અગ્રેસર વિભાગો જેમાં વિદ્યાર્થી-કેન્દ્રી પ્રવૃત્તિઓ થતી હોય છે. વિભાગોમાં જરૂરી આધુનિક પ્રયોગશાળાઓ, માહિતી-તકનીક સગવડતાઓ સાથેના વર્ગખંડો આવેલા છે. વિદ્યાર્થીઓના સર્વાંગી વિકાસ માટે યુનિવર્સિટીનું પોતાનું લોક-રેડિયો સ્ટેશન (FM), વિશાળ પુસ્તકાલય, વિભાગીય પુસ્તકાલયો, સંગ્રહાલય (મ્યુઝિયમ), પૂર્ણ- સમયના તબીબ અને લેબોરટરી સાથેનું આરોગ્યકેન્દ્ર, ઓલમ્પિક ક્ષાનો તરણકુંડ (સ્વિમિંગ પૂલ), રમત-ગમત માટેનાં મેદાનો વગેરે આવેલાં છે. યુનિવર્સિટી સંચાલિત જિલ્લા લોકવિજ્ઞાન કેન્દ્ર છે, જેમાં યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓ ઉપરાંત આણંદ જિલ્લાની શાળાઓના વિદ્યાર્થીઓમાં વિજ્ઞાનની રુચિ કેળવાય તેવા કાર્યક્રમોનું નિયમિત આયોજન થાય છે.

Students' Start-up and Innovation Programme (SSIP):

વિદ્યાર્થીઓમાં ઉદ્યોગ સાહસિકતા અને નવીન સંશોધનોને પ્રોત્સાહન આપવાના કાર્યક્રમો, ૨૦ પ્રોજેક્ટ/સ્ટાર્ટ-અપ દરખાસ્તો ઉપર વિચારણા, યુનિવર્સિટીના ૩ પ્રાધ્યાપકો દ્વારા પેટન્ટ ફાઇલ કરવાની સુવિધા આપવી વગેરે કાર્યો કરવામાં આવ્યાં છે. આ ઉપરાંત વિદ્યાર્થીઓમાં ઉદ્યોગ સાહસિકતાને પ્રોત્સાહન આપવા ભારતના કંપની એક્ટના સેક્શન-૮ અંતર્ગત SP-SEC નામની કંપની સ્થાપવામાં આવી છે.

ભારતની રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિના ક્રિયાન્વયન માટે સતત પ્રયત્નો જેમાં, અભ્યાસક્રમોનું યોગ્ય માળખું તેમજ જ્ઞાનલક્ષી અભ્યાસક્રમો. ભારતીય જ્ઞાન સંપદાના પ્રચાર પ્રસાર માટે મહર્ષિ વેદવ્યાસ IKS સેન્ટરની સ્થાપના કરવામાં આવી છે. આ કેન્દ્ર દ્વારા યુનિવર્સિટીના પ્રાધ્યાપકોને IKSનાં વિવિધ ક્ષેત્રોમાં સંશોધન માટે ગ્રાન્ટ આપવામાં આવી છે.

ભારતની રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિમાં રિસર્ચ ડેવલપમેન્ટ કાઉન્સિલ (RDC)નો રચના કરવા ઉપર ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે. યુનિવર્સિટીમાં સંશોધનને પ્રોત્સાહન આપવા માટે RDCની રચના કરવામાં આવી છે. તે અંતર્ગત યુનિવર્સિટીના

પ્રાધ્યાપકોને સીડ-મની ગ્રાન્ટ આપવામાં આવી છે.

વિદ્યાર્થીઓના સર્વાંગી વિકાસ માટે શૈક્ષણિક તેમજ શિક્ષણેતર પ્રવૃત્તિઓનું વર્ષભર આયોજન થતું રહે છે. આ માટે વિવિધ વિભાગોમાં જિમખાના વગેરે પ્રવૃત્તિઓ થતી રહે છે. આ ઉપરાંત યુનિવર્સિટીમાં દાતાઓના દાનથી કુલ ૧૧ ચેર સ્થાપવામાં આવી છે. રાજ્યની જુદી-જુદી યુનિવર્સિટીઓ તેમજ અન્ય સંસ્થાઓ સાથે ૪૯ MOU કરવામાં આવ્યાં છે.

વિદ્યાર્થીઓના કારકિર્દીના ઘડતર અને IAS-GPSC જેવી રાષ્ટ્રીય સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ માટે વિશેષ તાલીમ કેન્દ્ર ચાલે છે.

ભારતના કૃષિ કલ્યાણ મંત્રાલય દ્વારા સ્થાપિત કૃષિ-આર્થિક (એગ્રો-ઇકોનોમિક) સંશોધન કેન્દ્ર, ખેત પેદાશોના ભાવ નિર્ધારણ માહિતી માટેનું કેન્દ્રનું સંચાલન યુનિવર્સિટી દ્વારા કરવામાં આવે છે.

ભારત સરકારના મહત્વના કાર્યક્રમોના પ્રચાર પ્રસાર માટે પણ યુનિવર્સિટી કટિબદ્ધ છે. વર્ષ ૨૦૨૩ દરમિયાન ભારતની G20 ગ્રૂપની, અધ્યક્ષતા દરમિયાન યુનિવર્સિટીમાં સતત કાર્યક્રમોનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ ઉપરાંત મીલેટ વર્ષની ઉજવણી માટે મીલેટ ફેસ્ટિવલનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું, હવે આવા ફેસ્ટિવલને વાર્ષિક ધોરણે કરવાની નેમ છે. ઓર્ગેનિક ખેતપેદાશો વિશે જાગૃતિ ફેલાવવા માટે યુનિવર્સિટીમાં દર રવિવારે સાંજના સમયે ખેડૂત હાટ ભરાય છે, જેમાં ખેડૂતો આવી ખેતપેદાશોનું વેચાણ કરે છે.

શ્રેષ્ઠતાને વરેલું આ વિશ્વવિદ્યાલય વર્ષભર વિદ્યાર્થી અને શિક્ષણલક્ષી પ્રવૃત્તિઓથી ધમધમતું રહે છે. સૌની ભાવનાનો સૂર છે.

● **ફી નું ધોરણ** - વાર્ષિક રૂ. ૫૦૦૦થી રૂ. ૧૫૦૦૦ સુધી.

● **પ્રવેશ પરીક્ષા** - સ્નાતક અને અનુસ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમોમાં કોઈ પ્રવેશ પરીક્ષા લેવામાં નથી આવતી.

● **યુનિ.નો સંપર્ક માટેનો નંબર** -જાહેર રજાઓ અને બીજા-ચોથા શનિવાર સિવાય દરરોજ સવારે ૧૦-૦૦ થી સાંજના ૦૫.૩૦ સુધી સંપર્ક- +૯૧ ૦૨૬૯૨ ૨૨૬૮૦૧ ઈમેલ registrar_spu@spuvvn.edu

સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી, મોટા બજાર, વલ્લભવિદ્યાનગર, આણંદ-૩૮૮૧૨૦ (ગુજરાત)
ફોન : +૯૧ ૦૨૬૯૨ ૨૨૬૮૦૧

સ્વર્ણિમ ગુજરાત સ્પોર્ટ્સ યુનિવર્સિટી

- વાચ. પી. જોશી

યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન (UGC) દ્વારા માન્ય સ્વર્ણિમ ગુજરાત સ્પોર્ટ્સ યુનિવર્સિટીની વર્ષ ૨૦૧૧માં ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થાપના કરવામાં આવી છે. યુનિવર્સિટી શારીરિક શિક્ષણ અને રમત ક્ષેત્રે વિવિધ સર્ટિફિકેટ, સ્નાતક, અનુસ્નાતક તેમજ સંશોધન અભ્યાસક્રમો ચલાવે છે. આજના યુગમાં રમત પ્રદર્શનને સર્વોચ્ચ સ્તરે લઈ જવા માટે રમતગમત સાથે સંકળાયેલા દરેક ક્ષેત્રને પાયાથી મજબૂત અને સમૃદ્ધ કરવાની જરૂરિયાત છે. રમતવિજ્ઞાન અને અન્ય દરેક સંલગ્ન ક્ષેત્રો માટે વિવિધ અભ્યાસક્રમો તૈયાર કરી તથા તે ક્ષેત્રે માનવ સંસાધનનો વિકાસ કરવા શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ અને વિશ્વવિદ્યાલયોએ ઉત્કૃષ્ટ યોગદાન આપવું જરૂરી છે, ત્યારે સ્વર્ણિમ ગુજરાત સ્પોર્ટ્સ યુનિવર્સિટી આ તરફ પોતાનું યોગદાન આપવા માટે તત્પર છે.

રમતગમત ક્ષેત્રે યોગ્ય કુશળતા ધરાવતા માનવ સંસાધનની અછત વર્તાય રહી છે. એક તરફ શાળા અને કોલેજોની શિક્ષણ પ્રણાલી રમતગમત ક્ષેત્રે રસ ધરાવતા યુવાનો માટે પ્રોત્સાહક બની રહી છે, તો બીજી બાજુ રમતગમત ક્ષેત્રે રસ ધરાવતા ખેલાડીઓ તૈયાર કરવા માટે વિવિધ ક્ષેત્રોમાં કુશળતા અને ઉચ્ચ જ્ઞાન ધરાવતા યુવાનો રમતના ક્ષેત્ર તરફ રહેલી વ્યાવસાયિક સંભાવનાઓથી અવગત નથી. આજના સમયમાં માત્ર શારીરિક શિક્ષણ અને સ્વાસ્થ્ય જ નહીં પરંતુ ઉચ્ચ રમત

પ્રદર્શન પ્રાપ્ત કરવા રમત ક્ષેત્રે ઉચ્ચ કક્ષાના રાહબરો, રમત મનોવૈજ્ઞાનિક, રમત જૈવચંત્રશાસ્ત્રના વિદ્વાનો, રમત ટેકનોલોજીના નિષ્ણાતો, રમત દેખાવ વિશ્લેષક અને આંકડાશાસ્ત્રી, રમત આહાર અને આરોગ્યશાસ્ત્રના વિદ્વાનોની ખાસી જરૂરિયાત જણાય રહી છે.

રમત ક્ષેત્રે વર્તમાન સમયમાં અને ભવિષ્યમાં ઊભી થનારી સંભાવનાઓ સામે માનવ સંસાધનોનું ઘડતર કરવું જરૂરી છે. રમત ક્ષેત્રે વિવિધ સંભાવનાઓને જોતાં સામાન્ય રીતે નીચે જણાવેલાં ક્ષેત્રોમાં માનવ સંસાધનની જરૂરિયાત રહે છે.

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત અધ્યાપનશાસ્ત્ર :

શિક્ષણની સમગ્ર પ્રક્રિયામાં શારીરિક શિક્ષણની ખૂબ જ અગત્યની તેમજ નિર્ણાયક ભૂમિકા ભજવે છે. આપણી ભાવિ પેઢીને સાચી રીતે શિક્ષિત કરવા અને સ્વસ્થ અને સમૃદ્ધ જીવન જીવવા માટે મદદ કરવા શિક્ષણ સાથે પ્રારંભિક સ્તરથી જ શારીરિક શિક્ષણ અને તેની પ્રવૃત્તિઓ એક અનિવાર્ય અંગો તરીકે સ્વીકારવું જરૂરી છે. શારીરિક શિક્ષણ એ એક મહત્વપૂર્ણ શૈક્ષણિક પ્રક્રિયા છે. તેનો ઉદ્દેશ શારીરિક પ્રવૃત્તિઓના માધ્યમથી માનવ કાર્યમાં સુધારો અને અસરકારક વિકાસ વૃદ્ધિ સાધવાનો છે. વ્યક્તિ જીવનના શારીરિક, ભાવનાત્મક, માનસિક અને સામાજિક પાસાંઓના વિકાસમાં તે એક મહત્વપૂર્ણ ફાળો આપનાર પરિબળ બની શકે છે. બી.પી.

એડ., એમ.પી.એડ., તેમજ બી.પી.એડ. + એમ.પી.એડ. ઈન્ટિગ્રેટેડ જેવા શારીરિક શિક્ષણના શિક્ષણ કાર્યક્રમમાં શિક્ષણશાસ્ત્ર અને શારીરિક પ્રવૃત્તિઓનો સમાવેશ કરવામાં આવે છે. આજના યુગમાં રમતગમત અને ખેલકૂદે એક આગવું સ્થાન પ્રાપ્ત કર્યું છે. આ ઉપરાંત રમતગમત અને સ્કોલરશિપને મહત્વ આપવા રાજ્ય સરકાર તેમજ કેન્દ્ર સરકાર વિવિધ કાર્યક્રમો તેમજ આશાસ્પદ ખેલાડીઓને વિવિધ સંસ્થાઓ તરફથી મળતા સમર્થનને પરિણામે આજે માતા-પિતા પોતાનાં બાળકોને નાનપણથી જ રમતનું પ્રશિક્ષણ આપવા લાગ્યાં છે. આથી દેશમાં મોટાપાયે બાળકોને પ્રશિક્ષિત કરવા માટે વધુમાં વધુ નિપુણ શિક્ષકો અને પ્રશિક્ષકોની જરૂરિયાત ઊભી થઈ રહી છે. શિક્ષણશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતોના આધારે અસરકારક શિક્ષણ આપી શકે તેવા શારીરિક શિક્ષણના શિક્ષકો અને રમત પ્રશિક્ષકોની આજે શાળાઓ, કૉલેજો અને યુનિવર્સિટીમાં જરૂર છે. જેના માધ્યમથી સારા વિદ્યાર્થીઓ અને ખેલાડીઓ તૈયાર કરી ઉચ્ચ રમત પ્રદર્શન મેળવી શકાય.

રમતવિજ્ઞાન :

આ ક્ષેત્રે સ્પોર્ટ્સ ફિઝિયોલોજી, સ્પોર્ટ્સ બાયોમિકેનિક્સ, સ્પોર્ટ્સ સાયકોલોજી, સ્પોર્ટ્સ એન્થ્રોપોમેટ્રી, સ્પોર્ટ્સ ટેકનોલોજી, સ્પોર્ટ્સ પરફોર્મન્સ એનાલિસીસ, સ્પોર્ટ્સ ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી તજજ્ઞ, કોચિંગ માટે વિશિષ્ટ પ્રકારના સોફ્ટવેર ડેવલપર્સ વગેરે જેવાં ક્ષેત્રો હજુ પણ વણખેડાયેલાં છે.

સ્પોર્ટ્સ મેડિસિન અંગે આનુષંગિક અભ્યાસક્રમો:

સ્પોર્ટ્સ મેડિસિન એક્સપર્ટ, સ્પોર્ટ્સ ફિઝિયો-

થેરાપિસ્ટ, કન્ડિશનિંગ ટ્રેનર્સ, એક્સસાઈઝ થેરાપી જેવાં ક્ષેત્રો પણ વણ ખેડાયેલાં જણાય છે. (જેમાં દેશ-વિદેશમાં અનેક શક્યતાઓ રહેલી છે, જેમાં રમતવીરો અને યુવાનો આ ક્ષેત્ર તરફ વળ્યા નથી.)

સ્પોર્ટ્સ ક્ષેત્રે રોજગારીની તકો :

આ ક્ષેત્રમાં મેનેજમેન્ટ ઈન સ્પોર્ટ્સ, એચ.આર. મેનેજમેન્ટ ઈન સ્પોર્ટ્સ, સ્પોર્ટ્સ ટૂરિઝમ, સ્પોર્ટ્સ ઈકોનોમિક્સ એન્ડ ફાઈનાન્સ મેનેજમેન્ટ, મેનેજમેન્ટ ઓફ સ્કૂલ સ્પોર્ટ્સ, મેનેજમેન્ટ ઓફ યુનિવર્સિટી સ્પોર્ટ્સ, સ્પોર્ટ્સ ગુડ્સ માર્કેટિંગ, હેલ્થ ક્લબ એન્ડ ફિટનેસ સેન્ટર મેનેજમેન્ટ, યોગ સેન્ટર મેનેજમેન્ટ, સ્પોર્ટ્સ લો, સ્પોર્ટ્સ આર્બિટ્રેશન જેવાં ક્ષેત્રોમાં પણ અનેક શક્યતાઓ છે. નોકરી કરતા સ્વ-રોજગારી મેળવવાની શક્યતાઓ સૌથી વધુ જણાય છે.

સ્પોર્ટ્સ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ :

આ ક્ષેત્રમાં મોટા પાયે રોકાણ અને માર્કેટિંગ નેટવર્કની જરૂર પડે છે. એટલું જ નહીં પરંતુ આ પ્રકારના વ્યાપારના મોડલને સફળ બનાવવા માટે તેમાં જે-તે રમતના ભૂતપૂર્વ ખેલાડીઓ કે નિષ્ણાતોની સેવાઓ પણ લેવામાં આવતી હોય છે. રમતગમતને લગતા સાધન સામગ્રીનાં ઉત્પાદન અને વેચાણથી રોજગારીનું એક નવું ક્ષેત્ર ઉત્પન્ન થઈ રહ્યું છે. સરકારના સ્ટાર્ટ અપ ઈન્ડિયા કાર્યક્રમથી ખેલકૂદ ક્ષેત્રે સાધન સામગ્રીના ઉત્પાદન ક્ષેત્રે વધુને વધુ નવી કંપનીઓ આગળ આવવાની શક્યતાઓ છે. આ ક્ષેત્રે સ્પોર્ટ્સ ગુડ્સ ઉત્પાદનમાં પણ કુશળ કારીગરોની વધુ સંખ્યાને કારણે વિદેશી ઉપકરણો પર દેશના નાણાનો વ્યય અટકાવી, મેક ઈન ઈન્ડિયા બેઈઝ

સ્મોલ સ્કેલ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ વિકસાવી શકાય છે.

સ્પોર્ટ્સ કોચિંગ :

યુવાનો અને ખેલાડીઓ કે જેઓ સ્પોર્ટ્સ કોચિંગના ક્ષેત્રે રસ ધરાવતા હોય તેઓ વિવિધ રમતો માટે ટ્રેનિંગ, કન્ડિશનિંગ અને ઉચ્ચ પ્રદર્શન માટે કોચિંગ જેવા દરેક સ્તરે રાહબર તરીકેની કારકિર્દીના ક્ષેત્રમાં રહેલી તકો મેળવી શકે છે.

સ્પોર્ટ્સ મીડિયા :

જે યુવાનોને લેખન અને વ્યાખ્યાનમાં રસ છે તેઓ માટે હવે રમતગમત અને ખેલકૂદનું નવું ક્ષેત્ર ખૂલી રહ્યું છે. આગામી સમયમાં રમતગમત અને ખેલકૂદ ક્ષેત્રે લેખન અને સમીક્ષા કરી શકે તેવા લેખકોની માંગમાં વધારો થશે. ‘ખેલો ઈન્ડિયા’ જેવી વિવિધ રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્પર્ધાનું આયોજન ડિજિટલ યુગમાં થઈ રહ્યું છે, તેથી તેમાં ભાગ લેનાર દરેક ખેલાડીની સફળતા અને સ્પોર્ટ્સ પરફોર્મન્સની તમામ વિગતો ડિજિટલ સ્વરૂપે સાચવવી અને તેનું વિશ્લેષણ કરવું પણ જરૂરી હોય છે, જેથી શ્રેષ્ઠ રમત દેખાવ કરનાર ખેલાડીઓના માહિતી દેશ અને વિશ્વ સમક્ષ મૂકી શકાય.

એડવેન્ચર સ્પોર્ટ્સ :

એડવેન્ચર સ્પોર્ટ્સ ઈન્ડસ્ટ્રી છેલ્લાં કેટલાંક વર્ષોથી ભારતમાં ઝડપથી વિકસી રહી છે. રાજ્ય અને રાષ્ટ્રીય સ્તરે એડવેન્ચર સ્પોર્ટ્સનાં વિવિધ ક્ષેત્રોમાં તાલીમ આપતી ઘણી સંસ્થાઓ આજે વિકસી રહી છે. શાળા, કોલેજો તેમજ વિવિધ ક્લબોમાં એડવેન્ચર પ્રવૃત્તિઓ જેવી કે લેન્ડ એડવેન્ચર સ્પોર્ટ્સ, વોટર એડવેન્ચર સ્પોર્ટ્સ, એરો સ્પોર્ટ્સમાં અનેક વિદ્યાર્થીઓ અને યુવાનો ભાગ લેવા પ્રોત્સાહિત થયા છે. તેઓની જરૂરિયાતને ધ્યાનમાં લઈ એડવેન્ચર સ્પોર્ટ્સ ક્ષેત્રે પ્રાયોગિક જ્ઞાન તથા અનુભવ ધરાવતા નિષ્ણાતો અને પ્રશિક્ષકોની જરૂર છે. સ્વર્ણિમ ગુજરાત સ્પોર્ટ્સ યુનિવર્સિટીમાં વિવિધ એડવેન્ચર સ્પોર્ટ્સની પ્રવૃત્તિઓના ટૂંકા ગાળાના તાલીમ કાર્યક્રમો તેમજ પી. જી. ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમ દ્વારા આ ક્ષેત્રે વ્યાવસાયિક અને સ્વ-રોજગારીની તકો વિકસાવી શકાય તેમ છે.

ખેલકૂદ ક્ષેત્રે કોર્પોરેટમાં તકો :

આજે દેશમાં રમતગમત ક્ષેત્રે ક્લબ અને કલ્ચર

ઝડપભેર વધી રહ્યું છે. વિવિધ રમતોમાં સક્રિય ક્લબને આર્થિક ટેકો આપવા અનેક મોટી કંપનીઓ આગળ આવી રહી છે. મોટી કંપનીઓ પોતાની બ્રાન્ડ અને માર્કેટિંગને ઉત્તેજન આપવા માટે પણ નવા ઊભરતા ખેલાડીઓને પ્રાયોજકતા આપે છે. ખેલાડીઓ દ્વારા કરાતી જાહેરાતોનો બાળકો અને યુવાનોમાં વધુ પ્રભાવ પડતો હોવાથી રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્પર્ધાઓના આયોજન કરવામાં પણ મોટી કંપનીઓ આગળ આવતી જોવા મળી રહી છે.

ફિટનેસ કન્સલ્ટન્ટ :

ફિટનેસ માટે એક વિશેષ તાલીમબદ્ધ વ્યક્તિ હોવી એ હવે અનિવાર્ય બન્યું છે. ફિટનેસ કન્સલ્ટન્ટ એ એવી વ્યક્તિ છે જે ખેલાડીઓના આરોગ્ય, ફિટનેસ, પોષણ, અને ચિકિત્સા જેવાં ક્ષેત્રોમાં સલાહ અને માર્ગદર્શન આપે છે. શહેરો તેમજ નાનાં કેન્દ્રોમાં પણ હવે ધીમે ધીમે ખાનગી જિમની સંખ્યા વધી રહી છે અને તમામ જિમમાં ફિટનેસ નિષ્ણાત કે કન્સલ્ટન્ટની જરૂરિયાત રહે છે.

અમ્પાયર કે રેફરી :

જુનિયરથી લઈ સિનિયર કક્ષા સુધી અને રાષ્ટ્રીય કે આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરની સ્પર્ધાઓ માટે તે એક અનિવાર્ય અંગ છે. રમતગમત અને ખેલકૂદમાં આ એક વિશેષ યોગ્યતા ધરાવતું કાર્યક્ષેત્ર છે, જેમાં રમતગમત અને ખેલકૂદના વિકાસ માટે યોગ્યતા ધરાવતા અનુભવી અમ્પાયર કે રેફરીની દિન પ્રતિદિન માંગ વધી રહી છે.

સ્વર્ણિમ ગુજરાત સ્પોર્ટ્સ યુનિવર્સિટીના ડેસર ખાતે નવ-નિર્મિત સંકુલમાં સ્ટેટ ઓફ ધી આર્ટ ફેસિલિટી જેવી કે અત્યાધુનિક એથલેટિક ટ્રેક, મલ્ટિપરપઝ ઈન્ડોર હોલ, ઓલિમ્પિક્સ કક્ષાનો સ્વિમિંગ પુલ, વિવિધ રમતો માટે પ્રેક્ટિસ ગ્રાઉન્ડ ઉપલબ્ધ છે. હાલમાં સ્વર્ણિમ ગુજરાત સ્પોર્ટ્સ યુનિવર્સિટી ડેસર ખાતે સંપૂર્ણ સુવિધા સજ્જ બે હોસ્ટેલ પૂર્ણપણે કાર્યરત થયેલ છે.

સ્વર્ણિમ ગુજરાત સ્પોર્ટ્સ યુનિવર્સિટી શારીરિક શિક્ષણ અને રમતગમતનું બહોળું જ્ઞાન ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, રાહબરો, તેમજ અધ્યાપકો તૈયાર કરવા અગ્રેસર છે. યુનિવર્સિટી દ્વારા કાર્યરત વિવિધ અભ્યાસક્રમોની માહિતી નીચે મુજબ છે:

ક્રમ નં	કોર્સના નામ	લાયકાત	સમયગાળો
૧	પીએચ.ડી. ડોક્ટર ઓફ ફિલોસોફી (રેગ્યુલર મોડ)	માસ્ટર ડિગ્રી ઇન ફિઝિકલ એજ્યુકેશન / સ્પોર્ટ્સ સાયન્સ	--
૨	એમ.પી.એડ માસ્ટર ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન	બી.પી.એડ (એન.સી.ટી.ઈ.ના ધોરણો મુજબ)	૨ વર્ષ (૪ સેમેસ્ટર)
૩	બી.પી.એડ. + એમ.પી.એડ ઇન્ટિગ્રેટેડ પ્રોગ્રામ બેચરલ ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન + માસ્ટર ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન	બી.પી.ઈ.એસ. / બી.એસસી. (ફિઝિકલ એજ્યુકેશન) (એન.સી.ટી.ઈ.નાં ધોરણો મુજબ)	૩ વર્ષ (૬ સેમેસ્ટર)
૪	એમ.પી.ઈ.એસ. માસ્ટર ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન એન્ડ સ્પોર્ટ્સ	બી.પી.ઈ.એસ/ બી.પી.એડ	૨ વર્ષ (૪ સેમેસ્ટર)
૫	બી.પી.એડ. બેચરલ ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન	કોઈ પણ ગ્રેજ્યુએટ (એન.સી.ટી.ઈ.નાં ધોરણો મુજબ)	૨ વર્ષ (૪ સેમેસ્ટર)
૬	બી.પી.ઈ.એસ. બેચરલ ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન એન્ડ સ્પોર્ટ્સ	૧૨ પાસ અથવા ૧૦+૨ સમકક્ષ	૩ વર્ષ (૬ સેમેસ્ટર)
૭	બી.એસ.સી. બેચરલ ઓફ સાયન્સ(સ્પોર્ટ્સ કોચિંગ)	૧૨ પાસ અથવા ૧૦+૨ સમકક્ષ	૩ વર્ષ (૬ સેમેસ્ટર)
૮	બી.બી.એ. બેચરલ ઓફ બિઝનેસ એડમિનિસ્ટ્રેશન (સ્પોર્ટ્સ મેનેજમેન્ટ)	૧૨ પાસ અથવા ૧૦+૨ સમકક્ષ	૩ વર્ષ (૬ સેમેસ્ટર)
૯	પી. જી. ડિપ્લોમા ઇન સ્પોર્ટ્સ કોચિંગ	કોઈ પણ ગ્રેજ્યુએટ તથા સ્પોર્ટ્સ પાર્ટિસિપેશન	૧ વર્ષ

૧૦	<ul style="list-style-type: none"> ● પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઈન સ્પોર્ટ્સ મેનેજમેન્ટ ● એડવેન્સર સ્પોર્ટ્સ એડમિનિસ્ટ્રેશન ● સ્પોર્ટ્સ જર્નાલિઝમ એન્ડ માસ મીડિયા ટેકનોલોજી ● ફિટનેસ મેનેજમેન્ટ 	કોઈ પણ ગ્રેજ્યુએટ	૧ વર્ષ
----	--	-------------------	--------

● **ફીનું ધોરણ:**

બોર્ડ ઓફ ગવર્નર્સ દ્વારા નિર્દેશોને અનુસરીને, ખાનગી અને સરકારી બંને કોલેજોમાં વિવિધ અભ્યાસક્રમો માટેની ટ્યુશન ફીને પ્રવર્તમાન ધોરણો અનુસાર ગોઠવવામાં આવે છે, જે તમામ સંસ્થાઓમાં ગુણવત્તાયુક્ત શિક્ષણની સમાન પહોંચ સુનિશ્ચિત કરે છે. અંદાજિત વાર્ષિક ફી રૂ. ૨૭૦૦૦ થી ૫૦૦૦૦ સુધીની છે. મહિલા શિક્ષણને પ્રાધાન્ય મળે તે માટે તેઓની શૈક્ષણિક ફી માફ કરવામાં આવેલ છે.

● **પ્રવેશ પરીક્ષા :**

સ્વર્ણિમ ગુજરાત સ્પોર્ટ્સ યુનિવર્સિટીના વિવિધ અભ્યાસક્રમોમાં શારીરિક શિક્ષણ, રમતગમત અને જનરલ નોલેજ જેવા વિષયોને આવરીને હેતુ લક્ષી પ્રશ્ન દ્વારા લેખિત પરીક્ષા લેવામાં આવે છે. તથા શારીરિક કસોટી માટે ૫૦ વાર દોડ, ૬૦૦ વાર દોડ, ખડી લાંબી

કૂદ, સીટઅપ્સ, પુલઅપ્સ, લટક જેવી કસોટીઓ દ્વારા શારીરિક ક્ષમતાનું માપન કરવામાં આવે છે.

સંપર્ક

સ્વર્ણિમ ગુજરાત સ્પોર્ટ્સ યુનિવર્સિટી
 ડેસર તાલુકા સેવાસદન સામે, વલાવાવ ચોકડી
 પાસે, પોસ્ટ-ડેસર ખાતે, તાલુકા - ડેસર, જિ. વડોદરા -
 ૩૯૧૭૭૪, ગુજરાત, ભારત
 વેબસાઈટ : <https://www.sgsu.gujarat.gov.in>
 ઈમેલ : info.sgsu@gmail.com

સ્વર્ણિમ ગુજરાત સ્પોર્ટ્સ યુનિવર્સિટી
 ડેસર તાલુકા સેવાસદન સામે, વલાવાવ ચોકડી પાસે,
 પોસ્ટ-ડેસર ખાતે, તાલુકા - ડેસર, જિ. વડોદરા - ૩૯૧૭૭૪.

કૃષિ યુનિવર્સિટીના ધોરણ-૧૨ પછીના અભ્યાસક્રમો

- સુશીલ કિશ્ચિયન

ગુજરાત રાજ્યની કૃષિ યુનિવર્સિટીઓ (આણંદ, જૂનાગઢ, નવસારી અને સરદાર કૃષિનગર)માં ચાલતા ધોરણ-૧૨ (વિજ્ઞાનપ્રવાહ) પછીના સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમોની સંક્ષિપ્ત માહિતી

ધોરણ-૧૨ (વિજ્ઞાન પ્રવાહ) પછીના સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમોની વિગત

પી.સી.બી. (બાયોલોજી) બી/એબી ગ્રૂપ અભ્યાસક્રમો

ડિગ્રી કોર્સનું નામ અને અભ્યાસનો સમયગાળો	યુનિવર્સિટીનું નામ	કોલેજનું નામ	પ્રવેશ લાયકાત
બી. એસસી. (ઓનર્સ.) એગ્રિકલ્ચર (૮ સેમેસ્ટર/૪-વર્ષ)	આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી, આણંદ	(૧) બં.અ. કૃષિ મહાવિદ્યાલય, આણંદ (૨) કૃષિ મહાવિદ્યાલય, વસો (૩) કૃષિ મહાવિદ્યાલય, જબુગામ	<ul style="list-style-type: none"> ● પ્રવેશ માટે પ્રવર્તમાન નિયમો મુજબ ધોરણ ૧૨ (સાયન્સ) 'બી'-ગ્રૂપ તથા 'એબી' - ગ્રૂપની અંગ્રેજી વિષય સાથેની પરીક્ષા ગુજરાત બોર્ડ અથવા રાજ્યની માન્યતાપ્રાપ્ત અન્ય બોર્ડમાંથી પાસ કરેલી હોવી જોઈએ. ચાલુ વર્ષની ગુજકેટ પરીક્ષા આપેલ હોવી જોઈએ. (અગાઉના વર્ષની ગુજકેટ પરીક્ષા માન્ય ગણવામાં આવતી નથી.) ● બી-ગ્રૂપ થિયરીના વિષયોના (PCB/PCBM) કુલ ગુણના ૬૦ ટકા તથા ચાલુ વર્ષની ગુજકેટમાં મેળવેલ કુલગુણના ૪૦ ટકા ગણી મેરિટ તૈયાર કરી અગ્રતાક્રમ મુજબ પ્રવેશ આપવામાં આવે છે. ● દિવ્યાંગજન તથા અનામત કેટેગરીના ઉમેદવારો માટે સરકારશ્રીના નિયમો મુજબ પ્રવેશ આપવામાં આવે છે.
	જૂનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી, જૂનાગઢ	(૧) કૃષિ મહાવિદ્યાલય, જૂનાગઢ, (૨) કૃષિ મહાવિદ્યાલય, મોટા ભંડારિયા (અમરેલી) (૩) કૃષિ મહાવિદ્યાલય, ખાપટ (પોરબંદર)	
	સરદારકૃષિનગર દાંતીવાડા કૃષિ યુનિવર્સિટી, સરદારકૃષિનગર	(૧) ચી.પ. કૃષિ મહાવિદ્યાલય, સરદારકૃષિનગર (૨) કૃષિ મહાવિદ્યાલય, થરાદ (૩) કૃષિ મહાવિદ્યાલય, ભૂજ (હાલ ભચાઉ)	
	નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી, નવસારી	(૧) ન.મ. કૃષિ મહાવિદ્યાલય, નવસારી (૨) કૃષિ મહાવિદ્યાલય, વઘઈ (૩) કૃષિ મહાવિદ્યાલય, ભરૂચ	

ડિગ્રી કોર્સનું નામ અને અભ્યાસનો સમયગાળો	યુનિવર્સિટીનું નામ	કોલેજનું નામ	પ્રવેશ લાયકાત
બી. એસસી. (ઓનર્સ.) હોર્ટિકલ્ચર (૮ સેમેસ્ટર/૪-વર્ષ)	આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી, આણંદ	બાગાયત મહાવિદ્યાલય, આણંદ	<ul style="list-style-type: none"> ● પ્રવેશ માટે પ્રવર્તમાન નિયમો મુજબ ધોરણ ૧૨ (સાયન્સ) 'બી'-ગ્રૂપ તથા 'એબી' ગ્રૂપની અંગ્રેજી વિષય સાથેની પરીક્ષા ગુજરાત બોર્ડ અથવા રાજ્યની માન્યતા પ્રાપ્ત અન્ય બોર્ડમાંથી પાસ કરેલ હોવી જોઈએ. ચાલુ વર્ષની ગુજકેટ પરીક્ષા આપેલ હોવી જોઈએ. (અગાઉના વર્ષની ગુજકેટ પરીક્ષા માન્ય ગણવામાં આવતી નથી.) ● બી-ગ્રૂપ થિયરીના વિષયોના (PCB/PCBM) ● કુલગુણના ૬૦ ટકા તથા ચાલુ વર્ષની ગુજકેટમાં મેળવેલ કુલ ગુણના ૪૦ ટકા ગણી મેરિટ તૈયાર કરી અગ્રતા ક્રમ મુજબ પ્રવેશ આપવામાં આવે છે. ● દિવ્યાંગજન તથા અનામત કેટેગરીના ઉમેદવારો માટે સરકારશ્રીના નિયમો મુજબ પ્રવેશ આપવામાં આવે છે.
	જૂનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી, જૂનાગઢ	બાગાયત મહાવિદ્યાલય, જૂનાગઢ	
	સરદારકૃષિનગર દાંતીવાડા કૃષિ યુનિવર્સિટી, સરદારકૃષિનગર	બાગાયત મહાવિદ્યાલય, જગુદણ	
બી. એસસી. (ઓનર્સ.) ફોરેસ્ટ્રી (૮ સેમેસ્ટર/૪-વર્ષ)	નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી, નવસારી	અસ્પી બાગાયત-વ- વનીય મહાવિદ્યાલય, નવસારી	
	નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી, નવસારી	અસ્પી શકીલમ એગ્રિ. બાયોટેકનોલોજી ઈન્સ્ટિટ્યુટ, સુરત	
બી.ટેક. (બાયોટેકનોલોજી) (૮ સેમેસ્ટર/૪-વર્ષ)	સરદારકૃષિનગર દાંતીવાડા કૃષિ યુનિવર્સિટી, સરદારકૃષિનગર	બેઝિક સાયન્સ એન્ડ હ્યુમેનિટીઝ મહાવિદ્યાલય, સરદારકૃષિનગર	

પી.સી.એમ. (મેથેમેટિક્સ) 'એ/બી/એબી' ગ્રૂપના અભ્યાસક્રમો :

ડિગ્રી કોર્સનું નામ અને અભ્યાસનો સમયગાળો	યુનિવર્સિટીનું નામ	કોલેજનું નામ	પ્રવેશ લાયકાત
બી. ટેક. (એગ્રી. એન્જિનિયરિંગ) (૮ સેમેસ્ટર/૪-વર્ષ)	આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી, આણંદ	કૃષિ ઇજનેરી અને ટેકનોલોજી મહાવિદ્યાલય, ગોધરા	<ul style="list-style-type: none"> કૃષિ પ્રવેશ માટે પ્રવર્તમાન નિયમો મુજબ ધોરણ ૧૨(સાયન્સ) એ-ગ્રૂપ, બી- ગ્રૂપ તથા એબી' ગ્રૂપની અંગ્રેજી વિષય સાથેની પરીક્ષા ગુજરાત બોર્ડ અથવા રાજ્યની માન્યતાપ્રાપ્ત અન્ય બોર્ડમાથી પાસ કરેલ હોવી જોઈએ.
	જૂનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી, જૂનાગઢ	કૃષિ ઇજનેરી અને ટેકનોલોજી મહાવિદ્યાલય, જૂનાગઢ	
	નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી, નવસારી	કૃષિ ઇજનેરી અને ટેકનોલોજી મહાવિદ્યાલય, રેડિયાપાડા	
બી. ટેક. (ફૂડ ટેકનોલોજી) (૮ સેમેસ્ટર/૪-વર્ષ)	આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી, આણંદ	ફૂડ પ્રોસેસીંગ ટેકનોલોજી અને બાયો એનર્જી મહાવિદ્યાલય, આણંદ	<ul style="list-style-type: none"> ચાલુ વર્ષની ગુજકેટ પરીક્ષા આપેલ હોવી જોઈએ. (અગાઉના વર્ષની ગુજકેટ પરીક્ષા માન્ય ગણવામાં આવતી નથી.)
	સરદારકૃષિનગર દાંતીવાડા કૃષિ યુનિવર્સિટી, સરદારકૃષિનગર	જી.એન. પટેલ, ડેરી વિજ્ઞાન અને ફૂડ ટેકનોલોજી મહાવિદ્યાલય, સરદારકૃષિનગર	
બી. ટેક. (રિન્યૂ. એનર્જી એન્ડ એન્વાયર એન્જિનિયરિંગ) (૮ સેમેસ્ટર/૪-વર્ષ)	સરદારકૃષિનગર દાંતીવાડા કૃષિ યુનિવર્સિટી, સરદારકૃષિનગર	રિન્યૂએબલ એનર્જી એન્ડ એન્વાયરમેન્ટલ એન્જિનિયરિંગ મહાવિદ્યાલય, સરદારકૃષિનગર	<ul style="list-style-type: none"> (એ-ગ્રૂપ, બી-ગ્રૂપ અને એબી- ગ્રૂપ) થિયરીના વિષયોના મેળવેલ ગુણના ૬૦ ટકા તથા ચાલુ વર્ષની ગુજકેટમાં મેળવેલ ગુણના ૪૦ ટકા ગણી મેરિટ તૈયાર કરી અગ્રતાક્રમ મુજબ પ્રવેશ આપવામાં આવે છે. દિવ્યાંગજન તથા અનામત કેટેગરીના ઉમેદવારો માટે સરકારશ્રીના નિયમો મુજબ પ્રવેશ આપવામાં આવે છે.
બી.એસ.સી. (ફૂડ ન્યુટ્રિશન એન્ડ ડાયટેટિક્સ) (૮ સેમેસ્ટર/૪-વર્ષ)	સરદારકૃષિનગર દાંતીવાડા કૃષિ યુનિવર્સિટી, સરદારકૃષિનગર	અસ્પી કોલેજ ઓફ ન્યુટ્રિશન એન્ડ કોમ્યુનિટી સાયન્સ સરદારકૃષિનગર	
બી.એસ.સી. (કોમ્યુનિટી સાયન્સ) (૮ સેમેસ્ટર/૪-વર્ષ)			
બી.ટેક.(એગ્રી.ઇન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી) (૮ સેમેસ્ટર/૪-વર્ષ)	આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી, આણંદ	કોલેજ ઓફ એગ્રિકલ્ચરલ ઇન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી, આણંદ	

પ્રવેશ પ્રક્રિયા : ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ પછીના સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમો માટે ધો.-૧૨નું પરિણામ જાહેર થયા બાદ રાજ્ય કૃષિ યુનિવર્સિટીઓની કોમન પ્રવેશની વેબસાઇટ માટે www.gsauca.in પર તથા અગ્રણી ગુજરાતી દૈનિક વર્તમાનપત્રોમાં પ્રવેશ અંગેની જાહેરાત પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે.

- વેબસાઇટ પર પ્રવેશ લાયકાત, બેઠકોની વિગત, મેરિટ લિસ્ટ બનાવવાનાં ધોરણો, ભારાંકની વિગતો, અનામત બેઠકો, પ્રવેશ ફોર્મ ભરવા અંગેની સૂચનાઓ વગેરે પ્રવેશને લગતી તમામ બાબતો દર્શાવવામાં આવે છે.
- તમામ અભ્યાસક્રમોમાં કેન્દ્રિય ધોરણે પ્રવેશ આપવામાં આવે છે, તેથી મેરિટક્રમ મુજબ ગુજરાતની જે તે કૃષિ યુનિવર્સિટીમાં ચાલતા અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ મળવાપાત્ર છે.
- તમામ સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમો અંગ્રેજી માધ્યમમાં ચલાવવામાં આવે છે.
- ગુજરાત સરકારના ધારાધોરણો મુજબ પ્રવેશની લઘુત્તમ લાયકાત તથા અનામત બેઠકો રાખવામાં આવે છે.
- બી.એસસી. (ઓનર્સ.) એગ્રી., બી.એસસી. (ઓનર્સ.) હોર્ટી., બી.એસસી. (ઓનર્સ.) ફોરેસ્ટ્રી, બી.ટેક. (બાયોટેકનોલોજી) ડિગ્રી કોર્સમાં ખેડૂત પુત્ર/ પુત્રી/ ભાઈ/બહેન/ પૌત્ર/પૌત્રીને ૭-૧૨ના ઉતારા રજૂ કર્યેથી મેરિટમાં વધારાના પાંચ ટકા ઉમેરવામાં આવે છે. આ લાભ ગુજરાત રાજ્યમાં ખેતીલાયક જમીન ધરાવતા હોય તેને જ મળવાપાત્ર છે.
- તમામ અભ્યાસક્રમોમાં કન્યાઓને ટ્યૂશન ફી તથા હોસ્ટેલ ફીમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવે છે.
- દિવ્યાંગના તથા સેનાના કર્મચારીનાં સંતાનો માટે સરકારશ્રીના પ્રવર્તમાન નિયમોનુસાર પ્રવેશ આપવામાં આવશે.
- રાજ્ય સરકાર હસ્તકની રાજ્ય કૃષિ યુનિવર્સિટીઓમાં ચાલતા સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમોમાં પેમેન્ટ/ મેનેજમેન્ટ કોટા જેવી સીટો હોતી નથી. તમામ અભ્યાસક્રમોમાં રેગ્યુલર સીટો જ ઉપલબ્ધ છે.
- ઉપરોક્ત બધાં અભ્યાસક્રમોમાં હોસ્ટેલમાં રહેવું

ફરજિયાત છે. હોસ્ટેલ મેનેજમેન્ટ માટે રેકટરની સીધી દેખરેખ હેઠળ ભોજનાલય, મનોરંજન હોલ, ગેસ્ટરૂમની વ્યવસ્થા ઉપલબ્ધ છે.

- સંપૂર્ણ સુવિધાયુક્ત યુનિવર્સિટી લાઇબ્રેરી મુખ્ય કેન્દ્ર ખાતે આવેલી છે. જેમાં દરેક વિદ્યાશાખાના વિદ્યાર્થીઓને અભ્યાસમાં જરૂરી એવાં પુસ્તકો, સામાયિકો ઉપલબ્ધ છે. આ ઉપરાંત ઇન્ટરનેટ ફેસેલિટી સાથેની ઇ-લાઇબ્રેરી તથા લેંગ્વેજ લેબ પણ ઉપલબ્ધ છે.
- વિદ્યાર્થીઓના શારીરિક અને માનસિક સ્વાસ્થ્ય માટે સ્પોર્ટ્સ કોમ્પ્લેક્સ પણ ઉપલબ્ધ છે. જેમાં ક્રિકેટ ગ્રાઉન્ડ, વોલીબોલ ગ્રાઉન્ડ, ખોખો ગ્રાઉન્ડ, બાસ્કેટબોલ ગ્રાઉન્ડ, જિમનેશિયમ, ટેબલ ટેનિસ અને બેડમિન્ટન કોર્ટ તથા ઇન્ડોર ગેમ્સ માટે પણ પૂરતી સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ છે.
- સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો, વકતૃત્વ સ્પર્ધાઓ કે અન્ય સમારંભો માટે સુવિધાયુક્ત ઓરિટોરિયમ ઉપલબ્ધ છે.

ફીની વિગત :

- ચારેય કૃષિ યુનિવર્સિટીમાં ચાલતા સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ સમયે પ્રથમ સેમેસ્ટરની ભરવાની થતી ફીની વિગત અહીં જણાવ્યા પ્રમાણે છે. જેમાં પ્રવેશ સમયે ભરવાની થતી તમામ પ્રકારની ડિપોઝિટ તથા કોશનમની વગેરેનો પણ સમાવેશ થઈ જાય છે. તમામ સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમોમાં કુમાર માટે ફી રૂ.૧૩૭૦૦/- અને કન્યા માટે ફી રૂ.૮૭૦૦/- રહેશે.
- ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાપ્રવાહ પછીના સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમો માટે ધો.-૧૨નું પરિણામ જાહેર થયા બાદ રાજ્ય કૃષિ યુનિવર્સિટીઓની કોમન પ્રવેશની વેબસાઇટ માટે www.gsauca.in પર તથા અગ્રણી ગુજરાતી દૈનિક વર્તમાનપત્રોમાં પ્રવેશ અંગેની જાહેરાત પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે.
- ગુજરાત રાજ્યની કૃષિ યુનિવર્સિટીઓમાં ચાલતા વિવિધ સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમો પૂર્ણ કર્યા બાદ

નીચે મુજબ રોજગારીની તકો રહેલ છે

રોજગારીની તકો :

સરકારી ક્ષેત્રે	ખાનગી ક્ષેત્રે
કૃષિ અને બાગાયત	
<ul style="list-style-type: none"> ● કેન્દ્ર સરકાર તથા રાજ્ય સરકારના વિભાગો ● કૃષિ યુનિવર્સિટીઓ, કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્રો ● રાજ્ય સરકારના ખેતીવાડી વિભાગ, બાગાયત વિભાગ ● રાજ્ય બીજ નિગમ ● રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો, સહકારી બેંકો, સહકારી સંસ્થાઓ ● વીમા કંપનીઓ, ઈફકો, કૃભકો, જીએસએફસી, જીએનએફસી, એન.જી.ઓ., આત્મા પ્રોજેક્ટ, જી.જી.આર.સી. વગેરે 	<ul style="list-style-type: none"> ● પેસ્ટિસાઇડ કંપનીઓ, ફર્ટિલાઇઝર કંપનીઓ, સીડ કંપનીઓ ● માઇક્રોઇરિગેશનનાં સાધનો બનાવતી કંપનીઓ ● ફૂડ પ્રોસેસિંગ અને ફૂડ એક્સપોર્ટ કરતી કંપનીઓ ● લેન્ડસ્કેપ એન્ડ ગાર્ડનિંગ સેક્ટર ● એગ્રિ ક્લિનિક, એગ્રિ બિઝનેસ સેન્ટર, એગ્રો સર્વિસ સેન્ટર વગેરે. ● સજીવ ખેતી તેમજ પ્રાકૃતિક ખેતી માટેના ઇનપુટ બનાવનાર કંપનીઓ

સરકારી ક્ષેત્રે	ખાનગી ક્ષેત્રે
કૃષિ ઈજનેરી	
<ul style="list-style-type: none"> ● કેન્દ્ર સરકાર તથા રાજ્ય સરકારના વિભાગો ● કૃષિ યુનિવર્સિટીઓ, કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્રો ● ખાનગી બેંકો, સહકારી સંસ્થાઓ ● વીમા કંપનીઓ, એન.જી.ઓ., આત્મા પ્રોજેક્ટ, જી.જી.આર.સી. વગેરે ● સરદાર સરોવર નર્મદા વિભાગ લિમિટેડ ● રાષ્ટ્રીય બીજ નિગમ ● રાષ્ટ્રીય ખાદ્ય નિગમ ● ગુજરાત એગ્રો ઇન્ડસ્ટ્રી ● જમીન વિકાસ નિગમ ● FSSAI 	<ul style="list-style-type: none"> ● ઈરિગેશન અને માઇક્રોઇરિગેશનનાં સાધનો બનાવતી કંપનીઓ ● ટ્રેક્ટર તથા તેને સંલગ્ન સાધનો (ખેત ઓજારો) બનાવતી વિવિધ કંપનીઓ ● ફૂડ પ્રોસેસિંગ અને ફૂડ એક્સપોર્ટ કરતી કંપનીઓ ● જળ અને જમીનને લગતી કામગીરીઓ કરતાં NGOs ● વોટરશેડ, રિમોટ સેન્સિંગ અને જીઆઇએસ બેઝડ કામગીરી કરતી કંપનીઓ ● રિન્યૂએબલ એનર્જીને લગતાં એકમો

એગ્રિકલ્ચર ઇન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી (એ.આઇ. ટી.)

- કેન્દ્ર સરકાર તથા રાજ્ય સરકારના વિભાગો
- કૃષિ યુનિવર્સિટીઓ, કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્રો
- ખાનગી બેંકો, સહકારી સંસ્થાઓ
- વીમા કંપનીઓ, એન.જી.ઓ., આત્મા પ્રોજેક્ટ, જી.જી.આર.સી. વગેરે

- આઇ.ટી. કંપનીઓ
- ઓટોમેશન સંલગ્ન કંપનીઓ
- ડેટા સાયન્સ અને ડેટા એનાલિટિક્સ સંલગ્ન કંપનીઓ
- કૃષિમાં આઇ.ટી.નો ઉપયોગ થતો હોય તેવી તમામ કંપનીઓ

કેન્દ્ર સરકાર તથા રાજ્ય સરકારના વિભાગો

- કૃષિ યુનિવર્સિટીઓ અને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ
- સહકારી સંસ્થાઓ વગેરે
- FSSAI
- ફૂડ પ્રોસેસિંગ અને ફૂડ એક્સપોર્ટ કરતી કંપનીઓ આર એન્ડ ડી સેન્ટર, ફૂડ રેગ્યુલેટરી અફેર્સ બોડી
- ફૂડ પેકેજિંગ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ, ફૂડ પ્રોસેસિંગ ઇક્વિપમેન્ટ એન્ડ
- ઇન્ગ્રેડિયેન્ટ્સ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ, ખાનગી બેંકો વગેરે ઉપરાંત વધારાની માહિતી માટે www.aau.in અને www.gsauca.inની મુલાકાત લેવી અથવા નીચેના નંબર પર સંપર્ક કરવો.

ક્રમ	યુનિવર્સિટીનું નામ	હોદ્દો	ફોન નં.
૧	આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી-૩૮૮૧૧૦	મદદનીશ કુલસચિવ(એકેડેમિક)	૦૨૬૯૨-૨૬૪૪૬૨
૨	જૂનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી-૩૬૨૦૦૧	મદદનીશ કુલસચિવ(એકેડેમિક)	૦૨૮૫-૨૬૭૨૦૮૦-૯૦
૩	નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી- ૩૯૬૪૫૦	મદદનીશ કુલસચિવ(એકેડેમિક)	૦૨૬૩૭-૨૮૨૭૮૬
૪	સરદારકૃષિનગર દાંતીવાડા કૃષિ યુનિવર્સિટી-૩૮૫૫૦૬	મદદનીશ કુલસચિવ(એકેડેમિક)	૦૨૭૪૮-૨૭૮૨૨૯

માહિતી નિયામકની કચેરી,
જિ. આણંદ.

ભાઈકાકા યુનિવર્સિટીના વિવિધ અભ્યાસક્રમો

- જનક ઠેશિયા

ભાઈકાકા યુનિવર્સિટી, કરમસદ અંતર્ગત અન્ડર ગ્રેજ્યુએટ । પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ । પીએચ.ડી. । ફેલોશીપ । ડિપ્લોમા અને સર્ટિફિકેટ પ્રોગ્રામ મેડિસિન । ફિઝિયોથેરાપી । નર્સિંગ । મેડિકલ ટેકનોલોજી । લેબ ટેકનોલોજી । પબ્લિક હેલ્થ જેવા વિવિધ અભ્યાસક્રમોની જાણકારી આ લેખમાં સમાવિષ્ટ કરવામાં આવી છે.

વર્ષ ૨૦૧૯માં ખાનગી યુનિવર્સિટીનો દરજ્જો મેળવનાર ભાઈકાકા યુનિવર્સિટી, કરમસદ છેલ્લા ચાર દાયકાથી મેડિકલ અને પેરા મેડિકલ ક્ષેત્રમાં શિક્ષણ પ્રદાન કરવાનો અનુભવ ધરાવે છે. ૧૦૦ એકરના હરિયાળા કેમ્પસમાં ફેલાયેલ યુનિવર્સિટી અંતર્ગત ૭ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ કાર્યરત છે. જેમાં પ્રમુખસ્વામી મેડિકલ કોલેજ અને શ્રી કૃષ્ણ હોસ્પિટલ, શ્રી જી.એચ. પટેલ સ્કૂલ ઓફ નર્સિંગ, ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ નર્સિંગ સાયન્સિસ, શ્રી કે.એમ. પટેલ

ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ફિઝિયોથેરાપી, શ્રીમતી એલ.પી. પટેલ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ મેડિકલ લેબોરેટરી ટેકનોલોજી, કેમ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ એલાઈડ હેલ્થ સાયન્સિસ એન્ડ ટેકનોલોજી, અમૃતા પટેલ સેન્ટર ફોર પબ્લિક હેલ્થનો સમાવેશ થાય છે.

યુનિવર્સિટી સંલગ્ન ૧૦૦૦ પથારી ધરાવતી એન. એ.બી.એચ. પ્રમાણિત શ્રી કૃષ્ણ હોસ્પિટલમાં વિદ્યાર્થીઓને પ્રેક્ટિકલ તાલીમ આપવામાં આવે છે. હોસ્પિટલમાં ૧૮ સુપર સ્પેશ્યાલિટી ઉપરાંત કાર્ડિયાક, કેન્સર, બોનમેરો ટ્રાન્સપ્લાન્ટ, ૧૦૨ પથારી ધરાવતું ક્રિટિકલ કેર સેન્ટર, ૪૪ પથારીનું ડાયાલિસીસ યુનિટ, ૧૬ ગ્રીન ઓપરેશન થિયેટર, એન.એ.બી.એલ. લેબોરેટરી, એન.એ.બી. એચ. એક્રિડિટેડ બ્લડ બેંક, ૨૪x૭ ફાર્મસીનો સમાવેશ થાય છે.

પ્રમુખસ્વામી મેડિકલ કોલેજ અને શ્રી કૃષ્ણ હોસ્પિટલ, કરમસદમાં થતા કોર્સની વિગત :

પ્રોગ્રામ	સીટ	લાયકાત
એમ.બી.બી.એસ.	૧૫૦	એડમિશન કમિટી ફોર પ્રોફેશનલ અન્ડર ગ્રેજ્યુએટ એન્ડ પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ મેડિકલ એજ્યુકેશન કોર્સિસ, ગવર્નમેન્ટ ઓફ ગુજરાત
એમ.ડી./એમ.એસ./ડી.એમ.		
એનેસ્થેસિયોલોજી	૧૫	એડમિશન કમિટી ફોર પ્રોફેશનલ અન્ડર ગ્રેજ્યુએટ એન્ડ પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ મેડિકલ એજ્યુકેશન કોર્સિસ, ગવર્નમેન્ટ ઓફ ગુજરાત
એનેટોમી	૩	
બાયોકેમેસ્ટ્રી	૪	
ફિઝિયોલોજી	૨	
ફાર્માકોલોજી	૪	
પેથોલોજી	૯	
માઈક્રોબાયોલોજી	૩	
ફોરેન્સિક મેડિસિન એન્ડ ટોક્સિકોલોજી	૨	
કોમ્યુનિટી મેડિસિન	૪	
સાઈકિઆટ્રી	૨	
જનરલ મેડિસિન	૧૦	

પ્રોગ્રામ	સીટ	લાયકાત
જનરલ સર્જરી	૮	એડમિશન કમિટી ફોર પ્રોફેશનલ અન્ડર ગ્રેજ્યુએટ એન્ડ પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ મેડિકલ એજ્યુકેશન કોર્સિસ, ગવર્નમેન્ટ ઓફ ગુજરાત
ઓબસ્ટ્રેટિક્સ એન્ડ ગાયનેકોલોજી	૬	
ઓર્થોપેડિક્સ	૪	
પીડિયાટ્રિક	૮	
ઈ.એન.ટી.	૪	
ઓપ્થેલ્મોલોજી	૩	
રેડિયોડાયગ્નોસિસ	૫	
રેસ્પીરેટરી મેડિસિન	૫	
ડર્મેટોલોજી	૩	
ઈમ્યુનો હેમેટોલોજી બ્લડ ટ્રાન્સફ્યુઝન	૨	
ઈમર્જન્સી મેડિસિન	૩	
ફેલોશિપ એન્ડ સર્ટિફિકેટ:		
નીયોનેટોલોજી-ઇન્ડિયન એકેડેમિક્સ ઓફ પીડિયાટ્રિક્સ	૨	—
પીડિયાટ્રિક ઇન્ટેન્સિવ કેર - ઇન્ડિયન એકેડેમિક્સ ઓફ પીડિયાટ્રિક્સ	૨	—
હેડ એન્ડ નેક ઓન્કોલોજી - ફાઉન્ડેશન ફોર હેડ એન્ડ નેક ઓન્કોલોજી	૧	—
ઇન્ડિયન ડિપ્લોમા ઇન ક્રિટિકલ કેર મેડિસિન - ઇન્ડિયન સોસાયટી ઓફ ક્રિટિકલ કેર મેડિસિન	૨	—
સર્ટિફિકેટ ઓફ ટ્રેનિંગ ઇન ક્રિટિકલ કેર મેડિસિન - ઇન્ડિયન સોસાયટી ઓફ ક્રિટિકલ કેર મેડિસિન	૨	—
સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઇન હાઈરિસ્ક પ્રોગ્રાનન્સી એન્ડ ક્રિટિકલ કેર ઇન ઓબ્સ્ટ્રેટિક્સ	૨	ડિપ્લોમા અથવા ડિગ્રી ઇન ઓબ્સ્ટ્રેટિક્સ એન્ડ ગાયનેકોલોજી અથવા સી.પી.એસ. વીથ જી.એમ.સી. રજિસ્ટ્રેશન નંબર
પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઇન ફેટલ મેડિસિન એન્ડ એડવાન્સ ગાયનેક સોનોગ્રાફી	૪	ડિપ્લોમા અથવા ડિગ્રી ઇન ઓબ્સ્ટ્રેટિક્સ એન્ડ ગાયનેકોલોજી અથવા રેડિયોલોજી અથવા સી.પી.એસ. વીથ જી.એમ.સી. રજિસ્ટ્રેશન નંબર

પ્રોગ્રામ	સીટ	લાયકાત
ડી.એન.બી./ડી.આર.એન.બી.:		
ડી.આર.એન.બી. મેડિકલ ઓન્કોલોજી	-	નીટ-પી.જી. લાયકાત ધરાવતા કે જેમને એન.બી.ઇ.એમ.એસ. માન્યતા પ્રાપ્ત હોસ્પિટલમાં ડિપ્લોમા અથવા ડઇન.એન.બી. બેઠકો ફાળવવામાં આવે છે.
ડી.આર.એન.બી. ન્યુરોલોજી	-	
ડી.આર.એન.બી. કાર્ડિયાક એનેસ્થેસિયા	-	
ડી.એન.બી. રેડિયેશન ઓન્કોલોજી	-	
યોગા :		
સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઇન યોગા ફોર હોલીસ્ટિક હેલ્થ	૨૦	માન્ય બોર્ડ અથવા તેની સમકક્ષ બોડીમાંથી ૧૦ પાસ
ડિપ્લોમા ઇન યોગા	૪૦	માન્ય બોર્ડ અથવા તેની સમકક્ષ બોડીમાંથી ૧૦+૨ પાસ
કે.એમ. પટેલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ફિઝિયોથેરાપી		
બેચલર ઓફ ફિઝિયોથેરાપી (બી.પી.ટી.)	૩૦	ઓફિસ ઓફ એડમિશન કમિટી ફોર પી. એન.એ.એમ.ઇ.સી. ગવર્નમેન્ટ ઓફ ગુજરાત.
માસ્ટર ઓફ ફિઝિયોથેરાપી સ્પેશલાઇઝેશન ઇન: ૧. મસ્ક્યુલોસ્કેલેટલ ડિસઓર્ડર્સ એન્ડ સ્પોર્ટ્સ ૨. ન્યૂરોલોજિકલ એન્ડ સાઇકોસોમેટિક કંડિશન્સ ૩. કાર્ડિયોપલ્મોનરી કંડિશન્સ એન્ડ ઇન્ટેન્સિવ કેર ૪. પીડિયાટ્રિક્સ ૫. કોમ્યુનિટી બેઝ્ડ રિહેબિલિટેશન ૬. વુમન્સ હેલ્થ	૨૧	ભારતીય વિદ્યાર્થી માટે યુ.જી.સી. માન્ય યુનિવર્સિટીમાંથી બેચલર ઓફ ફિઝિયોથેરાપીની ડિગ્રી પ્રાપ્ત કરેલી હોવી જોઈએ. વિદેશી વિદ્યાર્થીઓ માટે બેચલર ઓફ ફિઝિયોથેરાપીની ડિગ્રી જે તે દેશની નામાંકિત યુનિવર્સિટીમાંથી કરેલી હોવી જોઈએ.
ફેલોશિપ ઇન કાર્ડિયાક રિહેબિલિટેશન	-	ક્વોલિફાઇડ ફિઝિયોથેરાપિસ્ટ (એકેડેમિશન/ક્લિનિશન/ફિલાન્સ રિસર્ચર)
ફેલોશિપ ઇન ઓન્કો રિહેબિલિટેશન	-	ક્વોલિફાઇડ ફિઝિયોથેરાપિસ્ટ (એકેડેમિશન/ક્લિનિશન/ફિલાન્સ રિસર્ચર)

ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ નર્સિંગ સાયન્સિસ

પ્રોગ્રામ	સીટ	લાયકાત
બી.એસસી. નર્સિંગ	૪૦	ઓફિસ ઓફ એડમિશન કમિટી ફોર પી. એન.એ.એમ.ઇ.સી. ગવર્નમેન્ટ ઓફ ગુજરાત. ફિઝિક્સ, કેમેસ્ટ્રી અને બાયોલોજીમાં ઓછામાં ઓછા ૪૫ ટકા માર્ક્સ સાથે ૧૨ સાયન્સની પરીક્ષા પાસ કરેલી હોવી જોઈએ તથા વ્યક્તિગત રીતે અંગ્રેજી વિષયમાં પણ પરીક્ષા પાસ કરેલી હોવી જોઈએ.

<p>એમ.એસ.સી. નર્સિંગ સ્પેશ્યાલિટિસ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● મેડિકલ સર્જિકલ નર્સિંગ ● ચાઇલ્ડ હેલ્થ નર્સિંગ ● ઓબસ્ટ્રેટ્રિકલ અને ગાયનેકોલોજી નર્સિંગ 	<p>૧૫</p>	<p>ભારતીય નર્સિંગ કાઉન્સિલ દ્વારા માન્યતા પ્રાપ્ત સંસ્થામાંથી ઓછામાં ઓછા ૫૫ ટકા ગુણ સાથે બી.એસ.સી. નર્સિંગની ડિગ્રી ધરાવતા ઉમેદવાર</p>
<p>જી.એચ. પટેલ સ્કૂલ ઓફ નર્સિંગ</p>		
<p>જી.એન.એમ.</p>	<p>૨૫</p>	<p>ઓફિસ ઓફ એડમિશન કમિટી ફોર પી. એન.એ.એમ.ઈ.સી. ગવર્નમેન્ટ ઓફ ગુજરાત. ૧૦+૨ અંગ્રેજી સાથે ઓછામાં ઓછા ૪૦ ટકા ગુણ સાથે પાસ અને રાજ્ય સરકાર દ્વારા માન્ય ઓપન સ્કૂલમાંથી અને કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા માન્ય નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટમાંથી વિદ્યાર્થી પાસ થયેલ હોવો જોઈએ. સાયન્સ સ્ટ્રીમવાળાને અગ્રતા આપવામાં આવશે.</p>

**કેમ ઇન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ એલાઈડ હેલ્થ સાયન્સિસ એન્ડ ટેકનોલોજી
અન્ડર ગ્રેજ્યુએટ કોર્સિસ બી.એસ.સી. મેડિકલ ટેકનોલોજી:**

કોર્સનું નામ	સમયગાળો	કારકિર્દીની તકો
<p>મેડિકલ લેબોરેટરી ટેકનોલોજી</p>	<p>૪ વર્ષ (૧ વર્ષની ઇન્ટર્નશિપ સાથે)</p>	<p>મેડિકલ લેબોરેટરી ટેકનિશિયન તરીકે પેથોલોજી લેબ, યુરોલોજી લેબ, બ્લડ બેંક, રિસર્ચ લેબ, હિમેટોલોજી, ઇમ્યુનોલોજી, માઈક્રોબાયોલોજી, ફાર્માસ્યુટિકલ અને હોસ્પિટલમાં રોજગાર મળી રહે. શૈક્ષણિક સંસ્થામાં લેક્ચરર તરીકે કારકિર્દી બનાવી શકાય.</p>
<p>રેડિયોગ્રાફી અને મેડિકલ ઇમેજિંગ ટેકનોલોજી</p>	<p>૪ વર્ષ (૧ વર્ષની ઇન્ટર્નશિપ સાથે)</p>	<p>ડાયગ્નોસ્ટિકલ લેબ, ગવર્નમેન્ટ હોસ્પિટલ, પ્રાઇવેટ હોસ્પિટલ અને નર્સિંગ હોમમાં એક્સ રે ટેકનિશિયન, અલ્ટ્રાસાઉન્ડ ટેકનિશિયન, મેડિકલ ઇમેજિંગ એનાલિસીસ સાયન્ટિસ્ટ અને રેડિયોગ્રાફર તરીકે કારકિર્દી બનાવી શકાય.</p>
<p>રેસ્પિરેટરી કેર ટેકનોલોજી</p>	<p>૪ વર્ષ (૧ વર્ષની ઇન્ટર્નશિપ સાથે)</p>	<p>રેસ્પિરેટરી થેરાપિસ્ટ, એડલ્ટ ક્રિટિકલ કેર સ્પેશ્યાલિસ્ટ, નિયોનેટલ રેસ્પિરેટરી કેર ટેકનોલોજિસ્ટ, પલ્મોનરી ઇન્ફેક્શન ટેકનિશિયન, ક્લિનિકલ એપ્લિકેશન થેરાપિસ્ટ, પલ્મોનરી રીહેબિલિટેશન</p>

ઓપરેશન થિયેટર્સ અને એનેસ્થેસિયા ટેકનોલોજી	૪ વર્ષ (૧ વર્ષની ઇન્ટર્નશીપ સાથે)	હેલ્થ કેર સંસ્થાઓ અને હોસ્પિટલમાં ઓપરેશન થિયેટર અને એનેસ્થેસિયા ટેકનિશિયન તરીકે કારકિર્દી તથા હોસ્પિટલમાં હેલ્થ કેર એડમિનિસ્ટ્રેશન
રેડિયોથેરાપી ટેકનોલોજી	૪ વર્ષ (૧ વર્ષની ઇન્ટર્નશીપ સાથે)	કેન્સર ડાયગ્નોસ્ટિક સેન્ટર અને કેન્સર હોસ્પિટલમાં રેડિયોથેરાપી ટેકનોલોજિસ્ટની વિપુલ તકો. રેડિયેશન થેરાપિસ્ટ, રેડિયેશન થેરાપી ટેકનોલોજિસ્ટ, એમ.આર.આઈ. ટેકનિશિયન, ન્યુક્લિયર મેડિસિન ટેકનોલોજિસ્ટ તરીકેની કારકિર્દી તથા શૈક્ષણિક સંસ્થામાં ટીચર અથવા લેક્ચરર તરીકે.

પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ કોર્સિસ

એમ.એસ.સી. મેડિકલ ટેકનોલોજી:

કોર્સનું નામ	સમયગાળો	કારકિર્દીની તકો
એમ.એસ.સી. - મેડિકલ ટેકનોલોજી (પર્યુઝન ટેકનોલોજી)	૨ વર્ષ	હોસ્પિટલ અને હેલ્થ કેર ઓર્ગેનાઇઝેશન
એમ.એસ.સી. - રેડિયોગ્રાફી એન્ડ મેડિકલ ઇમેજિંગ ટેકનોલોજી	૨ વર્ષ	ભારત અને વિદેશની કોર્પોરેટ હોસ્પિટલમાં ઇમેજિંગ ટેકનોલોજિસ્ટ તરીકે તથા મેડિકલ કોલેજ અને નર્સિંગ હોમમાં કારકિર્દી

પી.જી. ડિપ્લોમા કોર્સિસ :

પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઇન કાર્ડિયાક કેર ટેકનોલોજી (પી.જી.ડી.સી.સી.ટી.)	૧ વર્ષ	હોસ્પિટલ, કાર્ડિયાક રિહેબિલિટેશન સેન્ટર અને ડાયગ્નોસ્ટિક લેબ
પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઇન ક્લિનિકલ ડાયટેટિક્સ (પી.જી.ડી.સી.ડી.)	૧ વર્ષ	હોસ્પિટલ, હેલ્થ ક્લિનિક, હેલ્થ સેન્ટર અને એમ.એન.સી.
પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઇન ડાયલિસીસ ટેકનોલોજી	૧ વર્ષ	હોસ્પિટલ, ડાયલિસીસ સેન્ટર અને રિસર્ચ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ

સર્ટિફિકેટ કોર્સિસ:

સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઇન હોસ્પિટલ ઇક્વિપમેન્ટ મેઇન્ટેનન્સ	૩ મહિના	ઇક્વિપમેન્ટ ટેકનિશિયન, હોસ્પિટલ મેઇન્ટેનન્સ એક્સપર્ટ, હોસ્પિટલ મેઇન્ટેનન્સ એન્જિનિયર
સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઇન બાયો મેડિકલ ઇક્વિપમેન્ટ ટેકનોલોજી	૩ મહિના	હોસ્પિટલમાં બાયો મેડિકલ ટેકનિશિયન અથવા બાયો મેડિકલ એન્જિનિયર

સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઇન ઇમર્જન્સી મેડિસિન	૧ વર્ષ	ઇમર્જન્સી મેડિકલ ટેકનિશિયન, ઇમર્જન્સી રૂમ નર્સ
પેરામેડિકલ આસિસ્ટન્ટ સર્ટિફિકેટ કોર્સ	૧ વર્ષ	નર્સિંગ હોમ, હોસ્પિટલ, ક્લિનિક, હેલ્થ ડિપાર્ટમેન્ટમાં પેરામેડિકલ આસિસ્ટન્ટ
હેલ્થ કેર એટેન્ડન્ટ સર્ટિફિકેટ કોર્સ	૩ મહિના	હોસ્પિટલ, નર્સિંગ હોમ, હેલ્થ ડિપાર્ટમેન્ટ, વૃદ્ધાશ્રમોમાં હેલ્થ કેર એટેન્ડન્ટ

શ્રીમતી એલ.પી. પટેલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ મેડિકલ લેબોરેટરી ટેકનોલોજી

કોર્સનું નામ	સમયગાળો	કારકિર્દીની તકો
એમ.એસ.સી. - મેડિકલ ટેકનોલોજી (મેડિકલ લેબોરેટરી ટેકનોલોજી)	૨ વર્ષ	હેલ્થ કેર, રિસર્ચ, લેબ, ક્લિનિક અને મેડિકલ સેન્ટર
ડી.એમ.એલ.ટી.	૧ વર્ષ	હોસ્પિટલ, ડાયગ્નોસ્ટિક સેન્ટર, રિસર્ચ લેબોરેટરી

અમૃતા પટેલ સેન્ટર ફોર પબ્લિક હેલ્થ

કોર્સનું નામ	સમયગાળો	કારકિર્દીની તકો
માસ્ટર ઓફ પબ્લિક હેલ્થ (એમ. પી.એચ.)	૨ વર્ષ	ગવર્નમેન્ટ એજન્સી, એન.જી.ઓ., હેલ્થ કેર ઇન્સ્ટિટ્યૂટ અને ઇન્ટરનેશનલ ઓર્ગેનાઇઝેશન
માસ્ટર ઓફ પબ્લિક હેલ્થ (એક્ઝિક્યુટિવ)	૨ વર્ષ	હેલ્થ સેન્ટર, એન.જી.ઓ., હોસ્પિટલ, કોમ્યુનિટી હેલ્થ સેન્ટર વિગેરે
માસ્ટર ઇન હોસ્પિટલ એડમિનિસ્ટ્રેશન	૨ વર્ષ	હોસ્પિટલ, હેલ્થ કેર અને એન.જી.ઓ.

ફીનું ધોરણ : અંદાજિત રૂ. ૫૦,૦૦૦થી રૂ. ૧,૬૦,૦૦૦ સુધી

સંસ્થાનું સરનામું :

ભાઈકાકા યુનિવર્સિટી,

ગોકલ નગર, કરમસદ - ૩૮૮ ૩૨૫ આણંદ -

ગુજરાત. ફોન: (૦૨૬૯૨) ૨૨૮૭૪૮

મો. ૭૮૬૧૯ ૪૫૧૭૨

ઈમેલ : info@bhaikakauniv.edu.in

વેબસાઈટ : www.bhaikakauniv.edu.in

માહિતી ખાતાની કચેરી,
છોટાઉદેપુર.

ફાઇનાન્સિયલ ઍનાલિસ્ટમાં કરિયર : એક શ્રેષ્ઠ વિકલ્પ

- કિશન જોશી

આપણે બધાજ જાણીએ છીએ કે આજના જમાનામાં જ્યાં ફુગાવાનો દર સતત વધતો રહે છે ત્યારે ફાઇનાન્સિયલ મેનેજમેન્ટ અને નાણાનું ઍનાલીસીસ ખૂબ જરૂરી છે ત્યારે ફાઇનાન્સિયલ ઍનાલિસ્ટ એક શ્રેષ્ઠ કરિયર તરીકે ઊભરી રહ્યું છે. ફાઇનાન્સિયલ ઍનાલિસ્ટ રોકાણની વ્યૂહરચના બનાવવા અને કંપનીઓ અથવા ગ્રાહકો માટે રોકાણના નિર્ણયો લેવા માટે વિવિધ સંશોધન કાર્યો કરે છે.

તો ચાલો મિત્રો, ફાઇનાન્સિયલ ઍનાલિસ્ટને એક કરિયર વિકલ્પ તરીકે સિલેક્ટ કરતાં પહેલાં થોડા સવાલો ઉપર દૃષ્ટિ કરીએ જેમકે ફાઇનાન્સિયલ ઍનાલિસ્ટ શું કામ કરે છે? ફાઇનાન્સિયલ ઍનાલિસ્ટનો અભ્યાસ કરવા માટે ક્યાં પ્રકારના કોર્સ કરવા, ફાઇનાન્સિયલ ઍનાલિસ્ટ બન્યા બાદ ક્યા ક્ષેત્રમાં નોકરી મેળવી શકાય છે અને કેટલા પગારધોરણ પર તો આજ બધા સવાલો પર થોડી નજર કરીએ.

નાણાકીય વિશ્લેષક એટલે કે ફાઇનાન્સિયલ ઍનાલિસ્ટ શું કામ કરે છે અને એ કોણ છે?

આમાં નાણાકીય ડેટાનું મૂલ્યાંકન, વર્તમાન ઘટનાઓ અને બજારના વિકાસની તપાસ, સંસ્થાનાં નાણાકીય નિવેદનોની તપાસ અને ભાવિ કામગીરીની આગાહી કરવા માટે નાણાકીય મોડલ બનાવવા જેવી બાબતોનો સમાવેશ થઈ શકે છે. સ્થિતિના આધારે, વિશ્લેષકો મેક્રો ઈકોનોમિક વલણો પર દેખરેખ રાખે છે અથવા ચોક્કસ ક્ષેત્રો અને ઉદ્યોગો પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. આ ભૂમિકાઓ ડેટા રિલેટેડ છે અને મજબૂત ગાણિતિક અને વિશ્લેષણાત્મક કુશળતાની જરૂર છે. તેમની ભૂમિકાના મૂલ્યને જોતાં, નાણાકીય વિશ્લેષકો મોટા કોર્પોરેશનો જેમકે ઈન્વેસ્ટમેન્ટ બેંકો, વીમા કંપનીઓ, મ્યુચ્યુઅલ ફંડ્સ, હેજ ફંડ્સ, પેન્શન ફંડ્સ, સિક્યોરિટીઝ ફર્મ્સ, ઈન્વેસ્ટમેન્ટ ફર્મ્સ, ખાનગી ઈકિવટી જૂથો, વેન્ચર કેપિટલ ફર્મ્સ, સરકારી એજન્સીઓ અને સમાન પ્રકારની

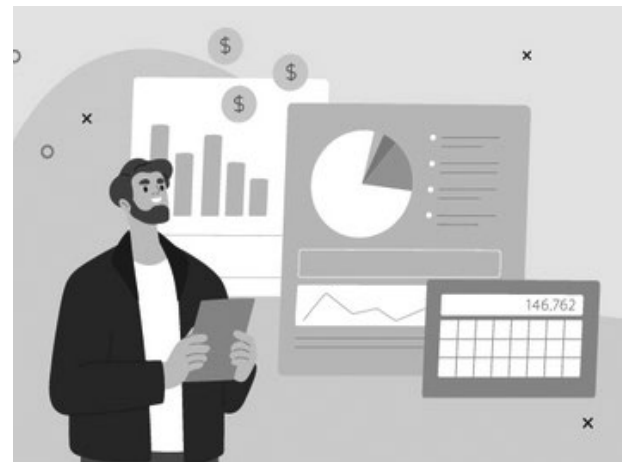
સંસ્થાઓ માટે કામ કરે છે.

ફાઇનાન્સિયલ ઍનાલિસ્ટની મુખ્ય જવાબદારીઓ નીચે મુજબ છે:

૧. રોકાણની તકોનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે નાણાકીય નિવેદનોનું વિશ્લેષણ કરવું.
૨. નફાકારક રોકાણો શોધવા માટે રોકાણકારો માટે નાણાકીય મોડેલિંગ તૈયાર કરવું.
૩. વ્યક્તિગત રોકાણો અને રોકાણોના સંગ્રહની ભલામણ કરવી.
૪. સ્ટોક્સ, અન્ય પ્રકારના રોકાણો અને બોન્ડ્સની કામગીરીનું મૂલ્યાંકન કરવું.
૫. નાણાકીય ડેટાની વિગતવાર પ્રસ્તુતિઓ અને સમજવામાં સરળ નાણાકીય અહેવાલો બનાવવા.
૬. કંપનીની જરૂરિયાતોને સમજવા માટે ક્લાયન્ટ કંપનીઓના એક્ઝિક્યુટિવ્સ સાથે વાતચીત કરવી.

નાણાકીય વિશ્લેષક એટલે કે ફાઇનાન્સિયલ ઍનાલિસ્ટ ક્યાં ક્ષેત્રમાં નોકરી મેળવી શકે છે?

ફાઇનાન્સિયલ ઍનાલિસ્ટ સેક્ટરમાં નોકરીઓ પુષ્કળ છે, પગાર વધારે છે અને કારકિર્દીનો સ્કોપ પણ પુષ્કળ છે. ફાઇનાન્સિયલ ઍનાલિસ્ટ બધાંજ ઉદ્યોગોમાં અને કોર્પોરેટ સ્તરોમાં કાર્ય કરે છે. જેમકે ઈન્વેસ્ટમેન્ટ બેંકો, વીમા કંપનીઓ, મ્યુચ્યુઅલ ફંડ્સ, હેજ ફંડ્સ,

પેન્શન ફંડ્સ, સિક્યોરિટીઝ ફર્મ્સ, ઇન્વેસ્ટમેન્ટ ફર્મ્સ, ખાનગી ઇક્વિટી જૂથો, વેન્ચર કેપિટલ ફર્મ્સ, સરકારી એજન્સીઓ અને સમાન પ્રકારની સંસ્થાઓ અને આ સિવાય ફાઇનાન્સિયલ એનાલિસ્ટ પોતાનો ધંધો પણ ચાલુ કરી શકે છે.

નાણાકીય વિશ્લેષક એટલે કે ફાઇનાન્સિયલ એનાલિસ્ટ બનવા માટે શું અભ્યાસ કરવો પડે અને કઈ સ્કિલની જરૂર પડે છે?

લાયકાત : ફાઇનાન્સિયલ એનાલિસ્ટ બનવા માટે એવી ઘણી મુખ્ય ક્ષમતાઓ છે જે વ્યક્તિ તેમના શિક્ષણ અને પ્રારંભિક કારકિર્દીના અનુભવો દ્વારા વિકસાવી શકે છે. મોટાભાગની એન્ટ્રી-લેવલ નાણાકીય વિશ્લેષક ભૂમિકાઓ માટે એકાઉન્ટિંગ, ફાઇનાન્સ, બિઝનેસ એડમિનિસ્ટ્રેશન અથવા આંકડાશાસ્ત્ર, અર્થશાસ્ત્ર અથવા સામાન્ય વ્યવસાય જેવાં સંબંધિત ક્ષેત્રોમાં સ્નાતકની ડિગ્રીની જરૂર હોય છે. કેટલાક કિસ્સાઓમાં, તમે ઘણા વર્ષોના સંબંધિત અનુભવ સાથે ઔપચારિક ડિગ્રીને બદલી શકશો, પરંતુ ડિગ્રી તમને વધુ સ્પર્ધાત્મક ઉમેદવાર બનાવશે.

આ સિવાય ફાઇનાન્સિયલ એનાલિસ્ટ તરીકે સફળતા માટે કંપનીના અધિકારીઓ સાથે ક્લાયન્ટ સાથે સંબંધો વિકસાવવા માટે સારાં સંચાર કૌશલ્યો દર્શાવવાનો અનુભવ હોવો જરૂરી છે. ઉપરાંત તમારી પાસે બીજી સ્કેલ્સ જેવી કે મેનેજમેન્ટ, માર્કેટિંગ, અને ક્લાયન્ટ કોમ્યુનિકેશન હોવી પણ ખૂબ જરૂરી છે.

ભલે તમે યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થી તરીકે તમારું શિક્ષણ ચાલુ રાખી રહ્યા હો કે જેઓ ફાઇનાન્સિયલ

એનાલિસ્ટ તરીકે ભાવિ કારકિર્દી માટે કૌશલ્ય વિકસાવવા માંગે છે, અથવા તમે જુનિયર વિશ્લેષક છો કે જેઓ આ ક્ષેત્રમાં વ્યાવસાયિક રીતે આગળ વધવા માંગે છે, નાણાકીય વિશ્લેષક તરીકેની કુશળતા વિકસાવવા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું એ મુખ્ય બાબત છે.

ફાઇનાન્સિયલ એનાલિસ્ટ બનવા માટે કયાં અભ્યાસ કરવો?

ફાઇનાન્સિયલ એનાલિસ્ટ બનવા માટે B.com, M.com, BBA, MBA, CA, ડિગ્રી ઇન ફાઇનાન્સ જેવી પદવી કોઈ પણ ગવર્નમેન્ટ દ્વારા અધિકૃત યુનિવર્સિટીમાંથી કરી શકો છો અને આ ડિગ્રી સિવાય મેનેજમેન્ટ, માર્કેટિંગ, અને ક્લાયન્ટ કોમ્યુનિકેશન માટેના સર્ટિફિકેટ કોર્સ પણ કરી શકો છો.

સર્ટિફિકેટ કોર્સ કરવા માટે નીચે અમુક સંસ્થાઓની માહિતીસભર વેબસાઇટ યોગ્ય શકો છો:

1. <https://upgradcampus.com/financial-modelling-and-analysis-job-ready-program>
2. <https://www.udemy.com/course/the-complete-financial-analyst-course/>
3. <https://www.coursera.org/courses?query=financial%20analysis>

ફાઇનાન્સિયલ એનાલિસ્ટના અભ્યાસ બાદ કેટલા પે-સ્કેલની નોકરી મળી શકે છે?

બીજાં ક્ષેત્રોની જેમ ફાઇનાન્સિયલ એનાલિસ્ટમાં પણ તમારા અનુભવ પર પગારધોરણ પણ વધતું જાય છે પણ ગ્લાસડોર અને ઈન્ડીડ જેવી વેબસાઇટ મુજબ ફાઇનાન્સિયલ એનાલિસ્ટની ભારતમાં એવરેજ સેલેરી વર્ષે ૬ લાખથી લઈને ૧૫ લાખ સુધી મળી શકે છે. આ સિવાય ફાઇનાન્સિયલ એનાલિસ્ટ અભ્યાસ માટે તમે ભારતની બહારની કંપનીઓમાં એપ્લિકેશન કરી શકો છો.

તો મિત્રો, ફાઇનાન્સિયલ એનાલિસ્ટનું ક્ષેત્ર પહેલા પણ હતું અને દર વર્ષે વધી રહ્યું છે તો તમારા ફાઇનાન્સિયલ એનાલિસ્ટ તરીકેના ભવિષ્ય માટે ખૂબ ખૂબ અભિનંદન.

એ-૬૦૨, સેવન પેરેડાઈઝ એપાર્ટમેન્ટ,
ગોતા, અમદાવાદ. મો - ૯૯૧૩૩૩૩૭૦૭

ગતિ શક્તિ વિશ્વવિદ્યાલય : કારકિર્દી ઘડતરનો ઉમદા વિકલ્પ

- શ્રેયા સાંઠે

ગતિ શક્તિ વિશ્વવિદ્યાલય: કારકિર્દી ઘડતરનો શ્રેષ્ઠ વિકલ્પ :

ગતિ શક્તિ વિશ્વવિદ્યાલય (GSV), વડોદરા એ સેન્ટ્રલ યુનિવર્સિટીઝ (સુધારા) અધિનયમ ૨૦૨૨ દ્વારા સંસદ દ્વારા સ્થાપિત કેન્દ્રીય યુનિવર્સિટી છે. આ યુનિવર્સિટી ભારત સરકારના રેલ્વે મંત્રાલય, દ્વારા કાર્યરત છે. ભારતમાં આ પ્રકારની પ્રથમ યુનિવર્સિટી હોવાને કારણે, GSV એ ટ્રાન્સપોર્ટ અને લોજિસ્ટિક્સ સંબંધિત શિક્ષણ, બહુવિધ સંશોધન અને એક્ઝિક્યુટીવ તાલીમ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. વર્તમાન સમયમાં

પરિવહન ક્ષેત્રમાં થયેલા નાવિન્યસભર બદલાવથી રોજગારીની વિશિષ્ટ તકોનું નિર્માણ થયું છે. મિત્રો, આપણે સૌ વિદ્યાશાખામાં પ્રવેશ મેળવતા પહેલા અભ્યાસ પૂર્ણ થયા બાદ પ્રાપ્ય રોજગારી કે કારકિર્દીની વિગત મેળવી ઉપલબ્ધ તકો માટે ચિંતન કરીએ છીએ. ચાલો, રોજગાર ક્ષમ અભ્યાસક્રમની પસંદગી માટે ગતિ શક્તિ વિશ્વવિદ્યાલય (GSV)ની યાત્રા કરીએ.

વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ માટે એન્જિનિયરિંગ અને મેનેજમેન્ટ શાખાઓમાં નીચેના શૈક્ષણિક કાર્યક્રમોમાં પ્રવેશ માટે અરજીઓ મંગાવવામાં આવી છે:

B.TECH. પ્રોગ્રામ્સ

ડિસીપ્લીન	લેવલ	કાર્યક્રમ	કોર્સનો સમયગાળો	બેઠકની સંખ્યા
ટેકનોલોજી	અંડર-ગ્રેજ્યુએટ (રિગ્યુલર અભ્યાસક્રમો)	બી.ટેક ઈન સિવિલ એન્જિનિયરિંગ (સ્પેશ્યલાઈઝેશન -રેલ એન્જિનિયરિંગ)	૪ વર્ષ	૬૦
		બી.ટેક ઈન ઇલેક્ટ્રોનિક્સ એન્ડ કમ્યુનિકેશન એન્જિનિયરિંગ (સ્પેશ્યલાઈઝેશન -રેલ એન્જિનિયરિંગ)	૪ વર્ષ	૬૦
		બી.ટેક ઈન મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગ (સ્પેશ્યલાઈઝેશન -રેલ એન્જિનિયરિંગ)	૪ વર્ષ	૬૦
		બી.ટેક ઈન ઇલેક્ટ્રિકલ એન્જિનિયરિંગ (સ્પેશ્યલાઈઝેશન -રેલ એન્જિનિયરિંગ)	૪ વર્ષ	૬૦
		બી.ટેક ઈન આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલીજન્સ એન્ડ ડેટા સાયન્સ (સ્પેશ્યલાઈઝેશન -ટ્રાન્સપોર્ટેશન એન્ડ લોજિસ્ટીક્સ)	૪ વર્ષ	૬૦
		બી.ટેક ઈન એવિએશન એન્જિનિયરિંગ	૪ વર્ષ	૬૦

- પ્રવેશ માપદંડ : ભૌતિકશાસ્ત્ર, રસાયણશાસ્ત્ર અને ગણિત સાથે ધોરણ-૧૨ની પરીક્ષા પાસ કરેલી હોવી જોઈએ. વિજ્ઞાન પ્રવાહના (ફિઝિક્સ, કેમેસ્ટ્રી અને મેથ્સ) વિષયોમાં ઓછામાં ઓછા ૫૫% ગુણ જરૂરી છે.
- (ઓબીસી / એસસી / એસટી / અનામત કક્ષાના

(ઉમેદવારો માટે ૫૦% ગુણ જરૂરી છે.)

- પ્રવેશ પ્રક્રિયા : JEE (મેઈન) 2024 - JOSAA દ્વારા પ્રવેશ
- વાર્ષિક ટ્યુશન ફી : રૂ. 1,53,100/-
- વધુ વિગતો માટે JOSAA વેબસાઈટ <https://josaa.nic.in/>ની મુલાકાત લઈ શકાય.

MBA પ્રોગ્રામ્સ (રેગ્યુલર)

ક્રમ	પ્રોગ્રામ	કોર્સનો સમયગાળો	બેઠકોની સંખ્યા
૧	MBA (લોજિસ્ટિક્સ અને સપ્લાય ચેઈન મેનેજમેન્ટ)	૨ વર્ષ	૩૦
૨	MBA (પોર્ટ્સ અને શિપિંગ લોજિસ્ટિક્સ)	૨ વર્ષ	૩૦

પ્રવેશ પ્રક્રિયા :

MBA (લોજિસ્ટિક્સ અને સપ્લાય ચેઈન મેનેજમેન્ટ)

- પ્રવેશ માપદંડ : ઓછામાં ઓછા ૬૦% ગુણ અથવા ઓછામાં ઓછા ૬.૫/૧૦ સીપીઆઈ (CPI) અથવા સીજીપીએ (CGPA).
- (ઓબીસી / એસસી / એસટી / અનામત કક્ષાના ઉમેદવારો માટે ૫૦% ગુણ જરૂરી છે અથવા ઓછામાં ઓછા ૫.૫/૧૦ CGPA/CPI).
- પ્રવેશ કસોટી : CUET-PG ૨૦૨૪/CAT/MAT/XAT
- વાર્ષિક ટ્યુશન ફી : રૂ. ૨,૧૪,૩૦૦/-

MBA (પોર્ટ્સ અને શિપિંગ લોજિસ્ટિક્સ)

- પાત્રતા માપદંડ : ઓછામાં ઓછા ૬૦% ગુણ અથવા ઓછામાં ઓછા ૬.૫/૧૦ સીપીઆઈ (CPI) સાથે, ગણિત અથવા આંકડાશાસ્ત્ર સાથે કોઈપણ વિષયમાં સ્નાતકની ડિગ્રી. અથવા

સીજીપીએ (CGPA).

- (ઓબીસી / એસસી / એસટી / અનામત કક્ષાના ઉમેદવારો માટે ૫૦% ગુણ જરૂરી છે અથવા ઓછામાં ઓછા ૫.૫/૧૦ CGPA/CPI).
- પ્રવેશ કસોટી : CUET-PG ૨૦૨૪/CAT/MAT/XAT
- વાર્ષિક ટ્યુશન ફી : રૂ. ૨,૧૪,૩૦૦/-

પ્રવેશ પ્રક્રિયા

- પ્રારંભિક સ્ક્રિનિંગ એન્ટ્રન્સ ટેસ્ટના સ્કોર્સ એટલે કે CUET-PG (2024)/CAT-2023/XAT-2024/MAT-2024ના આધારે કરવામાં આવશે.
- શોર્ટલિસ્ટ થયેલા ઉમેદવારોએ ઓનલાઈન મોડમાં વ્યક્તિગત ઈન્ટરવ્યુ માટે હાજર થવું જરૂરી છે.
- એન્ટ્રન્સ ટેસ્ટ સ્કોરનો કમ્પોસાઈટ એડમિશન, પર્સનલ ઈન્ટરવ્યુ, પાછલા શૈક્ષણિક પ્રદર્શન અને કાર્ય અનુભવના સંયુક્ત સ્કોર્સના આધારે પ્રવેશ આપવામાં આવે છે.

કમ્પોનેન્ટ	વેઈટેજ
પ્રવેશ પ્રક્રિયા	૫૦ ટકા
પર્સનલ ઈન્ટરવ્યુ	૨૦ ટકા
પાછલું એકેડેમિક પર્ફોમન્સ (દરેક ધોરણ ૧૦ અને ૧૨ના ૧૦%)	૨૦ ટકા
કાર્ય અનુભવ -(૩૬ મહિનાથી વધુ-૧૦૦%, ૧૨ અને ૩૬ મહિનાની વચ્ચે, ૪ x (મહિનાઓની સંખ્યા -૧૧), અને ૧૨ મહિનાથી ઓછા સમય માટે કોઈ વેઈટેજ નહીં)	૧૦ ટકા

- અરજી કરવાની પ્રક્રિયા: રસ ધરાવતા ઉમેદવારો ઉપરોક્ત MBA પ્રોગ્રામ્સમાં પ્રવેશ માટે રૂ. ૫૦૦/-

અને (આરક્ષિત શ્રેણીઓના કિસ્સામાં રૂ. ૨૫૦/-)ની અરજી ફી સાથે ઓનલાઈન અરજી કરી શકાય છે.

MBA પ્રોગ્રામ્સ (એક્સકલુઝિવલી વર્કિંગ પ્રોફેશનલ્સ માટે)

ક્રમ	પ્રોગ્રામ	કોર્સનો સમયગાળો	બેઠકોની સંખ્યા
૧	MBA (લોજિસ્ટિક્સ અને સપ્લાય ચેઇન મેનેજમેન્ટ)	૨ વર્ષ	૩૦
૨	MBA (મલ્ટીમોડલ ટ્રાન્સપોર્ટેશન)	૨ વર્ષ	૩૦
૩	MBA (મેટ્રો રેલ મેનેજમેન્ટ)	૨ વર્ષ	૩૦

- **કોર્સનો સમયગાળો :** ચાર સેમેસ્ટર અથવા બે વર્ષનો છે. પ્રથમ વર્ષમાં મૂળભૂત/મુખ્ય અભ્યાસક્રમો, જ્યારે બીજા વર્ષમાં સ્પેશ્યલાઈઝેશન અભ્યાસક્રમોનું શિક્ષણ મેળવવાનું હોય છે.
- **વાર્ષિક ટ્યુશન ફી :** ૨,૫૦,૦૦૦/-

પ્રવેશ પ્રક્રિયા

- **પ્રવેશ માપદંડ :** - ઓછામાં ઓછા ૬૦% માર્ક્સ અથવા ઓછામાં ઓછા ૬.૫/૧૦ સીપીઆઈ (CPI) અથવા સીજીપીએ (CGPA).
- (ઓબીસી / એસસી / એસટી / અનામત કક્ષાના ઉમેદવારો માટે ૫૦% ગુણ જરૂરી છે અથવા ઓછામાં ઓછા ૫.૫/૧૦ CGPA/CPI).
- આ કેટેગરીમાં ભરતી માટે ઉમેદવારોએ ઓછામાં ઓછા બે વર્ષનો કાર્ય અનુભવ ધરાવતા પૂર્ણ-સમયના કર્મચારી હોવું જરૂરી છે. અને ઉદ્યોગ, સંશોધન અને વિકાસ સંસ્થાઓ, પ્રયોગશાળાઓ, સરકારી/ ખાનગી સંસ્થાઓ, એનજીઓ, બેંકિંગ સંસ્થાઓ, અને અન્ય શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં કાર્યરત હોવા જોઈએ.

પસંદગી પ્રક્રિયા :

- પસંદગી પ્રક્રિયામાં બે તબક્કાઓનો સમાવેશ થાય છે. - (1) GSV પ્રવેશ કસોટી અને (2) પર્સનલ ઇન્ટરવ્યૂ. પ્રારંભિક સ્ક્રિનિંગ એન્ટ્રન્સ ટેસ્ટના

આધારે કરવામાં આવશે.

- એન્ટ્રન્સ ટેસ્ટના આધારે શોર્ટલિસ્ટ થયેલા ઉમેદવારોને પર્સનલ ઇન્ટરવ્યૂ માટે બોલાવવામાં આવશે.
- મેરિટ લિસ્ટ એન્ટ્રન્સ ટેસ્ટ (૫૦% વેઈટેજ) અને પર્સનલ ઇન્ટરવ્યૂ (૫૦% વેઈટેજ)ના સંયુક્ત સ્કોર્સના આધારે તૈયાર કરવામાં આવશે.

સેલ્ફ ફાયનાન્સ ઉમેદવારો

- ઉપર દર્શાવેલ લઘુત્તમ શૈક્ષણિક લાયકાતના માપદંડોને પૂર્ણ કરતા સેલ્ફ ફાયનાન્સ ઉમેદવારોએ GSV ખાતે MBA પ્રોગ્રામને આગળ ધપાવવા માટે તેમના અથવા તેના એમ્પ્લોયર પાસેથી “નો ઓબ્જેક્શન સર્ટિફિકેટ”/ “સંમતિ પત્ર” સબમિટ કરવાનું રહેશે.

ઉદ્યોગમાં કાર્યરત હોય તેવા

- ઉદ્યોગમાં કાર્યરત હોય તેવા ઉમેદવારોએ પ્રાયોજક કંપની તરફથી સૂચવ્યા મુજબના પત્ર સબમિટ કરવાનો હોય છે.
- **અરજી કરવાની પ્રક્રિયા :** ૨૨૫ ધરાવતા ઉમેદવારો નિયમિત MBA (વર્કિંગ પ્રોફેશનલ) પ્રોગ્રામ્સમાં પ્રવેશ માટે રૂ. ૫૦૦ની અરજી ફી સાથે ઓનલાઇન અરજી કરી શકાય છે. (આરક્ષિત શ્રેણીઓના કિસ્સામાં રૂ. ૨૫૦/-).

M.TECH પ્રોગ્રામ્સ (એક્સકલુઝિવલી વર્કિંગ પ્રોફેશનલ્સ માટે)

ક્રમ	પ્રોગ્રામ	કોર્સનો સમયગાળો	બેઠકોની સંખ્યા
૧	M.Tech (ઈન્ટેલિજન્ટ ટ્રાન્સપોર્ટ સિસ્ટમ્સ)	૩ વર્ષ	૨૦
૨	M.Tech (રેલ્વે એન્જિનિયરિંગ)	૩ વર્ષ	૨૦

- **કોર્સનો સમયગાળો:** પ્રોગ્રામનો સમયગાળો છ સેમેસ્ટર અથવા ત્રણ વર્ષનો છે. પ્રથમ વર્ષમાં મૂળભૂત/ મુખ્ય અભ્યાસક્રમો હોય છે, જ્યારે બીજા

અને ત્રીજા વર્ષમાં વિશેષતા/ એડવાન્સ અભ્યાસક્રમો હોય છે.

- **વાર્ષિક ટ્યુશન ફી :** રૂ. ૮૦,૦૦૦/-

મેનેજમેન્ટમાં પીએચડી માટેની શૈક્ષણિક આવશ્યકતાઓ

- માસ્ટર ડિગ્રીમાં મેનેજમેન્ટ/હ્યુમનિટીસ/સામાજિક વિજ્ઞાન/વિજ્ઞાન/એન્જિનિયરિંગ અથવા સંલગ્ન ક્ષેત્રોમાં ઓછામાં ઓછા ૬૦% ગુણ અથવા ઓછામાં ઓછા ૬.૫/૧૦ સી.પી.આઈ. (CPI) અથવા સી.જી.પી.એ. (CGPA) ધરાવતા હોવા જોઈએ.
- આવા વિદ્યાર્થીઓએ સ્નાતકની ડિગ્રીમાં ઓછામાં ઓછા ૬૦% ગુણ અથવા ૬.૫/૧૦ CPI અથવા CGPA હોવા જરૂરી છે.
- (ઓબીસી / એસસી / એસટી / અનામત કક્ષાના ઉમેદવારો માટે ૫૦% ગુણ જરૂરી છે અથવા ઓછામાં ઓછા ૫.૫/૧૦ CGPA/CPI).
- B.Tech/B.E સાથે એન્જિનિયરિંગમાં સ્નાતકની ડિગ્રી ધરાવતા અરજદારો અથવા B.Sc. (એન્જિનિયરિંગ) ઓછામાં ઓછા ૮૦% ગુણ અથવા ઓછામાં ઓછા ૮/૧૦ CPI અથવા CGPA સાથે ૪-વર્ષની ડિગ્રી ધારક હોવું આવશ્યક છે.

પસંદગી પ્રક્રિયા

- પસંદગી પ્રક્રિયામાં બે તબક્કામાં એટલે કે લેખિત કસોટી અને Viva-voce હોય છે. UGC-NET/UGC- CSIR NET/GATE/CEED માં માન્ય ફેલોશિપ/સ્કોલરશિપ ધરાવતા ઉમેદવારોએ GSV

એડમિશન ટેસ્ટમાં હાજર રહેવાની જરૂર નથી.

- પ્રારંભિક સ્ક્રિનિંગ લેખિત કસોટીના આધારે કરવામાં આવશે અને લેખિત કસોટીમાં ઓછામાં ઓછા 50% ગુણ મેળવનાર ઉમેદવારોને Viva-voce માટે શોર્ટલિસ્ટ કરવામાં આવશે.
- મેરિટ લિસ્ટ લેખિત કસોટી (50% વેઈટેજ) અને વિવા-વોસ (50% વેઈટેજ)ના સંયુક્ત સ્કોરના આધારે તૈયાર કરવામાં આવે છે.
- વાર્ષિક ટ્યુશન ફી : રૂ. 40,000/-
- અરજીની પ્રક્રિયા : રસ ધરાવતા ઉમેદવારો રૂ.૫૦૦/- ની અરજી ફી સાથે પીએચડી (પ્રાયોજિત) કાર્યક્રમોમાં પ્રવેશ માટે ઓનલાઈન અરજી કરી શકે છે. (આરક્ષિત શ્રેણીઓના કિસ્સામાં રૂ. 250/-).
- વધુ માહિતી અને માર્ગદર્શન માટે દર્શાવેલ સરનામા પર સંપર્ક કરી શકાશે.

ગતિશક્તિ વિદ્યાલય, લાલબાગ, વડોદરા, ગુજરાત-

૩૯૦૦૦૪

સંપર્ક નંબર : ૯૩૧૩૯૨૧૦૪૧

ઈમેલ : info@gsv.ac.in

વેબસાઈટ : <https://gsv.ac.in/>

માહિતી નિયામકની કચેરી
ગાંધીનગર.

ગુજરાત

ગુજરાતીઓનું
વિશ્વસનીય સામયિક

- સત્ય અને નિષ્ઠાના માર્ગે કર્તવ્ય નિભાવે છે આપના સુધી...
- છેલ્લામાં છેલ્લી વાત લઈને આવે છે આપના સુધી...
- ઘટનાઓની વણઝાર વચ્ચે નિયમિત પહોંચે છે આપના સુધી...

સોશિયલ મીડિયાના બધાજ ટુલ્સ પર ગુજરાત પાક્ષિક અને રોજગાર સમાચાર ઓનલાઈન જોઈ શકાશે

ગુજરાત પાક્ષિક કાર્યાલય

માહિતી નિયામકની કચેરી,
ગુજરાત રાજ્ય,
બ્લોક નં. ૧૯/૧,
ડો. જીવરાજ મહેતા ભવન, ગાંધીનગર-૩૮૨૦૧૦.
ફોન : ૦૭૯-૨૩૨૫૪૪૧૨
ફેક્સ : ૦૭૯-૨૩૨૫૪૪૧૫
ઈમેલ :
gujaratmagazine@gmail.com
વેબસાઈટ :
www.gujaratinformation.gujarat.gov.in

બંધાવજમ

કોઈપણ કોમ્પ્યુટરાઈઝ
પોસ્ટ ઓફિસમાં અથવા જિલ્લા માહિતી
કચેરીઓ ખાતે ભરી શકાશે

વાર્ષિક લવાજમ

₹ ૫૦-૦૦

કારણ કે,

- સામયિકની લોકાભિમુખ નીતિ,
- સાડા છ કરોડ ગુજરાતીઓનું માનિતું પાક્ષિક...

જેમાં,

- નવી દિશા, નવી કલમ, નવા વિચાર,
- અધિકૃત માહિતી અને સતત સત્ય સમાચાર...

એનું પરિણામ છે...

- લોકોનો અદ્ય ઉત્સાહ,
- વાચકોનો અસરકારક પ્રતિભાવ,
- વિવેચકોનો ઉમદા અભિપ્રાય...

અને ફેલાવામાં અગ્રહરોળમાં...

- ગુજરાતી ભાષામાં પ્રસિધ્ધ થતાં સામયિકોમાં અગ્રેસર ફેલાવો...
- સમસ્યા અને સંવેદનાની વાતો...
- જનકલ્યાણની યોજનાની વાતો...
- લોકોની અપેક્ષાઓ અને જનહિતની વાતો...
- કાર્યસિદ્ધિઓ અને અવનવી અનેક વાતો...

મીડિયાની સકારાત્મક ભૂમિકા ભજવતું

- ગુજરાત પહોંચ્યું ગામડે ગામડે...
- ગુજરાત વચ્ચું લોકઢેયે...

ગુજરાત પાક્ષિક પ્રતિ પખવાડિયે લઈને આવે છે લોકકલ્યાણની વાત, આમ જનતાને ઉપયોગી જાણકારીની વાત, જનહિતલક્ષી યોજનાઓની વાત અને ગુજરાતના વણઝારના વિકાસની વાત

પ્રકાશક : માહિતી નિયામક, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર
પ્રોસેસિંગ અને મુદ્રણ : સરકારી ફોટો લીથો પ્રેસ, અમદાવાદ